

Bundel van de Politiek Beraad van 27 oktober 2015

- 1 Opening en vaststellen agenda
 - Agenda POLITIEK BERAAD 27-10-2015
- 2 Vaststellen besluitenlijst vorige vergadering
 - 8 september 2015
 - 15 september 2015
 - Kort Verslag Politiek Beraad 8 september 2015
 - Kort Verslag Politiek Beraad 15 sept 2015 (concept)
- 3 Mededelingen college
- 4 Voorstel voor toekomstige afvalscheiding
 - B&W besluit toekomstige afvalscheiding
 - Nota scenarioverkenning afvalinzameling
 - Veel gestelde vragen over Diftar
 - raadsvoorstel toekomstige afvalscheiding
 - raadsbesluit toekomstige afvalscheiding
 - Advies Borne Duurzaam inzake afvalinzameling
- 5 Twentse visie op vervoer
 - B&W besluit Twentse visie op vervoer
 - raadsbesluit Twentse visie op vervoer
 - Rapport Twentse visie op vervoer
 - raadsvoorstel Twentse visie op vervoer
 - Advies WMO raad
- 6 Monitoring decentralisaties
 - B&W besluit monitoring decentralisaties
 - Monitoring decentralisaties
 - CONCEPT Verslag werkgroep Decentralisaties 26 oktober 2015
- 7 Wijzigen van de programmabegroting 2015-2018 (Verzamelbesluit november 2015)
 - B&W besluit aanbesteding telefonie
 - B&W besluit organisatiewijziging grondgebied
 - B&W besluit schoolzwemmen en onderhoud
 - B&W besluit vervangingsinvesteringen sportpark 't Wooldrik
 - Raadvorstel wijzigen programmabegroting 2015-2018
 - raadsbesluit wijziging programmabegroting 2015-2018
- 8 Eerste wijziging Meerjarenbegroting 2016-2019
 - B&W besluit eerste wijziging begroting 2016-2019
 - raadsvoorstel eerste wijziging Begroting 2016-2019
 - raadsbesluit eerste wijziging begroting 2016-2019
 - Bijlage 2 B&W besluit Meicirculaire gemeentefonds 2015
 - bijlage 1 Kengetallen financiële positie
- 9 Voorbereiding gezamenlijke bijeenkomst Hengelo-Borne iz de woonvisie op 17 november a.s. (in Hengelo)

B&W besluit gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne

bestuurlijk opdrachtformulering nieuwe woonvisie Hengelo-Borne

brief van colleges aan raden mbt gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne

- 10 Wijzigen van Archiefverordening gemeente Borne 2013 en vaststellen van Bijlage C van het Besluit Inf

B&W voorstel wijzigen van de Archiefverordening gemeente Borne 2013

raadsvoorstel wijzigen van de Archiefverordening gemeente Borne 2013

raadsbesluit wijzigen van de Archiefverordening gemeente Borne 2013

- 11 Conversietabel HR21 voor medewerkers griffie

B&W besluit conversietabel 21 15int02838

raadsvoorstel conversietabel HR 21

raadsbesluit Conversietabel HR 21

BIJLAGE 1 Conversietabel HR 21

- 12 Wijziging Regeling Regio Twente en vaststelling Regeling Twentebedrijf

Samenwerken_doen_we_zelf.definitief

Aanbiedingsbrief voorzitter Regio Twente aan colleges

Bestuurlijke oplegger voorzitter Regio Twente

Voorstel nav standpunten gemeenten voorzitter Regio Twente

Aanpassing Regeling Regio Twente

Twentebedrijf Bedrijfsvoering GR aanpassing

Brief aangevuld compromis Robben (Herfstcompromis) 2 okt 2015

Brief proces besluitvorming over rapport Samenwerken doen we zelf

Ontwerp raadsbesluit Regeling Regio Twente en Regeling Twentebedrijf_15int02992

raadsvoorstel regeling regio twente en regeling twentebedrijf

- 97 Rondvraag

- 98 Sluiting vergadering

- 99.a Cultuurhistorische inventarisatie beeldbepalende panden, straatbeelden en wijken in Borne

Cultuurhistorische inventarisatie erfgoedcommissie

B&W besluit Cultuurhistorische inventarisatie beeldbepalende panden e.d.

- 99.b Vaststellen controleprotocollen jeugdhulp en maatwerkvoorzieningen

- 99.c Memo (Crisis)opvang vluchtelingen

Memo (Crisis)noodopvang vluchtelingen_15int02969

G E M E E N T E B O R N E

Concept **POLITIEK BERAAD** agenda

27 oktober 2015 19.30 uur in de Raadzaal van het gemeentehuis

Nr.	Tijdsindicatie	Onderwerp	Behandeling raad
1.	19.30 uur	Opening en vaststellen agenda	
2.	19.30 uur	Vaststellen kort verslag Politiek beraad vergaderingen d.d. 8 september 2015 en 15 september 2015	
3.	19.30 uur	Mededelingen college	
4.	19.35 uur	Afvalbeleid Portefuillehouder. Wethouder M.J.R. Kotteman Ambtenaar: W. van Schooten (614) Toelichting: Met het besluit dat de gemeenteraad in de afgelopen periode heeft genomen inzake Afvalloos Twente en harmonisering van de afvalinzameling kunnen belangrijke stappen worden gezet in de richting van een circulaire economie. Dit past in het streven van de landelijke overheid om afval primair als grondstof te beschouwen. In het Landelijk Afval beheerplan (LAP II) wordt door middel van preventie, hergebruik en nuttige toepassing gestreefd naar minimale verspilling van waardevolle grondstoffen. Een en ander wordt ondersteund in het VANG-programma (Van Afval Naar Grondstof). Om van het genomen raadsbesluit tot een praktische uitvoering te komen voor de gemeente Borne is aan Twente Milieu gevraagd om een scenarioverkenning voor de afvalinzameling op te stellen. In deze nota worden actuele kennis en ervaring op afvalgebied gebruikt om, passend binnen de harmoniseringsgedachte, verschillende scenario's voor de toekomstige afvalscheiding aan te reiken. De aanvullende rol die nascheiding hierbij kan spelen is afgestemd met Twence. De scenarioverkenning mondt uit in een concrete aanbeveling die in een raadsvoorstel nader is omschreven.	10-11-2015
5.	20:15 uur	Regionale vervoervisie Portefuillehouder: wethouder M.J. Velten Ambtenaar: A. de Vries (600) Toelichting: Op 29 april jl. heeft de Bestuurscommissie (BC) OZJT/ Bestuurlijk overleg (BO) Samen14 ingestemd met de bestuurlijke opdracht om te komen tot één visie op vervoer in Twente. De wethouders mobiliteit zijn hierover geïnformeerd. Er zijn een aantal overwegingen om te komen tot één visie op vervoer in Twente. Samen met de andere Twentse gemeenten is daarom een regionale vervoervisie opgesteld voor het vervoer waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Deze visie is vorm gegeven op basis van de uitgangspunten van de Wmo en Jeugdwet waarbij eigen kracht, sociaal netwerk en oplossingen uit de samenleving voorgaan op algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. Alleen de inwoners die niet op een voorliggende wijze het vervoer kunnen organiseren wordt een maatwerkvoorziening georganiseerd. Hierbij staan de mogelijkheden van de inwoner centraal.	10-11-2015
6.	20:45 uur	Monitoring decentralisaties Portefuillehouder. Wethouder M.J. Velten/ Wethouder M.J.R. Kotteman Ambtenaar: M. Gras (673)/ G. ten Thij (698) Toelichting: In deze bescheiden monitor geven wij de eerste stand van zaken weer met als peildatum 1 april 2015 voor de inhoudelijke gegevens, 1 juli als peildatum voor de financiële gegevens van de Wmo en jeugdhulp en 1 september als stand van zaken rondom de Participatiewet.	nvt

G E M E E N T E B O R N E

7.	21:00 uur	Wijziging begroting 2015-2018 (verzamelbesluit november) Portefuillehouder: wethouder H.W. Mulder Ambtenaar: M. Heijmans (679) Toelichting: In het verzamelbesluit wordt de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met het wijzigen van de programmabegroting 2015-2018. Uitgangspunt daarbij is dat het uitsluitend gaat om financieel-technische wijzigingen van de begroting met beperkte beleidsinhoudelijke betekenis c.q. consequenties	10-11-2015
8.	21:10 uur	1e wijziging meerjarenbegroting 2016-2019 Portefuillehouder: Wethouder H.W. Mulder Ambtenaar: J. van 't Ende (682) Toelichting: Voorgesteld wordt om de eerste wijziging van de begroting 2016-2019 vast te stellen. In dit voorstel zijn de effecten verwerkt van ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na de totstandkoming van de door uw raad vastgestelde meerjarenbegroting. De belangrijkste wijzigingen zijn de verwerking van de mei-circulaire van het gemeentefonds en de verwerking van de structurele effecten uit de bestuursrapportage 2015. In de begroting 2016-2019 blijft er sprake van een materieel sluitende begroting 2016.	10-11-2015
9.	21:20 uur	Vorbereiding gezamenlijke bijeenkomst Hengelo-Borne iz de woonvisie op 17 november a.s. (in Hengelo) Toelichting: Gemeenten en corporaties in Twente hebben eind 2014 de Regionale Woonvisie Twente (2015-2025) vastgesteld en daarmee het belang van samenwerking op de woonopgaven onderstreept. Voor de gemeenten Hengelo en Borne, die onderdeel uitmaken van hetzelfde woningmarktgebied, is het een logische vervolgstap om binnen dit regionale kader tot een lokale uitwerking te komen in de vorm van een gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne 2016-2026. Hiervoor hebben beide colleges een gezamenlijke opdrachtformulering vastgesteld. De gezamenlijke woonvisie moet de gewenste koers en keuzes aangeven die we nodig achten om, met de beperkte huishoudensgroei die is voorzien, de woningmarkt in Hengelo en Borne te versterken. Daarnaast vereist de "Ladder voor Duurzame Verstedelijking" voor nieuwe woningbouwontwikkelingen een actuele visie op de kwalitatieve woningbehoefte en op de programmering van nieuwbouwlocaties. Naast de Regionale Woonvisie Twente, de "Ladder voor Duurzame Verstedelijking" en de nieuwe Woningwet, bevatten het Hengelose coalitieakkoord en Borse raadsprogramma een aantal opgaven dat de agenda voor de nieuwe woonvisie op hoofdlijnen bepaalt. Vanuit de colleges Hengelo en Borne is het verzoek gekomen om de gezamenlijke woonvisie te agenderen in een tweetalpolitieke markt/beraad. In de eerste daarvan komt de dummy (uitgewerkte inhoudsopgave met de te behandelen thema's) aan de orde. Daarnaast zal er een verdieping plaatsvinden van het thema "sociale woningbouw". De motie "Stoppen en voorkomen van woningnood" van de Hengelose raad wordt hierin eveneens behandeld. In de tweede politieke markt/beraad zal de concept woonvisie worden besproken, met daarbij een verdieping van het thema "woningbouwprogrammering". Dit onderwerp is geagendeerd voor dit politiek beraad van 27 oktober als voorbereiding en gezamenlijk te bepalen wat de raad van Borne inhoudelijk wil inbrengen op 17 november a.s.	nvt
10.	21:30 uur	Wijziging Archiefverordening gemeente Borne 2013 Portefuillehouder: burgemeester R.G. Welten Ambtenaar: A. Tanke (730) Toelichting: In de raadsvergadering van 21 mei 2013 heeft u de Archiefverordening gemeente Borne 2013 vastgesteld. Na de vaststelling is er sprake van een ontwikkeling waardoor wij u voorstellen op de verordening een eerste wijziging vast te stellen. Onlangs is de nulmeting substitutie in het MT gepresenteerd. In deze nulmeting worden naast de specifieke aanbevelingen voor dit traject ook een aantal adviezen gegeven over aangelegenheden welke een zijdelingse relatie hebben met substitutie. Eén van deze adviezen betreft het aanscherpen van de teksten voor de archiefparagrafen in de dienstverleningsovereenkomsten met verbonden partijen. Het gaat hierbij om het opnemen van eisen ten aanzien van digitale opslag, beheer, ontsluiting, archivering, preservatie, vernietiging, overdracht op een later moment en ontvlechting. Dit advies is voor ons aanleiding om een wijziging van de archiefverordening voor te stellen.	10-11-2015

G E M E E N T E B O R N E

11.	21:40 uur	Conversietabel HR21 voor medewerkers griffie Portefuillehouder. Burgemeester R.G. Welten Ambtenaar: M. Weerink (717) Toelichting: Op 6 mei heeft het college van B en W het functieboek HR21 definitief vastgesteld. Om een totaalbeeld te krijgen zijn daarin ook de functies van de medewerkers van de griffie meegenomen. In overleg met de werkgeverscommissie is de functie van de raadsgriffie ingedeeld in een van de normfuncties van HR21. Omdat het college formeel gezien geen definitief besluit kan nemen ten aanzien van medewerkers van de griffie, wordt u voorgesteld de functies van de griffie in te delen in normfuncties. Op 23 juni 2015 heeft het college een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de conversietabel HR21. Dat heeft zij uit praktisch oogpunt ook gedaan ten aanzien van de medewerkers van de griffie. Over het functieboek HR21 is voorafgaand aan definitieve vaststelling overleg gevoerd met de ondernemingsraad en over de conversietabel is overeenstemming bereikt in het Georganiseerd Overleg. Op 12 oktober heeft het college definitief de conversietabel vastgesteld. De raad wordt gevraagd deze tabel met betrekking tot de functies voor de griffie vast te stellen.	10-11-2015
12.	21:50 uur	Wijziging Gemeenschappelijke regeling Regio Twente en Twentebedrijf Portefuillehouder. Burgemeester R.G. Welten Ambtenaar: R. Ambting (734) Toelichting: Er is afgesproken dat alle gemeenten voor 1 juli 2015 een standpunt over het rapport van de commissie Robben hebben ingenomen en vervolgens voor 1 november 2015 een besluit nemen over de nieuwe vorm van samenwerking. Voorgesteld wordt in te stemmen met de wijziging van de regeling Regio Twente om vervolgens met andere gemeenten in gesprek te gaan over eventuele aanpassingen. Ook wordt voorgesteld om samen met de andere Twentse gemeenteraden een 'Twenteraad' in te stellen en hiervoor een Borne raadslid af te vaardigen voor het presidium van de Twenteraad. Hiernaast wordt de raad toestemming gevraagd voor het aangaan van een nieuwe gemeenschappelijke (bedrijfsvoerings)regeling Twentebedrijf. De uitvoering van bedrijfsvoeringstaken wordt op deze manier gescheiden van de beleidsuitvoeringstaken in de herziene regeling Regio Twente.	10-11-2015
13.	22.20 uur	Sluitting vergadering	

Namens het presidium

Anka Jacobs, voorzitter.

Ter kennisname aan de gemeenteraad:

- Document Cultuurhistorische inventarisatie beeldbepalende panden e.d.
- Protocol jeugdhulp en maatvoorzieningen voor de Twentse gemeenten
- Memo crisisopvang vluchtelingen

G E M E E N T E B O R N E

Kort verslag vergadering commissie Politiek Beraad

Datum : 8 september 2015
Tijdstip : 19.30 uur
Ruimte : Raadzaal

Aanwezig: Raads- en fractieleden
GB'90: Dhr. Vrielink
CDA: Dhr. Lucas, mevr. Kits
PvdA: Dhr. Donkers, dhr. Kamp
Borne-Nu: Dhr. Kroon, dhr. Van de Laar, dhr. Legdeur
D66: Mevr. Zomer
VVD: Mevr. Jacobs
SP: Dhr. Verreussel, dhr. Endeman, mevr. Van Duuren

Afwezig m.k. Dhr. Janssen (D66)

Voorzitter: Dhr. H. van den Berg
Griffier: mevr. Morsink

Pers: 2
Publiek: 10

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom. Wethouder Mulder heeft verzocht agendapunt 7 'particuliere verzoeken Hertmerweg en Kerkweg' van de agenda af te halen vanwege nieuwe informatie. De commissie stemt hiermee in en het voorstel wordt teruggenomen door het college. De heer Verreussel verzoekt de stukken ter kennisname a t/m d op een volgende agenda te plaatsen. De agenda wordt dienovereenkomstig gewijzigd vastgesteld.

2. Vaststellen kort verslag vergadering Politiek Beraad d.d. 9 juni 2015

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.

3. Mededelingen college

Er zijn geen mededelingen uit het college

4. Hondenbeleidsplan

Wethouder Kottelman is aanwezig bij dit agendapunt.
Sprekers: Zomer, Kroon, Kits, Endeman, Donkers.

Wethouder Kottelman licht het voorstel toe. Er zijn nog geen structurele middelen binnen de begroting 2016-2019 opgenomen voor het hondenbeleid. Voorgesteld wordt dit bij de begroting 2017- 2020 te betrekken. Mevr. Kits merkt op dat het voorstel meer op een onderzoeksrapport met aanbevelingen lijkt dan een beleidsplan. CDA verwachtte keuzes te kunnen maken. Ook had CDA willen meepraten met het afschaffen van het aanlijangebod in het buitengebied. Aan de wethouder wordt door CDA meegegeven met een uitgewerkt beleidsplan te komen met keuzes. Dhr. Endeman merkt op dat de SP van mening is dat de opbrengsten van de hondenbelasting besteed dient te worden aan hondenbeleid. Dhr. Donkers (PvdA) vindt het onlogisch om het plan een jaar in de kast te leggen en volgend jaar pas te betrekken bij de integrale afweging. Hij vindt de

Datum : 8 september 2015

passage over de afschaffing van de hondenbelasting onnavolgbaar.

Wethouder Kottelman licht toe dat bij de totstandkoming van het beleidsplan bewoners uit de wijken betrokken zijn geweest. Het is een tweesporen proces (beleid – financiën) en het is aan de raad om daar wat van te vinden. Hondenbelasting is een algemene belasting. De besteding bepaalt de raad zelf bij de begroting. Bij afschaffing moeten de kosten anders (met OZB) gedekt worden.

Mevr. Jacobs is van mening dat naar hondenbezitters duidelijk moet worden gecommuniceerd. Het gebrek aan voorzieningen baart de VVD zorgen. Dhr. Kroon meent dat het noodzakelijk is afvalbakken te plaatsen. Borne-Nu rekent op royaliteit van burgers. Uitstel is onverdraagbaar. Hij vindt bijval van de heer Vrielink (GB90) hierin. Mevr. Zomer (D66) vindt het moeilijk verteerbaar dat de hondenbelasting niet aan hondenbeleid wordt besteed.

Toezeggingen wethouder Kottelman:

- Het toegevoegde kaartje wordt in een groter formaat aangeleverd.
- Gezocht wordt naar een verklaring waardoor het verschil is ontstaan in de genoemde bedragen € 10.000 vs € 1.000,- in het voorstel.
- Gekeken wordt naar een mogelijke herformulering van de passage inzake de optie afschaffing hondenbelasting.
- In overleg met de raad wordt, afhankelijk van het beschikbare budget, gekeken waar op basis van urgentie afvalbakken kunnen worden geplaatst.

De commissie acht het voorstel nog niet behandelrijp voor behandeling in de raadsvergadering van 29 september 2015. Het voorstel wordt aangehouden.

Toelichting:

Het hondenbeleidsplan richt zich op drie pijlers: 'voorzieningen', 'voorlichten' en 'verbaliseren'. Onder de pijler 'voorzieningen' wordt geadviseerd losloopgebieden aan te wijzen en in te richten en de locaties van de afvalbakken te herzien. Onder de pijler 'voorlichten' wordt geadviseerd een communicatieplan op te stellen van waaruit periodiek gecommuniceerd wordt over het hondenbeleid en de geldende regelgeving. Onder de laatste pijler, 'verbaliseren', adviseert het college uw raad de Algemene Plaatselijke verordening 2015 op een aantal onderdelen te wijzigen ten gunste van een duidelijkere regelgeving en de noodzaak om te kunnen handhaven. Hierbij beveelt het college uw raad aan de handhavingscapaciteit vanaf 2016 structureel te borgen door 450 arbeidsuren beschikbaar te stellen voor toezicht- en handhaving.

5. Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen

Wethouder Mulder is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door J. Wissink

Spreekers: Jacobs, Lucas, Van Duuren, Vrielink

Mulder geeft een toelichting op het proces.

Commissieleden stellen o.a. vragen over de normering, boa's, nieuwe inzichten n.a.v. de inloopsessie, invalidenparkeerplaats, camperparkeerplaats, bezoekers parkeren, Oude Deldenerstraat, Kerkstraat.

Wethouder Mulder antwoordt dat getracht wordt in het kader van Twente mobiliteit aan bewustwording te werken. Er komt een gesprek met bewoners Oude Deldenerstraat en Kerkstraat. Ook wordt gekeken waar meest geschikte plekken zijn voor oplaadplekken e.d. Parkeren wordt interactief invulling aan gegeven met bewoners en ondernemers. Blauwe zone vergroten is een optie maar dan moet wel handhavend worden opgetreden. Daarover wordt gesproken met bewoners. Continue vinden gesprekken plaats met het Dijkhuis. Gekeken wordt of bij De Schoener nog ruimte is. Ook wordt gekeken naar de mogelijkheden invoeren huurfiets en of er behoefte is aan de bezoekerskaart.

Dhr. Wissink vult aan dat gekeken wordt waar de openbare ruimte beter kan worden benut op de Oude Deldenerstraat. De verkeerstroom in de Kerkstraat worden geanalyseerd aangezien deze zullen wijzigen.

Toezeggingen wethouder Mulder:

- De visie wordt in een leesbare versie voor de iPad aangeleverd.
- Uitgezocht wordt hoe lang op een camperparkeerplaats mag worden geparkeerd.
- De normering wordt gedeeld met de raad.
- Vraag of systemen op elkaar aansluiten zodat na overlijden een invalidenparkeerkaart komt te vervallen.

Het voorstel wordt als hamerstuk geagendeerd voor de raadsvergadering van 29 september 2015.

Kort verslag vergadering commissie Politiek Beraad

Datum : 8 september 2015

Toelichting:

De gemeenteraad heeft als uitwerking van de "Mobiliteitsvisie Borne 2012-2020" op 12 maart 2013 het "Koersdocument parkeren Borne" vastgesteld. In het koersdocument is op hoofdlijnen het parkeerbeleid voor de periode 2012-2020 uiteengezet. In het kader van het raadsprogramma 2014-2018 "Borne Werkt" heeft het college de beschreven koers verder uitgewerkt in de notitie "Ontwerpvisie op parkeren en beleidsdoelstellingen". De gemeenteraad wordt voorgesteld de ontwerpvisie en de beleidsdoelstellingen vast te stellen. Daarmee stelt de gemeenteraad de kaders vast voor het opstellen van beleidsregels en een concreet uitvoeringsprogramma voor de diverse doelgroepen en parkeergebieden in het bijzonder voor Borne Centrum.

6. Wijziging verordening beheer en gebruik gemeentelijke begraafplaats

Wethouder Kotteleman is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door R. Harmsen
Sprekers: Verreussel, Zomer

Wethouder beantwoordt een tweetal technische vragen van commissieleden.

Het voorstel wordt als hamerstuk geagendeerd voor de raadsvergadering op 29 september 2015.

Toelichting:

De huidige verordening biedt niet de mogelijkheid om een overledene te begraven in een geschud graf. De voorliggende wijziging van de verordening maakt dit nu wel mogelijk en speelt in op een wens vanuit de Bornse gemeenschap.

7. Wijzigen van de Programmabegroting 2015-2018

Wethouder Velten is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door A. de Vries
Sprekers: geen

Het voorstel wordt als hamerstuk geagendeerd voor de raadsvergadering op 29 september 2015.

Toelichting:

In dit verzamelbesluit wordt de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met het wijzigen van de programmabegroting 2015-2018. Uitgangspunt daarbij is dat het uitsluitend gaat om financieel-technische wijzigingen van de begroting met beperkte beleidsinhoudelijke betekenis cq consequenties. In dit verzamelbesluit wordt een voorstel gedaan.

8. Hernieuwde zendtijdtoewijzing RTV Borne

Wethouder Velten is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door A. de Vries
Sprekers: Zomer, Van Duuren, Kits, Donkers
Inspreker: M. van der Voort (hoofdredacteur RTV Borne)

Wethouder Velten geeft een inleiding bij het voorstel.

Dhr. Van der Voort geeft een stand van zaken en de plannen voor RTV Borne. Samenwerking is noodzakelijk en heeft geleid tot een lokale intentieverklaring. De afspraken worden twee keer per jaar geëvalueerd.

Commissieleden maken opmerkingen over de looptijd, de ambities, risico's, de samenwerking, inzet van waarderingssubsidie en het plafond daarvan, de taakstelling, beperkte bereik via de kabel. Er heers twijfel over de subsidiering.

Wethouder Velten antwoordt dat hij voldoende vertrouwen heeft dat in samenwerking met Borne Boeit de norm van 23% haalbaar is. Samen wordt getracht met behoud van eigen identiteit programma's gemaakt waar mensen naar gaan luisteren zodat de reclamegelden weer binnen komen. De wethouder benadrukt dat geen sprake is van een instandhoudingssubsidie. € 1,30 per huishouden is de maximale bijdrage. Gekozen is voor een waarderingssubsidie omdat sprake is van een project gedurende 3 jaar. Wel evalueren of intenties bewaarheid worden. Dit wordt gedeeld met de raad.

Dhr De Vries vult aan dat het college gebruik heeft gemaakt van de bijzondere afwijking subsidieverordening.

Toezeggingen wethouder Velten:

- Gekeken wordt op de in juni opgerichte organisatie van invloed is op de vergunning.
- De vraag over de consequentie indien de taakstelling niet wordt gehaald, wordt schriftelijk beantwoord.

Het raadsvoorstel wordt als bespreekpunt geagendeerd voor de raadsvergadering op 29 september 2015.

Toelichting:

In 2010 heeft het Commissariaat voor de Media aan de Stichting R T V Borghende (officiële naam volgens de statuten) mede op basis van het advies van de gemeenteraad voor vijf jaar zendtijd toegewezen. R T V Borghende heeft gevraagd haar opnieuw voor vijf jaar zendtijd toe te wijzen. Alvorens het Commissariaat daarop kan beslissen, is het ingevolge de Mediawet vereist dat de gemeenteraad wederom adviseert over de vraag of R T V Borghende aan de eisen van die wet voldoet.

Kort verslag vergadering commissie Politiek Beraad

Datum : 8 september 2015

10. Rondvraag

- a Mevrouw Kits merkt op dat de fractie van CDA verbaast is in het verslag van de rekenkamercommissie te lezen dat de opleiding van de extern voorzitter is betaald door de gemeente. Het stuk ter kennisname wordt voor de volgende vergadering geagendeerd. De heer Donker wil het functioneren van het armoedebeleid onderzocht zien door de rekenkamercommissie en geeft dit alvast ter overdenking mee aan de fracties voor de volgende vergadering.
- b De heer Verreussel vraagt naar het vele onkruid rondom de Stroom Eschviver. **Wethouder Kotteman antwoordt navraag te zullen doen.**

De volgende stukken zijn ter kennis gebracht van de raad en niet besproken:

- a. B&W besluit evaluatie inkoopproces Wmo en Jeugdhulp 15int01716
Evaluatie inkoopproces Wmo en Jeugdhulp 2014 15uit04888
Rapportage evaluatie inkoopproces WMO en Jeugdzorg
- b. Nazorgplan Decentralisaties versie 24 juni 2015 15int01975
- c. BenW besluit PvA Actualisatie DHW vergunningen 15int01688
- d. B&W voorstel realisatie van ondergrondse waterberging 15int01373
- e. Jaarverslag archiefzorg en -beheer gemeente Borne_S_ 15int00284
- f. Beleidsplan voor en vroegschoolse educatie 2015-2016 15int01868
- g. Bestuursovereenkomst COA
- h. MEMO voortgang project zuidelijke Randweg (15int01823)
- i. Werkplan 2015-2016 en verslag 2014-2015 Rekenkamercommissie

De voorzitter sluit de vergadering om 21.30 uur.

G E M E E N T E B O R N E

Kort verslag vergadering commissie Politiek Beraad

Datum : 15 september 2015
Tijdstip : 19.30 uur
Ruimte : Raadzaal

Aanwezig: Raads- en fractieleden
GB'90: Roetgerink, Vrielink
CDA: Slotman, Arkink
PvdA: Donkers, Van Mechelen
Borne-Nu: Legdeur, Lobbes
D66: Janssen, Zomer
VVD: Lansink Rotgerink
SP: Verreussel, Van Duuren

Afwezig m.k.

Voorzitter: Mevr. A. Jacobs
Griffier: M. Moddejonge (plv. griffier)

Pers: 3
Publiek: ca. 20

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en heet de aanwezigen welkom.

De voorzitter doet enkele mededelingen:

- Raadsvergadering 29 september 2015; aanvang 17.00 uur; tijdschema als volgt:
17.00 uur reguliere raadsagenda;
18.00 uur 1e termijn algemene beschouwingen programmabegroting 2016-2019;
19.00 uur pauze (*met soep en broodjes);
20.00 uur reactie college;
20.30uur 2e termijn algemene beschouwingen
De sprekersvolgorde wordt nader bepaald.
- Voor aanvang van de vergadering is een enveloppe met stukken namens de Kerngroep Mortuarium Nee aan de griffier is overhandigd. Het was de bedoeling van de vertegenwoordigers, dat de stukken direct zouden worden uitgedeeld aan de aanwezige commissieleden in verband met de 'Memo uitspraken beroep en hoger beroep omgevingsvergunning Stationsstraat 9' (15int02395). Deze memo staat als stuk ter kennisname, zodat er geen ruimte is voor inspreken. *De betreffende brief is op 16 september 2015 geregistreerd en aan alle raads- en commissieleden toegezonden.*

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen college

Er zijn geen mededelingen uit het college

3. Programmabegroting 2016-2019

Wethouder Mulder is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door de heer J. van 't Ende

De voorzitter merkt vooraf op dat in het presidium is afgesproken dat de voorzitter inhoudelijke agendapunten kort inleidt.

Sprekers: Lansink Rotgerink, Janssen, Legdeur, Slotman, Verreussel, Roetgerink, Donkers

Er wordt door mevrouw T. Boer op persoonlijke titel ingesproken met betrekking tot het plan voor de verbindingsweg in relatie tot de huidige rondweg. *De inspraaknotitie is in ontvangst genomen en geregistreerd.*

Door diverse sprekers wordt opgemerkt dat er nog vragen open staan. Wethouder Mulder geeft aan dat de schriftelijke vragen van D66 en SP op de technische avond zijn beantwoord. De vragen van de SP over vroeg- en voorschoolse opvang worden volgens wethouder Velten uiterlijk begin volgende week beantwoord.

Afgesproken wordt dat de vragen van de heer Janssen in een gesprek met wethouder Mulder worden beantwoord. Wethouder Mulder stelt voor om de opmerkingen van de heer Legdeur nader te bespreken in de auditcommissie. Naar aanleiding van de vraag van de heer Roetgerink over de antwoordbrief aan de (veld)sportverenigingen, zegt wethouder Velten toe deze week na te zullen gaan of de berekening van de ozb-verhoging wel juist is. Naar aanleiding van de vraag van de heer Verreussel over extreme regenval zegt wethouder Kotteman toe na te kijken wat hierover in het gemeentelijk rioleringsplan is opgenomen.

4. Bestuursrapportage (BERAP)

Wethouder Mulder is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door mevrouw J. Peters

Sprekers: Lansink Rotgerink, Janssen en Roetgerink

De heer Roetgerink vraagt om een toelichting waarom voor het groenonderhoud Bornsche Maten wordt bij geraamd en de autonome groei niet uit bestaand budget wordt gedekt. Wethouder Kotteman zegt toe dit uit te zullen zoeken.

Naar aanleiding van de vraag van de heer Lansink Rotgerink over de wachtlijst Wsw, merkt wethouder Kotteman op dat er geen wachtlijst is, maar wel een doelgroepenregister. De wethouder zegt toe inzicht te zullen geven in aantallen.

5. Voorstel tot vaststellen verordening rechtspositie wethouder, raads- en commissieleden en arbeidsvoorwaardenregeling griffie en aanvullend lokaal beleid

Burgemeester Welten is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door mevrouw M. Weernink.

Spreker: Van Mechelen

Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd voor de raadsvergadering.

6. Wijziging verordening t.a.v. de fractieondersteuning

Voorstel van presidium, ambtelijke ondersteuning griffier.

Geen vragen

Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd voor de raadsvergadering.

7. Vaststellen vergaderschema raad 2016

Het vergaderschema wordt ongewijzigd vastgesteld.

Het voorstel kan als hamerstuk worden geagendeerd voor de raadsvergadering.

8. Werkplan 2015-2016 en verslag 2014-2015 Rekenkamercommissie (aangemeld door CDA en PvdA)

Voorzitter van de Rekenkamercommissie de heer R. Bron is aanwezig bij dit agendapunt.

Punt aangemeld door CDA en PvdA.

Sprekers: Legdeur, Donkers

Geconcludeerd wordt dat de suggestie van de PvdA om een onderzoek te doen naar het Armoedebelief kan rekenen op de steun van alle fracties.

9. Evaluatie inkoopproces Wmo en Jeugdhulp en Evaluatie inkoopproces Wmo, Jeugdhulp 2014, Rapportage evaluatie inkoopproces WMO en Jeugdzorg en Nazorgplan Decentralisaties versie 24 juni 2015 (aangemeld door SP)

Wethouder Velten is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door mevrouw M. Gras.

De voorzitter merkt op dat er drie stukken ter kennisname op de agenda zijn geplaatst. In het presidium is besproken dat het in verband met de voorbereiding van belang is dat in voorkomende gevallen wel wordt gemotiveerd wat de reden is om een stuk te bespreken.

Kort verslag vergadering commissie Politiek Beraad

Datum : 15 september 2015

Punt aangemeld door SP.
Sprekers: Verreussel, Donkers, Zomer
De vragen worden beantwoord.

10. Plan van aanpak Actualisatie DHW vergunningen (aangemeld door SP)

Burgemeester Welten is aanwezig bij dit agendapunt, ambtelijk bijgestaan door mevrouw D. Nijland.
Punt aangemeld door SP.
Spreker: Verreussel
De vragen worden beantwoord.

11. Realisatie van ondergrondse waterberging (aangemeld door SP)

Wethouder Kotte is aanwezig bij dit agendapunt.
Punt aangemeld door SP.
Spreker: Verreussel
De vragen worden beantwoord. De heer Verreussel geeft een blijk van waardering voor de aanpak.

12. Rondvraag

1. De heer Slotman informeert naar het plan voor het realiseren van een muziekoepel in het centrum. Wethouder Kotte licht toe dat de initiatiefnemers met de gemeente in gesprek zijn. Dit duurt even in verband met de financiering en de noodzakelijke aanpassing in het bestemmingsplan. Daarnaast vraagt de heer Slotman zich af of de vertraging in de aanleg van de F35 door gemeente Almelo en gemeente Enschede indruist tegen bestaande afspraken en of dit consequenties heeft voor de aanleg van het Bornse deel?
2. De heer Roetgerink vraagt zich in verband met de F35 af of nog wel sprake is van samenwerking. Wethouder Mulder licht toe dat de insteek blijft om het Bornse deel volgens de planning te realiseren. De voorzitter concludeert dat de raads- en commissieleden graag worden geïnformeerd als er nadere ontwikkelingen zijn.
3. De heer Janssen informeert naar de beantwoording van de op 4 augustus 2015 ingediende vragen over de Elhorst Vloedbelt. Wethouder Mulder geeft aan dat de beantwoording gereed is en zo snel mogelijk wordt toegezonden.

13. Sluiting vergadering

De volgende stukken zijn ter kennis gebracht van de raad en niet besproken:

- a. Memo uitspraken beroep en hoger beroep omgevingsvergunning Stationsstraat 9 (15int02395)

De voorzitter sluit de vergadering rond 22.00 uur.

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel **15INT02883**

Onderwerp	: Voorstel toekomstige afvalscheiding in Borne
------------------	--

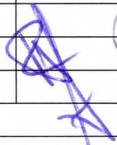
Samenvatting voorstel

In vervolg op het besluit nr. 14int00671 van de gemeenteraad om in te stemmen met de regionale visie "Afvalloos Twente" en de harmonisering van de afvalinzameling voor Twente Milieu gemeenten is een nota scenarioverkenning afvalinzameling voor de raad opgesteld. Voorgesteld wordt om in te stemmen met de aanbeveling uit deze nota om gefaseerd toe te werken naar omgekeerd inzamelen (halen van grondstoffen en brengen van restafval) en de raad te vragen hier een besluit over te nemen. Op basis van dit besluit vindt verdere uitwerking plaats.

Ontwerpbesluit

1. De raad voor te stellen om op basis van het eerder genomen besluit nr. 14int00671 (Afvalloos Twente en harmonisering afvalinzameling) en de verdere uitwerking hiervan in de nota scenarioverkenning afvalinzameling, in te stemmen ~~met in te stemmen~~ met het voorkeursscenario;
2. op basis van dit voorkeursscenario de volgende stappen te zetten in de uitwerking van het afvalbeleid:
 - * in de loop van 2016 over te gaan op huis- aan huis inzameling van plastic verpakkingsafval, blik en drankkartons (PMD) met een minicontainer;
 - * op 1 januari 2017 over te gaan op gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing (Diftar), op basis van volume- frequentie;
 - * over te gaan op omgekeerd inzamelen (op nader te bepalen termijn).

Openbaar	: ja
-----------------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen			
burgemeester Welten						
wethouder Mulder						
wethouder Kottelman						
wethouder Velten						
BESLUIT	<table><tr><td>☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 12-10-15</td><td></td><td>☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.</td></tr></table>			☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 12-10-15		☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.
☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 12-10-15		☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.				
Opmerkingen van college	: Advies inwinnen bij de Stichting Borne Duurzaam (convenant paktwel)					

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Leve Borne
Portefeuillehouder	:	M.J.R. Kotteman
Opgesteld door (tel.)	:	W.H. van Schooten
Afdeling / Team	:	Grondgebied / Uitvoering
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Marco Moddejonge, Marcel Wielinga en Henk Richters
Medezeggenschap	:	Nee —

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Met het besluit dat de gemeenteraad in de afgelopen periode heeft genomen inzake Afvalloos Twente en harmonisering van de afvalinzameling kunnen belangrijke stappen worden gezet in de richting van een circulaire economie. Dit past in het streven van de landelijke overheid om afval primair als grondstof te beschouwen. In het Landelijk Afval beheerplan (LAP II) wordt door middel van preventie, hergebruik en nuttige toepassing gestreefd naar minimale verspilling van waardevolle grondstoffen. Een en ander wordt ondersteund in het VANG- programma. (Van Afval Naar Grondstof)

Om van het genomen raadsbesluit tot een praktische uitvoering te komen voor de gemeente Borne is aan Twente Milieu gevraagd om een scenarioverkenning voor de afvalinzameling op te stellen. In deze nota worden actuele kennis en ervaring op afvalgebied gebruikt om, passend binnen de harmoniseringsgedachte, verschillende scenario's voor de toekomstige afvalscheiding aan te reiken. De aanvullende rol die nascheiding hierbij kan spelen is afgestemd met Twence. De scenarioverkenning mondt uit in een concrete aanbeveling, die door middel van het bijgevoegde raadsvoorstel aan de gemeenteraad kan worden voorgelegd.

Voorstel inzamelscenario

Voorgesteld wordt om de gemeenteraad te vragen het volgende besluit te nemen:

- **In de loop van 2016 over te gaan op huis- aan huis inzameling van verpakkingsafval met een minicontainer;**
- **Op 1 januari 2017 over te gaan op gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing (Diftar), op basis van volume- frequentie;**
- **Over te gaan op omgekeerd inzamelen (op nader te bepalen termijn).**

Na een positief besluit van de gemeenteraad vindt de verdere uitwerking van de te nemen stappen plaats. Een keuze voor Diftar zal gezien de complexiteit van de materie in 2016 in projectvorm moeten worden uitgewerkt.

Toelichting op de aanbeveling

De voorgestelde combinatie van maatregelen, met als einddoel omgekeerd inzamelen, is noodzakelijk om een trendbreuk te realiseren. Dit wordt in de praktijk ondersteund door ervaringen van ROVA gemeenten. In het werkgebied van ROVA blijkt omgekeerd inzamelen te leiden tot een sterke daling van de hoeveelheid restafval per inwoner, maar bij Diftargemeenten is dit effect het sterkst. Hier haalde men in 2014 reeds de VANG doelstelling voor 2020 (100 kg. per inwoner per jaar). De gemeente die omgekeerd inzamelen invoerde zonder Diftar bleef steken op 150 kg per inwoner.

Hoewel de combinatie van de voorgestelde maatregelen bepalend is voor het succes, zullen deze om praktische redenen gefaseerd moeten worden doorgevoerd. Enerzijds omdat de maatregelen voorbereiding vergen, anderzijds omdat de burgers ook meegenomen moeten worden in de veranderingen. In de onderstaande toelichting op de deelstappen wordt aanvullende informatie gegeven op de nota scenarioverkenning.

Toelichting verpakkingencontainer

Twente Milieu heeft in samenwerking met de gemeente Losser een proef gehouden met de verpakkingencontainer, waarin plastic, blik en drank- en zuivelkarton (PMD) aan huis worden ingezameld.

G E M E E N T E B O R N E

De inzameling vindt alternerend met de grijze container (eens per maand) plaats en heeft een vrijwillige deelname die van 85% naar 90% is gegroeid. Voor eventuele capaciteitsproblemen met de restafvalcontainer (bijv. luiers) kunnen tijdelijke oplossingen worden geboden. Het inzamelresultaat van PMD is in Losser gestegen van 15 naar 80 kilo per huishouden per jaar.

Het ligt in de bedoeling om in Borne een verpakkingencontainer op basis van vrijwilligheid aan te bieden, zodat men bij gebrek aan ruimte thuis gebruik kan (blijven) maken van de brengcontainers.

De brengcontainers blijven in ieder geval in functie voor hoogbouwbewoners.

Toelichting Diftar

De invoering van Diftar is in Borne eerder aan de orde gesteld, maar kon in 2006 nog niet op een breed politiek draagvlak rekenen. Diftar is sindsdien landelijk opnieuw in de belangstelling gekomen als prikkel om het afvalgedrag te beïnvloeden en blijkt nu ook in de grotere steden te werken. In buurgemeente Hengelo is Diftar inmiddels met succes ingevoerd. Hof van Twente, Oldenzaal en Enschede volgen in 2017. Gelet op het verschil in stedelijkheid zullen de resultaten voor de gemeenten op onderdelen afwijken, maar ook in Borne is invoering van Diftar gewenst en financieel aantrekkelijk. In de nota scenarioverkenning worden voor- en nadelen van Diftar genoemd, die per saldo gunstig blijken uit te vallen. Naast een rechtvaardige verdeling van de kosten is met name ook de bewustwording van het afvalgedrag van belang. Waar de overgang naar een circulaire economie gelet op de dreigende uitputting van de aarde een onvermijdelijke ontwikkeling is, kan de burger daar direct een eigen bijdrage aan leveren. De financiële prikkel die van Diftar uitgaat helpt daarbij. Ook voorlichting speelt hierin een belangrijke rol. In het kader van Afvalloos Twente wordt een gezamenlijke communicatiestrategie ontwikkeld die het belang van preventie en afvalscheiding blijvend onder de aandacht gaat brengen. Vanuit de taakstelling die nog resteert voor beheer en Twente Milieu (€ 84.000) is de invoering van Diftar eveneens van belang. Een kostenverlaging die mede als gevolg van de invoering van Diftar te verwachten is komt overigens niet ten gunste van de gemeentebegroting, maar van de burger via de afvalstoffenheffing.

Toelichting omgekeerd inzamelen

Voorgesteld wordt om omgekeerd inzamelen (halen van grondstoffen en brengen van restafval) op een *nader te bepalen* tijdstip door te voeren. In de nota scenarioverkenning worden goede redenen aangevoerd om eerst te starten met Diftar. Voor de gemeente Borne betekent de invoering van Diftar onder meer dat de bestaande bovengrondse afvalcontainers voor de hoogbouw ondergronds gebracht moeten worden, met toegangscontrole voor de afvalpas. Ook moet het bestaande registratiesysteem van de minicontainers sluitend worden gemaakt. Dit vergt tijd en investeringen in 2016 om het systeem op 1 januari 2017 operationeel te kunnen hebben.

Omgekeerd inzamelen gaat nog een stap verder omdat de ondergrondse voorzieningen voor restafval dan ook in de buurt van laagbouw geplaatst moeten worden, eveneens met toegangscontrole.

Afhankelijk van het succes van de verpakkingencontainer en Diftar zal de 240 liter restafvalcontainer gaandeweg zijn functie verliezen. Dit vergroot het draagvlak om over te stappen op omgekeerd inzamelen. Een argument om niet te snel over te stappen ligt ook in de resterende boekwaarde van de huidige minicontainers voor restafval.

Borns maatwerk

In de nota scenarioverkenning wordt de rol van het Kringloopbedrijf en de muziekverenigingen in de afvalinzameling genoemd met betrekking tot onder meer textiel en oud papier. (zie tabel huidige situatie) Deze bestaande inzamelstructuren zijn waardevol en worden daarom gehandhaafd, maar waar zinvol wel afgezet tegen alternatieve mogelijkheden voor afvalscheiding binnen de regio. Mocht een gemeente- dekkend maandelijks haalsysteem voor bijvoorbeeld oud papier niet haalbaar zijn, dan zal in

G E M E E N T E B O R N E

overleg met de betrokken partijen naar (aanvullende) alternatieven worden gezocht. Ook voor deze lokale vormen van inzameling dient optimale scheiding onder de aandacht te blijven.

Burgerparticipatie

De kaders en doelstellingen zijn feitelijk al door eerdere raadsbesluiten bepaald, maar liggen in de lijn van de intentie van de Bornse burgers om serieus bij te dragen aan de afvalscheiding. Met de voorgestelde maatregelen ligt de invloed van burgers in de eigen invulling van de afvalscheiding. Hoewel van de financiële prikkel naar verwachting een positieve werking uitgaat houdt men wel een eigen keuzevrijheid. Dat geldt ook voor de beslissing om wel of niet te kiezen voor een derde inzamelcontainer voor PMD bij de woning.

2 Beoogd resultaat

1. Algemeen resultaat is het leveren van een wezenlijke bijdrage aan de regionale afvalvisie, de harmonisering van de afvalinzameling en de ontwikkeling van een circulaire economie.
2. Praktisch resultaat is een sterke verbetering van de gescheiden inzameling waardoor de hoeveelheid restafval per inwoner wordt teruggedrongen van 227 kilo in 2014 naar 50 kilogram in 2030.

3 Argumenten

- Ad. 1 Door het grote beslag dat landelijk en wereldwijd wordt gelegd op grondstoffen moeten gemeenten maatregelen treffen en efficiënt samenwerken om de overgang van afval naar grondstof te realiseren.
- Ad. 2 Er is een trendbreuk nodig om de ambitieuze doelstellingen voor de afvalscheiding daadwerkelijk te kunnen bereiken. (bron: Onderzoek IPR- Normag)

4 Kanttekeningen

- Ad. 1 De gemeentelijke inspanningen op het gebied van afvalscheiding zijn groot, maar maken deel uit van het Landelijk afvalbeheerplan waarin ook bedrijven (met zowel producten als eigen "huishoudelijk" afval) hun bijdrage gaan leveren aan de herwaardering van afval en de overgang naar een circulaire economie.
- Ad. 2 De noodzakelijke trendbreuk vergt ingrijpende aanpassingen van het inzamelsysteem, maar burgers houden hierin voldoende keuzevrijheid. Met de instanties die al een rol hebben in de lokale afvalscheiding zal in goed overleg worden gezocht naar mogelijkheden voor optimalisering.

5 Kosten, baten en dekking

Structurele kosten

Ten behoeve van het besluit dat door de raad moet worden genomen kan als algemene verwachting worden uitgesproken dat de voorgestelde combinatie van maatregelen tot een structurele en aanmerkelijke verlaging van de inzamelkosten- en verwerkingskosten zal leiden. Na de besluitvorming worden de besparingen nader in beeld gebracht. Met deze besparingen wordt tevens een bijdrage geleverd aan resterende taakstellingen. De te behalen kostenbesparing wordt doorberekend in de afvalstoffenheffing.

Incidente kosten

De verwachting is dat de invoering van een verpakkingencontainer kostenneutraal kan worden uitgevoerd binnen de vergoedingsregeling van het Convenant verpakkingen. Er kan worden gekozen voor aankoop of lease van de containers. Voor de aankoop van containers zal een krediet moeten worden gevraagd.

Het is bekend dat de invoering van Diftar tot een beperkte verhoging van de bestaande administratiekosten leidt. De exacte financiële gevolgen van invoering van Diftar moeten na de definitieve

G E M E E N T E B O R N E

besluitvorming worden uitgezocht. De projectkosten kunnen ten laste van de Afvalreserve worden gebracht. Kosten voor het uitwisselen van 240 en 140 liter containers zijn in Borne in ieder geval niet aan de orde omdat er uitsluitend wordt ingezameld met 240 liter containers. Een algemene behoefte aan kleinere containers kan een signaal zijn voor het overstappen op omgekeerd inzamelen. De eenmalige kosten voor invoering van omgekeerd inzamelen moeten te zijner tijd in beeld worden gebracht en worden mede bepaald door de resterende boekwaarde van de bestaande restafvalcontainers. Ook hier kan worden gekozen voor aankoop of lease van containers.

6 Personeel en organisatie

Voor de invoering Diftar zal een projectstructuur worden opgezet met interne en externe deelnemers. Voor de eigen medewerkers dient bekeken te worden of en hoe dit binnen de bestaande bezetting kan worden opgepakt.

Binnen de eigen gemeentelijke organisatie komt ook met huishoudelijk afval vergelijkbaar afval vrij. Omdat ook hier direct bijgedragen kan worden aan de overgang van afval naar grondstof zal de afvalscheiding binnen het gemeentehuis nadrukkelijker onder de aandacht worden gebracht.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na de besluitvorming in het college zal de raad worden gevraagd een dit onderwerp te bespreken in het politiek beraad van 27 oktober en een besluit te nemen in de raadsvergadering van 10 november.

8 Communicatie

In het politiek beraad kunnen burgers en instanties desgewenst spreektijd vragen. In de Bornse Courant wordt daar op gewezen bij de aankondiging van het beraad.

In de voorbereiding naar Diftar speelt communicatie een belangrijke rol. Hierbij zal gebruik worden gemaakt van de regionale voorlichtingscampagne en wordt op lokaal niveau nauw samengewerkt met Twente Milieu. De uitwerking zal in projectvorm plaatsvinden.

9 Bijlage(n)

- Nota scenarioverkenning afvalinzameling
- Raadsvoorstel en raadsbesluit Regionale afvalambitie en harmonisatie afvalstructuren
- Veel gestelde vragen over Diftar

Nota scenarioverkenning afvalinzameling

Gemeente Borne / 7 oktober 2015

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

Inhoudsopgave

Inleiding		3
1	Huidige situatie	4
1.1	Huidige inzamelstructuur	4
1.2	Huidige inzamelresultaten	4
1.3	Afvalstoffenheffing	8
2	Landelijke en regionale ontwikkelingen	9
2.1	Landelijke doelstellingen	9
2.2	Afvalloos Twente	10
2.3	Uniformering afvalinzameling en dienstverlening Twente Milieu	10
2.4	Bron- en nascheiding	11
2.5	Ontwikkelingen bij andere gemeenten	12
3	Toelichting scenario's	13
3.1	Keuze scenario's	13
3.2	Randvoorwaarden	14
3.3	Verpakkingencontainer	15
4	Beschrijving scenario's	16
4.1	Vierwekelijks inzamelen	16
4.2	Gedifferentieerde tarieven	18
4.3	Omgekeerd inzamelen	19
4.4	Vergelijking scenario's	21
5	Conclusies en aanbevelingen	22
Bijlage 1	Stappenplan invoering diftar	24

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

Inleiding

In 2013 heeft IPR Normag in opdracht van de veertien Twentse gemeenten onderzoek gedaan naar de mogelijkheden van een gezamenlijk afvalbeleid. Als uitkomst van dit traject hebben de Twentse gemeenten zich tot doel gesteld om in 2030 nog maar 50 kilo restafval per inwoner te hebben. Dit betekent dat 90% van het afval gescheiden wordt.

Landelijk worden deze doelstellingen onderschreven. In het programma "Van Afval Naar Grondstof" (VANG) heeft Staatssecretaris Mansveld de ambitie neergelegd voor een transitie naar een circulaire economie. Hierin stelt ze de doelstelling om samen met gemeenten tot 75% recycling van huishoudelijk afval te komen in 2020, met verdere groei daarna. Omgezet betekent dit percentage een ambitie om te komen tot 100 kilo restafval per inwoner per jaar.

In 2014 is in Borne 227 kilo fijn restafval per inwoner ingezameld. Dit betekent dat Borne nog een behoorlijke slag moet maken om de doelstellingen te bereiken.

Uit het rapport dat IPR Normag in opdracht van de veertien Twentse gemeenten heeft gemaakt, blijkt dat het realiseren van deze doelstellingen alleen mogelijk is wanneer er een trendbreuk op afvalbeheer wordt gerealiseerd.

Wanneer wordt gekeken naar gemeenten die een start hebben gemaakt met het invoeren van een dergelijke trendbreuk, dan betekent dit altijd een prikkel op restafval door service (minder frequent of op afstand inzamelen) of kosten (betalen voor het restafval dat wordt aangeboden).

Invoering van een dergelijke prikkel vraagt om een helder perspectief. Wanneer inwoners worden gestimuleerd om beter te scheiden door een prikkel op restafval, moeten zij ook de mogelijkheid hebben om het afval op een goede wijze gescheiden in te kunnen zamelen.

Een eerste stap is dan ook het optimaliseren van de bestaande inzamelvoorzieningen voor gescheiden afvalstromen. De gemeente Borne heeft hiermee een start gemaakt door de inzameling van verpakkingen (plastic, drankenkartons en blik) te combineren en de intentie om de bovengrondse containers voor grondstoffen ondergronds te brengen. Samen met een aantal andere stappen die nog gezet moeten worden is de gemeente Borne dan klaar voor een vervolgstap richting de invoering van een trendbreuk die nodig is om de doelstellingen te behalen. Hierin zijn verschillende scenario's mogelijk.

De gemeente Borne heeft Twente Milieu gevraagd om een nota op te stellen, waarin deze verschillende scenario's worden uitgewerkt. In deze nota worden de volgende scenario's gepresenteerd;

1. Vierwekelijks inzamelen
2. Tariefdifferentiatie
3. Omgekeerd inzamelen

De verpakkingencontainer is in de drie scenario's meegenomen als standaard voorziening voor verpakkingen.

Deze Nota scenarioverkenning moet een principebesluit van de gemeenteraad opleveren over de te nemen stappen in het afvalbeheer, waarmee de gestelde doelstellingen worden behaald.

1 Huidige situatie

In dit overzicht wordt de huidige situatie in de gemeente Borne geschetst. Allereerst wordt ingegaan op de huidige inzamelstructuur. Vervolgens op de inzamelresultaten en de kosten. Dit hoofdstuk wordt afgesloten met een beschrijving van de ontwikkelingen.

1.1 Huidige inzamelstructuur

In Borne worden de afvalstromen als volgt ingezameld:

AFVALSTROOM	HOOGBOUW	LAAGBOUW
Restafval	Ondergrondse/bovengrondse verzamelcontainers	Minicontainer 1 x per 2 weken
GFT	Samen met het restafval in ondergrondse/bovengrondse verzamelcontainers	Minicontainer 1 x per 2 weken
Papier en karton	Maandelijkse inzameling door (muziek)verenigingen incidenteel door scholen	Maandelijkse inzameling door (muziek)verenigingen incidenteel door scholen
Verpakkingen	Bovengrondse verzamelcontainers	Bovengrondse verzamelcontainers
Glas	Ondergrondse/bovengrondse verzamelcontainers	Ondergrondse/bovengrondse verzamelcontainers
Textiel	- Bovengrondse verzamelcontainers - Huis aan huis een aantal keer per jaar	- Bovengrondse verzamelcontainers - Huis aan huis een aantal keer per jaar
Grove afvalstromen	- Herbruikbaar kringloop - Milieupark Hengelo - Ophalen aan huis	- Herbruikbaar kringloop - Milieupark Hengelo - Ophalen aan huis

1.2 Huidige inzamelresultaten

In 2014 werd door Twente Milieu per inwoner van de gemeente Borne 584 kilo afval ingezameld, verdeeld in verschillende deelstromen. In deze paragraaf wordt de ontwikkeling van de belangrijkste deelstromen uitgewerkt.

Restafval

Het fijn restafval is afval afkomstig uit de grijze minicontainers of uit (onder- of bovengrondse) verzamelcontainers. Het fijn restafval bestaat voor een groot gedeelte nog uit deelstromen die gescheiden kunnen worden. Dit blijkt uit de steekproeven die zijn gedaan voor de sorteeraanlyse. Het fijn restafval wordt verwerkt door Twence in Hengelo.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

In onderstaande tabel zijn de ingezamelde hoeveelheden van de afgelopen drie jaar af te lezen:

Ingezameld			
Jaar	kg in ton	kg/inw	kg/aansl
2012	4.831	222	536
2013	4.813	221	522
2014	4.970	227	546

GFT

GFT staat voor groente-, fruit en tuinafval en bestaat dus eigenlijk uit twee fracties: etensresten en tuinafval. Het GFT wordt ingezameld met minicontainers. Het GFT is een sterk seizoensgebonden fractie, vooral in de lente en herfst komt er veel tuinafval vrij, waardoor de aangeboden hoeveelheid sterk toeneemt.

In onderstaande tabel is af te lezen welke hoeveelheden GFT de afgelopen jaren zijn ingezameld en hoeveel procent van het restafval ongeveer uit GFT bestaat.

Gescheiden ingezameld				Ongescheiden
Jaar	kg in ton	kg/inw	kg/aansl	% in restafval
2012	3.018	139	335	33,4
2013	2.936	135	318	16,6
2014	3.049	139	335	22,9

Papier en karton

De hoeveelheid papier neemt landelijk af de laatste jaren. Dit heeft te maken met de digitalisering en de economische omstandigheden. Geschat wordt dat de afgelopen vijf jaar ongeveer 7% minder papier op de markt is gekomen. Hierdoor wordt er ook minder papier gescheiden aangeboden en neemt het landelijk gemiddelde af.

In onderstaande tabel is af te lezen wat de ingezamelde hoeveelheden papier in de afgelopen drie jaar is geweest. Daarnaast staat in de laatste kolom het percentage van het restafval dat uit papier bestaat volgens de sorteeranalyses. Hierop is een vochtcorrectie toegepast, omdat papier in het restafval vervuild wordt en daardoor zwaarder wordt.

Gescheiden ingezameld				Ongescheiden
Jaar	kg in ton	kg/inw	kg/aansl	% in restafval
2012	1.383	64	154	9,6
2013	1.354	62	147	10,6
2014	1.329	61	146	7,2

Glas

De glascontainers zijn enkel bedoeld voor verpakkingsglas, niet voor ruiten, spiegels en bijvoorbeeld keramiek. Op dit moment wordt het glas niet op kleur gescheiden in de gemeenten, maar wordt zowel blank als bont glas in dezelfde containers verzameld. Op dit moment vindt er in Hengelo een proef plaats met het op kleur gescheiden inzamelen van glas.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

De tabel hieronder laat zien hoeveel glas er gescheiden is ingezameld in de gemeente en hoeveel procent van het restafval ongeveer nog uit glas bestaat en nog uit het restafval gescheiden zou kunnen worden.

Jaar	Gescheiden ingezameld			Ongescheiden
	kg in ton	kg/inw	kg/aansl	% in restafval
2012	518	24	58	5,2
2013	530	24	58	4,1
2014	499	23	55	3,6

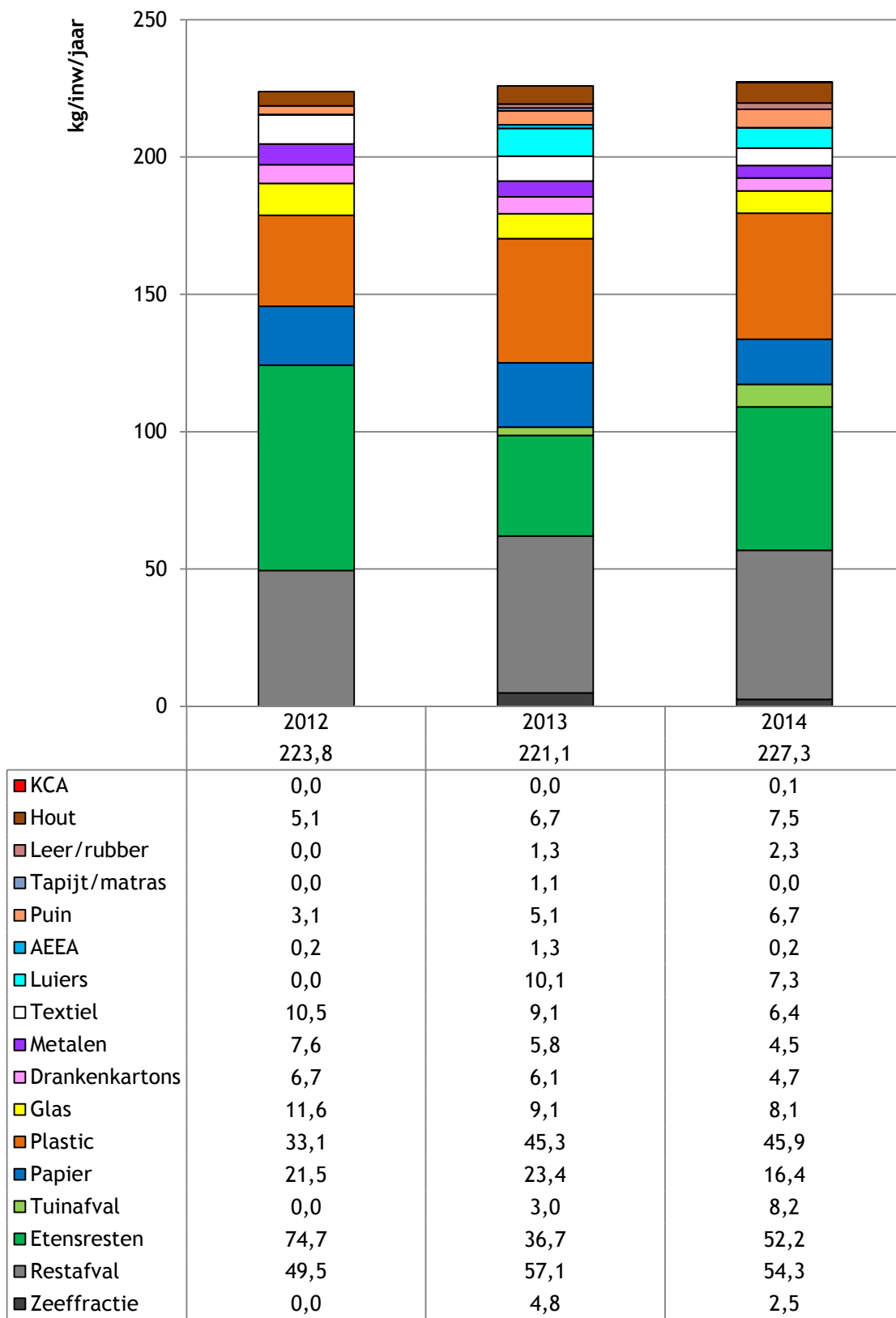
Verpakkingen

Met verpakkingen worden de plastic verpakkingen bedoeld die sinds 2010 landelijk gescheiden worden ingezameld. Daarnaast worden hier sinds 2015 drankenkartons en blikverpakkingen aan toegevoegd. De verpakkingen worden na inzameling bij de verwerker gesorteerd in diverse monostromen plastics, blik en drankenkartons. De monostromen zijn direct geschikt voor recycling en worden voor meerdere doeleinden gebruikt.

De tabel hieronder laat zien hoeveel verpakkingen er gescheiden zijn ingezameld in de gemeente en hoeveel procent van het restafval ongeveer nog uit plastic bestaat en nog uit het restafval gescheiden zou kunnen worden.

Jaar	Gescheiden ingezameld			Ongescheiden
	kg in ton	kg/inw	kg/aansl	% in restafval
2012	135	6,2	15,0	14,8
2013	135	6,2	14,6	20,4
2014	154	7,0	16,9	20,2

Sorteeranalyse fijn restafval

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
 Datum : 7 oktober 2015

1.3 Afvalstoffenheffing

De kosten voor de inzameling van het huishoudelijk afval worden doorberekend aan de inwoner in de vorm van de afvalstoffenheffing. De afvalstoffenheffing is hierbij 100% kostendekkend.
 De afvalstoffenheffing in de gemeente Borne zag er over de afgelopen jaren als volgt uit:

Afvalstoffenheffing	2015	2014	2013	2012	2011
	€ 241,20	€ 251,88	€ 254,76	€ 251,28	€ 244,80

Voor 2015 zijn de heffingen in de gemeenten van Twente Milieu als volgt verdeeld:

Gemeente	Vast tarief			Restafvalcontainer			GFT container	
	1 persoons	2 persoons	3 of meer	140 liter	240 liter	Blok/OGC	140 liter	240 liter
Almelo	€ 268,92	€ 268,92	€ 268,92	-	-	-	-	-
Borne	€ 241,20	€ 241,20	€ 241,20	-	-	-	-	-
Enschede	€ 274,08	€ 308,40	€ 308,40	-	-	-	-	-
Hengelo	€ 137,05	€ 137,05	€ 137,05	€ 5,80*	€ 9,95*	€ 1,00*	€ 1,20*	€ 2,00*
Hof van Twente	€ 117,00	€ 133,35	€ 133,35	€ 52,30	€ 84,70	€ 84,60	€ 32,30	-
Oldenzaal	€ 215,88	€ 253,08	€ 275,28	-	-	-	-	-
Losser	€ 78,84	€ 78,84	€ 78,84	€ 70,56	€ 121,08	€ 70,56	€ 24,84	€ 42,72

* per keer

2 Landelijke en regionale ontwikkelingen

In dit hoofdstuk worden de belangrijkste landelijke en regionale doelstellingen en ontwikkelingen nader uitgewerkt.

2.1 Landelijke doelstellingen

De inzameling van huishoudelijk afval is oorspronkelijk gestart vanwege de slechte hygiënische omstandigheden en de bedreiging van de volksgezondheid door afval in grote steden. De rol van de overheid werd beperkt tot de inzameling van restafval als grootste fractie. Door de mondiale schaarste aan grondstoffen is inmiddels een omslag in het denken ontstaan over het omgaan met afval. De rijksoverheid voert inmiddels een duidelijk beleid dat gericht is op circulaire economie, waarbij afval opnieuw in de kringloop van grondstoffen wordt gebracht.

LAP-2

De Wet milieubeheer en diverse internationale richtlijnen verplichten Nederland om periodiek één of meerdere afvalbeheerplannen op te stellen. In het op dit moment geldende Landelijke Afval Beheersplan-2 (LAP-2) wordt het algemene afvalbeheerbeleid aangegeven, met in een bijlage een uitwerking van dat beleid voor specifieke (categorieën van) afvalstoffen. De ‘traditionele’ activiteiten als afvalscheiding, inzamelen, nuttige toepassing, verbranden en storten komen aan de orde, maar ook overkoepelende onderwerpen als definities, scenario’s, monitoring en handhaving.

Voor huishoudelijk afval zijn in het LAP de volgende doelstellingen opgenomen:

- Verhogen van de nuttige toepassing van het totaal aan huishoudelijk afval van 51% in 2006 naar 99% in 2015. Van de 99% nuttige toepassing dient minimaal 60% door recycling te worden gerealiseerd (in 2006 was dit 47%)

Op dit moment vindt er een evaluatie plaats van LAP-2. Naar aanleiding van het Programma van Afval naar Grondstof (zie volgende paragraaf) worden deze doelstelling waarschijnlijk aangepast in LAP-3.

Programma van Afval naar Grondstof

Het programma Van Afval Naar Grondstof (VANG) is de inspanning van dit kabinet om de transitie naar een circulaire economie deze kabinetsperiode te stimuleren. In het VANG heeft de minister de volgende doelstellingen aangekondigd:

- 65% afvalscheiding in 2015 (150 kilo restafval per inwoner)
- 75% afvalscheiding in 2020 (100 kilo restafval per inwoner)

Hiervoor zijn acht operationele doelstellingen geformuleerd. Eén van deze doelstellingen is verbetering van de afvalscheiding en inzameling. Om deze doelstelling te bereiken richt de minister zich op het volgende:

- De hoeveelheid Nederlands restafval in verbrandingsinstallaties minimaliseren
- Gemeenten faciliteren bij verbetering van afvalscheiding en inzameling.
- Huishoudens inspireren om afval beter te scheiden.
- Afval uit kantoren, winkels en openbare ruimten scheiden.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

Door deze ontwikkelingen verandert de wettelijke verantwoordelijkheid van de gemeenten van puur de inzameling van restafval naar het regie voeren op het gehele afvalbeleid dat gericht is op het scheiden van afval. Dit heeft voor gemeenten ook prioriteit, omdat dit aansluit bij de duurzaamheidsdoelstellingen die de gemeente Borne heeft. Daarnaast leidt betere scheiding van grondstoffen tot lagere de kosten voor de burger.

Dit vraagt om specifieke kennis bij gemeenten en bij de bedrijven die voor deze gemeenten het afval inzamelen. Kennis over techniek (de inzamelstructuur), gedragsbeïnvloeding en de vermarkting en verwerking van afval zijn nodig om de doelstellingen op gebied van afval te realiseren.

2.2 Afvalloos Twente

Binnen de regio Twente is in april 2013 het IPR Normag rapport opgeleverd. Dit rapport doet verslag van een onderzoek naar de regionale meerwaarde van samenwerking op het terrein van afval. Daarnaast gaat het rapport in op scenario's om uiteindelijk een afvalloos Twente te bereiken. Verschillende gemeenten, waaronder Borne hebben de visie van een afvalloos Twente inmiddels onderschreven. Naar aanleiding hiervan is een ambtelijke projectgroep opgericht die een projectplan gaat maken waarin de verschillende te zetten stappen om te komen tot een afvalloos Twente worden beschreven.

Hiertoe hebben de verschillende Twentse gemeenten zich tot doel gesteld om in 2030 nog maar 50 kilo restafval per inwoner te hebben. Dit betekent dat 90% van het afval gescheiden wordt. Om deze doelstelling te behalen zijn veranderingen noodzakelijk. De belangrijkste conclusies uit het rapport van IPR Normag zijn:

- Om de doelstelling van een afvalloos Twente te behalen is een trendbreuk noodzakelijk
- Voor het realiseren van een trendbreuk staat de inzamelstructuur centraal
- Anders denken: service op grondstoffen, ontmoediging op restafval

Deze trendbreuk kan volgens het rapport enkel behaald worden door de gedachte over afval om te draaien. Wat gescheiden moet worden maken we makkelijk, wat overblijft zetten we op afstand.

2.3 Uniformering afvalinzameling en dienstverlening Twente Milieu

Binnen Twente Milieu is een gezamenlijke behoefte van gemeenten en Twente Milieu ontstaan om te onderzoeken welke bezuinigingen mogelijk en haalbaar zijn door toe te werken naar een harmonisering op het gebied van de inzameling van huishoudelijk afval.

Binnen de huidige dienstverlening heeft Twente Milieu grotendeels de mogelijke efficiëntieslagen gemaakt. Om verdere grotere bezuinigingen te realiseren is het noodzakelijk om een trendbreuk te realiseren en toe te werken naar uniformering op het gebied van afvalinzameling en dienstverlening en afspraken over gelijke randvoorwaarden tussen alle gemeenten en Twente Milieu. Hiertoe zijn verschillende scenario's uitgewerkt, waarbij uiteindelijk restafval wordt gebracht naar een ondergrondse container.

De stappen die gemeenten in dit kader de komende jaren gaan zetten worden op dit moment per gemeente uitgewerkt. De scenario's die in deze rapportage worden uitgewerkt passen allen binnen dit project.

2.4 Bron- en nascheiding

Bronscheiding als uitgangspunt

Op dit moment heeft op basis van landelijke doelstellingen en ontwikkelingen bronscheiding de voorkeur. Er zijn wel gemeenten in met name Noord Nederland die verpakkingen nascheiden. Deze gemeenten behalen ook resultaat met deze vorm van scheiding. De gemeente Borne heeft net als de andere Twentse gemeenten de brongescheiden verpakkingen aanbesteed. Er worden nog geen verpakkingen nagescheiden uit het restafval. Nergens in Nederland wordt op dit moment het restafval als geheel nagescheiden. Dit komt omdat bronscheiding voor veel stromen de voorkeur heeft.

De technische ontwikkelingen op dit gebied gaan wel door. Wel blijft bronscheiding voor bepaalde stromen altijd noodzakelijk. In deze rapportage wordt daarom uitgegaan van de huidige situatie waarin bronscheiding de voorkeur heeft, zoals de Twentse gemeenten ook hebben bevestigd in de visie Afvalloos Twente.

Van bronscheiding gaat een preventieve werking uit; inwoners denken bij de inkoop al na over het afval dat met de inkoop ontstaat. Nascheiding laat die intentie vrijwel los en legt de milieudruk pas op het eind van de keten (het ontstaan van afval is geen probleem, want we kunnen het toch nascheiden).

Nascheiding als aanvulling

Met de huidige inzamelsystemen wordt maximaal een percentage van 85% gehaald (ervaringen elders in het land bij twee gemeenten) met bronscheiding. Het behalen van de laatste percentages zou dus prima kunnen worden behaald door middel van nascheiding. Nascheiding als aanvulling op bronscheiding.

Ook in het programma VANG wordt deze vorm van nascheiding genoemd. Hierin staat beschreven dat wanneer bronscheiding praktisch uitvoerbaar is, bronscheiding de voorkeur heeft. In het kader van het programma wordt daarbij nog uitgezocht op welke wijze met nascheiding nog extra resultaten te behalen zijn.

Twence is momenteel een investeringsbesluit aan het voorbereiden voor een nascheidingsinstallatie voor huishoudelijk restafval dat na bronscheiding overblijft. Deze installatie moet ook brongescheiden verpakkingen kunnen sorteren. De verwachting is dat de besluitvorming eind 2015 plaatsvindt.

Uitgangspunten Nota scenarioverkenning afvalinzameling

Alle in dit rapport beschreven scenario's gaan uit van bronscheiding, waarbij door nascheiding van het overgebleven restafval de scheidingsresultaten nog verder kunnen worden verbeterd.

De nascheiding van huishoudelijk restafval in een geautomatiseerde installatie kan een waardevolle aanvulling vormen op bronscheiding en een belangrijke bijdrage leveren aan het realiseren van de gemeentelijke recyclingdoelstellingen. Nascheiding dient niet ter vervanging van bronscheiding. Het is wenselijk om de goed functionerende bronscheiding van afvalstromen, zoals GFT, papier, glas, verpakkingen en textiel te behouden en waar mogelijk te intensiveren.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

2.5 Ontwikkelingen bij andere gemeenten

Wanneer wordt gekeken naar gemeenten die een start hebben gemaakt met het invoeren van een dergelijke trendbreuk, dan betekent dit vrijwel altijd een prikkel op restafval door service (minder frequent inzamelen) of kosten (betalen voor het restafval dat wordt aangeboden). De hoeveelheid restafval kan hiermee enkele jaren na invoering teruglopen naar 150 tot 120 kilo per inwoner.

Invoering van een dergelijke prikkel vraagt om een helder perspectief. Wanneer burgers worden gestimuleerd om beter te scheiden door een prikkel op restafval, moeten zij ook de mogelijkheid hebben om het afval op een goede wijze gescheiden in te kunnen zamelen.

Na oplevering van het rapport Afvalloos Twente hebben alle gemeenten binnen Twente Milieu stappen gezet om te komen tot minder restafval:

Almelo

De gemeente Almelo is in 2015 gestart met vierwekelijks inzamelen van restafval. De invoering geschiedt in vier fasen, het eerste stadsdeel is gestart per 1 oktober. Om de service op de gescheiden stromen te verbeteren worden ondergrondse Milieupleintjes aangelegd bij de winkelcentra.

Hengelo

In Hengelo is diftar al in 2012 ingevoerd. Dit heeft geleid tot ongeveer 150 kilo restafval per inwoner in 2014. Om de hoeveelheid restafval verder te laten dalen gaat Hengelo vanaf januari 2016 verpakkingen invoeren met de verpakkingencontainer en zal men in 2018 overgaan op omgekeerd inzamelen.

Hof van Twente

In oktober 2015 wordt in de gemeente Hof van Twente de verpakkingencontainer ingevoerd. Het jaar 2016 zal worden gebruikt om voorbereidingen te treffen voor de invoering van diftar in 2017: er komen ondergrondse restafvalcontainers voor de hoogbouw, Milieupleintjes worden aangelegd en het afvalbrengpunt wordt nader bekeken.

Enschede

De gemeente Enschede bereidt zich voor op de invoering van diftar in 2017. Milieupleintjes zijn al aangelegd op veel plekken, ondergrondse restafvalcontainers in de meeste stadsdelen ook al. Alle minicontainers dienen nog te worden voorzien van chips voor registratie. De infrastructuur wordt sluitend gemaakt voor 1 juli 2016, zodat op tijd kan worden gestart met proefdraaien.

Oldenzaal

Ook de gemeente Oldenzaal zal in 2017 diftar in gaan voeren. Het laatste kwartaal van 2015 zullen vijf ondergrondse Milieupleintjes worden aangelegd. In de eerste helft van 2016 wordt de verpakkingencontainer ingevoerd. Voor 1 juli 2016 dienen ondergrondse containers voor restafval bij de hoogbouw te zijn geplaatst.

Losser

De verpakkingencontainer is als eerste in de gemeente Losser uitgezet tijdens een proef in De Lutte en de wijk Saller. Naar aanleiding van deze proef zal nieuw beleid worden voorgesteld aan de gemeenteraad.

3 Toelichting scenario's

Uit de huidige situatie en de landelijke ontwikkelingen blijkt dat Borne nog een behoorlijke slag moet maken met betrekking tot het afval scheiden. Er zijn verschillende scenario's mogelijk die een trendbreuk in het afvalbeheer mogelijk kunnen maken. In dit hoofdstuk wordt toegelicht welke scenario's er zijn.

3.1 Keuze scenario's

De scenario's moeten op verschillende punten met elkaar worden vergeleken, zodat een heldere keuze kan worden gemaakt in hoeverre de scenario's bijdragen aan de gestelde doelstellingen. Zoals bij de landelijke ontwikkelingen is te zien, zijn er verschillende manieren waarop gemeenten een trendbreuk in het afvalbeheer realiseren. Het komt hierbij meestal neer op de volgende scenario's (of doorontwikkelingen daarvan).

- Vierwekelijks inzamelen
- Gedifferentieerde tarieven
- Omgekeerd inzamelen

Omgekeerd inzamelen is hierbij in veel gevallen een vervolgstap op andere maatregelen, zoals gedifferentieerde tarieven of het ophalen van verpakkingen huis aan huis.

Bovenstaande mogelijkheden zijn aangegeven in het onderzoek dat IPR Normag in 2013 heeft uitgevoerd. Gezien de landelijke trends is ervoor gekozen om bovenstaande scenario's ook voor de gemeente Borne uit te werken. De onderzoeksresultaten van IPR Normag en de ontwikkelingen bij andere gemeenten zijn hierbij gebruikt om te beschrijven wat de keuze voor een bepaald scenario betekent voor de gemeente Borne.

In het volgende hoofdstuk worden de scenario's beschreven. Hierbij wordt per scenario ingegaan op:

- Beschrijving scenario
- Voor- en nadelen
- Invoeringstermijn
- Effect op de hoeveelheid restafval
- Effect op het scheidingspercentage
- Effect op de kosten
- Service voor de inwoners

Voor de scenario's is een rekenmodel opgesteld die alle scenario's doorrekent op het scheidingsresultaat, de wijzigingen in de hoeveelheden van de afvalstromen en de kosten en opbrengsten. Het model is gebaseerd op de scenario's en er zijn op basis van ervaringen elders aannames gedaan over de wijzigingen in kosten en hoeveelheden. De uitkomsten zijn dan ook een indicatie van de werkelijkheid in de situatie die voor dat scenario geldt.

3.2 Randvoorwaarden

Sluitende structuur voor restafval

Om de gewenste effecten te behalen is het noodzakelijk dat de inzamelstructuur voor restafval sluitend is. Dit betekent dat alle bovengrondse verzamelcontainers moeten zijn vervangen door ondergrondse containers met toegangscontrole. Wanneer de inzameling van restafval voor de inwoners in welke vorm ook wordt beperkt, moet het voor inwoners niet mogelijk zijn om restafval in bovengrondse containers te doen die geen toegangscontrole hebben. Anders zou in het inzamelsysteem een “lek” ontstaan waarbij grote hoeveelheden restafval in de blokcontainers terecht komen.

GFT

De inzameling van groente- fruit- en tuinafval (GFT) blijft op dit moment in alle scenario's ongewijzigd, omdat dit tot nu toe de beste manier van inzamelen lijkt. Landelijk worden verschillende proeven gedaan, bijvoorbeeld met een gootsteenvermaler of door een ander inzamelsysteem. Deze onderzoeken zijn nog in de verkennende fase.

Inzamelstructuur voor gescheiden stromen

Voor alle scenario's waarbij een prikkel op restafval wordt geplaatst geldt dat de inzamelstructuur voor de gescheiden stromen optimaal moet zijn. Optimalisering van de brengvoorzieningen is dan ook voor alle scenario's noodzakelijk. Gewenst gedrag vindt enkel plaats wanneer hiertoe de mogelijkheden optimaal zijn.

Tegengaan van neveneffecten als illegale dump en zwerfafval

Doordat in alle scenario's er een prikkel wordt gezet op de inzameling van restafval, bestaat het risico dat er neveneffecten ontstaan als illegale dump en zwerfafval. In gemeenten waar scenario's zijn doorgevoerd zoals diftar blijken deze effecten mee te vallen als dit gericht wordt aangepakt, door een combinatie van actieve handhaving, communicatie en het tijdig ledigen van containers. Wanneer dit goed op elkaar is afgestemd zijn de neveneffecten vergelijkbaar met de huidige situatie. Een gericht beleid hierop is dan ook bij alle scenario's noodzakelijk.

De kosten hiervoor zijn afhankelijk van de verdere keuzes die nog gemaakt moeten worden. Deze zijn in deze scenario's niet meegenomen en worden in de verdere uitwerking van één van de scenario's verder uitgewerkt.

Gedragsverandering en communicatie

Om de doelstellingen te behalen is alleen het inzetten van een goede inzamelstructuur en prikkels niet voldoende. Uiteindelijk wordt ook van inwoners een gedragsverandering gevraagd. Inzetten op gedragsverandering en communicatie is dan ook bij alle scenario's van toepassing.

Afvalloos Twente

Op dit moment wordt er samen met de veertien Twentse gemeenten gekeken welke scenario's mogelijk zijn om te komen tot een afvalloos Twente. Ook de Twente Milieu gemeenten kijken met elkaar hoe zij het beste op uniforme wijze de doelstellingen kunnen behalen. De keuzes die Borne maakt moeten passend zijn bij de stappen die in dit kader worden gezet.

3.3 Verpakkingencontainer

Op dit moment worden de verpakkingen (plastic, drankenkartons en blik) in de gemeente Borne ingezameld door middel van een brengsysteem. Er zijn gemeenten die voor deze afvalstroom een minicontainer hebben ingevoerd of gaan invoeren. De gemeente Losser is gestart met een proef. De gemeenten Hof van Twente en Hengelo voeren de verpakkingencontainer in het vierde kwartaal van 2015 in, de gemeente Oldenzaal in de eerste helft van 2016. De verpakkingencontainer past in alle scenario's die in deze rapportage wordt uitgewerkt. Alle scenario's zijn doorgerekend met de verpakkingencontainer.

De verpakkingencontainer is een minicontainer van 240 liter waarin plastic, drankenkartons en blik worden ingezameld. De verpakkingencontainer wordt eens keer per vier weken huis aan huis ingezameld bij alle huishoudens die ook een minicontainer hebben voor restafval en GFT. Financieel kan de inzet van de verpakkingencontainer aantrekkelijk zijn, omdat de investering kan worden gefinancierd vanuit de besparing op inzamelingskosten (zakken worden tweewekelijks ingezameld en zijn daardoor qua uitvoering duurder).

Bij hoogbouw is het niet mogelijk om een verpakkingencontainer in te voeren. Voor hoogbouw kan gebruik worden gemaakt van de milieupleintjes bij winkelcentra die dit jaar worden gerealiseerd. Overwogen kan worden om bij hoogbouw extra verzamelcontainers te plaatsen voor verpakkingen.

4 Beschrijving scenario's

In dit hoofdstuk worden de verschillende scenario's nader beschreven. Op basis van deze beschrijving kan in hoofdstuk 6 een vergelijking tussen de scenario's worden gemaakt.

Een aantal opmerkingen bij de uitwerking van de scenario's:

- De hoeveelheden afval in de tabellen zijn per kilo per inwoner (excl. de hoeveelheden op het ABP);
- De kosten die worden gegeven zijn de kosten voor inzameling en verwerking van de afvalstromen;
- De procentuele besparing op de kosten voor inzameling en verwerking zijn niet gelijk aan de mogelijke besparing op de afvalstoffenheffing, omdat de overige kosten die in de heffing wel worden meegenomen in deze uitwerking niet zijn meegenomen;
- Er is gerekend met het huidige tarief voor restafval. Wanneer dit tarief in de toekomst door Twence in overleg met haar aandeelhouders verlaagd wordt, dan zullen mogelijke besparingen minder zijn.

4.1 Vierwekelijks inzamelen

Beschrijving scenario

Bij dit scenario wordt de inzamelfrequentie van restafval verlaagd naar één keer in de vier weken. Hierdoor wordt het volume dat huishoudens beschikbaar hebben voor restafval beperkt, waardoor zij gedwongen worden om het afval te scheiden. Voor verpakkingen wordt een minicontainer ingevoerd. Voor hoogbouw kan binnen dit scenario het aantal klikken op een ondergrondse container worden beperkt (bijvoorbeeld maximaal 65 klikken* per jaar). De inzamelcyclus ziet er over vier weken dan bijvoorbeeld als volgt uit:

- Week 1. Inzameling restafval
- Week 2. Inzameling GFT
- Week 3. Inzameling verpakkingen
- Week 4. Inzameling GFT

* Klikken is het aantal aanbiedingen op een ondergrondse container

Voordelen

- Het inzamelvolume van restafval wordt met de helft beperkt, waardoor inwoners het afval beter moeten gaan scheiden;
- Deze maatregel is voor laagbouw snel in te voeren, doordat het enkel een aanpassing van de routes vraagt en er verder niets aan de inzamelsystematiek verandert;
- De maatregel geeft snel het gewenste effect.

Nadelen

- Inwoners hebben geen keuzevrijheid de maatregel geldt voor iedereen, dus voor grote en kleine huishoudens;
- De maatregel geeft inwoners niet direct invloed op de kosten (hoogte van de afvalstoffenheffing) en vormt geen beloningsprikkels om het scheiden van afval verregaand te bevorderen;

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

- De maatregel heeft een eenmalig effect, over de lange termijn zullen de resultaten gelijk blijven. Inwoners zullen bijvoorbeeld niet één keer in de acht weken het restafval aanbieden. Gezien de cyclus van één keer in de vier weken, is één keer in de zes weken aanbieden niet mogelijk;
- Deze maatregel is nog niet in veel gemeenten ingevoerd, waardoor er nog weinig ervaringen mee zijn;
- Voor hoogbouw is een uitwisseling nodig met het GBT, hetgeen kosten met zich meebrengt en een aanpassing van het systeem.

Invoeringstermijn

Deze maatregel is binnen vier tot zes maanden na raadsbesluit in te voeren. Er van uitgaande dat aan de randvoorwaarden in hoofdstuk 4 is voldaan. De belangrijkste stappen voordat deze maatregelen kunnen worden ingevoerd zijn:

- Flankerend beleid
- Herziening inzamelroutes
- Aanpassing informatie op websites, de afvalkalender, enz.
- Communicatie met de inwoners van Borne
- Handhaving

Effect op het scheidingsresultaat en de ingezamelde hoeveelheden

	Scheidingspercentage	Restafval
Huidige situatie	51%	227 kg/inw
Scenario 1	60%	192 kg/inw

Effect op de inzamelkosten en verwerkingskosten

	Besparing
Besparing huidige kosten voor inzameling en verwerking	
Scenario 1	10-15%

Service

De service voor de inwoners is bij dit scenario beperkt. Inwoners hebben minder mogelijkheid in het aanbieden van restafval. Daarnaast is de keuzevrijheid beperkt. Zij kunnen bijvoorbeeld niet één keer in de zes weken afval aanbieden of bij periodes waarbij ze meer afval hebben één keer in de twee weken. Bovendien hebben inwoners zelf geen invloed op de hoogte van de kosten (afvalstoffenheffing).

4.2 Gedifferentieerde tarieven

Beschrijving scenario

Bij dit scenario bestaat de afvalstoffenheffing uit een vast deel en een variabel deel. Het variabele deel voor inzameling van fijn restafval en GFT vindt plaats op basis van volume-frequentie. Bij deze methodiek wordt de inwoner naast een vast deel afgerekend op:

- Het aantal keren dat een minicontainer ter lediging wordt aangeboden (zowel restafval als GFT);
- Het aantal keren dat een vultrommel van een ondergrondse afvalcontainer wordt geopend en gevuld met afval. Alle vultrommels krijgen een grootte van 80 liter en zijn daarmee geschikt voor het aanbieden voor een gevulde standaard huisvuilzak van 60 liter.

Hiermee heeft de burger direct invloed op de hoogte van de afvalstoffenheffing.

Voordelen

- Inwoners hebben direct invloed op de hoogte van de afvalstoffenheffing doordat zij per keer betalen dat zij een minicontainer ter lediging aanbieden of afval storten op een ondergrondse container. Afval scheiden wordt dus direct beloond.
- Inwoners worden gestimuleerd om afval gescheiden aan te bieden, omdat zij voor restafval voor elke aanbieding moeten betalen en voor de gescheiden stromen niet;
- De maatregel geeft snel het gewenste effect;
- Het lange termijn effect van de maatregel is groot. In diftargemeenten blijft de hoeveelheid restafval en het aantal aanbiedingen dalen, mede doordat de financiële prikkel met behulp van het aanpassen van de variabele tarieven blijft bestaan;
- Deze maatregel is in veel Nederlandse gemeenten met goed resultaat ingevoerd.

Nadelen

- Ontwijkgedrag kan leiden tot illegale dump en bijplaatsingen bij containers;
- Voor de invoering moet een informatiekoppeling worden gebouwd tussen Twente Milieu en het GBT, dit zorgt voor invoeringskosten en een lichte toename van de jaarlijkse kosten;

Invoeringstermijn

Deze maatregel is binnen 1 jaar na raadsbesluit in te voeren. Er van uitgaande dat aan de randvoorwaarden in hoofdstuk 4 is voldaan. Deze maatregel kan alleen per 1 januari van een kalenderjaar worden ingevoerd.

In bijlage 1 is een globaal stappenplan opgenomen voor de invoering van diftar.

De belangrijkste hoofdstappen voordat de maatregelen kunnen worden ingevoerd zijn:

- Flankerend beleid
- Inrichting koppeling Twente Milieu - GBT
- Opstellen begroting en tarieven incl. diftar
- Aanpassing informatie op websites, de afvalkalender enz.
- Communicatie met de inwoners van Borne
- Handhaving

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

Effect op het scheidingsresultaat en de ingezamelde hoeveelheden

	Scheidingspercentage	Restafval
Huidige situatie	51%	227 kg/inw
Scenario 2	62%	170 kg/inw

Effect op de inzamelkosten en verwerkingskosten

	Besparing
Besparing huidige kosten voor inzameling en verwerking	
Scenario 2	20-25%

Service

De service voor de inwoners is bij dit scenario goed. Inwoners hebben keuzevrijheid in het aanbieden van restafval. Zij kunnen bijvoorbeeld één keer in de zes weken afval aanbieden of bij periodes waarbij ze meer afval hebben één keer in de twee weken. Bovendien hebben inwoners direct zelf invloed op de hoogte van de kosten (afvalstoffenheffing).

4.3 Omgekeerd inzamelen

Beschrijving

Bij dit scenario wordt het restafval niet meer huis aan huis ingezameld. Inwoners moeten het restafval brengen naar een ondergrondse container op buurt-/wijkniveau. Zij krijgen toegang op deze ondergrondse container met de afvalpas, het pasje dat ook gebruikt wordt voor het afvalbrengpunt.

De ondergrondse containers voor restafval staan in dit scenario op toegangswegen naar wijken of buurten. Dit betekent dus dat de containers niet per straat geplaatst worden. Bij dit scenario worden inwoners gestimuleerd om de gescheiden afvalstromen GFT, papier en verpakkingen te scheiden om dat deze, in tegenstelling tot restafval, aan huis in een minicontainer worden opgehaald.

Deze maatregel werkt het beste in combinatie met tariefdifferentiatie, waarbij de inwoners betalen per keer dat zij afval op een ondergrondse container aanbieden. In de uitwerking van dit scenario is uitgegaan van deze variant.

In veel gemeenten die dit scenario invoeren is dit een logische vervolgstap op tariefdifferentiatie of het verlagen van de inzamelfrequentie van restafval. Dit betekent dat bij de invoering van deze maatregel de hoeveelheid restafval per inwoner al lager ligt dan op dit moment in Borne. Uit de resultaten van de uniformeringsopdracht van Twente Milieu blijkt wel dat omgekeerd inzamelen in combinatie met diftar, op lange termijn de beste resultaten behaalt. Dit scenario zou voor Borne dan ook een prima vervolgstap zijn op een van de voorgaande scenario's.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

Voordelen

- Inwoners worden gestimuleerd om afval gescheiden aan te bieden, omdat restafval niet meer aan huis wordt opgehaald;
- Er vindt een duidelijke splitsing van fijn restafval en grof afval plaats, omdat het niet meer mogelijk is om de minicontainer af te dichten met grof huishoudelijk afval dat gescheiden kan worden op het Milieupark;
- De maatregel geeft snel het gewenste effect;
- Het lange termijn effect van de maatregel is groot met name in combinatie met tariefdifferentiatie;
- Deze maatregel is in enkele Nederlandse gemeenten met resultaat ingevoerd;
- Deze maatregel is een goede vervolgstap na de invoering van diftar of het verlagen van de frequentie van restafval.

Nadelen

- De inwoners van Borne hebben op dit moment nog 227 kilo restafval per inwoner, waardoor de overgang naar direct omgekeerd inzamelen groot is.
- Wanneer deze maatregel wordt ingevoerd zonder tariefdifferentiatie is er voor inwoners die direct in de omgeving van een restafvalcontainer wonen geen prikkel om restafval te scheiden.

Invoeringstermijn

Deze maatregel is binnen 1 jaar na raadsbesluit in te voeren. Er van uitgaande dat aan de randvoorwaarden in hoofdstuk 4 is voldaan. De belangrijkste hoofdstappen voordat de maatregelen kunnen worden ingevoerd zijn:

- Flankerend beleid
- Heroverwegen plaatsen ondergrondse containers voor restafval
- Plaatsen en verplaatsen van ondergrondse containers voor restafval
- Aanpassing informatie op websites, de afvalkalender enz.
- Communicatie met de inwoners van Borne
- Handhaving

Service

De service voor de inwoners is bij dit scenario is goed. Inwoners hebben keuzevrijheid in wanneer en hoe vaak zij afval aanbieden. Wel moeten inwoners altijd met het restafval “lopen” om het kwijt te kunnen.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

4.4 Vergelijking scenario's

In onderstaande tabel worden de cijfers nog eens naast elkaar gezet.

	Scheidingspercentage	Restafval	Kostenbesparing inzameling en verwerking
Huidige situatie	51%	227 kg/inw	
Vierwekelijks inzamelen	60%	192 kg/inw	10-15%
Gedifferentieerde tarieven	62%	170 kg/inw	20-25%

Het scenario van omgekeerd inzamelen is op dit moment nog niet doorgerekend, omdat de effecten lastig te voorspellen zijn. Zoals voorgesteld is dit een vervolgstap op vierwekelijks inzamelen of gedifferentieerde tarieven en dient de situatie na een van deze scenario's als uitgangspunt te worden genomen wanneer omgekeerd inzamelen doorgerekend moet worden.

5 Conclusies en aanbevelingen

De vergelijking van de scenario's in het vorige hoofdstuk laat zien dat de beste resultaten worden behaald met omgekeerd inzamelen in combinatie met een prikkel op restafval (betalen per klik).

Advies is dan ook om uiteindelijk in Borne omgekeerd in te zamelen, waarbij burgers het restafval brengen naar een ondergrondse container en betalen per keer dat zij restafval op deze ondergrondse container aanbieden. De waardevolle grondstoffen worden in dit scenario aan huis opgehaald. GFT en verpakkingen kunnen in dit scenario worden opgehaald met minicontainers, oud papier in losse dozen. Eventueel kan later gekozen worden om ook voor papier een minicontainer aan te bieden. Daar is in deze rapportage nog geen rekening mee gehouden, omdat op dit moment nog samen wordt gewerkt met verenigingen.

Op middellange termijn overgaan op omgekeerd inzamelen.

Gezien de huidige hoeveelheid restafval die in de gemeente Borne nog vrijkomt is de stap naar omgekeerd inzamelen in één keer voor de burger te groot.

Dit betekent dat er eerst een tussenstap gezet moet worden die de hoeveelheid gescheiden stromen doet toenemen en de hoeveelheid restafval doet afnemen. Vierwekelijks inzamelen of in de invoering van gedifferentieerde tarieven zijn hierbij logische tussenstappen, die in lijn liggen met Afvalloos Twente. Gedifferentieerde tarieven geven hierbij het beste resultaat.

Op korte termijn invoering van gedifferentieerde tarieven.
--

In alle scenario's geeft de toevoeging van een minicontainer voor verpakkingen een positief effect op het scheidingsresultaat en op de kosten. Invoering van een minicontainer kan ook zonder invoering van één van de scenario's resultaat geven. De besparing die gerealiseerd wordt, komt met name doordat de inzamelkosten lager zijn dan inzameling met zakken. De minicontainer hoeft namelijk maar één keer in de vier weken te worden ingezameld.

Invoering van de verpakkingencontainer is een must.

Gezien deze conclusies is de aanbeveling om als tussenstap naar omgekeerd inzamelen per 1 januari 2017 tariefdifferentiatie in te voeren voor de minicontainers voor restafval en GFT en ondergrondse containers.

In 2016 zou dan een minicontainer voor verpakkingen in worden gevoerd, om zo het scheiden van verpakkingen makkelijker te maken en beheersbaar te houden. Dit betekent wel dat er voor elk huishouden een derde container moet worden toegevoegd. In andere gemeenten waar dit is gedaan is de container vrijwillig verstrekt. Gemiddeld kiezen dan tussen de 80 en de 90% van de huishoudens voor een derde container.

In bijlage 1 is een globale planning opgenomen voor de invoering van diftar.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

In 2016 de verpakkingencontainer invoeren, per 1 januari 2017 gedifferentieerde tarieven.

Wanneer diftar is ingevoerd zou naar een aantal jaren, wanneer het restafval is beperkt, gekozen kunnen worden voor de invoering van omgekeerd inzamelen in combinatie met een verpakkingencontainer. De restafvalcontainer aan huis verdwijnt dan en burgers brengen de beperkte hoeveelheid restafval die ze nog hebben naar een ondergrondse container.

Na een evaluatie in 2018 kan worden bepaald wanneer de stap naar omgekeerd inzamelen wordt gemaakt.

Gezien de ontwikkelingen in omliggende gemeenten en binnen Twente Milieu zijn de hierboven geschetste stappen in lijn met de regio. Hierdoor vindt versterking plaats van communicatie en draagvlak.

Bijlage 1 Stappenplan invoering diftar

Om diftar in te voeren zijn acties op verschillende onderdelen noodzakelijk:

1. Beleidsvoorbereiding

Stap 1

kwartaal 1 2016

Opstellen raadsvoorstel met daarin:

1. Uitgangspunten diftar en te verwachten resultaten
 - Wijze van bepaling vaste en variabele kosten
 - Verhouding variabel deel 140 - 240 liter minicontainer en 80 liter ondergrondse container
 - Verhouding variabel deel rest en GFT
 - Wijze aanslagoplegging
 - Containerwisselingen
 - Aanbieden meerdere minicontainers per aansluiting
 - Financiële aspecten
 2. Flankerend beleid
 - Medisch afval
 - Tarieven afvalbrengpunt
 - Inzameling binnenstad
 - Goede afvalscheidingsfaciliteiten huis aan huis, milieupleintjes en afvalbrengpunt
 - Realisatie milieupleintjes bij winkelcentra voor glas, textiel, verpakkingen, oud papier en karton en textiel
 - Tarieven ABP (Afvalbrengpunt)
 - Communicatie
 - Handhaving: Het is belangrijk dat voor de invoering van diftar een duidelijk handhavingsplan wordt opgesteld. Invoering van diftar bij andere gemeenten laat geen problemen zien met betrekking tot extra illegale dump en zwerfafval, mits de handhaving goed is georganiseerd en er voldoende capaciteit beschikbaar is.
- Aandachtspunten:
- * strakke monitoring
 - * benoemen hotspots
 - * eerste twee jaar "zero tollerance"
 - * vliegende opruimploeg

Stap 2

kwartaal 2 2016

1. Financiële doorrekening kosten en baten

Financiële doorrekening en verwerking in de begroting; inzichtelijk maken wat de te verwachten kosten zijn (koppeling Twente Milieu en GBT, flankerend beleid etc.) en de te verwachten opbrengsten (minder restafval, meer gescheiden stromen, minder inzamelkosten etc.)
2. Tarievenvoorstel

Wat zijn op basis van stap 1 de te verwachten tarieven en welke keuzes zijn hier nog in mogelijk? De afvalstoffenheffing moet anders worden opgebouwd. Een deel van de heffing wordt variabel (per aanbidding) en een deel vast. Hierover moeten keuzes gemaakt (welke kosten worden variabel gemaakt en welke vast en welke risico's worden hierin genomen) en tot welke tarieven leidt dit.

Titel : Nota scenarioverkenning afvalinzameling
Datum : 7 oktober 2015

2. Inrichting van systemen voor 1 juli 2016

1. Sluiten systemen: afvalbrengpunt met pas, ondergrondse containers met toegangscontrole en minicontainers met chips.
2. Inrichting dataverkeer Twente Milieu (registratie ledigingen) en GBT (ledigingen koppelen aan een tarief).

3. Proefperiode 1 juli - 31 december 2016

1. Schaduwdraaien systeem I: in de laatste periode van 2016 zal het systeem schaduwdraaien. Twente Milieu en GBT wisselen dan actief de gegevens uit om te kijken of het ingerichte systeem werkt.
2. Wanneer het systeem schaduw draait is het ook mogelijk om de gegevens uit te wisselen met de burger. De burger kan dan bijvoorbeeld via een website het ledigingsgedrag raadplegen en kijken welke invloed dit bij diftar heeft op de kosten.

4. Aanpassing verordeningen

1. Afvalstoffenverordening en uitvoeringsbesluit zomer 2016
2. Verordening afvalstoffenheffing en reinigingsbesluit november 2016

5. Eerste vervolgstappen december 2015

1. Inrichten projectorganisatie en aftrap project

- Stuurgroep

Wethouder, projectleider, GBT, Twente Milieu.

- Projectgroep

projectleider, beleidsmedewerker BEO, beleidsmedewerker STW, team BOR, team communicatie, communicatie adviseur, medewerker PUZA, vertegenwoordiger GBT.

In beide groepen kan gezamenlijk een start worden gemaakt met het project tot invoering van diftar en kunnen de belangrijkste resultaten, de invoeringsdatum en de planning worden besproken.

2. Opstellen projectplan

Op te stellen door Twente Milieu na aftrap van het project.

Nader uit te werken in het projectplan:

- doel
- resultaten
- planning
- kosten
- uren gemeente Oldenzaal, Twente Milieu en GBT
- communicatieplan en communicatiemiddelen

3. Opstellen communicatieplan

Gedurende de hele periode is communicatie gericht op gedragsverandering een belangrijk punt. Hiervoor wordt een communicatieplan opgesteld.

Veel gestelde vragen over Diftar

(Onderstaande vragenlijst is een willekeurig voorbeeld van veel gestelde vragen van burgers en de wijze waarop gemeenten kunnen communiceren met hun burgers over de invoering van Diftar, uiteraard afhankelijk van de keuzes die men hier in maakt)

Waarom Diftar?

Diftar is een eerlijk systeem van berekenen. Wie veel aanbiedt, betaalt meer. Wie minder aanbiedt, betaalt minder. Daarnaast hopen gemeenten dat mensen door dit systeem extra gestimuleerd worden om kritisch met hun eigen afval om te gaan zodat de totale afvalberg afneemt en recyclestromen toenemen. Daarom valt restafval onder de variabele afrekening. Een belangrijk voordeel is dat de burger daarmee voor een deel zelf bepaalt wat hij of zij betaalt.

Hoe werkt Diftar precies?

De basis is het vastrecht dat ieder huishouden betaalt en voor elk huishouden hetzelfde is. Daarbij komt het variabel tarief en dat is afhankelijk van het aantal keren (de frequentie) en het volume (inhoud) van het inzamelmiddel waarmee het restafval wordt aangeboden.

Niet wegen, maar tellen (frequentie)

Veel mensen denken dat Diftar betekent dat het restafval voortaan wordt gewogen. Maar dat is niet het geval. De gemeente 'telt' het aantal keren dat de ondergrondse container opent of de grijze of groene minicontainer aan de weg wordt gezet. Door dit telsysteem houdt de gemeente de stand van ieder huishouden bij. Dus: het volume van het inzamelmiddel bepaalt het tarief.

Verandert er iets bij het ophalen van grof vuil aan huis?

Het aanbieden van afval op het Milieupark of het laten ophalen van grof vuil aan huis valt ook onder de totale hoeveelheid afval die men produceert. Omdat de vervuiler betaalt kunnen gemeenten de gratis aanbiedmogelijkheden geheel of gedeeltelijk afbouwen.

Hoe werkt het gebruik de ondergrondse container voor restafval?

Bij Diftar wordt de hoeveelheid restafval in de ondergrondse verzamelcontainer afgemeten aan het aantal keer dat een vuilniszak wordt aangeboden in die container (=frequentie). Het variabel tarief geldt per keer dat de ondergrondse verzamelcontainer met de afvalpas wordt gebruikt.

Maakt het uit of er in de ondergrondse containers twee kleine zakken of één grote zak aangeboden worden?

Als bij het openen van de klep meerdere kleinere zakken tegelijk in de container kunnen, dan is dat toegestaan. Dit wordt op de afvalpas geregistreerd als 1 aanbieding. De vragen van senioren, die gebruik maken van ondergrondse containers, zijn bekend bij gemeenten. Om die reden kan het tarief voor de zakken in de ondergrondse containers bijvoorbeeld gebaseerd worden op 40 liter in plaats van de 60 liter die in de zak past. Bewoners kunnen dus kleinere hoeveelheden in de zak doen (minimaal 40 liter) zonder dat zij daar een financieel nadeel ondervinden.

Leiden de investeringskosten voor Diftar tot hogere tarieven?

De ervaring leert dat mensen door Diftar bewuster omgaan met afval. Hierdoor dalen de kosten voor de afvoer en de verwerking van het afval. Deze besparing wegen op tegen de investeringskosten die gedaan moeten worden voor de invoering van Diftar. De mate waarin men individueel voordeel heeft van de invoering van Diftar kan verschillen, afhankelijk van het scheidingspotentieel en het scheidingsgedrag na de invoering van Diftar. Ook na optimale scheiding geldt: wie meer afval aanbiedt betaalt meer.

Hoe gaat de gemeente om met kwijschelding?

Ook burgers die gebruik maken van kwijschelding kunnen een waardevolle bijdrage leveren aan een betere afvalscheiding. Gemeenten kunnen er voor kiezen het vaste deel kwijt te schelden en het variabele deel op aanbod af te rekenen. Hierdoor blijft de prikkel op afvalscheiding in stand.

Zorgt Diftar niet voor een toename van zwerfvuil en illegaal gedumpt afval?

Ervaring in andere gemeenten die al langer met Diftar werken, wijzen uit dat deze angst ongegrond is. De hoeveelheid zwerfafval neemt niet of nauwelijks toe. Bovendien schenken gemeenten aandacht aan het illegaal storten van afval. De gemeente ruimt dit afval op en legt, indien mogelijk, een boete op.

Hoe kan men kosten besparen?

Burgers kunnen kosten besparen door ervoor te zorgen dat ze minder afval hebben en door het afval goed te scheiden.

Hoe zorgt men voor minder afval?

Burgers kunnen kosten besparen door te voorkomen dat afval ontstaat. Met andere woorden, men kan preventief te werk gaan door:

- bewust boodschappen te doen en te kiezen voor duurzame producten in plaats van wegwerpproducten, onverpakte producten, zo min mogelijk plastic verpakkingen, navul- of statiegeldverpakkingen
- een eigen boodschappentas of -krat mee te nemen
- producten te laten repareren
- producten naar het kringloopbedrijf te brengen
- een ja/nee of een nee/nee-sticker op de brievenbus aan te brengen

Hoe kan men afval goed scheiden?

Burgers kunnen hun afval goed te scheiden door:

- glas, textiel en oud papier naar de verzamelcontainers te brengen
- gebruik te maken van huis aan huis inzameling van papier en textiel
- zelf een composthoop te maken of een compostvat aan te schaffen
- batterijen en klein chemisch afval (KCA) in te leveren op het KCA depot
- herbruikbare huisraad door het Kringloopbedrijf op te laten halen
- grof huisafval zo goed mogelijk te scheiden op het Milieupark
- Bruin- en witgoed in te leveren bij de leverancier van een nieuw apparaat of bij het Kringloopbedrijf

Kunnen luiers apart worden aangeboden?

Dit hangt af van de mogelijkheden voor een zinvolle verwerking van de luiers. In het algemeen kijken gemeenten naar maatoplossingen voor capaciteitsproblemen, bijvoorbeeld door tijdelijk een container bij te plaatsen.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
10-11-2015

agendapunt

nummer
15INT02907

onderwerp
Voorstel voor toekomstige afvalscheiding

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

In vervolg op uw besluit nr. 14int00671 inzake de regionale afvalambitie en harmonisatie van de afvalinzameling is een nota scenarioverkenning afvalinzameling opgesteld. Wij stellen u voor om in te stemmen met de aanbevelingen uit deze nota om gefaseerd toe te werken naar omgekeerd inzamelen (halen van grondstoffen en brengen van restafval), waarna de verdere uitwerking in gang kan worden gezet.

1 Inleiding

Met het besluit dat de gemeenteraad in de afgelopen periode heeft genomen inzake Afvalloos Twente en harmonisering van de afvalinzameling kunnen belangrijke stappen worden gezet in de richting van een circulaire economie. Dit past in het streven van de landelijke overheid om afval primair als grondstof te beschouwen. In het Landelijk Afval beheerplan (LAP II) wordt door middel van preventie, hergebruik en nuttige toepassing gestreefd naar minimale verspilling van waardevolle grondstoffen. Een en ander wordt ondersteund in het VANG- programma. (Van Afval Naar Grondstof)

Om van het genomen raadsbesluit tot een praktische uitvoering te komen voor de gemeente Borne is aan Twente Milieu gevraagd om een scenarioverkenning voor de afvalinzameling op te stellen. In deze nota worden actuele kennis en ervaring op afvalgebied gebruikt om, passend binnen de harmoniseringsgedachte, verschillende scenario's voor de toekomstige afvalscheiding aan te reiken. De aanvullende rol die nascheiding hierbij kan spelen is afgestemd met Twence. De scenarioverkenning mondt uit in een concrete aanbeveling, die door middel van dit raadsvoorstel aan u wordt voorgelegd.

Voorstel inzamelscenario

Wij stellen de gemeenteraad voor om het volgende besluit te nemen:

- In de loop van 2016 over te gaan op huis- aan huis inzameling van verpakkingsafval met een minicontainer;

G E M E E N T E B O R N E

- **Op 1 januari 2017 over te gaan op gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing (Diftar), op basis van volume- frequentie;**
- **Over te gaan op omgekeerd inzamelen (op nader te bepalen termijn).**

Na een positief besluit vindt de verdere uitwerking van de te nemen stappen plaats. Een keuze voor Diftar zal gezien de complexiteit van de materie in 2016 in projectvorm moeten worden uitgewerkt.

Toelichting op de aanbeveling

De voorgestelde combinatie van maatregelen, met als einddoel omgekeerd inzamelen, is noodzakelijk om een trendbreuk te realiseren. Dit wordt in de praktijk ondersteund door ervaringen van ROVA gemeenten. In het werkgebied van ROVA blijkt omgekeerd inzamelen te leiden tot een sterke daling van de hoeveelheid restafval per inwoner, maar bij Diftargemeenten is dit effect het sterkst. Hier haalde men in 2014 reeds de VANG doelstelling voor 2020 (100 kg. per inwoner per jaar). De gemeente die omgekeerd inzamelen invoerde zonder Diftar bleef steken op 150 kg per inwoner.

Hoewel de combinatie van de voorgestelde maatregelen bepalend is voor het succes, zullen deze om praktische redenen gefaseerd moeten worden doorgevoerd. Enerzijds omdat de maatregelen voorbereiding vergen, anderzijds omdat de burgers ook meegenomen moeten worden in de veranderingen. In de onderstaande toelichting op de deelstappen wordt aanvullende informatie gegeven op de nota scenarioverkenning.

Toelichting verpakkingencontainer

Twente Milieu heeft in samenwerking met de gemeente Losser een proef gehouden met de verpakkingencontainer, waarin plastic, blik en drank- en zuivelkarton (PMD) aan huis worden ingezameld.

De inzameling vindt alternerend met de grijze container (eens per maand) plaats en heeft een vrijwillige deelname die van 85% naar 90% is gegroeid. Voor eventuele capaciteitsproblemen met de restafvalcontainer (bijv. luiers) kunnen tijdelijke oplossingen worden geboden. Het inzamelresultaat van PMD is in Losser gestegen van 15 naar 80 kilo per huishouden per jaar.

Het ligt in de bedoeling om in Borne een verpakkingencontainer op basis van vrijwilligheid aan te bieden, zodat men bij gebrek aan ruimte thuis gebruik kan (blijven) maken van de brengcontainers.

De brengcontainers blijven in ieder geval in functie voor hoogbouwbewoners.

Toelichting Diftar

De invoering van Diftar is in Borne eerder aan de orde gesteld, maar kon in 2006 nog niet op een breed politiek draagvlak rekenen. Diftar is sindsdien landelijk opnieuw in de belangstelling gekomen als prikkel om het afvalgedrag te beïnvloeden en blijkt nu ook in de grotere steden te werken. In buurgemeente Hengelo is Diftar inmiddels met succes ingevoerd. Hof van Twente, Oldenzaal en Enschede volgen in 2017. Gelet op het verschil in stedelijkheid zullen de resultaten voor de gemeenten op onderdelen afwijken, maar ook in Borne is invoering van Diftar gewenst en financieel aantrekkelijk. In de nota scenarioverkenning worden voor- en nadelen van Diftar genoemd, die per saldo gunstig blijken uit te vallen. Naast een rechtvaardige verdeling van de kosten is met name ook de bewustwording van het afvalgedrag van belang. Waar de overgang naar een circulaire economie gelet op de dreigende uitputting van de aarde een onvermijdelijke ontwikkeling is, kan de burger daar direct een eigen bijdrage aan leveren. De financiële prikkel die van Diftar uitgaat helpt daarbij. Ook voorlichting speelt hierin een belangrijke rol. In het kader van Afvalloos Twente wordt een gezamenlijke communicatiestrategie ontwikkeld die het belang van preventie en afvalscheiding blijvend onder de aandacht gaat brengen.

G E M E E N T E B O R N E

Vanuit de taakstelling die nog resteert voor beheer en Twente Milieu (€ 84.000) is de invoering van Diftar eveneens van belang. Een kostenverlaging die mede als gevolg van de invoering van Diftar te verwachten is komt overigens niet ten gunste van de gemeentebegroting, maar van de burger via de afvalstoffenheffing.

Toelichting omgekeerd inzamelen

Voorgesteld wordt om omgekeerd inzamelen (halen van grondstoffen en brengen van restafval) op een *nader te bepalen* tijdstip door te voeren. In de nota scenarioverkenning worden goede redenen aangevoerd om eerst te starten met Diftar. Voor de gemeente Borne betekent de invoering van Diftar onder meer dat de bestaande bovengrondse afvalcontainers voor de hoogbouw ondergronds gebracht moeten worden, met toegangscontrole voor de afvalpas. Ook moet het bestaande registratiesysteem van de minicontainers sluitend worden gemaakt. Dit vergt tijd en investeringen in 2016 om het systeem op 1 januari 2017 operationeel te kunnen hebben.

Omgekeerd inzamelen gaat nog een stap verder omdat de ondergrondse voorzieningen voor restafval dan ook in de buurt van laagbouw geplaatst moeten worden, eveneens met toegangscontrole. Afhankelijk van het succes van de verpakkingencontainer en Diftar zal de 240 liter restafvalcontainer gaandeweg zijn functie verliezen. Dit vergroot het draagvlak om over te stappen op omgekeerd inzamelen. Een argument om niet te snel over te stappen ligt ook in de resterende boekwaarde van de huidige minicontainers voor restafval.

Borns maatwerk

In de nota scenarioverkenning wordt de rol van het Kringloopbedrijf en de muziekverenigingen in de afvalinzameling genoemd met betrekking tot onder meer textiel en oud papier. (zie tabel huidige situatie) Deze bestaande inzamelstructuren zijn waardevol en worden daarom gehandhaafd, maar waar zinvol wel afgezet tegen alternatieve mogelijkheden voor afvalscheiding binnen de regio. Mocht een gemeente- dekkend maandelijks haalsysteem voor bijvoorbeeld oud papier niet haalbaar zijn, dan zal in overleg met de betrokken partijen naar (aanvullende) alternatieven worden gezocht. Ook voor deze lokale vormen van inzameling dient optimale scheiding onder de aandacht te blijven.

Burgerparticipatie

De kaders en doelstellingen zijn feitelijk al door eerdere raadsbesluiten bepaald, maar liggen in de lijn van de intentie van de Bornse burgers om serieus bij te dragen aan de afvalscheiding. Met de voorgestelde maatregelen ligt de invloed van burgers in de eigen invulling van de afvalscheiding. Hoewel van de financiële prikkel naar verwachting een positieve werking uitgaat houdt men wel een eigen keuzevrijheid. Dat geldt ook voor de beslissing om wel of niet te kiezen voor een derde inzamelcontainer voor PMD bij de woning.

2 Beoogd resultaat

1. Algemeen resultaat is het leveren van een wezenlijke bijdrage aan de regionale afvalvisie, de harmonisering van de afvalinzameling en de ontwikkeling van een circulaire economie.
2. Praktisch resultaat is een sterke verbetering van de gescheiden inzameling waardoor de hoeveelheid restafval per inwoner wordt teruggedrongen van 227 kilo in 2014 naar 50 kilogram in 2030.

G E M E E N T E B O R N E

3 Argumenten

Ad. 1 Door het grote beslag dat landelijk en wereldwijd wordt gelegd op grondstoffen moeten gemeenten maatregelen treffen en efficiënt samenwerken om de overgang van afval naar grondstof te realiseren.

Ad. 2 Er is een trendbreuk nodig om de ambitieuze doelstellingen voor de afvalscheiding daadwerkelijk te kunnen bereiken. (bron: Onderzoek IPR- Normag)

4 Kanttekeningen

Ad. 1 De gemeentelijke inspanningen op het gebied van afvalscheiding zijn groot, maar maken deel uit van het Landelijk afvalbeheerplan waarin ook bedrijven (met zowel producten als eigen "huishoudelijk" afval) hun bijdrage gaan leveren aan de herwaardering van afval en de overgang naar een circulaire economie.

Ad. 2 De noodzakelijke trendbreuk vergt ingrijpende aanpassingen van het inzamelsysteem, maar burgers houden hierin voldoende keuzevrijheid. Met de instanties die al een rol hebben in de lokale afvalscheiding zal in goed overleg worden gezocht naar mogelijkheden voor optimalisering.

5 Kosten, baten en dekking

Structurele kosten

Ten behoeve van het besluit dat door de gemeenteraad moet worden genomen kan als algemene verwachting worden uitgesproken dat de voorgestelde combinatie van maatregelen tot een structurele en aanmerkelijke verlaging van de inzamelkosten- en verwerkingskosten zal leiden. Na de besluitvorming worden de besparingen nader in beeld gebracht. Met deze besparingen wordt tevens een bijdrage geleverd aan resterende taakstellingen. De te behalen kostenbesparing wordt doorberekend in de afvalstoffenheffing.

Incidentele kosten

De verwachting is dat de invoering van een verpakkingencontainer kostenneutraal kan worden uitgevoerd binnen de vergoedingsregeling van het Convenant verpakkingen. Er kan worden gekozen voor aankoop of lease van de containers. Voor de aankoop van containers zal een krediet moeten worden gevraagd.

Het is bekend dat de invoering van Diftar tot een beperkte verhoging van de bestaande administratiekosten leidt. De exacte financiële gevolgen van invoering van Diftar moeten na de definitieve besluitvorming worden uitgezocht. De projectkosten kunnen ten laste van de Afvalreserve worden gebracht. Kosten voor het uitwisselen van 240 en 140 liter containers zijn in Borne in ieder geval niet aan de orde omdat er uitsluitend wordt ingezameld met 240 liter containers. Een algemene behoefte aan kleinere containers kan een signaal zijn voor het overstappen op omgekeerd inzamelen.

De eenmalige kosten voor invoering van omgekeerd inzamelen moeten te zijner tijd in beeld worden gebracht en worden mede bepaald door de resterende boekwaarde van de bestaande restafvalcontainers. Ook hier kan worden gekozen voor aankoop of lease van containers.

6 Vervolg na besluitvorming

Na een positief besluit van de gemeenteraad vindt verdere uitwerking plaats.

G E M E E N T E B O R N E

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. De raad voor te stellen om op basis van het eerder genomen besluit nr. 14int00671 (Afvalloos Twente en harmonisering afvalinzameling) en de verdere uitwerking hiervan in de nota scenarioverkenning afvalinzameling, in te stemmen met in te stemmen met het voorkeursscenario;
2. op basis van dit voorkeursscenario de volgende stappen te zetten in de uitwerking van het afvalbeleid:
 - * in de loop van 2016 over te gaan op huis- aan huis inzameling van plastic verpakkingsafval, blik en drankkartons (PMD) met een minicontainer;
 - * op 1 januari 2017 over te gaan op gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing (Diftar), op basis van volume- frequentie;
 - * over te gaan op omgekeerd inzamelen (op nader te bepalen termijn).

Borne, 12-10-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer

15INT02908

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12-10-2015;

besluit:

1. De raad voor te stellen om op basis van het eerder genomen besluit nr. 14int00671 (Afvalloos Twente en harmonisering afvalinzameling) en de verdere uitwerking hiervan in de nota scenarioverkenning afvalinzameling, in te stemmen met in te stemmen met het voorkeursscenario;
2. op basis van dit voorkeursscenario de volgende stappen te zetten in de uitwerking van het afvalbeleid:
 - * in de loop van 2016 over te gaan op huis- aan huis inzameling van plastic verpakkingsafval, blik en drankkartons (PMD) met een minicontainer;
 - * op 1 januari 2017 over te gaan op gedifferentieerde tarieven voor de afvalstoffenheffing (Diftar), op basis van volume- frequentie;
 - * over te gaan op omgekeerd inzamelen (op nader te bepalen termijn).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

Gemeente Borne
De heer B. Oonk
Postbus 200
7620 AE Borne

Betreft: Advies over voorstel toekomstige afvalscheiding Borne.

Borne, 25 oktober 2015

Geachte heer Oonk,

Bij deze onze reactie op uw vraag aan Borne Duurzaam! om advies te geven over het voorstel van het College richting gemeenteraad om de afvalscheiding in de toekomst anders vorm te geven.

De Stichting Borne Duurzaam! stelt het zeer op prijs dat ons is gevraagd mee te denken over de gemeentelijke besluitvorming inzake de afvalinzameling in de gemeente Borne. Wij willen als Stichting Borne Duurzaam! een positief advies geven op de voorgestelde aanpak voor het omvormen van de wijze van afvalinzameling in Borne naar een systeem dat een positieve stimulans geeft aan inwoners om:

- minder afval te produceren en
- stoffen die hergebruikt kunnen worden apart in te leveren.

Wij vinden het voorstel helder en uitvoerbaar en een verbetering van de bestaande wijze van afvalinzameling. Net als de gemeente zien wij de stappen in 2016 (inzameling verpakkingsafval met minicontainers) en in 2017 (invoering Diftar) als aanloop naar een omkering in de inzamelstrategie. Een omkering die het inwoners makkelijker maakt om waardevolle reststoffen in te leveren en moeilijker om waardeloos restafval op een andere manier kwijt te raken dan via de Diftar inzameling. Dit stimuleert waardevolle stoffen apart te houden. Ook de financiële prikkel van Diftar stimuleert gedragsverandering in de juiste richting. We hopen dat dit in de loop van de tijd leidt tot een afvalloos Borne omdat reststoffen op een goede manier worden hergebruikt. Daarbij wijzen wij op het grote belang van handhaving, zeker in de eerste jaren van invoering. Borne Duurzaam! is van mening dat ten koste van alles moet worden voorkomen dat illegale dumping gangbaar wordt.

Een kanttekening is dat differentiatie naar gewicht niet in de onderliggende Nota scenarioverkenning afvalinzameling is meegenomen. Deze vorm van tariefdifferentiatie is voor milieu en leefomgeving de beste keus. Dit omdat er geen prikkel is om afval "op te sparen" om kosten te besparen. Dit leidt tot minder kans op schade voor de volksgezondheid en minder kans op stankoverlast. Ook grijpt tarifiering naar gewicht directer in op de noodzaak om de hoeveelheid afval te verkleinen om tot minder kosten te komen. In een vergelijking van alternatieven valt deze optie waarschijnlijk af omdat hij duurder is. Hierdoor stijgen de kosten voor de gemeente (en dus de inwoners). Het zou goed zijn geweest als deze optie was beschreven (en eventueel op grond van hogere kosten was afgevalen).

Wij pleiten voor heldere en transparante voorlichting over de veranderingen. Waar mogelijk in het bredere kader van de gemeente Borne als een toekomstbestendige (=duurzame) gemeenschap. Door het thema afval te koppelen aan thema's als circulaire economie en de transitie naar duurzame energie versterken activiteiten elkaar en is er een logische samenhang tussen acties. Door helder en eerlijk te communiceren wordt scepsis

weggenomen en krijgen mensen niet het idee dat onvoldoende rekening wordt gehouden met hun belangen. Gezien de voordelen van de nieuwe wijze van inzameling, kan een positief verhaal worden gebracht, waarin ook aandacht is voor het gemeenschappelijk belang op de langere termijn. Hierin is ook het vaststellen van een acceptabel tarief voor de leging per keer en aandacht voor het aanpakken van negatieve gevolgen als illegale storten en “afvaltoerisme” naar omliggende gemeente van belang.

Mocht u meer willen weten over dit advies, dan kunt u contact opnemen met dhr. R.J. Naaktgeboren. Hij is te bereiken op telefoonnummer [06 13 978 172](tel:0613978172).

Met vriendelijke groeten,

Namens de Stichting Borne Duurzaam!
Ton Remmers
(voorzitter)

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15int02687

Onderwerp	: Twentse visie op vervoer
-----------	----------------------------

Samenvatting voorstel

Op 29 april jl. heeft de Bestuurscommissie (BC) OZJT/ Bestuurlijk overleg (BO) Samen14 ingestemd met de bestuurlijke opdracht om te komen tot één visie op vervoer in Twente. De wethouders mobiliteit zijn hierover geïnformeerd. Er zijn een aantal overwegingen om te komen tot één visie op vervoer in Twente:

- De contracten voor de Regiotaxi, het leerlingenvervoer en het gym- en zwem-vervoer lopen op 1 juli 2016 af. In het najaar 2015 moet besloten worden of er opnieuw onder dezelfde voorwaarden wordt aanbesteed of dat deze voorziening anders wordt ingericht.
- De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is de afgelopen jaren verbeterd. De vraag is of de mogelijkheden al voldoende worden benut.
- Er is nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en de Jeugdwet met gewijzigde uitgangspunten waarin zelfredzaamheid en participatie centraal staan. Daarnaast zijn de verschillende onderwijswetten aangepast om het passend onderwijs mogelijk te maken. Deze nieuwe wet- en regelgeving maakt herbezinning op de wijze waarop het vervoer wordt georganiseerd noodzakelijk.
- De kosten van het vervoer zijn fors en de vraag is of het efficiënter georganiseerd kan worden.
- Er is sprake van een groeiend aantal vervoersinitiatieven binnen de samenleving.
- Er zijn verschillende vervoersstromen (zoals leerlingenvervoer, vervoer in kader van jeugdhulp, Wmo en Wsw) die wellicht gecombineerd kunnen worden.

Samen met de andere Twentse gemeenten is daarom een regionale vervoersvisie opgesteld voor het vervoer waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Deze visie is vorm gegeven op basis van de uitgangspunten van de Wmo en Jeugdwet waarbij eigen kracht, sociaal netwerk en oplossingen uit de samenleving voorgaan op algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. Alleen de inwoners die niet op een voorliggende wijze het vervoer kunnen organiseren wordt een maatwerkvoorziening georganiseerd. Hierbij staan de mogelijkheden van de inwoner centraal.

Ontwerpbesluit

1. Met de visie "Samen op weg: Twentse visie op vervoer onder gemeentelijke verantwoordelijkheid" en de daaruit voortvloeiende consequenties in te stemmen.
2. De visie ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.
3. Opdracht te verstrekken tot het starten van de aanbestedingsprocedure voor de inkoop van maatwerkvoorziening vervoer en de werkgroep vervoer van Samen14 te mandateren om de aanbesteding voor te bereiden, vooruitlopend op besluitvorming door de gemeenteraad.
4. Opdracht te verstrekken tot het starten van gesprekken tussen de Twentse gemeenten en de provincie over instandhouding, ontwikkeling en stimulering van het gebruik van en de inzet van middelen voor (aanvullend) openbaar vervoer (AOV).

Openbaar

: ~~nee~~ ja; na bekendmaking / communicatie
Omdat het een regionale vervoersvisie betreft die door alle 14 colleges moet worden vastgesteld is afgesproken de communicatie na vaststelling centraal te laten verlopen. Daarna is de visie openbaar.

G E M E E N T E B O R N E

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kotteman			
wethouder Velten			
BESLUIT			
	☐ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d.		☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.
Opmerkingen van college			

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Meedoen in Borne
Portefeuillehouder	:	M.J. Velten
Opgesteld door (tel.)	:	Aart de Vries (600)
Afdeling / Team	:	Inwoners / Welzijn en Educatie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	
Afstemming intern	:	Joachim Wissink, beleidsmedewerker vervoer Riet Siegerink, beleidsmedewerker jeugd Karin van Dam, beleidsmedewerker Wmo Mieke van Ligtenberg, communicatieadviseur Edwin Rutgers, inkoopadviseur Mirjam Gras, teamleider welzijn en educatie
Medezeggenschap	:	Nee —

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Op 29 april jl. heeft de Bestuurscommissie (BC) OZJT/ Bestuurlijk overleg (BO) Samen14 ingestemd met de bestuurlijke opdracht om te komen tot één visie op vervoer in Twente. De wethouders mobiliteit zijn hierover geïnformeerd. Er zijn een aantal overwegingen om te komen tot één visie op vervoer in Twente:

- De contracten voor de Regiotaxi, leerlingenvervoer en het gym- en zwem-vervoer lopen op 1 juli 2016 af. In september 2015 moet besloten worden of er opnieuw onder dezelfde voorwaarden wordt aanbesteed of dat deze voorziening anders wordt ingericht.
- De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is de afgelopen jaren verbeterd. De vraag is of de mogelijkheden al voldoende worden benut.
- Er is nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en de Jeugdwet met gewijzigde uitgangspunten waarin zelfredzaamheid en participatie centraal staan. Daarnaast zijn de verschillende onderwijswetten aangepast om het passend onderwijs mogelijk te maken. Deze nieuwe wet- en regelgeving maakt herbezinning op de wijze waarop het vervoer wordt georganiseerd noodzakelijk.
- De kosten van het vervoer zijn fors en de vraag is of het efficiënter georganiseerd kan worden.
- Er is sprake van een groeiend aantal vervoersinitiatieven binnen de samenleving.
- Er zijn verschillende vervoersstromen (zoals leerlingenvervoer, vervoer in kader van jeugdhulp, Wmo en Wsw) die wellicht gecombineerd kunnen worden.

De Bestuurscommissie heeft de volgende uitgangspunten mee gegeven:

1. Mensen moet meedoen naar vermogen.
2. Er moet zoveel als mogelijk worden ingezet op eigen kracht.
3. Het vervoer moet beter en goedkoper worden georganiseerd.

De opdracht van de Bestuurscommissie daarbij was om de verschillende stakeholders (zowel intern als extern) een rol te geven in het traject en te zorgen dat iedereen tijdig betrokken wordt en inbreng kan leveren. Door middel van een aantal heidagen en bijeenkomsten met de stakeholders en het bestuderen van wetgeving, rapporten en innovatieve projecten is veel informatie verzameld.

2 Beoogd resultaat

Eén gemeenschappelijke Twentse visie op vervoer. Een visie die is gebaseerd op het gegeven dat iedereen die volwaardig en naar vermogen mee wil doen in de samenleving, zich zoveel als mogelijk zelfstandig moet kunnen verplaatsen. Veilig, met (enige) snelheid, betrouwbaar en voor de betreffende persoon betaalbaar.

2a) Uitgangspunten van de visie

Er wordt een onderscheid gemaakt in een drietal vervoersvormen om invulling te geven aan de mobiliteitsbehoefte van mensen:

1. Zelfstandig vervoer (verplaatsingen)
2. Door overheid georganiseerd regulier vervoer
3. Door overheid geïndiceerd vervoer

De focus voor het oplossen van de mobiliteitsvragen van mensen bevindt zich in het zelfstandige vervoer en het door de (provinciale) overheid georganiseerde regulier vervoer (OV). Het kleinschalig gesubsidieerd

G E M E E N T E B O R N E

vervoer is beschikbaar voor mensen die niet (volledig) op een eigen manier in een oplossing kunnen voorzien.

2b) De visie

Uitgangspunt is dat mensen zoveel mogelijk hun mobiliteitsbehoefte op basis van eigen kracht kunnen oplossen. Lukt dat niet, dan wordt gekeken naar de mogelijkheden van het sociaal netwerk en oplossingen in de samenleving. Hierbij maken de mensen zoveel mogelijk gebruik van zelfstandig vervoer en overige oplossingen vanuit de samenleving. Lukt dat niet dan kan de inwoner gebruik maken van algemene voorzieningen. En als dat ook niet mogelijk is, dan komen de maatwerkvoorzieningen in beeld.

De wijze waarop eigen kracht, sociaal netwerk, algemene oplossingen uit de samenleving wordt vorm gegeven is een lokale keuze.

Voor wat betreft de algemene voorzieningen is de provincie verantwoordelijk voor het openbaar vervoer. Aanvullend openbaar vervoer kan lokaal worden georganiseerd. Waar wenselijk kan dit ook bovenlokaal of regionaal worden georganiseerd. Met de provincie moeten door de gemeenten afspraken gemaakt over de financiële bijdragen (via bestuurlijk overleg mobiliteit Twente).

Voor de inwoners die niet op bovenstaande wijze in hun vervoersbehoefte kunnen voorzien wordt een maatwerkvoorziening ingekocht. Deze maatwerkvoorziening wordt regionaal vormgegeven waarbij de mogelijkheden van de inwoner leidend zijn.

2c) Consequenties van de visie

De huidige vervoersstromen zijn gebaseerd op systeemdenken. Vanuit de verschillende wettelijke taken is een systeem gegroeid van losse componenten. De vervoersvisie gaat uit van mens en context denken waarbij niet het systeem, maar de mogelijkheden van de inwoner centraal staan. Hierbij staat eigen kracht, sociaal netwerk en algemene oplossingen vanuit de samenleving centraal. Ook geeft deze visie de ruimte om lokale initiatieven te stimuleren en om tot een oplossing te komen passend bij de vraag van de (Borne) inwoner. Er wordt gewerkt met een groeimodel. Dit maakt dat al het vervoer wat nu op een andere wijze is ingekocht, zodra het contract afloopt onderdeel zal worden van de maatwerkvoorziening vervoer. Omdat de contracten voor Regiotaxi Twente breed aflopen op 1 juli 2016 betekent dit dat de Regiotaxi in de huidige vorm vanaf 1 juli 2016 in heel Twente zal verdwijnen.

3 Argumenten

1.1. Eén kijk op mensen binnen heel Twente

Door één Twentse visie op vervoer te hebben is het mogelijk om gezamenlijk afspraken te maken over de inkoop van de maatwerkvoorziening vervoer, zodat de inwoner van Twente niet beperkt wordt door de lokale grenzen in het reizen in Twente.

1.2. De mens staat centraal: het systeem sluit aan bij de mogelijkheden van de inwoner.

De Wmo 2015 en Jeugdwet vragen een mens- en context-gerichte benadering. Dit betekent dat de vraag van de inwoner centraal staat. In de huidige situatie staan de wetgeving en het systeem centraal. Hierdoor is het bieden van maatwerk lastig omdat de verschillende systemen leiden tot bureaucratische benadering. Door het hebben van één centrale visie kan de consulent tijdens het keukentafelgesprek een brede en passende oplossing bieden voor alle vervoersvraagstukken.

G E M E E N T E B O R N E

1.3. Ook mensen met een beperking reizen zo veel mogelijk zelfstandig en participeren in de samenleving zonder geïndiceerd vervoer.

De meeste Twentse inwoners voorzien zelf in een vervoersoplossing. Het openbaar vervoer is in verre mate aangepast. Zo kunnen zelfstandige rolstoelreizigers met de bus reizen en zijn haltes verhoogd om gelijkvloerse instap mogelijk te maken. In het huidige systeem worden deze aanpassingen onvoldoende gebruikt. Uit onderzoek, en op advies van gebruikers en stakeholders blijkt dat reizigers met een beperking zelfstandig hun vervoer vorm willen geven en geen gebruik willen maken van aangepast vervoer. Door het vergroten van de mogelijkheden om gebruik te maken van eigen oplossingen en algemene voorzieningen wordt de zelfstandigheid vergroot waardoor ook inwoners met een beperking zelfstandig kunnen participeren in de samenleving zonder afhankelijk te zijn van een individueel systeem.

1.4. De veiligheid is voor elke reiziger gelijk gegarandeerd.

In het huidige systeem is het vervoer per wet anders ingekocht. Inwoners die van en naar de dagbesteding gaan worden bijvoorbeeld gebracht en gehaald door vrijwilligers zonder ervaring en in bussen waar de rolstoel mogelijk niet adequaat vastgezet kan worden. Mogelijk worden verouderde voertuigen ingezet. Terwijl de reizigers die een Wmo indicatie hebben voor de Regiotaxi vervoerd worden in een technisch goed voertuig die voldoet aan alle veiligheidseisen en waar de chauffeur een speciale opleiding gehad heeft voor het vastzetten van het hulpmiddel van de reizigers. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor de veiligheid van al zijn inwoners, moeten dit soort verschillen (zoveel mogelijk) worden voorkomen in de toekomst.

1.5. De Wmo-raad geeft in haar advies aan dat voor het stellen van een passende vervoersindicatie specifieke kennis nodig is, daarom pleit zij voor het laten indiceren door professionele deskundigheid bij het keukentafel gesprek.

Door over te gaan op één maatwerkvoorziening vervoer kan de gehele vervoersvraag van de inwoner worden onderzocht en gekoppeld aan de voor deze persoon passende oplossing. De regie voor deze maatwerkoplossing ligt bij de gemeente.

3.1. Gezien de korte tijd om de maatwerkvoorziening vervoer in te kopen moet een werkgroep al aan de slag gaan met de voorbereiding. Waarbij de definitief vastgestelde visie door de gemeenteraad leidend is voor het definitieve bestek.

Wanneer de voorbereiding voor de aanbesteding pas gestart wordt na vaststelling door de gemeenteraad, is het (in verband met de termijnen vanuit aanbestedingswetgeving) niet haalbaar om op 1 juli 2016 te starten met het nieuwe contract.

4.1 Door het wegvallen van de regiotaxi als aanvullend openbaar vervoersvoorziening (AOV) moet op korte termijn de voorbereidingen worden getroffen voor het organiseren van dit AOV. Waarbij de definitief vastgestelde visie door de gemeenteraad leidend is voor de definitief te maken keuzes.

Wanneer de voorbereidingen pas gestart worden na vaststelling door de gemeenteraad, is het (in verband met de termijnen vanuit aanbestedingswetgeving) niet haalbaar om op 1 juli 2016 te starten met het nieuwe contract.

4 Kanttekeningen

1.1. Verandering van het systeem vraagt tijd waardoor het risico bestaat dat beslissingen overhaast worden gemaakt.

Echter in Borne lopen de contracten voor leerlingenvervoer, regiotaxi en het gym- en zwem-vervoer af per 1 juli 2016. Dit betekent dat, wanneer er niet gekozen wordt voor de regionale start op 1 juli 2016 met het

G E M E E N T E B O R N E

nieuwe vervoerssysteem, de gemeente Borne alleen drie aparte aanbestedingen moet uitvoeren. Dit is niet wenselijk, qua personele capaciteit niet uitvoerbaar en zou onevenredig hoge kosten met zich mee brengen (inhuur extern).

1.2. De Wmo-raad geeft in haar advies aan dat deze visie ook een strategie voor de uitvoering vraagt. Deze strategie komt onvoldoende naar voren in de visie, dit komt omdat de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de visie bij het vervolgtraject van de aanbesteding naar voren komt. Bij dit vervolgtraject wordt de Wmo-raad ook betrokken.

5a. Lokale Bornse situatie.

De visie is zodanig opgesteld dat deze passend is voor heel Regio Twente. Omdat de gemeente Borne in zijn brede beleid de inwoner centraal heeft staan en niet het systeem leidend laat zijn past deze visie bij de Bornse kijk op inwoners. De Regionale visie maakt het meer dan nu mogelijk om de Bornse inwoner centraal te zetten. Waardoor er een passende oplossing kan worden gerealiseerd. De Twentse Visie op vervoer geeft de ruimte voor lokale initiatieven van de samenleving.

5b. Kosten, baten en dekking

In de visie is een globale berekening gemaakt. Een slimme combinatie van ritten van leerlingenvervoer, Wsw vervoer, individueel Wmo vervoer en Wmo dagbesteding kan een mogelijke besparing opleveren. Gedacht wordt aan een besparing tussen de 5-15%. De berekening is echter gebaseerd op schattingen en aannames en dient nader te worden uitgewerkt. Dit gebeurt in het vervolgtraject. Deze berekening kan geenszins gebruikt worden om een bezuiniging op te leggen.

6 Personeel en organisatie

De uitvoering van dit traject vindt plaats binnen de bestaande formatie.

7 Vervolg na besluitvorming college

In aanvulling op de visie is een notitie gemaakt waarin de vervolgacties weergegeven worden, die door alle Twentse gemeenten op korte termijn moeten worden uitgevoerd. De druk is hoog omdat per 1 juli 2016 de eerste vervoerscontracten aflopen en er dus nieuwe contracten gesloten moeten zijn. Omdat er een korte tijd beschikbaar is voor de besluitvorming, is de Wmo-raad voorafgaand aan dit B&W voorstel om advies gevraagd op basis van een laatste concept versie. De opmerkingen en adviezen van de Wmo-raad zijn verwerkt in dit voorstel.

8 Communicatie

De Wmo-raad geeft in haar advies aan dat tijdige communicatie over het opheffen van de regiotaxi belangrijk is, zij adviseert om inwoners zo snel mogelijk te informeren onder meer door berichten in de lokale media.

Wanneer alle colleges de visie hebben vastgesteld, wordt samen een communicatiemoment gekozen om de boodschap naar buiten te brengen. Dit dient zorgvuldig te gebeuren. Hierover is overleg met de communicatiemedewerkers van gemeenten.

9 Bijlage(n)

- Vervoersvisiedocument Vervoer Samen op Weg.
- Advies Wmo-raad 21 september 2015.
- Vervolgacties

GEMEENTE BORNE

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02774

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 6-10-2015;

besluit:

De raad van de gemeente Borne stemt in met de visie "Samen op weg: Twentse visie op vervoer onder gemeentelijke verantwoordelijkheid".

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

15inko0006

Samen op weg

***Twentse visie op vervoer
onder gemeentelijke verantwoordelijkheid***

Deze versie is alleen bedoeld voor bestuurlijk intern gebruik, dus NIET openbaar.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Inhoud

Samenvatting	3
1. Aanleiding en huidige situatie.....	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 Aanleiding	5
1.3 Opdracht	6
1.4 Huidige inrichting mobiliteit Twente	6
1.5 Openbaar vervoer in Twente	7
1.6 De Regiotaxi: Aanvullend openbaar vervoer.....	7
1.7 Gemeentelijke verantwoordelijkheden vanuit wettelijk kader	8
1.8 Doelgroepenvervoer en landelijke trends	9
1.9 Kwantitatieve inventarisatie van het huidige vervoer.....	10
1.10 Gebruikersbehoeften.....	12
2. Visie op vervoer	14
2.1 Uitgangspunten van de visie	14
2.2 Onze visie.....	16
2.3 Eigen kracht	17
2.4 Sociaal netwerk.....	18
2.5 Oplossingen in de samenleving.....	19
2.6 Algemene voorzieningen.....	20
2.7 Maatwerk	21
3. Algemene en financiële consequenties	23
3.1 Algemene consequenties	23
3.2 Financiële consequenties	25
3.3 Risico-inventarisatie: Algemeen.....	27
3.4 Risico-inventarisatie: Inkoop specifiek.....	28
4. Planning besluitvorming visie.....	29
Bijlage 1. Geconsulteerde partijen.....	30
Bijlage 2. Afkortingenlijst en verklarende woordenlijst	31

Samenvatting

De 14 Twentse gemeenten werken daar waar het kan samen, om ervoor te zorgen dat iedereen -met of zonder beperking- mee kan doen in de samenleving. Vervoer speelt daarin een belangrijke rol. Want 'meedoen' betekent dat kinderen naar hun school (kunnen) gaan en volwassenen naar hun werk. En dat iedereen naar een sport of andere vorm van dag- of vrijetijdsbesteding kan gaan. De meeste mensen lukt het om zelf, met hulp van hun omgeving, te reizen. Dus met eigen vervoer of met het reguliere openbaar vervoer; de bus en de trein, of met de Regiotaxi, waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Ook zorgen gemeenten voor verschillende vormen van vervoer van specifieke doelgroepen. Denk bijvoorbeeld aan het leerlingenvervoer of aan de taxi(busjes) die mensen met een beperking naar hun dagbesteding of werk brengen. Dit noemen we doelgroepen- of geïndiceerd vervoer.

Er zijn verschillende ontwikkelingen die vragen om een nieuwe visie op het vervoer waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn. Het openbaar vervoer is de laatste jaren veel toegankelijker geworden voor ouderen en mensen met een beperking. Ook lopen de contracten met de Regiotaxi in 2016 af. Verder vragen de veranderingen in de zorg en ondersteuning een andere, innovatieve kijk op het onderdeel 'vervoer'. Steeds vaker wordt gekeken naar wat mensen nog wel kunnen, in plaats van wat ze niet kunnen. De 14 Twentse gemeenten pakken deze opgave samen op. Doel is het geïndiceerde vervoer beter en goedkoper uit te voeren, bijvoorbeeld door het slim combineren van vervoersstromen en materieel.

In deze visie leest u op welke wijze de Twentse gemeenten deze opgave willen vormgeven. De visie is ontwikkeld mede op basis van een uitgebreide analyse van de huidige situatie, ontwikkelingen en mogelijkheden. Vertegenwoordigers van OV-bedrijven en het onderwijs, vervoerders, zorgaanbieders en cliëntvertegenwoordigers zijn betrokken bij deze visie.

Twentse visie

De Twentse visie op vervoer -waarvoor gemeenten verantwoordelijk zijn- gaat uit van drie hoofdlijnen:

- het inzetten en stimuleren van de eigen kracht van mensen en lokale initiatieven.
- het maximaal gebruik maken van het openbaar vervoer.
- een gezamenlijke inkoop van een maatwerkvoorziening vervoer voor alle vormen van geïndiceerd vervoer.

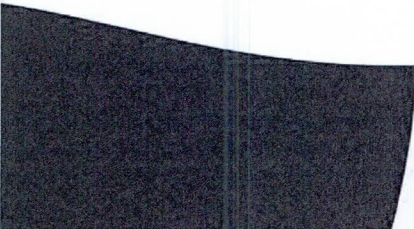
Deze punten worden hieronder toegelicht:

Inzetten en stimuleren van eigen kracht en lokale initiatieven

Mensen met een vervoersbehoefte zoeken zelf naar een oplossing. Dit geldt voor alle inwoners van Twente. Vaak maken zij gebruik van eigen oplossingen. Dit noemen we eigen kracht. Wanneer dit niet lukt gaan mensen in hun eigen sociale netwerk op zoek naar een oplossing. Ze vragen familie, vrienden of burens om mee te mogen rijden. Ook zijn er op lokaal en regionaal niveau vele initiatieven van stichtingen, vrijwilligers en bedrijven voor het ontwikkelen van nieuwe vervoersoplossingen. Zo zien we in Twente de SmartCab rondrijden, zijn er verschillende vrijwilligersorganisaties actief, rijdt er een buurtbus, zie je auto-deel initiatieven, enzovoort. Deze initiatieven zullen meer en meer worden gestimuleerd vanuit de gemeenten.

Maximaal gebruik openbaar vervoer

Als aanvulling op deze oplossingen is er ook regulier openbaar vervoer. Dit is een algemene voorziening die voor iedereen toegankelijk is en dus ook voor ouderen en mensen met een

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

beperking steeds beter te gebruiken is. Gemeenten zullen samen met de provincie en de vervoerder afspraken maken over de wijze waarop nog meer mensen het regulier openbaar vervoer kunnen gaan gebruiken. Samen met de provincie en de vervoerder kijken we ook naar een aanvulling op het openbaar vervoer voor de gebieden waar dit niet of in mindere mate rijdt, zodat meer mensen gebruik kunnen maken van deze algemene voorziening.

Maatwerkvoorziening voor alle vormen van geïndiceerd vervoer

Tenslotte blijft er een groep inwoners over met een structurele of incidentele vervoersbehoefte, die niet op één van bovenstaande manieren in zijn of haar vervoersbehoefte kan voorzien. Voor deze inwoners kopen de gemeenten gezamenlijk een maatwerkvoorziening vervoer in. Daarbij nemen zij alle vormen van geïndiceerd vervoer in dezelfde aanbesteding mee. Hierbij staan de mogelijkheden van de inwoners centraal en niet het vervoerssysteem. Alle bestaande contracten voor het Wmo vervoer, het leerlingenvervoer, het vervoer naar jeugdhulplocaties, het Wsw vervoer en het vervoer van en naar de dagbesteding zullen door een groei-model worden samengevoegd in deze maatwerkvoorziening.

Consequenties van de visie

De belangrijkste consequentie van deze visie is dat de Regiotaxi in de huidige vorm wordt opgeheven. De gebruikers van de Regiotaxi die geïndiceerd zijn (en dus een pasje hebben), krijgen opnieuw toegang tot het nieuw te organiseren maatwerksysteem, tenzij ze zelf het vervoer kunnen organiseren. De gemeente is lokaal verantwoordelijk voor de toegang. De gebruikers van de Regiotaxi zonder indicatie zijn aangewezen op bestaande of nieuw te ontwikkelen lokaal aanvullend openbaar vervoer of andere alternatieven. Daarbij is het van essentieel belang dat de regionale gemeenten samen met de provincie zoeken naar mogelijkheden om de beschikbare financiële middelen vanuit de provincie blijvend in te zetten voor andere vormen van aanvullend openbaar vervoer in gebieden waar het reguliere openbaar niet of onvoldoende beschikbaar is.

Een ander gevolg van deze visie is dat gemeenten de verantwoordelijkheid nemen om het vervoer van en naar dagbesteding en jeugdhulplocaties te organiseren. Zorgaanbieders zijn in de huidige situatie zelf verantwoordelijk voor de inkoop en organisatie van dit vervoer. Hiervoor ontvangen zij van de gemeente een vast tarief, waarvan we weten dat het niet kostendekkend is. In de visie wordt uitgegaan van het creëren van massa, het bundelen van vervoersstromen en ook van kwaliteit en veiligheid bij de organisatie van de maatwerkvoorziening vervoer. Daarom nemen we de inkoop en organisatie van deze vervoersstroom op ons. Wel zullen we zorgaanbieders betrekken bij en hun creativiteit benutten voor het samen zoeken naar de meest passende vervoersoplossing voor mensen.

Doel: beter en goedkoper geïndiceerd vervoer

Door het realiseren van een maatwerkvoorziening vervoer verwachten de Twentse gemeenten het geïndiceerde vervoer in Twente beter en goedkoper te organiseren. Beter voor de gebruikers omdat het vervoer op maat wordt ingezet, passend bij de mogelijkheden van de gebruiker. Door de verschillende vervoersstromen daar waar dat mogelijk is te combineren en slim op elkaar af te stemmen wordt het naar verwachting ook goedkoper.

Voor een nadere toelichting op de visie, uitgangspunten, keuzes en bijbehorende consequenties verwijzen we naar de verschillende hoofdstukken in deze visienotitie.

1. Aanleiding en huidige situatie

In dit hoofdstuk beschrijven we achtereenvolgens een inleiding op mobiliteit, de aanleiding om te komen tot een visie en de geformuleerde opdracht. Daarnaast maken we een beschrijving van de huidige situatie, waarin we kijken naar de huidige inrichting van mobiliteit, zowel kwalitatief als kwantitatief.

1.1 Inleiding

Om volwaardig en naar vermogen mee te doen in de samenleving hebben veel mensen een mobiliteitsbehoefte. Mobiliteit vraagt dat je je kunt verplaatsen. Veilig, met (enige) snelheid, betrouwbaar en voor de betreffende persoon passend en betaalbaar.

Mensen verplaatsen zich doorgaans op eigen kracht. Zelfstandig, samen met anderen of met steun van mensen uit hun omgeving. Lopend, fietsend, per auto, bus of anderszins. Die oplossingen die mensen kiezen om te voorzien in hun mobiliteitsbehoefte kunnen lokaal verschillen. Mensen in stedelijke gebieden kiezen mogelijk andere oplossingen dan mensen in landelijke gebieden. Keuzes die mede gebaseerd zijn op de toegankelijkheid en beschikbaarheid van vervoersvoorzieningen.

De overheid faciliteert dat mensen zich op eigen kracht kunnen verplaatsen. Door het aanleggen van wegen, verlichting, fietspaden, verkeerslichten, et cetera.

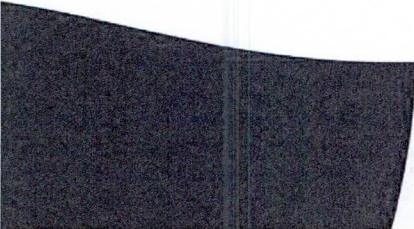
De overheid faciliteert mensen ook door het bieden van openbaar vervoer. Bus, trein, tram en dergelijke daar waar sprake is van 'dikke' vervoersstromen en aanvullend openbaar vervoer, zoals buurtbussen en Regiotaxi, daar waar sprake is van 'dunne' vervoersstromen. Mensen kunnen in het algemeen op eigen kracht gebruikmaken van het openbaar vervoer (OV). Daarbij zijn soms hulpmiddelen voorzien als rolstoeltoegankelijkheid, lage vloer bussen, app's die mensen ondersteunen en/of informatie bieden en dergelijke. Voor het gebruik van het OV betalen mensen in het algemeen een financiële bijdrage door het kopen van een kaartje.

Een aantal mensen is deels, of helemaal niet, in staat om op eigen kracht te voorzien in hun mobiliteitsbehoefte. Deze mensen hebben een kleine of grote ondersteuningsbehoefte. Hierbij kunnen fysieke, cognitieve, emotionele en/of financiële redenen aan de orde zijn. Tijdelijk of structureel. In sommige gevallen kan de betreffende persoon worden ondersteund met training en/of tijdelijke begeleiding, om de ondersteuningsbehoefte kleiner te laten worden of zelfs op te heffen. Een deel van de mensen blijft echter afhankelijk van door de overheid gefinancierd speciaal vervoer. In deze visienotitie beschrijven we als 14 Twentse gemeenten hoe wij het personenvervoer, waarvoor we als gemeente verantwoordelijk zijn, in de toekomst voor ogen zien.

1.2 Aanleiding

Dat de Twentse gemeenten juist nu kiezen voor het opstellen van een regionale visie op vervoer heeft te maken met een aantal belangrijke ontwikkelingen waardoor vervoer voor ons een actueel thema is:

- De toenemende toegankelijkheid van het reguliere OV, waardoor meer mogelijkheden ontstaan voor het gebruik door mensen met een ondersteuningsbehoefte die voorheen niet op eigen kracht gebruik konden maken van het OV.
- De huidige beleidskaders en nieuwe wet- en regelgeving, waarin participatie, zelfredzaamheid en gelijkheid voor alle burgers (met of zonder beperking) worden gestimuleerd.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

- De verwachting van minder ontsluiting door terugtrekkend regulier OV in nieuwe OV-concessies. Door dit verminderd vervoersaanbod ontstaan 'zoekgebieden' waar geen regulier OV is. Invulling van deze 'zoekgebieden' vraagt om een passende oplossing. Door de complexiteit en geringe vervoersvraag zijn deze gebieden financieel minder aantrekkelijk voor (OV) vervoerders. In combinatie met de veranderende financiële kaders zijn in deze gebieden nieuwe passende vervoersconcepten wenselijk.
- De toenemende verantwoordelijkheden van gemeenten op het gebied van (doelgroepen) vervoer. Hierdoor zijn gemeenten verantwoordelijk voor het vervoer van en naar dagbestedingslocaties en jeugdhulp. Door deze ontwikkeling ontstaan er nieuwe mogelijkheden voor gemeenten om verschillende vervoerstromen slim te combineren. Het combineren van vervoersstromen kan leiden tot meer doelmatigheid en daardoor lagere kosten.
- In combinatie met de harde bezuinigingstaken zien we problemen ontstaan om in de vervoersbehoefte van maatwerk-geïndiceerden te kunnen blijven voorzien.
- Specifiek voor de Regio Twente geldt dat de contracten met de uitvoerders van de Regiotaxi aflopen op 1 juli 2016 en dat het contract met de Regiecentrale afloopt per 1 oktober 2016. Voor de contracten met de uitvoerders van het leerlingenvervoer geldt dat deze deels aflopen in 2016, de einddata variëren per gemeente.
- Tot slot is er de behoefte om het vervoer te innoveren. Er liggen volop kansen voor vernieuwing van mobiliteit door vernieuwende methodieken en hulpmiddelen. Tevens ontstaan er steeds meer initiatieven om nieuwe algemene voorzieningen te stimuleren. Dit zijn vooral kleinschalige lokale initiatieven die passen bij de Wmo 2015 en de Jeugdwet.

1.3 Opdracht

De beschreven ontwikkelingen hebben er toe geleid dat de bestuurscommissie OZJT/Samen14 op 29 april 2015 heeft ingestemd met het starten van een traject om te komen tot één gezamenlijke visie op vervoer in Twente. Het BO mobiliteit heeft kennisgenomen van deze opdracht. Het BO OZJT en het BO mobiliteit zijn beiden betrokken bij het traject van besluitvorming. De commissie heeft drie uitgangspunten aangegeven die belangrijk zijn voor de inhoud van de visie:

- Mensen doen mee naar vermogen
- Inzetten op eigen kracht
- Het vervoer beter en goedkoper organiseren

Daarnaast wordt met deze gezamenlijke visie als uitgangspunt een advies gegeven over de toekomst van de Regiotaxi.

Belangrijk bij deze visieontwikkeling is dat rekening wordt gehouden met de verschillen tussen (groot)stedelijke gebieden en plattelandsgemeenten.

1.4 Huidige inrichting mobiliteit Twente

Op mobiliteitsgebied bestond het landschap tot 1 januari 2015 uit openbaar vervoer, het aanvullend openbaar vervoer en het doelgroepenvervoer. In navolgende paragrafen gaan we dieper in op de inrichting van deze systemen tot 1 januari 2015.

Per 1 januari is in de wet- en regelgeving het een en ander veranderd voor gemeenten. In 2015 zijn enkele wetten vereenvoudigd en zijn verantwoordelijkheden vanuit de vroegere AWBZ deels gedecentraliseerd richting gemeenten in de nieuwe Wmo 2015. Dat geldt ook voor de vroegere Wet op de jeugdzorg waaruit taken zijn gedecentraliseerd richting gemeenten in de nieuwe Jeugdwet.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

1.5 Openbaar vervoer in Twente

Openbaar vervoer is personenvervoer dat openbaar toegankelijk is. Dat wil zeggen dat iedereen die dat wil van de vervoerdienst gebruik kan maken. OV-bedrijven hebben een vervoerplicht die hen dwingt, iedereen die daar om vraagt te vervoeren, mits de reiziger het geldende tarief betaalt en zich aan de gebruikelijke fatsoensregels houdt.

In Twente zijn Syntus en de NS de uitvoerders van het reguliere OV. Dit gebeurt door bus- en treinverbindingen. Beide uitvoerders zijn opbrengst verantwoordelijk, wat onder meer betekent dat zij bekijken hoe meer mensen geactiveerd kunnen worden om gebruik te maken van het reguliere OV (om daarmee o.a. de inkomsten te vergroten).

In de afgelopen jaren is er in Twente veel geïnvesteerd in de fysieke toegankelijkheid van het openbaar vervoer. Haltes zijn verhoogd en bussen verlaagd waardoor de instap makkelijker is geworden. Het aantal rolstoelplaatsen per bus is toegenomen van één naar twee en de plek in de bus voor rolstoelgebruikers is beter toegankelijk geworden. Informatie over de route is zowel visueel als auditief duidelijker en dynamisch geworden. Hierbij wel de opmerking dat de toegankelijkheid en beschikbaarheid van het OV lokaal kan verschillen.

1.6 De Regiotaxi: Aanvullend openbaar vervoer

De Regiotaxi is in veel regio's de naam voor 'collectief vraagafhankelijk vervoer' (CVV) dat veelal met een taxibus wordt uitgevoerd. Vaak is deze vorm van collectief vraagafhankelijk vervoer tweeledig, namelijk een combinatie van Wmo-vervoer en een OV-functie. De OV-functie wordt met name ingezet in gebieden waar het openbaar vervoer niet (meer) komt en neemt dus eigenlijk de rol over van het reguliere openbaar vervoer.

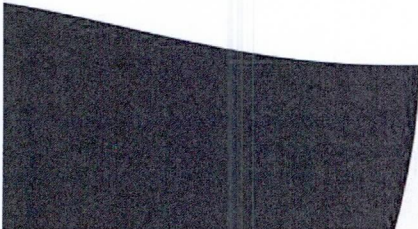
Op hoofdlijnen zijn in Nederland de volgende varianten van CVV te onderscheiden:

1. Een collectief vervoerssysteem met Wmo-vervoer en een volledig open OV-functie;
2. Collectief vervoerssysteem met Wmo-vervoer en een beperkte OV-functie:
 - o de OV-functie is alleen beschikbaar als geen regulier OV beschikbaar is;
 - o de OV-functie is alleen beschikbaar in een deel van de vervoergebieden;
3. Collectief vervoerssysteem met alleen Wmo-vervoer.

In Twente is de situatie gelijk aan variant 1. Daardoor geldt dat de huidige Regiotaxi een systeem is met een 'open einde'. De Regiotaxi is in theorie voor iedereen beschikbaar en de gemeenten dragen voor een aanzienlijk deel de kosten van de Regiotaxi.

Dit zien we terug in de opbouw van de ritprijs. Deze bestaat voor de Regiotaxi uit drie componenten: een deel dat de reiziger moet betalen, een deel dat de gemeenten betalen en een deel dat de Regio Twente betaalt. Hierbij wordt wel onderscheid gemaakt tussen Wmo en OV-reizigers van de Regiotaxi. OV-reizigers betalen een hogere bijdrage dan Wmo-reizigers. Deze constructie betekent echter dat naarmate het gebruik van de Regiotaxi (in de huidige vorm) toeneemt, de kosten voor de gemeenten stijgen.

Voor 1 januari 2015 viel de Regiotaxi nog onder de verantwoordelijkheid van de Regio Twente. De 14 gemeenten hebben destijds besloten om jaarlijks 2,2 miljoen euro vanuit de - aan Regio Twente uitgekeerde rijksgelden - te bestemmen voor een bijdrage aan Regiotaxi Twente. Sinds 1 januari 2015 worden de rijksmiddelen niet meer aan de Regio Twente, maar aan de Provincie Overijssel uitgekeerd. Hierdoor is de beslissingsbevoegdheid over de bijdrage verschoven van de Regioraad (opgebouwd uit de 14 Twentse gemeenten) naar Provinciale Staten.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Daarnaast lopen de contracten met de uitvoerders van de Regiotaxi voor alle 14 Twentse gemeenten op 1 juli 2016 af. Dit maakt dat er uiterlijk in september 2015 moet worden beslist hoe hier mee verder te gaan, omdat de eventuele aanbestedingen rond dat moment moeten starten. Zeven gemeenten, die recent hebben aanbesteed, kunnen het huidige contract eventueel verlengen, de andere zeven gemeenten kunnen niet verlengen. Er is bewust besloten om de einddatum van de recente aanbesteding te laten aansluiten bij de contracten van de andere gemeenten, omdat de gemeenten het wenselijk vinden om - gelet op de doelen van de Wmo 2015 - regionaal gelijk te lopen. Ook vanuit inhoudelijk perspectief zijn hervormingen wenselijk.

Tevens dient regionaal voor 1 oktober 2015 een besluit te worden genomen over het voortzetten van de Regiecentrale Regiotaxi. Het contract met de Regiecentrale Regiotaxi dient formeel een jaar voor afloop (1 oktober 2016) te worden opgezegd. De Regiecentrale Regiotaxi is op dit moment verantwoordelijk voor de intake van ritten, de verdeling van ritten over de vervoerders en verantwoordelijk voor de controle van de gedeclareerde ritten.

1.7 Gemeentelijke verantwoordelijkheden vanuit wettelijk kader

Gemeenten hebben op grond van wetten bepaalde verantwoordelijkheden om mensen ondersteuning te bieden bij hun mobiliteit als zij dit niet op eigen kracht kunnen invullen. Dit betreft de: Wmo 2015, de Jeugdwet, de Wet op het primair onderwijs, de Wet op expertisecentra en de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op passend onderwijs. Deze wetten typeren we hierna kort. Navolgend hebben we de Participatiewet kort beschreven. Hoewel er geen wettelijke verantwoordelijkheid ligt binnen deze wet om vervoer te organiseren, draait deze wet wel om 'meedoen' in de samenleving en om 'mee te doen' moeten mensen mobiel zijn.

Wmo 2015

De Wmo 2015 (artikel 1.1.1) bepaalt onder andere dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de participatie van personen met een beperking of met chronische psychische of psychosociale problemen. Dit vindt bij voorkeur zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving plaats.

Dit betekent dat de gemeente verantwoordelijk is om zaken te regelen dan wel maatwerkvoorzieningen te verstrekken die mensen helpen om invulling te geven aan hun mobiliteitsbehoefte.

Jeugdwet

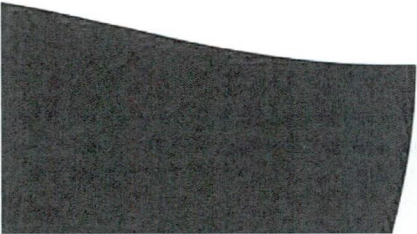
De Jeugdwet (artikel 2.3, lid 2) bepaalt dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor voorzieningen op het gebied van jeugdhulp die noodzakelijk zijn in verband met een medische noodzaak of beperkingen in de zelfredzaamheid. Hiertoe behoort ook het vervoer van een jeugdige van en naar de locatie waar de jeugdhulp wordt geboden. Dit geldt zowel voor vervoer naar bijvoorbeeld behandelcentra, maar ook naar zorgboerderijen en logeeropvang.

Wet op het primair onderwijs, Wet op de expertise centra, Wet op het voortgezet onderwijs, Wet passend onderwijs

Ook voor het leerlingenvervoer geldt voor gemeenten een wettelijke verantwoordelijkheid, vanuit de genoemde wetten.

De gemeente is op hoofdlijnen verantwoordelijk om een regeling leerlingenvervoer te hebben en vanuit deze regeling passend vervoer aan te bieden.

Naast het leerlingenvervoer is binnen enkele gemeenten ook sprake van gym- en zwemvervoer. De inkoop van deze vervoersstromen is niet wettelijk verplicht, dit is een lokale keuze.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

In de Wet Passend Onderwijs staat niets beschreven over de wettelijke verantwoordelijkheid om een regeling leerlingenvervoer te hebben. Het leerlingenvervoer valt als zodanig onder de (WPO, WEC en WVO). De keuze van de school op basis van het passend onderwijs heeft invloed op de plek waar de leerling naar toe moet.

Participatiewet

In de Participatiewet is vervoer niet geregeld. Lokaal beleid is hierin wel mogelijk. Het Wsw (Wet sociale werkvoorziening)-vervoer valt onder de participatiewet, maar dit betreft de oude Wsw-groep. Er is geen wettelijke basis voor de verantwoordelijkheden van gemeenten in relatie tot het Wsw-vervoer. De Wsw geldt alleen voor de 'oude doelgroep Wsw' en niet meer voor nieuwe cliënten. Het is een leegloopconstructie. Lokaal kunnen gemeenten ervoor kiezen dit vervoer in te kopen, maar hiervoor bestaat dus geen wettelijke verplichting.

1.8 Doelgroepenvervoer en landelijke trends

In deze paragraaf kijken we naar de inrichting van het doelgroepenvervoer in de periode voor 1 januari 2015.

Dit denken in doelgroepen vinden we terug in onderstaande categorisering:

- De financiering van vervoer onder de Wmo, vaak in de vorm van collectief vraagafhankelijk vervoer (bijvoorbeeld Regiotaxi). Hieronder valt ook het individuele vervoer, dat wordt betaald vanuit de Wmo. Denk hierbij aan een scootmobiel en individuele taxikostenvergoeding.
- De financiering van het vervoer vanuit de voormalige AWBZ. Een aanzienlijk deel van dit vervoer is inmiddels overgeheveld naar de Wmo 2015 en de Jeugdwet. Het overige deel is grotendeels ondergebracht onder de Wlz.
- Vervoer binnen de Jeugdzorg werd gefinancierd vanuit de AWBZ, Zvw en vanuit een provinciale bijdrage. Dit is inmiddels overgeheveld naar de Jeugdwet.
- Het Rijk subsidieert het Valys-vervoer.
- Het zittend ziekenvervoer wordt gefinancierd vanuit de zorgverzekeringswet (Zvw).
- het Wsw-vervoer wordt bekostigd vanuit de Wsw.
- Het WIA-vervoer wordt gefinancierd vanuit WIA- en WAO-premies.
- Het Leerlingenvervoer wordt gefinancierd uit middelen die onderdeel zijn van de algemene uitkering gemeentefonds.

Het doelgroepenvervoer omvat verschillende regelingen die een vervoercomponent in zich hebben. De verschillende stakeholders (gemeente, zorgaanbieder) ontvangen het budget voor het vervoer van doelgroepen uit verschillende financieringsbronnen.

Daarnaast hebben we te maken met vervoersstromen vanuit de Wet op het personenvervoer 2000. Met deze wet wordt getracht de kwaliteit en de efficiëntie van het openbaar vervoer te verbeteren en ook de kostprijs van het openbaar vervoer te verlagen. Hierin is geen wettelijke verplichting opgenomen dat openbaar vervoer voor iedereen in Nederland beschikbaar moet zijn.

Naast de ontwikkelingen zoals beschreven in de inleiding van deze visienotitie, zijn er andere (maatschappelijke) ontwikkelingen die invloed hebben op de vraag en het aanbod van het vervoer: vergrijzing, krimp van de bevolking in landelijke gebieden, een afname en grotere spreiding van voorzieningen in landelijke gebieden, ouderen die steeds fitter en mobieler worden, ICT-ontwikkelingen en de bevordering van langer thuis wonen (Arcon, 2015).

Tot slot vinden we het belangrijk dat we in onze visie nadrukkelijk aansluiten bij de ontwikkelingen die ook door de landelijke overheid worden uitgedragen:

- Meer gebruikmaken van regulier vervoer;
- Meer vrijwilligers inzetten en gebruikmaken van initiatieven uit de samenleving;
- Meer doelmatigheid realiseren binnen het contractvervoer onder andere door
 - 1) doelgroepen te combineren
 - 2) slim (regionaal) ritten te combineren
 - 3) aanvangstijden dagbesteding, sociale werkplaatsen en speciaal onderwijs beter op elkaar aan te laten sluiten.

1.9 Kwantitatieve inventarisatie van het huidige vervoer

Voor de visie is het van belang om inzicht te hebben in het aantal gebruikers van de verschillende vervoersstromen. In tabel 1 geven we voor de verschillende vervoersstromen een overzicht van het aantal gebruikers. De aantallen hebben betrekking op het totaal aantal unieke gebruikers in 2014. Wat betreft het dagbestedingsvervoer gaat het om de groep 18+, die op 31 december 2014 een extramurale AWBZ-indicatie hadden voor vervoer.

Gemeente	Leerlingenvervoer	Dagbestedingsvervoer
Almelo	175	300
Borne	164	157
Dinkelland	109	116
Enschede	699	805
Haaksbergen	160	100
Hellendoorn	129	143
Hengelo	309	497
Hof van Twente	227	160
Losser	151	93
Oldenzaal	102	113
Rijssen - Holten	226	178
Tubbergen	104	102
Twenterand	298	224
Wierden	114	62
Totaal	2.807	1.850

Tabel 1. Aantal gebruikers vervoersstromen per gemeente in 2014.

In deze tabel zijn de aantallen gebruikers die onder de Jeugdwet en onder de Participatiewet vallen niet opgenomen; van een aantal gemeenten zijn deze aantallen op het moment van schrijven nog niet aangeleverd en het gaat, met name voor de kleinere gemeenten, om een beperkt aantal mensen per gemeente.

In tabel 2 geven we het aantal Regiotaxiriten in 2014 weer, uitgesplitst naar Wmo-ritten en OV-ritten.

Gemeente	Totaal aantal Wmo ritten 2014	Totaal aantal OV ritten Regiotaxi 2014	Percentage OV ritten t.o.v. totaal aantal Wmo ritten 2014
Almelo	61.689	3.885	5,9%
Borne	22.481	1.801	7,4%
Dinkelland	18.086	1.714	8,7%
Enschede	149.320	12.523	7,7%
Haaksbergen	20.090	4.827	19,4%
Hellendoorn	16.382	3.988	19,6%
Hengelo	72.277	6.683	8,5%
Hof van Twente	24.043	5.747	19,3%
Losser	17.050	2.001	10,5%
Oldenzaal	34.802	11.152	24,3%
Rijssen - Holten	15.503	5.022	24,5%
Tubbergen	8.946	2.633	22,7%
Twenterand	14.791	1.168	7,3%
Wierden	10.584	1.696	13,8%
Totaal	486.044	64.628	11,7%

Tabel 2. Overzicht van het aantal Wmo en OV ritten Regiotaxi in 2014. Bovenstaande gegevens zijn centraal aangeleverd door de Regiecentrale Regiotaxi Twente.

Een eerste analyse van de OV-ritten toont aan dat circa 20% van de OV-ritten incidenteel is: deze ritten worden op significant verschillende tijdstippen geboekt. De overige 80% van de ritten gaan meerdere keren per maand naar hetzelfde adres, op vergelijkbare tijdstippen. Het gaat hier bijvoorbeeld om Regiotaxi-vervoer naar dagbestedingslocaties. In deze situatie komt het voor dat het vervoer vanuit twee financieringsstromen wordt bekostigd, zowel vanuit de indicatie voor het vervoer van en naar dagbesteding, als vanuit de vergoeding die de gemeente betaalt per rit in de Regiotaxi.

In tabel 3 tonen we het aantal pashouders per gemeente over 2014 en het totaal aantal nul-gebruikers. Dit zijn mensen die wel een Wmo-pas hebben, maar deze in heel 2014 niet hebben gebruikt om te reizen met de Regiotaxi.

Gemeente	Totaal aantal Wmo pashouders 2014	Totaal aantal nul-gebruikers 2014
Almelo	5.434	3.494
Borne	1.046	523
Dinkelland	1.259	614
Enschede	11.880	7.112
Haaksbergen	1.106	456
Hellendoorn	1.562	865
Hengelo	4.217	2.150
Hof van Twente	2.692	1.532
Losser	1.074	457
Oldenzaal	1.894	721
Rijssen - Holten	1.520	807
Tubbergen	893	437
Twenterand	1.071	509
Wierden	722	353
Totaal	36.370	20.030

Tabel 3. Overzicht van het aantal Wmo-pashouders en nul-gebruikers in 2014. Bovenstaande gegevens zijn centraal aangeleverd door de Regiecentrale Regiotaxi Twente.

Tabel 3 toont aan dat het aantal mensen dat op basis van een Wmo-pas daadwerkelijk gebruikmaakt van de Regiotaxi een stuk lager ligt dan het aantal afgegeven Wmo-passen. Voor heel Twente geldt dat 16.340 mensen hun pas minimaal één keer gebruikt hebben in 2014. Dit is 45% van het totaal aantal mensen met een Wmo-pas.

1.10 Gebruikersbehoeften

Mobiliteit is voor mensen vaak belangrijk om te kunnen participeren in de maatschappij. Kwetsbare mensen willen juist meedoen met wat normaal is voor iedereen. Vanuit dat perspectief zouden we ervoor moeten zorgen om zoveel mogelijk mensen - die dat niet op eigen kracht kunnen - met behulp van reguliere vervoersoplossingen van A naar B te laten reizen. Deze constatering is ook in de gesprekken met de Twentse Wmo-raden naar voren gekomen.

Verder wordt aangegeven dat een groep mensen die nu gebruikmaakt van kleinschalig, gesubsidieerd vervoer wel met het OV kan. Het is belangrijk om deze groep mensen voldoende vertrouwen te geven en waar mogelijk ook te faciliteren en te stimuleren, zodat zij zelf de mogelijkheid van het reizen met het OV (her)ontdekken.

We moeten daarbij wel realistisch blijven. Er blijft altijd een groep mensen die aangewezen is op gemeentelijk maatwerk. Deze mensen kunnen vanwege fysieke - of mentale beperkingen niet met het openbaar vervoer reizen of dit is omdat ouders om financiële, organisatorische, mentale of fysieke reden niet in staat zijn om het vervoer van hun kind van en naar de jeugdhulpaanbieder te organiseren. Ook de toegankelijkheid en beschikbaarheid van het OV speelt hierbij een belangrijke rol.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Hiervoor geldt dat mensen verschillende behoeften hebben en dat ook zij graag zo veel mogelijk regie over het oplossen van hun vervoersbehoefte willen hebben. Het vervoer moet aansluiten op hun wensen en behoeften. Dit vraagt om passend vervoer en om flexibiliteit van dit vervoer.

Verder vinden gebruikers het belangrijk dat vervoersregelingen zo eenvoudig mogelijk zijn en dat er niet teveel verschillende regelingen zijn. Dit is onoverzichtelijk en werpt een drempel op voor het gebruik ervan. Optimale informatie en communicatie hierover is van groot belang.

Vanuit het perspectief van de gebruiker is het belangrijk dat de gemeente samen met de provincie en de vervoerders blijft investeren in genoemde (kwaliteits)aspecten en daarover in gesprek blijft met de gebruiker.

2. Visie op vervoer

Op basis van de ontwikkelingen die we beschreven in hoofdstuk 1, aangevuld met de informatie die de 14 Twentse gemeenten hebben verzameld en met elkaar gedeeld op de externe en interne heidag, formuleren we in dit hoofdstuk onze regionale visie op vervoer. Bij de totstandkoming van deze visie is uitvoerig gesproken met verschillende stakeholders die allemaal op een of andere manier betrokken zijn bij het vervoer. (Zie bijlage 1 voor een overzicht van deze stakeholders.)

2.1 Uitgangspunten van de visie

Aan het begin van deze notitie hebben we al beschreven dat mensen zich graag verplaatsen omdat ze mee willen doen in de samenleving. Om volwaardig, maar wel naar vermogen, mee te kunnen doen in de samenleving hebben veel mensen een mobiliteitsbehoefte.

Mobiliteit vraagt dat je je kunt verplaatsen. Veilig, met (enige) snelheid en betrouwbaarheid en voor de betreffende persoon betaalbaar. Vanuit deze gedachte is het belangrijk dat we als Twentse gemeenten het systeemdenken loslaten en ons richten op individueel maatwerk, alleen voor hen die niet op een eigen manier in een oplossing kunnen voorzien.

Een vervoersoplossing die past bij de flexibiliteit en eigen kracht van mensen. Waarbij eigen kracht niet wordt gedefinieerd in ja of nee, maar ook in een deel van de oplossing. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan een combinatie van oplossingen afhankelijk van de mobiliteitsvraag op dat moment.

Dit vraagt een algemene en brede kijk op mobiliteit. Organisaties (zorgaanbieders, sociale werkplaatsen, scholen, etc.) moet worden gevraagd om samen met mensen te kijken hoe de mobiliteitsvraag kan worden opgelost. Voor hen die het niet of niet helemaal zelf kunnen, organiseert de lokale overheid waar nodig een (aanvullende) oplossing. Waarbij de mobiliteitsvraag mogelijk per persoon breder kan zijn dan alleen het vervoer van en naar de dagbesteding, werk of school.

We onderscheiden drie vervoersvormen waarmee invulling gegeven wordt aan de mobiliteitsbehoefte van mensen:

1. Zelfstandig vervoer (verplaatsingen)
2. Door de overheid georganiseerd regulier vervoer
3. Door de overheid geïndiceerd vervoer

Zelfstandig vervoer of een **zelfstandige verplaatsing**. Vanuit de overheid gezien wordt met zelfstandig vervoer bedoeld dat het gaat om een verplaatsing die men zelf kan regelen zonder dat de overheid hoeft te helpen met geld, mensen of middelen. Het gaat onder meer om vervoer met eigen middelen, waaronder de fiets en de auto. Zelfstandig is ook wanneer de buurman helpt en daarnaast commerciële alternatieven, zoals 'normale' taxi's, SmartCab, etc.

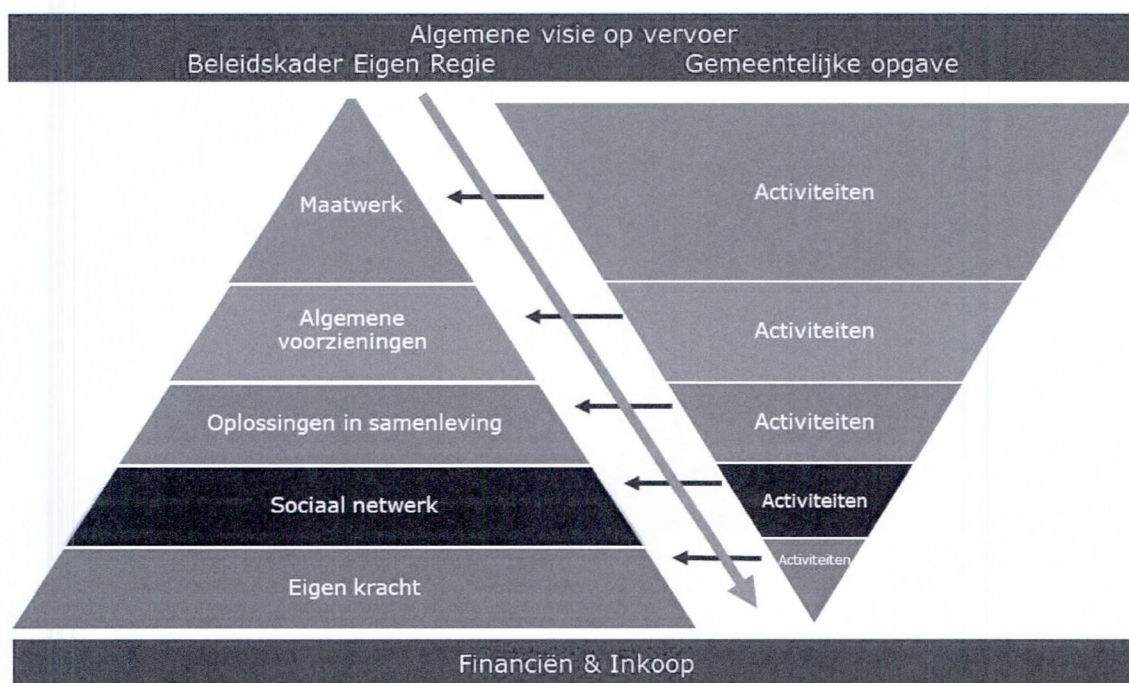
Door de overheid georganiseerd **regulier vervoer**. Hierbij gaat het om een vervoermogelijkheid die niet bij uitzondering, maar regelmatig en voor iedereen beschikbaar is. Het gaat hier om algemene voorzieningen, zoals het openbaar vervoer en het aanvullend openbaar vervoer.

Een vervoersvorm die speciaal is opgericht om een bijzondere doelgroep te verplaatsen, valt daar niet onder. Dit is het **door de overheid geïndiceerd vervoer**.

De focus voor het oplossen van de mobiliteitsbehoefte van mensen bevindt zich in het zelfstandige vervoer en het door de (provinciale) overheid georganiseerde regulier vervoer (OV). Het door de overheid geïndiceerde vervoer is beschikbaar voor mensen die niet (volledig) op een eigen manier in een oplossing kunnen voorzien.

Onze ambitie is om mensen meer mogelijkheden te geven zich waar mogelijk zelfstandig en regulier te verplaatsen op een manier die voor hen passend en toegankelijk is. Voldoende mogelijkheden waardoor eigen kracht van mensen een gegeven is en het versterken van eigen kracht niet extra gestimuleerd of gefaciliteerd hoeft te worden.

Hierbij moeten we altijd het besef houden dat de mensen, die extra ondersteuning nodig hebben qua mogelijkheden en onmogelijkheden in hun verplaatsingen, als ieder ander zijn. Wat voor de één een goede oplossing is, is voor de ander een onmogelijkheid. Vanuit deze uitgangspunten komen we tot de onderstaande indeling met betrekking tot het vinden van passende oplossingen voor de mobiliteitsbehoefte van mensen.

Figuur 1. Algemene visie op vervoer

Uitgangspunt van figuur 1 is dat mensen zoveel mogelijk hun mobiliteitsbehoefte op basis van eigen kracht oplossen. Lukt dat niet, dan wordt gekeken naar de mogelijkheden van het sociaal netwerk en oplossingen in de samenleving. Hierbij maken de mensen zoveel mogelijk gebruik van zelfstandig vervoer en overige oplossingen vanuit de samenleving. Daarna komen pas maatwerk-oplossingen. Hoe vorm wordt gegeven aan de inrichting van de onderste vier treden uit de piramide is bij uitstek een lokale keuze.

2.2 Onze visie

In voorgaande paragraaf zijn we ingegaan op de uitgangspunten die van belang zijn bij het formuleren van onze visie. We hebben deze uitgangspunten beschreven aan de hand van de getoonde piramide.

Op basis van deze uitgangspunten beschrijven we in deze paragraaf op hoofdlijnen onze visie. Een visie mede gebaseerd op de inclusieve samenleving, waarin iedereen meedoet naar zijn of haar vermogen.

Vanuit onze visie vinden we dat:

1. Het uitgangspunt moet zijn dat mensen zoveel mogelijk gestimuleerd worden om oplossingen voor hun mobiliteitsbehoefte te vinden vanuit eigen kracht, in het sociale netwerk en vanuit oplossingen in de samenleving, maar dat de invulling van deze aspecten een lokale aangelegenheid is, tenzij het regionaal effectiever en efficiënter is.
2. We de bestaande en nieuwe initiatieven voor (aanvullend) OV beter moeten benutten. Deze keuze brengt een bepaalde afhankelijkheid van het OV en daarmee van de provincie met zich mee. Dit vraagt om constructief overleg met de provincie en is de reden dat de provincie ambtelijk betrokken is bij het opstellen van deze visie.
3. We - voordat we een maatwerkvoorziening voor vervoer toekennen - de volgende zaken met de inwoner hebben besproken:
 - De inwoner kan het leren bijvoorbeeld door les in gebruik OV, fietsles, etc.
 - De inwoner kan het zelf door gebruik te maken van een hulpmiddel, bijvoorbeeld Go-OV, reisplanner etc.
 - De inwoner kan het door een aanpassing van de vervoersoplossing, bijvoorbeeld een gelijkvloerse bus, verhoogde halte, etc.
 - De inwoner kan het samen met iemand anders, bijvoorbeeld iemand uit het sociaal netwerk, vrijwilliger, etc.

Als gemeenten willen we nog nadrukkelijker inzetten op de hierboven beschreven oplossingen.

4. Wanneer bovenstaande oplossingen niet mogelijk zijn, hebben we als gemeenten de verantwoordelijkheid een oplossing te bieden voor de mobiliteitsbehoefte van mensen. Deze valt uiteen in twee categorieën:
 - Structurele vervoersvraag
Mensen hebben een structurele vervoersvraag voor vervoer naar school, werk, dagbesteding of opvang. Dit vervoer vindt vaak plaats gedurende de spitsuren. Vanuit het oogpunt van doelmatigheid vinden we het belangrijk om massa te creëren, waarbij kwaliteit, veiligheid en passendheid van het vervoer geborgd moet zijn. Met het creëren van massa wordt bedoeld dat voor die mensen waarvoor ondersteuning vanuit de gemeente nodig is, de grootste doelmatigheidswinst valt te behalen uit het bundelen vervoersstromen. Het combineren van vervoersstromen en/of materieel is daarom wenselijk, waarbij leidend is dat deze combinaties mogelijk zijn en voor de gebruiker passend zijn.
 - Incidentele vervoersvraag
Mensen hebben een incidentele vervoersvraag voor vervoer naar, bijvoorbeeld familie, het ziekenhuis, de kapper of een verjaardag. Dit vullen we in door:
 - Dit vervoer zoveel mogelijk plaats te laten vinden in de daluren, wanneer geen sprake is van het hiervoor beschreven structureel vervoer en dit ook 'belonen'.
 - Het bieden van een oplossing zoals een individuele vervoersvoorziening, bijvoorbeeld scootmobiel, driewiel fiets, aanpassing van een auto, kostenregeling etc.

Samenvattend betekent dit dat we als gemeenten zoeken naar een vervoersoplossing die past bij de flexibiliteit en eigen kracht van mensen, waarbij samen met de persoon in kwestie wordt gezocht naar een passende oplossing. Dit kan ook een combinatie van oplossingen/activiteiten zijn, horend bij meerdere treden van de in figuur 1 beschreven piramide.

Hierbij vervult de gemeente een belangrijke rol in het helpen en motiveren van burgers bij het organiseren van vervoer vanuit eigen kracht, mogelijk met behulp van het sociaal netwerk en om oplossingen die geboden worden door de samenleving te gebruiken.

In de volgende paragrafen geven we vanuit deze brede visie verder invulling aan de verschillende elementen. Per onderdeel geven we een korte introductie van wat wij hieronder verstaan. Onder het kopje keuzes en overwegingen benoemen we vervolgens de voorliggende beleidskeuzes.

2.3 Eigen kracht

In deze visie hanteren we als definitie van eigen kracht "het vermogen van mensen om het leven of situaties vorm te geven en zelf oplossingen te bedenken voor hun eigen problemen en deze geheel of gedeeltelijk ook zelf uit te voeren, zodat ze het gevoel hebben ergens goed in te zijn". Uit onderzoek is gebleken dat zelfredzaamheid/zelfvertrouwen een belangrijke welzijnsfactor is voor het welbevinden van mensen.

Het versterken van eigen kracht houdt in dat mensen worden geholpen om hun eigen kracht te vergroten of in ieder geval optimaal te benutten. Ondersteuning (van gemeente en hulpverleners) moet erop gericht zijn aan te sluiten bij de eigen kracht van de hulpvrager (jongere, ouders, oudere, gehandicapte) en hun sociale omgeving.

Gemeenten kunnen de eigen kracht van mensen versterken door hen bijvoorbeeld van informatie te voorzien over de verschillende vervoersmogelijkheden en alternatieven in een bepaald gebied. In gesprek met mensen kan de eigen kracht worden versterkt, door bij het zoeken naar oplossingen voor de vervoersbehoefte niet uit te gaan van beperkingen, maar juist van kansen en mogelijkheden.

Naast de begrippen 'zelf' en 'eigen kracht' worden ook vaak de begrippen 'samenkracht' en 'samenredzaamheid' gebruikt. Met deze begrippen duiden we feitelijk op een uitbreiding van de eigen kracht van mensen, doordat samen met anderen invulling wordt gegeven aan de eigen behoeften. Zonder dat er sprake is van ondersteuning vanuit de overheid.

Visie

Voor de invulling van de vervoersbehoefte zijn mensen primair zelf verantwoordelijk, "eigen kracht". Gemeenten zijn lokaal verantwoordelijk voor de manier waarop ze de eigen kracht van mensen willen betrekken en stimuleren bij het zoeken naar passende oplossingen voor de vervoersbehoefte. Door meer te kijken naar wat mensen wel kunnen in plaats van wat ze niet kunnen, mensen meer in hun eigen kracht te zetten (gesteund door de mensen om hen heen), wordt een antwoord gevonden op de vervoersbehoefte.

De rol van de gemeente en consequenties die volgen uit deze visie zien er als volgt uit:

- Tijdens het gesprek met de burger wordt nadrukkelijk gekeken naar datgene wat men wel kan en niet naar wat men niet kan. Vanuit deze 'mogelijkheden' kijken we naar een passende oplossing voor de vervoersbehoefte.
- Leren/werken/dagbesteding vindt zo dicht mogelijk bij 'huis' plaats.
- Het inzetten van middelen om mensen te leren of te ondersteunen zelfstandig te reizen; zoals een vergoeding voor het volgen van een training, het gebruik van digitale hulpmiddelen, maatjesprojecten etc.
- Zorgen dat mensen op de hoogte zijn van het aanbod van oplossingen uit de samenleving. Vanuit de gemeenten is het wenselijk om deze initiatieven nadrukkelijk onder de aandacht te brengen.
- Zorgen dat de toegankelijkheid en beschikbaarheid van het OV continue wordt verbeterd en dat mensen op de hoogte zijn van de mogelijkheden die het OV biedt.

Bij het vergroten van de eigen kracht van mensen speelt ook zijn of haar sociaal netwerk een belangrijke rol.

2.4 Sociaal netwerk

Het sociaal netwerk is een verzamelnaam voor een netwerk van betekenisvolle personen (gezin, familie, burens, klasgenoten, vrienden en kennissen) dat functioneert als ondersteuningsbron voor het eigen welzijn en welbehagen en dat van de personen in het netwerk.

Er zijn verschillende sociale netwerken te onderscheiden. In een netwerk (bijvoorbeeld gezin, school of kantoor) waar mensen elkaar dagelijks zien en spreken, hebben de intensieve sociale contacten een andere invloed dan wanneer men elkaar één keer per jaar ontmoet.

Het vergroten van het netwerk van mensen draagt bij aan de activatie van zelfredzaamheid. Dit kan aan de ene kant door mensen te wijzen op ontmoetingsmogelijkheden/plekken of de mogelijkheid om deze te creëren. Aan de andere kant door vrijwilligersinitiatieven te stimuleren.

Hierin ligt een taak voor onder andere het welzijnswerk, verenigingen en dorpsraden. Buurtbusverenigingen en de vrijwilligerstaxi zijn voorbeelden waarbij de initiatieven zowel voor de reizigers als chauffeurs een vergroting van het netwerk betekent. Deze laatste voorbeelden hangen ook nadrukkelijk samen met oplossingen die vanuit de samenleving zijn ontstaan. Oplossingen die mensen wel moeten kunnen vinden. Het vergroten van het sociaal netwerk kan deze 'zoektocht' vergemakkelijken.

Visie

Als mensen niet geheel zelfstandig in hun vervoersbehoefte kunnen voorzien is de eerstvolgende stap dat ze samen met hun sociale omgeving zoeken naar oplossingen. Gemeenten zijn lokaal verantwoordelijk voor de manier waarop ze het sociale netwerk van mensen willen betrekken bij het zoeken naar passende oplossingen voor de vervoersbehoefte. Een belangrijke stap die alle gemeenten daarin moeten maken, is om initiatieven te stimuleren die er op zijn gericht om het sociale netwerk te vergroten.

De rol van de gemeente en consequenties die volgen uit deze visie zien er als volgt uit:

- Zorgen dat welzijnsorganisaties en -verenigingen, professionele aanbieders e.a. een passend aanbod bieden van activiteiten en actief mensen benaderen om te participeren. Mensen moeten elkaar kunnen vinden (als ze dat willen), waarbij het activeren van het sociale netwerk een belangrijke rol speelt.
- In gesprek met de mensen wordt nadrukkelijk gekeken naar de rol van het sociale netwerk bij het vinden van een passende oplossing.
- In overleg met ouders en familie wordt ook nadrukkelijk gekeken hoe zij een bijdrage kunnen leveren bij de invulling van de vervoersbehoefte van hun familieleden.

2.5 Oplossingen in de samenleving

In het rapport van Arcon (mei 2015) 'Vervoer onder de loep' is een inventarisatie uitgevoerd naar initiatieven en andere oplossingen met betrekking tot de vervoersbehoefte van mensen die vanuit de samenleving zijn ontstaan. Aangezien dit vele vormen kent, beperken we ons hier tot een selectie.

Voorbeelden van alternatieven:

- De Provincie Overijssel kan, in navolging van RegioTwente, OV-ambassadeurs inzetten om ouderen wegwijs te maken in het OV.
- MEE op weg: De deelnemer aan het project wordt gekoppeld aan een vrijwillig OV-maatje, met als doel de deelnemer uiteindelijk zelfstandig te laten reizen om op die manier de zelfredzaamheid en de mogelijkheden om te participeren te vergroten.
- GoOV: dit is een organisatie die mensen met een beperking ondersteunt in het gebruik van het openbaar vervoer in hun dagelijks leven, door middel van de GoOVapp. Door de invoering van GoOV willen zij bereiken dat mensen die daar moeite mee hebben zelfstandig kunnen reizen, terwijl zij nu bijvoorbeeld afhankelijk zijn van vervoer per taxi of een busje.
- SmartCab: Op 1 juni 2014 zijn Taxi Brookhuis, Taxi Baan en elf Twentse gemeenten een gezamenlijk taxiproject gestart: SmartCab. Het werkgebied van SmartCab is heel Twente. Het project is zonder subsidie opgezet en is opgestart met werkloze jongeren die met behoud van hun bijstandsuitkering werkervaring opdoen als taxichauffeur.
- Lokale vrijwilligersinitiatieven en de inzet van lokale buurtbussen op dunne lijnen.

Daarnaast zijn er landelijke vraag en aanbod-websites beschikbaar waar mensen met vervoersbehoefte en vervoersoplossingen elkaar kunnen vinden. Ook ontstaan er meer en meer commerciële alternatieven en worden er particuliere initiatieven opgestart om invulling te geven aan de vervoersbehoefte van mensen.

Visie

We vinden het belangrijk om het gebruik van oplossingen die ontstaan in de samenleving te stimuleren. Als gemeenten stimuleren we de initiatieven die zoeken naar oplossingen vanuit de samenleving door deze (deels) te ondersteunen en waar mogelijk deze te faciliteren. Gemeenten zijn vrij om lokaal keuzes te maken hoe ze dergelijke oplossingen willen faciliteren en stimuleren. Wel zullen zij hierin kennis en ervaringen delen en eventueel samen (bovenlokaal) initiatieven stimuleren.

De rol van de gemeente en consequenties die volgen uit deze visie zien er als volgt uit:

- Zorgen dat deze oplossingen bekend zijn bij mensen.
- Stimuleren dat de samenleving zelf met vervoersoplossingen komt.

2.6 Algemene voorzieningen

Het reguliere vervoer betreft het openbaar vervoer met bus en trein. Het OV is dan ook een algemene voorziening. Als struikelpunt voor het gebruik van deze voorziening wordt vaak de complexiteit van het systeem genoemd. Daarbij gaat het om de dienstregeling, de tarieven, verschillen in vervoerders en de infokanalen om aan informatie te komen.

In Twente is de afgelopen jaren de toegankelijkheid van het OV fors verbeterd, zoals ook te lezen valt in paragraaf 1.4.2. Daarnaast maken vrijwilligers het mogelijk dat er in Twente een aantal buurtbussen rijden. Dit is erg belangrijk omdat zo met name de kleine kernen bereikbaar blijven.

Als we mensen (nog) meer mogelijkheden willen geven om zich te verplaatsen in het openbaar vervoer, dan moet worden geïnvesteerd in een eenvoudig en uitlegbaar systeem. In feite is dit het versterken van de eigen kracht van mensen om zo met het OV te kunnen reizen. Dit wordt ook aangegeven in de brief van de provincie Overijssel (*Initiatieven overstap kleinschalig vervoer naar openbaar vervoer, d.d. 19 mei*).

Dezelfde brief beschrijft ook een aantal initiatieven die nauw aansluiten bij de uitgangspunten van onze visie. Onder andere wordt aangegeven dat er vanuit OV-perspectief mogelijkheden liggen om:

- verbreding te zoeken naar andere doelgroepen;
- delen van het leerlingenvervoer met behulp van het OV te organiseren;
- het aantrekkelijker te maken voor de groep 65+ers om met het OV te reizen;
- om de samenwerking van de provincie met gemeenten te intensiveren.

Vanuit onze visie worden deze ontwikkelingen nadrukkelijk omarmd.

Daarnaast worden samen met de provincie plannen ontwikkeld om ook de gebieden in Twente te ontsluiten waar geen of slechts beperkt Openbaar Vervoer is geregeld. Vooral voor de plattelandsgemeenten lijkt een AOV-voorziening een belangrijk vervoersalternatief vanwege het ontbreken van het OV. Hierdoor kunnen mensen die in deze gebieden wonen en niet zelf in een vervoersoplossing kunnen voorzien zich verplaatsen. Er is dan geen geïndiceerd maatwerk noodzakelijk.

De gemeente is afhankelijk van de provinciale keuzes met betrekking tot het Openbaar Vervoer. De provincie Overijssel laat in de rest van Overijssel een terugtrekkende beweging zien als het gaat om de inzet van openbaar vervoer. De provincie hanteert hierbij het principe dat zij verantwoordelijk is voor de grote verbindingen in de provincie ('hoofdnet'), maar niet voor de gemeentelijke verbindingen. Samen met de provincie moeten afspraken worden het niveau van het OV en het AOV.

Visie

Iedereen in Twente moet gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer, via het huidige basisnet. Hierover maken we samen afspraken met de provincie en de vervoerder. Waar dit niet mogelijk is kan lokaal worden besloten om aanvullend (openbaar) vervoer te organiseren. In eerste aanleg kijken we hiervoor naar initiatieven vanuit de samenleving (zie ook paragraaf 2.3). Ook hier zullen gemeenten kennis en ervaringen delen en eventueel samen (bovenlokaal) initiatieven stimuleren en samen regionaal optrekken richting de provincie.

De rol van de gemeente en consequenties die volgen uit deze visie zien er als volgt uit:

1. De gemeente ontwikkelt/stimuleert (in samenwerking met de provincie) passende alternatieven voor gebruikers van AOV-voorzieningen.
2. We stimuleren het versterken en in stand houden van het basis OV en om dunne lijnen met een redelijke bezetting te behouden of realiseren (bijv. met buurtbussen). Dit geldt met name voor de plattelandsgemeenten.
3. Om dit te bereiken willen de 14 Twentse gemeenten in overleg met de provincie werken aan de invulling van AOV, met behulp van de bestaande subsidie (zie voor een toelichting op deze subsidie paragraaf 1.6).
4. We moeten in zoverre realistisch blijven dat er in Twente plaatsen zijn die minder bereikbaar zijn en blijven met het OV en AOV. Onze verwachting is dat initiatieven uit de samenleving zich (door)ontwikkelen om in het gat te springen, ervan uitgaande dat voor de ontwikkeling van dergelijke initiatieven ook een daadwerkelijke behoefte geldt. Het is onze verantwoordelijkheid als gemeenten om lokaal te kijken hoe we deze initiatieven kunnen faciliteren en stimuleren. Daarbij geldt dat we als gemeenten ook van elkaar moeten leren en onderling in moeten zetten op kennisuitwisseling rondom deze initiatieven en ontwikkelingen.

2.7 Maatwerk

Zoals hiervoor beschreven gelden eigen kracht, sociaal netwerk, algemene oplossingen en algemene voorzieningen voor iedereen wanneer er sprake is van een vervoersvraag. Alleen daar waar mensen tegen grenzen aanlopen (financieel, fysiek of verstandelijk) moet de gemeente ondersteuning bieden. Dit noemen we maatwerk. De maatwerkoplossing is een door de gemeente op individueel niveau geïndiceerde oplossing. Hierbij kennen we een tweetal subgroepen:

1. De groep mensen met een structurele vervoersvraag. Dit is een vraag die één of meerdere dagen per week, meerdere weken, maanden of jaren achter elkaar dezelfde is. Dit gaat met name over de vervoersvraag van en naar een zinnvolle dagbesteding. Hierbij kan gedacht worden aan het reizen van en naar school, dagactiviteiten of werk.
2. De groep mensen met een incidentele, vaak laagfrequente vervoersvraag. Het gaat hier om vervoer vanuit sociaal of recreatief oogpunt, of een vervoersvraag gericht op persoonlijke gezondheid (bijvoorbeeld vervoer van en naar de kapper, pedicure, apotheek, huisarts, ziekenhuis etc.). We spreken hier over mensen die, om mee te kunnen blijven doen in de samenleving, ondersteuning nodig hebben voor deze incidentele vervoersvragen.

Visie

Voor mensen met een geïndiceerde structurele en incidentele vervoersvraag bieden we een maatwerkoplossing. Hierbij is aan de voorkant al afgepeld, bijvoorbeeld door het wijkteam, welke mogelijkheden de persoon in kwestie heeft om zelfstandig te reizen, welke alternatieven er voorhanden zijn, etc. De vormgeving van de maatwerkoplossing wordt door de 14 Twentse gemeenten gezamenlijk opgepakt om zo optimaal gebruik te kunnen maken van combinatiemogelijkheden in de vervoerstromen.

De rol van de gemeente en consequenties die volgen uit deze visie zien er als volgt uit:

- We zetten in op het bundelen van vervoersstromen (het creëren van massa), waardoor de doelmatigheidswinst toeneemt. Massa ontstaat door binnen en over de gemeentegrenzen heen te kijken naar de mogelijkheden om vervoersstromen te combineren.
- Met deze bundeling bedoelen we ook om binnen de wettelijke en beleidsmatige kaders en bovenal ook de mogelijkheden van desbetreffende mensen zoveel mogelijk uit te gaan van het combineren van verschillende doelgroepen. Het gaat hier zowel om, waar mogelijk, gelijktijdig vervoersstromen te combineren, maar ook om gedurende de dag deze combinaties te zoeken.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

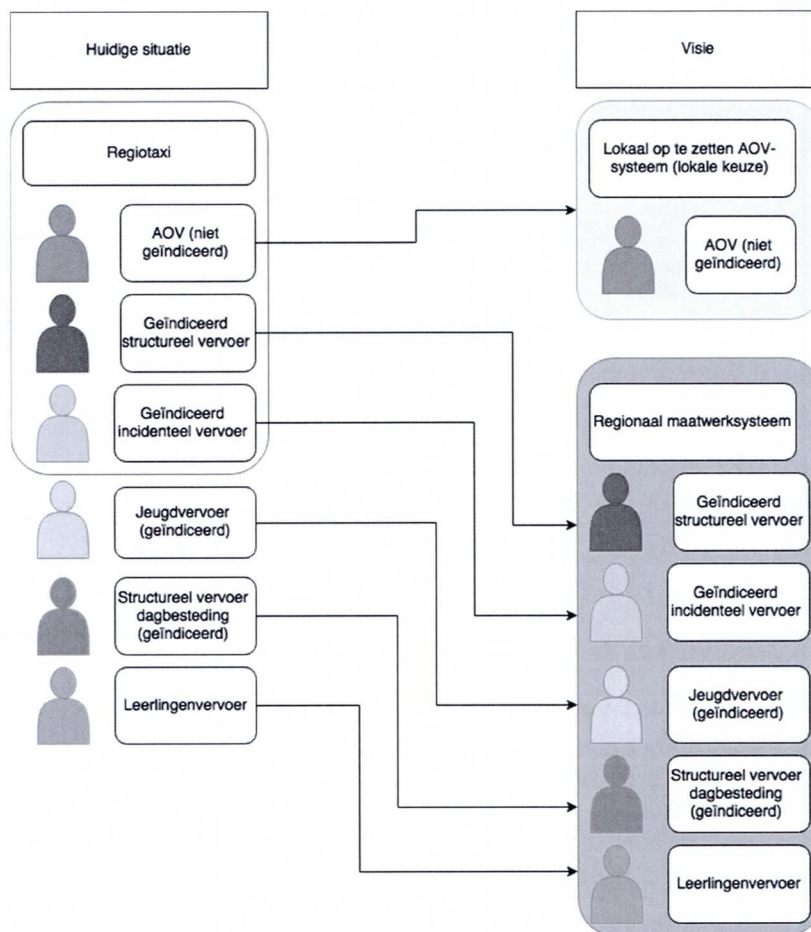
- Daarom kiezen we in Twente nu niet voor een pure marktform waarbij gemeenten de burger enkel financieel ondersteunen en de burger zelf bepaalt voor welke vervoerder hij of zij kiest.
- De keuze die volgt is om de inkoop van structureel vervoer voor de volgende vervoersstromen regionaal vorm te geven:
 1. Leerlingenvervoer, voor die leerlingen waar een oplossing (deels) niet lager in de piramide voorhanden is.
 2. Voor mensen die naar werk of een vorm van dagbesteding gaan (zowel vanuit de Wmo 2015 als vanuit de Jeugdwet en waarvoor ook geldt dat er geen oplossing mogelijk is lager in de piramide) of behandeling of ondersteuning krijgen in geval van jeugdhulp. De consequentie is dat we ervoor kiezen om de inkoop van het vervoer van en naar dagbesteding en vervoer vanuit de Wmo en de Jeugdwet weg te halen bij de aanbieders.
 3. De consequentie is dat we ervoor kiezen om de inkoop van het vervoer van en naar dagbesteding en vervoer vanuit de Wmo en de Jeugdwet niet meer door de aanbieders te laten organiseren.
- Vanwege efficiencyeffecten bij de vervoerders (leegstaande taxi's in daluren waarvan ook vaak de chauffeur doorbetaald moet worden) kunnen gemeenten er lokaal voor kiezen om het incidentele vervoer mee te nemen in de inkoop. Het vergroten van de mogelijkheden tot een efficiëntere inzet van materiaal en personeel verwachten we als gemeenten ook terug te zien gedurende het inkoopproces.
- Vooralsnog willen we dit inkoopproces vormgeven via een centrale aanbesteding, in percelen die overeenkomen met de gemeentegrenzen. Daarmee komen lokale keuzes tot hun recht.

3. Algemene en financiële consequenties

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste consequenties en gevolgen van de in hoofdstuk 2 beschreven visie. Deze consequenties hebben we ondergebracht onder algemene en financiële consequenties. We sluiten het hoofdstuk af met een risico-inventarisatie.

3.1 Algemene consequenties

In deze paragraaf gaan we wat dieper in op de belangrijkste effecten (of consequenties) van de visie. Het is goed om de effecten te schetsen aan de hand van onderstaand figuur.

Figuur 2. De vervoersstromen in de huidige situatie en de nieuwe situatie (conform visie).

De vervoersstromen in de nieuwe situatie

Voorgaand figuur beschrijft aan de linkerkant de huidige situatie met betrekking tot de vervoersvormen waar nu een gemeentelijke verantwoordelijkheid voor geldt.

In de huidige situatie kennen we daarin de Regiotaxi. De gebruikers van de Regiotaxi zijn onder te verdelen in drie groepen;

1. een groep mensen die de Regiotaxi gebruiken als AOV voorziening en geen indicatie hebben.
2. een groep mensen die de Regiotaxi gebruiken voor structureel vervoer en die daar een indicatie voor hebben.
3. een groep mensen die de Regiotaxi gebruiken voor incidenteel vervoer en daar een indicatie voor hebben.

Met indicatie bedoelen wij dat deze mensen door de gemeente zijn geïndiceerd op basis van de constatering dat zij deze vervoersvoorziening nodig hebben om in hun mobiliteitsbehoefte te kunnen voorzien en hiervoor geen oplossing gevonden is in de onderste treden van de piramide.

De huidige inrichting van de Regiotaxi doorzetten is, zoals beschreven in paragraaf 1.6 financieel gezien niet wenselijk. Op basis van onze visie, waarin we kiezen voor integraliteit en het combineren van vervoersstromen om op die manier massa te creëren, aangevuld met het uitgangspunt dat het bieden van een AOV voorziening een lokale keuze is, is de consequentie dat de huidige Regiotaxi wordt opgeheven. Dit betekent niet dat er geen alternatief wordt geboden voor de gebruikers van de Regiotaxi. Zoals in het figuur te zien is geldt voor de AOV-gebruikers zonder indicatie dat zij, afhankelijk van lokale keuzes, terug kunnen vallen op bestaande en/of nieuw te ontwikkelen AOV-alternatieven. Dit is een opgave waarin de gemeenten samen moeten gaan optrekken met de provincie.

De gebruikers met een indicatie (structureel en incidenteel) worden meegenomen in de regionale maatwerkoplossing. In deze regionale maatwerkoplossing worden in de nieuwe situatie ook de gebruikers van het leerlingenvervoer, het (geïndiceerd) dagbestedingsvervoer en (geïndiceerd) Jeugdvervoer meegenomen.

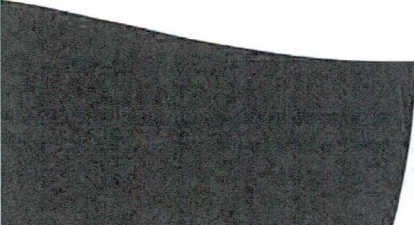
In de huidige situatie zijn deze vervoersvormen veelal los van elkaar en lokaal georganiseerd. In de nieuwe situatie wordt deze maatwerkoplossing geboden door middel van een regionaal systeem, waarin de verschillende vervoersvormen gezamenlijk worden georganiseerd.

Dit betekent dat de contracten voor deze vervoersstromen, afhankelijk van de huidige contracten en bijbehorende looptijden, ondergebracht worden in dit nieuwe systeem op basis van een groeimodel. Dit kan per gemeente verschillen. Voor leerlingenvervoer lopen bij 9 van de 14 gemeenten de contracten af per 1 juli 2016, 4 daarvan kunnen het contract niet verlengen (hebben geen optiejaren meer). Andere gemeenten hebben contracten die langer duren. Met de zorginstellingen die het vervoer naar de dagbesteding organiseren, lopen de contracten in 2016 nog door en zullen naar verwachting vanaf 1 januari 2017 nieuwe afspraken worden gemaakt.

In het figuur zijn de individuele vervoersvoorzieningen, zoals de scootmobiel, driewiel-fiets, financiële tegemoetkoming, etc., niet opgenomen. De toegang en organisatie van deze voorzieningen blijft in de nieuwe situatie, net als in de huidige situatie, een lokale aangelegenheid.

Organisatie van het regionale maatwerksysteem

De organisatie van dit nieuwe systeem beleggen we bij een nog te ontwikkelen Regionale Regiecentrale Maatwerkvervoer. We stellen voor om deze Regiecentrale Maatwerkvervoer te organiseren op het fundament van de huidige Regiecentrale voor de Regiotaxi. De Regiecentrale Regiotaxi heeft in de nieuwe situatie geen rol meer door het wegvallen van de Regiotaxi. De organisatie en bijbehorende uitvoerende taken zullen ingezet worden voor de nieuwe organisatie die nodig is voor het regionale maatwerksysteem.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Verantwoordelijkheid voor vervoer dagbesteding en jeugdhulp

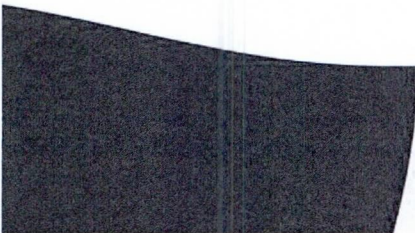
Zorgaanbieders zijn in de huidige situatie verantwoordelijk voor de inkoop en organisatie van het vervoer van en naar dagbesteding en vervoer met betrekking tot jeugdhulp. Hiervoor ontvangen zij van de gemeente een vast tarief. Op basis van onze visie, waarbij we met betrekking tot de organisatie van het maatwerk kiezen voor het creëren van massa, door middel van het bundelen van vervoersstromen, betekent dit dat wij als gemeenten de verantwoordelijkheid pakken om dit vervoer te organiseren. Daarnaast geldt dat dat vervoer geen corebusiness is van de aanbieders en dat vervoerders met het huidige tarief het vervoer niet of nauwelijks kostendekkend kunnen organiseren. Ook de kwaliteit en veiligheid is niet altijd even goed gewaarborgd. Dit in combinatie met de integraliteit (bundelen van vervoersstromen, maatwerk regionaal organiseren) die wij voor ogen hebben met onze visie pakken wij als gemeenten deze verantwoordelijkheid. Het moment waarop deze vervoersstromen in te passen zijn in het nieuwe maatwerksysteem hangt samen met nieuwe contractering in de zorg. Voor 2016 is dit nog niet aan de orde, maar mogelijk wel per januari 2017.

Om aanbieders wel te blijven betrekken, hun creativiteit te blijven benutten en ze ook een verantwoordelijkheid te geven om samen met mensen te zoeken naar de meest passende vervoersoplossing stellen wij voor om onderstaande uitgangspunten op te nemen in de afspraken die (afzonderlijke) gemeenten maken met aanbieders (o.a. zorgaanbieders, scholen, SW-bedrijven):

- Van de aanbieders verwachten we dat zij efficiëntie blijven zoeken in het beter op elkaar aan laten sluiten van aanvangstijden van bijvoorbeeld scholen, dagbestedingslocaties en sociale werkplaatsen.
- Voor de invulling van zorg- en ondersteuningsvragen wordt gekeken naar het dichtstbijzijnde aanbod van bijvoorbeeld dagbesteding, scholen en sociale werkplaatsen, daarbij rekening houdend met de passendheid van het aanbod.
- Bovenstaande mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de geboden oplossing.
- Keuzes gebaseerd op besparingen op vervoersgebied mogen niet leiden tot een stijging van kosten van bijvoorbeeld dagbesteding of andere vormen van zorgverlening en ondersteuning.
- Tot slot is het belangrijk dat aanbieders in blijven zetten op een toename van zelfredzaamheid en participatie. Voor het vervoer betekent dit bijvoorbeeld dat cliënten met een eventuele training of met behulp van andere tools zelfstandig of met vrijwillige ondersteuning van het openbaar vervoer gebruik kunnen gaan maken. Dit kan in de ondersteuningsplannen van de cliënten worden opgenomen. Het is aan de individuele gemeenten om te bepalen hoe zij dergelijke initiatieven willen ondersteunen.

3.2 Financiële consequenties

In deze paragraaf maken we een voorzichtige inschatting van de financiële implicaties. Deze inschatting is gebaseerd op schattingen en aannames en wordt in het vervolgtraject verder uitgewerkt. In tabel 4 tonen we voor het leerlingenvervoer en de Regiotaxi de kosten per gemeente. Het gaat hier om de daadwerkelijke uitgaven voor desbetreffende vervoersstroom in 2014. De overige vervoersstromen (dagbesteding, jeugd, Wsw) hebben we hierin niet opgenomen, omdat daarover onvoldoende informatie beschikbaar is.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Gemeente	Leerlingenvervoer	Regiotaxi Wmo	Regiotaxi OV
Almelo	€ 768.760	€ 959.951	€ 63.673
Borne	€ 386.000	€ 468.740	€ 34.209
Dinkelland	€ 453.273	€ 425.829	€ 44.768
Enschede	€ 1.800.000	€ 2.080.843	€ 179.726
Haaksbergen	€ 380.000	€ 373.448	€ 87.425
Hellendoorn	€ 413.000	€ 342.980	€ 77.256
Hengelo	€ 821.324	€ 1.113.687	€ 102.281
Hof van Twente	€ 980.741	€ 531.667	€ 116.599
Losser	€ 370.000	€ 340.987	€ 40.385
Oldenzaal	€ 385.000	€ 687.454	€ 222.292
Rijssen - Holten	€ 1.424.000	€ 284.795	€ 97.627
Tubbergen	€ 420.661	€ 234.386	€ 68.797
Twenterand	€ 1.261.933	€ 315.510	€ 24.900
Wierden	€ 389.550	€ 193.952	€ 26.050
Totaal	€ 10.254.242	€ 8.354.229	€ 1.185.988

Tabel 4. Gerealiseerde kosten per vervoersstroom per gemeente eind 2014.

De begrote uitgaven voor 2015 voor de regiotaxi (zowel Wmo als OV) bedragen tezamen circa 12 miljoen euro. Hiervan wordt 2.2 mln. gesubsidieerd door de provincie. Daarnaast wordt circa 1.5 miljoen euro terugontvangen door de individuele gemeenten uit eigen bijdragen van cliënten.

Voor de overige vervoersstromen is het lastiger in te schatten wat de exacte omvang is, maar deze bedraagt naar schatting 6 miljoen euro voor vervoer in relatie tot de nieuwe taken Wmo + Jeugdhulp (Maatwerkvoorzieningen, AWBZ en GGZ). Daarnaast wordt naar schatting regionaal ca. 0,5 miljoen euro uitgegeven aan individueel Wmo vervoer (scootmobiel, rollator, etc.) en ca. 1 miljoen aan Wsw vervoer.

Op basis van bovenstaande cijfers komen we tot de volgende berekening voor 2015 (afgerond):

Leerlingenvervoer:	€ 10.000.000
Regiotaxi:	€ 12.000.000
Voormalig AWBZ vervoer (nu Wmo en Jeugd)	€ 6.000.000
Wsw vervoer	€ 1.000.000
Individueel Wmo-vervoer	€ 500.000
Totale omvang regionale vervoersstromen	€ 29.500.000

Uitgaande van de in de voorgaande hoofdstukken beschreven Twentse vervoersvisie betekent dit dat de doelgroep voor aanvullend openbaar vervoerssysteem kleiner wordt dan de huidige doelgroep die gebruikmaakt van de regiotaxi. De verwachting is dat nieuwe oplossingen dan goedkoper kunnen worden georganiseerd dan de huidige Regiotaxi.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

De Regiotaxi wordt momenteel gezien als (aanvullend) openbaar vervoerssysteem en daarom geldt ook een provinciale bijdrage van € 2.2 mln. De provincie heeft aangegeven dat de € 2.2 mln. beschikbaar blijft voor Twente tot en met 2020 met bestemming mobiliteit. Daaronder vallen het openbaar vervoer en het aanvullend openbaar vervoer. Het is aan de gemeenten om te adviseren waarvoor deze middelen worden gebruikt. Wanneer gemeenten alternatieve initiatieven ontwikkelen die als (aanvullend) openbaar vervoer kunnen worden aangemerkt kunnen de middelen hiervoor dus worden aangewend. Dit vergt overeenstemming met de Provincie, tussen de 14 gemeenten en binnen de individuele gemeenten (mobiliteit en sociaal domein).

Mogelijke consequenties van de visie zijn dat de eindverantwoordelijkheid en uitvoering van het vervoer van en naar dagbesteding en het vervoer in het kader van de Jeugdwet niet meer wordt 'overgelaten' aan de aanbieders. Dit zal mogelijk voor gemeenten duurder zijn dan de huidige vergoeding die wordt verstrekt aan aanbieders, gezien de geluiden dat het huidige tarief die we nu aan aanbieders betalen niet kostendekkend is.

Maar een slimmere combinatie van ritten van leerlingenvervoer, Wsw vervoer, Individueel Wmo vervoer en Wmo dagbesteding kan een mogelijke besparing opleveren. We denken dat een besparing van tussen de 5-10% te realiseren is. In onderstaand voorbeeld hebben we gerekend met een potentiële besparing van circa 8%.

Besparingsmogelijkheden (+3.5):

• Lagere uitgaven OV cliënten bij een aanvullend openbaar vervoerssysteem	ca. 2.0 mln.
• Lagere uitgaven slimmer combineren ritten verschillende doelgroepen	ca. 1.5 mln.

Daar staat wel tegenover (-1 mln)

• Lagere provinciale subsidie (inschatting -25%) =	+ 0.5 mln
• Lagere eigen bijdrage aanvullend openbaar vervoerssysteem =	+ 0.25 mln
• Hogere uitgaven vervoer voormalig AWBZ =	+ 0.25 mln

Per saldo besparing van 2.5 mln euro (ca. 8%)

NB bovenstaande berekening is gebaseerd op schattingen en aannames en dient nader te worden uitgewerkt. Deze berekening kan geenszins gebruikt worden om een bezuiniging op te leggen.

3.3 Risico-inventarisatie: Algemeen

In deze paragraaf geven we inzicht in een aantal mogelijke risico's die van invloed kunnen zijn op de inrichting en uitvoering van het vervoer voor de komende jaar en die mogelijk in conflict kunnen treden met de uitgangspunten van onze visie.

- In onze visie gaan we ervan uit dat er kansen zijn om kostenbesparing te realiseren door het stimuleren van eigen kracht, inzet van het eigen sociaal netwerk en oplossingen in de samenleving. De omvang van deze doelmatigheidswinst is op voorhand lastig in te schatten en kan lokaal behoorlijk verschillen.
- De doelgroep jeugd is nog onvoldoende in beeld, maar de ervaring in verschillende gemeenten is dat er steeds meer aanvragen komen. De verwachting is dat dit de komende jaren extra geld kost.

- In de visie geven we aan dat het gebruik van het OV gestimuleerd moet worden. Een risico dat speelt is dat er op den duur op de dunne lijnen steeds minder OV beschikbaar is, waardoor ook minder OV-gebruik mogelijk zal blijken te zijn. Als gevolg van minder OV zal de vraag naar AOV en maatwerk wellicht zelfs groter worden.

3.4 Risico-inventarisatie: Inkoop specifiek

In het geval er diensten in kader van mobiliteit door gemeenten worden uitbesteed aan commerciële partijen, zullen deze conform de geldende regels van de Aanbestedingswet 2012 (AW2012) moeten worden aanbesteed. Personen vervoer over de weg valt daarbij in het regiem van de 2a diensten en daarmee is het volledige aanbestedingsregiem van toepassing en liggen o.a. de termijnen voor inschrijving en maken van bezwaar en wijze van aanbesteding vast.

Door de wens om diverse vervoerstromen of diensten samen te voegen is er aanbestedings-technisch sprake van clustering. Afhankelijk van de gemaakte keuzes kan er sprake zijn van:

1. het clusteren van gebieden (14 gemeenten, aanbieders);
2. het clusteren van verschillende vormen van vervoer;
3. het clusteren van mobiliteitsdiensten, waaronder de intake, regie en uitvoering van het vervoer.

De Aanbestedingswet (artikel 1.5, Verbod onnodig samenvoegen & opsplitsen in percelen) geeft aan dat er geen clustering mag plaatsvinden die de marktwerking verstoort en de toegang voor MKB-bedrijven tot de opdracht belemmeren. In het geval men wel tot clustering besluit, dient men dit bij de aankondiging al te melden en in de aanbestedingsstukken te motiveren op basis van:

1. samenstelling van de markt en de invloed van de samenvoeging op de toegang van het MKB tot de opdracht,
2. de organisatorische gevolgen van de samenvoeging voor de aanbestedende dienst, de inschrijvers en de mate van samenhang.

Afhankelijk van de gemaakte keuzes welke samenvoeging vanuit de mobiliteitsgedachte wenselijk zijn, moeten die worden getoetst op legitimiteit aan de hand van voorgaande drie criteria.

4. Planning besluitvorming visie

Tot slot vindt u in dit hoofdstuk u het planningsoverzicht met betrekking tot het traject rondom de besluitvorming om te komen tot vaststelling van onderliggende visie.

Datum	Actie	Opmerkingen
21 augustus	Aanleveren (eventueel bijgesteld) wijzigingsoverzicht, definitieve visienotitie (vastgesteld door kernteam 19 augustus), planningsoverzicht en borgingsnotitie naar leden AO	
27 augustus	Gezamenlijk AO, Wmo/Jeugd/Mobiliteit. Ambtelijk vaststellen van de visienotitie	Mobiliteitsambtenaren uitnodigen.
4 september	Oplevering definitief beleidsdocument met aparte notitie over planning en borgingsaspecten. Aanleveren definitieve stukken naar BO	Deze datum is aangehouden om de notitie tijdig aan de lokale Wmo raden te kunnen aanbieden zodat die een advies daarover kunnen maken voor 24 september. Er wordt tevens ambtelijk een set voorbereid om na 24 september te gebruiken voor het inbrengen in de 14 colleges. De nadrukkelijke wens is dat dit in de diverse colleges wordt geagendeerd op 29 september (als het echt niet anders kan, op 6 oktober) Informeren gemeenteraden na bespreking bestuurlijk overleg en na bespreking in colleges.
10 september	BACO	
24 september	Bestuurlijk overleg tijdens Twentedag	We gaan ervan dat alle relevante wethouders weer aanwezig zijn.
29 september	Alle colleges stellen vervoersvisie vast.	Als het echt niet anders kan uiterlijk vaststelling op 6 oktober.
30 september	Officieel laatste moment om met regiocentrale contract af te stemmen over toekomst	Marco Berloth zal dit voorbereiden.
1 oktober	"start borging"	
1 oktober (7 oktober)	Permament regisseren.	
Uiterlijk 1 december	Besluitvorming gemeenteraad	Afhankelijk van de lokale situatie kan er voor gekozen worden om óf de Regionale vervoersvisie vast te stellen, dan wel een lokale vervoersvisie waar de regionale vervoersvisie de basis van vormt, dan wel de visie ter kennisname aan de gemeenteraad aan te bieden.

De inhoud van deze visienotitie heeft tot gevolg dat er op korte termijn verschillende vervolgacties ondernomen moeten worden door de Twentse gemeenten. Deze vervolgacties zijn niet opgenomen in deze visienotitie, maar zijn opgenomen in een aparte notitie.

Bijlage 1. Geconsulteerde partijenGemeentelijke adviesorganen

- BTB-commissie Enschede
- Wmo-raden

Onderwijs

- 't Korhoen (ZML)

Overheidsorganisaties

- Provincie Overijssel

Overig

- Menzis
- RVC

Sociale Werkvoorzieningen

- Soweco

Vervoerders

- Brookhuis
- Luttikhuis Taxi
- Taxi Baan
- Syntus

Zorgaanbieders

- Aveleijn
- Bruggerbosch
- CarintReggeland
- ZorgAccent

Bijlage 2. Afkortingenlijst en verklarende woordenlijst**Afkortingenlijst**

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
DGV	Doelgroepenvervoer
OV	Openbaar Vervoer
AOV	Aanvullend Openbaar Vervoer
WIA	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (blz 8 notitie)
WAO	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (blz 8 notitie)
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo 2015	Wet maatschappelijke ondersteuning 2015
Wsw	Wet Sociale Werkvoorziening
Zvw	Zorgverzekeringswet

Verklarende woordenlijst

Mobiliteit	Mobiliteit vraagt dat je je kunt verplaatsen. Veilig, met (enige) snelheid, betrouwbaar en voor de betreffende persoon passend en betaalbaar.
Regulier openbaar vervoer	Regulier openbaar vervoer is personenvervoer dat openbaar toegankelijk is. Dat wil zeggen dat iedereen die dat wil van de vervoerdienst gebruik kan maken. OV-bedrijven hebben een vervoerplicht die hen dwingt iedereen die daar om vraagt te vervoeren, mits de reiziger het geldende tarief betaalt en zich aan de gebruikelijke fatsoensregels houdt. Openbaar vervoer kenmerkt zich doordat het plaatsvindt op veel gebruikte vervoerslijnen.
Aanvullend openbaar vervoer	Collectief vervoer dat veelal met een taxibus wordt uitgevoerd. Een open systeem voor iedereen, aanvullend op het OV. Wordt met name ingezet in gebieden waar het openbaar vervoer niet (meer) komt en neemt dus eigenlijk de rol over van het reguliere openbaar vervoer. AOV wordt daardoor vaak ingezet op de minder gebruikte vervoerslijnen.
Regiotaxi Twente	De Regiotaxi is in veel regio's de naam voor 'collectief vraagafhankelijk vervoer' (CVV) dat veelal met een taxibus wordt uitgevoerd. In Twente is deze vorm van collectief vraagafhankelijk vervoer tweeledig, namelijk een combinatie van Wmo-vervoer en een OV-functie. De OV-functie wordt met name ingezet in gebieden waar het openbaar vervoer niet (meer) komt en neemt dus eigenlijk de rol over van het reguliere openbaar vervoer.

Regiecentrale Regiotaxi	De Regiecentrale Regiotaxi is een organisatie die op dit moment verantwoordelijk is voor de intake van Regiotaxi-ritten, de verdeling van ritten over de vervoerders en verantwoordelijk voor de controle van de gedeclareerde ritten.
Zelfstandig vervoer (blz. 13 notitie)	Vanuit de overheid gezien wordt met zelfstandig vervoer bedoeld dat het gaat om een verplaatsing die men zelf kan regelen zonder dat de overheid hoeft te helpen met geld, mensen of middelen. Het gaat onder meer om vervoer met eigen middelen, waaronder de fiets en de auto. Zelfstandig is ook wanneer de buurman helpt en daarnaast commerciële alternatieven, zoals 'normale' taxi's, SmartCab, etc.
Regulier vervoer (blz. 13 notitie)	Door de overheid georganiseerd regulier vervoer. Hierbij gaat het om een vervoermogelijkheid die niet bij uitzondering, maar regelmatig en voor iedereen beschikbaar is. Het gaat hier om algemene voorzieningen, zoals het openbaar vervoer en het aanvullend openbaar vervoer.
Geïndiceerd vervoer (blz. 13 notitie)	Een vervoersvorm die speciaal is opgericht om een bijzondere doelgroep te verplaatsen, valt daar niet onder. Dit is het door de overheid geïndiceerd vervoer.
Valys	Een landelijk dekkend vervoerssysteem voor mensen met een Wmo-vervoersindicatie die over een afstand van meer dan vijf zones willen reizen en daardoor niet van regiotaxi gebruik kunnen maken.

Vervolgacties Twentse visienotitie vervoer

In deze notitie worden de vervolgacties weergegeven die door alle Twentse gemeenten op korte termijn moeten worden uitgevoerd. De druk is hoog omdat in de komende maanden de eerste vervoerscontracten aflopen.

Oplossingen in de samenleving

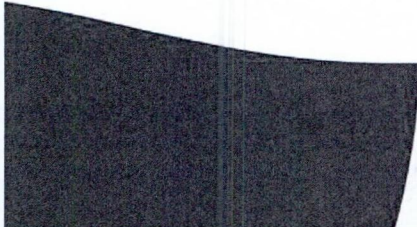
- De gemeenten stimuleren oplossingen in de samenleving en verbinden partijen waar dit nodig is. Hierin maken gemeenten lokale keuzes, maar delen zij kennis en ervaring. Eventueel trekken zij samen (bovenlokaal) op.

Algemene voorziening

- Regionaal wordt samen met de provincie en vervoerder een proces opgestart om het reguliere openbaar vervoer voor een grotere doelgroep toegankelijk te maken. Enerzijds betekent dit dat we meer ouderen en mensen met een beperking stimuleren gebruik te maken van het openbaar vervoer. Anderzijds kijken we samen naar de opvulling voor de dunnen OV lijnen.
- De gemeenten voeren lokaal een inventarisatie uit van wat er nu beschikbaar is aan alternatieven voor het AOV.
- Daarnaast wordt in samenwerking met de provincie een oplossing gezocht voor die gebieden waar het reguliere openbaar vervoer niet of onvoldoende aanwezig is. Dit aanvullend openbaar vervoer kan per gemeente anders worden vormgegeven, maar we zullen ervaringen en kennis delen en eventueel samen (bovenlokaal) initiatieven stimuleren.
- De 14 Twentse gemeenten zullen in september 2015 gezamenlijk bestuurlijk het gesprek intensiveren met de provincie om het noodzakelijke niveau van het regulier en het aanvullend openbaar vervoer te behouden.
- Regiotaxi Twente wordt opgeheven als aanvullend openbaar vervoer. Er volgt geen nieuwe aanbesteding voor dit onderdeel van de Regiotaxi Twente.

Maatwerkvoorziening

- Regiotaxi Twente wordt opgeheven als Wmo maatwerkvoorziening. Er volgt geen nieuwe aanbesteding voor de Regiotaxi Twente zoals we die nu kennen.
- De vervoerders en gebruikers van Regiotaxi informeren.
- Het contract voor de regionale regiecentrale wordt niet in zijn huidige vorm verlengd.
- De 14 Twentse gemeenten starten samen de voorbereiding, financiële analyse en aanbesteding voor de maatwerkvoorziening vervoer en de daarbij behorende vormgeving van een regionale regiecentrale.
- De maatwerkvoorziening vervoer is een groeimodel en wordt geleidelijk uitgebreid met alle bestaande vervoersstromen die onder een nog lopend contract vallen. Dit kan lokaal verschillen, maar moet wel in de aanbesteding worden meegenomen.
- Dit betekent dat er naast de start voor deze aanbesteding door de 14 Twentse gemeenten geen andere inkooptrajecten zullen worden gestart voor vervoersstromen zoals het leerlingenvervoer, Wmo vervoer, vervoer van en naar dagbesteding, Wsw vervoer en vervoer dat onder de Jeugdwet valt.
- Alle 14 Twentse gemeenten moeten vertegenwoordigd worden in deze aanbesteding.
- In Samen14 verband worden afspraken gemaakt over de ambtelijke en bestuurlijke kartrekker.
- In Samen14 verband worden afspraken gemaakt over de coördinatie van inkoop, financiën en communicatie.

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

Wat betreft de start van het contract voor deze nieuwe maatwerkvoorziening vervoer, zijn er de volgende mogelijkheden:

1. Het contract start op 1 juli 2016
2. Het contract start op 1 juli 2017

Hieronder een nadere toelichting op de voor- en nadelen van beide mogelijkheden.

Ad. 1. Voor- en nadelen start contract op 1 juli 2016

Voordelen:

- De 14 gemeenten starten gezamenlijk met het aanbesteden van de maatwerkvoorziening.
- Geen enkele gemeente hoeft contracten Regiotaxi te verlengen of voor een korte tijd Regiotaxi aan te besteden.
- Geen enkele gemeente hoeft contracten Leerlingenvervoer voor een korte tijd aan te besteden.
- Er zijn AOV initiatieven waar al direct gebruik van kan worden gemaakt. Maar ook is er tijd om AOV-initiatieven (op lokaal of bovenlokaal niveau) te realiseren/ stimuleren vóór 1 juli 2016.
- Er is voldoende tijd voor het ingroeien van het vervoer van en naar de dagbesteding. We starten per juli 2016 zonder dagbestedingsvervoer. Die vervoersvorm stroomt in per 1 januari 2017. Er hoeft niet apart te worden aanbesteed voor dagbestedingsvervoer.

Nadelen:

- Voor een aantal gemeenten start de aanbesteding al vóórdat de gemeenteraad beslist over de visie. Dit is niet wenselijk richting raad (na alle besluiten die raad vorig jaar moesten nemen onder tijdsdruk). - Hangt wel af hoe snel gemeenten besluitvorming in de raad kunnen realiseren. En gemeenten kunnen evt. voor kiezen om visie met programma van eisen naar raad te sturen (hoewel gemeenteraad formeel niet over programma van eisen gaat).
- De planning is krap (maar dit geldt ook voor aanbesteding 1 jaar Regiotaxi en Leerlingenvervoer).
- De (financiële) consequenties van de visie zijn nog niet voldoende in beeld. Kunnen we ja zeggen op een aanbesteding waarbij we onvoldoende zicht hebben op de (financiële) consequenties ervan? Dit zegt iets over de haalbaarheid van de visie.
- Dit besluit geeft extra tijdsdruk voor gemeenten om per die datum ook echt het gat AOV opgevuld te hebben. Maar, er zijn mogelijkheden om de toegang desgewenst te verruimen (verschuiving van AOV naar maatwerk).

Mogelijke tussenoplossing voor het AOV

Individuele gemeenten kunnen onderzoeken wat de mogelijkheden zijn om de OV reizigers toch (per perceel of enkele percelen) mee te laten reizen in het "gesloten" systeem (dus gebruik makend van het toch al aanwezige systeem en de toch al rijdende wagens) maar dan tegen een kostendekkend tarief. Misschien voor een halfjaar of een jaar, of misschien wel permanent als we dat als gemeente willen. Dit kan worden meegenomen in het programma van eisen. Technisch gezien is het mogelijk.

Onderstaand een overzicht van de planning met betrekking tot het traject van aanbesteding en overleg:

Datum	Actie	Opmerkingen
Augustus- Oktober 2015	Beleidsvorming	Inclusief juridische tekst en bestek (procedureel)
Eind oktober 2015	Besluitvorming programma van eisen	Lokaal En start systeembouw
1-11-2015	Verzending EG mededeling	

De 14 Twentse gemeenten werken als 'Samen14' aan transformatie van de zorg en jeugdhulp. Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT) is een onderdeel van die samenwerking. OZJT is het formele aanspreekpunt voor samenwerkingspartners.

22-12-2015	Inschrijving	Kan ook begin januari
Januari	Beoordelingstraject	
Februari	Besluitvormingstraject gunning	Lokaal
1-3-2016	Voorlopige gunning	4 weken geeft iets ruimte voor afdoen bezwaren.
1-4-2016	Start implementatie	Drie maanden is krap
1-5-2016	Controle implementatie	
1-7-2016	Start vervoer	

Ad. 2. Voor- en nadelen start contract op 1 juli 2017

Voordelen:

- We zetten de gemeenteraad niet onder druk.
- We nemen meer tijd om de (financiële) consequenties die we op dit moment nog niet goed kunnen overzien concreet te maken. Dit moet wel op zeer korte termijn, omdat er hoe dan ook een aanbesteding moet komen.
- We kopen daarmee tijd om het programma van eisen voor de maatwerkvoorziening goed neer te zetten, met al z'n onderdelen (wat willen we precies, wat vooral niet).
- Er is meer tijd om AOV (op lokaal of bovenlokaal niveau) initiatieven te realiseren/ stimuleren.

Nadelen:

- Zeven gemeenten moeten Regiotaxi dan opnieuw voor een korte periode aanbesteden* en de andere zeven gemeenten moeten Regiotaxi dan gaan verlengen. Je zou kunnen overwegen om i.p.v. nieuwe aanbesteding een "enkelvoudige onderhandse aanbesteding" te doen en vervoerders vragen door te gaan onder dezelfde voorwaarden. Mag formeel niet volgens aanbestedingswet en lijkt niet haalbaar gezien de huidige vechtmakr bij vervoer.
- Vier gemeenten moeten dan voor een korte periode een nieuwe aanbesteding voor leerlingenvervoer starten.
- Dit betekent dat gemeenten voor een korte periode moeten aanbesteden voor het vervoer van en naar de dagbesteding. De contracten met de zorgaanbieders (die dus ook het vervoer regelen) lopen namelijk af op 1 januari 2017.
- Deze "tussentijdse" aanbestedingen vergen ook tijd en inzet gemeenten. Tegelijkertijd moeten we dan ook tijd en inzet stoppen in de feitelijke aanbesteding voor juli 2017.

Advies

Voorgesteld wordt om met elkaar te streven naar de start van de contracten maatwerk vervoer op 1 juli 2016. Enerzijds omdat wij al een aantal jaren bezig zijn met het anders organiseren van ons geïndiceerde vervoer, anderzijds omdat dit goed aansluit bij de contracten Regiotaxi die voor alle 14 gemeenten aflopen op 1 juli 2016 (voor een aantal gemeenten lopen dan ook contracten leerlingenvervoer af).

Dit vraagt van ons allen intensieve inzet op het aanbestedingsproces. Ambtelijk wordt daar nu al hard aan gewerkt. We zullen zo snel mogelijk duidelijkheid moeten krijgen op de inhoud van het programma van eisen en de financiële vertaling daarvan. Wij stellen voor om eind oktober samen te kijken of het programma van eisen voldoende houvast biedt voor het doorzetten van de aanbestedingsprocedure. We vragen het bestuurlijk overleg om instemming om het programma van eisen ter besluitvorming voor te leggen aan de colleges.

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
10-11-2015

agendapunt
Vaststellen visie "Samen op weg: Twentse visie op vervoer onder gemeentelijke verantwoordelijkheid"

nummer
15int02773

onderwerp
visie "Samen op weg: Twentse visie op vervoer onder gemeentelijke verantwoordelijkheid"

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Op 29 april jl. heeft de Bestuurscommissie (BC) OZJT/ Bestuurlijk overleg (BO) Samen14 ingestemd met de bestuurlijke opdracht om te komen tot één visie op vervoer in Twente. De wethouders mobiliteit zijn hierover geïnformeerd. Er zijn een aantal overwegingen om te komen tot één visie op vervoer in Twente:

- De contracten voor de Regiotaxi, het leerlingenvervoer en het gym- en zwem-vervoer lopen op 1 juli 2016 af. In het najaar 2015 moet besloten worden of er opnieuw onder dezelfde voorwaarden wordt aanbesteed of dat deze voorziening anders wordt ingericht.
- De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is de afgelopen jaren verbeterd. De vraag is of de mogelijkheden al voldoende worden benut.
- Er is nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en de Jeugdwet met gewijzigde uitgangspunten waarin zelfredzaamheid en participatie centraal staan. Daarnaast zijn de verschillende onderwijswetten aangepast om het passend onderwijs mogelijk te maken. Deze nieuwe wet- en regelgeving maakt herbezinning op de wijze waarop het vervoer wordt georganiseerd noodzakelijk.
- De kosten van het vervoer zijn fors en de vraag is of het efficiënter georganiseerd kan worden.
- Er is sprake van een groeiend aantal vervoersinitiatieven binnen de samenleving.
- Er zijn verschillende vervoersstromen (zoals leerlingenvervoer, vervoer in kader van jeugdhulp, Wmo en Wsw) die wellicht gecombineerd kunnen worden.

Samen met de andere Twentse gemeenten is daarom een regionale vervoersvisie opgesteld voor het vervoer waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Deze visie is vorm gegeven op basis van de uitgangspunten van de Wmo en Jeugdwet waarbij eigen kracht, sociaal netwerk en oplossingen uit de samenleving voorgaan op algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. Alleen de inwoners die niet op een voorliggende wijze het vervoer kunnen organiseren wordt een maatwerkvoorziening georganiseerd. Hierbij staan de mogelijkheden van de inwoner centraal.

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Op 29 april jl. heeft de Bestuurscommissie (BC) OZJT/ Bestuurlijk overleg (BO) Samen14 ingestemd met de bestuurlijke opdracht om te komen tot één visie op vervoer in Twente. De wethouders mobiliteit zijn hierover geïnformeerd. Er zijn een aantal overwegingen om te komen tot één visie op vervoer in Twente:

- De contracten voor de Regiotaxi, leerlingenvervoer en gym- en zwem-vervoer lopen op 1 juli 2016 af. In het najaar 2015 moet besloten worden of er opnieuw onder dezelfde voorwaarden wordt aanbesteed of dat deze voorziening anders wordt ingericht.
- De toegankelijkheid van het openbaar vervoer is de afgelopen jaren verbeterd. De vraag is of de mogelijkheden al voldoende worden benut.
- Er is nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015 en de Jeugdwet met gewijzigde uitgangspunten waarin zelfredzaamheid en participatie centraal staan. Daarnaast zijn de verschillende onderwijswetten aangepast om het passend onderwijs mogelijk te maken. Deze nieuwe wet- en regelgeving maakt herbezinning op de wijze waarop het vervoer wordt georganiseerd noodzakelijk.
- De kosten van het vervoer zijn fors en de vraag is of het efficiënter georganiseerd kan worden.
- Er is sprake van een groeiend aantal vervoersinitiatieven binnen de samenleving.
- Er zijn verschillende vervoersstromen (zoals leerlingenvervoer, vervoer in kader van jeugdhulp, Wmo en Wsw) die wellicht gecombineerd kunnen worden.

De Bestuurscommissie heeft de volgende uitgangspunten mee gegeven:

1. Mensen moet meedoen naar vermogen.
2. Er moet zoveel als mogelijk worden ingezet op eigen kracht.
3. Het vervoer moet beter en goedkoper worden georganiseerd.

Door middel van een aantal heidagen en bijeenkomsten met stakeholders (zowel intern als extern), het bestuderen van wetgeving, rapporten en innovatieve projecten is de informatie verzameld.

2 Beoogd resultaat

Eén gemeenschappelijke Twentse visie op vervoer. Een visie die is gebaseerd op het gegeven dat iedereen die volwaardig en naar vermogen mee wil doen in de samenleving, zich zoveel als mogelijk zelfstandig moet kunnen verplaatsen. Veilig, met (enige) snelheid, betrouwbaar en voor de betreffende persoon betaalbaar.

2a) Uitgangspunten van de visie

Er wordt een onderscheid gemaakt in een drietal vervoersvormen om invulling te geven aan de mobiliteitsbehoefte van mensen:

1. Zelfstandig vervoer (verplaatsingen)
2. Door overheid georganiseerd regulier vervoer
3. Door overheid geïndiceerd vervoer

De focus voor het oplossen van de mobiliteitsvragen van mensen bevindt zich in het zelfstandige vervoer en het door de (provinciale) overheid georganiseerde regulier vervoer (OV). Het kleinschalig gesubsidieerd vervoer is beschikbaar voor mensen die niet (volledig) op een eigen manier in een oplossing kunnen voorzien.

G E M E E N T E B O R N E

2b) De visie

Uitgangspunt is dat mensen zoveel mogelijk hun mobiliteitsbehoefte op basis van eigen kracht kunnen oplossen. Lukt dat niet, dan wordt gekeken naar de mogelijkheden van het sociaal netwerk en oplossingen in de samenleving. Hierbij maken de mensen zoveel mogelijk gebruik van zelfstandig vervoer en overige oplossingen vanuit de samenleving. Lukt dat niet dan kan de inwoner gebruik maken van algemene voorzieningen. En als dat ook niet mogelijk is, dan komen de maatwerkvoorzieningen in beeld. De wijze waarop eigen kracht, sociaal netwerk, algemene oplossingen uit de samenleving wordt vorm gegeven is een lokale keuze.

Voor wat betreft de algemene voorzieningen is de provincie verantwoordelijk voor het openbaar vervoer. Aanvullend openbaar vervoer kan lokaal worden georganiseerd. Waar wenselijk kan dit ook bovenlokaal of regionaal worden georganiseerd. Met de provincie moeten door de gemeenten afspraken gemaakt over de financiële bijdragen (via bestuurlijk overleg mobiliteit Twente).

Voor de inwoners die niet op bovenstaande wijze in hun vervoersbehoefte kunnen voorzien wordt een maatwerkvoorziening ingekocht. Deze maatwerkvoorziening wordt regionaal vormgegeven waarbij de mogelijkheden van de inwoner leidend zijn.

2c) Consequenties van de visie

De huidige vervoersstromen zijn gebaseerd op systeemdenken. Vanuit de verschillende wettelijke taken is een systeem gegroeid van losse componenten. De vervoersvisie gaat uit van mens en context denken waarbij niet het systeem, maar de mogelijkheden van de inwoner centraal staan. Hierbij staat eigen kracht, sociaal netwerk en algemene oplossingen vanuit de samenleving centraal. Ook geeft deze visie de ruimte om lokale initiatieven te stimuleren en om tot een oplossing te komen passend bij de vraag van de (Bornse) inwoner. Er wordt gewerkt met een groeimodel. Dit maakt dat al het vervoer wat nu op een andere wijze is ingekocht, zodra het contract afloopt onderdeel zal worden van de maatwerkvoorziening vervoer. Omdat de contracten voor Regiotaxi Twente breed aflopen op 1 juli 2016 betekent dit dat de Regiotaxi in de huidige vorm vanaf 1 juli 2016 in heel Twente zal verdwijnen.

3 Argumenten

1.1. Eén kijk op mensen binnen heel Twente

Door één Twentse visie op vervoer te hebben, is het mogelijk om gezamenlijk afspraken te maken over de inkoop van de maatwerkvoorziening vervoer, zodat de inwoner van Twente niet beperkt wordt door de lokale grenzen in het reizen in Twente.

1.2. De mens staat centraal: het systeem sluit aan bij de mogelijkheden van de inwoner.

De Wmo 2015 en Jeugdwet vragen een mens- en context-gerichte benadering. Dit betekent dat de vraag van de inwoner centraal staat. In de huidige situatie staan de wetgeving en het systeem centraal. Hierdoor is het bieden van maatwerk lastig omdat de verschillende systemen leiden tot bureaucratische benadering. Door het hebben van één centrale visie kan de consulent tijdens het keukentafelgesprek een brede en passende oplossing bieden voor alle vervoersvraagstukken.

G E M E E N T E B O R N E

1.3. Ook mensen met een beperking reizen zo veel mogelijk zelfstandig en participeren in de samenleving zonder geïndiceerd vervoer.

De meeste Twentse inwoners voorzien zelf in een vervoersoplossing. Het openbaar vervoer is in verre mate aangepast. Zo kunnen zelfstandige rolstoelreizigers met de bus reizen en zijn haltes verhoogd om gelijkvloerse instap mogelijk te maken. In het huidige systeem worden deze aanpassingen onvoldoende gebruikt. Uit onderzoek, en op advies van gebruikers en stakeholders blijkt dat reizigers met een beperking zelfstandig hun vervoer vorm willen geven en geen gebruik willen maken van aangepast vervoer. Door het vergroten van de mogelijkheden om gebruik te maken van eigen oplossingen en algemene voorzieningen wordt de zelfstandigheid vergroot waardoor ook inwoners met een beperking zelfstandig kunnen participeren in de samenleving zonder afhankelijk te zijn van een individueel systeem.

1.4. De veiligheid is voor elke reiziger gelijk gegarandeerd.

In het huidige systeem is het vervoer per wet anders ingekocht. Inwoners die van en naar de dagbesteding gaan worden bijvoorbeeld gebracht en gehaald door vrijwilligers zonder ervaring en in bussen waar de rolstoel mogelijk niet adequaat vastgezet kan worden. Mogelijk worden verouderde voertuigen ingezet. Terwijl de reizigers die een Wmo indicatie hebben voor de Regiotaxi vervoerd worden in een technisch goed voertuig die voldoet aan alle veiligheidseisen en waar de chauffeur een speciale opleiding gehad heeft voor het vastzetten van het hulpmiddel van de reizigers. Omdat de gemeente verantwoordelijk is voor de veiligheid van ál zijn inwoners, moeten dit soort verschillen (zoveel mogelijk) worden voorkomen in de toekomst.

1.5. De Wmo-raad geeft in haar advies aan dat voor het stellen van een passende vervoersindicatie specifieke kennis nodig is, daarom pleit zij voor het laten indiceren door professionele deskundigheid bij het keukentafel gesprek.

Door over te gaan op één maatwerkvoorziening vervoer kan de gehele vervoersvraag van de inwoner worden onderzocht en gekoppeld aan de voor deze persoon passende oplossing. De regie voor deze maatwerkoplossing ligt bij de gemeente.

4 Kanttekeningen

1.1. Verandering van het systeem vraagt tijd waardoor het risico bestaat dat beslissingen overhaast worden gemaakt.

Echter in Borne lopen de contracten voor leerlingenvervoer, regiotaxi en het gym- en zwem-vervoer af per 1 juli 2016. Dit betekent dat, wanneer er niet gekozen wordt voor de regionale start op 1 juli 2016 met het nieuwe vervoerssysteem, de gemeente Borne alleen drie aparte aanbestedingen moet uitvoeren. Dit is niet wenselijk, qua personele capaciteit niet uitvoerbaar en zou onevenredig hoge kosten met zich mee brengen (inhuur extern).

1.2. De Wmo-raad geeft in haar advies aan dat deze visie ook een strategie voor de uitvoering vraagt.

Deze strategie komt onvoldoende naar voren in de visie, dit komt omdat de wijze waarop vorm wordt gegeven aan de visie bij het vervolg traject van de aanbesteding naar voren komt. Bij dit vervolgtraject wordt de Wmo-raad ook betrokken.

5a Lokale Bornse situatie

De visie is zodanig opgesteld dat deze passend is voor heel Regio Twente. Omdat de gemeente Borne in zijn brede beleid de inwoner centraal heeft staan en niet het systeem leidend laat zijn past deze visie bij de Bornse kijk op inwoners. De Regionale visie maakt het meer dan nu mogelijk om de Bornse inwoner

G E M E E N T E B O R N E

centraal te zetten. Waardoor er een passende oplossing kan worden gerealiseerd. De Twentse Visie op vervoer geeft de ruimte voor lokale initiatieven van de samenleving.

5b Kosten, baten en dekking

In de visie is een globale berekening gemaakt. Een slimme combinatie van ritten van leerlingenvervoer, Wsw vervoer, individueel Wmo vervoer en Wmo dagbesteding kan een mogelijke besparing opleveren. Gedacht wordt aan een besparing tussen de 5-15%. De berekening is echter gebaseerd op schattingen en aannames en dient nader te worden uitgewerkt. Dit gebeurt in het vervolgtraject. Deze berekening kan geenszins gebruikt worden om een bezuiniging op te leggen.

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming van de Gemeenteraad wordt de visie verder uitgewerkt. De uitvoering vindt gefaseerd plaats. Het nieuwe vervoerssysteem is volgens verwachting vanaf 1 juli 2016 gereed voor houders van de Regiotaxi-pas. Vervolgens zullen steeds meer verschillende doelgroepen per gemeente – 'instappen' in het nieuwe systeem. De gemeenten informeren hun inwoners rechtstreeks over de veranderingen en de bijbehorende planning.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

met de visie "Samen op weg: Twentse visie op vervoer onder gemeentelijke verantwoordelijkheid" in te stemmen.

Borne,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

Aan de heer A. de Vries,
beleidsmedewerker Welzijn en Educatie
Gemeente Borne
Postbus 200
7620 AE Borne

Uw brief van	Datum verzending	Contactpersoon	K. van Dam – de Meij
3 september '15	21 september '15		
Uw kenmerk		adres	Postbus 200, 7620 Borne
15int02465		e-mail	karin@wmoraadborne.nl
Betreft		telefoon	074 – 2 669 651
Vervoersvisie Regio Twente			

Geachte heer de Vries,

Begin september hebben wij van u de Vervoersvisie Regio Twente ontvangen. Tijdens onze vergadering van 8 september '15 is de Vervoersvisie mondeling door u toegelicht en hebben wij een eerste uitwisseling van gedachten gehad. Volgens afspraak geven wij een advies zodat u deze punten mee kunt nemen in het voorstel dat 29 september naar het college gaat.

1. De algemene visie op vervoer is bondig weergegeven op pagina 15, afbeelding 1. De visie sluit aan op de uitgangspunten van de "kanteling", waarbij meedoen, zelfredzaamheid en eigen kracht centraal staan. Dit vinden wij helder en duidelijk.
2. Bij een visie hoort ook een strategie. In hoofdstuk 4 is een aanzet tot vervolgacties weergegeven, dit is echter een beperkte aanzet. Welke strategie heeft de gemeente Borne voor ogen, welke middelen horen daarbij en op welke manier en wanneer wil zij evalueren of zij de juiste aanpak gekozen heeft?
3. Er is behoefte aan maatwerk voor bepaalde kwetsbare groepen. Neem bijvoorbeeld mensen met psychische problematiek. Juist degene met specifieke problematiek als angststoornissen, hechtingsstoornissen, adhd en autisme vragen om voorspelbaarheid in aard, tijdstip, medereizigers en route van het vervoer. Het vraagt om specifiek doorvragen in de keukentafelgesprekken naar wat iemand wel of niet aan kan. Ons advies is om bij deze problemen professionele deskundigheid in te schakelen bij het keukentafelgesprek.

WMO RAAD

BORNE

4. Heeft de gemeente in beeld wie de kwetsbare burgers zijn die behoefte hebben aan aangepast vervoer? De Wmo-raad vindt het belangrijk dat burgers tijdig geïnformeerd worden over veranderingen, zoals bijvoorbeeld het opheffen van de regiotaxi. Informatie over nieuwe alternatieven kunnen onrust en 'indianenverhalen' voorkomen. Ons advies is om inwoners zo snel mogelijk te informeren onder meer door berichten in de lokale media.
5. Op pagina 3 bovenaan staat als doelstelling 'het vervoer beter en goedkoper te organiseren'. Wij gaan er van uit dat er een bepaalde minimum kwaliteit als maatstaf dient en dat goedkoper in tegenstrijd kan komen met beter. Kwaliteit is voor ons leidend.
6. Wij vinden een aantal punten in deze visie te vaag. Bijvoorbeeld:
 - a. Op pagina 4 de punten 2 en 3 en op pagina 17, 2^e alinea waarin de belangrijke rol van de gemeente benoemd wordt om burgers te helpen en te motiveren bij het organiseren van vervoer vanuit eigen kracht. Welke concrete invulling heeft de gemeente voor ogen? Hoe krijgen begrippen als ondersteunen, stimuleren, faciliteren, helpen en motiveren inhoud?
 - b. Op pagina 18, bovenaan het laatste aandachtspunt over het verbeteren van de toegankelijkheid en de beschikbaarheid van het OV: hoe wil de gemeente daar invloed op uitoefenen? Is er een plan van aanpak?
 - c. Op pagina 29 worden vervolgacties benoemd, zoals Oplossingen in de samenleving. Wat houdt het stimuleren van oplossingen hier in en het verbinden van partijen?
7. Voordat er sprake is van maatwerk wordt de mogelijkheid van eigen kracht en het sociaal netwerk besproken. Ook benoemt deze visie een mogelijke rol voor vrijwilligers. Wij denken dat er te gemakkelijk aan vrijwilligers kan worden gedacht. De regie voor maatwerkoplossingen ligt bij de gemeente.
8. Op pagina 16 onder punt 4 staat dat men voor geïndiceerd vervoer massa wil creëren door groepen samen te voegen. Wij gaan er vanuit dat dit niet moet leiden tot onnodig lange ritten. Welke criteria zijn daarvoor ontwikkeld?
9. Wij missen informatie over het vervoer in relatie tot de aanliggende regio's en op landelijk niveau (het huidige Valys). Welke afspraken worden hierover gemaakt: Twente mag geen eiland worden.

De Wmo-raad is zeer geïnteresseerd in de uitwerking van deze vervoersvisie. Wij stellen aanvullende informatie hierover op prijs.

Met vriendelijke groet,

Karin van Dam - de Meij
Secretaris Wmo-raad

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT02903

Onderwerp	:	Monitoring decentralisaties
------------------	---	-----------------------------

Samenvatting voorstel

In de bijlage treft u de eerste rapportage monitoring decentralisaties Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet van de gemeente Borne aan. De rapportage is zelfstandig leesbaar.

Ontwerpbesluit

1. De rapportage vast te stellen en ter informatie door te zenden aan de raad.

Monitoring decentralisaties gemeente Borne

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	
wethouder Mulder	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>
wethouder Kottelman	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	
wethouder Velten	<i>[Signature]</i>	<i>[Signature]</i>	
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 12-10-2015 <i>[Signature]</i> ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Meedoen in Borne
Portefeuillehouder	:	M.J. Velten
Opgesteld door (tel.)	:	Mirjam Gras (673)
Afdeling / Team	:	Inwoners / Welzijn en educatie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Andrea Robijn (financiën), Aart de Vries (welzijn), Riet Siegerink (welzijn), Gerald ten Thij (inwoners)
Medezeggenschap	:	Nee
		—

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

In deze bescheiden monitor geven wij de eerste stand van zaken weer met als peildatum 1 april 2015 voor de inhoudelijke gegevens, 1 juli als peildatum voor de financiële gegevens van de Wmo en jeugdhulp en 1 september als stand van zaken rondom de Participatiewet.

2 Beoogd resultaat

Invulling geven aan de motie van de raad van 30 oktober 2014.

3 Argumenten

1.1 Voldoen aan wens van gemeenteraad monitoringgegevens aan te leveren

De gemeenteraad heeft in haar motie van 30 oktober 2014 aangegeven tweejaarlijks een rapportage te willen ontvangen m.b.t. de drie decentralisaties Wmo, Jeugdhulp en Participatiewet. Zoals beloofd hierbij de eerste bescheiden, nog niet volledige, rapportage.

4 Kanttekeningen

1.1 De monitor is nog in ontwikkeling

Op termijn kunnen en zullen meer indicatoren worden opgenomen in de rapportage conform eerdere toezegging op de motie van de raad van 30 oktober 2014.

5 Kosten, baten en dekking

Zie hoofdstuk 4 van de rapportage.

6 Personeel en organisatie

Niet van toepassing.

7 Vervolg na besluitvorming college

Doorzenden naar de gemeenteraad ter informatie. Ook de Wmo-raad wordt geïnformeerd.

8 Communicatie

Niet van toepassing.

9 Bijlage(n)

1. Monitoring decentralisaties gemeente Borne.

Monitoring decentralisaties gemeente Borne

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Kaders en achtergrond	4
1.2 Opzet van de monitor	4
1.3 Inhoud eerste monitor gemeente Borne	5
2. Landelijke monitor sociaal domein.....	6
2.1 Gemeenteprofiel	6
2.2 Zorg en gebruik per wet	9
2.2.1 Jeugdhulp.....	9
2.2.2 Wmo	11
2.2.3 Participatiewet	11
2.3 Inzicht in integraliteit.....	12
2.3.1 Stapeling	12
2.3.2 Sociale basisondersteuning	12
3. Transformatie en beleidsverantwoording.....	13
3.1 Ontwikkelingen bij de gemeente Borne	13
3.2 Samenwerkingspartners.....	16
3.2.1 Toegang	16
3.2.2 Voorliggend veld.....	16
3.2.3 Regionale samenwerking Veilig Thuis	16
3.2.4 Samenwerking OZJT.....	17
3.3 Kwaliteit	17
4. Verantwoording.....	18
4.1 Werk	19
4.1.1 Gebruik van voorzieningen.....	19
4.1.2 Budgetten	20
4.1.3 WaarstaatdegemeenteBorne	22
4.2 Wmo	23
4.2.1 Gebruik van voorzieningen.....	23
4.2.2 Budgetten	23
4.2.3 WaarstaatdegemeenteBorne	24
4.3 Jeugdhulp.....	25
4.3.1 Gebruik van voorzieningen.....	25
4.3.2 Budgetten	26
4.3.3 WaarstaatdegemeenteBorne	27
4.4 Financieel perspectief 2016-2019	27
5. Samenvatting.....	28

1. Inleiding

Dit is de eerste monitor nadat de wetgeving rondom werk is samengevoegd in de Participatiewet, de nieuwe taken binnen de Wmo2015 zijn opgenomen en de jeugdhulp een verantwoordelijkheid van de gemeente is geworden.

Als je een schip wilt bouwen, roep dan geen mensen bij elkaar om hout te verzamelen, het werk te verdelen en orders te geven. In plaats daarvan, leer ze verlangen naar de enorme eindeloze zee.

Deze metafoor geeft weer dat de overheveling van verantwoordelijkheden, bevoegdheden en budgetten van het rijk naar de gemeente, waarmee de transitie van de drie decentralisaties per 1 januari 2015 een feit was, wordt gevolgd door de transformatie in de vorm van het hogere doel.

Voordat echter aan de slag kan worden gegaan met het hogere doel, is een groot deel van 2015 gebruikt om de transitie te vervolmaken. Mensen moesten geholpen worden. Ondersteuning moest worden geboden voor zowel de mensen die al ondersteuning hadden als voor nieuwe cliënten. Het Sociaal Team kon aan de slag.

De verbeteringen en vernieuwingen binnen het sociale domein, die ons van minder verzorgingsstaat naar meer participatiesamenleving moeten voeren, is de grote uitdaging voor de toekomst waarmee in het najaar van 2015 een start wordt gemaakt. Dit proces van transformatie gaat jaren duren, voortdurende alertheid op transformatie en samenwerking met onze partners spelen hierbij een belangrijke rol.

Om te kunnen transformeren is het absoluut noodzakelijk om voortgangs- en monitoringsinformatie te genereren. Daarnaast is het de wens van de gemeenteraad, vastgelegd in zijn motie van 30 oktober 2014, om deze informatie twee keer per jaar beschikbaar te hebben.

Met het verschijnen van de gemeentelijk monitor sociaal domein voor de Wmo 2015, de Jeugdwet en de Participatiewet komt informatie beschikbaar over wat er met de budgetten gebeurt, welke zorgvoorzieningen worden ingezet en wordt de behoefte om op cijfermatig niveau in elkaars keuken te kunnen kijken ingevuld.

Dat is dan ook de kracht van de gemeentelijke monitor. Op basis van de monitor kunnen nieuwe inzichten ontstaan. Inzichten die er nog niet waren omdat de gegevens niet gezamenlijk werden verzameld en geïnterpreteerd. Het CBS verrijkt gemeentelijke gegevens vanuit de drie domeinen met onder meer inkomensgegevens, demografische gegevens en landelijke cijfers vanuit de basisinformatie jeugd (via aanbieders), de Participatiewet, de Wet langdurige zorg (Wlz), de Zorgverzekeringswet (Zvw) en gegevens van de GGD. Met die verrijkte gegevens kan inzicht worden verkregen over welk type aanpak (ondersteuning) het beste past in welk type gemeente en/of type huishouden en wordt de mogelijkheid tot benchmarken met andere soortgelijke gemeenten gecreëerd waardoor Borne het door de raad vastgestelde beleid kan toetsen en indien nodig of gewenst bijsturen.

De monitor is een belangrijk instrument voor de gemeenteraad. Alle informatie uit de gemeente wordt zichtbaar en op basis daarvan kan de raad beoordelen of het college het beleid uitvoert zoals door hen vastgesteld, of het beleid de doelstellingen realiseert en of er eventueel moet worden bijgestuurd. De raad kan zien of de goede bewegingen worden gemaakt c.q. voortgang wordt geboekt richting het

vastgestelde beleid. De gemeenteraad heeft hierbij duidelijke kaders meegegeven: budgettair neutraal en niemand mag tussen wal en schip vallen.

Met deze eerste monitor beginnen we klein en nog niet compleet, maar met volgende monitors wordt steeds meer informatie toegevoegd.

In deze bescheiden monitor geven wij de eerste stand van zaken weer met als peildatum 1 april 2015 voor de inhoudelijke gegevens, 1 juli als peildatum voor de financiële gegevens van de Wmo en jeugdhulp en 1 september als stand van de Participatiewet.

1.1 Kaders en achtergrond

Gemeenten hebben per 1 januari 2015, via drie omvangrijke decentralisaties, taken en middelen toebedeeld gekregen voor het sociale domein:

- a. de nieuwe Participatiewet, waarmee de Wet werk en bijstand (WWB), de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) en een deel van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wet Wajong) zijn samengevoegd.
- b. daarnaast heeft het kabinet delen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) per 2015 overgeheveld naar de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo), die ook is veranderd.
- c. tot slot zijn gemeenten per 2015 verantwoordelijk voor alle vormen van jeugdhulp.

‘Eén gezin, één plan en één regisseur’ is het uitgangspunt bij deze decentralisaties vanuit het rijk. Voor de gemeente Borne is het uitgangspunt vertaald naar ‘één gezin, één plan en één casushouder’; als zijnde één aanspreekpunt voor onze burger. Het rijk is van mening dat vanuit gemeenten meer maatwerk mogelijk is en de betrokkenheid van burgers wordt vergroot. Bovendien kunnen gemeenten de uitvoering van taken beter op elkaar afstemmen en zo meer doen voor minder geld, is de gedachte. Daarbij kan de eigen kracht van de mensen voor het signaleren en helpen beter benut worden.

1.2 Opzet van de monitor

Bij het vaststellen van de beleidsplannen voor de Wmo en de Jeugdhulp op 30 oktober 2014 is het college in de motie “monitoring sociaal domein” opgeroepen als kader onderstaande monitoringsopzet als inzet te maken van de voortgangs- en monitoringsrapportage:

1. De raad krijgt twee maal per jaar een voortgangs- en monitoringsrapportage van het college, bij de jaarrekening in het voorjaar en bij de bestuursrapportage in het najaar.
2. Voor de informatie wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de Brede monitor sociaaldomein.
3. De monitoringsinformatie bevat ten minste informatie over verwachtingen van het inkoopmodel, de effecten van samenwerking, kwaliteit, budgetten, aantallen instroom, doorstroom en uitstroom, het gebruik van (maatwerk)voorzieningen en werking van de integrale aanpak.
4. Er wordt een opgave gedaan van de feitelijke situatie per 1-1-2015 (aantallen, budgetten), waarbij in de overgangsfase wordt gerapporteerd over de was-wordt situatie.
5. De monitoringsinformatie zou voor de raden van alle samenwerkende gemeenten beschikbaar moeten komen.

1.3 Inhoud eerste monitor gemeente Borne

In deze eerste monitor zal in hoofdstuk 2 worden ingegaan op de landelijk beschikbaar gestelde monitor sociaal domein, waarbij de gegevens vanuit deze monitor voor Borne zullen worden weergegeven. Dit sluit aan op punt 2 van de raadsmotie om zoveel mogelijk gebruik te maken van landelijke gegevens.

In hoofdstuk 3 zal in worden gegaan op het transformatieproces van de gemeente Borne; welke maatregelen worden getroffen, hoe ontwikkelt zich de samenwerking met andere partijen, welke effecten heeft het gekozen inkoopmodel en hoe zijn de ervaringen met de integrale aanpak. Met dit hoofdstuk wordt invulling gegeven aan het kwalitatieve deel van punt 3 uit de motie.

In hoofdstuk 4 zal per transitie een overzicht worden gegeven van de voortgang van budgetten, gebruik van voorzieningen en de aantallen per 1-1-2015 en de instroom, doorstroom en uitstroom. Dit hoofdstuk sluit aan op de kwantitatieve gegevens van punt 3 uit de raadsmotie en voor de informatie uit waarstaatjegemeente.nl op punt 2 uit de raadsmotie.

In hoofdstuk 5 wordt een samenvatting gegeven.

Punt 1 en 5 van de raadsmotie gaan niet specifiek over monitoring of verantwoording maar over het beschikbaar maken van deze monitor voor de raad en voor de overige Twentse gemeenten..

2. Landelijke monitor sociaal domein

De raad heeft in de raadsnotie aangegeven zoveel mogelijk te putten uit de landelijke brede monitor sociaal domein. Het Kennispunt Twente heeft opdracht gekregen om de monitor jeugdhulp voor geheel Twente op te zetten zodat ook onderlinge vergelijking tussen de 14 Twentse gemeenten mogelijk is. Op dit moment zijn deze gegevens nog niet beschikbaar. Het Kennispunt Twente heeft nog geen opdracht gekregen dit ook zo voor de Wmo uit te werken.

De eerste landelijke gemeentelijke monitor sociaal domein is per 17 september 2015 beschikbaar gekomen. Het rapport biedt inzicht in gegevens per gemeente en maakt vergelijkingen tussen gemeenten mogelijk. De gegevens zijn gebaseerd op informatie van de zorgaanbieders en de gemeente en zijn nog niet volledig omdat de informatievoorziening laat op gang kwam onder meer door privacywetgeving. Pas vanaf 1-10-2015 kan gestart worden met de controle van de gegevens aangeleverd door zorgaanbieders. Vanaf die datum zijn zorgaanbieders verplicht individuele gegevens op cliëntniveau aan gemeenten door te geven (ministeriële regeling).

Voor dit eerste rapport is gebruik gemaakt van de beschikbare gegevens op het moment van de gegevensuitvraag. De gegevens over inzicht in gebruik en stapeling hebben betrekking op het eerste kwartaal van 2015. De gemeentelijke monitor sociaal domein verschijnt twee maal per jaar, met steeds nieuwe en vooral steeds méér gegevens. In januari 2016 verschijnt het tweede rapport, met gegevens over het eerste half jaar van 2015.

De gemeentelijke monitor sociaal domein bestaat uit 3 delen:

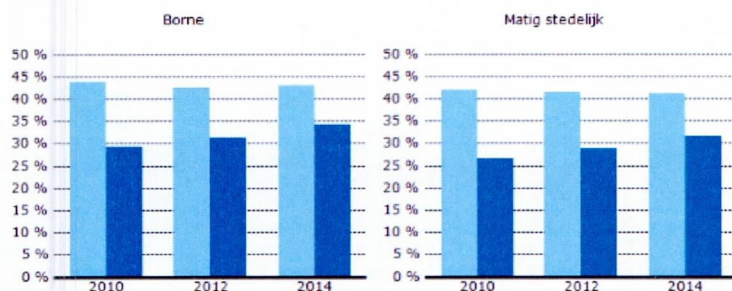
1. Gemeenteprofiel:
Dit onderdeel gaat in op de opgave die een gemeente heeft op het sociaal domein, vertaald in inzichten over demografie, sociaal economische status en sociale gezondheid. Ook worden de vroegtijdige signalen van mogelijk toekomstig zorggebruik weergegeven.
2. Inzicht in gebruik van zorg en ondersteuning per wet:
Dit onderdeel gaat in op de uitvoering per wet, vertaald naar gebruik, in- en uitstroom en kosten. De kosten per wet zijn vanaf 2016 beschikbaar.
3. Inzicht in integraliteit sociaal domein:
Dit onderdeel bekijkt het sociaal domein vanuit een integraal perspectief. Hierbij wordt vooral gefocust op stapeling. Stapeling betreft hierbij de samenloop van regelingen in het sociaal domein. In 2016 zullen meer inzichten beschikbaar komen.

2.1 Gemeenteprofiel

Het profiel van de gemeente wordt onder andere bepaald door de samenstelling van de bevolking van een gemeente. Deze samenstelling is van invloed op de (huidige) opgave van de gemeente in het sociaal domein. Ook wordt in het onderdeel gemeenteprofiel inzicht gegeven in de sociale gezondheid van de bevolking en wordt ingegaan op een aantal signalen die duiden op mogelijk toekomstig zorggebruik.

Groene en grijze druk

Groene druk Grijze druk

Figuur 1.1: groene en grijze druk in gemeente Borne (2010-2014)

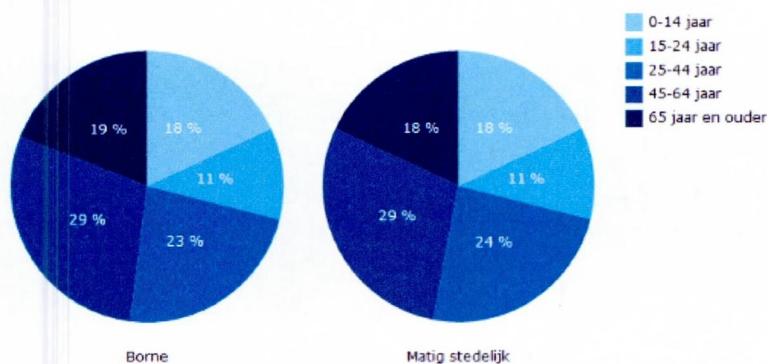
In figuur 1.1 is de groene en grijze druk binnen gemeente Borne weergegeven. De groene druk geeft inzicht in de verhouding van de jeugd tot het werkende deel van de bevolking. De grijze druk is de verhouding van de ouderen tot het werkende deel van de bevolking. De groene en grijze druk heeft mogelijk invloed op het type zorgvraag en de toekomstige groei daarvan. Op basis van dergelijke gegevens kunnen gemeenten anticiperen op toekomstige behoeften aan zorg en ondersteuning.

Als het aantal ouderen binnen een gemeente toeneemt is de verwachting dat de zorgvraag zal stijgen. Bijvoorbeeld: in een gemeente met veel thuiswonende ouderen bestaat de kans dat er een grotere behoefte is aan ondersteuning in het huishouden. In een gemeente waar de groene druk hoog is, bestaat de kans dat er meer behoefte is aan bijvoorbeeld opvoedhulp.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

De nu nog overwegend groene druk neemt in de toekomst af. De trend voor de toekomst van de gemeente Borne is dat de grijze druk toeneemt, waarmee voor de toekomst rekening moet worden gehouden met een groter beroep op Wmo-voorzieningen en wellicht een lager beroep op de jeugdhulp. Kanttekening hierbij is dat in de landelijke gegevens nog geen doorrekening is gemaakt van onze nieuwe wijk "de Bornsche Maten". Bij de organisatie van de monitor sociaal domein zal worden nagevraagd hoe deze informatie tot stand komt.

Leeftijdsofbouw

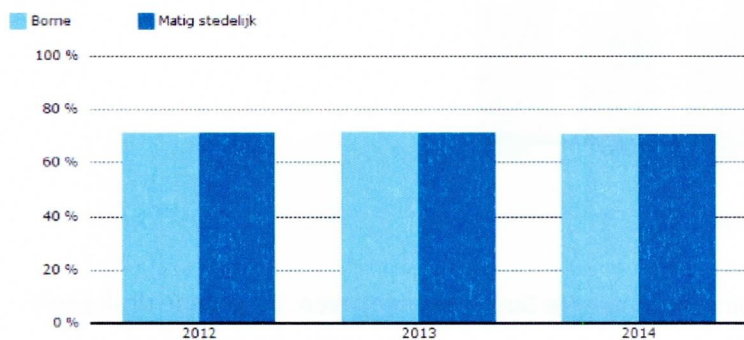
Figuur 1.2: Leeftijdsofbouw (%) in gemeente Borne (2014)

In figuur 1.2 wordt inzicht gegeven in de verdeling van de leeftijdsopbouw van de gemeente Borne in vergelijking met het gemiddelde van gemeenten met dezelfde stedelijkheidsklasse.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

Voor de leeftijdsopbouw geldt in feite dezelfde opmerking als over de grijze en groene druk. De gemeente Borne wijkt hier in principe niet af van de landelijke trend.

Bruto participatiegraad

Figuur 1.3: Bruto participatiegraad in gemeente Borne (2012-2014)

De bruto participatiegraad betreft het aandeel van de (werkzame en werkloze) beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsgeschikte bevolking. Een hoge participatiegraad op de arbeidsmarkt wijst op een goede balans tussen de vraag naar arbeidskracht en het aanbod van mensen die beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

De bruto arbeidsparticipatie van de gemeente Borne wijkt in principe niet af van de landelijke trend en is redelijk stabiel rond de 70%.

Inkomensverdeling

	laag inkomen	hoog inkomen
Borne	34,0 %	22,0 %
Matig stedelijk	35,7 %	22,6 %
Nederland	40,3 %	19,9 %

Figuur 1.4: Inkomensverdeling in percentages in gemeente Borne (2013)

Naast de participatiegraad is de inkomensverdeling een belangrijk onderdeel van de sociaal economische status van inwoners. De inkomensverdeling laat zien hoe lage en hoge inkomenshuishoudens zich tot elkaar verhouden in een gemeente. Dit wordt weergegeven in figuur 1.4. Als een huishouden langdurig een inkomensniveau onder het bestaansminimum heeft, dan is dit huishouden mogelijk kwetsbaar. De verwachting is dat de kans op afhankelijkheid van zorg en ondersteuning daardoor toeneemt.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

De gemeente Borne kent relatief minder mensen met een laag inkomen dan landelijk. Dit heeft met name te maken met het relatief gering beroep op de bijstand ten opzichte van vergelijkbare gemeenten, maar ook landelijk. Het percentage hoog inkomen ten opzichte van matig stedelijk wordt met name veroorzaakt door de kleine gemeenten met een matig stedelijk kenmerk uit de omgeving van het Gooi.

Figuur 1.5 is vooralsnog niet opgenomen in de monitor. Hier wordt eerst nader onderzoek naar gedaan in samenwerking met de GGD en het Kennispunt Twente. In dit figuur worden de scores weergegeven van vijf samengestelde indicatoren op het terrein van gezondheid.

Signalering van mogelijk toekomstig zorggebruik jeugd

	Borne	Matig stedelijk
Jeugdige verdachten per 10.000 inwoners [2013]	137	179
% Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) [2014]	1,1 %	1,7 %
% kinderen met kans op armoede (0 tot 18 jaar) [2012]	7,7 %	9,8 %

Figuur 1.6: Signalering van mogelijk toekomstig zorggebruik jeugd

In figuur 1.6 worden drie signalen voor mogelijk toekomstig zorggebruik op het gebied van jeugd genoemd. Deze signalen geven een gemeente een indicatie van toekomstige ontwikkelingen die zich kunnen voordoen op het gebied van zorg en ondersteuning. Deze indicatoren zijn een selectie. Er zijn uiteraard meer signalen in het jeugddomein te benoemen.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

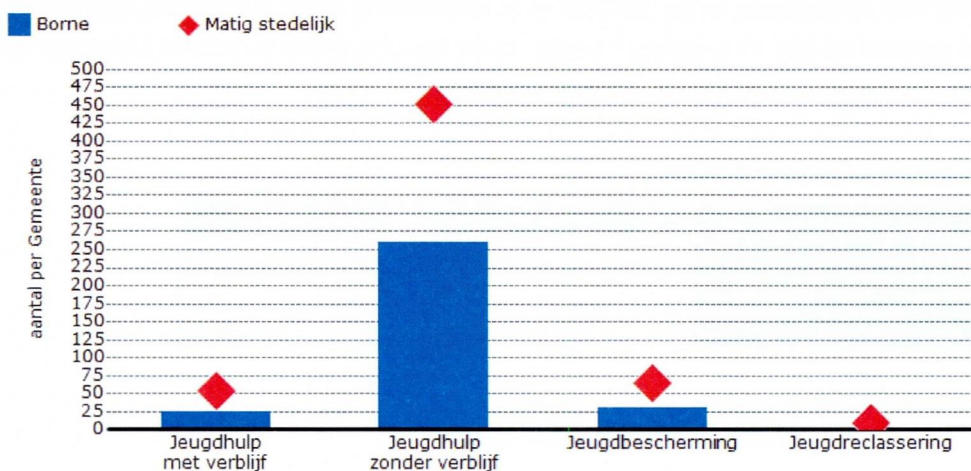
Ten opzichte van de matig stedelijk gemeenten kent de gemeente Borne minder jeugdige verdachten, schoolverlaters en kinderen onder de armoedegrens. Er vindt nog een nadere analyse plaats naar de duiding van deze cijfers.

2.2 Zorg en gebruik per wet

In onderstaande tabellen staan de aantallen voor het gebruik van ondersteuning per wet aangegeven.

2.2.1 Jeugdhulp

De gegevens in deze paragraaf zijn afkomstig van zorgaanbieders. De gemeente Borne heeft, net zoals 30% van alle Nederlandse gemeenten, geen jeugdgegevens aangeleverd voor de eerste landelijke Brede monitor sociaal domein. De reden hiervoor is dat in het eerste half jaar prioriteit is gegeven aan het zo goed mogelijk inzetten van ondersteuning van jongeren en volwassenen die het nodig hebben en het zo goed mogelijk starten van het Sociaal Team. De cliënt, de jeugdige, staat centraal. Het (her)inrichten van geautomatiseerde en administratieve systemen heeft wel aandacht gehad, maar was ten tijde van de landelijke uitvraag voor de Brede monitor sociaal domein onvoldoende gevuld met alle (nieuwe) gegevens die moesten worden aangeleverd.

Figuur 2.1: Aantal jongeren met jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering in gemeente Borne over eerste kwartaal 2015

In figuur 2.1 wordt het aantal jongeren met jeugdhulp (met en zonder verblijf), jeugdbescherming en jeugdreclassering weergegeven.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

Ten opzichte van de matig stedelijk gemeenten kent de gemeente Borne minder gebruik van voorzieningen binnen de jeugdhulp.

In- en uitstroom trajecten jeugdzorg en -ondersteuning

	Instroom Borne	Instroom Matig stedelijk	Uitstroom Borne	Uitstroom Matig stedelijk
Jeugdhulp	240	297	30	67
waarvan met verblijf	20	14	5	8
waarvan zonder verblijf	220	283	30	59
Jeugdbescherming	-	2	10	4
Jeugdreclassering	-	1	-	1

Figuur 2.2: In- en uitstroom trajecten jeugdzorg en -ondersteuning over eerste kwartaal 2015 in gemeente Borne in vergelijking met het gemiddelde van de referentiegroep Matig stedelijk

In figuur 2.2 is de in- en uitstroom van de trajecten, vallend onder de Jeugdwet, weergegeven. Het betreft hier de cijfers van het eerste kwartaal 2015, zoals aangeleverd door de aanbieders. De Jeugdwet is uitgesplitst in jeugdhulp (met en zonder verblijf), jeugdbescherming en jeugdreclassering. Het overzicht van de in- en uitstroom geeft de dynamiek weer binnen het werkkerrein van de Jeugdwet. Door goede preventie kan instroom worden voorkomen en door succesvolle trajecten kan uitstroom worden bevorderd.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

Met de aanbieders wordt vanaf 1 oktober 2015 gestart met de controle van de gegevens zoals deze door de aanbieders zijn aangeleverd. Specifieke aandacht wordt geschonken aan de relatief lage uitstroomcijfers van de gemeente Borne.

2.2.2 Wmo

Voor de gemeente Borne zijn geen gegevens beschikbaar over het gebruik van de Wmo in het eerste kwartaal 2015.

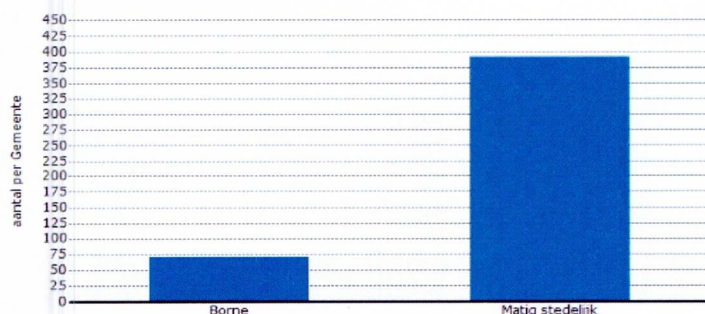
Figuren 2.3 en 2.4 zijn hierdoor niet beschikbaar.

Toelichting gemeente Borne op het niet aanleveren

De gemeente Borne heeft, net zoals 30% van alle Nederlandse gemeenten, geen gegevens aangeleverd voor de eerste landelijke Brede monitor sociaal domein. De reden hiervoor is dat in het eerste half jaar prioriteit is gegeven aan het zo goed mogelijk inzetten van ondersteuning van inwoners die het nodig hebben, het zo goed mogelijk starten van het Sociaal Team en het starten van herindicaties voor mensen die ondersteuning op grond van de Wmo ontvangen. De cliënt staat centraal. Het (her)inrichten van geautomatiseerde en administratieve systemen heeft wel aandacht gehad, maar was ten tijde van de landelijke uitvraag voor de Brede monitor sociaal domein onvoldoende gevuld met alle (nieuwe) gegevens die moesten worden aangeleverd.

2.2.3 Participatiewet

Aantal gebruikers participatiewet: lopende voorzieningen

Figuur 2.5: Aantal lopende voorzieningen op 31 maart 2015 bij de gemeente Borne in vergelijking met het gemiddelde van de referentiegroep Matig stedelijk

Voor mensen die kunnen werken maar hierbij extra ondersteuning nodig hebben, biedt de Participatiewet re-integratievoorzieningen. Re-integratievoorzieningen zijn erop gericht om de afstand tot de arbeidsmarkt van cliënten te verkleinen, met als doel op de lange termijn arbeidsinschakeling. In figuur 2.5 wordt het totaal aantal re-integratievoorzieningen van de gemeente Borne weergegeven.

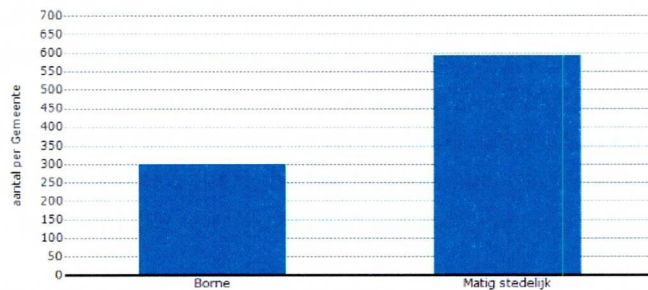
Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

1. Het is niet duidelijk welke definitie van 'voorzieningen' wordt gebruikt en of de gehanteerde definitie voor Borne en 'matig stedelijk gebied' gelijk is.
2. Het is de vraag wanneer de data is gegenereerd. Uit de uitkeringsadministratie komt een ander beeld dan in het rapport naar voren.

Er zijn per 1 september 2015 in Borne 287 klanten (P-wet incl. loaw/z). Van hen hebben 157 (54,7%) een traject gericht op het verkleinen van de arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er 37 (12,8%) klanten zonder traject die deel nemen aan een andere activiteit, gericht op participatie. De overige 93 (32,5%) volgen geen traject i.v.m. geringe afstand tot de arbeidsmarkt.

3. De samenstelling van het bestand in Borne kan afwijken van het gemiddelde bestand in 'Matig stedelijk gebied'. In voorgaande jaren is het bestand van Borne door de crisis zeer sterk gestegen. Een verklaring dat er verhoudingsgewijs minder mensen een traject volgen in Borne in vergelijking met het 'matig stedelijk gebied' kan zijn dat er in het Bornse bestand verhoudingsgewijs een groot aantal mensen een beroep doet op bijstand dat geen of een geringe afstand tot de arbeidsmarkt heeft. Die mensen hebben dus geen re-integratietraject nodig.

Huishoudens met bijstandsuitkeringen

Figuur 2.6: Aantal huishoudens met bijstandsuitkeringen op 31 maart 2015 in de gemeente Borne in vergelijking met het gemiddelde van de referentiegroep Matig stedelijk

Mensen die (tijdelijk) geen werk en inkomsten hebben en financiële ondersteuning nodig hebben, hebben meestal recht op een bijstandsuitkering. Figuur 2.6 toont het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering in de gemeente Borne.

Opmerkingen gemeente Borne ten aanzien van de tabellen uit de landelijke monitor

Opvallend is de halvering voor gemeente Borne (300) van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering ten opzichte van het landelijke beeld. Ten opzichte van Wierden (200, kenmerk: weinig stedelijk), Haaksbergen (350, kenmerk: weinig stedelijk), Oldenzaal (560, kenmerk: matig stedelijk) en Losser (375, kenmerk: weinig stedelijk) kent Borne minder huishoudens met een bijstandsuitkering.

2.3 Inzicht in integraliteit

In dit deel wordt de integraliteit van het sociaal domein geschetst. Het geeft inzicht in de stapeling van voorzieningen, de dynamiek binnen het sociaal domein en de verhouding van kosten binnen het sociaal domein. Dit onderdeel is nog in ontwikkeling. In 2016 komen landelijk nieuwe inzichten beschikbaar.

2.3.1 Stapeling

Voor de gemeente Borne zijn geen gegevens beschikbaar over stapeling van maatwerkarrangementen binnen de Wmo over het eerste kwartaal 2015. De gemeente Borne heeft deze gegevens niet aangeleverd voor de gemeentelijke monitor sociaal domein. In 2016 komen nieuwe inzichten beschikbaar.

2.3.2 Sociale basisondersteuning

Voor de gemeente Borne zijn geen gegevens beschikbaar over de kosten van de sociale basisondersteuning over het eerste kwartaal 2015. De gemeente Borne heeft deze gegevens niet aangeleverd voor de gemeentelijke monitor sociaal domein. In 2016 komen nieuwe inzichten beschikbaar.

3. Transformatie en beleidsverantwoording

Aan de gemeentelijke visie op het nieuwe stelsel ligt het principe van transformatie ten grondslag. De gemeente zal niet per direct tornen aan allerlei voorzieningen, maar er is wel een omslag (transformatie) in denken en doen nodig om los te komen van de gemeentelijke 'zorgplicht' en de 'recht op'-veronderstelling van inwoners. Er moet meer recht gedaan worden aan de specifieke situatie van een inwoner, een vraaggerichte aanpak (minder beoordelend), waarbij de eigen mogelijkheden, eigen keuzes en de kracht van de omgeving centraal staan.

De term transformatie staat voor een omslag naar meer eigen verantwoordelijkheid en meer algemene voorzieningen. Het gaat om het vergroten van de zelfredzaamheid van mensen. Er is door de invoering van de nieuwe wetgeving in de breedte sprake van een omslag van focus op beperkingen, zorg en uitkering naar focus op mogelijkheden, zelfredzaamheid en participatie. In plaats van het verstrekken van voorzieningen, gaat het om het meedoen mogelijk maken. Een burger die het naar zijn/haar idee niet (alleen, dan wel met hulp van zijn sociale omgeving of algemene voorzieningen) redt, kan zich melden bij de gemeente. Het college vormt zich een oordeel over de ondersteuningsvraag. Dit moet zorgvuldig en transparant plaatsvinden.

3.1 Ontwikkelingen bij de gemeente Borne

De transformatie is een proces wat langere tijd in beslag zal nemen. In 2015 ligt de focus met name op de transitie.

In de komende tijd zal meer en meer samen met partners binnen de gemeente gekeken worden hoe het voorliggende veld kan worden doorontwikkeld. Dit traject is een continue proces wat de komende jaren zijn beslag zal krijgen.

Herindicaties

De gemeente Borne heeft er bewust voor gekozen om het volledige overgangsjaar te gebruiken voor de herindicaties. Hiervoor is extra menskracht ingehuurd, zodat met elke inwoner met een hulpvraag een persoonlijk gesprek (het zogenaamde keukentafelgesprek) kan worden gevoerd, wat een individuele maatwerk oplossing mogelijk maakt. In de gemeente Borne valt niemand tussen het wal en het schip. En de mogelijkheden van de inwoners staan centraal.

Vervoer

Eén thema dat in de hele breedte van het sociale domein voorkomt is het vervoer waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Nu is dat vervoer georganiseerd vanuit verschillende wetgeving. We kennen Wmo vervoer, leerlingenvervoer, vervoer van en naar de dagbesteding, vervoer tijdens re-integratie-trajecten en de verschillende vormen van vervoer voor de jeugdhulp en Wsw-geïndiceerden. Regionaal in Samen14-verband wordt gewerkt aan een gemeenschappelijke vervoersvisie, zodat ook het, door de gemeente betaalde vervoer, meer en meer zal aansluiten bij de uitgangspunten van de Participatie-, Wmo- en Jeugdwet. Hierbij staan de eigen kracht en het sociale netwerk centraal en worden initiatieven uit de samenleving gestimuleerd.

Mantelzorg

Voor mantelzorgondersteuning is extra budget vrij gemaakt, zodat de mantelzorger die ondersteuning nodig heeft, dit op een passende, individuele wijze ontvangt.

Voormalig CER/Wtcg

Inwoners met een laag inkomensniveau kunnen via de uitvoeringsorganisatie Borne-Hengelo zich verzekeren tegen zorgkosten. De extra kosten die het wegvallen van de Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten (Wtcg) en Compensatieregeling Eigen Risico (CER) opleveren worden grotendeels door dit aanvullend pakket opgevangen, waarmee beoogd wordt dat ook deze inwoners minimale extra kosten hebben na het wegvallen van deze wetgeving. Voor uitzonderlijke situaties kunnen de consultants van de gemeente Borne maatwerkondersteuning inzetten.

Pilot met huisartsen

De jeugdarts en huisarts kunnen, net als de gemeente, mensen zelfstandig doorverwijzen naar jeugdhulp. Uit onderzoek (evaluatie CJG-onderzoek Borne 2013) is gebleken dat veel ouders en jongeren vragen over opgroeien en opvoeden ook stellen bij het onderwijs. Ouders worden door onderwijsinstellingen voor jeugdhulp veelal doorverwezen naar de huisartsen.

Met de jeugdarts en de huisartsen in deze gemeente is de behandeling van de jeugdhulp/zorgvragen besproken. Omdat huisartsen slechts beperkt tijd hebben om de jeugdhulpvragen te analyseren, is vooralsnog besloten om voor de periode van één jaar (2015) de huisartsen een vergoeding te verlenen voor een praktijkondersteuner jeugd. Deze praktijkondersteuner kan de hulpvraag analyseren en zelf samen met de cliënt een antwoord op de vraag vinden of indien nodig de cliënt doorverwijzen naar een meer gespecialiseerde zorgaanbieder(s). Op die manier wordt het mogelijk gemaakt dat de huisartsen mee kunnen werken aan de transformatie van de zorg en de kosten van jeugdhulp kunnen dalen.

Passend onderwijs

Het onderwijs heeft ook te maken gekregen met een transformatie: sinds 1 augustus 2014 is het passend onderwijs ingevoerd. Het doel van passend onderwijs is dat kinderen zoveel mogelijk naar het regulier onderwijs gaan. Alle kinderen behoren een passende plek te krijgen in het reguliere onderwijs. Er zijn op bovenlokale schaal (Haaksbergen, Hengelo, Hof van Twente en Borne) afspraken gemaakt over passend onderwijs. De schoolbesturen in deze gemeenten werken samen in Plein Midden Twente, waar de afspraken over passend onderwijs zijn georganiseerd.

Daarnaast is het de bedoeling dat meer gebruik wordt gemaakt van de kennis en expertise van de jeugdgezondheidszorg (JGZ). De JGZ ziet nagenoeg alle kinderen in Borne vanaf hun geboorte en is goed op de hoogte van de ontwikkeling. Met de zorgcoördinatoren van het basisonderwijs en het voortgezet onderwijs is afgesproken om meer gebruik te maken van de expertise van de JGZ.

Inloop GGZ

De functie inloop GGZ voor volwassenen is met de komst van de Wmo2015 gedecentraliseerd naar de gemeente. Dit betekent dat de vrije inloop georganiseerd moest worden. In Borne is gekozen voor aansluiting bij de gemeente Hengelo, waar al twee inlooppunten GGZ aanwezig waren. Inwoners konden en kunnen daar nog steeds gebruik van maken.

SWB

We beschouwen SWB als voorkeursleverancier in het aanbieden van re-integratietrajecten aan bijstandsgerechtigden. In 2015 kopen we gemiddeld 35 trajecten bij SWB in. De stand van zaken per 1 juli 2015 is dat er 26 trajecten zijn ingekocht.

Werkplein

We werken samen op het Werkplein Twente (locatie Gieterij) met de gemeenten Hengelo, Hof van Twente, Haaksbergen, UWV en SWB aan een gezamenlijke werkgeversbenadering. Het doel is om in totaal met deze samenwerkende partners 1000 vacatures op te halen en 600 plaatsingen per jaar te realiseren. Ook is het Werkplein aangewezen als uitvoeringslocatie van de Participatiewet. Werkgevers stellen extra banen voor arbeidsbeperkten beschikbaar die gematcht worden door het Werkplein. Het gaat hierbij om 515 arbeidsplaatsen in de marktsector en 275 in de overheidssector te bereiken eind 2016 voor heel Twente. Bedrijven in Borne hebben op dit moment 7 vacatures beschikbaar gesteld in het kader van de banenafpraak.

Tegenprestatie

We hebben gekozen voor een positieve benadering van de mensen in de bijstand en gaan er vanuit dat ze te stimuleren zijn om maatschappelijk te participeren, waarbij er geen sprake is van vrijblijvendheid. In het uiterste geval van onwelwillendheid wordt bij wijze van sanctie het uitvoeren van een tegenprestatie naar vermogen opgelegd.

Doelstelling is om 10 cliënten in 2015 maatschappelijk te activeren. Per juli 2015 zijn 2 participatiecoaches (tezamen 1 fte) met hun werkzaamheden begonnen. Realisatiecijfers zijn nog niet voor handen.

Beschut werken

Beschut werk is bedoeld voor bijstandsgerechtigden die uitsluitend in een beschutte omgeving onder aangepaste omstandigheden kunnen werken. Een gemeente kan beschut werk organiseren binnen het SW-bedrijf, het zelf aanbieden of een werkgever bereid vinden het aan te bieden. Voor Twente wordt het beleid voor het nieuwe beschut werken regionaal uitgewerkt. In november wordt een advies van een regionale werkgroep voorgelegd aan het regionale overleg portefeuillehouders Sociale Zaken.

Banenafpraak/Garantiebanen

Werkgevers stellen extra banen voor arbeidsbeperkten beschikbaar. Deze banen kunnen bezet worden door mensen die in het doelgroepregister geplaatst zijn. Naast de doelgroepen die vanuit het verleden "automatisch" in het doelgroepenregister geplaatst zijn kunnen burgers via een aanvraag arbeidsvermogen nagaan of zij in het doelgroepregister opgenomen kunnen worden. Per 1 september zijn vanuit Borne, voor zover nu bekend, 17 personen opgenomen in het doelgroepregister die onder de re-integratie-verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. In de arbeidsmarktregio Twente zijn ongeveer 70 vacatures waarop mensen uit het doelgroepregister geplaatst kunnen worden. Er zijn nog geen definitieve matches gemaakt voor Borne.

Uitvoeringsprogramma Participatiewet Borne

In het programma zijn de missie, visie, uitgangspunten en ambities beschreven. Verder zijn uitvoeringsonderdelen beschreven die in deze nota apart worden toegelicht. Deze is u in mei 2015 ter kennisgeving toegezonden.

3.2 Samenwerkingspartners

In Borne ligt de regie en eigen verantwoordelijkheid bij de inwoners zelf. Alle mantelzorgers, vrijwilligers, organisaties in het voorliggend veld en binnen het sociaal domein (lokaal en bovenlokaal) en huisartsen zijn de samenwerkingspartners van de Toegang in Borne. Deze samenwerkingspartners werken zodanig samen dat de visie Borne 2030 wordt onderschreven.

3.2.1 Toegang

De toegang speelt een rol voor alle inwoners op het terrein van het sociaal domein en is een spin in het web voor zowel de al bestaande informatie, hulp en zorg als voor de nieuwe rollen en taken voor de gemeente vanaf 2015. Daarnaast is er vanuit de toegang een gemeenschappelijke werkwijze van samenwerkingspartners op het gebied van signalering, ondersteuning, hulp, zorg en verwijzing.

Medio 2015 is de bestaande zorgstructuur zoals we die in Borne al kenden (zoals het Borns HulpTeam, het Afstemmingsoverleg, het ZorgAdviesTeams (onderwijs) en het Plein Midden Twente) herijkt en aangepast aan werkwijzen die voortvloeien uit de Wmo2015 en de Jeugdwet. Het Sociaal Team is erbij gekomen als centraal toegangspunt. Deze herijking is teruggekoppeld met alle partners in het veld. Vooral de samenwerking met en tussen de 2 D's Wmo en jeugdhulp begint vorm te krijgen. Verdere integratie met de Participatiewet heeft nu de volle aandacht.

3.2.2 Voorliggend veld

Het voorliggend veld versterkt het sociale domein; de Toegang kent een regierol welke gericht is op coördinatie en het verbinden van het netwerk bij integrale vraagstukken.

Inwoners van de gemeente Borne die een hulpvraag hebben worden als het mogelijk is zoveel mogelijk verwezen naar voorliggende voorzieningen. Een voorbeeld is een kind verwijzen naar reguliere kinderopvang om de ouders te ontlasten, in plaats van te verwijzen naar een zorginstelling.

Daarnaast zal het subsidiebeleid voor de voorliggende voorzieningen worden heroverwogen om meer te kunnen inspelen op het zelf oplossend vermogen van inwoners, gebruikmakend van voorliggende voorzieningen.

3.2.3 Regionale samenwerking Veilig Thuis

Sinds 1 januari 2015 is het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling met het Steunpunt huiselijk geweld geïntegreerd in de nieuwe organisatie Veilig Thuis. Deze organisatie is 24 uur per dag en 7 dagen in de week beschikbaar voor zorgmeldingen en hulp in crisissituaties.

Vanaf 1 januari 2015 hebben inwoners en organisaties in Twente al veel meldingen gedaan bij Veilig Thuis. Deze meldingen moeten als het kan doorgezet worden naar de lokale toegang.

Zowel bij Veilig Thuis als bij de Twentse gemeenten is sprake van een nieuwe werkwijze. Gebleken is dat de werkprocessen van Veilig Thuis Twente en de individuele gemeenten beter op elkaar moeten worden afgestemd. Dit wordt vanaf het najaar 2015 opgepakt.

3.2.4 Samenwerking OZJT

De Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente staat voor een integrale brede aanpak op het thema maatschappelijke ondersteuning van jong tot oud en komt voort uit de Twentse samenwerking bij de transitie Wmo en Jeugdzorg. Voor de Jeugdzorg geldt daarbij dat deze samenwerking op onderdelen verplicht is. Het OZJT stuurt op innovatie alsmede op monitoring en reflectie. Veilig Thuis Twente, inclusief de crisis en advies- en consultatiefunctie, is ondergebracht bij OZJT.

In de afgelopen periode is ingezet op het stimuleren van samenwerking tussen de verschillende instellingen, de verkorting van de duur van trajecten en een snelle doorstroming van intramurale naar extramurale zorg. Bij de invoering van de decentralisaties zijn veel zaken nog onbekend. Vragen als “hebben we genoeg budget gekregen”, “zijn de veronderstellingen van de aantallen cliënten in zorg, zorgvormen en duur van trajecten waar gebleken”, “waren de gegevens m.b.t. de PGB's correct” en “hoe worden de raamovereenkomsten gebruikt” vragen om analyse en reflectie. Hiermee is een begin gemaakt.

Met de komst van Veilig Thuis Twente is er één advies- en meldpunt voor alle vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling ingericht. De ontwikkeling én afstemming gaat de komende jaren gelijk op lopen met de ontwikkeling van de toegangsfunctie van de 14 gemeenten.

3.3 Kwaliteit

In de Jeugdwet zijn veel bepalingen opgenomen over kwaliteitsregels voor jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen. In de inkoopcontracten zijn kwaliteitscriteria opgenomen waaraan zorgaanbieders moeten voldoen.

Verder zijn de Inspectie Jeugdzorg, de Inspectie voor de Gezondheidszorg en de Inspectie Veiligheid en Justitie verantwoordelijk voor het landelijk toezicht op de naleving van de Jeugdwet en het onderzoek naar de kwaliteit van de jeugdhulp.

Aan aanbieders die ondersteuning op grond van de Wmo leveren is gevraagd mee te werken aan de ontwikkeling van instrumenten die resultaten meten. Hiervoor zijn diverse instrumenten beschikbaar. In Borne wordt geëxperimenteerd met het instrument de “menselijke maat”, ontwikkeld door 5 Twentse gemeenten (waaronder Borne) en Arcon met steun van provinciale subsidie. Eind 2015 komt er een ambtelijk voorstel om tot één gezamenlijk Twents kader te komen zodat resultaatmeting bij aanbieders kan plaatsvinden. Hierbij wordt geprobeerd zoveel mogelijk aan te sluiten bij de inzet van diverse instrumenten van aanbieders en gemeenten en landelijke monitoringsvereisten.

4. Verantwoording

Binnen het hoofdstuk verantwoording zal per decentralisatie de voortgang worden aangegeven van het gebruik van voorzieningen (aantallen per 1-1-2015, instroom, doorstroom en uitstroom), de voortgang van de budgetten, aangevuld met indicatoren vanuit waarstaatjegemeente.nl.

PGB

Cliënten die een PGB ontvangen hebben veel problemen ondervonden bij de (niet) betaling door de Sociale VerzekeringsBank (SVB). Doordat er veel problemen bij de SVB waren/zijn, heeft de gemeente Borne onevenredig veel klachten van cliënten moeten behandelen en een onevenredige inspanning moeten leveren om alle problemen het hoofd te bieden. De oproep van de staatssecretaris eind augustus om deels vóór 1 oktober 2015 of deels vóór 1 november 2015 alle mensen die een PGB ontvangen te herindiceren, heeft de gemeente ter harte genomen. Mensen met een PGB zijn met voorrang geherindiceerd en het doorgeven van de juiste gegevens aan de SVB heeft prioriteit gekregen. Ook voor de jeugdhulp is vanaf medio september 2015 extra ingezet op PGB-herindicatie.

Herindicaties

Alle mensen die zorg in natura ontvangen, zowel Wmo-ondersteuning als jeugdhulp, worden eveneens in 2015 geherindiceerd. Voor de Wmo waren hiervoor vanaf het voorjaar 2015 al tijdelijk extra consulenten ingezet. Alle mensen die hulp bij huishouden ontvangen, bijna 800, zullen in 2015 een gesprek krijgen. Voor die mensen waarvoor de oude indicatie tot na 1 juli 2016 doorloopt, wordt bij de herindicatie een overgangstermijn van een half jaar toegepast waarbij de 'oude' uren worden ingezet. Per peildatum 1 oktober 2015 zijn 510 mensen gesproken. Alle cliënten die begeleiding, dagbesteding of kortdurend verblijf hebben (245) krijgen eveneens in 2015 een gesprek. Per peildatum 1 oktober 2015 zijn 145 mensen gesproken. Omdat voor de jeugdhulp pas na de zomervakantie (oktober) namen mochten worden doorgegeven aan gemeenten, zijn vanaf oktober extra tijdelijke jeugdhulpconsulenten ingezet. Er worden 30 jeugdigen met een PGB met voorrang geherindiceerd en 100 jeugdigen met zorg in natura. De tijdelijke inzet is voorzien tot 1 januari 2016. Met deze operatie herindicaties zijn naar verwachting op 1 januari 2016 alle cliënten gesproken en geherindiceerd.

CAK

Het CAK berekent en int de eigen bijdragen aan de hand van gegevens die de gemeente en zorgaanbieder aanleveren. Een aantal zorgaanbieders is er (voor begeleiding, dagbesteding en kortdurend verblijf) niet in geslaagd om alle gegevens op tijd door te geven aan het CAK. Dat kan gevolgen hebben voor de factuur die mensen van het CAK ontvangen. Het is mogelijk dat het CAK meerdere periodes ineens in rekening brengt. Ook kan het zijn dat eerder toegestuurde facturen in een verzamelfactuur worden gecorrigeerd.

Voor de gemeente Borne lijkt het per 1-10-2015 over het algemeen wel goed te lopen met het verwerken van de gegevens door het CAK.

4.1 Werk

Binnen de gemeente Borne vindt de uitvoering van de nieuwe Participatiewet plaats door de uitvoeringsorganisatie Borne-Hengelo. De rapportage over het gebruik van voorzieningen en budgetten is gebaseerd op de aangeleverde informatie vanuit de uitvoeringsorganisatie.

4.1.1 Gebruik van voorzieningen

Arbeidsmarktontwikkeling¹

Op 15 september heeft het Centraal Planbureau (CPB) haar Macro Economische Verkenning (MEV) 2016 gepubliceerd. Volgens het CPB zal de economie dit jaar met 2% groeien en volgend jaar met 2,4%. De werkloosheid ligt echter nog fors hoger dan het niveau van voor de crisis. Een bijzonder aandachtspunt is de hoge langdurige werkloosheid.

De werkloosheid daalt dit jaar naar 6,9% (620.000) en volgend jaar naar 6,7% (605.000).

Het arbeidsaanbod neemt toe doordat met name vrouwen en vijftigplussers zich melden voor werk. Dit is een verklaring voor de trage daling van de werkloosheid. Daarnaast leidt het beleid, dat het financieel aantrekkelijker maakt om te gaan werken, er eveneens toe dat meer mensen op zoek zijn naar een baan. Per saldo is de toename van de werkgelegenheid wat groter dan die van het arbeidsaanbod.

Het aantal bij het UWV geregistreerde openstaande vacatures in Twente is in het 4e kwartaal 2014 gestegen. Het aantal arbeidsplaatsen dat is verdwenen ligt echter nog steeds hoger, waardoor per saldo het aantal arbeidsplaatsen is afgenomen. Het einde van de daling van het aantal arbeidsplaatsen in Twente is echter in zicht, voor 2015 wordt een stabilisatie en stijging van het aantal arbeidsplaatsen verwacht. De aantrekkende economie zal, zeker in Twente, nog niet gelijk resulteren in een dalende werkloosheid.

Bijstandsvolume

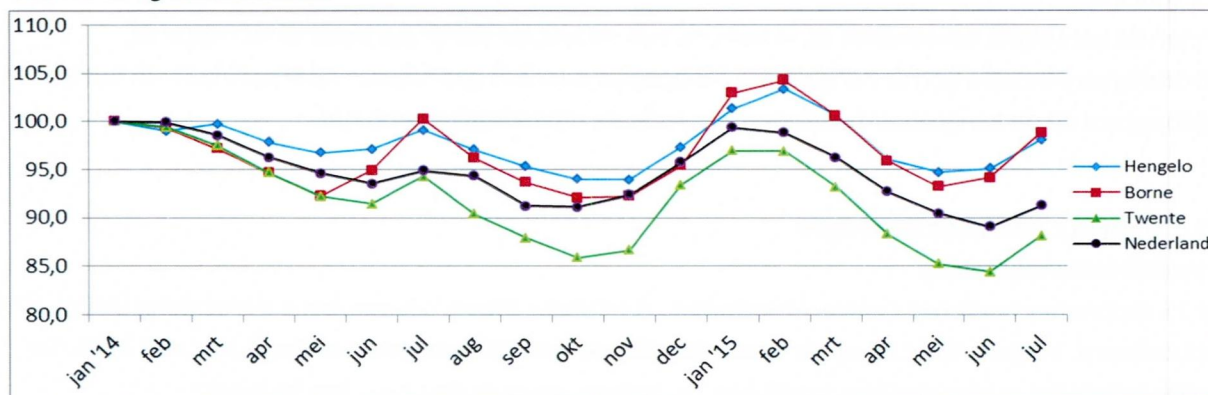
Volgens het CPB komt het aantal bijstandsgerechtigden tot de AOW-leeftijd dit jaar uit op 379.000. Voor 2015 wordt een toename van 2,5% verwacht (388.500). De stijging van het aantal bijstandsuitkeringen wordt toegeschreven aan beleidseffecten. Dit is grotendeels het gevolg van de invoering van de Participatiewet, waardoor gedeeltelijk arbeidsgehandicapten geen aanspraak meer kunnen maken op Wajong, maar in de bijstand terecht komen. Ook het 'op slot zetten' van de WSW voor de nieuwe instroom en de gedeeltelijke vrijstelling van derdepijlerpensioen-voorzieningen in de vermogenstoets hebben een opwaarts effect op het aantal bijstandsuitkeringen. De daling van de werkloosheid en de doorwerking van de autonoom hebben per saldo een neerwaarts effect op de bijstandsraming.

Economische risico's

Het herstel is weliswaar in gang gezet maar gaat nog in een langzaam tempo. Het volume van de wereldhandel is bijvoorbeeld in de eerste helft van 2015 gedaald. Verder kan de afkoelende Chinese economie een afnemende vraag naar Nederlandse exportproducten tot gevolg hebben. Door de wereldwijde schuldenproblematiek, de schulden zijn sinds 2008 alleen nog maar toegenomen, kan een renteverhoging zeer negatieve gevolgen hebben op de (wereld) economie.

¹ Bron: Macro Economische Verkenning, d.d. september 2015, CPB.

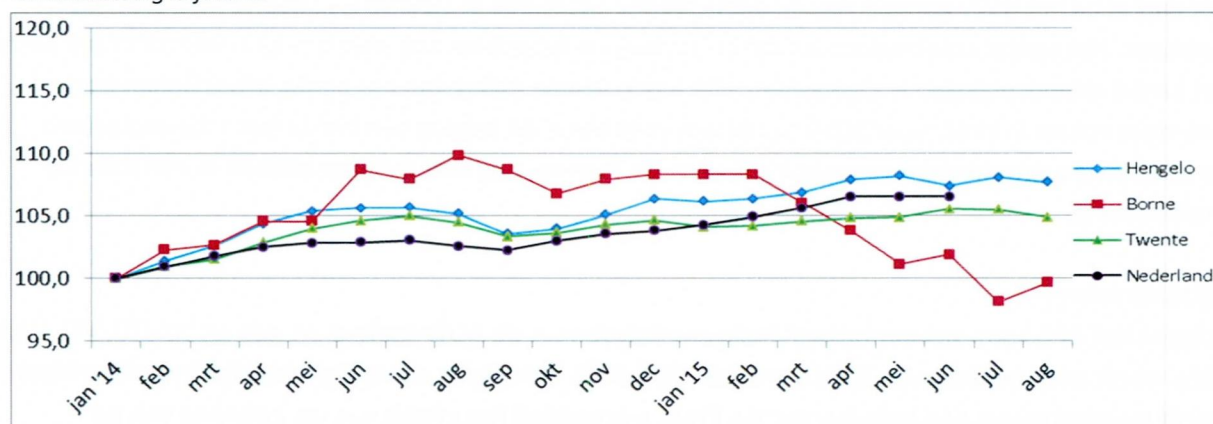
Ontwikkeling werkloosheid

Ontwikkeling werkloosheidsuitkeringen Borne, Hengelo Twente en Nederland

In bovenstaande tabel is de WW ontwikkeling weergegeven tot en met juli 2015. Het aantal WW-uitkeringen nam in Borne ten opzichte van de stand op 31/12/2014 over de eerste vier maanden toe met 3,6% (+22 uitkeringen). De WW nam over dezelfde periode in Twente af met 5,7% (-1.017 uitkeringen) en in Nederland met 4,7% (-20.512 uitkeringen).

Ontwikkeling bijstand

WWB ontwikkeling Borne, Hengelo, Nederland en Twente

In voorgaande tabel is de ontwikkeling van het aantal bijstandsuitkeringen (ex. loaw/z) opgenomen.² Opvallend is dat de stijging begin 2015 veel minder sterk is dan in voorgaande jaren. Borne laat zelfs een aanzienlijke daling van het bijstandsbestand zien.

4.1.2 Budgetten

Het aantal bijstandsuitkeringen is tot en met augustus 2015 sinds december 2014 gedaald met 16 en de trend is dalend. Een verklaring hiervoor is niet te geven. In de regel neemt het bestand over de eerste 4 maanden juist fors toe. Ook in Twente is de trend van de groei van het aantal bijstandsuitkeringen 'matig' ten opzichte van voorgaande jaren.

De prognose is op grond van de bestandsontwikkeling bijgesteld. De geprognosticeerde afname van het bestand is verlaagd van -4% naar -5% (resultierend in 272 uitkeringen op 31/12/2015 ipv 275). De prijs over de eerste 8 maanden is € 439 lager dan door het ministerie SZW geprognosticeerd € 13.360 ipv € 13.799. De prijs is voor de resterende 4 maanden daarom voor het laatste tertaal verlaagd met € 220

² Landelijke bijstandscijfers over juli en augustus 2015 voor Nederland zijn nog niet bekend.

((€ 439 / 8 mnd) * 4 mnd) naar € 13.140.

Ontwikkeling bijstand (obv 5% afname vh bestand)

(stand 31/12/2014 = 286)

Maand	Aantallen uitkeringen			Kosten bijstandsuitkeringen				vs
	Prognose aantal uitkeringen	Bijgestelde prognose aantal uitkeringen	Werkelijk aantal uitkeringen	Prognose prijs per uitkering	Werkelijk maandbedrag	Prognose maandbedrag	Werkelijk bijgesteld geprognosticeerd maandbedrag	
	A	B		C		A x C	B x C	
jan	291	286	286	€ 823	€ 235.252	€ 239.160	€ 235.252	
feb	298	286	286	€ 1.002	€ 286.633	€ 298.160	€ 286.633	
mrt	299	280	280	€ 1.094	€ 306.243	€ 327.300	€ 306.243	
apr	300	274	274	€ 1.100	€ 301.310	€ 330.271	€ 301.310	
mei	302	271	267	€ 997	€ 266.142	€ 301.116	€ 266.142	
jun	309	269	269	€ 1.747	€ 469.942	€ 539.537	€ 469.942	
jul	306	270	259	€ 1.091	€ 282.662	€ 334.233	€ 282.662	
aug	309	270	263	€ 995	€ 261.569	€ 307.324	€ 261.569	
sep	307	267		€ 1.007		€ 309.647	€ 268.932	
okt	307	268		€ 1.094		€ 335.448	€ 293.305	
nov	311	270		€ 1.062		€ 329.875	€ 286.764	
dec	309	272		€ 1.128		€ 348.944	€ 306.823	
				€ 13.140	€ 2.409.753	€ 4.001.015	€ 3.565.576	

Dikgedrukte cijfers zijn gerealiseerd.

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal loaw/z uitkeringen en zijn de geprognosticeerde kosten en de werkelijke kosten tot en met augustus weergegeven. Het aantal loaw/z uitkeringen is met 2 gestegen ten opzichte van december 2014. De stand van het aantal loaw/z uitkeringen op 21 september = 18. Gezien het feit dat uitstroom vanuit de loaw/z moeilijk is, is de prognose bijgesteld naar een stijging van 2 uitkeringen tov de stand op 31/12/2014. Ook de prijs per uitkering op jaarbasis bleek te laag, deze is op basis van de ontwikkeling over de eerste 8 maanden verhoogd met met € 120 (van € 14.970 naar € 15.090).

Ontwikkeling loaw/z (prognose obv toename van 2)

(stand 31/12/2014 = 16)

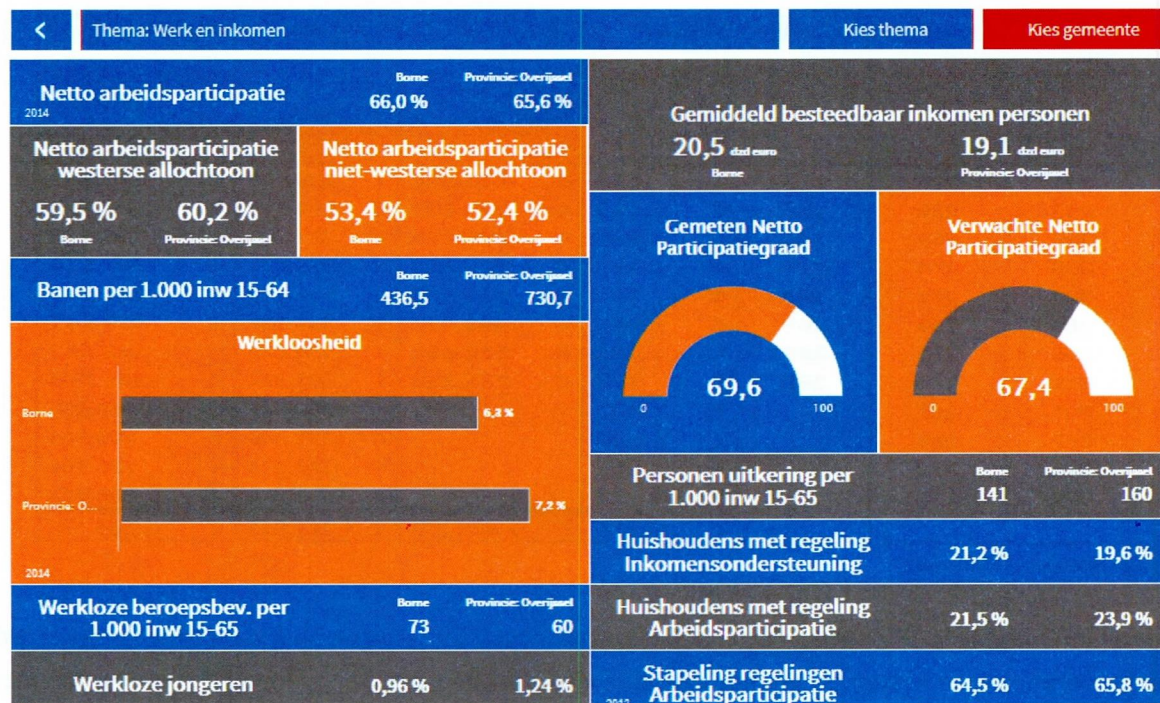
Maand	Aantallen uitkeringen			Kosten bijstandsuitkeringen					vs
	Prognose aantal uitkeringen	Bijgestelde prognose aantal uitkeringen	Werkelijk aantal uitkeringen	Prognose prijs per uitkering	Werkelijk prognose prijs per uitkering	Werkelijke prijs per uitkering	Prognose maandbedrag	Werkelijk bijgesteld geprognosticeerd maandbedrag	
	A	B		C	D		A x C	B x D	
jan	17	17	16	€ 919	€ 1.023	€ 16.368	€ 15.626	€ 16.368	
feb	17	17	15	€ 1.053	€ 1.233	€ 18.499	€ 17.898	€ 18.499	
mrt	17	17	15	€ 1.108	€ 1.316	€ 19.744	€ 18.840	€ 19.744	
apr	17	15	15	€ 1.087	€ 961	€ 14.414	€ 18.482	€ 14.414	
mei	17	15	16	€ 1.198	€ 1.233	€ 19.722	€ 20.374	€ 19.722	
jun	17	15	16	€ 1.656	€ 2.115	€ 33.843	€ 28.156	€ 33.843	
jul	18	16	17	€ 1.200	€ 1.098	€ 18.661	€ 21.592	€ 18.661	
aug	18	16	17	€ 1.066	€ 1.191	€ 20.255	€ 19.180	€ 20.255	
sep	18	18		€ 1.059	€ 1.161		€ 19.060	€ 20.896	
okt	18	18		€ 1.151	€ 1.253		€ 20.709	€ 22.545	
nov	18	18		€ 1.117	€ 1.219		€ 20.098	€ 21.934	
dec	18	18		€ 1.186	€ 1.288		€ 21.345	€ 23.181	
				€ 13.799	€ 15.090	€ 161.506	€ 241.360	€ 250.062	

Dikgedrukte cijfers zijn gerealiseerd.

4.1.3 WaarstaatdegemeenteBorne

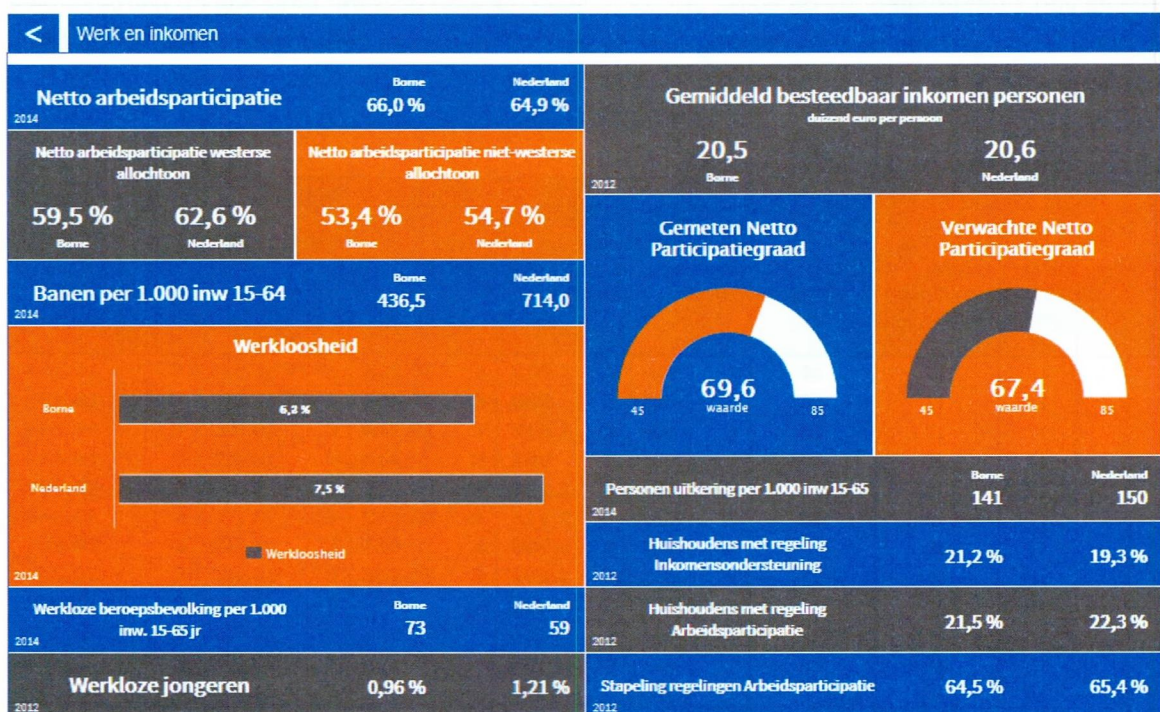
Gemeente: Borne

Vergelijkingsgebied: Provincie Overijssel

Gemeente: Borne

Vergelijkingsgebied: Nederland

4.2 Wmo

In deze paragraaf wordt alleen ingegaan op de nieuw overgehevelde taken vanuit de Wmo 2015. De onderdelen uit de bestaande Wmo (huishoudelijke ondersteuning, woon- en vervoersvoorzieningen en hulpmiddelen) zijn in deze monitor nog niet opgenomen. Deze staan toegelicht in de bestuursrapportage over 2015.

4.2.1 Gebruik van voorzieningen

Onderstaand het gebruik van voorzieningen per 1-10-2015 voor de Wmo 2015 onderdeel begeleiding, dagbesteding en vervoer. De aantallen betreffen het aantal trajecten en niet het aantal unieke cliënten; het aantal unieke cliënten bedraagt 199. Voor de volgende rapportage zal meer inzicht worden gegeven in de in- en uitstroomgegevens.

Soort hulp	Aantal trajecten
Begeleiding in groepsverband	91
Begeleiding individueel	81
Behandeling in groepsverband	3
DAG VB- DAGBESTEDING VOLWASSENEN BASIS	6
Ind. BG - V INDIVIDUELE BEGELEIDING STANDAARD	1
Kortdurend verblijf	5
KV V - Kortdurend Verblijf Volwassen	2
Maatschappelijke Deelname volwassen niveau 1	3
MD V1- Maatschappelijke Deelname volwassen niveau 1	62
MD V2- Maatschappelijke Deelname volwassen niveau 2	17
Persoonlijke verzorging	27
VVVO - Vervoer Volwassenen overig	9
VVVR - Vervoer Volwassenen Rolstoel	3
Zelfstandig leven 1 (volwassenen)	1
Zelfstandig leven 2 (volwassenen)	3
ZL V1 - Zelfstandig leven 1 (volwassenen)	61
ZL V2 - Zelfstandig leven 2 (volwassenen)	17
Eindtotaal	392

4.2.2 Budgetten

Wmo 2015	Raming 2015	Verwachting 2015	Saldo
<u>Opbrengsten:</u>			
Eigen bijdragen	178.500	169.000	-9.500
Rijksbijdrage	4.069.684	4.033.000	-36.684
Totaal	4.248.184	4.202.001	-46.184
<u>Kosten:</u>			
Kosten begeleiding ZIN	2.058.000	1.648.800	409.200
Kosten begeleiding PGB	830.500	1.150.000	-319.500
Inloop GGZ	101.000	25.500	75.500
Doventolk	15.500	15.500	0
Clientondersteuning	238.500	238.500	0
Voormalige Wtcg/CER	412.000	109.000	303.000
Uitvoeringskosten	592.684	361.000	231.684
Totaal	4.248.184	3.548.300	699.884

De weergegeven kosten betreffen de totale kosten van de bestaande (overgangsrecht) en gestarte trajecten.

De budgetten voor 2015 zijn nog gebaseerd op historische kosten en nog niet op basis van het objectieve verdeelmodel. Het voordeel is in lijn met de verwachtingen bij het opstellen van de begroting voor 2015. De budgetten zullen vanaf 2016 gebaseerd zijn op dit objectieve model, waarmee naast de rijksbezuiniging een extra verlaging van de kosten moet worden gerealiseerd, met name vanaf 2017.

Het lijkt alsof binnen de Wmo een verschuiving zichtbaar is van Zorg in Natura (ZIN) naar Persoonsgebonden Budget (PGB). Een deel van de verklaring kan liggen in het feit dat de begroting 2015 is opgesteld aan de hand van de Vektis-bestanden van 2012/2013. Er zal nog een nadere analyse plaats vinden.

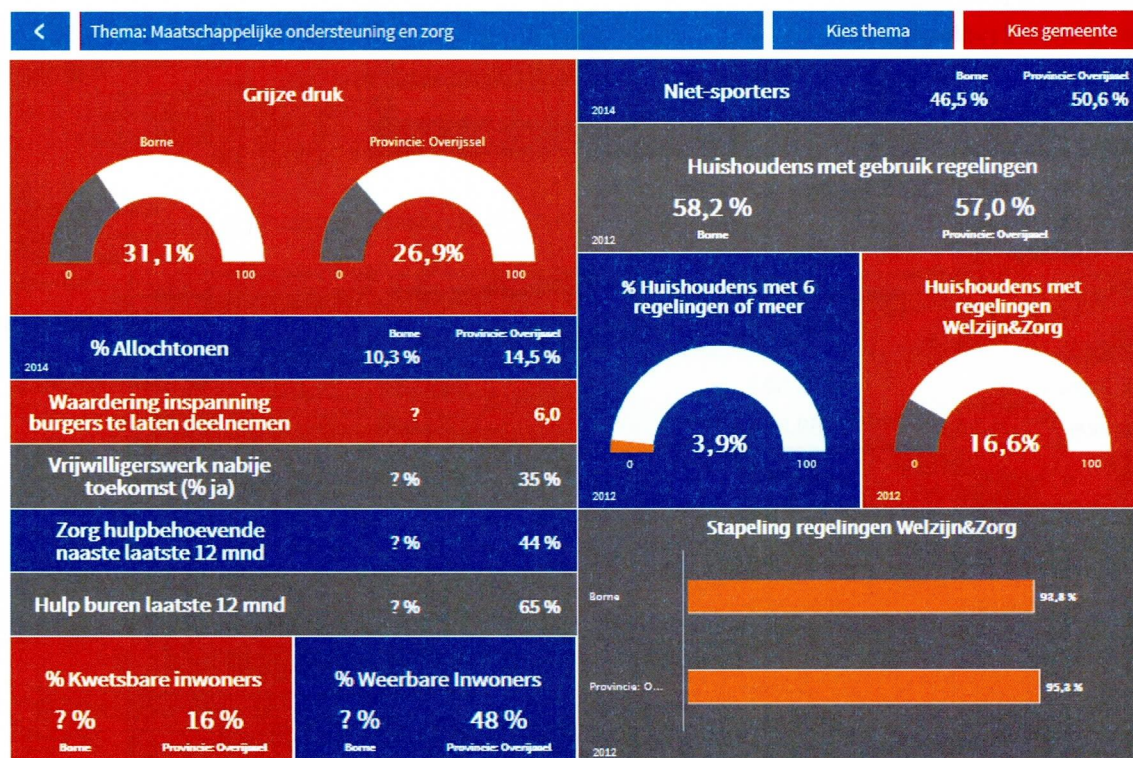
Voor de inloop GGZ wordt samen opgetrokken met de gemeente Hengelo, waarmee een eerste besparing is gerealiseerd. Eveneens is een besparing gerealiseerd door de collectieve ziektekostenverzekering via Menzis te laten verlopen. Voor de mensen welke tussen wal en schip zouden kunnen raken, kan hiervoor specifiek maatwerk worden ingezet.

Zowel in de raadsvergadering van 30 oktober 2014 als ook in de bestuursrapportage 2015 is aangegeven de overschotten uit 2015 in te zetten voor innovatie en het opvangen van de toekomstige tekorten vanwege de rijksbezuinigingen. Bij de jaarrekening zal voorgesteld worden deze te storten in een reserve voor het sociaal domein.

4.2.3 WaarstaatdegemeenteBorne

Gemeente: Borne

Vergelijkingsgebied: Provincie Overijssel

4.3 Jeugdhulp

4.3.1 Gebruik van voorzieningen

Onderstaand het gebruik van voorzieningen per 1-10-2015 voor de jeugdhulp. De aantallen betreffen het aantal trajecten en niet het aantal unieke cliënten; het aantal unieke cliënten bedraagt 242. De trajecten welke nog moeten worden ingedeeld naar categorie worden in het laatste kwartaal van 2015 uitgewerkt. Voor de volgende rapportage zal meer inzicht worden gegeven in de in- en uitstroomgegevens.

Soort jeugdhulp	Aantal trajecten
4LVG	1
A 1800-2999 - Angst - vanaf 1.800 tot en met 2.999 minuten	1
Basis GGZ chronisch	1
Basis GGZ intensief	30
Basis GGZ kort	2
Basis GGZ Midden	3
Begeleiding in groepsverband	31
Begeleiding individueel	16
Behandeling in groepsverband	1
Behandeling individueel	2
BG GH incl. VB - GEZINSHUIZEN, Begeleiding Gezinshuis inclusief verblijf basis	1
D 1799-2999 - Depressie - vanaf 1.799 tot en met 2.999 minuten	1
DOK 1800-2999 - Dyslexie - Overige kindertijd - vanaf 1.800 tot en met 2.999 minuten	6
KV J - Kortdurend Verblijf Jeugd	2
KVO - KORTDUREND VERBLIJF, overgangsrecht	1
MD J 2 - Maatschappelijke Deelname jeugd niveau 2	1
MD J1 - Maatschappelijke Deelname jeugd niveau 1	7
MD J3 - Maatschappelijke Deelname jeugd niveau 3	1
NHC 100%- Normatieve huisvestingscomponent	1
O - Behandeling (j)lvg	1
OK 3000-5999 - Overige kindertijd - vanaf 3.000 tot en met 5.999 minuten	1
OT korter dan 1 jaar - onder toezichtstelling korter dan 1 jaar	1
P 250-799 - Pervasief - vanaf 250 tot en met 799 minuten	1
P BG pleeggezin en WSS - Pleegzorg inclusief begeleiding pleeggezin en WSS	13
Persoonlijke verzorging	10
SPEC JH 0-18 SPEL Z - SPECIALISTISCHE JEUGDHULP 0-18 jr, Speltherapie zwaar	1
Toeslag observatie	1
Verblijf tijdelijk	6
Verwijzing naar Jeugd GGZ basis	11
Verwijzing naar Jeugd GGZ specialistisch algemeen	32
Verwijzing naar Jeugd GGZ specialistisch dyslexie	1
VVJ - Vervoer Jeugd	4
ZL J2 - Zelfstandig leven 2 (jeugd)	2
ZL J3 - Zelfstandig leven 3 (jeugd)	1
Nog te categoriseren	183
Eindtotaal	378

4.3.2 Budgetten

Jeugdhulp	Raming 2015	Verwachting 2015	Saldo
<u>Opbrengsten:</u>			
Eigen bijdragen			
Rijksbijdrage	3.999.928	3.856.000	-143.928
Totaal ontvangsten	3.999.928	3.856.000	-143.928
<u>Kosten:</u>			
Gezinscoach	65.000	65.000	0
Kosten ZIN	2.541.000	2.202.000	339.000
Kosten PGB	949.000	671.000	278.000
Kosten Veilig thuis	33.000	92.800	-59.800
Kosten OZJT	0	48.000	-48.000
Landelijk transitie arrangement	150.500	150.500	0
Uitvoeringskosten	261.428	215.000	46.428
Totaal kosten	3.999.928	3.444.300	555.628

De weergegeven kosten betreffen de totale kosten van de bestaande (overgangsrecht) en gestarte (zowel ingedeelde als nog toe te wijzen) trajecten.

De budgetten voor 2015 zijn nog gebaseerd op historische kosten en nog niet op basis van het objectieve verdeelmodel. Het voordeel is in lijn met de verwachtingen bij het opstellen van de begroting voor 2015. De budgetten zullen vanaf 2016 gebaseerd zijn op dit objectieve model, waarmee naast de rijksbezuiniging een extra verlaging van de kosten moet worden gerealiseerd, met name vanaf 2017.

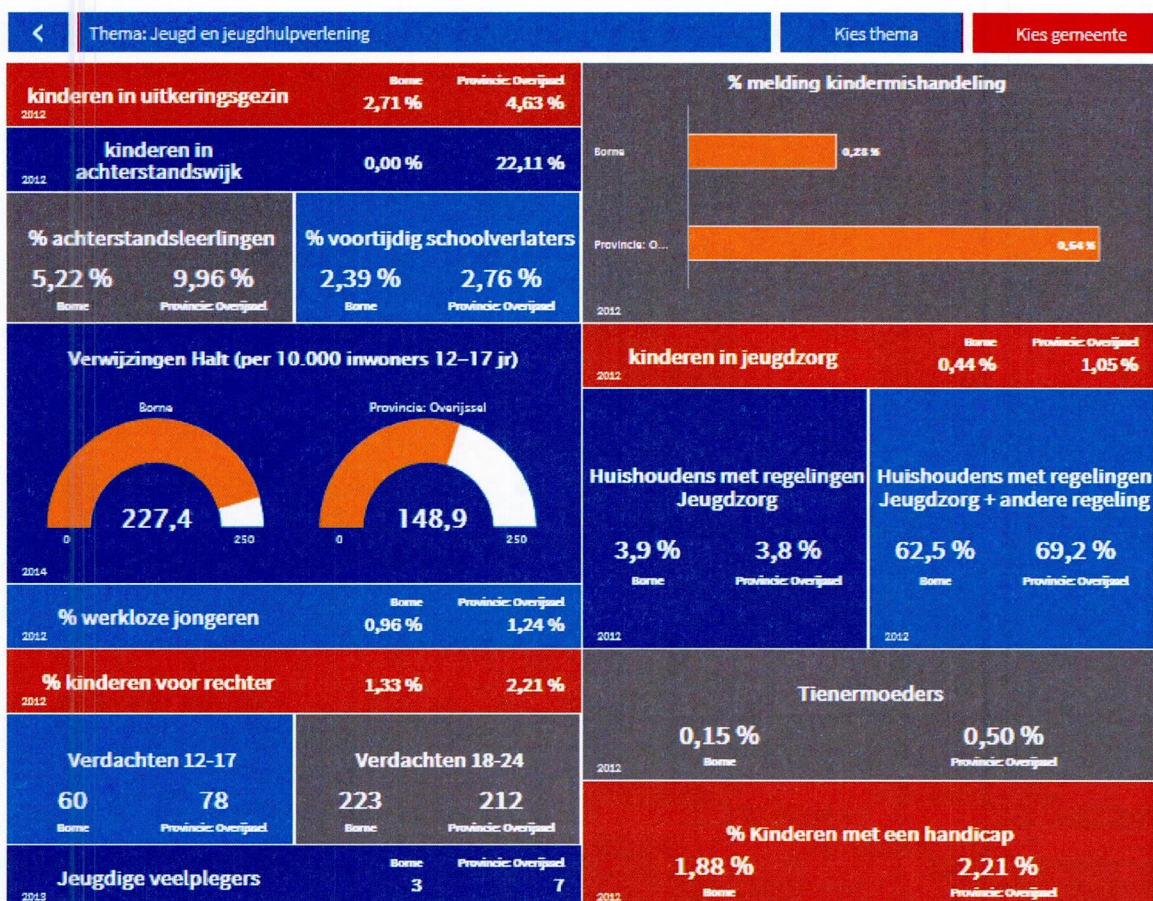
Voor de jeugdhulp liggen vooralsnog de aantallen eveneens iets lager dan waar in de begroting op basis van de Vektis-bestanden van 2012/2013 voor 2015 rekening mee is gehouden.

Zowel in de raadsvergadering van 30 oktober 2014 als ook in de bestuursrapportage 2015 is aangegeven de overschotten uit 2015 in te zetten voor innovatie en het opvangen van de toekomstige tekorten vanwege de rijksbezuinigingen. Bij de jaarrekening zal voorgesteld worden deze te storten in een reserve voor het sociaal domein.

4.3.3 WaarstaatdegemeenteBorne

Gemeente: Borne

Vergelijkingsgebied: Provincie Overijssel

4.4 Financieel perspectief 2016-2019

Voor het jaar 2016 past, met de in 2015 gerealiseerde besparingen, de begroting nog steeds binnen het uitgangspunt budgettair neutraal. Vanaf 2017 staan er echter forse taakstellingen te realiseren binnen de in te zetten transformatie.

Onderstaand zijn de taakstellingen voor de jaren 2017 tot en met 2019 aangegeven. De cijfers zijn cumulatief, oplopend naar een taakstelling van € 1.018.000 in 2019. Bij het aanbieden van de begroting 2017 zal worden aangegeven of en hoe deze taakstelling voor 2017 en wellicht ook deels voor 2018 en 2019 kan worden ingevuld. Dan is ook meer duidelijkheid hoe de herindicaties uitpakken.

Jaar	Taakstelling
2017	€ 280.500
2018	€ 705.500
2019	€ 1.018.000

5. Samenvatting

De eerste landelijke gemeentelijke monitor sociaal domein is per 17 september 2015 beschikbaar gekomen. Het rapport biedt inzicht in gegevens per gemeente en maakt vergelijkingen tussen gemeenten mogelijk. De gegevens zijn gebaseerd op informatie van de zorgaanbieders en de gemeente en zijn nog niet volledig omdat de informatievoorziening laat op gang kwam onder meer door privacywetgeving. Pas vanaf 1-10-2015 kan gestart worden met de controle van de gegevens aangeleverd door zorgaanbieders. Vanaf die datum zijn zorgaanbieders verplicht individuele gegevens op cliëntniveau aan gemeenten door te geven (ministeriële regeling).

Een groot deel van 2015 is gebruikt om de transitie te vervolmaken. Mensen moesten geholpen worden en stonden en staan centraal in de uitvoering van Wmo en jeugdhulp. Ondersteuning moest worden geboden voor zowel de mensen die al ondersteuning hadden als voor nieuwe cliënten.

Met deze eerste monitor, met als uitgangspunt de motie van de raad van 30 oktober 2014, beginnen we klein en nog niet compleet, maar met volgende monitors wordt steeds meer informatie toegevoegd.

De gemeente Borne is in grote lijnen vergelijkbaar met gemeenten in de klasse matig stedelijk. Enkele kenmerken van deze gemeenteklasse zijn een redelijk evenwichtige leeftijdsopbouw, een bruto participatiegraad van ongeveer 70%, een lager aandeel van mensen met een laag inkomen dan landelijk, procentueel minder voortijdig schoolverlaters en een lager percentage kinderen met kans op armoede dan landelijk.

De ontwikkelingen binnen de gemeente Borne kenmerken zich voor nu in een daling van het aantal mensen in de bijstand. Voor de Wmo en jeugdhulp zullen alle mensen in 2015 zijn gesproken en geherinciceerd. De herindicaties zijn uitgevoerd door een persoonlijk gesprek (het zogenaamde keukentafelgesprek).

Financieel gezien is de verwachting voor 2015 dat op alle drie de decentralisaties wordt volstaan met de beschikbare budgetten.

Zowel in de raadsvergadering van 30 oktober 2014 als ook in de bestuursrapportage 2015 is aangegeven de overschotten uit 2015 op de Wmo en jeugdhulp in te zetten voor innovatie en het opvangen van de toekomstige tekorten vanwege de rijksbezuinigingen. Bij de jaarrekening zal voorgesteld worden deze te storten in een reserve voor het sociaal domein.

Verslag werkgroep Decentralisaties – 26 oktober 2015

Aanwezig: Gerard Legdeur, Bernard Slotman, Rita Vingerling, Leny Zomer, Tom Verreussel en Saskia Voortman (secretaris, verslag)

Afwezig: Anka Jacobs, Ellen Boersma

Opening en vaststellen agenda

Ellen heeft zich bij Leny afgemeld. Het punt jeugd/wmo wordt daarom doorgeschoven naar de volgende vergadering. De agenda wordt vastgesteld.

Notulen 5 oktober 2015

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld

Mededelingen en ingekomen stukken

Geen punten.

Monitoring Sociaal Domein

Mirjam Gras (teamcoördinator Welzijn en Educatie) is voor dit agendapunt aanwezig.

Algemeen

1. Wat wordt bedoeld met matig stedelijk?
Borne valt in de categorie matig stedelijk. In de monitor vallen hier de steden onder die vergelijkbaar zijn met Borne.
2. Wanneer komt de volgende monitor uit?
De volgende landelijke monitor is voorzien voor januari, de raad ontvangt de monitor bij de jaarrekening in het voorjaar.
3. We houden geld over. Kan het rijk zeggen dat we met minder toe kunnen en Borne korten?
Nee, we zitten dan in een ander en nieuw verdeelmodel. We zijn dan vanaf volgend jaar nadeel-gemeente. Vanaf 2017/2018 moet de transformatie zijn vruchten afwerpen. Geld wat we nu overhouden wordt opzij gezet en kan dan worden gebruikt dit later in te zetten. Dit wordt ook bij de jaarrekening aan de raad voorgesteld. Dit geldt alleen voor wmo en jeugd. Het participatiebudget mag niet overgeheveld worden.
4. Is de klanttevredenheid meegenomen in deze monitor?
Dit staat los van deze monitor. In het najaar zal een klanttevredenheidsonderzoek plaatsvinden. De monitor gaat over processen en resultaten. Klanttevredenheid gaat over de tevredenheid van de klanten. In samenwerking met Arcon is hier een tool voor ontwikkeld. De klant kan deze zelf invullen zonder hulp van een hulpverlener.
5. Hoe actueel zijn de genoemde cijfers en waar komen ze vandaag?
De cijfers zijn uit de eigen, Bornse systemen gehaald. 1 september participatiewet 1 oktober huishoudelijke gegevens. De inhoudelijke gegevens hebben als peildatum 1 april 2015. De gegevens mbt de wmo en jeugd 1 juli 2015 en de situatie ten aanzien van de participatiewet heeft als peildatum 1 september 2015. De cijfers die genoemd zijn in figuren en grafieken zijn afkomstig van CBS en jeugdzorgaanbieders.
6. Hoe lang gaat het duren voordat de cijfermatige gegevens actueel zijn?
De planning en ambitie is dat alles aan het einde van dit jaar up to date is en verwerkt in de systemen
7. Op pagina 6 is opgenomen dat de zorgaanbieders de verplichting hebben om gegevens aan te leveren richting de gemeenten. Waarom is dit nodig en hoe verhoudt zich dit met de wet op de privacy.
Dit is van belang voor de uitvoering en deze overdracht vindt plaats door middel van het beveiligde gegevensknooppunt. Dit is een beveiligde overdracht van persoonlijke gegevens alle gemeenten moeten hiervan gebruik maken.
8. Op pagina 7 staat dat de Bornsche Maten nog niet is meegenomen ten aanzien van de gegevens met betrekking tot de groene en grijze druk. De BM valt onder groene druk en overige wijken onder grijs. Wat is het omslagpunt?
Dat is hier nog niet uit te halen. De verwachting is dat dit in de toekomst anders zal zijn zodat we trends kunnen ontdekken en kunnen sturen. In Borne wonen meer ouderen en zal in de toekomst de grijze druk toenemen..
9. Op pagina 8 wordt gesproken over beroepsgeschikte bevolking. Wat betekent dit?

Beroepsgeschikt betekent dat men in staat is om te werken, niet wordt beperkt door lichamelijke of psychische klachten maar niet werkzaam is.

10. Is er een verklaring te geven over de lage uitstroom bij jeugd (pagina 10)?
Dit zal worden nagevraagd bij Riet Siegerink (beleidsmedewerker jeugd). Antwoord waarschijnlijk niet beschikbaar voor PB op 27 oktober.
11. Pagina 13: Is bezuinigen op leerlingenvervoer mogelijk?
Ja, dit is mogelijk. Er wordt eerst gekeken naar wat de ouders zelf kunnen of wat hun omgeving kan bijdragen. Ook wordt gekeken of er alternatieven zijn zoals openbaar vervoer. Is dit allemaal niet mogelijk, dan wordt er een maatwerkvoorziening leerlingenvervoer ingezet.
12. Op pagina 14 staat aangegeven dat de huisartsen voor 1 jaar een vergoeding ontvangen voor een praktijkondersteuning. Wat zijn de effecten van de praktijkondersteuner.
De indrukken zijn positief maar de effecten zijn nog niet in beeld. In het eerste kwartaal van 2016 ontvangen we een rapportage van de huisartsen.
13. Op pagina 14 wordt gesproken over passend onderwijs. Wat is de rol van de gemeente?
Onderwijs is geen (primaire) taak van de gemeente, het is een verantwoordelijkheid van scholen. Het gaat hier om passend onderwijs van kinderen die in een zorgtraject zitten.
14. Pagina 14: Hoe zijn de ervaringen met Veilig Thuis Twente (VTT)?
Dit blijkt per gemeente te wisselen. VTT gaat binnenkort bij alle deelnemende gemeenten langs voor een inventarisatie.
15. Pagina 18. In de media komt naar voren dat het aantal PGB's zou toenemen. Is dit in Borne ook het geval?
Nee, ten opzichte van wat er begroot is, is het aantal lager (dit geldt voor jeugd). Voor de Wmo zien we een lichte stijging van Pgb's t.o.v. wat dit jaar begroot is.
16. Op pagina 20 wordt in de laatste alinea tarieven genoemd. Om welk tarief gaat het?
Het betreft het tarief dat de gemeente van het rijk krijgt om iemand aan het werk te helpen. Dat tarief is lager dan voorheen.

De werkgroep spreekt af dat de vragen en antwoorden naar de raads- en commissieleden worden toegezonden. Ivm afwezigheid van Leny en Bernard zal Tom namens de werkgroep en ander toelichten.

Eindverslag werkgroep decentralisaties

Bernard vraagt of er op basis van de besproken monitor ook een eindverslag ten aanzien van het inhoudelijke gedeelte kan worden gemaakt. De werkgroep is van mening dat de monitor voldoende weergeeft voor een eindverslag. Van belang daarbij is dat er ook een evaluatie komt en de werkgroep ingaat op het proces en de aandachtspunten zoals bij bestuurlijke vernieuwing afgesproken is. Vervolgens is het aan de raad om te bepalen of en hoe de werkgroep verder kan gaan.

De volgende vergadering is op maandag 9 november 2015 van 15:30 tot 17:00 uur in kamer 4 van het bestuursgedeelte.

Actiepuntenlijst werkgroep decentralisaties

Omschrijving	Wie?	Wanneer?	Status
WMO raad uitnodigen	Saskia	Als evaluatie WMO beschikbaar is.	

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT02281

Onderwerp	: Aanbesteding telefonie (inclusief telefooncentrale)
------------------	---

Samenvatting voorstel

Rondom de telefonie spelen er nu twee ontwikkelingen die voor Borne van belang zijn:

1. De telefooncentrale is afgeschreven en moet vervangen worden.
2. Het contract vaste telefonie n.a.v. de (landelijke) aanbesteding, OT2010, loopt af in 2016.
3. Aanbesteding telefonie.

Ad 1. De nieuwe telefooncentrale heeft als doel het werken in de regisserende gemeente Borne mogelijk te maken. Dit door:

- Tijd- en plaats onafhankelijk werken te faciliteren.
- (Telecommunicatie) Device onafhankelijk te werken.
- Voldoende capaciteit (zowel qua aantallen en bandbreedte).

Voorgesteld wordt om een krediet van € 80.619 ten behoeve van reguliere vervangingsinvesteringen ICT beschikbaar te stellen en de jaarlijkse kapitaallasten voor een bedrag van € 10.480 te dekken uit de post vervangingsinvesteringen en dit voorstel op te nemen in het eerstvolgende verzamelbesluit.

Ad 2. Het contract met onze leverancier vaste telefonie, Tele2, loopt in maart 2016 af. Nu een aanbesteding vaste telefonie starten betekent ook dat de vaste telefonie makkelijker geïntegreerd kan worden met de telefooncentrale.

Ad 3. Enschede heeft een aanbesteding telefonie (vaste telefonie, inclusief telefooncentrale) gestart. Voortvloeiend uit het IBO/ABEL traject en de huidige en toekomstige nauwe samenwerking tussen Enschede en Borne op I&A vlak is het voor Borne een logische stap om samen een telefooncentrale aan te besteden. De functionaliteiten van de centrale zijn niet alleen gericht op de dienstverlening binnen een individuele (Bornse) organisatie maar vooral ook op de functionele mogelijkheden bij nauwe intergemeentelijke, cq regionale samenwerking.

In het geheel levert meedoen bij de aanbesteding van Enschede niet alleen functionele voordelen op maar we besparen ook kosten omdat we niet zelf een aanbestedingstraject hoeven te doorlopen.

Ontwerpbesluit

- In te stemmen met de deelname van de gemeente Borne aan de aanbesteding vaste telefonie (inclusief telefooncentrale), waarbij de gemeente Enschede/Losser optreedt als penvoerder.
- Volmacht en mandaat te verlenen aan (de heer W. Geesink, directeur BMO, gemeente Enschede), om de gemeente Borne in deze aanbesteding te vertegenwoordigen en te besluiten tot voorlopige gunning van de opdracht.
- De raad voor te stellen om een krediet van € 80.619 ten behoeve van reguliere vervangingsinvesteringen ICT beschikbaar te stellen en de jaarlijkse kapitaallasten voor een bedrag van € 10.480 te dekken uit de post vervangingsinvesteringen en dit voorstel op te nemen in het eerstvolgende verzamelbesluit.

G E M E E N T E B O R N E

Openbaar	:	ja
----------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten	8		
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 1-9-2015		
	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1.
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	Lars Fehse (776)
Afdeling / productgroep	:	Concernstaf / Team Informatievoorziening & Techniek
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Hans van Hes Hennie Nijhuis Rien Harmsen Fons Olijve Marco Moddejonge
Medezeggenschap	:	Nee —

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Rondom de telefonie spelen er nu twee ontwikkelingen die voor Borne van belang zijn:

1. De telefooncentrale is afgeschreven en moet vervangen worden.
2. Het contract vaste telefonie n.a.v. de (landelijke) aanbesteding, OT2010, loopt af in 2016.

Ad 1.

De telefooncentrale is afgeschreven en dient vervangen te worden. Deze vervanging is opgenomen in het ICT vervangingsinvesteringsplan. Echter, in de moderne telecommunicatie is er een nauwe relatie en samenhang tussen mobiele telefonie, vaste telefonie en de rol van de telefooncentrale hierin. Om die reden is het te adviseren de aanschaf en implementatie van de nieuwe telefooncentrale onder te brengen in de aanbesteding van de vaste telefonie. Er is onderzocht in hoeverre wij de komende periode kunnen overbruggen met de huidige centrale (zie 3. Argumenten).

Ad 2.

Participeren in de landelijke aanbesteding telefonie, OT2010, is voor Borne erg voordelig geweest. Het contract vaste telefonie loopt volgend jaar af.

De gemeente Enschede heeft een aanbesteding telefonie (vaste telefonie en telefooncentrale) uitgeschreven. Het voorstel is om aan deze aanbesteding deel te nemen.

2 Beoogd resultaat

1. Een moderne telefooncentrale die aan de functionele eisen van de gemeente Borne voldoet. Dit geldt zowel voor de huidige eisen als potentiële toekomstige ontwikkelingen.
2. Ontzorging van de leverancier van de telefooncentrale. Het technische en functionele beheer zal bij de leverancier belegd worden.
3. Een nieuw contract ten behoeve van vaste telefonie (tikken).
4. Een contract met een leverancier van vaste telefonie dat past bij de huidige en toekomstige eisen van de gemeente Borne, zowel qua functionaliteit als schaalbaarheid (afbouw vaste abonnementen).

3 Argumenten

1. Huidige telefooncentrale

De huidige telefooncentrale is technisch en softwarematig afgeschreven. Onderzocht is welke mogelijkheden er zijn met deze situatie om te gaan. Uit dit onderzoek blijkt dat:

- Het mogelijk is de centrale softwarematig up to date te brengen. De kosten hiervoor zijn € 6.200 (interne inzet niet mee gerekend) incidenteel en de structurele kosten nemen toe met € 20 per maand. Echter zal **alle** ondersteuning/service op onze huidige centrale per mei 2017 stoppen. Na 1,5 jaar kan de telefooncentrale geheel niet meer gebruikt worden.
- Bij een technische totaal uitval van de huidige centrale is het mogelijk KPN Events in te schakelen. Binnen 1 werkdag wordt een geheel werkbaar oplossing geplaatst deze kan gehuurd worden totdat de nieuw aan te schaffen centrale geïmplementeerd is.

Aangezien de huidige centrale al afgeschreven is en hooguit tot mei 2017 door leverancier ondersteund wordt is de maximale levensduur 1,5 jaar. Om voor een dergelijke korte levensduur een investering van minimaal € 6.000 te doen is niet zinvol. Het nieuw aanbesteden van een telefooncentrale is daarmee de beste optie. De aanbesteding van Enschede past bij de functionele eisen van Borne, zowel qua eisen voortkomend uit de dienstverlening, de bedrijfsvoering als de organisatorische ontwikkeling van Borne

G E M E E N T E B O R N E

naar een kernorganisatie. Borne kan bij deze aanbesteding meeliften, oftewel bespaart de kosten (zowel qua procedure als ook qua inhuur van expertise) die een aanbesteding met zich mee brengt. Om die reden wordt geadviseerd om deel te nemen bij de aanbesteding van de gemeente Enschede.

2. Nieuwe telefooncentrale in relatie tot de regisserende gemeente Borne

De gemeente Borne is volop in verandering, we ontwikkelen ons naar een regisserende gemeente. De medewerker in de regisserende gemeente moet flexibel overal ten allen tijde kunnen werken en ook bereikbaar zijn. Het klassieke werkplek concept past niet meer bij deze ontwikkeling. En bij werken hoort bereikbaar zijn. Ook gaat de samenstelling van een werkplek veranderen. Van het klassieke bureau, computer, telefoon concept naar flexibele werkplekken gebruik makend van notebooks, smartbooks, tablets en smartphones.

In het bestek van de aanbesteding zijn verschillende gebruikersgroepen gedefinieerd, van de secretaresse werkplek tot de gebruiker met enkel een smartphone. Verder is ook rekening gehouden met eisen wensen die voortkomen uit de publieksbalie en is uitgebreid uitgevraagd naar rapportage mogelijkheden ten behoeve van management informatie. Tenslotte is ook het fenomeen schaalbaarheid te benoemen, de nieuwe telefooncentrale biedt ons zowel in de aantallen als ook soorten toestellen (vast versus mobiel) alle flexibiliteit om met de organisatieontwikkeling mee te groeien.

Bij het beschrijven van de functionele eisen en wensen is rekening gehouden met deze ontwikkelingen.

4 Kanttekeningen

De gemeente Enschede heeft initiatief genomen voor de aanbesteding en heeft andere IBO/ABEL partners uitgenodigd te participeren. Om het aanbestedingsproces volgens planning te laten verlopen heeft de gemeente Borne in juni ambtelijk het signaal afgegeven te willen participeren in deze aanbesteding. Deze deelname moet nu bestuurlijk worden bekrachtigd door middel van dit besluit.

5 Kosten, baten en dekking

De totale (aanschaf en proces) kosten van de vervanging van de telefooncentrale zijn € 80.619. De jaarlijkse kapitaallasten ad € 10.480 worden gedekt uit de post vervangingsinvesteringen.

De kosten voor het contract vaste telefonie worden gedekt uit het reguliere I&T budget.

6 Personeel en organisatie

De capaciteit voor de begeleiding van de implementatie wordt uitgevoerd door een medewerker van Team Informatievoorziening & Techniek en is geborgd in de lijn. Bij de implementatie worden een aantal sleutel spelers, binnen de organisatie, betrokken. Na de implementatie worden de gebruikers in de organisatie over de nieuwe functionaliteiten geïnformeerd.

7 Vervolg na besluitvorming college

De gemeente Enschede zal geïnformeerd worden dat het college van de gemeente Borne heeft besloten om te participeren in de aanbesteding telefonie van de gemeente Enschede.

G E M E E N T E B O R N E

8 Communicatie

Na de implementatie worden de gebruikers in de organisatie over de nieuwe functionaliteiten geïnformeerd.

9 Bijlage(n)

- Service Levels – KPI's 18-06-2015.doc
- Concept Prijzenblad Gemeente Enschede v0 96.doc
- Aanbestedingsleiddraad 0.95 20150616.doc
- PvE Enschede 0,96.xlsx

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel **15INT02306**

Onderwerp	: Organisatiewijziging Grondgebied
------------------	------------------------------------

Samenvatting voorstel

Met de transitie van de buitendienst naar Twente Milieu is een deel van de administratieve taken meegegaan. De formatie die hiermee gemoeid is (0,78 fte), is echter nog niet in mindering gebracht op de formatie bij de afdeling Grondgebied. Voorgesteld wordt dit alsnog te doen en de desintegratiekosten met € 34.000 te verminderen.

Tevens wordt voorgesteld de functie planeconoom en de formatie (0,78 fte) volledig onder te brengen bij het team ontwikkeling. Het team ontwikkeling werkt aan een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Borne. Planologie en planeconomie zijn in dat verband onlosmakelijk met elkaar verbonden. Organisatorisch maakt planeconomie evenwel geen deel uit van het team ontwikkeling.

Ontwerpbesluit

1. Formatie van de functie administratief medewerker (functienummer 1032) verminderen met 0,78 fte.
2. Restant desintegratiekosten vaststellen op € 116.000 (€ 150.000 - € 34.000).
3. Functie van planeconoom (functienummer 1050) volledig (0,78 fte) onderbrengen bij team ontwikkeling.
4. De formatie met functienummer 1032 te verwerken in de begroting 2015.
5. De formatie met functienummer 1050 te verwerken in de 1^e wijziging van de begroting 2016 welke in de raadsvergadering van 9 november 2015 wordt vastgesteld.

Openbaar	: ja
-----------------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 22-9-2015 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	Martien Weernink (717)
Afdeling / productgroep	:	Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Marcel Wielinga en Marcel Diepenmaat
Medezeggenschap	:	Ja – ter informatie

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

In 2014 zijn de medewerkers van de buitendienst ondergebracht bij Twente Milieu. Tegelijkertijd is ook een van de administratief medewerkers meegegaan naar Twente Milieu. De formatie (0,78 fte) van de administratief medewerker (functienummer 1032) is in verband met de vermindering van administratieve taken in Borne echter nog niet bijgesteld.

Het team ontwikkeling werkt aan een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Borne. Daartoe worden de planologische en stedenbouwkundige wensen in balans gebracht met de financieel economische mogelijkheden. Dit vindt plaats in een iteratief proces van tekenwerk en rekenwerk. Planologie en planeconomie zijn daarmee onlosmakelijk met elkaar verbonden. Organisatorisch maakt planeconomie evenwel geen deel uit van het team ontwikkeling, maar valt het direct onder de afdelingsmanager Grondgebied. Omdat planeconomie een onmisbaar onderdeel vormt van de werkzaamheden die moeten leiden tot een optimale ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente Borne, ligt het voor de hand dit onderdeel onder te brengen bij het team ontwikkeling.

2 Beoogd resultaat

Formatie van administratief medewerker verminderen (0,78 fte) en de desintegratiekosten met € 34.000 verminderen.

De functie planeconoom onderbrengen (0,78 fte) bij team ontwikkeling.

3 Argumenten

1.1 Formatie wordt in evenwicht gebracht met in de organisatie achtergebleven administratieve taken

2.1 Administratieve taken maken onderdeel uit van personele desintegratie-effecten

Bij de transitie van de buitendienst zijn de personele desintegratiekosten vastgesteld op € 150.000. Met de vermindering van de formatie met 0,78 fte (schaal 5) valt een bedrag van € 34.000 vrij dat wordt ingezet voor verlaging van de personele desintegratiekosten.

3.1 Planeconomie is onlosmakelijk verbonden met planologie

Planologie is onderdeel van het team ontwikkeling. Het ligt voor de hand planeconomie onder te brengen bij team ontwikkeling.

4.1 Formatie is vacant met ingang van 1 januari 2014

De taken van de administratief medewerker zijn met ingang van 2014 niet meer ingevuld. De begroting van 2014 is gesloten. De eerst volgende verwerking is in de begroting van 2015.

5.1 Keuze voor 1 januari 2016 is financieel technisch eenvoudig te verwerken

4 Kanttekeningen

n.v.t.

5 Kosten, baten en dekking

Het verminderen van de formatie (0,78 fte) van de administratief medewerker (1032) leidt tot een vermindering van personele desintegratiekosten met € 34.000. Het restant van de personele desintegratiekosten ontstaan door transitie buitendienst komt daarmee op een bedrag van € 116.000. Het onderbrengen van de functie en de formatie van planeconomie verloopt budgetneutraal.

6 Personeel en organisatie

De medewerkster, benoemd op de functie van planeconoom, is op voorhand betrokken bij het voorstel. De overige beslispunten hebben geen personele gevolgen.

G E M E E N T E B O R N E

7 Vervolg na besluitvorming college

De kostenverdeling in verband met overheveling van de functie planeconoom naar team ontwikkeling dient aangepast te worden door de financieel consultant.

Betrokken medewerkers en ondernemingsraad informeren.

8 Communicatie

De personeelsconsulent stelt de medewerkster benoemd op de functie van planeconoom schriftelijk in kennis van uw besluit.

9 Bijlage(n)

Concept begrotingswijziging

GEMEENTE BORNE

Bijlage: Concept begrotingswijziging

Onderwerp: Organisatiewijziging Grondgebied
Begrotingsjaar: 2015 en 2016
Datum raadsbesluit:
Getoetst op BTW:

Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Voor 2015					
6922000	4000000		Personele desintegratiekosten Twente Milieu	34.000	
5400000	4110000		Loonkosten functienummer 1032		34.000
1° wijziging 2016					
5400100	4110000		Loonkosten functienummer 1050 naar team ontwikkeling	65.905	
5400000	4110000		Loonkosten functienummer 1050 afdeling Grondgebied		65.905
			Totaal baten en lasten	0	0

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15int02161

Onderwerp	:	Taakstelling 2012-2015: schoolzwemmen en onderhoud onderwijshuisvesting
------------------	---	---

Samenvatting voorstel

De ombuigingstaakstelling 2012 – 2015 kent voor de afdeling Inwoners, produktgroep Welzijn & Educatie, nog een in te vullen taakstelling op de onderdelen 'sport', 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting'. Voor het onderdeel 'sport' ontvangt u nog een aparte rapportage. In deze rapportage reiken wij u een aantal voorstellen aan waarmee de taakstelling op de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' dit jaar gerealiseerd kan worden.

Ontwerpbesluit

1. Het product Randvoorzieningen onderwijs, voor een totaal van € 15.000,- , in te zetten om de taakstelling van € 15.000,- die nog resteert voor schoolzwemmen, te realiseren.
2. De producten Leerlingenvervoer voor € 25.000,- en Onderwijsachterstandenbeleid voor € 7.500,- deels af te ramen en de AWBZ-pakketmaatregel geheel voor € 75.500,- af te ramen en in te zetten om de taakstelling van € 108.000,- die nog resteert voor onderhoud onderwijshuisvesting, te realiseren.
3. De wijzigingen mee te nemen in de Berap 2015, onderdeel taakstellingen.

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 28-7-2015 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Meedoen in Borne
Portefeuillehouder	:	M.J. Velten
Opgesteld door (tel.)	:	Mirjam C.A. Gras (074 - 26 58 673)
Afdeling / productgroep	:	Inwoners / Welzijn & Educatie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Mark Heijmans (financieel consultant); Jan van 't Ende (financieel adviseur team bestuur en strategie) en Bernard Knuif (procesbegeleider team bestuur en strategie)
Medezeggenschap	:	Nee
		—

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

De ombuigingstaakstelling 2012 – 2015 kent voor de afdeling Inwoners, productgroep Welzijn & Educatie, nog een in te vullen taakstelling op de onderdelen 'sport', 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting'. Voor het onderdeel 'sport' ontvangt u nog een aparte rapportage. In deze rapportage reiken wij u een aantal voorstellen aan waarmee de taakstelling op de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' dit jaar gerealiseerd kan worden.

Schoolzwemmen

Met het afschaffen van het schoolzwemmen is een taakstelling gemoeid van € 90.000,-. De (inhoudelijke) doelstelling om schoolzwemmen niet langer als een kerntaak te zien, is gehaald. Er is tot 2018 tot een andere (incidentele) invulling voor schoolzwemmen gekomen door een combinatie van ouderbijdrage, een bijdrage van een maatschappelijke partner en incidentele dekking door de gemeente.

Vanaf 2018 vervalt schoolzwemmen en is een budget van € 75.000,- bezuinigd. Omdat de eigen bijdrage van ouders als opbrengst is meegenomen in de taakstelling, maar deze vanaf 2018 niet meer geïnd kan worden, blijft een niet te realiseren taakstelling van € 15.000,- op dit product openstaan. Voorgesteld wordt de invulling van dit restant elders binnen het programma Meedoen in Borne te realiseren: het product Randvoorzieningen onderwijs, voor een totaal van € 15.000,-, inzetten om de taakstelling die nog resteert voor schoolzwemmen, te realiseren.

Onderhoud onderwijshuisvesting

De filosofie achter deze taakstelling was dat er een besparing zou liggen van € 200.000,- in de doordecentralisatie van het onderhoud van onderwijsgebouwen. Deze doordecentralisatie is per 1 januari 2015 van rijkswege doorgevoerd. Dit betekent dat de beschikbare budgetten uit het gemeentefonds zijn gehaald en rechtstreeks bij de schoolbesturen terecht zijn gekomen. Er was geen draagvlak bij de schoolbesturen deze decentralisatie (met een bezuiniging) vervroegd te realiseren.

Door de gevolgen van de wetwijziging is er naar alternatieve dekking van deze taakstelling gezocht. In 2014 is structurele dekking gevonden binnen de CJG-budgetten van € 92.000,-. Voorgesteld wordt de invulling van het restant van € 108.000,- elders binnen het programma Meedoen in Borne te realiseren:

- Leerlingenvervoer: € 25.000,-
- Onderwijsachterstandenbeleid: € 7.500,-
- AWBZ-pakketmaatregel: € 75.500,-

2 Beoogd resultaat

De bezuinigingstaakstelling op de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' in 2015 gerealiseerd te hebben.

3 Argumenten

1.1. Het product Randvoorzieningen onderwijs inzetten om de resterende taakstelling van € 15.000,- op schoolzwemmen te realiseren.

Het product Randvoorzieningen onderwijs (6480010) kent twee kostensoorten (Subsidie overheidsinstellingen: 4424004 (€ 12.000,-) en overige Inkomensoverdrachten: 4425003 (€ 4.000,-)). Dit product is in het verleden bedoeld voor het inzetten door de gemeente van externe advisering op onderwijsgebied (indien nodig) en voor verplegingskosten voor een speciale school voor zieke kinderen. Het betreft lokaal beleid. De afgelopen jaren is hier incidenteel gebruik van gemaakt. Met de komst van

G E M E E N T E B O R N E

de Jeugdwet en de nieuwe Zorgverzekeringswet per 1 januari 2015, is het vergoeden van verpleegkosten niet meer nodig. € 15.000,- kan worden ingezet om de taakstelling op schoolzwemmen te realiseren.

2.1. Het product Leerlingenvervoer (deels) inzetten om de resterende taakstelling van € 108.000,- op onderhoud onderwijshuisvesting te realiseren.

Met ingang van 2014 wordt er strakker gemonitord op de uitvoering van de contracten binnen het Leerlingenvervoer. Ondanks dat de leerlingenaantallen toenemen, nemen de kosten dankzij de strakkere monitoring af. Voorgesteld wordt deze post (totaal € 450.000,-) structureel af te ramen met een bedrag van € 25.000 en deze in te zetten voor de taakstelling onderhoud onderwijshuisvesting.

2.2. Het product Onderwijsachterstandenbeleid (deels) inzetten om de resterende taakstelling van € 108.000,- op onderhoud onderwijshuisvesting te realiseren.

Het onderwijsachterstandenbeleid is de afgelopen jaren al fors afgebouwd. Het betreft het aantal peuterplaatsen dat de gemeente afneemt bij de kinderopvang. Voor 2015 zijn afspraken gemaakt voor een totaalbedrag van € 42.500,-. Dit betekent dat € 7.500,- structureel kan worden afgeamd en dit bedrag kan worden ingezet voor de taakstelling onderhoud onderwijshuisvesting.

2.3. De AWBZ-pakketmaatregel (volledig) inzetten om de resterende taakstelling van € 108.000,- op onderhoud onderwijshuisvesting te realiseren.

In 2009 is de AWBZ-pakketmaatregel ingegaan. Deze pakketmaatregel was alleen bedoeld voor mensen die een grote kans hadden op ongewenste (onnodige) opname in een instelling of verwaarlozing. Een deel van het rijksbudget is toen ter tijd overgeheveld naar de gemeente, voor cliënten met een psychosociale grondslag. Deze psychosociale grondslag werd in de oude indicatiestelling AWBZ met name gebruikt voor personen, waar duidelijk een probleem in de sociale redzaamheid aanwezig was, maar (nog) geen diagnose kon worden gesteld vanwege het ontkennen van het hebben van een probleem door de persoon. In Borne is in 2012 voor vier mensen, die tussen het wal en het schip dreigden te raken, structureel geregeld dat ze lichte begeleiding konden blijven houden.

In afwachting van de decentralisatie van de gehele functie begeleiding AWBZ, die aanvankelijk per 2013 naar gemeenten zou overgaan, was tot het voorjaar 2014 geen beleid opgesteld. Echter, er leek een toename van vragen te ontstaan voor ondersteuning bij mensen met een psychosociale grondslag, waar geen diagnose was gesteld. Het gereserveerde rijksbudget (€ 75.500,- structureel) op de stelpost "Wmo, pakketmaatregel AWBZ en psychosociaal", is door de gemeenteraad beschikbaar gesteld voor deze specifieke doelgroep. In 2014 werd (na een aanvankelijke toename in het voorjaar), tegen de verwachting in, nauwelijks meer een beroep gedaan op gemeentelijke ondersteuning voor deze specifieke doelgroep. Voorgesteld wordt deze post structureel (€ 75.500,-) in te zetten voor de taakstelling onderhoud onderwijshuisvesting.

4 Kanttekeningen

1.1 en 2.1 Niet instemmen met de voorstellen betekent geen oplossing binnen het programma Meedoen in Borne.

Met deze voorstellen kan de taakstelling op de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' in 2015 binnen het programma Meedoen in Borne worden gerealiseerd. Dat betekent dat niet verder binnen de totale begroting naar het realiseren van de taakstelling hoeft te worden gekeken. Daarmee is tevens voor het schoolzwemmen en het onderhoud onderwijshuisvesting de taakstelling binnen de termijn van 2012-2015 gerealiseerd.

G E M E E N T E B O R N E

5 Kosten, baten en dekking

Het product Randvoorzieningen onderwijs inzetten om de resterende taakstelling van € 15.000,- op schoolzwemmen te realiseren. Het product Randvoorzieningen onderwijs (6480010) kent twee kostensoorten (Subsidie overheidsinstellingen: 4424004 (€ 12.000,-) en overige Inkomensoverdrachten: 4425003 (€ 3.000,-).

Het Leerlingenvervoer (6422030/4423003) met € 25.000,- aframen.

Het Onderwijsachterstandenbeleid (6480020/4425003) met € 7.500,- aframen.

De AWBZ-pakketmaatregel (in de begroting als praktische oplossing zolang ondergebracht onder het product begeleiding (6620090/4343900) met € 75.500,- volledig inzetten.

Daarmee is dekking voor de taakstelling op het product onderhoud onderwijshuisvesting gerealiseerd.

6 Personeel en organisatie

Er zijn geen personele consequenties.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na besluitvorming door het college van B&W zal de gemeenteraad een besluit nemen.

8 Communicatie

Omdat er geen directe consequenties zijn voor burgers en/of organisaties (met de kinderopvang zijn al afspraken gemaakt rekening houdende met het verminderde budget), vindt geen actieve communicatie plaats.

9 Bijlage(n)

Geen.

GEMEENTE BORNE

Onderwerp: Taakstelling 2012-2015: schoolzwemmen en onderhoud onderwijshuisvesting
Begrotingsjaar: 2015
Datum raadsbesluit:
Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
6480010	4424004	s	Invulling taakstelling B2: schoolzwemmen	-12.000	0,00
6480010	4425003	s	Invulling taakstelling B2: schoolzwemmen	-3.000	0
6422030	4423003	s	Invulling taakstelling B1: onderwijs onderhoud	-25.000	0
6480020	4425003	s	Invulling taakstelling B1: onderwijs onderhoud	-7.500,00	0
6620090	4343900	s	Invulling taakstelling B1: onderwijs onderhoud	-75.500,00	0
6922000	4000000	s	Invulling taakstelling B2: schoolzwemmen	12.000	0
6922000	4000000	s	Invulling taakstelling B2: schoolzwemmen	3.000	0
6922000	4000000	s	Invulling taakstelling B1: onderwijs onderhoud	25.000	0
6922000	4000000	s	Invulling taakstelling B1: onderwijs onderhoud	7.500	0
6922000	4000000	s	Invulling taakstelling B1: onderwijs onderhoud	75.500	0
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	4.343.259	0	4.343.259
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	4.582.340	0	4.582.340
Stand Onvoorzien	48.500	0	48.500

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT02615

Onderwerp	:	Vervangingsinvestering sportpark 't Wooldrik
------------------	---	--

Samenvatting voorstel

Het college stemt in met het voorstel om, in het kader van het onderhoud van Sportpark 't Wooldrik € 62.500,-- beschikbaar te stellen voor de vervanging van diverse materialen ten behoeve van het onderwijs en sportgebruik op sportpark 't Wooldrik.

Daarnaast de jaarlijkse kapitaallasten voor een bedrag van € 62.500,-- te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen en dit voorstel op te nemen in het eerst volgende verzamelbesluit.

Ontwerpbesluit

De raad middels een verzamelbesluit voor te stellen om:

1. Een krediet van € 62.500,-- ten behoeve van sportmaterialen beschikbaar te stellen
2. De jaarlijkse kapitaallasten hiervan ad. € 9.500,-- te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.
3. Dit voorstel op te nemen in het eerstvolgende verzamelbesluit.

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kotteman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 6-10-2015 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Meedoen in Borne
Portefeuillehouder	:	M.J. Velten
Opgesteld door (tel.)	:	G. Tenniglo (664)
Afdeling / Team	:	Inwoners / Welzijn en Educatie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Mark Heijmans, Ben Demmer, B.L.O.S.
Medezeggenschap	:	Nee
		—

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

In 2014 is een compleet nieuw Meerderjaren Onderhoud Plan opgesteld voor de komende 20 jaar voor alle veldsportaccommodaties van 't Wooldrik en 't Vollenbroek te Zenderen.

Hierin zijn naast de natuur- en kunstgrasvelden, ook tribunes, speelgelegenheden en het minispeelveld meegenomen.

Het oude MOP van de gemeentelijke sportvelden dateerde van voor de herstructurering. Voor de in eigendom van de vereniging zijnde kleedaccommodaties en clubgebouwen hebben de verenigingen zelf een onderhoudsplan opgesteld.

In oktober 2014 is een schouw uitgevoerd naar de staat van de buitensportaccommodaties 't Wooldrik en 't Vollenbroek om te bezien welke zaken aan vervanging toe zijn.

In het kwartaaloverleg met de buitensportverenigingen (aanvoedersoverleg) is de schouw en de daaruit voortvloeiende conditie meting uitvoerig besproken.

Zaken welke aan onderhoud of vervanging toe zijn waar de verenigingen verantwoordelijk voor zijn (zoals tribune, kassahokjes, speelplaatsen) zijn teruggekoppeld naar het bestuur van de vereniging. Aan het bestuur is gevraagd hier actie op te ondernemen.

Zenderen Vooruit is een geprivatiseerde vereniging die zelf de vervanging dient uit te voeren. De gemeente Borne is er verantwoordelijk voor het reguliere onderhoud van het natuurgrasveld. Voor het onderhoud van het kunstgrasveld is aan Zenderen Vooruit aangeboden tegen kostprijs mee te liften in het contract van de gemeente Borne met de huidige aannemer.

Een vertegenwoordiger van Zenderen Vooruit is ook aanwezig bij het aanvoeders overleg.

De uit de schouw geconstateerde noodzakelijke vervangingen worden door het bestuur van Zenderen Vooruit opgepakt.

Voor 2015 staan volgens het MOP diverse vervangingen gepland voor sportaccommodaties en materiaal.

In het MOP sportaccommodaties zijn de vervangingen opgenomen per jaar. De afschrijvingstermijn varieert per product en ligt tussen de 5 en 30 jaar.

Drie belangrijke zaken waarvan vervanging noodzakelijk is gebleken zijn:

- Hekwerk aan de Twickelerblokweg (kant van BVV Borne).
- Wedstrijdgoals veld 2 NEO.
- De gezamenlijke beregeningsinstallatie voor alle natuurgrasvelden op sportpark 't Wooldrik.

Het bestuur van de BLOS heeft tijdens haar vergadering van 16 juni 2015 kennis genomen van de resultaten van de schouw van de buitensportaccommodaties.

De BLOS verzoekt u een budget beschikbaar te stellen voor deze vervangingsinvestering.

2 Beoogd resultaat

- De uitvoering zal, na een positief besluit van uw college, in het najaar plaatsvinden.
- Op het sportpark zal een nieuwe beregeningsinstallatie met voldoende capaciteit aanwezig zijn om in droge periodes de velden te besproeien waardoor schade en extra onderhoud aan de natuurgrasvelden kan worden beperkt.
- Het vervangen van het hekwerk aan de Twickelerblokweg zorgt voor een goede afscheiding tussen de weg en sportpark. Ongewenste toegang op het park zal hierdoor verminderen.

3 Argumenten

Door de uitvoering van het noodzakelijke vervangingsonderhoud op Sportpark 't Wooldrik zijn de voorzieningen weer op peil.

G E M E E N T E B O R N E

4 Kanttekeningen

Tijdens de jaarlijkse schouw wordt aangegeven of binnen afzienbare termijn vervanging noodzakelijk is van de economisch afgeschreven materialen, installaties of sportvelden. Ook is het mogelijk dat materialen of installaties niet meer veilig zijn voor het gebruik terwijl de economische afschrijving nog niet is bereikt.

Uitstel van vervanging kan leiden tot gevaarlijke situaties, extra onderhoud en aansprakelijkheid voor het in gebruik geven van een sportaccommodatie.

Op een sportpark waar onderhoud en vervangingen door de gemeente en door de sportverenigingen moet worden uitgevoerd is het belangrijk dat iedereen de noodzakelijke vervangingen, die kunnen leiden tot gevaarlijke situaties, extra onderhoud en aansprakelijkheid, uitvoert en elkaar hierop kan aanspreken.

5 Kosten, baten en dekking

Naar aanleiding van de schouw, de diverse overleggen met aanvoorders van de verenigingen en aannemer sportpark is gebleken is dat vervanging van een aantal onderdelen niet meer uit te stellen is. Een ander deel van de voor 2014 - 2015 geplande vervangingen zijn doorgeschoven naar 2016 of later.

Noodzakelijke vervangingen:

- Hekwerken, met name aan de kant van BVV- Twickelerblokweg
- Wedstrijdgoal veld 2 NEO
- Beregeningsinstallatie voor het totale sportpark.

In bijgevoegd excelbestand 'financieel overzicht vervangingsinvestering' (bijlage 2) wordt aangegeven welke onderdelen bij diverse accommodaties vervangen dienen te worden.

Voor de vervangingsinvesteringen 2015 voor sportaccommodaties en materiaal wordt een krediet van € 62.500,-- gevraagd.

In bijlage 1 (het voorstel van de BLOS) wordt een specifieke omschrijving gegeven van de noodzakelijke vervangingen.

6 Personeel en organisatie

Er zijn geen personele consequenties.

7 Vervolg na besluitvorming college

Nadat uw raad het budget beschikbaar heeft gesteld wordt conform de afgesproken beleidslijn prijsopgave opgevraagd bij hiertoe gespecialiseerde firma's en het startformulier inkoop ingevuld. De werkzaamheden zullen in het najaar plaatsvinden.

8 Communicatie

Met de contactpersonen en besturen van de sportverenigingen zal gecommuniceerd worden over de werkzaamheden en vervangingen.

G E M E E N T E B O R N E

9 Bijlage(n)

Bijlage 1: voorstel AB BLOS vervangingsinvestering

Bijlage 2: financieel overzicht

Onderwerp: Vervangingsinvesteringen sportpark 't Wooldrik
Begrotingsjaar: 2015
Datum raadsbesluit:
Getoets op BTW-consequenties: Ja

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
K.....	433001	I	Vervanging/onderhoud hekwerk sportpark 't Wooldrik	22.500	
K.....	433001	I	Vervanging goals (NEO) sportpark 't Wooldrik	3.000	
K.....	433001	I	Beregeningsplan sportpark 't Wooldrik	37.000	
Totaal				62.500	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	5.115.910	0	5.115.910
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	6.792.773	0	6.792.773
Stand Onvoorzien	48.500	0	48.500

G E M E E N T E B O R N E

12-10-2015 Akkoord

Raadsvoorstel

raadsvergadering
10-11-2015

agendapunt

nummer
15INT02884

onderwerp
Wijzigen van de programmabegroting 2015-2018

	B	W	W	W	S
akkoord	8				
voor kennis- geving aann.					
bespreken					
afwijzen					
eerst rapport					

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

In het verzamelbesluit wordt de gemeenteraad gevraagd in te stemmen met het wijzigen van de programmabegroting 2015-2018. Uitgangspunt daarbij is dat het uitsluitend gaat om financieel-technische wijzigingen van de begroting met beperkte beleidsinhoudelijke betekenis c.q. consequenties.

In dit verzamelbesluit wordt een voorstel gedaan om:

- Akkoord te gaan met een aantal voorstellen waarmee de ombuigingstaakstelling 2012-2015 op de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' dit jaar gerealiseerd kan worden.
- Met de transitie van de buitendienst naar Twente Milieu is een deel van de administratieve taken meegegaan. De formatie die hiermee gemoeid is (0,78 fte), is echter nog niet in mindering gebracht op de formatie bij de afdeling Grondgebied. Voorgesteld wordt dit alsnog te doen en de desintegratiekosten met € 34.000,- te verminderen.
- Rondom de telefonie spelen er ontwikkelingen die voor Borne van belang zijn. De telefooncentrale is afgeschreven en moet vervangen worden. Daarnaast loopt het contract vaste telefonie naar aanleiding van de landelijke aanbesteding (OT2010) af in 2016. Ook is er een aanbestedingstraject telefonie (vaste telefonie, inclusief telefooncentrale) gestart vanuit gemeente Enschede. Voorgesteld wordt om een krediet van € 80.619,- ten behoeve van reguliere vervangingsinvesteringen ICT beschikbaar te stellen en de jaarlijkse kapitaallasten voor een bedrag van € 10.480,- te dekken vanuit de stelpost vervangingsinvesteringen.
- Ten behoeve van het onderhoud van Sportpark 't Wooldrik € 62.500,- beschikbaar te stellen voor de vervanging van diverse materialen voor onderwijs en sportgebruik. En de jaarlijkse kapitaallasten te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.

G E M E E N T E B O R N E

- De Raad heeft in de raadsvergadering van 27 januari 2015 ingestemd met de budgetoverheveling van 2014 naar 2015 ad € 603.000,- ten behoeve van de startnoties. Dit budget is na dit besluit tijdelijk gesteld op de stelpost. Om het budget duidelijk en inzichtelijk op te nemen in de begroting 2015-2018 wordt via een administratieve wijziging voorgesteld om het budget onder te brengen bij de juiste producten. Deze wijziging dient te worden voorgelegd ter goedkeuring aan de Raad, omdat deze wijziging programma overstijgend is.

1 Inleiding

Dit verzamelbesluit bevat vijf collegebesluiten die verwerkt moeten worden in de programmabegroting 2015-2018. In het collegevoorstel 15INT02161: taakstelling 2012-2015: 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' was een beslispunt opgenomen waarin voorzien was om de financiële effecten mee te nemen in de bestuursrapportage 2015. Echter is dit niet haalbaar gebleken. Als alternatief is er nu voor gekozen om de financiële vertaling van dit B&W-besluit alsnog mee te nemen in het verzamelbesluit van november 2015.

Dit betreffen:

1. Taakstelling 2012-2015: 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting'
(15INT02161 d.d. 28-07-2015)	€ 123.000,- (aframing budget) S
€ 123.000,- (verrekening stelpost) S
2. Organisatiewijziging Grondgebied
(15INT02306 d.d. 22-09-2015)	€ 34.000,- (afname kosten) S
€ 34.000,- (desintegratiekosten) S
3. Aanbesteding telefonie (inclusief telefooncentrale)
(15INT02281 d.d. 01-09-2015)	€ 80.619,- (krediet 2015) I
€ 10.480,- (kapitaallasten v.a. 2016) S
4. Vervangingsinvesteringen sportpark 't Wooldrik
(15INT02615 d.d. 06-10-2015)	€ 62.500,- (krediet 2015) I
€ 9.500,- (kapitaallasten v.a. 2016) S
5. Startnotities budgetteren naar juiste producten
(administratieve wijziging)	€ 603.000,- (diverse producten) I
€ 603.000,- (dekking stelpost) I

2 Beoogd resultaat

Na besluitvorming door uw Raad vindt verwerking van dit verzamelbesluit in de programmabegroting 2015-2018 plaats.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

- de begroting neerwaarts bij te stellen vanwege het realiseren van de ombuigingstaakstellingen 2012-2105 voor de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' ad € 123.000,- en deze bijstelling te verrekenen met de stelpost voor een bedrag van € 123.000,-.
- de personeelskosten neerwaarts bij te stellen vanwege het overgaan van administratieve taken naar Twente Milieu voor een bedrag van € 34.000,- en daarnaast de desintegratiekosten te verminderen met een bedrag van € 34.000,-.
- een krediet beschikbaar te stellen van € 80.619 in het kader van vervanging telefooncentrale / aanbesteding telefonie (inclusief telefooncentrale) en de jaarlijks kapitaallasten ad € 10.480,- vanaf 2016 te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.

G E M E E N T E B O R N E

- een krediet beschikbaar te stellen van € 62.500,- ten behoeve van vervangingsinvesteringen voor sportpark 't Wooldrik en de jaarlijks kapitaallasten ad € 9.500,- vanaf 2016 te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.
- de begroting administratief aan te passen door budgetten ter verschuiven van de stelposten naar de juiste producten in de begroting 2015-2018 voor een bedrag van 603.000,-.

Borne, 12-10-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G.G. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer

15INT02885

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12-10-2015;

besluit:

- de begroting neerwaarts bij te stellen vanwege het realiseren van de ombuigingstaakstellingen 2012-2105 voor de onderdelen 'schoolzwemmen' en 'onderhoud onderwijshuisvesting' ad € 123.000,- en deze bijstelling te verrekenen met de stelpost voor een bedrag van € 123.000,-.
- de personeelskosten neerwaarts bij te stellen vanwege het overgaan van administratieve taken naar Twente Milieu voor een bedrag van € 34.000,- en daarnaast de desintegratiekosten te verminderen met een bedrag van € 34.000,-.
- een krediet beschikbaar te stellen van € 80.619 in het kader van vervanging telefooncentrale / aanbesteding telefonie (inclusief telefooncentrale) en de jaarlijks kapitaallasten ad € 10.480,- vanaf 2016 te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.
- een krediet beschikbaar te stellen van € 62.500,- ten behoeve van vervangingsinvesteringen voor sportpark 't Wooldrik en de jaarlijks kapitaallasten ad € 9.500,- vanaf 2016 te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen.
- de begroting administratief aan te passen door budgetten ter verschuiven van de stelposten naar de juiste producten in de begroting 2015-2018 voor een bedrag van 603.000,-.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel **15INT02814**

Onderwerp	:	Eerste wijziging Begroting 2016-2019
------------------	---	--------------------------------------

Samenvatting voorstel

De raad wordt voorgesteld de eerste wijziging van de begroting 2016-2019 vast te stellen.
In dit voorstel zijn de effecten verwerkt van ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na de totstandkoming van de door de raad vastgestelde meerjarenbegroting.
De belangrijkste wijzigingen zijn de verwerking van de mei-circulaire van het gemeentefonds en de verwerking van de structurele effecten uit de bestuursrapportage 2015.
In de begroting 2016-2019 blijft er sprake van een materieel sluitende begroting 2016.

Ontwerpbesluit

De raad voor te stellen om:

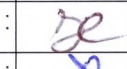
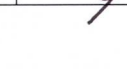
1. De eerste wijziging op de Begroting 2016-2019, inclusief de bijlagen, vast te stellen;
2. Kennis te nemen van de wijzigingen in het financieel perspectief.

Openbaar	:	ja
-----------------	---	----

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 12-10-2015 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
<i>Opmerkingen van college</i>	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	:	J.H. van 't Ende
Afdeling / Team	:	Concernstaf / Bestuur en Strategie
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Carla Koenderink, José Peters
Medezeggenschap	:	Nee
		—

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

In de raadsvergadering van 29 september 2015 is de meerjarenbegroting 2016-2019 vastgesteld. Deze begroting is, conform artikel 190 van de Gemeentewet, ingediend bij de Provincie Overijssel als toezichthoudend orgaan op de gemeenten.

In haar toezichthoudende rol heeft de provincie aangegeven dat de 1e wijziging op de begroting, zoals wij die onze cyclus hebben ingebed, mede bepalend is voor de definitieve toetsing van de begroting door de provincie.

2 Beoogd resultaat

In deze gewijzigde opzet van de cyclus hoort een moment van actualisering van de begroting zoals dat in ons visiedocument is voorzien voor 15 november, zodat de op 29 september jl. vastgestelde begroting, inclusief de nu voorliggende 1e wijziging van deze begroting het meest getrouwe beeld voor de komende jaren geeft als het gaat om onze financiële positie. Met het nu voorliggende voorstel wordt invulling gegeven aan deze doelstelling.

3 Argumenten

1.1 De Eerste wijziging is onderdeel van de definitieve toetsing van de begroting door de provincie.

In de meerjarenbegroting 2016-2019 maakt het college een concrete vertaling van het voorgenomen beleid. Het betreft als het ware het collegewerkprogramma voor de komende vier jaar (beleidsmatig), inclusief een actueel meerjarig financieel kader. De behandeling van de meerjarenbegroting in de raad stond dit jaar geagendeerd voor de raad van juni 23 juni 2015.

Dit is niet haalbaar gebleken en uiteindelijk is de meerjarenbegroting 2016-2019 in de raad van 29 september 2015 vastgesteld. In deze raad hebben ook de algemene beschouwingen en beleidsmatige afwegingen plaatsgevonden.

De Eerste wijziging van de begroting richt zich met name op de actualisering van nadien genomen besluiten en autonome ontwikkelingen die nog niet in de meerjarenbegroting 2016-2019 zijn verwerkt. De behandeling van de Eerste wijziging heeft om die reden dan ook vooral een technisch karakter. De Meerjarenbegroting en de Eerste wijziging tezamen zijn bepalend voor de definitieve toetsing door de provincie.

1.2 Het BBV verplicht gemeenten een basisset van vijf kengetallen te presenteren.

In het rapport Vernieuwing van de Begroting en Verantwoording van gemeenten is een aantal adviezen opgenomen met als doel het inzicht van raad, burgers en andere belanghebbende in de gemeentefinanciën te vergroten.

Eén van de adviezen is het opnemen van een verplichte basisset van vijf kengetallen; Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), Solvabiliteitsratio, Grondexploitatie, Structurele exploitatieruimte en Belastingcapaciteit.

Met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 is de gemeente verplicht deze kengetallen te presenteren als onderdeel in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De bijgevoegde bijlage I, kengetallen financiële positie, is dan ook een aanvulling op de in de meerjarenbegroting 2016-2019 opgenomen paragraaf.

2.1 Door actualisering van nadien genomen besluiten en autonome ontwikkelingen wijzigt het meerjarig perspectief.

In de meerjarenbegroting is de besluitvorming t/m de raad van maart 2015 meegenomen. De besluitvorming vanaf april t/m september 2015 wordt meegenomen in de eerste wijziging.

Onderdelen van deze besluitvorming zijn o.a. de structurele effecten uit de Bestuursrapportage en de Meicirculaire gemeentefonds 2015.

G E M E E N T E B O R N E

4 Kanttekeningen

1.1 Bij de behandeling van de Eerste wijziging worden geen algemene politieke beschouwingen gehouden.

Het politiek zwaartepunt lag bij de behandeling van de Meerjarenbegroting. De raad stuurt op hoofdlijnen. En het accent ligt niet alleen op het eerste jaar maar veel meer dan voorheen ook op de langere termijn. Bij de behandeling van de Eerste wijziging ligt het accent vooral op de uitvoering van de eerste jaarschijf van de reeds vastgestelde begroting.

1.2 Voor de kengetallen zijn geen normen vastgesteld.

Ze moeten daarom in samenhang en in relatie tot de totale begroting worden gezien.

2.1 In het meerjarenperspectief zitten schommelingen

Hoofdzakelijk worden deze schommelingen veroorzaakt door het accres uit het gemeentefonds.

5 Kosten, baten en dekking

Als basis is genomen de aan de raad voorgelegde kaderbegroting 2016-2019 die op 29 september 2015 is vastgesteld.

De begroting is gewijzigd naar aanleiding van de besluiten die door de raad zijn genomen in de raadsvergaderingen van 14 april 2015, 4 juni 2015, 23 juni 2015 en 29 september 2015. Deze zijn meegenomen. Onder andere zijn de effecten van de Meicirculaire gemeentefonds 2015 en de structurele effecten van de Bestuursrapportage 2015 verwerkt.

Hieronder worden de diverse effecten in een overzicht weergegeven en vervolgens per onderdeel toegelicht.

	2016	2017	2018	2019
Voorstel begroting 2016-2019	13 V	33 V	351 N	687 N
Onderhouds- en beheerskosten De Groene Poort	10 N	10 N	10 N	10 N
Conform besluit begroting 2016-2019	3 V	23 V	361 N	737 N
Effecten raadsbesluiten april t/m september 2015	20 V	20 V	20 V	20 V
Effecten Meicirculaire gemeentefonds 2015	27 N	124 N	71 N	36 N
Effecten Bestuursrapportage 2015	19 N	19 N	19 N	19 N
Overige effecten	51 V	67 V	48 V	67 V
Saldo na 1e wijziging	28 V	33 N	383 N	705 N

Toelichting

A. Effecten raadsbesluiten april t/m september

In de meerjarenbegroting 2016-2019 is de besluitvorming t/m de raad van maart 2015 verwerkt. In deze eerste wijziging is de besluitvorming van de maanden april en september opgenomen.

Het besluit Heropening AZC geeft een voordelig effect van € 20.000 doordat de tijdelijke formatie-uitbreiding bij het team Publiekszaken al in de meerjarenbegroting was opgenomen.

B. Effecten mei-circulaire

Het gemeentefonds is flink in beweging door dalende accressen, sterke ontwikkeling van de uitkeringsbasis, het Sociaal Domein en het groot onderhoud aan het verdeelstelsel.

G E M E E N T E B O R N E

Het gemeentefonds daalt in 2016 met € 800.000 naar € 1.900.000 in 2019 en wordt voornamelijk veroorzaakt door de effecten het Sociaal Domein.

Het budgettaire effect van de Meicirculaire op de begroting is veel lager, omdat de effecten van het Sociaal Domein budgettair neutraal in de begroting worden opgenomen. Er worden hiervoor taakstellende stelposten opgenomen in afwachting van besluitvorming over nog te realiseren bezuinigingen.

Het budgettaire effect van de Meicirculaire ontstaat met name door schommelingen in het accres.

	2016	2017	2018	2019
Effecten Meicirculaire tov Begroting 2016-2019	798 N	1.168 N	1.557 N	1.879 N
waarvan effecten Sociaal Domein	771 N	1.044 N	1.486 N	1.843 N
Budgettaire effect Meicirculaire 2015	27 N	124 N	71 N	36 N

Voor een nadere toelichting wordt er verwezen naar het bijgevoegde B&W-voorstel Meicirculaire gemeentefonds 2015.

C. Effecten Bestuursrapportage

In de raad van 29 september jl. is de Bestuursrapportage 2015 vastgesteld. In deze rapportage zijn een aantal structurele effecten genoemd. De afwikkeling van het huurprijsgeschil omtrent de horecaruimte in het sportcomplex 't Wooldrik heeft tot gevolg dat de huurinkomsten vanaf 2016 met € 18.500 worden verlaagd. Overige structurele effecten uit de Bestuursrapportage hebben betrekken op de autonome groei en taakstellingen 2012-2015. Omdat hier tegenover stelposten zijn opgenomen geven deze mutaties geen budgettaire effect.

D. Overige effecten

In de raad van april is een besluit genomen over het beheerplan en de taakstelling van de begraafplaats. De voorziening Uitgifte eigen graven is naar aanleiding van dit besluit opnieuw berekend en op peil gebracht. De structurele toevoeging aan de voorziening wordt verhoogd met € 21.500. De onttrekkingen uit de voorzieningen worden gedaan conform het beheerplan van de begraafplaats. Deze fluctueren jaarlijks. (2016 € 40.000 V, 2017 56.500 V, 2018 € 38.500 V, 2019 € 56.000 V).

Met betrekking tot de Veste wordt er een correctie doorgevoerd omdat er sprake is van een dubbele boeking. De correctie geeft een voordeel van € 27.000.

Reservepositie

In de bijlage treft u een geactualiseerd overzicht van onze reserves en voorzieningen. Met name de reserve Beleidsontwikkeling geeft aan wat de vrij besteedbare ruimte is van de raad, zoals dat ook is vastgelegd in de Nota reserves en voorzieningen.

Het gepresenteerde overzicht betreft een bruto-presentatie van het verwachte verloop van de reserve. In dit verloop is meegenomen de verwachte groei van de reserve door rentetoevoeging als gevolg van bespaarde rente op de reserves. In de aanbiedingsbrief bij de begroting hebben wij de netto vrije ruimte van de reserve aangegeven. Vanuit het bedrijfseconomisch principe dat verliezen worden genomen als deze geconstateerd worden en winsten als deze worden gerealiseerd zijn alle verplichtingen voor de komende jaren gecorrigeerd op het vrij besteedbare saldo van de begroting en is de rentetoevoeging hierin nog niet meegenomen omdat de feitelijke rentetoevoeging nog niet vaststaat (dit is o.a. mede afhankelijk van de actuele rentestand alsmede de stand van alle andere reserves).

In de aanbiedingsbrief hebben wij ook aangegeven dat de reserve beleidsontwikkeling jaarlijks nog kan groeien door deze rentetoevoegingen.

G E M E E N T E B O R N E

De stand van de reserve is ten opzichte van de begroting voor het belangrijkste deel veranderd door de werkelijke rentetoevoeging over 2015, de besluitvorming bij de begroting over de verbindingsweg en de besluitvorming bij de bestuursrapportage over met name de stand van zaken met betrekking tot de stand van zaken inzake de voortgang van de taakstellingen 2015.

De bruto- en netto vrij besteedbare ruimte ziet er, op dit moment, voor de komende jaren als volgt uit:

	Bruto (incl. verwachte rentetoevoeging)	Waarvan rente (cumulatief)	Netto (excl. verwachte rentetoevoeging)
Stand per 1-1-2015 (voor resultaatbest. 2014)	10.092.124		10.092.124
Stand per 1-1-2015 (na resultaatbest. 2014)	6.792.772		6.792.772
Stand per 1-1-2016	6.190.022		6.190.022
Stand per 1-1-2017	2.567.657	992.515	1.575.142
Stand per 1-1-2018	3.068.133	1.960.371	1.107.762
Stand per 1-1-2019	3.424.298	2.735.839	688.459
Stand per 1-1-2020	4.004.275	3.502.186	502.089

Uit dit overzicht blijkt dat op dit moment de netto-vrij besteedbare ruimte (inclusief alle verplichtingen) uit de reserve beleidsontwikkeling € 502.089,-- bedraagt. Afhankelijk van diverse ontwikkelingen (waaronder rentestand en bespaarde rente op de overige reserves) kan dit oplopen naar ongeveer € 4 miljoen.

6 Personeel en organisatie

Er zijn geen personele consequenties.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na besluitvorming zal de door u vastgestelde begroting inclusief deze wijzigingen op de begroting de basis zijn voor de vervolgtrajecten die ingezet gaan worden.

In de raadsvergadering van december zullen u, aan de hand van de nu vastgestelde gewijzigde begroting, de belastingverordeningen ter vaststelling worden voorgelegd.

8 Communicatie

Na vaststelling door de gemeenteraad zal de Eerste wijziging toegezonden worden aan de provincie.

9 Bijlage(n)

- I Kengetallen financiële positie
- II Begrotingsoverzicht baten en lasten
- III Staat van reserves en voorzieningen
- IV Incidentele baten en lasten
- V B&W-besluit Meicirculaire gemeentefonds 2015

GEMEENTE BORNE

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer

15int02951

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12-10-2015;

besluit:

1. De eerste wijziging van de Begroting 2016-2019, inclusief de bijlagen, vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de wijzigingen in het financieel perspectief

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
12-10-2015

agendapunt

nummer
15int02950

onderwerp
Eerste wijziging Begroting 2016-2019

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Voorgesteld wordt om de eerste wijziging van de begroting 2016-2019 vast te stellen.

In dit voorstel zijn de effecten verwerkt van ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan na de totstandkoming van de door uw raad vastgestelde meerjarenbegroting.

De belangrijkste wijzigingen zijn de verwerking van de mei-circulaire van het gemeentefonds en de verwerking van de structurele effecten uit de bestuursrapportage 2015.

In de begroting 2016-2019 blijft er sprake van een materieel sluitende begroting 2016.

1 Inleiding

In uw raadsvergadering van 29 september 2015 is de meerjarenbegroting 2016-2019 vastgesteld. Deze begroting is, conform artikel 190 van de Gemeentewet, ingediend bij de Provincie Overijssel als toezichhoudend orgaan op de gemeenten.

In haar toezichhoudende rol heeft de provincie aangegeven dat de 1e wijziging op de begroting, zoals wij die onze cyclus hebben ingebed, mede bepalend is voor de definitieve toetsing van de begroting door de provincie.

2 Beoogd resultaat

In deze gewijzigde opzet van de cyclus hoort een moment van actualisering van de begroting zoals dat in ons visiedocument is voorzien voor 15 november, zodat de op 29 september jl. vastgestelde begroting, inclusief de nu voorliggende 1e wijziging van deze begroting het meest getrouwe beeld voor de komende jaren geeft als het gaat om onze financiële positie. Met het nu voorliggende voorstel wordt invulling gegeven aan deze doelstelling.

3 Argumenten

1.1 De Eerste wijziging is onderdeel van de definitieve toetsing van de begroting door de provincie.

In de meerjarenbegroting 2016-2019 maakt het college een concrete vertaling van het voorgenomen beleid.

G E M E E N T E B O R N E

Het betreft als het ware het collegewerkprogramma voor de komende vier jaar (beleidsmatig), inclusief een actueel meerjarig financieel kader. De behandeling van de meerjarenbegroting in de raad stond dit jaar geagendeerd voor de raad van juni 23 juni 2015.

Dit is niet haalbaar gebleken en uiteindelijk is de meerjarenbegroting 2016-2019 in de raad van 29 september 2015 vastgesteld. In deze raad hebben ook de algemene beschouwingen en beleidsmatige afwegingen plaatsgevonden.

De Eerste wijziging van de begroting richt zich met name op de actualisering van nadien genomen besluiten en autonome ontwikkelingen die nog niet in de meerjarenbegroting 2016-2019 zijn verwerkt. De behandeling van de Eerste wijziging heeft om die reden dan ook vooral een technisch karakter. De Meerjarenbegroting en de Eerste wijziging tezamen zijn bepalend voor de definitieve toetsing door de provincie.

1.2 Het BBV verplicht gemeenten een basisset van vijf kengetallen te presenteren.

In het rapport Vernieuwing van de Begroting en Verantwoording van gemeenten is een aantal adviezen opgenomen met als doel het inzicht van raad, burgers en andere belanghebbende in de gemeentefinanciën te vergroten.

Eén van de adviezen is het opnemen van een verplichte basisset van vijf kengetallen; Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen), Solvabiliteitsratio, Grondexploitatie, Structurele exploitatieruimte en Belastingcapaciteit.

Met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 is de gemeente verplicht deze kengetallen te presenteren als onderdeel in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De bijgevoegde bijlage I, kengetallen financiële positie, is dan ook een aanvulling op de in de meerjarenbegroting 2016-2019 opgenomen paragraaf.

2.1 Door actualisering van nadien genomen besluiten en autonome ontwikkelingen wijzigt het meerjarig perspectief.

In de meerjarenbegroting is de besluitvorming t/m de raad van maart 2015 meegenomen. De besluitvorming vanaf april t/m september 2015 wordt meegenomen in de eerste wijziging.

Onderdelen van deze besluitvorming zijn o.a. de structurele effecten uit de Bestuursrapportage en de Meicirculaire gemeentefonds 2015.

4 Kanttekeningen

1.1 Bij de behandeling van de Eerste wijziging worden geen algemene politieke beschouwingen gehouden.

Het politiek zwaartepunt lag bij de behandeling van de Meerjarenbegroting. De raad stuurt op hoofdlijnen. En het accent ligt niet alleen op het eerste jaar maar veel meer dan voorheen ook op de langere termijn. Bij de behandeling van de Eerste wijziging ligt het accent vooral op de uitvoering van de eerste jaarschijf van de reeds vastgestelde begroting.

1.2 Voor de kengetallen zijn geen normen vastgesteld.

Ze moeten daarom in samenhang en in relatie tot de totale begroting worden gezien.

2.1 In het meerjarenperspectief zitten schommelingen

Hoofdzakelijk worden deze schommelingen veroorzaakt door het accres uit het gemeentefonds.

G E M E E N T E B O R N E

5 Kosten, baten en dekking

Als basis is genomen de aan de raad voorgelegde kaderbegroting 2016-2019 die op 29 september 2015 is vastgesteld.

De begroting is gewijzigd naar aanleiding van de besluiten die door de raad zijn genomen in de raadsvergaderingen van 14 april 2015, 4 juni 2015, 23 juni 2015 en 29 september 2015. Deze zijn meegenomen. Onder andere zijn de effecten van de Meicirculaire gemeentefonds 2015 en de structurele effecten van de Bestuursrapportage 2015 verwerkt.

Hieronder worden de diverse effecten in een overzicht weergegeven en vervolgens per onderdeel toegelicht.

	2016	2017	2018	2019
Voorstel begroting 2016-2019	13 V	33 V	351 N	687 N
Onderhouds- en beheerskosten De Groene Poort	10 N	10 N	10 N	10 N
Conform besluit begroting 2016-2019	3 V	23 V	361 N	737 N
Effecten raadsbesluiten april t/m september 2015	20 V	20 V	20 V	20 V
Effecten Meicirculaire gemeentefonds 2015	27 N	124 N	71 N	36 N
Effecten Bestuursrapportage 2015	19 N	19 N	19 N	19 N
Overige effecten	51 V	67 V	48 V	67 V
Saldo na 1e wijziging	28 V	33 N	383 N	705 N

Toelichting

A. Effecten raadsbesluiten april t/m september

In de meerjarenbegroting 2016-2019 is de besluitvorming t/m de raad van maart 2015 verwerkt. In deze eerste wijziging is de besluitvorming van de maanden april en september opgenomen.

Het besluit Heropening AZC geeft een voordelig effect van € 20.000 doordat de tijdelijke formatie-uitbreiding bij het team Publiekszaken al in de meerjarenbegroting was opgenomen.

B. Effecten mei-circulaire

Het gemeentefonds is flink in beweging door dalende accressen, sterke ontwikkeling van de uitkeringsbasis, het Sociaal Domein en het groot onderhoud aan het verdeelstelsel.

Het gemeentefonds daalt in 2016 met € 800.000 naar € 1.900.000 in 2019 en wordt voornamelijk veroorzaakt door de effecten het Sociaal Domein.

Het budgettaire effect van de Meicirculaire op de begroting is veel lager, omdat de effecten van het Sociaal Domein budgettair neutraal in de begroting worden opgenomen. Er worden hiervoor taakstellende stelposten opgenomen in afwachting van besluitvorming over nog te realiseren bezuinigingen.

Het budgettaire effect van de Meicirculaire ontstaat met name door schommelingen in het accres.

	2016	2017	2018	2019
Effecten Meicirculaire tov Begroting 2016-2019	798 N	1.168 N	1.557 N	1.879 N
waarvan effecten Sociaal Domein	771 N	1.044 N	1.486 N	1.843 N
Budgettaire effect Meicirculaire 2015	27 N	124 N	71 N	36 N

G E M E E N T E B O R N E

Voor een nadere toelichting wordt er verwezen naar het bijgevoegde B&W-voorstel Meicirculaire gemeentefonds 2015.

C. Effecten Bestuursrapportage

In de raad van 29 september jl. is de Bestuursrapportage 2015 vastgesteld. In deze rapportage zijn een aantal structurele effecten genoemd. De afwikkeling van het huurprijsgeschil omtrent de horecaruimte in het sportcomplex 't Wooldrik heeft tot gevolg dat de huurinkomsten vanaf 2016 met € 18.500 worden verlaagd. Overige structurele effecten uit de Bestuursrapportage hebben betrekken op de autonome groei en taakstellingen 2012-2015. Omdat hier tegenover stelposten zijn opgenomen geven deze mutaties geen budgettair effect.

D. Overige effecten

In de raad van april is een besluit genomen over het beheerplan en de taakstelling van de begraafplaats. De voorziening Uitgifte eigen graven is naar aanleiding van dit besluit opnieuw berekend en op peil gebracht. De structurele toevoeging aan de voorziening wordt verhoogd met € 21.500. De onttrekkingen uit de voorzieningen worden gedaan conform het beheerplan van de begraafplaats. Deze fluctueren jaarlijks. (2016 € 40.000 V, 2017 56.500 V, 2018 € 38.500 V, 2019 € 56.000 V). Met betrekking tot de Veste wordt er een correctie doorgevoerd omdat er sprake is van een dubbele boeking. De correctie geeft een voordeel van € 27.000.

Reservepositie

In de bijlage treft u een geactualiseerd overzicht van onze reserves en voorzieningen. Met name de reserve Beleidsontwikkeling geeft aan wat de vrij besteedbare ruimte is van de raad, zoals dat ook is vastgelegd in de Nota reserves en voorzieningen.

Het gepresenteerde overzicht betreft een bruto-presentatie van het verwachte verloop van de reserve. In dit verloop is meegenomen de verwachte groei van de reserve door rentetoevoeging als gevolg van bespaarde rente op de reserves. In de aanbiedingsbrief bij de begroting hebben wij de netto vrije ruimte van de reserve aangegeven. Vanuit het bedrijfseconomisch principe dat verliezen worden genomen als deze geconstateerd worden en winsten als deze worden gerealiseerd zijn alle verplichtingen voor de komende jaren gecorrigeerd op het vrij besteedbare saldo van de begroting en is de rentetoevoeging hierin nog niet meegenomen omdat de feitelijke rentetoevoeging nog niet vaststaat (dit is o.a. mede afhankelijk van de actuele rentestand alsmede de stand van alle andere reserves).

In de aanbiedingsbrief hebben wij ook aangegeven dat de reserve beleidsontwikkeling jaarlijks nog kan groeien door deze rentetoevoegingen.

De stand van de reserve is ten opzichte van de begroting voor het belangrijkste deel veranderd door de werkelijke rentetoevoeging over 2015, de besluitvorming bij de begroting over de verbindingsweg en de besluitvorming bij de bestuursrapportage over met name de stand van zaken met betrekking tot de stand van zaken inzake de voortgang van de taakstellingen 2015.

De bruto- en netto vrij besteedbare ruimte ziet er, op dit moment, voor de komende jaren als volgt uit:

	Bruto (incl. verwachte rentetoevoeging)	Waarvan rente (cumulatief)	Netto (excl. verwachte rentetoevoeging)
Stand per 1-1-2015 (voor resultaatbest. 2014)	10.092.124		10.092.124
Stand per 1-1-2015 (na resultaatbest. 2014)	6.792.772		6.792.772

G E M E E N T E B O R N E

Stand per 1-1-2016	6.190.022		6.190.022
Stand per 1-1-2017	2.567.657	992.515	1.575.142
Stand per 1-1-2018	3.068.133	1.960.371	1.107.762
Stand per 1-1-2019	3.424.298	2.735.839	688.459
Stand per 1-1-2020	4.004.275	3.502.186	502.089

Uit dit overzicht blijkt dat op dit moment de netto-vrij besteedbare ruimte (inclusief alle verplichtingen) uit de reserve beleidsontwikkeling € 502.089,-- bedraagt. Afhankelijk van diverse ontwikkelingen (waaronder rentestand en bespaarde rente op de overige reserves) kan dit oplopen naar ongeveer € 4 miljoen.

6 Vervolg na besluitvorming

Na besluitvorming zal de door u vastgestelde begroting inclusief deze wijzigingen op de begroting de basis zijn voor de vervolgtrajecten die ingezet gaan worden. Na vaststelling zal de Eerste wijziging toegezonden worden aan de provincie.

In de raadsvergadering van december zullen u, aan de hand van de nu vastgestelde gewijzigde begroting, de belastingverordeningen ter vaststelling worden voorgelegd.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. De eerste wijziging van de Begroting 2016-19, inclusief de bijlagen, vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de wijzigingen in het financieel perspectief.

Borne, 10-11-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02951

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12-10-2015;

besluit:

1. De eerste wijziging van de Begroting 2016-2019, inclusief de bijlagen, vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de wijzigingen in het financieel perspectief

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT01924

Onderwerp : Meicirculaire gemeentefonds 2015

Samenvatting voorstel

Op 30 mei 2015 is de Meicirculaire gemeentefonds 2015 verschenen. In dit voorstel worden de (beleids)wijzigingen en de financiële consequenties meerjarig in beeld gebracht.

Het nadelig budgettair effect in 2015 van € 193.000 wordt meegenomen in de Bestuursrapportage 2015 en de nadelige effecten voor 2016-2019, tezamen met de effecten van de septembercirculaire 2015, worden meegenomen in de Eerste wijziging van de begroting 2016-2019.

Met het huidige inzicht kan het meerjarig budgettair effect van de meicirculaire worden gedekt uit de stelpost "Herverdeeleffecten gemeentefonds".

In dit budgettair effect maakt het Sociaal Domein geen deel uit omdat deze budgettair neutraal wordt opgenomen door middel van stelposten, in afwachting van besluitvorming over nog te realiseren bezuinigingen binnen het Sociaal Domein. Ook deze mutaties worden meegenomen in de Berap 2015 en Eerste wijziging begroting 2016-2019.

Ontwerpbesluit

Kennis te nemen van de Meicirculaire 2015 en de consequenties daarvan; de raad hierover te informeren door middel van een memo.

Openbaar : ja

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 8-9-2015		
	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

G E M E E N T E B O R N E

Programma	: Borne Algemeen
Portefeuillehouder	: H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	: J. Peters-Elzink (680)
Afdeling / productgroep	: Concernstaf / Bestuur en Strategie
Paraaf steller	:
Paraaf manager	:
Paraaf portefeuillehouder	:
Paraaf secretaris	:

Afstemming intern	: J. van 't Ende
Medezeggenschap	: Nee
	:

GEMEENTE BORNE

1 Inleiding

Op 31 mei 2015 is de Meicirculaire gemeentefonds 2015 verschenen.

Het belang van de mei/juni-circulaire is afgelopen jaren sterk toegenomen, omdat het gemeentefonds flink in beweging is. Dalende accressen, sterke ontwikkeling van de uitkeringsbasis, financiering 3D-taken, groot onderhoud aan verdeelstelsel zijn factoren welke van grote invloed zijn op het gemeentefonds.

2 Beoogd resultaat

Op basis van de laatste specificatie van de algemene uitkering gemeentefonds, actuele informatie uit de organisatie en de uitkomsten van de circulaire worden de (beleids)wijzigingen en de financiële consequenties meerjarig in beeld gebracht.

3 Argumenten

Door de financiële consequenties in beeld te brengen is er inzicht in de inkomsten van de algemene uitkering van de gemeente. Tevens wordt er inzicht gegeven in de taakmutaties uit de circulaire en het uiteindelijke budgettaire effect.

4 Kanttekeningen

Wanneer de circulaire niet wordt verwerkt, kunnen de ramingen afwijken van de werkelijkheid.

5 Kosten, baten en dekking

In onderstaand overzicht zijn de geraamde inkomsten van het gemeentefonds opgenomen en de mutaties naar aanleiding van de Meicirculaire. Vervolgens worden deze mutaties toegelicht.

Financieel overzicht

(Bedragen * € 1.000)

	2015	2016	2017	2018	2019
Eerste Wijziging Begroting 2015-2018 (incl. effect september/decembercirc.2014)	28.169,5				
Begroting 2016-2019 (obv decembercirculaire 2014)		28.456,0	27.810,5	27.601,0	27.625,5
Stand meicirculaire 2015	27.828,5	27.658,0	26.642,5	26.044,0	25.747,0
Totaal verschil	-341,0	-798,0	-1.168,0	-1.557,0	-1.878,5
Analyse verschil					
A. Uitkeringsfactor					
Accresontwikkeling	-458,0	0,0	-207,0	-184,0	-147,0
Overige ontwikkelingen/hoeveelheidsvers.	-22,0	22,0	71,0	84,0	84,0
Subtotaal:	-480,0	22,0	-136,0	-100,0	-63,0
B. IU/DU/SU					
DU Huishoudelijke hulp toelage	0,0	0,0			
IU WMO 2007	0,0	49,0	107,0	107,0	107,0
IU Sociaal domein: WMO 2015	-37,0	-479,0	-762,0	-1.190,0	-1.506,0
IU Sociaal domein: Jeugd	-144,0	-299,0	-273,0	-258,0	-253,0
IU Decentralisatie Participatiewet	33,0	7,0	-9,0	-38,0	-84,0
Subtotaal:	-148,0	-722,0	-937,0	-1.379,0	-1.736,0

GEMEENTE BORNE

C. Overige mutaties					
Herverdeeeffect groot onderhoud 2 ^e fase		-94,0	-66,0	-48,0	-49,0
Overige	-13,0	-4,0	-29,0	-30,0	-30,5
Stelpost herverdeeeffecten	300,0				
Subtotaal:	287,0	-98,0	-95,0	-78,0	-79,5
Totaal verschil	-341,0	-798,0	-1.168,0	-1.557,0	-1.878,5
Totaal op te nemen stelposten	148,0	771,0	1.044,0	1.486,0	1.843,0
Budgettair perspectief	-193,0 N	-27,0 N	-124,0 N	-71,0 N	-35,5 N

Hieronder volgt een toelichting van de genoemde mutaties in het overzicht.

A. Uitkeringsfactor

Accres

Het accres 2014 valt lager uit, omdat de rijksuitgaven minder waren dan verwacht. De verrekening hiervan is in 2015 (macro 250 miljoen, Borne € 241.000). Daarnaast is ook uitkeringsjaar 2015 nadelig door o.a. lagere prijscompensatie aan de departementen (macro € 221 miljoen, Borne 217.000).

In 2016 is het accres fors hoger dan geraamd door een hogere loonontwikkeling, welke gelijk is met het negatieve effect van 2015.

Wel wordt er bij het hoge accres in 2016 (totaal op macro-niveau € 637 miljoen) vraagtekens gezet, omdat er geen zekerheid is dat dit hoge accres gehandhaafd blijft.

In 2017 daalt het accres met € 203.000 (macro € 200 miljoen).

Effecten loon/prijscompensatie:

Onderdeel van het accres zijn loon- en prijsontwikkelingen. In onze begroting staan hier tegenover aan de lastenkant de stelposten loonmutatie en prijscompensatie.

In de Berap 2015 worden, zo nodig, de effecten toegelicht en de stelposten aangepast.

Overige ontwikkelingen

Een aantal kleine mutaties in de uitkeringsfactor wordt veroorzaakt door ontwikkelingen in de uitkeringsbasis en de uitdeling van de verdeelreserve 2014

B. Integratie-uitkering/Decentralisatie-uitkering/Specifieke uitkering

Decentralisatie-uitkering Huishoudelijke Hulp toelage

Voor de jaren 2015 en 2016 wordt een decentralisatie-uitkering beschikbaar gesteld voor een huishoudelijke hulp toelage. De middelen dienen voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp, teneinde zoveel mogelijk volwaardige werkgelegenheid te behouden.

Borne heeft samen met andere 14 gemeenten een regionale aanvraag ingediend. Borne heeft voor 2015 en voor 2016 een bedrag van € 247.115 toegekend gekregen (brief min.VWS 14ink09987).

De financiële mutaties zijn reeds opgenomen in de begroting 2015 (verzamelbesluit juni) en de begroting 2016-2019.

Integratie-uitkering WMO 2007

Door een aanpassing in de maatstaven leidt dit tot herverdeeeffecten tussen gemeenten.

In 2016 geeft dit een positief effect van € 49.000 en vanaf 2017 een positief structureel effect

GEMEENTE BORNE

van € 107.000

Integratie-uitkering Sociaal Domein

In 2015 wordt de integratieuitkering Sociaal Domein conform de aankondiging in de decembercirculaire 2014 structureel verlaagd met € 134 miljoen (€ 25 miljoen WMO 2015 en € 109 miljoen Jeugdwet) in verband met de zgn. WLZ-indiceerbaren. Cliënten hadden de keuze om hun behandeling onder de Wet Langdurige Zorg door te zetten of in te stromen bij de gemeenten. Minder cliënten dan verwacht stroomden in bij de gemeenten, wat een korting op het macrobudget rechtvaardigde.

Verder worden de macrobudgetten in de verschillende jaren verlaagd tussen € 100 en € 250 miljoen, hoofdzakelijk in de taak Jeugd. De circulaire geeft geen specificatie van die bedragen. De budgetten tot en met 2017 liggen nu meerjarig vast waardoor rust en duidelijkheid is gecreëerd. Wel worden de budgetten nog jaarlijks geïndexeerd met loon- en prijsbijstelling die het ministerie van VWS beschikbaar heeft.

De verdeling van de middelen voor beschermd wonen als onderdeel van de WMO 2015 wordt verbeterd met ingang van 2016.

Met ingang van 2016 zijn de budgetten voor WMO 2015 en Jeugd berekend op basis van objectieve verdeling. Door de invoering van het objectief verdeelmodel treden er herverdeeleeffecten op. Die worden opgevoerd met behulp van ingroeipaden waardoor de herverdeeleeffecten worden afgevlakt. Gemeenten met een negatief herverdeeleeffect gaan er per model maximaal € 15 per inwoner per jaar op achteruit.

Door nieuwe gegevens op basis van het object verdeelmodel ontstaat er in het Sociaal Domein meerjarig een groot tekort van bijna € 2 miljoen.

De budgetten op basis van het historisch verdeelmodel zijn veel te hoog ingeschat door:

- * Een hoog historisch budget. In het peiljaar waarop het historisch budget is geijkt is in de gemeente gemiddeld veel zorg geleverd (hoge uitschieter) waardoor het historisch budget hoog is uitgevallen.
- * Prijsafspraken tussen zorgkantoor en aanbieders die tot andere prijzen hebben geleid. Bijvoorbeeld vanwege de concentratie van zware zorgvormen en afspraken over productie.

In het overzicht hieronder worden de verschillen in het Sociaal Domein tussen de meicirculaire 2015 en de septembercirculaire 2014 (basis begroting 2016-2019) weergegeven.

	2015		2016		2017		2018		2019	
WMO										
Meicirc. 2015	4.032.639		3.802.504		3.401.162		2.961.578		2.644.160	
Sept.circ. 2014	4.069.684		4.281.825		4.162.867		4.151.318		4.150.163	
Vershil	37.045	N	479.321	N	761.705	N	1.189.740	N	1.506.003	N
Jeugd										
Meicirc. 2015	3.856.406		3.622.135		3.532.754		3.547.001		3.552.416	
Sept.circ. 2014	3.999.928		3.921.114		3.805.309		3.804.954		3.804.959	
Vershil	143.522	N	298.979	N	272.555	N	257.953	N	252.543	N

GEMEENTE BORNE

Participatie									
Meicirc. 2015	3.766.997		3.517.304		3.289.458		3.089.455		2.929.404
Sept.circ. 2014	3.734.377		3.510.667		3.298.156		3.127.155		3.013.746
Vershil	32.620-	V	6.637-	V	8.698	N	37.700	N	84.342
Totalen 3D's									
Meicirc. 2015	11.656.043		10.941.943		10.223.374		9.598.034		9.125.981
Sept.circ. 2014	11.803.989		11.713.606		11.266.332		11.083.427		10.968.868
Vershil	147.946	N	771.663	N	1.042.958	N	1.485.393	N	1.842.887

De budgetten binnen het Sociaal Domein zijn budgettair neutraal in de begroting verwerkt.

Ook de effecten uit deze circulaire worden volgens dit uitgangspunt budgettair neutraal verwerkt door het opnemen van stelposten, in afwachting van besluitvorming over nog te realiseren bezuinigingen binnen het Sociaal Domein.

C. Overige mutaties

Groot onderhoud gemeentefonds

De afgelopen jaren is groot onderhoud aan het verdeelstelsel uitgevoerd. Met ingang van 2016 worden de uitkomsten van de tweede fase doorgevoerd. De voorlopige resultaten zijn eind mei bekend gemaakt. Het adviestraject door VNG en RFV heeft een flinke aanpassing gegeven in het subcluster VHROSV, met dito herverdeeleeffecten. Er komt een nieuw onderzoek waarvan de resultaten bij de meicirculaire van 2016 bekend moeten worden. De andere onderzochte (sub)clusters, W+I en B+R zijn ongewijzigd gebleven. De tweede fase kent een overgangsregeling van 2 jaar, waarbij tevens de effecten van de eerste fase een rol speelt. De overgangsregeling kent een maximaal nadeel van € 15 per inwoner per jaar.

Het nadelig herverdeeleeffect voor Borne bedraagt in deze fase in 2016 € 94.000, in 2017 € 66.000 en vanaf 2018 € 48.000.

Naast het groot onderhoud geven ook de objectieve verdeelmodellen van Jeugd en WMO (zie ook de toelichting hierboven bij Integratie-uitkering Sociaal domein) herverdeeleeffecten. Ieder kent een eigen ingroeipad dat de herverdeeleeffecten moet afvlakken. Er is nu een regeling gemaakt waarbij de effecten van de afzonderlijke modellen gaan cumuleren met een maximaal verschil van € 15 per inwoner, maximaal 4 jaar lang.

Voor de effecten van de herverdeling van het gemeentefonds is binnen de berekening van de algemene uitkering rekening gehouden met de € 15 per inwoner. Een bedrag van € 300.000 is opgenomen als nadelig effect.

Voor 2015 valt dit bedrag vrij en levert dit een éénmalig voordeel van € 300.000 op welke opgenomen is in het budgettair effect van de meicirculaire.

Daar tegenover staat een negatieve incidentele suppletie-uitkering van € 31.866 naar aanleiding van de herverdeeleeffecten van de eerste fase groot onderhoud gemeentefonds.

Vanaf 2016 blijft € 300.000 nadeel op de algemene uitkering structureel verwerkt met het oog op nog toekomstige herverdeeleeffecten.

G E M E E N T E B O R N E

Overige: WOZ-waardering en aanpassing rekentarieven

Op 1 januari 2016 begint een nieuw WOZ-tijdvak met waardepeildatum 1 januari 2015. Bij de aanpassing van de rekentarieven is de vaste werkwijze toegepast. Het rekestarief wordt naar beneden (of naar boven) bijgesteld om de stijging (of daling) van de ozb-maatstaf als gevolg van de stijging (of daling) van de WOZ-waarde van woningen en niet-woningen ongedaan te maken. De maatstaf groeit wel met de inflatie mee (prijs Nationale Bestedingen, pNB).

De marktontwikkeling tussen 1 januari 2014 en 1 januari 2015 bij woningen wordt, op basis van informatie van de Waarderingskamer, geschat op 0,6%. Voor niet-woningen wordt de waardeontwikkeling over dezelfde periode geschat op -1,8%. De inflatie (pNB) in die periode bedraagt volgens de ramingen van het CPB 0,9%.

Voor Borne geeft dit een negatief structureel effect van € 22.500 welke in het budgettair perspectief van de meicirculaire wordt meegenomen.

Overige ontwikkelingen

Macronorm OZB

Het onderzoeksinstituut Coelo heeft berekend dat de macro-opbrengst van de onroerende zaakbelasting in 2015 stijgt met 4,17%. Voor 2015 geldt een macronorm van 3%.

Dit betekent een overschrijding van 1,17%-punt (€ 43,5 miljoen). Op dit moment loopt in het kader van de (door het kabinet) aangekondigde herziening van het belastingstelsel een onderzoek naar een mogelijke verruiming van het gemeentelijk belastinggebied. Daarbij wordt ook gekeken naar de instrumenten die ingezet kunnen worden voor een beheerste ontwikkeling van de gemeentelijke lasten. Tegen die achtergrond is afgesproken om de besluitvorming over de vaststelling van de macronorm OZB voor het jaar 2016 en de overschrijding van de macronorm in 2015 uit te stellen tot het najaar van 2015. Meer informatie volgt in de septembercirculaire 2015.

Wijziging BBV/verplichte basisset van vijf financiële kengetallen

Er vindt een wijziging van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) plaats voor het opnemen van financiële kengetallen in de begroting en jaarrekening. Het betreft de invoering van een verplichte basisset van vijf financiële kengetallen: 1a. netto schuldquote; 1b. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen; 2. solvabiliteits-ratio; 3. kengetal grondexploitatie; 4. structurele exploitatieruimte; 5. belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishouden. Het BBV gaat voorschrijven dat in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing de vijf financiële kengetallen moet worden opgenomen die gaan gelden voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015. Naast de kengetallen wordt een beoordeling van de onderlinge verhouding van de kengetallen in relatie tot de financiële positie opgenomen. Hoe de kengetallen berekend moeten worden, wordt vastgelegd in een ministeriële regeling. Het gebruik en het vaststellen van de berekeningswijze van de kengetallen heeft geen functie als normeringinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies. De invoering van de set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor u, als raadsleden, inzichtelijker te maken.

De inwerkingtreding van de vijf financiële kengetallen loopt voor op de overige aanbevelingen van de Adviescommissie vernieuwing BBV. Ook de overige aanbevelingen zijn nagenoeg uitgewerkt en worden de komende periode door het Ministerie van BZK in concrete wijzigingsvoorstellen vertaald. Rekening houdend met de reguliere procedures die daarvoor gelden, zal inwerkingtreding naar verwachting in 2017 plaatsvinden.

GEMEENTE BORNE

Voorstel

Kennis te nemen van de Meicirculaire 2015 en de consequenties daarvan.

Het nadelig budgettair effect in 2015 van € 193.000 wordt meegenomen in de Bestuursrapportage 2015 en de nadelige effecten voor 2016-2019, tezamen met de effecten van de septembercirculaire 2015, worden meegenomen in de Eerste wijziging van de begroting 2016-2019.

Met het huidige inzicht kan het meerjarig budgettair effect van de meicirculaire worden gedekt uit de stelpost "Herverdeeleffecten gemeentefonds".

In dit budgettair effect maakt het Sociaal Domein geen deel uit omdat deze budgettair neutraal wordt opgenomen door middel van stelposten, in afwachting van besluitvorming over nog te realiseren bezuinigingen binnen het Sociaal Domein. Ook deze mutaties worden meegenomen in de Berap 2015 en Eerste wijziging begroting 2016-2019.

6 Personeel en organisatie

Er zijn geen personele consequenties.

7 Vervolg na besluitvorming college

De effecten van de meicirculaire worden meegenomen in de Berap 2015 en de Eerste wijziging van de Begroting 2016-2019.

8 Communicatie

Na besluitvorming wordt, zo nodig, de vakinhoudelijke afdeling op de hoogte gebracht van de taakmutaties uit de circulaire.

9 Bijlage(n)

Bijlage: Concept begrotingswijziging

Onderwerp: Meicirculaire gemeentefonds 2015
Begrotingsjaar: 2015
Datum raadsbesluit: Bestuursrapportage 2015
Getoetst op BTW: Ja

KPI/Order	Kostensoort	I/S	Omschrijving	2015	2016	2017	2018
6921000	8411001	I	Verlaging AU nav Meicirculaire 2015	193.000			
6923000	8411001	I	Verlaging IU Sociaal domein: WMO 2015	37.000			
6922000	400000	I	Stelpost Sociaal Domein WMO	-37.000			
6923000	8411001	I	Verlaging IU Sociaal domein: Jeugd	144.000			
6922000	400000	I	Stelpost Sociaal Domein Jeugd	-144.000			
6923000	8411001	I	Verhoging IU Decentralisatie Participatiewet	-33.000			
6922000	400000	I	Stelpost Sociaal Domein Participatiewet	33.000			
			Totaal baten en lasten (saldo in Berap 2015)	193.000			

Bijlage 1 Kengetallen financiële positie

In mei 2014 is het rapport Vernieuwing van de Begroting en Verantwoording van gemeenten gepubliceerd. In dit rapport is een 7-tal adviezen opgenomen die als doel hebben het inzicht van raad, burgers en andere belanghebbenden in de gemeentefinanciën te vergroten.

Eén van de adviezen betreft het voorstel om te komen tot een verplichte basisset van vijf kengetallen die in samenhang informatie moeten geven aan raadsleden over de financiële positie van hun gemeente.

De wijzigingen in het BBV in verband met de opname van deze set kengetallen zijn reeds doorgevoerd met het besluit van 15 mei 2015 (Stb. 2015, 206). Bij ministeriële regeling (9 juli 2015) zijn nadere regels vastgesteld over de wijze waarop de kengetallen door provincies en gemeenten moeten worden vastgesteld en in de begroting en het jaarverslag moeten worden opgenomen.

Met ingang van de begroting 2016 en de jaarrekening 2015 is de gemeente verplicht deze set te presenteren in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. De set kengetallen wordt in de paragraaf gepresenteerd omdat de kengetallen een goed beeld geven van de financiële positie en dus van betekenis zijn voor de weerbaarheid en wendbaarheid. Doel is dat daarmee beter het oordeel over de structureel en reëel sluitende begroting kan worden onderbouwd.

Voor de kengetallen zijn geen normen vastgesteld. Ze moeten in samenhang en in relatie tot de totale begroting worden gezien.

	Rekening 2014	Begroting 2015	Begroting 2016
1a Netto schuldquote	158%	148%	117%
1b Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	Nvt	Nvt	Nvt
2 Solvabiliteitsratio	24%	27%	33%
3 Grondexploitatie	139%	140%	137%
4 Structurele exploitatieruimte	6%	2%	3%
5 Belastingcapaciteit	109%	108%	105%

Toelichting op de kengetallen:

1a. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de totale schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen (zie artikel 36 lid b en c, van het BBV).

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen op de lange termijn te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat volgens artikel 42 van het BBV uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.

3. Grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant dient ieder jaar te beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Het hoge percentage voor Borne wordt met name veroorzaakt door de hoge boekwaarden per 1/1 op de grondexploitaties Buren-Veldkamp en Bornsche Maten.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt het onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage.

5. Belastingcapaciteit

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB en de rioolheffing en reinigingsheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van gemeenten wordt daarom berekend door de totale woonlasten meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 in en uit te drukken in een percentage.

Programma's	Jaarrekening 2014				Begroting 2015				Begroting 2016			
	Lasten	Baten	Saldo	NIV	Lasten	Baten	Saldo	NIV	Lasten	Baten	Saldo	NIV
Programma 1 Leve Borne												
** Baten begraafplaatsrechten	31.372	-145.087	-113.715	V	31.500	-124.800	-93.300	V	52.000	-102.000	-50.000	V
** Sloopvergoeding	15.301	-34.227	-18.926	V	249.374	-354.393	-105.019	V	0	0	0	N
** Brandweer en Rampenbestrijding	1.056.737	0	1.056.737	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N
** Rampenplan (icm E120)	41.254	0	41.254	N	61.952	0	61.952	N	49.531	0	49.531	N
** Openbare Orde en Veiligheid	124.867	-6.815	118.052	N	113.711	0	113.711	N	94.843	0	94.843	N
** APV en Bijz. Wetten en Reg.	175.143	-4.813	170.330	N	241.667	-12.100	229.567	N	200.925	-12.000	188.925	N
** Doodschouw	5.634	0	5.634	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N
** Water	64.645	0	64.645	N	246.466	0	246.466	N	59.082	0	59.082	N
** Verkoop Gronden en Groen	105.740	-435.850	-330.110	V	61.889	-16.000	45.889	N	57.757	-16.000	41.757	N
** Afvalverwijdering en -ver	1.792.368	-205.523	1.586.845	N	1.803.429	-12.500	1.790.929	N	2.072.018	-112.500	1.959.518	N
** Riolerings en Waterzuivering	1.424.233	0	1.424.233	N	1.576.787	-8.500	1.568.287	N	1.553.599	-169.225	1.384.374	N
** Riolerings en Waterzuivering in uitvoering	42.554	-15.652	26.902	N	32.290	0	32.290	N	40.739	-12.500	28.239	N
** Milieubeheer	543.753	-37.083	506.670	N	569.263	0	569.263	N	533.154	0	533.154	N
** Lijkbezorging	244.798	0	244.798	N	484.528	-7.500	477.028	N	203.100	-47.500	155.600	N
** Ruimtelijke Ordening	856.321	-77.015	779.306	N	945.011	-28.000	917.011	N	896.056	-28.000	868.056	N
** Woningexploitatie en Woning	640.802	0	640.802	N	712.279	0	712.279	N	668.940	0	668.940	N
** Stedelijke Vernieuwing	2.468	0	2.468	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Overige Volkshuisvesting	816.605	-644.268	172.337	N	254.318	-82.900	171.418	N	233.026	-83.000	150.026	N
** Ov. Volksh. Woonw. Vastg.	134.833	0	134.833	N	184.395	-2.000	182.395	N	148.069	-2.000	146.069	N
** Ov. Volksh. Ontruiming Wo	8.800	-37.471	-28.671	V	10.635	0	10.635	N	9.913	0	9.913	N
** Baten Bouwvergunningen	0	-423.322	-423.322	V	146.000	-710.000	-564.000	V	0	-410.000	-410.000	V
** Bouwgrondexploitaties	16.865.288	-14.247.480	2.617.807	N	12.382.335	-12.142.414	239.921	N	15.051.002	-15.148.871	-97.869	V
** Uitvoering Wet Woz	387.119	-32.118	355.001	N	353.249	0	353.249	N	326.656	0	326.656	N
Totaal	25.380.635	-16.354.376	9.026.259	N	21.524.579	-13.501.107	8.023.472	N	23.303.909	-16.143.596	7.160.313	N
Programma 2 Meedoen in Borne												
** Opvang en beschermd wonen	0	0	0	N	103.000	0	103.000	N	26.000	0	26.000	N
** Eigen bijdragen WMO maatw	0	0	0	N	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V
** Veiligheid, Jeugdrecl. en	0	0	0	N	487.500	0	487.500	N	556.500	0	556.500	N
** PGB WMO	0	0	0	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N
** PGB Jeugd	0	0	0	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N
** Eerstelijnsloket WMO en J	0	0	0	N	736.042	0	736.042	N	778.500	0	778.500	N
** Algemene voorz. WMO en Je	0	0	0	N	1.633.487	-72.500	1.560.987	N	1.470.044	-72.500	1.397.544	N
** WMO Natura immaterieel Ma	0	0	0	N	1.927.413	0	1.927.413	N	1.885.500	0	1.885.500	N
** WMO Natura Materieel Maat	0	0	0	N	1.589.170	0	1.589.170	N	1.397.000	0	1.397.000	N
** Individuele voorz. Natura	0	0	0	N	2.228.000	0	2.228.000	N	2.084.500	0	2.084.500	N
** Bijzonder Basisonderwijs excl huisvesting	766.386	-59.034	707.352	N	1.187.019	-97.970	1.089.049	N	851.669	-40.000	811.669	N
** Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.353.651	-71.739	1.281.912	N	1.187.019	-97.970	1.089.049	N	1.397.143	-147.940	1.249.203	N
** Bijzonder Voortgezet Onder	66.490	0	66.490	N	66.469	0	66.469	N	66.215	0	66.215	N
** Onderwijs (gemeensch. bat	156.636	-54.090	102.546	N	174.531	-54.000	120.531	N	174.477	-54.000	120.477	N
** Volwasseneneducatie	106.103	-9.252	96.851	N	174.531	0	174.531	N	17.477	0	17.477	N
** Sport	1.780.157	-753.667	1.026.489	N	2.010.377	-398.750	1.611.627	N	2.030.310	-495.000	1.535.310	N
** Groene Sportvelden en Ter	552.042	-46.567	505.475	N	427.206	-55.500	371.706	N	358.200	-48.500	309.700	N
** Bijstandsverlening	5.827.426	-3.897.584	1.929.842	N	5.562.673	-4.409.400	1.153.273	N	5.467.655	-4.409.517	1.058.138	N
** Werkgelegenheid	3.695.706	-3.572.110	123.596	N	3.547.000	0	3.547.000	N	3.294.500	0	3.294.500	N
** Minimabeleid	642.845	-18.687	624.158	N	602.080	-6.000	596.080	N	686.875	-17.000	669.875	N
** Kwijtscheldingen (icm E61	223.507	0	223.507	N	190.000	0	190.000	N	190.000	0	190.000	N
** WMO onderdeel Soza	278.593	0	278.593	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel Welzijn	503.470	-12.467	491.003	N	153.575	0	153.575	N	159.646	0	159.646	N
** Vreemdelingen	56.625	-8.000	48.625	N	60.360	-89.000	-28.640	V	25.295	-47.000	-21.705	V
** Huishoudelijke Verzorging	2.718.736	-579.514	2.139.223	N	2.408.629	0	2.408.629	N	2.450.260	0	2.450.260	N
** Participatiebudget	727.716	-380.676	347.040	N	302.720	-1.000	301.720	N	311.000	-1.000	310.000	N
** Kinderopvang	117.009	-60.556	56.453	N	110.363	-54.500	55.863	N	109.731	-54.500	55.231	N
** Voorziening Gehandicapten	11.270	0	11.270	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel Soza vanaf	1.257.475	-92.949	1.164.526	N	376.848	0	376.848	N	324.437	0	324.437	N
** Gezondheidszorg	592.393	0	592.393	N	656.431	0	656.431	N	662.251	0	662.251	N
** Plaagdieren en Veeziekten	35.445	0	35.445	N	28.104	0	28.104	N	28.105	0	28.105	N

** Centrum voor Jeugd en Gez	586.486	-56.970	529.516	N	67.019	0	67.019	N	34.954	0	34.954	N
Totaal	22.056.167	-9.673.861	12.382.305	N	29.282.403	-6.095.620	23.186.783	N	28.617.747	-6.203.957	22.413.790	N
Programma 3 Mooi Borne												
** Vormings- en Ontwikkeling	16.406	0	16.406	N	10.766	0	10.766	N	13.738	0	13.738	N
** Bibliotheek	344.880	0	344.880	N	378.666	0	378.666	N	361.238	0	361.238	N
** Kunst en Cultuur	368.524	-15.339	353.186	N	375.211	-17.500	357.711	N	367.608	-14.000	353.608	N
** Oud Archief	98.171	-746	97.425	N	113.991	-500	113.491	N	106.859	-500	106.359	N
** Monumenten	70.454	-7.636	62.819	N	176.483	0	176.483	N	132.487	0	132.487	N
** Openbaar groen en Openluc	1.660.442	-10.552	1.649.890	N	1.729.177	-1.000	1.728.177	N	1.659.094	-1.000	1.658.094	N
** Herdenking Gevallenen (ic	6.529	0	6.529	N	10.500	0	10.500	N	5.500	0	5.500	N
** Recreatie en Toerisme Ont	109.668	-2.622	107.046	N	55.418	0	55.418	N	108.977	0	108.977	N
** Recreatie en Toerisme Wel	82.597	-7.050	75.547	N	143.058	-9.900	133.158	N	121.787	-10.000	111.787	N
** Welzijn en Educatie	1.609.894	-68.977	1.540.918	N	301.161	0	301.161	N	299.152	0	299.152	N
Totaal	4.367.566	-112.921	4.254.646	N	3.294.431	-28.900	3.265.531	N	3.176.442	-25.500	3.150.942	N
Programma 4 Borne Werkt												
** Nutsbedrijven	96.740	-946.463	-849.723	V	99.388	-892.000	-792.612	V	77.804	-887.000	-809.196	V
** K.L.I.C, meldingen	9.166	0	9.166	N	11.635	0	11.635	N	10.413	0	10.413	N
** Verkeersmaatregelen	375.725	0	375.725	N	218.406	0	218.406	N	212.807	0	212.807	N
** Verkeersmaatregelen groot	132.178	0	132.178	N	219.269	-68.386	150.883	N	141.495	0	141.495	N
** Wegen, Straten, Pleinen	1.861.765	-39.146	1.822.620	N	2.387.589	-733.000	1.654.589	N	1.966.709	-226.000	1.740.709	N
** Parkeren	166.798	0	166.798	N	232.704	0	232.704	N	194.743	0	194.743	N
** Baten Parkeerbelasting	0	-32.389	-32.389	V	0	-10.000	-10.000	V	0	-10.000	-10.000	V
** Handel en Ambacht Markten	41.083	0	41.083	N	49.674	0	49.674	N	42.633	0	42.633	N
** Handel en Ambacht bedrijf	136.073	0	136.073	N	164.404	0	164.404	N	135.061	0	135.061	N
** Baten Markten	0	-30.111	-30.111	V	0	-32.100	-32.100	V	0	-32.000	-32.000	V
Totaal	2.819.527	-1.048.108	1.771.419	N	3.383.069	-1.735.486	1.647.583	N	2.781.665	-1.155.000	1.626.665	N
Programma 5 Beter Borne												
** Burgemeester en Wethouder	602.093	0	602.093	N	589.367	0	589.367	N	551.728	0	551.728	N
** Gemeenteraad	549.521	0	549.521	N	489.157	0	489.157	N	532.789	0	532.789	N
** Bezwaarschriftencommissie	81.454	0	81.454	N	94.243	0	94.243	N	88.895	0	88.895	N
** Commissie BLOS	6.359	0	6.359	N	4.500	0	4.500	N	4.500	0	4.500	N
** Ondersteuning B&W	542.902	0	542.902	N	499.749	0	499.749	N	578.882	0	578.882	N
** Communicatie	261.119	0	261.119	N	297.833	0	297.833	N	281.980	0	281.980	N
** Beleidscoördinatie	188.341	0	188.341	N	203.484	0	203.484	N	190.409	0	190.409	N
** Publiekszaken	843.372	0	843.372	N	902.564	0	902.564	N	817.997	0	817.997	N
** Kaartmateriaal en Huisnum	31.788	0	31.788	N	37.497	0	37.497	N	35.120	0	35.120	N
** Baten Secretarieleges Bur	146.705	-352.582	-205.877	V	157.500	-336.700	-179.200	V	157.500	-343.000	-185.500	V
** Bestuurlijke Samenwerking	510.379	0	510.379	N	455.163	-3.000	452.163	N	414.826	0	414.826	N
** HR21	14.622	0	14.622	N	74.500	0	74.500	N	0	0	0	N
Totaal	3.778.654	-352.582	3.426.073	N	3.805.557	-339.700	3.465.857	N	3.654.625	-343.000	3.311.625	N
Algemene dekkingsmiddelen												
** BGB fase 4 en 5 (lijnproje	26.509	0	26.509	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** Baten Reinigingsrechten e	7.947	-2.284.130	-2.276.183	V	9.249	-2.278.000	-2.268.751	V	8.655	-2.206.953	-2.198.298	V
** Baten Rioolheffing	7.947	-1.826.511	-1.818.564	V	9.249	-1.795.000	-1.785.751	V	8.655	-1.719.500	-1.710.845	V
** Overige Fin.Middelen (inc	12.562	-277.942	-265.380	V	11.347	-207.000	-195.653	V	8.510	-207.000	-198.490	V
** Geldeningen en Uitzettin	26.148	-3.877.257	-3.851.109	V	18.498	-3.593.567	-3.575.069	V	17.310	-2.007.000	-1.989.690	V
** Gemeentefonds	15.894	-18.664.064	-18.648.170	V	18.498	-16.468.000	-16.449.502	V	17.310	-16.963.000	-16.945.690	V
** Algemene Baten en Lasten	440.356	-200.840	239.516	N	2.644.887	-92.400	2.552.487	N	1.245.996	-163.500	1.082.496	N
** Uitkering deelfonds Socia	0	0	0	N	0	-11.656.000	-11.656.000	V	0	-10.942.500	-10.942.500	V
** OZB-gebruikers	18.414	-568.332	-549.919	V	20.160	-586.500	-566.340	V	18.591	-604.000	-585.409	V
** OZB-eigenaren	9.207	-3.721.464	-3.712.257	V	10.080	-3.858.500	-3.848.420	V	9.295	-3.913.500	-3.904.205	V
** Baten Hondenbelasting	0	-99.029	-99.029	V	0	-96.900	-96.900	V	0	-97.000	-97.000	V
** Baten Reclamebelasting	0	-156.478	-156.478	V	0	-145.000	-145.000	V	0	-145.000	-145.000	V
** Mutaties Reserves	9.953.249	-10.474.082	-520.833	V	10.168.533	-11.740.944	-1.572.411	V	7.043.359	-7.100.171	-56.812	V
** Saldo Baten en Lasten na	6.300.238	-6.356.257	-56.019	V	4.309.565	-4.271.732	37.833	N	0	0	0	N
Totaal	16.818.470	-48.506.385	-31.687.915	V	17.220.067	-56.789.543	-39.569.476	V	8.377.680	-46.069.124	-37.691.444	V
Totaal programma's en alg.dekk.midd.	75.221.019	-76.048.232	-827.214	V	78.510.106	-78.490.356	19.749	N	69.912.068	-69.940.177	-28.109	V

Meerjarenbegroting Baten en Lasten per Programma																
Programma's	Begroting 2016				Begroting 2017				Begroting 2018				Begroting 2019			
	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V	Lasten	Baten	Saldo	N/V
Programma 1 Leve Borne																
** Baten begraafplaatsrechten	52.000	-102.000,00	-50.000	V	52.000	-102.000	-50.000	V	52.000	-102.000	-50.000	N	52.000	-102.000	-50.000	V
** Snippergroen	0	0,00	0	N	0	0	0	N	0	0	-47.000	V	0	0	0	N
** Brandweer en Rampenbestrijding	1.045.000	0,00	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N	1.045.000	0	1.045.000	N
** Rampenplan (icm E120)	49.531	0,00	49.531	N	49.237	0	49.237	N	49.069	0	48.069	N	48.713	0	48.713	N
** Openbare Orde en Veiligheid	94.843	0,00	94.843	N	94.475	0	94.475	N	94.197	0	39.697	N	93.667	0	93.667	N
** APV en Bijz. Wetten en Reg.	200.925	-12.000,00	188.925	N	199.984	-12.000	187.984	N	199.273	-12.000	199.273	N	197.607	-12.000	185.607	N
** Doodschouw	8.500	0,00	8.500	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N	8.500	0	8.500	N
** Water	59.082	0,00	59.082	N	59.237	0	59.237	N	58.991	0	58.991	N	59.344	0	59.344	N
** Verkoop Gronden en Groen	57.757	-16.000,00	41.757	N	57.347	-16.000	41.347	N	57.016	-16.000	57.016	N	56.434	-16.000	40.434	N
** Afvalverwijdering en -ver	2.072.018	-112.500,00	1.959.518	N	1.842.791	-112.500	1.730.291	N	1.836.682	-112.500	1.836.682	N	1.841.756	-112.500	1.729.256	N
** Riolerings- en Waterzuivering	1.553.599	-169.225,00	1.384.374	N	1.608.232	-223.626	1.384.606	N	1.622.523	-237.659	-4.522.434	V	1.664.705	-282.105	1.382.600	N
** Riolerings- en Waterzuivering in uitvoering	40.739	-12.500,00	28.239	N	40.535	-12.500	28.035	N	40.379	-12.500	40.379	N	39.772	-12.500	27.272	N
** Milieubeheer	533.154	0,00	533.154	N	529.745	0	529.745	N	527.152	0	527.152	N	517.029	0	517.029	N
** Lijkbezorging	203.100	-47.500,00	155.600	N	176.957	-64.000	112.957	N	176.326	-46.000	176.326	N	178.483	-63.500	114.983	N
** Ruimtelijke Ordening	896.056	-28.000,00	868.056	N	890.145	-28.000	862.145	N	885.241	-28.000	871.241	N	876.325	-28.000	848.325	N
** Woningexploitatie en Woning	668.940	0,00	668.940	N	664.821	0	664.821	N	661.662	0	661.162	N	650.318	0	650.318	N
** Overige Volkshuisvesting	233.026	-83.000,00	150.026	N	231.405	-83.000	148.405	N	230.104	-83.000	226.996	N	226.996	-83.000	143.996	N
** Ov. Volksh. Woonw. Vastg.	148.069	-2.000,00	146.069	N	147.374	-2.000	145.374	N	146.841	-2.000	145.841	N	144.902	-2.000	142.902	N
** Ov. Volksh. Ontruiming Wo	9.913	0,00	9.913	N	9.845	0	9.845	N	9.793	0	9.793	N	9.591	0	9.591	N
** Baten Bouwvergunningen	0	-410.000,00	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	V	0	-410.000	-410.000	N	0	-410.000	-410.000	V
** Bouwgrondexploitaties	15.051.002	-15.148.870,75	-97.869	V	12.068.171	-12.132.577	-64.406	V	13.215.342	-13.275.952,14	13.205.342	N	11.946.201	-12.028.124	-81.922	V
** Uitvoering Wet Woz	326.656	0,00	326.656	N	304.605	0	304.605	N	304.568	0	304.568	N	304.513	0	304.513	N
Totaal	23.303.909	-16.143.596	7.160.313	N	20.080.407	-13.198.203	6.882.204	N	21.220.661	-14.337.611,14	6.883.050	N	19.961.856	-13.151.729	6.810.127	N
Programma 2 Meedoen in Borne																
** Opvang en beschermd wonen	26.000	0,00	26.000	N	26.000	0	26.000	N	26.000	0	26.000	N	26.000	0	26.000	N
** Eigen bijdragen WMO maatw	0	-817.000,00	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V	0	-817.000	-817.000	V
** Veiligheid, Jeugdrecl. en	556.500	0,00	556.500	N	556.500	0	556.500	N	556.500	0	556.500	N	556.500	0	556.500	N
** PGB WMO	830.500	0,00	830.500	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N	830.500	0	830.500	N
** PGB Jeugd	949.000	0,00	949.000	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N	949.000	0	949.000	N
** Eerstelijnsloket WMO en J	778.500	0,00	778.500	N	767.500	0	767.500	N	767.500	0	767.500	N	767.500	0	767.500	N
** Algemene voorz. WMO en Je	1.470.044	-72.500,00	1.397.544	N	1.465.545	-72.500	1.393.045	N	1.492.775	-72.500	1.420.275	N	1.454.879	-72.500	1.382.379	N
** WMO Natura immaterieel Ma	1.885.500	0,00	1.885.500	N	1.885.500	0	1.885.500	N	1.885.500	0	1.885.500	N	1.885.500	0	1.885.500	N
** WMO Natura Materieel Maat	1.397.000	0,00	1.397.000	N	1.397.000	0	1.397.000	N	1.397.000	0	1.397.000	N	1.397.000	0	1.397.000	N
** Individuele voorz. Natura	2.084.500	0,00	2.084.500	N	2.084.500	0	2.084.500	N	2.084.500	0	2.084.500	N	2.084.500	0	2.084.500	N
** Bijzonder Basisonderwijs excl huisvesting	851.669	-40.000,00	811.669	N	851.163	-40.000	811.163	N	760.918	-10.000	750.918	N	760.514	-10.000	750.514	N
** Bijzonder Basisonderwijs huisvesting	1.397.143	-147.940,00	1.249.203	N	1.619.503	-154.940	1.464.563	N	1.594.802	-161.940	1.432.862	N	1.573.810	-161.940	1.411.870	N
** Bijzonder Voortgezet Onder	66.215	0,00	66.215	N	65.998	0	65.998	N	65.893	0	65.893	N	65.720	0	65.720	N
** Onderwijs (gemeensch. bat	174.477	-54.000,00	120.477	N	174.332	-54.000	120.332	N	174.262	-54.000	120.262	N	174.147	-54.000	120.147	N
** Volwasseneneducatie	17.477	0,00	17.477	N	17.332	0	17.332	N	17.262	0	17.262	N	17.147	0	17.147	N
** Sport	2.030.310	-495.000,00	1.535.310	N	1.961.695	-452.000	1.509.695	N	1.811.722	-452.000	1.359.722	N	1.761.234	-452.000	1.309.234	N
** Groene Sportvelden en Ter	358.200	-48.500,00	309.700	N	349.585	-48.500	301.085	N	348.527	-48.500	300.027	N	320.061	-48.500	271.561	N
** Bijstandsverlening	5.467.655	-4.409.517,00	1.058.138	N	5.408.723	-4.409.517	999.206	N	5.399.639	-4.409.517	990.122	N	5.391.835	-4.409.517	982.318	N
** Werkgelegenheid	3.294.500	0,00	3.294.500	N	3.053.000	0	3.053.000	N	2.842.500	0	2.842.500	N	2.712.000	0	2.712.000	N
** Minimabeleid	686.875	-17.000,00	669.875	N	686.843	-17.000	669.843	N	686.744	-17.000	669.744	N	686.648	-17.000	669.648	N
** Kwijtscheldingen (icm E61	190.000	0,00	190.000	N	190.000	0	190.000	N	190.000	0	190.000	N	190.000	0	190.000	N
** WMO onderdeel Welzijn	159.646	0,00	159.646	N	164.495	0	164.495	N	169.680	0	169.680	N	169.161	0	169.161	N
** Vreemdelingen	25.295	-47.000,00	-21.705	V	25.263	-47.000	-21.737	V	25.164	-47.000	-21.836	V	25.068	-47.000	-21.932	V
** Huishoudelijke Verzorging	2.450.260	0,00	2.450.260	N	2.056.189	0	2.056.189	N	2.055.747	0	2.055.747	N	2.055.150	0	2.055.150	N
** Participatiebudget	311.000	-1.000,00	310.000	N	311.000	-1.000	310.000	N	311.000	-1.000	310.000	N	311.000	-1.000	310.000	N
** Kinderopvang	109.731	-54.500,00	55.231	N	108.856	-54.500	54.356	N	154.640	-54.500	100.140	N	120.787	-54.500	66.287	N
** Voorziening Gehandicapten	0	0,00	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N	0	0	0	N
** WMO onderdeel So2a vanaf	324.437	0,00	324.437	N	321.840	0	321.840	N	320.419	0	320.419	N	318.206	0	318.206	N
** Gezondheidszorg	662.251	0,00	662.251	N	672.059	0	672.059	N	677.941	0	677.941	N	677.778	0	677.778	N
** Plaagdieren en Veeziekten	28.105	0,00	28.105	N	28.324	0	28.324	N	28.176	0	28.176	N	28.516	0	28.516	N
** Centrum voor Jeugd en Gez	34.954	0,00	34.954	N	34.665	0	34.665	N	34.524	0	34.524	N	34.293	0	34.293	N
Totaal	28.617.747	-6.203.957	22.413.790	N	28.062.912	-6.167.957	21.894.955	N	27.658.836	-6.144.957	21.513.879	N	27.344.456	-6.144.957	21.199.499	N
Programma 3 Mooi Borne																
** Vormings- en Ontwikkeling	13.738	0,00	13.738	N	13.666	0	13.666	N	13.631	0	13.631	N	13.573	0	13.573	N
** Bibliotheek	361.238	0,00	361.238	N	361.166	0	361.166	N	361.131	0	361.131	N	361.073	0	361.073	N
** Kunst en Cultuur	367.608	-14.000,00	353.608	N	367.269	-14.000	353.269	N	367.092	-14.000	353.092	N	366.806	-14.000	352.806	N
** Oud Archief	106.859	-500,00	106.359	N	106.260	-500	105.760	N	105.808	-500	105.308	N	105.154	-500	104.654	N
** Monumenten	132.487	0,00	132.487	N	121.956	0	121.956	N	101.523	0	101.523	N	100.186	0	100.186	N
** Openbaar groen en Openluc	1.659.094	-1.000,00	1.658.094	N	1.554.014	-1.000	1.553.014	N	1.544.798	-1.000	1.543.798	N	1.559.780	-1.000	1.558.780	N

[illegible]

STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

		saldo per 1-1-2015	vermeerderingen wegens rente	overige vermeerderingen (storingen in reserves/ voorzieningen)	verminderingen (beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2016	vermeerderingen wegens rente	overige vermeerderingen (storingen in reserves/ voorzieningen)	verminderingen (beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2017	vermeerderingen wegens rente	overige vermeerderingen (storingen in reserves/ voorzieningen)	verminderingen (beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2018	vermeerderingen wegens rente	overige vermeerderingen (storingen in reserves/ voorzieningen)	verminderingen (beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2019	vermeerderingen wegens rente	overige vermeerderingen (storingen in reserves/ voorzieningen)	verminderingen (beschikkingen over en bijdragen uit reserves/ voorzieningen)	saldo per 1-1-2020	
Begroting 2016																							
1. ALGEMENE RESERVES																							
RV30000	Algemene reserve	4.343.259		931.636		5.274.895				5.274.895				5.274.895				5.274.895				5.274.895	
RV30001	6980800 Reserve beleidsontwikkeling	10.062.124	1.089.686	1.545.303	6.517.091	6.190.022	992.515		4.614.860	2.567.657	967.856		467.380	3.068.133	775.468		419.303	3.424.298	766.347			186.370	4.004.275
RV30099	Reserve rekenings Reserve resultaatbestemming	0		827.214	827.214	0				0				0				0				0	
RV30105	6980100 Algemene reserve grondexploitatie	4.673.641	618.367	2.924.305	1.193.003	7.023.310	534.265			7.557.575	551.271			8.108.846	568.816		8.677.662	531.893				9.209.555	
Totaal algemene reserves		19.109.024	1.688.053	6.228.458	8.537.308	16.488.227	1.526.780	0	4.614.860	16.400.127	1.519.127	0	467.380	16.451.874	1.344.284	0	419.303	17.376.855	1.266.240	0	186.370	18.488.725	
2. BESTEMMINGSRESERVES																							
RV30103	6980300 Reserve kunstinvulling wijken	27.832		5.126	2.500	30.458		5.205		35.663			5.049	40.712			4.924	45.637			5.869	51.506	
RV30104	6980100 Bovenwijkse voorzieningen	58.170		111.438		169.608		140.155		309.764			109.784	419.528			107.054	526.582			127.586	654.168	
RV30109	6980200 Reserve gezondheidscentrum	606.954	24.278			631.232		18.937		650.169	19.505			669.674	20.090			689.784	20.693			710.457	
RV30119	6980100 Reserve landelijk gebied	140.985			7.222	133.763				7.222	128.541			7.222	119.319			7.222	112.097			7.222	104.875
RV30120	6980200 Reserve sportvelden BM/renovatie 1 Wooddijk	2.358.341			206.014	2.151.327			203.008	1.948.319				192.260	1.756.059			181.782	1.574.277			171.304	1.402.973
RV30123	6980600 Reserve kleine vervangingsinvesteringen	275.837			16.000	259.837				259.837				259.837				259.837				259.837	
RV30124	6980200 Reserve armoedebelief	278.561				278.561				278.561				278.561				278.561				278.561	
RV30125	6980600 Reserve nog te realiseren nieuw beleid exploitatie	21.325				21.325				21.325				21.325				21.325				21.325	
RV30126	6980600 Reserve nog te realiseren nieuw beleid kredieten	3.789.852			2.425.051	1.364.801				232.232	1.132.590			12.814	1.119.755			12.814	1.106.941			12.814	1.094.127
RV30127	6980600 Reserve E-dienstverlening	751.845			109.386	642.459				75.679	566.780			72.972	493.808			70.265	423.543			67.335	356.208
RV30129	6980600 Reserve budgetoverheveling	0		1.152.138		1.152.138	0			0				0				0				0	
RV30131	6980400 Reserve infrastructuur	671.487			540.487	131.000				131.000				131.000	0			0				0	
RV30132	6980300 Reserve egalitatie onderhoud	1.196.714		51.360	454.000	794.074		51.360	193.000	652.434			51.360	209.500	494.294		51.360	189.500	356.154		51.360	179.500	228.014
RV30138	6980200 Reserve de Vesle	4.342.000		342.000	208.117	4.475.883		456.000	700.486	4.231.397			456.000	684.650	4.002.747		456.000	668.815	3.789.932		456.000	650.815	3.595.117
RV30139	6980400 Reserve verbindingsweg met ondertunneling spoor	0		3.125.051	675.000	2.450.051		4.200.000	560.000	6.090.051			88.360	6.178.400	49		176.049	176.000	0			0	
Totaal bestemmingsreserves		14.520.904	24.278	4.787.113	5.797.915	11.084.329	18.937	652.721	1.971.027	10.344.360	19.505	622.173	7.488.818	9.675.920	20.090	619.339	1.130.398	9.184.660	20.693	640.815	1.088.990	8.767.168	
Totaal algemene- en bestemmingsreserves		33.629.928	1.712.331	11.015.571	14.335.223	29.572.556	1.545.717	662.721	6.586.507	25.744.486	1.538.632	622.173	7.956.198	26.127.494	1.364.374	619.339	1.549.701	28.561.505	1.318.933	640.815	1.275.360	27.245.893	
3. VOORZIENINGEN																							
RV30133	Reserve tarief egalitatie rioolrechten	4.751.918			77.126	4.674.792			169.225	4.505.567				223.626	4.281.941			237.659	4.044.282			282.105	3.762.177
RV30134	Reserve tarief egalitatie reiniging	1.829.766		14.861		1.844.627		3.550		1.848.177			3.550	1.851.727			3.550	1.855.277			3.550	1.858.827	
Voorzieningen ivm heffing		6.581.683	0	14.861	77.126	6.519.418	0	3.550	169.225	6.353.743	0	3.550	223.626	6.133.667	0	3.550	237.659	5.899.558	0	3.550	282.105	5.621.003	
RV301016	Voorziening onderhoud onderwijs	80.932		61.000	31.488	110.444		61.000		171.444			61.000	232.444			61.000	293.444			61.000	354.444	
RV301029	Voorziening wet APPA	1.151.614				1.151.614				1.151.614				1.151.614				1.151.614				1.151.614	
RV301037	Voorziening tekorten grondexploitatie	10.785.530				10.785.530		32.597		10.818.127			33.575	10.851.702			34.562	1.834.179	9.052.105		35.620	805	9.086.920
RV301039	Voorziening bijstanddebituren	605.447				605.447				605.447				605.447				605.447				605.447	
RV301043	Voorziening dubieuze debiteuren	53.000				53.000				53.000				53.000				53.000				53.000	
RV301044	Voorziening deelneming verkoop Vennootschap B.V.	95.470				95.470				95.470				95.470				95.470				95.470	
Voorzieningen voor verplichtingen en risico's		12.771.693	0	61.000	31.488	12.801.505	0	93.597	0	12.895.102	0	94.575	0	12.989.677	0	95.582	1.834.179	11.251.080	0	96.620	805	11.346.895	
RV301022	Voorziening uitgifte eigen graven	156.382		31.500	7.500	180.382		31.500	7.500	204.382			31.500	7.500	228.382		31.500	7.500	252.382		31.500	7.500	276.382
Voorzieningen voor middelen van derden		156.382	0	31.500	7.500	180.382	0	31.500	7.500	204.382	0	31.500	7.500	228.382	0	31.500	7.500	252.382	0	31.500	7.500	276.382	
Totaal voorzieningen		19.510.058	0	107.361	116.114	19.501.305	0	128.647	176.725	19.453.227	0	129.625	231.126	19.351.726	0	130.632	2.079.338	17.403.020	0	131.670	290.410	17.244.280	
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN		53.139.986	1.712.331	11.122.932	14.451.337	49.073.861	1.545.717	781.368	6.763.232	45.197.714	1.538.632	751.798	8.167.324	45.479.220	1.364.374	749.971	3.629.039	43.964.525	1.318.933	772.485	1.565.770	44.490.173	

Overzicht incidentele baten en lasten

Incidentele baten en lasten bedragen x € 1000	2016	2017	2018	2019
Programma:				
Lasten:				
Beter Borne				
Uitbreiding griffie	14			
Onderzoeken waarstaatjegemeente		7		7
Tolk- en vertaalkosten ivm heropening AZC	9	9	9	9
Borne Werkt				
Bijdrage uitvoeringsorganisatie sociale zaken	51			
Ondersteuning gebiedsgroep	50	50	50	
Meedoen in Borne				
Groot onderhoud	472	336	974	643
Huishoudelijke Hulp Toeslag	247			
Combinatiefunctionarissen	198	99		
Leve Borne				
Verliezen uit grondexploitatie		1.834		
Kernrand Borne West	1.993	441	433	187
Borne algemeen				
Stelposten	101	101	101	
Startnoties	43	43	43	
Mutaties reserves				
Mutaties reserves en voorzieningen	1.675	1.689	1.637	1.676
Baten:				
Meedoen in Borne				
Tolk- en vertaalkosten ivm heropening AZC	29	29	29	29
Leve Borne				
Verliezen uit grondexploitatie		1.834		
Kernrand Borne West	1.993	441	433	187
Combinatiefunctionarissen	198	99		
Mutaties reserves				
Mutaties reserves en voorzieningen	935	677	2.443	193
Totaal incidentele baten en lasten	1.698	1.528	342	2.111

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel **15INT02568**

Onderwerp	: Gezamenlijke Woonvisie Hengelo-Borne
------------------	--

Samenvatting voorstel

De gemeenten en de woningcorporaties in Twente hebben eind 2014 de Regionale Woonvisie Twente 2015-2025 vastgesteld. Aangezien de gemeenten Hengelo en Borne tot het zelfde woningmarktgebied behoren, is het een logische vervolgstap om binnen dit regionale kader gezamenlijk tot een nieuwe woonvisie te komen. Hierin wordt de gezamenlijke koers bepaald en de keuzes die wij nodig achten om, rekening houdend met de beperkte te verwachten huishoudensgroei, de woningmarkt binnen onze gemeenten te versterken.

De voorliggende opdrachtformulering gaat in op de beleidsomgeving, de opgaven en het proces om het woonbeleid te actualiseren en te vervatten in een gezamenlijke Woonvisie Hengelo-Borne.

Deze bestuurlijke opdrachtformulering wordt tegelijkertijd ter vaststelling aangeboden aan de colleges van burgemeester en wethouders van Hengelo en Borne.

Ontwerpbesluit

Instemmen met de voorliggende Bestuurlijke Opdracht met betrekking tot het opstellen van een gezamenlijke Woonvisie voor de gemeenten Hengelo en Borne.

Besluit

Conform ontwerpbesluit met de volgende aanvullingen:

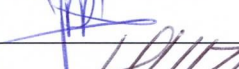
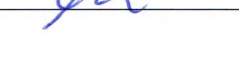
- Vanzelfsprekende randvoorwaarde is dat bestaande bestuurlijke afspraken worden gerespecteerd, zoals de Ontwikkelagenda Netwerkstad.
- Om de Woonvisie te versterken, ook onderzoek naar de omvang van de marktvraag in de opdracht opnemen.

Openbaar	: ja
-----------------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 22-9-2015 ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college	:		

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Leve Borne
Portefeuillehouder	:	H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	:	R.J. Hakstegen (782)
Afdeling / Team	:	Grondgebied / Ontwikkeling
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	weth. H. Mulder, M. Wielinga, M. Diepenmaat
Medezeggenschap	:	Nee
		—

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

De vigerende Woonvisies van Hengelo en Borne zijn toe aan herziening. Het speelveld op dit gebied is de laatste jaren behoorlijk veranderd.

De veertien Twentse gemeenten hebben, gezamenlijk met de Twentse woningcorporaties in november 2014 de Regionale Woonvisie Twente 2015-2025 vastgesteld. Hierin is het belang van samenwerking op de regionale woonopgaven onderstreept. Aangezien de gemeenten Borne en Hengelo deel uitmaken van één gezamenlijke woningmarkt, is het een logische vervolgstap om binnen dit regionale kader tot een lokale uitwerking te komen in de vorm van een gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne voor de periode 2016-2026.

Deze gezamenlijke woonvisie geeft de koers aan en de keuzes die we daarbij noodzakelijk achten om, rekening houdend met de beperkte te verwachten huishoudensgroei, de woningmarkt in beide gemeenten te versterken. In dit verband vereist ook de Ladder van Duurzame Verstedelijking een actuele visie op de kwalitatieve woningbehoefte en de programmering van de nieuwbouw.

Daarnaast zijn met de in werking treding van de nieuwe Woningwet per 1 juli 2015, nieuwe regels opgenomen met betrekking tot de positie en activiteiten van de woningcorporatie. Met het instrument van een actuele woonvisie krijgen de gemeenten meer invloed op de werkzaamheden van de woningcorporatie. Vanuit een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de sociale huurvoorraad kunnen er ook gemakkelijker prestatieafspraken worden gemaakt met de inmiddels gefuseerde corporatie Welbions.

In het coalitieakkoord uit Hengelo en het raadsprogramma uit Borne zijn ambities en doelstellingen op het gebied van het wonen opgenomen die de agenda voor het beleid in de woonvisie op hoofdlijnen bepalen.

2 Beoogd resultaat

Een in mei 2016 door de gemeenten Hengelo en Borne vast te stellen gezamenlijke woonvisie voor de periode 2016-2026.

3 Argumenten

Een logische beleidslijn vanuit het hogere abstractieniveau van de Regionale Woonvisie, doorlopend in de gezamenlijke woonvisie van Hengelo en Borne. Beide trajecten lopen parallel en worden door de Stec-groep begeleid. Wederzijdse inhoudelijke interactie is daardoor mogelijk.

Een door beide gemeenten gedeelde visie op de sociale huurvoorraad maakt het maken van prestatieafspraken met de gefuseerde woningcorporatie Welbions gemakkelijker.

4 Kanttekeningen

De discussie met betrekking tot de kwantitatieve afstemming van de nieuwbouw vindt plaats in het regionale traject van de te maken woonafspraken. De uitkomsten daarvan zullen aan het eind van het traject worden ingevoerd in de gezamenlijke woonvisie van Hengelo en Borne.

5 Kosten, baten en dekking

De kosten van de onder punt 6 genoemde procesbegeleider, welke door de gemeente Borne wordt geleverd, zullen worden gedekt uit de post "RO-Algemeen". In navolging van het gevoerde

G E M E E N T E B O R N E

offertegesprek, zal een beknopte offerte daartoe uiterlijk op dinsdagochtend 22 september worden aangeleverd, waarmee dit mondeling tijdens de B&W-behandeling kan worden ingebracht en toegelicht.

6 Personeel en organisatie

Voor een groot deel wordt de woonvisie binnen de huidige personele bezetting opgesteld. Beide gemeenten leveren daartoe de benodigde capaciteit. Daarnaast zal de gemeente Hengelo een inhoudelijk procesleider leveren, terwijl de gemeente Borne een procesbegeleider levert, welke extern (Stec-groep) zal worden aangetrokken.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na besluitvorming in het college wordt de gemeenteraad middels bijgevoegde brief geïnformeerd over het traject om tot een gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne te komen. Tevens wordt de raden voorgesteld de dummy (uitgewerkte inhoudsopgave) van deze gezamenlijke woonvisie te agenderen voor een gezamenlijke beeldvormende politieke markt/politiek beraad op 17 november a.s. Ook de concept Woonvisie zal worden besproken in een gezamenlijke politieke markt/politiek beraad, welke is gepland in april 2016.

8 Communicatie

De communicatie afdelingen van beide gemeenten worden betrokken bij het proces tot opstellen van de gezamenlijke woonvisie.

In het hoofdstuk "Planning en Proces" komen de verschillende communicatiemomenten welke in het proces om te komen tot een gezamenlijke woonvisie zijn ingebouwd, aan de orde.

9 Bijlage(n)

1. Bestuurlijke Opdrachtformulering nieuwe Woonvisie Hengelo-Borne
2. Brief aan de gemeenteraden.

Bestuurlijk opdrachtformulering nieuwe woonvisie Hengelo-Borne

(10 september 2015)

Inleiding

De gemeentelijke woonvisies van Hengelo en Borne zijn aan een update toe. Sinds 2010 en 2012, het moment waarop de huidige woonvisies in Borne en Hengelo zijn vastgesteld, is het speelveld behoorlijk veranderd. De wethouders van Hengelo en Borne hebben aangegeven een belangrijke meerwaarde te zien in een gezamenlijke woonvisie voor beide gemeenten. Gemeenten en corporaties in Twente hebben in de Regionale Woonvisie Twente (2015-2025) het belang van samenwerking op de woonopgaven onderstreept.

We zien het als een logische vervolgstap om binnen dit kader een gezamenlijke woonvisie te maken waardoor we voor het woningmarktgebied Hengelo-Borne de juiste woonkoers en woonafspraken kunnen maken met onze partners. Een gezamenlijke visie op de prestatievelden van de woningcorporatie is des te belangrijker nu beide corporaties onlangs gefuseerd zijn. Het coalitieakkoord van beide colleges bevat een aantal opgaven die de agenda voor de woonvisie op hoofdlijnen bepaalt. Daarnaast is de recent vastgestelde Woningwet van invloed op de koers en keuzes in de woonvisie. In deze bestuurlijke opdracht gaan we in op de beleidsomgeving, de opgaven die we zien en het proces om het beleid te actualiseren en te vervatten in een gezamenlijke woonvisie.

Beleidsomgeving

Woningmarkt Hengelo-Borne

Hengelo en Borne maken grotendeels onderdeel uit van dezelfde woningmarkt. De beide gemeenten zijn in ruimtelijk-functioneel opzicht in sterke mate met elkaar verweven. Mede hierdoor is er een zichtbare migratiebeweging tussen beide gemeenten, die sterker is dan met andere gemeenten binnen Twente. De woningbouwlocatie Bornsche Maten trekt gezinnen uit Hengelo aan en de goedkope sociale huurvoorraad in Hengelo heeft een aantrekkingskracht op jongeren uit Borne. Voor het behouden en versterken van een eigen identiteit en een toekomstbestendige koers en realistische keuzes heeft een gezamenlijke visie een grote meerwaarde.

Strategisch programmeren

Het is wenselijk dat Hengelo en Borne op basis van een gedeelde visie op het woningmarktgebied hun woningbouwplannen op elkaar afstemmen. De meerwaarde van een gezamenlijk woonvisie zit voor een belangrijk deel in de wijze waarop we aankijken tegen de resterende programmering van de nieuwbouw. Er is namelijk meer planologische capaciteit opgenomen in onze woningbouwplannen dan nodig is op basis van de verwachte woningbehoefte volgens Primos 2013. Om strategisch te programmeren en nieuwe (binnenstedelijke) woningbouwplannen te motiveren op basis van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking moeten we keuzes maken in de planning en programmering van de bestaande woningbouwlocaties. In het kader van de regionale woonvisie start hiervoor na de zomer een intensief proces met alle 14 gemeenten onder begeleiding van de STEC groep.

Prestatieafspraken

Vanuit een gezamenlijke visie op de ontwikkeling van de sociale huurvoorraad is het ook gemakkelijker prestatieafspraken te maken met Welbions. Nu de beide gemeenten met dezelfde woningcorporatie in 2016 prestatieafspraken gaan sluiten voor de periode 2017 e.v. is het voor de slagkracht van Welbions beter als de gemeenten een gedeelde visie hebben op de ontwikkeling van de sociale huurvoorraad. We hebben onlangs Rigo onderzoek laten doen naar de betaalbaarheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid van de sociale huurvoorraad in Hengelo en Borne. De thema's hebben een onderlinge relatie met elkaar en moeten in samenhang worden beoordeeld. Het vinden van een goed evenwicht tussen de thema's is belangrijk. Het rapport vormt een belangrijke onderlegger voor de woonvisie.

Woningmarkt trekt aan, effecten crisis zijn nog zichtbaar

Meerdere kwartalen op rij laten de woningmarktcijfers zien dat er teken is van herstel en dat de economie weer aantrekt. We zien een opwaartse lijn in de koopprijzen, woningen worden sneller verkocht en meer mensen durven de stap te zetten om te starten of door te stromen naar een

woning. Dit heeft ook z'n effect op de nieuwbouw. Ontwikkelaars hebben locaties al flink afgewaardeerd, programma's aangepast en zetten projecten opnieuw in de markt. We weten echter niet of we te maken hebben met een trend of een korte opleving van de woningmarkt. We weten wel dat de tijd van voor 2008 met grootschalige gebiedsontwikkeling niet terugkeert. Door de vergrijzing en ontgroening van de bevolking in Twente hebben we namelijk te maken met een afnemende groei van de huishoudensontwikkeling. De woningmarkt gaat de komende tien jaar van een groeimarkt over in een vervangingsmarkt.

De effecten van de crisis zijn echter nog goed zichtbaar op de woningmarkt. Inkomens staan nog steeds onder druk door (toegenomen) werkloosheid en een veranderde arbeidsmarkt met meer flexcontracten. Tegelijkertijd zijn de huren de afgelopen jaren gestegen. Verhuurders van sociale huurwoningen hebben namelijk een forse heffing van het rijk gekregen en zijn daardoor gedwongen de huren te verhogen.

Nieuwe verhouding gemeente en corporatie

De verhouding tussen de gemeente en de corporatie wijzigt. Dit jaar is de nieuwe Woningwet van kracht geworden waardoor corporaties verplicht worden naar redelijkheid bij te dragen aan het gemeentelijke woonbeleid. Dat beleid moet dan wel actueel zijn, zeker als we de uitvoering willen garanderen in afspraken. De woonvisie is dus een belangrijk hulpmiddel om goede prestatieafspraken te maken met de woningcorporatie over hun bijdrage aan de woonopgave, zowel op gemeente- als op wijkniveau.

Eerder dit jaar is de nieuwe Huisvestingswet in werking getreden. Met de Huisvestingswet kan de gemeente sturen in de woonruimteverdeling en de samenstelling van de woningvoorraad. Op dit moment hebben beide gemeenten de regels en uitvoering over de woonruimteverdeling overgelaten aan de woningcorporatie. Als we zelf toewijzingsregels willen hanteren of invloed willen hebben op de samenstelling van de woningvoorraad moeten wij een huisvestingsverordening vaststellen waarin is geregeld in welke gevallen een huisvestingsvergunning nodig is. De gemeenten kunnen over de woonruimteverdeling dus niet langer convenanten of prestatieafspraken afsluiten met de corporatie.

Focus op bestaande stad en de duurzame verstedelijkingsladder

We moeten als gemeenten steeds meer kennis en visie ontwikkelen op de bestaande wijken en woningvoorraad, om de resterende uitbreidingsbehoefte in onze woningmarkt goed handen en voeten te geven. Welke typen wijken en typen woningen zijn nog nodig? Welke type wijken en woningen in de bestaande voorraad lopen risico's? Dit om goed woonbeleid te voeren, de beste investeringen op lange termijn te doen voor particulieren, marktpartijen en gemeente maar ook om de Ladder voor Duurzame Verstedelijking af te lopen. Deze belangrijke Ladder – wettelijk verplichting in het Bro, verplicht overheden sinds twee jaar om bij een nieuw bestemmingsplan (1) de actuele kwalitatieve en kwantitatieve regionale behoefte aan te tonen, (2) aan te geven waarom deze behoefte niet in de bestaande voorraad en bestaande stedelijke ruimte kan worden geacommodeerd en (3) een passende (multimodale) ontsluiting voor deze functie te verzorgen.

Onderleggers voor de nieuwe woonvisie

Tegen deze achtergrond is een nieuwe gezamenlijke woonvisie gewenst om in een veranderende omgeving koers te bepalen en keuzes te maken voor de woonopgaven in beide gemeenten. Belangrijke onderleggers voor de nieuwe woonvisie zijn:

- Het onderzoeksrapport "betaalbaarheid en beschikbaarheid in Hengelo en Borne dat in maart 2015 door Bureau Rigo in opdracht van gemeenten Hengelo en Borne en beide woningcorporaties is opgesteld.
- De Regionale Woonvisie Twente 2015-2025 en de woonafspraken die per gemeente op dit moment worden voorbereid door de provincie. In de woonafspraken worden bijv. uitgangspunten opgenomen voor zuinig ruimtegebruik en de woningbouwprogrammering. Primos 2013 is voor alle Twentse gemeenten het uitgangspunt voor het bepalen van de kwantitatieve woningbehoefte in hun woonvisies.
- De woonvisie vormt een belangrijke bouwsteen voor de nieuwe structuurvisie, hierop is het proces van de woonvisie ingericht. Voor Hengelo geldt dat deze structuurvisie ook wordt geactualiseerd waarbij geanticipeerd wordt op de nieuwe omgevingswet. De ruimtelijke uitgangspunten die we als gemeenten belangrijk vinden voor een vitale stad en dorpskern hebben (ook) gevolgen voor de geplande woningbouwprojecten en hoe we aankijken tegen

nieuwe woningbouwinitiatieven. In Hengelo zal het proces van woon- en structuurvisie deels in de tijd gelijk oplopen.

- De woonvisie legt directe relaties met aanpalende gemeentelijke beleidsvisies op gebied van zorg en ondersteuning (gemeentelijke visie op woonservicegebieden).

De ambities uit de coalitieakkoorden 2014-2018

In het Hengelose coalitieakkoord en in het Bornse Raadsprogramma zijn ambities en doelstellingen op het terrein van wonen opgenomen. Daarmee is de agenda voor het woonbeleid op hoofdlijnen bepaald. De betaalbaarheid en beschikbaarheid van de sociale huurvoorraad is een actueel thema in beide gemeenten. Het onlangs opgeleverde Rigo rapport laat zien dat de omvang van de huidige kernvoorraad in zowel Hengelo als Borne voldoende is, ook op langere termijn. Na 2025 is er ruimte voor een (beperkte) afname van de kernvoorraad. In de woonvisie zullen we onze koers gaan opnemen over de ontwikkeling van de sociale huurvoorraad naar huurprijsklassen en kwaliteiten. De huurprijs van de woning en het inkomen van het huishouden moeten goed op elkaar aansluiten.

Naast de fysieke pijler, hebben we ook aandacht voor de sociale pijler. Er liggen opgaven om de leefbaarheid van wijken op peil te houden, bijvoorbeeld door het voortzetten van een preventieve aanpak voor schuldhulpverlening ter voorkoming van huisuitzettingen.

Een ander thema is het verbeteren van de kwaliteit van de particuliere woningvoorraad. Een belangrijke opgave is om particuliere woningeigenaren en verenigingen van Eigenaren in beweging te krijgen om de woningvoorraad kwalitatief te verbeteren (energiezuinig en wooncomfort) en geschikt te maken voor langer zelfstandig wonen. Het is hierbij ook belangrijk om te weten welke rol de gemeente hierin kan/wil spelen.

De woningvoorraad van Hengelo is niet alleen toe aan uitbreiding, maar vooral ook aan verbetering en vernieuwing van bestaande woningen. Voor de uitbreiding van de woningvoorraad liggen er belangrijke opgaven in het bestaand stedelijk gebied door locaties en panden te transformeren naar nieuwe aantrekkelijke woonmilieus waaraan behoefte bestaat. De binnenstad, de randen om de binnenstad en vrijkomende plekken in bestaande wijken zijn de plekken waar een groot deel van het woningbouwprogramma en nieuwe initiatieven moeten neerslaan om in de toekomst een aantrekkelijke stad te zijn.

Borne heeft de afgelopen decennia al veel gedaan om de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad naar een hoger niveau te tillen. Zij richt zich nu vooral op het versterken van haar profiel als woongemeente door het wonen voor diverse groepen mogelijk te maken en een duurzame en veilige woonomgeving te stimuleren. Deze opgave richt zich vooral op de te ontwikkelen woningen in de uitleglocatie Bornsche Maten.

Aan de slag met de woonvisie

Niemand heeft iets aan een visie die niet tot uitvoering en resultaten leidt. Daarom is een perspectief op de uitvoering nodig; de rol van de gemeente, de manier waarop we met de woonvisie willen omgaan in een dynamische omgeving, de instrumenten die we kunnen inzetten. Daarbij moet beseft worden dat de omvang van de opgaven in de woonvisie in lijn moet worden gebracht met de (financiële) mogelijkheden van externe partijen en van onszelf. Prioriteren is daarbij onontkoombaar. Er is gewoon minder geld en niet alles zal kunnen. In het coalitieakkoord en raadsprogramma wordt nadrukkelijk de hand uitgestoken naar de partners in de gemeenten. Naast de corporatie zijn dat onder meer zorgpartijen, ontwikkelaars, particuliere beleggers, eigenaar-bewoners en huurders. Met hen zoeken we verbinding en draagvlak voor ambities, doelstellingen en maatregelen, en maken we afspraken over te bereiken resultaten.

In de procesaanpak voor het opstellen van de woonvisie willen we daarom ruimte inbouwen om in gesprek te gaan met onze stakeholders (woningcorporatie, huurdersorganisatie, makelaars, bouwers, ontwikkelaars). Ook vinden we het belangrijk om de mening van inwoners op te halen.

Het einddoel is een kort en bondig verhaal, met draagvlak, dat kan fungeren als kader voor uitvoering in samenwerking en dialoog met verschillende partners. Geen blauwdruk, wel een duidelijke koers voor de komende 10 jaar.

De visie dient als kader voor de nieuwe prestatieafspraken met de woningcorporatie die in 2016 worden voorbereid en vastgesteld en gelden voor de periode 2017 e.v.

Naast de woningcorporatie willen we dat de koers en keuzes in de woonvisie een perspectief biedt aan andere partijen om vanuit hun eigen rol een bijdrage te leveren aan de woonvisie. Over hun bijdrage zouden we ook graag tot samenwerkingsafspraken willen komen. We denken hierbij aan zorgpartijen, maar ook commerciële partijen op de woningmarkt (bouwers en ontwikkelaars).

Planning en proces

Stap 1: bestuurlijke opdracht

September 2015: Colleges van Hengelo en Borne stellen de bestuurlijke opdracht vast en sturen deze naar de gemeenteraden. De bestuurlijke opdracht wordt afgestemd met Welbions en Ookbions wordt hierover geïnformeerd alvorens die wordt vastgesteld door de beide colleges.

Stap 2: ambtelijke aftrapbijeenkomst

September 2015: organiseren van een gezamenlijke ambtelijke aftrapbijeenkomst voor (beleids)adviseurs om draagvlak en betrokkenheid te creëren voor de nieuw op te stellen woonvisie. Voor deze bijeenkomst worden naast de interne organisatie ook adviseurs van Welbions en Ookbions uitgenodigd, aangezien zij belangrijke partners zijn op meerdere thema's in de woonvisie. In deze bijeenkomst wordt allereerst de bestuurlijke opdracht toegelicht en zal ook duidelijk worden welke personele capaciteit wordt gevraagd van de diverse afdelingen gedurende het proces. Verder willen we in deze bijeenkomst de thema's en de bijbehorende vraagstukken (voorlopig) vaststellen voor de woonvisie.

Stap 3: Komen tot dummy woonvisie (uitgewerkte inhoudsopgave met thema's)

- Inwoners aan het woord en woonenquête Oktober 2015: Het doel is om de woonvisie 'levend' te maken, door het "geluid" uit de samenleving op te halen, mensen betrokken te maken en elkaar te inspireren op de thema's. Met verschillende instrumenten (zoals sociale media) op verschillende momenten wordt de stad geconsulteerd. De inwoners krijgen zo de mogelijkheid om ideeën in te brengen, commentaar te geven en te reageren op stellingen en vragen over het woonbeleid. Een mooi startmoment zou zijn de kavelmarkt van 3 oktober. De informatie die we hiermee krijgen, wordt als input gebruikt voor de werkconferentie voor de experts.
- 1^e Werkconferentie experts
November 2015: Voor deze werkconferentie worden diverse woonexperts uitgenodigd, zoals corporatie, huurdersorganisatie, bewonersvertegenwoordiging, marktpartijen, zorginstellingen, consumentenorganisaties. Het doel van deze werkconferentie is om input op te halen van experts voor de koers en keuzes voor de verschillende thema's in de woonvisie. Van deze experts willen we graag een mening ophalen. Hoe wordt door hen aangekeken tegen de thema's en de gepresenteerde beleidsrichting, wat leeft er, zijn er nieuwe ideeën? Deze conferentie wordt inhoudelijk voorbereid door de kerngroep en beleidsdeskundigen door per thema beleidsrichtingen te verkennen (alternatieven), met gebruikmaking van de informatie uit 'de inwoners aan het woord'
- Bestuurlijk overleg woonvisie
November 2015: De resultaten van de werkconferentie en de woonenquête worden verwerkt in een uitgewerkte dummy: de uitgewerkte inhoudsopgave met de thema's (met eerste aanzet) voor de woonvisie. Deze dummy is input voor het bestuurlijk overleg met de wethouders en bestuurders van Welbions en Ookbions.
- 1^e Beeldvormende politieke markt woonvisie Hengelo-Borne
November 2015: De gemeenteraden aan de hand van de dummy consulteren in een beeldvormende politieke markt voor beide gemeenten gezamenlijk. Extra aandacht in deze politieke markt voor het thema sociale woningbouw. Dit thema zullen we vooraf verkennen met Welbions. Met de huidige woningvoorraad als vertrekpunt gaan we aan verschillende beleidsknoppen draaien waardoor de gevolgen van verschillende maatregelen zichtbaar

worden. Zowel de gevolgen voor de financiële kengetallen van de corporatie als op de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van de sociale huurvoorraad.

Stap 4: van dummy naar potloodschets

- Verdieping dummy
December/januari: verdieping van de thema's, op basis van alle opgehaalde informatie.
- Bestuurlijk overleg woonvisie
Januari 2015: De thema's worden uitgewerkt in een potloodschets. Deze potloodschets is input voor het bestuurlijk overleg met de wethouders en bestuurders van Welbions en Ookbions.
- 2^e beeldvormende politieke markt
Januari/februari: De gemeenteraden worden aan de hand van deze potloodschets geconsulteerd door het college in een beeldvormende politieke markt van beide gemeenten samen. Extra aandacht in deze politieke markt voor het thema woningbouwprogramma in relatie tot de ladder voor duurzame verstedelijking. Hierbij haken we aan bij het proces dat vanuit de regionale woonvisie wordt gestart onder begeleiding van de Stec groep om tot een afgestemde woningbouwprogrammering op Twentse schaal te komen.
- 2^e werkconferentie woonexperts
Februari: In de 2^e werkconferentie met woonexperts wordt de potloodschets voorgelegd en, met behulp van alle verkregen input, verder verdiept zodat op basis daarvan de concept-woonvisie kan worden opgesteld.

Stap 5: van potloodschets naar woonvisie

- Concept-woonvisie
Maart/april: In maart volgt de concept woonvisie. Alle betrokkenen in het proces worden geïnformeerd over het concept. De concept woonvisie zal ter inzage worden gelegd. Ook de buurgemeenten en de provincie krijgen de woonvisie aangeboden om hun reactie te geven. Overigens is het zo dat er in het proces van de woonvisie regelmatig via het ambtelijke regionaal woonoverleg wordt teruggekoppeld. Vervolgens worden de raden over de concept-eindversie woonvisie en de reacties hierop geconsulteerd door het college in een oordeelvormende politieke markt in april.
- Definitieve woonvisie
Mei: De inspraakreacties worden verwerkt in een reactienota. De colleges stellen de definitieve woonvisie vast en leggen het middels een raadsvoorstel ter besluitvorming voor aan de raden.

Organisatie

Kerngroep

Er wordt een gemeentelijke kerngroep samengesteld waarin zowel het Bornse als Hengelose belang vertegenwoordigd is. De kerngroep is verantwoordelijk voor de uitvoering van de bestuurlijke opdracht en levert de deelproducten volgens een vastgestelde planning op en legt tussenproducten ter besluitvorming/ advisering voor aan de bestuurlijke opdrachtgevers.

Op basis van het voorgestelde proces wordt de kerngroep met de volgende rollen samengesteld:

- Procesleider en processecretaris
- 4 inhoudelijk adviseurs (2 uit Borne en 2 uit Hengelo)
- Communicatiemedewerker

Procesbegeleiding

Het proces wordt begeleidt door een procesbegeleider vanuit Borne en een procesleider vanuit Hengelo. Beide zorgen voor het verloop van het proces, waarbij de procesbegeleider vooral zorgt voor draagvlak en betrokkenheid bij de politiek, Welbions en Ookbions, en de procesleider voor de ambtelijke betrokkenheid en interne procesgang bij de twee gemeenten.

Beleidsdeskundigen

Naar gelang van de thema's moet er input geleverd worden vanuit de betrokken vakdisciplines. De leden van het kernteam doen hiervoor een beroep op de beleidsdeskundigen van beide gemeenten en van Welbions. We willen hiermee inzetten op coördinatie en afstemming van beleidsrichtingen binnen de gemeentelijke organisaties (bijv. de afstemming met de afdeling grondzaken en sociale zaken).

Ambtelijk opdrachtgevers:

De ambtelijke opdrachtgevers zijn verantwoordelijk voor het faciliteren van de kerngroep op gebied van ambtelijke capaciteit en beschikbaar stellen van evt. middelen en bewaken van de prioriteit ten opzichte van de totale werkvoorraad zodat de planning en eindresultaat gehaald kan worden. Contactmomenten tussen ambtelijke en bestuurlijke opdrachtgevers worden georganiseerd. De ambtelijke opdrachtgevers zijn Jeannet Ordeman en Marcel Wielinga.

Bestuurlijk opdrachtgevers:

De bestuurlijke opdrachtgevers geven als duo hun goedkeuring aan de opeenvolgende deelproducten en stuurt op hoofdlijnen de projectgroep aan. De bestuurlijke opdrachtgevers zijn verantwoordelijk voor de communicatie en afstemming met de gemeenteraad. De bestuurlijke opdrachtgevers zijn de wethouders wonen Elferink en Mulder. De gemeenteraden van Hengelo en Borne stellen de koers en keuzes in de woonvisie uiteindelijk vast.

Participatie

In het proces van de woonvisie vinden we het belangrijk dat er draagvlak ontstaat voor de koers en keuzes. Hiervoor gaan we op verschillende momenten met verschillende partijen/stakeholders in gesprek. De mate van inspraak verschilt wel per partij.

Welbions en Ookbions

We betrekken Welbions als preferente partner vroegtijdig, evenals Ookbions bij het opstellen van beleidsrichtingen (koers en keuze) voor de relevante thema's. Van Welbions wordt namelijk verwacht dat zij naar redelijkheid bijdraagt aan de uitvoering van het gemeentelijk woonbeleid. Hierover sluiten Welbions, Ookbions en gemeenten periodiek prestatieafspraken met elkaar. Het is daarom goed om verwachtingen over wenselijkheden en mogelijkheden vroegtijdig in het proces op elkaar af te stemmen.

Woonexperts

De diverse woonexperts vanuit 'de markt' (corporatie, huurdersorganisatie, bewonersvertegenwoordiging, marktpartijen, provincie, zorginstellingen, consumentenorganisaties) worden nadrukkelijk geconsulteerd bij de dummy, de potloodschets en de concept woonvisie. De experts zijn via de werkconferenties in de gelegenheid om problemen en oplossingen aan te dragen zowel op gebied van proces als inhoud. Hun mening speelt een volwaardige rol bij de ontwikkeling van de koers en keuzes.

De inwoners

Met de woonenquête willen we onze inwoners de kans geven om hun woonervaring, maar ook hun plannen of dromen voor Hengelo/Borne kenbaar te maken. Het betrekken van bewoners is bedoeld om elkaar te inspireren op de verschillende thema's.

Door te kiezen voor deze vorm van participatie ligt de regie bij de gemeente en krijgen stakeholders een belangrijke adviserende rol in de koers en keuzes in de woonvisie. Hiermee willen we draagvlak creëren op een goed bod van de corporatie en realistische prestatieafspraken. Ook ontstaan er kansen voor "netwerkafspraken" met andere partijen zoals de zorginstellingen of marktpartijen. Er kunnen met de woonenquête kansen ontstaan voor nieuwe initiatieven en nieuwe verbindingen tussen en met bewoners.

Gemeenteraad Borne
Rheineplein 1
7622 DG BORNE

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk

datum verzending

15UIT08096

contactpersoon

R.J. Hakstegen

doorkiesnummer

074-2658782

e-mail

info@borne.nl

onderwerp

Gezamenlijke Woonvisie Hengelo-Borne

bijlagen

Bestuurlijke

Opdrachtformulering Nieuw

Woonvisie Hengelo-Borne

Geachte raad,

Vertrekpunt gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne

Gemeenten en corporaties in Twente hebben eind 2014 de Regionale Woonvisie Twente (2015-2025) vastgesteld en daarmee het belang van samenwerking op de woonopgaven onderstreept. Voor de gemeenten Hengelo en Borne, die onderdeel uitmaken van hetzelfde woningmarktgebied, is het een logische vervolgstap om binnen dit regionale kader tot een lokale uitwerking te komen in de vorm van een gezamenlijke woonvisie Hengelo-Borne 2016-2026. Hiervoor hebben beide colleges een gezamenlijke opdrachtformulering vastgesteld.

De gezamenlijke woonvisie moet de gewenste koers en keuzes aangeven die we nodig achten om, met de beperkte huishoudensgroei die is voorzien, de woningmarkt in Hengelo en Borne te versterken. Daarnaast vereist de "Ladder voor Duurzame Verstedelijking" voor nieuwe woningbouwontwikkelingen een actuele visie op de kwalitatieve woningbehoefte en op de programmering van nieuwbouwlocaties. Over deze "Ladder van Duurzame Verstedelijking" en de betekenis daarvan voor de woningbouwprogrammering in Twente en daarmee in Borne, worden de gemeenteraad en het college van Borne op dinsdagavond 22 september a.s. geïnformeerd, door een presentatie van de Stec-groep.

Een actuele visie is ook in het kader van de nieuwe Woningwet (per 1 juli 2015) zeer gewenst om tot slagvaardige prestatieafspraken met de woningcorporatie Welbions te komen. In de Woningwet zijn nieuwe regels opgenomen voor de positie en activiteiten van de woningcorporatie en krijgen de gemeenten met het instrument van een woonvisie meer invloed op de werkzaamheden van de woningcorporatie. Een gezamenlijke visie van Hengelo en Borne op de prestatievelden van de woningcorporatie wordt als een meerwaarde beschouwd, vooral nu beide corporaties onlangs gefuseerd zijn.

Naast de Regionale Woonvisie Twente, de "Ladder voor Duurzame Verstedelijking" en de nieuwe Woningwet, bevatten het Hengelose coalitieakkoord en Bornse raadsprogramma een aantal opgaven dat de agenda voor de nieuwe woonvisie op hoofdlijnen bepaalt.

uw brief van

uw kenmerk

ons kenmerk
15UIT08096

datum verzending

Bestuurlijke opdrachtformulering

In de bijgevoegde, door de colleges van Hengelo en Borne vastgestelde opdrachtformulering wordt u geïnformeerd over de beleidsomgeving, de opgaven en het proces om het woonbeleid te actualiseren en te vervatten in een gezamenlijke woonvisie voor de gemeenten Hengelo en Borne. De beide gemeenteraden worden tegelijkertijd geïnformeerd over deze opdracht.

Betrokkenheid gemeenteraden in gezamenlijke politieke markt

Wij vragen de gemeenteraad van Borne om de gezamenlijke woonvisie te agenderen in een tweetal politieke markten/beraden, welke gezamenlijk met de gemeente Hengelo zullen worden georganiseerd. In de eerste daarvan komt de dummy (uitgewerkte inhoudsopgave met de te behandelen thema's) aan de orde. Daarnaast zal er een verdieping plaatsvinden van het thema "sociale woningbouw". De motie "Stoppen en voorkomen van woningnood" van de Hengelose raad wordt hierin eveneens behandeld. In de tweede politieke markt/beraad zal de concept woonvisie worden besproken, met daarbij een verdieping van het thema "woningbouwprogrammering".

Gelet op het proces gaat onze voorkeur voor de eerste politieke markt/beraad uit naar eind november 2015. De tweede politieke markt/beraad, waarin de concept woonvisie voor oordeelsvorming zal worden besproken, zal plaatsvinden omstreeks april 2016. De verwachting is tenslotte dat de woonvisie in mei ter vaststelling wordt aangeboden aan de gemeenteraden.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en horen graag of u op ons voorstel voor het agenderen voor de politieke markt in wilt gaan.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15INT00957

Onderwerp	: Wijzigen van Archiefverordening gemeente Borne 2013 en vaststellen van Bijlage C van het Besluit Informatiebeheer Gemeente Borne 2013.
------------------	--

Samenvatting voorstel

Medio januari 2015 is in het MT de nulmeting substitutie gepresenteerd en akkoord bevonden. Het traject substitutie kan daarmee de volgende fase in. In de nulmeting staan naast de huidige stand van zaken een aantal concrete aanbevelingen voor het substitutietraject, ook een aantal adviezen van aangelegenheden die een zijdelingse relatie hebben met substitutie. Eén van deze adviezen betreft het aanscherpen van de teksten voor de archiefparagrafen in de dienstverleningsovereenkomsten met verbonden partijen. Het gaat hierbij om het opnemen van eisen ten aanzien van digitale opslag, beheer, ontsluiting, archivering, preservatie, vernietiging, overdracht op een later moment en ontvlechting. Naast deze interne ontwikkeling in de informatiehuishouding ontwikkelt onze gemeente zich tot een regisserende netwerkorganisatie. Het opnemen van een artikel in de archiefverordening omtrent het vastleggen van aanvullende afspraken middels een archiefparagraaf in de dienstverleningsovereenkomsten met alle verbonden partijen, zorgt voor een helder kader en een eenduidige werkwijze ten aanzien van alle samenwerkingspartners. De wijziging van de verordening wordt uitgewerkt in Bijlage C van het besluit informatiebeheer.

Ontwerpbesluit

1. de raad voor te stellen de Archiefverordening gemeente Borne 2013 als volgt te wijzigen:
 - A. toe te voegen aan artikel 1, lid g: "Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (BBV art.1b). Heeft de gemeente enkel een financieel óf bestuurlijk belang, dan is er géén sprake van een verbonden partij. Nadere uitleg omtrent het begrip is te vinden in de nota Verbonden partijen, (12int00493) vastgesteld door de raad op 24 april 2012";
 - B. toe te voegen aan artikel 1, lid h: Key performance Indicators (KPI's) zijn het middel om gedurende een periode de voortgang en de kwaliteit te meten van het archief en het gevoerde archiefbeheer;
 - C. toe te voegen aan artikel 1, lid i: Een archiefjaarverslag is een overzicht van wat er in het betreffende jaar met het archief en het gevoerde archiefbeheer is gebeurd. Het archiefjaarverslag kent een vooraf overeengekomen opzet en structuur;
 - D. het huidige artikel 5, lid 2 te vernummern naar artikel 5 lid 3;
 - E. toe te voegen aan artikel 5, lid 5.2: "Indien wordt samengewerkt met verbonden partijen waarbij sprake is van taakoverdracht en daaruit voortvloeiend archiefvorming, worden aanvullende afspraken gemaakt in een dienstverleningsovereenkomst middels een archiefparagraaf";
2. de wijziging van de verordening treedt in werking de dag na bekendmaking;
3. vast te stellen Bijlage C van het besluit informatiebeheer. Deze treedt in werking de dag na bekendmaking van de gewijzigde archiefverordening;
4. de Archiefinspectie te informeren en de gewijzigde archiefverordening en Bijlage C van het besluit informatiebeheer toe te zenden.

Openbaar	: ja
-----------------	------

G E M E E N T E B O R N E

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kottelman			
wethouder Velten			
BESLUIT			
	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 25-8-2015		
	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

Programma	: 1. Beter Borne
Portefeuillehouder	: Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	: Anja Tanke (730)
Afdeling / productgroep	: Concernstaf / Informatievoorziening & techniek
Paraaf steller	:
Paraaf manager	:
Paraaf portefeuillehouder	:
Paraaf secretaris	:

Afstemming intern	: Marleen Heijne en Marco Moddejonge (juridische ondersteuning)
Medezeggenschap	: Nee
	: -

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Medio januari 2015 is in het MT de nulmeting substitutie gepresenteerd. Zowel MT als de provinciale archiefinspecteur, betrokken als extern adviseur, zijn positief over deze ontwikkeling. Het traject substitutie kan daarmee de volgende fase in. In de nulmeting staan naast de huidige stand van zaken een aantal concrete aanbevelingen voor het substitutietraject ook een aantal adviezen van aangelegenheden die een zijdelingse relatie hebben met substitutie. Eén van deze adviezen betreft het aanscherpen van de teksten voor de archiefparagrafen in de dienstverleningsovereenkomsten met verbonden partijen. Het gaat hierbij om het opnemen van eisen ten aanzien van digitale opslag, beheer, ontsluiting, archivering, preservatie, vernietiging, overdracht op een later moment en ontvlechting. Voor andere samenwerkingsvormen dan verbonden partijen zullen in de nabije toekomst aanvullende afspraken gemaakt moeten worden.

2 Beoogd resultaat

- a. Met dit besluit wordt beoogd de raad voor te stellen de archiefverordening te wijzigen.
- b. Aan het besluit informatiebeheer wordt een Bijlage C "Verbonden partijen" toegevoegd.

3 Argumenten

3.1 en 3.3

Ingevolge de archiefwetgeving is het college van burgemeester en wethouder zorgdrager voor informatie gevormd en beheerd door verbonden partijen. Met zorgdragerschap wordt bedoeld het organiseren van de randvoorwaarden, zoals voldoende budget, gekwalificeerd personeel en een deugdelijke archiefbewaarplaats. Het beheer, het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden, is in de regel belegd bij de verbonden partij en uw college is op afstand hiervoor verantwoordelijk. Daarom is het belangrijk om goede afspraken te maken, waardoor geborgd is dat uw college zich kan overtuigen van voldoende kwaliteit van het informatiebeheer bij haar partners en zich op haar beurt kan verantwoorden richting de provincie op basis van de bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht. Borging van de bevindingen omtrent het informatiebeheer en de wijze van uitvoering door verbonden partijen, vindt plaats door middel van opname in het archiefjaarverslag, welke aan uw college en de raad wordt voorgelegd.

Onze gemeente bevindt zich in een ontwikkeltraject richting een regisserende netwerkorganisatie. Het opnemen van een artikel in de archiefverordening omtrent het vastleggen van aanvullende afspraken middels een archiefparagraaf zorgt voor een helder kader. De uitwerking ervan wordt opgenomen in Bijlage C van het besluit informatiebeheer. Middels de borging in de verordening en de uitwerking in het besluit informatiebeheer wordt een eenduidige werkwijze ten aanzien van alle partners gecreëerd. Middels deze wijziging van de archiefverordening kan uw college haar taak als zorgdrager ten aanzien van verbonden partijen op een uniforme wijze vervullen. Daartoe zijn een model archiefparagraaf en een model archiefbepaling ontwikkeld. Na vaststelling door de raad zullen deze modellen als basis dienen in alle bestaande (nog aan te passen) en nog op te stellen overeenkomsten met verbonden partijen.

3.4

Volgens goed gebruik worden de gewijzigde archiefverordening en Bijlage C van het besluit informatiebeheer ter kennis gebracht aan de provinciale archiefinspecteur.

4 Kanttekeningen

Geen.

G E M E E N T E B O R N E

5 Kosten, baten en dekking

Aan dit voorstel zijn geen financiële consequenties verbonden.

6 Personeel en organisatie

Aan dit voorstel zijn geen personele consequenties verbonden.

7 Vervolg na besluitvorming college

Na vaststelling door de raad worden de gewijzigde verordening en Bijlage C van het besluit informatiebeheer ter kennis gebracht van de provinciale archiefinspectie.

8 Communicatie

Bekendmaking van de gewijzigde archiefverordening vindt plaats in de Bornse Courant en in het digitaal gemeentebblad (GVOP).

9 Bijlage(n)

Bijlage C "Verbonden partijen"
Concept raadsvoorstel en –besluit.

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
10 november 2015

agendapunt

nummer
15INT01041

onderwerp
Wijzigen van Archiefverordening gemeente Borne 2013

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Gelet op het advies in de nulmeting substitutie inzake het aanscherpen van de teksten voor archiefparagrafen in de dienstverleningsovereenkomsten met verbonden partijen, stellen wij u voor de Archiefverordening gemeente Borne 2013 als volgt te wijzigen:

1. A. toe te voegen aan artikel 1, lid g: "Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (BBV art.1b). Heeft de gemeente enkel een financieel óf bestuurlijk belang, dan is er géén sprake van een verbonden partij. Nadere uitleg omtrent het begrip is te vinden in de nota Verbonden partijen, (12int00493) vastgesteld door de raad op 24 april 2012";
B. toe te voegen aan artikel 1, lid h: "Key performance indicators (KPI's) zijn het middel om gedurende een periode de voortgang en de kwaliteit te meten van het archief en het gevoerde archiefbeheer";
C. toe te voegen aan artikel 1, lid i: "Een archiefjaarverslag is een overzicht van wat er in het betreffende jaar met het archief en het gevoerde archiefbeheer is gebeurd. Het archiefjaarverslag kent een vooraf overeengekomen opzet en structuur";
D. het huidige artikel 5, lid 2 te vernummeren naar artikel 5, lid 3;
E. toe te voegen aan artikel 5, lid 2: "Indien wordt samengewerkt met verbonden partijen waarbij sprake is taakoverdracht en daaruit voortvloeiend archiefvorming, worden aanvullende afspraken gemaakt in een dienstverleningsovereenkomst middels een archiefparagraaf".
2. Te besluiten dat de wijziging van de verordening in werking treedt de dag na bekendmaking.

1 Inleiding

In de raadsvergadering van 21 mei 2013 heeft u de Archiefverordening gemeente Borne 2013 vastgesteld. Na de vaststelling is er sprake van een ontwikkeling waardoor wij u voorstellen op de verordening een eerste wijziging vast te stellen.

G E M E E N T E B O R N E

Onlangs is de nulmeting substitutie in het MT gepresenteerd. In deze nulmeting worden naast de specifieke aanbevelingen voor dit traject ook een aantal adviezen gegeven over aangelegenheden welke een zijdelingse relatie hebben met substitutie. Eén van deze adviezen betreft het aanscherpen van de teksten voor de archiefparagrafen in de dienstverleningsovereenkomsten met verbonden partijen. Het gaat hierbij om het opnemen van eisen ten aanzien van digitale opslag, beheer, ontsluiting, archivering, preservatie, vernietiging, overdracht op een later moment en ontvlechting. Dit advies is voor ons aanleiding om een wijziging van de archiefverordening voor te stellen.

2 Beoogd resultaat

Met de vaststelling van de eerste wijziging wordt de nieuwe verordening van kracht.

3 Argumenten

Ingevolge de archiefwetgeving is ons college zorgdrager voor informatie gevormd en beheerd door verbonden partijen. Met zorgdragerschap wordt bedoeld het organiseren van de randvoorwaarden, zoals voldoende budget, gekwalificeerd personeel en een deugdelijke archiefbewaarplaats. Het beheer, het uitvoeren van de dagelijkse werkzaamheden, is in de regel belegd bij de verbonden partij en zijn wij is hiervoor op afstand verantwoordelijk. Daarom is het belangrijk om goede afspraken te maken, waardoor geborgd is dat wij ons kunnen overtuigen van voldoende kwaliteit van het informatiebeheer bij onze partners en wij ons op onze beurt kunnen verantwoorden richting de provincie op basis van de bestuursovereenkomst interbestuurlijk toezicht. Borging van de bevindingen omtrent het informatiebeheer en de wijze van uitvoering door verbonden partijen, vindt plaats door middel van opname in het archiefjaarverslag, welke aan ons college en de raad wordt voorgelegd.

Onze gemeente bevindt zich in een ontwikkeltraject richting een regisserende gemeente. Het opnemen van een artikel in de archiefverordening omtrent het vastleggen van aanvullende afspraken middels een archiefparagraaf zorgt voor een helder kader. De uitwerking van dit kader wordt door ons college opgenomen in Bijlage C "Verbonden partijen" van het besluit informatiebeheer. Middels borging in de verordening en in het besluit informatiebeheer wordt een eenduidige werkwijze ten aanzien van alle partners gecreëerd. Tevens zijn wij in staat onze taak als zorgdrager ten aanzien van verbonden partijen op een uniforme wijze vervullen. Wij hebben daartoe een model archiefparagraaf en een model archiefbepaling laten ontwikkelen. Na vaststelling door de raad zullen deze modellen als basis dienen in alle bestaande (nog aan te passen) en nog op te stellen overeenkomsten met verbonden partijen.

4 Kanttekeningen

Geen.

G E M E E N T E B O R N E

5 Kosten, baten en dekking

Aan dit besluit zijn geen kosten verbonden.

6 Vervolg na besluitvorming

Nadat de wijziging op de verordening door u is vastgesteld, wordt deze bekendgemaakt in de Bornse Courant en in het digitaal gemeenteblad (GVOP).

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

de eerste wijziging op de Archiefverordening gemeente Borne 2013 vast te stellen.

Borne, 25-8-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer

15INT01042

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 12-5-2015;

besluit:

1. De Archiefverordening gemeente Borne 2013 als volgt te wijzigen:
 - A. Toe te voegen aan artikel 1, lid g:

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft (BBV art.1b). Heeft de gemeente enkel een financieel óf bestuurlijk belang, dan is er géén sprake van een verbonden partij. Nadere uitleg omtrent het begrip is te vinden in de nota Verbonden partijen, (12int00493) vastgesteld door de raad op 24 april 2012.
 - B. Toe te voegen aan artikel 1, lid h:

Key performance indicators (KPI's) zijn het middel om gedurende een periode de voortgang en de kwaliteit te meten van het archief en het gevoerde archiefbeheer.
 - C. Toe te voegen aan artikel 1, lid i:

Een archiefjaarverslag is een overzicht van wat er in het betreffende jaar met het archief en het gevoerde archiefbeheer is gebeurd. Het archiefjaarverslag kent een vooraf overeengekomen opzet en structuur.
 - D. Het huidige artikel 5, lid 2 te vernummeren artikel naar 5, lid 3.
 - E. Toe te voegen artikel 5, lid 2:

Indien wordt samengewerkt met verbonden partijen waarbij sprake is van taakoverdracht en daaruit voortvloeiend archiefvorming, worden aanvullende afspraken gemaakt in een dienstverleningsovereenkomst middels een archiefparagraaf.
2. Te besluiten dat deze wijziging in werking treedt de dag na bekendmaking.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10 november 2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

B en W voorstel 15int02838

Onderwerp	: Conversietabel HR21
------------------	-----------------------

Samenvatting voorstel

Op 23 juni 2015 heeft u een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de conversietabel HR21. Over de conversietabel is in het Georganiseerd Overleg van 9 juli 2015 een onderhandelaarsakkoord bereikt. Dit akkoord is vervolgens schriftelijk en mondeling toegelicht aan de achterban in een ledenraadpleging. Op 9 september jl. heeft de werknemersdelegatie schriftelijk laten weten akkoord te kunnen gaan met de conversietabel HR21 (zie brief 9 september 2015, met kenmerk 15ink08091). In verband met deze overeenstemming wordt u voorgesteld de conversietabel HR21 definitief vast te stellen met inachtneming van de opmerking van de werknemersdelegatie om het puntenaantal van de conversietabel tot en met schaal 10 gelijk te stellen aan de voorbeeld conversietabel (bijlage 3).

Ontwerpbesluit

1. Definitief vaststellen conversietabel HR21 (bijlage 1);
2. Kennis te nemen van de effecten die de voorliggende conversietabel heeft met betrekking tot inschaling van functies (bijlage 2).
3. De gemeenteraad in de vergadering van 10 november 2015 de conversietabel HR21 voor de medewerkers van de griffie te laten vaststellen.

Openbaar	: ja, m.u.v. bijlage 2
-----------------	------------------------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten			
wethouder Mulder			
wethouder Kotte			
wethouder Velten			

BESLUIT	: ☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. 12-10-15 	☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.
Opmerkingen van college	:	

G E M E E N T E B O R N E

Programma	:	1. Beter Borne
Portefeuillehouder	:	Burgemeester
Opgesteld door (tel.)	:	Martien Weernink (717)
Afdeling / Team	:	Concernstaf / bestuur en strategie
Paraaf steller	:	<i>me</i>
Paraaf manager	:	<i>8</i>
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	<i>Ar</i>

Afstemming intern	:	Gerwin Nijhof (opdrachtgever HR21)
Medezeggenschap	:	Ja – ter informatie

G E M E E N T E B O R N E

1 Inleiding

Naar aanleiding van het besluit d.d. 6 mei 2015 (15int00916), waarin u het functieboek HR21 definitief vaststelde, heeft u op 23 juni 2015 een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de conversietabel. Dit voorgenomen besluit is voorgelegd aan de werknemersdelegatie en in het GO van 9 juli 2015 werd er een onderhandelaarsakkoord bereikt. Dit akkoord is vervolgens schriftelijk en mondeling toegelicht aan de achterban in een ledenraadpleging. Op 9 september jl. heeft de werknemersdelegatie schriftelijk laten weten akkoord te kunnen gaan met de conversietabel HR21 (zie brief 9 september 2015, met kenmerk 15ink08091).

In verband met de bereikte overeenstemming wordt u voorgesteld de conversietabel HR21 definitief vast te stellen (zie bijlage 1), waarbij u tegemoet komt aan het verzoek van de werknemersdelegatie om het puntenaantal tot en met schaal 10 gelijk te stellen aan de voorbeeld conversietabel.

De definitieve vaststelling van de conversietabel is de laatste stap in het proces voorafgaand aan berichtgeving aan de medewerkers met betrekking tot de omzetting van de functiebeschrijving in normfuncties..

2 Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is het definitief vaststellen van de conversietabel en implementatie van HR21.

3 Argumenten

1.1 Vaststelling van de conversietabel is noodzakelijk omdat met de conversietabel wordt vastgesteld welk puntenaantal correspondeert met welke salarisschaal en functieschaal.

1.2 De schalen 1 t/m 10 komen overeen met wat er tot nu toe landelijk bij gemeenten en aanverwante organisaties is vastgesteld.

1.3 Voor de Bornse organisatie is het noodzakelijk de voorbeeld conversietabel aan te passen. Dit heeft te maken met het gegeven dat de voorbeeld conversietabel tot en met schaal 18 loopt. In verband met het inwonertal van de gemeente Borne gaat de conversietabel tot en met schaal 14.

2.1 De voorliggende conversietabel heeft voor de vaststelling van de functieschalen van vijf functies effecten (zie bijlage 2). Aan twee van de vijf functies wordt een hogere salarisschaal toegekend en aan drie van de vijf functies een lagere schaal. In alle vijf gevallen gaat het om één schaal verschil.

3.1 De gemeenteraad stelt op basis van het raadsbesluit d.d. 4 oktober 2011, met nummer 11int00860, de conversietabel HR21 en de indeling van de structurele functies van de griffie in normfuncties vast voor de twee vaste medewerkers van de griffie.

4 Kanttekeningen

2.1 In haar brief van 9 september jl. vraagt de werknemersdelegatie aandacht voor de situatie van de collega's van de publieksbalie. De werknemersdelegatie verzoekt u maatwerk toe te passen door het zittende personeel te benoemen in de normfunctie: medewerker publiek I.

Technisch gezien kan niet aan dit verzoek tegemoet gekomen worden. Niet de medewerker wordt in een normfunctie geplaatst, maar de functiebeschrijving van de medewerker. De medewerkers van de publieksbalie zijn benoemd in de functie van medewerker publieksbalie (functienummer 2104). Hierin wordt niets gewijzigd. Door de administratieve omzetting van de functiebeschrijving naar een normfunctie in HR21 wordt aan de functiebeschrijving van medewerker publieksbalie (functienummer 2104) de normfunctie medewerker publiek II gekoppeld.

G E M E E N T E B O R N E

5 Kosten, baten en dekking

Dit voorstel heeft op de lange termijn geen financiële consequenties. Naast de verhoging van een tweetal functies, zijn er drie functies die lager worden ingeschaald. De verschillen vanuit de lagere inschaling worden tot einde functie vervulling betaald via garantietoelagen. De aanpassingen worden verwerkt in de personeelsbegroting van 2017.

6 Personeel en organisatie

Alle medewerkers houden uitzicht op hun huidige salaris perspectief. Medewerkers waarvan de functieschalen lager worden vastgesteld behouden het recht op een garantieschaal. Medewerkers die op een functie zijn benoemd waarvan de functieschaal één schaal omhoog gaat, hebben een beter salaris perspectief en kunnen op termijn naar dat salaris perspectief toegroeien. Medewerkers die op een functie zijn benoemd waarvan de functieschaal één schaal omlaag gaat, hebben recht op een salarisgarantie. In de toekomst worden alleen nieuwe medewerkers ingepast in de lagere salarisschalen.

7 Vervolg na besluitvorming college

Het definitieve voorstel wordt ten aanzien van de medewerkers van de griffie ter definitieve vaststelling voorgelegd aan de gemeenteraad in de vergadering van 10 november 2015.

8 Communicatie

Na vaststelling van de conversietabel HR21 worden de medewerkers op basis van een collegebesluit in kennis gesteld over de normfunctie waarin de huidige functie terechtkomt en de functieschaal die daaraan gekoppeld is.

9 Bijlage(n)

Bijlage 1 conversietabel gemeente Borne oktober 2015
Bijlage 2 effecten van indeling in normfuncties
Bijlage 3 voorbeeld conversietabel
Brief werknemersdelegatie d.d. 9 september 2015
Raadsvoorstel en raadsbesluit

G E M E E N T E B O R N E

Onderwerp:

Begrotingsjaar:

Datum raadsbesluit:

Getoets op BTW-consequenties:

EXPLOITATIE					
Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

KREDIETEN/RESERVES EN VOORZIENINGEN					
Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
10-11-2015

agendapunt

nummer
15INT02840

onderwerp
Conversietabel HR21

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Op 6 mei heeft het college van B en W het functieboek HR21 definitief vastgesteld. Om een totaalbeeld te krijgen zijn daarin ook de functies van de medewerkers van de griffie meegenomen. In overleg met de werkgeverscommissie is de functie van de raadsgriffie ingedeeld in een van de normfuncties van HR21. Omdat het college formeel gezien geen definitief besluit kan nemen ten aanzien van medewerkers van de griffie, wordt u voorgesteld de functies van de griffie in te delen in normfuncties.

Op 23 juni 2015 heeft het college een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de conversietabel HR21. Dat heeft zij uit praktisch oogpunt ook gedaan ten aanzien van de medewerkers van de griffie.

Over het functieboek HR21 is voorafgaand aan definitieve vaststelling overleg gevoerd met de ondernemingsraad en over de conversietabel is overeenstemming bereikt in het Georganiseerd Overleg.

1 Inleiding

Naar aanleiding van het besluit d.d. 6 mei 2015 (15int00916), waarin het college, na overleg met de ondernemingsraad, het functieboek HR21 definitief vaststelde, heeft het college op 23 juni 2015 een voorgenomen besluit genomen met betrekking tot de conversietabel. Dit proces is opgenomen in de procedureregeling HR21, die u in de raadsvergadering van 29 september 2015 heeft vastgesteld tegelijk met een addendum voor de griffie.

Het voorgenomen besluit met betrekking tot de conversietabel HR21 is voorgelegd aan de werknemersdelegatie en in het GO van 9 juli 2015 werd er een onderhandelaarsakkoord bereikt. Dit akkoord is vervolgens schriftelijk en mondeling toegelicht aan de achterban in een ledenraadpleging. Op 9 september jl. heeft de werknemersdelegatie schriftelijk laten weten akkoord te kunnen gaan met de conversietabel HR21.

In verband met de bereikte overeenstemming en uw bevoegdheden met betrekking tot medewerkers van de griffie wordt u voorgesteld de conversietabel HR21 definitief vast te stellen (zie bijlage 1), waarbij

G E M E E N T E B O R N E

u net als het college tegemoet komt aan het verzoek van de werknemersdelegatie om het puntenaantal tot en met schaal 10 gelijk te stellen aan de voorbeeld conversietabel.

De indeling van functiebeschrijvingen in normfuncties en definitieve vaststelling van de conversietabel zijn de laatste stappen in het proces voorafgaand aan berichtgeving aan de medewerkers van de griffie met betrekking tot omzetting van de functiebeschrijving in de normfunctie van HR21 en de inschaling.

2 Beoogd resultaat

Het beoogde resultaat is het indelen van de functies van de medewerkers van de griffie in normfuncties, definitief vaststellen van de conversietabel HR21 en implementatie van HR21.

3 Argumenten

- 1.1 Vaststelling van de conversietabel is noodzakelijk omdat met de conversietabel wordt vastgesteld welk puntenaantal correspondeert met welke salarisschaal en functieschaal.
 - 1.2 De schalen 1 t/m 10 komen overeen met wat er tot nu toe landelijk bij gemeenten en aanverwante organisaties is vastgesteld.
 - 1.3 Voor de Bornse organisatie is het noodzakelijk de voorbeeld conversietabel aan te passen. Dit heeft te maken met het gegeven dat de voorbeeld conversietabel tot en met schaal 18 loopt. In verband met het inwonertal van de gemeente Borne gaat de conversietabel tot en met schaal 14.
 - 1.4 De gemeenteraad stelt op basis van het raadsbesluit d.d. 4 oktober 2011, met nummer 11int00860, de conversietabel HR21 vast voor de medewerkers van de griffie.
 - 1.5 Vaststelling van de conversietabel HR21 houdt voor de medewerkers van de griffie in dat er niets in de inschaling wijzigt.
-
- 2.1 Alleen structurele functies zijn ingedeeld in het functieboek HR21. Voor de raadsgriffie gaat het om de functiebeschrijvingen van de raadsgriffier en de medewerker raadsgriffie.
 - 2.2 De gemeenteraad stelt op basis van de procedureregeling HR21, de indelingen van de functiebeschrijvingen in de normfuncties van HR21 vast voor de medewerkers van de griffie.

4 Kanttekeningen

N.v.t.

5 Kosten, baten en dekking

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties.

6 Vervolg na besluitvorming

Na vaststelling van de conversietabel HR21 worden alle medewerkers in kennis gesteld over de normfunctie waarin de huidige functie terechtkomt en de functieschaal die daaraan gekoppeld is. In verband met de praktisch uitvoerbaarheid wordt voorgesteld dat nadat de raad de functies heeft ingedeeld in de voorgestelde normfuncties en de conversietabel HR21 ten behoeve van medewerkers van de raadsgriffie heeft vastgesteld, de medewerkers hierover een besluit toegezonden krijgen namens de gemeenteraad, ondertekend door de werkgeverscommissie.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

G E M E E N T E B O R N E

1. De conversietabel HR21 (bijlage 1) vast te stellen ten behoeve van de medewerkers van de griffie;
2. De functiebeschrijving van raadsgriffier (functienummer 0130) in te delen in normfunctie Griffier II (N01 00 03) en de functiebeschrijving van medewerker raadgriffie (functienummer 0131) in te delen in normfunctie medewerker administratief & secretariael IV (N07 01 08).

Borne, 02-10-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris,

G.J. Rozendom

de burgemeester,

mr. drs. R.G. Welten

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer
15int02841

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 2-10-2015;

besluit:

1. De conversietabel HR21 (bijlage 1) vast te stellen ten behoeve van de medewerkers van de griffie;
2. De functiebeschrijving van raadsgriffier (functienummer 0130) in te delen in normfunctie Griffier II (N01 00 03) en de functiebeschrijving van medewerker raadgriffie (functienummer 0131) in te delen in normfunctie Medewerker administratief & secretariael IV (N07 01 08).

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

Bijlage 1: Conversietabel gemeente Borne oktober 2015

Salarisschaal	Minimum functiescore	Maximum functiescore
1	0	51
2	52	61
3	62	76
4	77	141
5	142	216
6	217	291
7	292	371
8	372	451
9	452	531
10	532	581
10A	582	700
11	701	790
11A *)	-	-
12	791	915
13	916	981
14	982	1000

*) Schaal 11A wordt alleen gebruikt in het beloningsbeleid als aanloopschaal en doorloopschaal en niet als schaal voor indeling van functies.

**Stuurgroep
Heroriëntatie Twentse samenwerking**

Samenwerken doen we zelf

13 april 2015

Samenstelling Stuurgroep Heroriëntatie Twentse Samenwerking

Henk Robben, burgemeester van Wierden (voorzitter)
Hans Gerritsen, burgemeester van Haaksbergen
Jon Hermans-Vloedveld, burgemeester van Almelo (tot oktober 2014)
Sander Schelberg, burgemeester van Hengelo (vanaf november 2014)
Theo Schouten, burgemeester van Oldenzaal
Hans Brokers, namens griffierskring
Arie van Eck, namens secretarissenkring

Ondersteuning:

Trudy Vos, secretaris-directeur Regio Twente
Henk Bolhaar, directiesecretaris Regio Twente
Jan Herman de Baas, extern adviseur

INHOUDSOPGAVE

1. Bestuurlijke samenvatting	4
2. Inleiding	10
3. Ambitie voor de Twentse overheid	13
4. Samenwerkende gemeenteraden	16
5. Samenwerkende portefeuillehouders	21
6. Samenwerkende ambtelijke organisaties	26

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

Samenwerken doen we zelf. Dat hoeft ons niet te worden opgelegd. Alle 14 gemeenten voelen zich nadrukkelijk verbonden met Twente. We zien hoe ieder van ons daaraan een steentje bijdraagt. Onze gezamenlijke ambitie is om de regio sociaaleconomisch verder te brengen. We voelen hier een grote urgentie. Tegelijkertijd willen we de kwaliteiten van Twente bewaren als ons gezamenlijk erfgoed.

De ontwikkeling van Twente wordt in de eerste plaats gemaakt door de inwoners, de bedrijven en de maatschappelijke organisaties zelf. Als overheden dragen wij bij door onze kerntaken uit te voeren voor de leefbaarheid, de bereikbaarheid en het investeringsklimaat in Twente.

De belangrijkste bijdragen leveren we als individuele gemeenten. Diversiteit is een kernkwaliteit van Twente. Individuele successen dragen altijd bij aan dit geheel. Als het nodig is slaan we de handen ineen en kiezen we voor onderlinge samenwerking. We doen dit als we onze doelen daarmee beter kunnen bereiken en als we concrete voordelen realiseren in kostenbesparing, kwaliteit en de vermindering van kwetsbaarheid.

Als stuurgroep is ons gevraagd om voor de vernieuwde samenwerking in de post-Wgr-plus fase een uitwerking te maken die kan rekenen op draagvlak bij de 14 gemeenteraden. Het vertrekpunt daarvoor was de notitie '*Eerste contour vernieuwde regionale samenwerking*', die in februari 2014 door het Dagelijks Bestuur van Regio Twente is aangeboden aan de regioraad en doorgezonden aan de gemeenteraden. De centrale gedachte daarin is om de samenwerking weer echt iets van de gemeenten zelf te maken en de sturing weer terug te geven aan de gemeenteraden en de colleges van B&W. In die zin bouwt de notitie voort op het rapport van de Commissie Kerckhaert, die in 2010 de formule introduceerde van '*coalitions of the willing*' en het Communiqué van Zenderen, waarbij de 14 colleges zich begin 2013 hebben uitgesproken voor '*bestuurlijk noaberschap*' in de gemeentelijke bedrijfsvoering.

Conform onze opdracht hebben we dit uitgewerkt op drie niveaus van samenwerking.

- Samenwerkende gemeenteraden

Met het vervallen van de Wgr-plus is overdracht van raadsbevoegdheden niet meer aan de orde. De samenwerking betreft straks alleen nog uitvoerende collegebevoegdheden. Wettelijk is de samenwerking dan een zogenaamde 'collegeregeling' met in het DB en AB alleen collegeleden.

Desondanks vinden wij dat beslissingen over de agenda van de samenwerking en de richting van gezamenlijke activiteiten thuishoren in de individuele gemeenteraden van de 14 Twentse gemeenten. We stellen daarom voor dat de agenda van de samenwerking halverwege iedere bestuursperiode aan de 14 gemeenteraden wordt voorgelegd in de vorm van een werkprogramma met bestuursopdrachten. Het werkprogramma wordt voordien besproken in bijeenkomsten van de gemeenteraden onderling: de 'Twenteraad'. De Twenteraad heeft primair een informerende en adviserende functie maar er kunnen ook uitspraken worden gedaan bij meerderheid van stemmen ('resoluties').

- Samenwerkende portefeuillehouders

De samenwerking betreft uitvoering van taken op het niveau van de colleges van B&W. Het is samenwerking onderling, op initiatief en onder regie van de portefeuillehouders op de betreffende terreinen. We stellen voor dat die portefeuillehouders hierin samen het voortouw nemen en onderling voortrekkers aanwijzen die het mandaat krijgen om een bepaalde bestuursopdracht uit te voeren.

De portefeuillehouders leggen daarover zelf rechtstreeks verantwoording af in hun eigen gemeenteraden.

Er blijft een Wgr-bestuur met rechtspersoonlijkheid nodig. Maar wij stellen voor dat dit bestuur gevormd wordt door het bijeenbrengen van de trekkende portefeuillehouders, één uit iedere gemeente. Zo'n bestuur is formeel het AB van de nieuwe regeling met de bevoegdheden die daarbij horen, maar het ziet zichzelf niet als spil van de samenwerking. Het bestuur heeft vooral een coördinerende taak tussen de verschillende beleidsvelden waarop de gemeenten via hun portefeuillehouders onderling samenwerken.

- Samenwerkende ambtelijke organisaties

Er bestaat in Twente al jaren een levendige ambtelijke samenwerking. Op tal van terreinen vindt ambtelijke uitwisseling plaats in het organisatie-netwerk van de Twentse gemeenten. Soms is informeel '*poolen*' de beste vorm. Soms worden taken ondergebracht bij buurgemeenten: '*hosten*'. In een aantal gevallen wordt ambtelijke capaciteit gebundeld in gezamenlijke organisatievormen: '*bundelen*'. Dit betreft nu al vele honderden fte en er zijn nog nieuwe initiatieven onderweg.

Het '*bundelen*' van capaciteit gebeurde tot nu toe door overdracht aan Regio Twente, waarmee niet alleen de ambtelijke capaciteit overging maar ook de taken en bevoegdheden. Dat laatste is in veel gevallen niet nodig en ook niet gewenst. Daarom is er behoefte aan een nieuw type organisatie.

De nieuwe werkorganisatie van de nieuwe Regio Twente krijgt daarom een ander karakter dan de organisatie van de oude Regio Twente. De nieuwe organisatie werkt namelijk niet alleen voor het nieuwe Regiobestuur, maar kan ook werken voor andere Twentse besturen, bestuurscommissies of groepen gemeenten. In dit concept is het 'Twentebedrijf' een faciliterende organisatie, die geen taken en bevoegdheden overneemt, maar die capaciteit levert aan verschillende besturen en samenwerkingsvormen. Om het onderscheid met de oude organisatie te benadrukken hebben we hier als werktitel een nieuwe naam aan verbonden: 'Twentebedrijf'.

De gemeentesecretarissen houden toezicht op het Twentebedrijf als onderdeel van hun normale taak in de bedrijfsvoering en zij leggen daarover verantwoording af aan hun eigen college.

Met de voorstellen op deze drie niveaus zetten we een logische vervolgstap in de Twentse samenwerking: minder bestuurlijke drukte. Het gaat niet om besturen vanaf regionaal niveau, maar om het regelen van samenwerking. Lokaal initiatief en lokale besluitvorming staan voorop, met rechtstreekse intergemeentelijke afstemming op alle niveaus: gemeenteraden, dagelijks bestuurders en ambtelijk management.

SAMENVATTING VAN DE JURIDISCHE REGELING

Bij dit eindrapport is een voorstel gevoegd voor een **nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling**. Het gaat om een aanpassing van de bestaande gemeenschappelijke regeling Regio Twente. Het aanpassen van de bestaande regeling heeft om juridische en financiële redenen de voorkeur boven het oprichten van een geheel nieuwe regeling.

Door het vervallen van de Wgr-plus en een aantal technische wetsaanpassingen is een nieuwe regeling uiterlijk nodig per 1 januari 2016. In ons voorstel zijn de aanpassingen meegenomen die voortvloeien uit ons rapport. Deze zijn hieronder samengevat.

De 'post-Wgr-plus'-samenwerking omvat alleen nog collegebevoegdheden. De samenstelling van het **Algemeen Bestuur** moet daarop worden aangepast. Een AB met raads- en collegeleden (zoals de huidige regionaad) is alleen toegestaan indien er ook raadsbevoegdheden worden overgedragen. Met het vervallen van de Wgr-plus is dat niet meer aan de orde.

Daarom zal in de nieuwe opzet **het AB bestaan uit collegeleden**. Het voorstel is 14 collegeleden, uit iedere deelnemende gemeente 1, plus de burgemeester van de grootste gemeente als voorzitter.

Het initiatief voor samenwerking en de sturing op de samenwerking moet ons inziens niet vanuit het Wgr-bestuur komen, maar vanuit de gemeenten zelf. Daarom leggen wij in ons voorstel het primaat in collegesamenwerking niet bij het DB, maar bij de overleggen van portefeuillehouders: de **portefeuilleberaden**. Het gaat immers om het bundelen van krachten in de dagelijkse uitvoeringspraktijk. Dat kan het beste rechtstreeks en onderling door de betrokken portefeuillehouders worden geregeld. Waar nodig geven zij hiervoor één van hen mandaat om als **regionaal portefeuillehouder** de dagelijkse gang van zaken te leiden.

Als er formele besluiten van het Wgr-bestuur nodig zijn, dan kunnen die worden voorbereid in de portefeuilleberaden en vastgesteld door het AB. In het AB geldt één stem per gemeente, behoudens voor het vaststellen van de financiële bijdragen, waarvoor het inwoneraantal wordt aangehouden.

Na de transformatie gaat het bij Regio Twente voornamelijk om vrijwillige samenwerking. Het bereiken van consensus tussen de gemeenten is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Voor sommige activiteiten kan het wenselijk zijn om ten behoeve van de slagvaardigheid **meerderheidsbesluitvorming** af te spreken. Als het gaat om de financiële bijdrage van een gemeente dan gebeurt dit in de meeste gevallen op basis van het inwoneraantal. Daarom ligt het voor de hand de stemverhouding voor het vaststellen van de begroting en rekening daarop te baseren. Het verschil in stemverhouding tussen 'gewone' en financiële besluiten is op eenzelfde manier al van toepassing bij Veiligheidsregio Twente en functioneert daar naar tevredenheid.

Omdat de voorbereiding en uitvoering van voorstellen door de portefeuillehouders wordt gestuurd is de rol van het **Dagelijks Bestuur** in ons voorstel beperkt. Het voorstel is een DB van minimale omvang (3 personen) dat praktische coördinatie op dagelijks niveau regelt plus een aantal formeel wettelijke taken zoals beslissingen over personeel, contracten en bezwaarschriften.

Voor het gezamenlijk opereren op beleidsinhoudelijke speerpunten wordt het **werken in programma's** voorgesteld. Centraal in de programmatische aanpak staan **bestuursopdrachten**, die worden gebundeld in een **werkprogramma**. **Dit programma wordt, na bespreking in de Twenteraad, vastgesteld door het Algemeen Bestuur en daarna** ter goedkeuring voorgelegd aan de 14 gemeenteraden.

In vergelijking tot de huidige situatie worden de gemeenteraden dus veel directer betrokken bij het bepalen van de inhoud van de samenwerking. De uitvoering van het werkprogramma is vervolgens aan de samenwerkende colleges, die daarover verantwoording afleggen aan hun raad.

Bij veel onderwerpen is het gebruikelijk om te streven naar **consensus van de deelnemende gemeenten**. Het gaat immers om vrijwillige samenwerking tussen autonome gemeenten. Zoals gezegd kan het voor sommige activiteiten wenselijk zijn om ten behoeve van de slagvaardigheid **meerderheidsbesluitvorming** af te spreken. Dat blijft uiteraard gewoon mogelijk door middel van de normale meerderheidsbesluitvorming in het **Algemeen Bestuur**.

Desgewenst kan er voor bepaalde onderwerpen ook worden gekozen voor besluitvorming in een **portefeuilleberaad**. Zo'n portefeuilleberaad functioneert dan formeel als 'bestuurscommissie' als bedoeld in artikel 25 Wgr. Ook dit is een bestaande

werkvorm, die we nu al kennen bij de GGD en OZJT. De voorgestelde tekst van de regeling laat deze mogelijkheid open.

Deze wijze van besluitvorming kan ook worden vastgelegd in de betreffende bestuursopdracht. Daarbij kunnen desgewenst afspraken worden gemaakt om voor bepaalde beslissingen te stemmen met andere stemgewichten dan hiervoor is vermeld.

De **programmatische aanpak** is erop gericht om de aanpak van dossiers niet te institutionaliseren in vaste bestuursorganen. Slagvaardigheid is niet gediend met formele gremia, maar met concrete werkafspraken. Het werken met bestuursopdrachten is mede bedoeld om **samenwerking met maatschappelijke partners** te vergemakkelijken. Afhankelijk van het onderwerp kan gekozen worden voor coproductie met de provincie, het waterschap of andere medeoverheden, met maatschappelijke instellingen, bedrijfsleven, onderwijs, etc.

Op **raadsniveau** werd er in het concept-rapport geen formeel besluitvormend orgaan voorgesteld omdat er **geen raadsbevoegdheden** overgedragen zijn. Wij verwachten ook niet dat dit op korte termijn aan de orde zal komen.

In de oude setting was er nog een gemengde regioraad, met collegeleden en raadsleden. Binnen de Wgr-plus waren namelijk verplicht raadsbevoegdheden overgedragen zoals het vaststellen van een huisvestingsverordening en een regionaal verkeers- en vervoersplan. De regioraad was een gemengd AB omdat de Wgr nog een monistische structuur heeft, vanwege de gedachte dat het geen zelfstandig regionaal bestuur betreft.

Een regioraad in de oude vorm is dus niet meer aan de orde. Wij hebben gezocht naar andere mogelijkheden om raden te betrekken en een **invloedrijke positie** te geven. Ons eerste aanhakingspunt is daarbij de relatie tussen de individuele raden en hun colleges. Die relatie is de levensader voor de democratische legitimatie, de kaderstelling en controle op het dagelijks bestuur. Daarom stellen wij voor om de **sturing op agenda, werkprogramma en bestuursopdrachten direct in de raden zelf** te brengen. We regelen dit door goedkeuring van een vierjaarlijks werkprogramma, met jaarlijkse actualisering.

Er zal hierbij behoefte zijn aan **afstemming tussen de raden onderling en gezamenlijke koersbepaling**. Daarom hebben wij nu voorgesteld om een **Twenteraad** in te richten, als platform voor ontmoeting, uitwisseling en afstemming tussen raden. De Twenteraad heeft een belangrijke **consulerende** functie. Ook al zijn er geen raadsbevoegdheden in het geding, de gedachtewisseling in het Twenteberaad wordt meegenomen door de betreffende portefeuillehouders en werkt zo door in de bestuursopdrachten die later worden voorgelegd aan de gemeenteraden. Dit type van kwalitatieve doorwerking is heel gebruikelijk tussen raden en colleges. Doorgaans werkt dit naar tevredenheid. In sommige gevallen zal er behoefte zijn aan expliciete politieke uitspraken. Wij hebben daarom de mogelijkheid opgenomen om in de Twenteraad een **resolutie** in te dienen die bij meerderheid van stemmen kan worden aangenomen. Een aangenomen resolutie is niet formeel bindend omdat het geen raadsbevoegdheden betreft. Een aangenomen resolutie geldt wel als zwaarwegend advies aan het bestuur van de regeling (AB, DB en portefeuillehouders).

De Twenteraad is ons inziens **principeel toegankelijk voor alle raadsleden**. We zijn ons ervan bewust dat dit met bijna 350 raadsleden bijzondere aandacht vraagt voor de praktische organisatie. Maar dit mag wat ons betreft geen reden zijn om van dat principe af te wijken. Wij gaan graag het experiment aan om vruchtbare debatten te organiseren, ook bij opkomsten van meer dan 100 raadsleden. Wij denken dat er veel mogelijk is met

thematische parallelsessies en moderne technische hulpmiddelen. Desgewenst kan gewerkt worden met afvaardigingen vanuit de raden.

Dit wordt georganiseerd door een presidium, waarin elke raad met een lid vertegenwoordigd is, en dat wordt ondersteund door de griffierskring. Het presidium wijst uit hun midden een voorzitter aan.

De **ambtelijke samenwerking** wordt voortgezet. Ook hier is het voorstel om initiatief en sturing meer in handen van de gemeenten zelf te leggen. Dat kan door niet langer uit te gaan van een organisatie die alleen het regiobestuur ondersteunt en alleen door het regiobestuur wordt aangestuurd. Het **Twentebedrijf** is de ambtelijke organisatie die de taken uitvoert van de Regio Twente en taken van andere samenwerkingsverbanden. Het Twentebedrijf is een 'landingsplaats' waar ondersteunende ambtelijke capaciteit gebundeld kan worden als de deelnemende gemeenten dat doelmatig vinden. Om uit te drukken dat de nieuwe organisatie van de nieuwe Regio Twente een ander karakter heeft dan de oude organisatie gebruiken we hiervoor de nieuwe naam Twentebedrijf als werktitel.

Het **Twentebedrijf is geen bestuursorgaan maar slechts een ondersteunende dienst**. Het Twentebedrijf is beschikbaar voor het ambtelijk ondersteunen van alle vormen van samenwerking, hetzij bedrijfsvoering, hetzij uitvoeringstaken of expertise-uitwisseling waaronder capaciteit voor beleidsvoorbereidend werk. Het Twentebedrijf organiseert dit praktisch, op een manier die efficiënter en transparanter is dan de huidige situatie waarin meerdere gescheiden organisaties voor ambtelijke samenwerking bestaan.

Het toekomstige Twentebedrijf omvat de taken die overblijven uit de huidige regio-organisatie plus de ambtelijke capaciteit van andere samenwerkingen die nu nog apart zijn georganiseerd. Te denken valt aan salarisadministratie, GBT, ICS-RUD, VRT, etc. Het samenbrengen van de verschillende organisaties zal gefaseerd worden ingezet en steeds expliciet voor besluitvorming worden voorgelegd.

Wij zien het Twentebedrijf als een verlengstuk van de ambtelijke organisatie van de deelnemers. Daarom werkt de **directeur van het Twentebedrijf** onder toezicht van de **gemeentesecretarissen**. In formele zin is de directeur in dienst van de gemeenschappelijke regeling, de hiërarchische bevoegdheden liggen dan ook bij DB. De directeur wordt benoemd door het DB, op voordracht van de secretarissenkring, gehoord het portefeuillebeeraad Middelven. Het is echter de bedoeling dat het Wgr-bestuur op afstand opereert en het toezicht primair overlaat aan de secretarissenkring. De secretarissenkring bespreekt het functioneren van het Twentebedrijf tenminste tweemaal per jaar met de 14 eerstverantwoordelijke portefeuillehouders Middelven, die vervolgens het DB adviseren. Op die manier is en blijft het Twentebedrijf daadwerkelijk een gezamenlijke organisatie van en voor de 14 gemeenten zelf.

Geschiedenis Twentse samenwerking

Twente kent een lange samenwerkingstraditie. In de zeventiger jaren van de vorige eeuw werd een bestuurlijk 'Gewest Twente' gevormd. In de jaren tachtig werd daarbinnen overleg georganiseerd in vier gemeentekringen. In de jaren negentig woedde er landelijk een discussie over stadsprovincies. De toenmalige regioraad Twente sprak zich zelfs uit voor een provincie Twente. Uiteindelijk kwamen de stadsprovincies er niet. In plaats daarvan werden zeven stedelijke regio's in 1994 aangewezen als 'Kaderwetgebied': niet provincievrij, maar wel met bestuurlijke bevoegdheden op regionaal niveau. In 2006 werd de Kaderwet opgevolgd door de Wgr-plus. Hiermee ontstond een regionaal bestuur met een aantal van de gemeenten en het Rijk ge(de)centraliseerde bevoegdheden (verkeer en vervoer) en een aantal terreinen met van bovenaf verplichte intergemeentelijke samenwerking (o.a. ruimtelijke structuurvisie, programmering woningbouw en bedrijventerreinen en grondbeleid).

Daarnaast is in aparte wetten verplichte samenwerking opgelegd op de terreinen publieke gezondheid (GGD) en veiligheid (VRT).

In 2015 wordt de Wgr-plus weer ingetrokken. Daarmee gaan de mobiliteitstaken en budgetten naar de provincie. Voor de plustaken vervalt ook de verplichting van intergemeentelijke samenwerking.

Gemeenten kunnen weer zelf bepalen of en hoe ze samenwerken.

De 14 gemeenten werken samen op het gebied van veiligheid, publieke gezondheid, RUD, de decentralisaties sociaal domein, economische zaken ('Innovatiesprong'), milieu/ afval/ duurzaamheid, toerisme/ recreatie, mobiliteit, arbeidsmarkt, belangenbehartiging en in de bedrijfsvoering (Shared Services Netwerk Twente). Daarnaast vindt samenwerking enerzijds plaats tussen buurgemeenten en op sub regionale schaal (Netwerkstad, WT4, Noaberkracht) en op bovenregionale schaal (Euregio, Stadsbank, Overijssel, Oost Nederland). Minstens zo wezenlijk is de samenwerking met ondernemend en onderwijzend/onderzoekend Twente, maatschappelijke instellingen en collega-overheden zoals provincie, waterschap en rijk.

Met het vervallen van de 'plus' uit de Wgr zal de intergemeentelijke samenwerking dus niet stoppen. Maar er is wel ruimte voor een bezinning op de manier van samenwerken. Die kans wordt opgepakt in het kader van deze Heroriëntatie Twentse samenwerking. Doel is om meer overzicht en efficiency te krijgen in de besturing van de samenwerking en vooral om de samenwerking weer iets van en tussen de gemeenten zelf te laten zijn.

2. INLEIDING

Opdracht tot heroriëntatie

Op 10 oktober 2012 heeft de regiораad opdracht gegeven om na te denken over de toekomst van de samenwerking in Twente. Eén van de aanleidingen daarvoor was het vervallen van de Wgr-plus status, naar verwachting vanaf 1-1-2015. (De Wgr-plus was een nationale wet die vanaf 2006 in zeven stedelijke regio's samenwerking verplicht stelde voor met name verkeer en vervoer, ruimtelijk-economische planning en grondbeleid.)

Een andere aanleiding was dat er over de reguliere taakvervulling van de huidige organisatie Regio Twente behoorlijke tevredenheid bestaat, maar dat er anderzijds terughoudendheid is om nieuwe taken op te pakken in het verband van de Wgr-plus regio. We zien samenwerking op een toenemend aantal onderwerpen. Tegelijkertijd is er de neiging om daarvoor aparte organisatievormen te kiezen, denk aan de RUD of Samen 14.

Dat is natuurlijk niet zonder reden. Kennelijk wordt de bestaande Wgr dan niet als aantrekkelijke of passende bestuursvorm gezien. Het is zaak om hier lering uit te trekken en de samenwerking verder te ontwikkelen op een wijze die beter bij ons past.

Een belangrijke basis hiervoor is de gedachtevorming van de Commissie Kerckhaert, die in 2010 de formule van *'coalitions of the willing'* formuleerde. Het uitgangspunt is niet van bovenaf verplichte samenwerking, maar vrijwillige samenwerking door de partners zelf. Dit uitgangspunt is verder uitgewerkt in het Communiqué van Zenderen uit 2013, waarin gesproken wordt over *'bestuurlijk noaberschap'* en de bestuursovereenkomst SSNT (shared service netwerk Twente). Wij zien de huidige opdracht in het verlengde van deze gedachteontwikkeling.

Casus: coalition of the willing

Een coalition of the willing besluit tot een samenwerking om kostenvoordeel te behalen. Voorbeeld: GBT.

Verloop:

Na een inventarisatie onder de Twentse gemeenten over de bereidheid om samen te werken op het gebied van de belastingen is in 2009 het GBT gestart als samenwerkingsverband op het gebied van gemeentelijke belastingen tussen de gemeenten Borne, Enschede en Hengelo. Het gaat hier om een openbaar lichaam als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. Door samen te werken wordt de kwetsbaarheid verminderd, worden kosten bespaard en wordt kennis gebundeld.

In de loop der jaren zijn ook de gemeenten Almelo, Haaksbergen, Losser en Oldenzaal aangesloten.

DB-Notitie: Eerste contour

De opdracht werd gegeven aan het dagelijks bestuur (DB) van Regio Twente. Het DB heeft daarvoor breed contact gezocht met collegeleden en raadsleden, onder meer via de zogenaamde 'Twente Plaza'-bijeenkomsten. Uiteindelijk heeft de opdracht geleid tot de notitie *'Eerste contour vernieuwde regionale samenwerking'*. Deze notitie is in de regiораad besproken op 15 januari 2014 (informele vergadering) en 12 februari 2014 (reguliere vergadering).

De regiораad heeft deze notitie vervolgens als resultaat van de heroriëntatie aangeboden aan de 14 nieuwe gemeenteraden. Dit omdat de bevoegdheid om te beslissen over de toekomst van de samenwerking niet ligt bij de regiораad, maar bij de gemeenteraden.

In de notitie 'Eerste contour' is een aantal suggesties gedaan voor een doorontwikkeling op drie niveaus.

- *Samenwerking en verantwoording op raadsniveau*: door raadsleden beter te informeren en vroegtijdig de gelegenheid te geven om in periodieke bijeenkomsten onderling ideeën uit te wisselen en eventueel kaders voor te ontwikkelen voorstellen mee te geven aan de portefeuillehouders. Daarbij blijven het politieke primaat en de democratische legitimatie uiteraard bij de 14 individuele gemeenteraden.

- *Samenwerking op collegeniveau*: door portefeuillehouders van de 14 gemeenten 'in-the-lead' te brengen en het DB primair te zien als een orgaan dat coördineert tussen de portefeuillehouders-overleggen. Daardoor ontleent het DB zijn mandaat aan de instemming van de portefeuillehouders-overleggen, in plaats van andersom.

- *Ambtelijke samenwerking*: door rechtstreekse onderlinge uitwisseling te organiseren en voor het bundelen van gezamenlijke capaciteit één neutraal faciliterend Twentebedrijf te vormen. Vanuit het Twentse organisatienetwerk kunnen diverse samenwerkingsinitiatieven op een efficiënte wijze worden bediend. Overdracht van bevoegdheden is niet aan de orde (behalve waar dit wettelijk is voorgeschreven, zoals bij de GGD en VRT). De inhoudelijke sturing blijft onaangetast.

Verdere uitwerking: stuurgroep Heroriëntatie

Het DB van Regio Twente zag zichzelf niet als het aangewezen orgaan om op dit onderwerp een concreet voorstel voor de gemeenteraden te ontwikkelen. Daarom heeft de Regiovoorzitter, toen nog de heer Den Oudsten, het initiatief genomen om vanuit de 14 gemeentebesturen een stuurgroep in te stellen voor de verdere uitwerking van de notitie.

In deze stuurgroep zijn vier burgemeesters gevraagd vanuit de verschillende Twentse sub regio's: dhr. Robben (voorzitter), mw. Hermans (later vervangen door dhr. Schelberg), dhr. Gerritsen en dhr. Schouten. De stuurgroep is aangevuld met een vertegenwoordiger van de griffierskring, dhr. Brokers, en een vertegenwoordiger van de secretarissenkring, dhr. Van Eck. De stuurgroep wordt ambtelijk ondersteund door mw. Vos (Regio Twente), dhr. Bolhaar (Regio Twente) en dhr. De Baas (extern adviseur).

Als stuurgroep hebben wij onze opdracht als volgt opgevat:

Het uitwerken van de notitie 'Eerste contour' tot concrete voorstellen voor de doorontwikkeling van de Twentse samenwerking, die kunnen rekenen op draagvlak bij de 14 gemeenteraden.

Wij gaan er vanuit dat wat goed is in de Twentse samenwerking, behouden blijft. Wij willen echter ook leren van de recente ervaringen met samenwerking buiten de formele kaders. We hebben gezien dat samenwerking meer draagvlak heeft naarmate het meer 'eigen' voelt. De kunst is om daarvan te leren. Het gaat er om die eigenheid centraal te stellen.

Tegelijkertijd moet het totaal van samenwerkingsvormen overzichtelijk blijven en de overhead van besturing en ondersteuning zo laag mogelijk. We zoeken dus een optimaal evenwicht tussen eigenheid, governance en efficiency.

Uit de besprekingen in diverse verbanden hebben wij opgemaakt dat denkrichtingen uit de DB-notitie steun ontmoeten, maar dat er met name twijfels leven over het voorstel voor een 'Twenteraad'. Bij sommigen was de indruk ontstaan dat er aan gedacht werd om op regionaal niveau een eigenstandig politiek orgaan te vormen. Dat is nooit zo bedoeld. Dit zou immers haaks staan op de centrale denklijn om de regionale sturing consequent vorm te geven vanuit de 14 gemeenten zelf en dus juist minder top-down te maken.

Als stuurgroep hebben wij daarom bij de verdere uitwerking van de voorstellen juist op dit punt een andere insteek gekozen. Ons uitgangspunt is dat de samenwerking primair een praktische samenwerking is tussen de dagelijks besturen en de ambtelijke organisaties. De politieke aansturing en verantwoording blijft gekoppeld aan de individuele gemeenteraden van de 14 autonome gemeenten. Die verantwoordingsrelatie is de levensader van onze democratische legitimatie.

Als rode draad in de heroriëntatie van de Twentse samenwerking zien wij het afstappen van het idee van regionaal bestuur, zoals dat ten grondslag lag aan de Wgr-plus. In plaats daarvan komt de rechtstreekse onderlinge samenwerking tussen 14 autonome gemeenten zelf. In onderling overleg, maar onder lokale regie.

Vervolg

Zoals aangekondigd in onze brief aan de gemeenteraden en colleges (d.d. 4 juli 2014) hebben wij afgelopen maanden een consultatieronde gehouden langs de 14 colleges en raden. Een samenvatting van de resultaten is bijgevoegd. Voor ons zijn de reacties aanleiding geweest om het concept aan te passen op het punt van de betrokkenheid en invloed van raden.

Bij dit eindrapport is een ontwerp gevoegd voor een geheel aangepaste regeling. Aan de hand daarvan kunnen de 14 gemeenteraden een besluit nemen over de hoofdlijnen van de toekomstige ontwikkeling van de Twentse samenwerking. Conform onze opdracht bieden wij ons eindrapport en het ontwerp-raadsvoorstel aan bij de voorzitter van Regio Twente.

De voorstellen raken primair de bevoegdheden van de colleges, aangezien de samenwerking vooral op uitvoerend en ambtelijk niveau plaatsvindt. Wij vinden evenwel dat de koers van de regionale samenwerking een strategisch vraagstuk is, waarover besluitvorming op raadsniveau onontbeerlijk is.

De voorgestelde ontwerp-regeling is een collegeregeling omdat het alleen collegebevoegdheden betreft. Formeel is er sprake van een wijziging van de Regeling Regio Twente. Daarop is artikel 44 van de huidige regeling van toepassing. Omdat de regeling is aangegaan door zowel de raden, colleges van burgemeester en wethouders als burgemeesters moeten al deze bestuursorganen ook besluiten tot wijziging van de regeling.

3. AMBITIE VOOR DE TWENTSE OVERHEID

‘Er ligt tussen Dinkel en Regge een land, ons schone en nijvere Twente...’

Twente wordt gekenmerkt door zijn aards karakter, een moderne geest en een ondernemende pioniersmentaliteit. Een authentieke regio met de mentaliteit om dingen van de grond te krijgen. Twente is bijzonder, een regio om trots op te zijn.

Wat Twente uitdagend maakt, is de kans om te experimenteren, zegt de student.

Wat Twente heerlijk maakt, is de ruimte om je heen, zegt het jonge gezin.

Wat Twente interessant maakt, is de daadkracht, zegt de ondernemer.

Wat Twente ideaal maakt, is de ligging, zegt de transporteur.

Wat Twente mooi maakt, is het landschap, zegt de recreant.

Wat Twente bijzonder maakt, is de balans tussen een krachtig stedelijke kern in een prachtig landelijk gebied, zegt de inwoner.

Wat Twente boeiend maakt, is de efficiency, zegt de Brusselse subsidiegever.

Wat Twente prettig maakt, is het hoog opgeleide talent, zegt de multinational.

Wat Twente aantrekkelijk maakt, is het hightech klimaat, zegt de investeerder.

Wat Twente sterk maakt, is de innovatiekracht, zegt het kabinet in Den Haag.

Wat Twente nuttig maakt, is de maakindustrie, zeggen de werknemers.

Twente is Twente! Een regio waar ruimte is voor kennisontwikkeling en innovatief ondernemerschap, maar ook rust en ruimte om gezond te leven, te werken en te recreëren.

Kansen die niet vanzelf verzilverd worden. Twente vraagt de volle inzet van ons allen!

Twente is Twente

Twente is een stedelijke regio in een groene omgeving met 625.000 inwoners. Twente wordt nationaal en internationaal gezien als een sterk merk. Twente heeft een eigen identiteit, een cultuur die zich kenmerkt door **noaberschap** en een DNA dat van oudsher bepaald is door de maakindustrie en verbindingskracht als voedingsbodem. Twente heeft een aantrekkelijk woonklimaat. Woningmarkt en economie; stedelijke en landelijke functies: ze zijn met elkaar verweven en vullen elkaar aan. Die diversiteit is een pluspunt voor heel Twente. De inwoners wonen, werken en recreëren bij voorkeur in de eigen regio, waarbij de voorzieningen en het werk vooral zijn geconcentreerd in het stedelijk gebied.

Gemeenten voor Twente

Als 14 Twentse gemeenten werken we in de eerste plaats aan het versterken van de kwaliteit van ons eigen gebied. Ieder voor zich dragen we daarmee bij aan de gezamenlijke kwaliteit van Twente. Die kwaliteiten zijn als het ware ons ‘familiekapitaal’. Ieder individueel succes is goed voor Twente en dus voor ons allemaal.

Waar het nodig of handig is, trekken de 14 gemeenten gezamenlijk op. We zoeken krachtenbundeling waar dat efficiencyvoordelen heeft. We zetten samen de schouders onder het versterken van de sociaaleconomische structuur in Twente.

Hierin trekken wij samen op met ondernemend, onderwijsend en onderzoekend Twente, met maatschappelijke partners en met collega-overheden, zoals provincie, waterschap en het rijk. Ons doel is daarbij om Twente op lokaal en regionaal niveau te vitaliseren en onze inwoners een gezonde, veilige en een sociaaleconomisch aantrekkelijke leefomgeving te bieden.

De voornaamste bijdrage van overheden is om de eigen kerntaken zo goed mogelijk uit te voeren in het belang van de leefomgeving, de bereikbaarheid en het investeringsklimaat in het gebied. Daarnaast kan de overheid een faciliterende rol spelen in het verbinden van marktpartijen onderling en met bovenregionale overheden.

Wat hiervoor nodig is, bepalen we iedere periode opnieuw. Zo doen gemeenteraden dat aan het begin van een raadsperiode ook voor hun eigen gemeente. Wat de gemeenten zelf kunnen, dat doen ze zelf. Waar gezamenlijke inzet nodig is, wordt dat gezamenlijk opgepakt.

Wij stellen voor dat de nieuwe gemeenteraden telkens halverwege hun bestuursperiode onderling afstemmen over de juiste agenda voor de regionale samenwerking. De stuurgroep heeft het initiatief genomen om een dergelijk debat voor de eerste keer te faciliteren op 28 mei 2015.

Toekomst voor onze inwoners

Een vitaal en aantrekkelijk Twente met een bestendige werkgelegenheid vraagt dat we als 14 gemeenten - samen met onze maatschappelijke partners - een aantal ambities realiseren:

Versterken sociaal economische structuur van Twente

Twente is één arbeidsmarktgebied, waarbij de grenzen tussen gemeenten steeds meer vervagen. Stedelijke en landelijke gemeenten vormen een samenhangend gebied, waarbinnen zich het leeuwendeel afspeelt van onze dagelijkse bewegingen voor wonen, werken en recreëren (*'daily urban system'*).

De werkgelegenheid en het Bruto Regionaal Product blijven nog achter bij het landelijke gemiddelde. Er liggen wel goede kansen op de middellange termijn in Twente, gezien het karakter van de bedrijvigheid (innovatieve maakindustrie) in combinatie met de uitstekende kennisinfrastructuur.

Voor de korte termijn - en voor de lager opgeleiden – biedt dat echter te weinig perspectief. De gemeenten staan samen met de provincie aan de lat om een optimaal vestigings- en ondernemingsklimaat te realiseren en nieuwe initiatieven mogelijk te maken. Ook trekken zij samen op in het behartigen van de Twentse belangen.

Als overheden kunnen we dit niet alleen: Ondernemend Twente versterkt de werkgelegenheid. Onderwijzend en onderzoekend Twente leveren talent en toepassing van kennis ('valorisatie'). Overheden faciliteren. We zoeken hierbij samenwerking met de provincie en het Kabinet.

Bestaand en toekomstig takenpakket zo goed en efficiënt mogelijk uitvoeren

Op een aantal onderwerpen is Twente verplicht samen te werken: veiligheid, publieke gezondheid, regionale uitvoeringsdienst vergunningverlening en handhaving en de decentralisaties. Daarnaast zijn er onderwerpen waarop we vrijwillig samenwerken om daarmee een schaalvoordeel te behalen of expertise delen. De Twentse gemeenten hebben de ambitie dit in te richten met oog voor kwaliteit, kostenbesparing en vermindering van kwetsbaarheid.

Zorg voor het karakter van het gebied Twente.

We dragen ook gezamenlijk zorg voor het Twents erfgoed. De eigen cultuur van *noaberschap* en *aanpakken*. Maar ook het fraaie Twentse coulisselandschap, met schitterend gekleurde bossen, historische boerderijen en weilanden omringd door houtwallen. Langs allerlei routes kunnen toeristen en recreanten genieten van het Twentse landschap en de steden en dorpen. In onze steden vinden zij (hoogwaardige) voorzieningen op het gebied van sport, cultuur, uitgaan en winkelen. Ook deze kracht wil Twente in stand houden en waar mogelijk uitbouwen voor haar inwoners en bezoekers.

Drijfveer voor onderlinge samenwerking

Deze ambities zijn de drijfveer in de bijdragen die we als individuele gemeenten leveren aan de ontwikkeling van Twente. Deze ambitie is ook de leidraad voor het inrichten van onze samenwerking, qua inhoud, qua structuur en qua werkwijze.

Dit betekent dat wij de volgende onderwerpen zien als het kerndomein voor de intergemeentelijke samenwerking:

- *Sociaaleconomische ontwikkeling (inclusief recreatie en toerisme)*
- *Externe profilering*
- *Mobiliteit*
- *Regionale veiligheid*
- *Publieke gezondheid*
- *Sociaal domein (decentralisaties jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning)*
- *Vergunningverlening/ handhaving*

Samenwerking in de ***backoffice bedrijfsvoering*** is aan de orde als de individuele gemeenten daarmee voordelen kunnen realiseren in termen van kosten, kwaliteit of vermindering van kwetsbaarheid.

We gaan uit van 'subsidiariteit': het lokale domein staat voorop, het regionale domein komt aan de orde als de lokale invulling niet voldoet. Als domein voor lokale invulling beschouwen wij in ieder geval: de lokale politieke gemeenschap; de leefbaarheid en leefomgeving; dienstverlening en beheer en organisatie.

Voor de samenwerking inzake regionale veiligheid en publieke gezondheid blijft ook na het vervallen van de Wgr-plus een wettelijke verplichting bestaan. Op grond van respectievelijk de Wet op de Veiligheidsregio's en de Wet op de Publieke Gezondheid kennen beide een eigen bestuurlijke regeling. Die blijft dan ook ongewijzigd. De bijbehorende ambtelijke organisaties kunnen (op termijn) worden geïntegreerd, zoals de afgelopen periode ook al bij de GGD het geval was als onderdeel van de organisatie van de Regio Twente.

Samen doen we wat nodig is voor deze ambities. Samenwerken en verbinden voor een vitaal Twente! We delegeren dat niet aan een regionaal bestuur, maar we doen het zelf, individueel en in onderlinge samenwerking.

4. SAMENWERKENDE GEMEENTERADEN

In de huidige Regio Twente is de besluitvorming voorbehouden aan het Algemeen bestuur (AB). Hierin is per deelnemende gemeente één raadslid en één collegelid afgevaardigd. De terugkoppeling tussen het AB en de gemeenteraden verloopt wisselend. In sommige gemeenten wordt het contact goed onderhouden, maar voor de meeste raadsleden staat het AB op grote afstand. De besluiten van het AB zijn desondanks bindend voor de lokale raden. Als het AB financiële besluiten neemt, dan moeten die als 'verplichte uitgaven' worden opgenomen in de lokale begrotingen. Als je redeneert vanuit vrijwillige onderlinge samenwerking tussen de 14 gemeenten zelf is dit niet de gewenste situatie. Daarom willen we de besluitvorming over de hoofdlijnen van de samenwerking terugbrengen naar de 14 gemeenteraden zelf.

Praktisch betekent dit, dat de 14 gemeenteraden voorstellen krijgen over de onderwerpen waarop we samenwerken en de bestuursopdrachten waarmee die onderwerpen worden uitgewerkt. Door dit in een voortschrijdend werkprogramma vast te leggen bepalen de gemeenteraden op hoofdlijnen de kaders van de samenwerking. In de voorbereiding van die voorstellen zoeken we naar informele onderlinge afstemming tussen gemeenteraadsleden. We stellen voor hiervoor een 'Twenteraad' op te richten.

Het programma met bestuursopdrachten wordt formeel vastgesteld door het AB, maar treedt pas in werking na goedkeuring door de individuele gemeenteraden. Het werkprogramma wordt vervolgens uitgevoerd door de verschillende portefeuilleberaden. De portefeuillehouders doen dit in onderlinge samenwerking (zie paragraaf '*Samenwerkende portefeuillehouders*') en krijgen daarbij ambtelijke ondersteuning (zie paragraaf '*Samenwerkende ambtelijke organisaties*').

In de structuur van huidige Regio Twente zijn op basis van de Wgr-plus raadsleden en collegeleden vertegenwoordigd in de regioraad, zijnde het Algemeen Bestuur van de Wgr-regeling. Dit vloeit voort uit het feit dat er een aantal raadsbevoegdheden was overgedragen zoals het vaststellen van een huisvestingsverordening en een regionaal verkeers- en vervoersplan. Als we kijken naar de onderwerpen die na afschaffing van de Wgr-plus in het Algemeen Bestuur aan de orde komen, dan is betrokkenheid van raadsleden bij die agendapunten niet vanzelfsprekend. Zeker niet tegen de achtergrond van de gedualiseerde verhoudingen op de gemeentehuizen zelf.

Na afschaffing van de Wgr-plus vervalt de verplichte overdracht van raadsbevoegdheden. Op dit moment ziet het er niet naar uit dat er op vrijwillige basis raadsbevoegdheden worden overgedragen aan een nieuw Wgr-bestuur. Tijdens de consultatieronde zijn hiervoor vanuit de raden ook geen voorstellen gedaan. Dit betekent dat het alleen collegebevoegdheden gaat betreffen en dus een zogenaamde 'collegeregeling'. De wet bepaalt dat er in een collegeregeling geen raadsleden in het Wgr-bestuur zitten, maar alleen collegeleden. We nemen dus afscheid van de huidige regioraad.

De nieuwe Wgr-structuur is vooral een praktische werkvorm. We vinden dat de energie en beweging in de samenwerking niet uit het DB of AB moet komen, maar uit de gemeenten zelf. Een AB/DB is vooral nodig voor coördinatie in de samenwerking, externe vertegenwoordiging en het beleggen van de verantwoordelijkheid voor organisatie en geldstromen (wettelijke bestuurstaak). De inhoud komt vanuit de gemeenten en wordt primair afgestemd tussen de portefeuillehouders.

Sturen op de kaders voor samenwerking

Hoewel de praktische samenwerking zo op collegeniveau kan worden geregeld, zien wij daarnaast wel behoefte aan een informatie-uitwisseling en gedachtewisseling op het niveau van de gemeenteraden. Het gaat dan om het bepalen van de politiek-bestuurlijke hoofdlijnen van de samenwerking in Twents verband voor het realiseren van de Twentse ambities (agenda Twentse samenwerking):

- Op welke onderwerpen willen we samenwerken?
- Hoe regelen we het bestuur en de organisatie daarvan? *(in feite de discussie die we nu voeren)*
- Welke kaders willen de gezamenlijke gemeenteraden op voorhand meegeven aan de voorbereiding van bepaalde dossiers en/of de uitvoering op collegeniveau?

Het antwoord op deze vragen moet worden gegeven door de gemeenteraden. Dit vraagt besluitvorming in de raden van alle gemeenten die in een bepaald samenwerkingsdossier participeren. Iedere individuele gemeenteraad is daarin autonoom. Het is wel zinvol om als gemeenteraden onderling informatie uit te wisselen over ieders lokale omstandigheden, belangen en standpunten.

Het is in ieders belang dat er op grote dossiers vroegtijdig in het besluitvormingsproces bepaalde richtingen, aandachtspunten of randvoorwaarden worden meegegeven. Al is het maar om te voorkomen dat gemeenteraden achteraf worden geconfronteerd met ver uitgewerkte voorstellen, die in die fase nog moeilijk zijn bij te sturen. Vroegtijdige signalering heeft, ook als die informeel is, grote waarde voor de portefeuillehouders die de voorstellen voor de gemeenteraden moeten ontwikkelen.

Daarom stellen wij voor dat de raadsleden van de 14 gemeenten bijeenkomen om te spreken over de agenda van de Twentse samenwerking voor de betreffende raadsperiode. Een goed moment daarvoor is halverwege iedere nieuwe raadsperiode. De raadsleden zijn dan ingewerkt en kunnen een vierjarige samenwerkingsagenda vastleggen. Die agenda wordt dan jaarlijks uitgewerkt in een werkprogramma met een voor dat jaar geactualiseerde set bestuursopdrachten die na vaststelling door het Algemeen Bestuur wordt goedgekeurd door de gemeenteraden.

Twenteraad

Om een start te maken met overleg op raadsniveau worden de gemeenteraden uitgenodigd voor twee bijeenkomsten waarin alle raadsleden mee kunnen discussiëren over de agenda van de Twentse samenwerking. Het gaat om een *eerste opiniërende conferentie* op 28 mei 2015, die primair gewijd is aan de regionale economische ontwikkeling. Daarop volgend organiseren wij een *tweede adviserende conferentie*, waarin een concrete bestuursopdracht voorligt. Die is dan voorbereid door het portefeuillehoudersoverleg Economische Zaken, rekening houdend met de bijdragen van raadsleden tijdens de eerste opiniërende conferentie.

Dit type oriënterende bespreking met doorwerking via de portefeuillehouders is politiek en juridisch niet bindend. Maar het werkt naar onze ervaring in de praktijk vaak goed, krachtig en efficiënt. Het is een vorm die eigenlijk in ieder gemeentebestuur voortdurend wordt gebruikt in het verkeer tussen raad en college.

Voor sommige onderwerpen kan er echter ook behoefte zijn om richtinggevende uitspraken te doen bij meerderheid van stemmen. Op die manier kunnen in discussies uiteenlopende meningen of belangen politiek worden gewogen. Daarom stellen wij voor dat er *richtinggevende resoluties* kunnen worden ingediend. Resoluties die bij meerderheid van stemmen van de aanwezigen worden aangenomen en die gelden als

zwaarwegend advies aan het bestuur van de samenwerking (AB, DB, portefeuillehouders).

De uitspraken die zo worden gedaan kunnen ook gelden als *preadviezen* ten behoeve van de behandeling van de bestuursopdrachten in de individuele raden.

Door deze conferenties kunnen we ervaring opdoen met een nieuwe vorm van sterkere en directere raadsbetrokkenheid. We doen zo alvast ervaring op met een werkvorm die wat ons betreft een permanent vervolg krijgt als 'Twenteraad'. We voelen ons gesterkt om dit voorstel te doen door de reacties die wij hebben gekregen tijdens de consultatieronde naar aanleiding van ons concept-rapport.

De Twenteraad moet ons inziens principieel toegankelijk zijn voor alle raadsleden. Dat dit met bijna 350 raadsleden bijzondere aandacht vraagt voor de praktische organisatie is zeker waar. Maar dit mag ons inziens geen reden zijn om van dat principe af te wijken. Wij gaan graag het experiment aan om ook bij opkomsten van meer dan 100 raadsleden vruchtbare debatten te organiseren. Wij denken dat er veel mogelijk is met thematische parallelsessies en moderne technische hulpmiddelen. Ervaringen elders wijzen ook in die richting. Desgewenst kan gewerkt worden met deelterreinen en/of afvaardigingen vanuit de raden.

We stellen voor dat iedere gemeenteraad een raadslid afvaardigt voor een presidium dat de agendering bepaalt en werkvormen tijdens de bijeenkomsten regelt, ondersteund door de kring van griffiers. Het presidium kiest uit zijn midden een voorzitter.

De Twenteraad heeft primair een *informerende functie*. Raadsleden kunnen zelf onderwerpen agenderen. Er kan kennis worden uitgewisseld over onderwerpen die alle gemeenteraden raken. Er kan ook informatie worden gegeven over de voortgang in de bestuursopdrachten.

Naast de informatieve functie heeft de Twenteraad ook een *richtinggevende functie*. Het werkprogramma met bestuursopdrachten wordt behandeld in de Twenteraad voordat het aan de raden wordt gestuurd. Daarnaast brengen portefeuillehouders (de voortgang in) hun bestuursopdrachten in en houden bij hun verdere werkzaamheden rekening met de gevoelens die door raadsleden zijn geuit in de Twenteraad.

In de Twenteraad kunnen ook resoluties worden aangenomen bij meerderheid van stemmen. Dit biedt raadsleden de gelegenheid om bepaalde richtingen kracht bij te zetten, vergelijkbaar met een motie in een gemeenteraad.

De mogelijkheid om bij meerderheid van stemmen over zo'n resolutie te stemmen biedt ook uitkomst als er verschillende niet verenigbare voorkeuren bestaan. Als voorbeeld denken wij aan een uitspraak over het al dan niet privatiseren van de recreatieparken. Als die discussie komende jaren aan de orde zou komen, dan zou dat een kwestie zijn van 'we doen het wel' of 'we doen het niet'. In zulke gevallen is het genuanceerd meenemen van gevoelens uit de Twenteraad geen oplossing. Een richtinggevende uitspraak bij meerderheid van stemmen kan dan uitsluitel bieden.

Een resolutie kan worden geagendeerd op initiatief van raadsleden of op initiatief van portefeuillehouders c.q. leden van het AB of DB. Een aangenomen resolutie geeft richting aan de werkzaamheden van het Wgr-bestuur en de portefeuillehouders die belast zijn met de uitwerking van bestuursopdrachten.

Een aangenomen resolutie kan ook doorwerken naar de 14 raden, als die moeten besluiten over het werkprogramma met bestuursopdrachten. Als er onder raadsleden verschillende opvattingen leven, dan kan een meerderheidsresolutie een middel zijn om een compromis te bereiken of althans een meerderheidsbeslissing die om die reden voor alle deelnemende raden aanvaardbaar is.

Gelet op dit karakter gaat het in ons voorstel om een ongewogen stemming van alle aanwezige raadsleden. Gewogen stemming past ons inziens alleen bij formele besluitvorming over bepaalde financieel bepalende besluiten (zie hieronder).

Een resolutie kan een gemeenteraad uiteraard niet dwingen om op een bepaalde manier te beslissen. In ons grondwettelijk systeem blijft iedere gemeente altijd autonoom. Als een bepaalde gemeente niet wil deelnemen aan een bepaalde bestuursopdracht dan staat het die gemeente vrij om daar niet voor te stemmen. De Twenteraad is een goede gelegenheid om daarover vooraf als raadsleden onderling over te debatteren. Het niet-deelnemen van bepaalde gemeenten kan immers consequenties voor wel deelnemende gemeenten.

Wij stellen overigens voor dat deelname aan een basispakket van samenwerkingstaken voorwaarde is om deelnemer van Regio Twente te blijven.

Wij kunnen ons ook voorstellen dat er bepaalde onderwerpen zijn waarbij er behoefte is aan meerderheidsbesluitvorming tussen de gemeenteraden onderling. Wat ons betreft zou dit georganiseerd kunnen worden door middel van cumulatieve stemming in de 14 gemeenteraden ('raadsreferendum'). Dit betekent dat de stemmen worden uitgebracht in de individuele raadsvergadering en vervolgens regionaal worden opgeteld.

We zien deze methode als een optie. Als daar behoefte aan is, kan het houden van zo'n raadsreferendum vooraf worden opgenomen in de betreffende bestuursopdracht.

Een raadsreferendum (cumulatieve stemming) zien wij als een interessante methode om de directe democratische zeggenschap van raadsleden tot uitdrukking te brengen.

Normaal gesproken gaat het om vrijwillige samenwerking tussen autonome gemeenten. Daarbij past besluitvorming met consensus van de deelnemende partijen. Dat is nu ook de gebruikelijke werkwijze in portefeuilleberaden en het dagelijks bestuur. Maar een raadsreferendum is een aanvullende methode voor bijzondere onderwerpen als die daar geschikt voor zijn.

Als er meerderheidsbesluitvorming nodig is, dan gebeurt dat normaal gesproken in het AB van de regeling. Dat was zo en dat blijft zo.

De wet gaat daarbij uit van gelijk stemgewicht voor ieder lid van het AB. De wet biedt wel de mogelijkheid om (bij bepaalde onderwerpen) stemgewichten toe te kennen. Ons voorstel is om stemgewichten toe te kennen bij financiële besluiten, zoals de begroting en rekening. Op die manier kan het verschil in de omvang van financiële participatie tot uitdrukking komen.

Bovenstaande voorstellen zijn door ons aangescherpt naar aanleiding van de reacties die wij tijdens de consultatieronde uit de verschillende raden hebben gekregen. Door veel raden is daarbij aangedrongen op het inrichten van besluitvormingsmethoden die kunnen voorkomen dat er blokkades ontstaan.

We menen dat het risico op blokkades met bovenstaande voorstellen wordt afgewend, terwijl het karakter van vrijwillige onderlinge samenwerking toch overeind blijft.

Onderlinge uitwisseling is het eerste uitgangspunt en dus waar mogelijk besluitvorming in consensus. Waar nodig is daarnaast meerderheidsbesluitvorming mogelijk. Formeel vindt dat (net als voorheen) plaats in het AB van de regeling.

Tenslotte kan er gebruik gemaakt worden van meerderheidsbesluitvorming in de vorm van richtinggevend uitspraken van de Twenteraad en –in gevallen waarin dat tevoren in een bestuursopdracht is overeengekomen– van een cumulatieve stemming in de gemeenteraden: raadsreferendum.

Samenwerking in andere regio's - Eindhoven

De Metropoolregio Eindhoven omvat 21 gemeenten in Zuid-oost Brabant. De Metropoolregio richt zich vooral op de ruimtelijk-economische ontwikkeling van de regio, inclusief regionale investerings- en stimuleringsfondsen, mobiliteit(sfondsen) en regionaal ruimtelijk beleid. Iedere vier jaar wordt een Regionale Agenda opgesteld, met enkele tientallen projecten. Dit programma wordt jaarlijks bijgesteld.

In de besturing van de samenwerking staat het *Regionaal Platform* centraal. Alle leden van alle 21 colleges van B&W zijn lid van het Regionaal Platform.

Regionaal Platform kan afhankelijk van een opgave en type vraag *bestuurlijke werkplaatsen* en *bestuurlijke gesprekstafels* instellen. Hierin vindt afstemming en uitwerking van concrete beleidsthema's plaats. Het *Regionaal Platform* kiest een bestuurlijk trekker en stelt de opdracht vast. De bestuurlijk trekker is verantwoordelijk voor het functioneren van de *werkplaats* of *gesprekstafel* en informeert het *Regionale Platform* over de voortgang.

In de *bestuurlijke werkplaats* gaat het om het doen, het ontwikkelen door kleine groep bestuurders eventueel samen met bedrijfsleven en kennisinstellingen. De *werkplaats* levert vanuit hun specialisme een bijdrage aan de oplossing van actuele beleidsopgaven.

Een *bestuurlijke gesprekstafel* richt zich op kennisdeling en het afstemmen van voornamelijk lokale en sub regionale vragen.

De werkplaatsen en gesprekstafels adviseren het regiobestuur. Het Dagelijks Bestuur is procesverantwoordelijk en bestaat uit vier leden. Daaronder is de burgemeester van Eindhoven die als voorzitter het externe boegbeeld is. Het Regionaal Platform vervult ook de formele rol van Algemeen Bestuur van de Wgr. Als Algemeen Bestuur stellen zij de Regionale Agenda vast, maar pas na consultatie van de 21 gemeenteraden (wensen en bedenkingen - procedure).

Rol raden

De Metropoolregio organiseert twee maal per jaar een bijeenkomst voor raadsleden, waarin de ontwikkeling van de regio centraal staat. Aan de orde komen de regionale opgaven voor de komende periode en de resultaten van de afgelopen periode. Hierdoor worden de raden in een vroegtijdig stadium betrokken bij de Regionale Agenda. Daarnaast worden kaderstellende documenten en andere majeure dossiers voor een reactie aan de raden voorgelegd.

Vergelijking

Parallellen: De projectgerichte regionale agenda. Het inzetten van trekkende portefeuillehouders. Het voorop stellen van onderling overleg, met achteraf formele besluitvorming.

Verschillen: De Metropool-regeling omvat geen concrete intergemeentelijke samenwerking (taken zoals GGD zijn deels opgenomen in een aparte Wgr-regelingen). De gemeenteraden hebben geen besluitvormende rol. Het regiobestuur wordt gevormd door alle leden van de 21 colleges van B&W.

5. SAMENWERKENDE PORTEFEUILLEHOUDERS

Op het niveau van de colleges betekent de kerngedachte van onderlinge samenwerking dat het overleg tussen portefeuillehouders de grondslag vormt. Portefeuilleberaden zijn niet meer een afgeleide van het Wgr-bestuur, dat 'zo goed is om ruggenspraak te houden'. De portefeuillehouders vormen juist, in overleg met hun lokale raden, het startpunt van de samenwerking. Zij bepalen of en hoe ze het Wgr-bestuur willen inzetten.

Deze omkering in de verhoudingen leidt tot onderstaande overwegingen voor de inrichting en werkwijze van de portefeuillehouders overleggen.

Functies van portefeuillehouder overleggen

Een portefeuillehouders overleg kan verschillende functies hebben:

- Collegiale uitwisseling

Het is de autonomie van portefeuillehouders zelf om naar behoefte bijeen te komen voor collegiale uitwisseling, raadpleging en het bespreken van nieuwe ontwikkelingen. Deze behoefte speelt een belangrijke rol in een aantal bestaande portefeuillehouders overleggen, zoals bijvoorbeeld Economie; Milieu-Afval-Duurzaamheid; Sociaal Domein. Deze uitwisselingsfunctie is in principe vrij in te richten. Er is geen beperking in de te bespreken onderwerpen. Er is geen formele regeling nodig voor instelling en werkwijze. Er is ook geen formeel bindende kracht of formele adviestaak. Er hoeft ook geen formele verbinding te zijn naar het bestuur van de Wgr-regio.

Uiteraard heeft de gedachtewisseling zijn doorwerking wanneer portefeuillehouders inspiratie uit dit overleg meenemen in hun eigen werkzaamheden en de bespreking in hun eigen college. In voorkomende gevallen kunnen hierover onderling ook afspraken worden gemaakt.

Casus: Afspraken over onderwerp x

Portefeuillehouders x geven te kennen graag onderling af te stemmen en te onderzoeken of gezamenlijk optrekken meerwaarde heeft.

Verloop:

1. Een portefeuillehouder neemt initiatief en verzoekt Twentebedrijf een bijeenkomst van de portefeuillehouders tijdens een Twentedag te beleggen.
2. Portefeuillehouders komen bijeen en beslissen dat het (mogelijk) interessant is elkaar regelmatig te informeren en op onderdelen samen op te trekken:
 - Het elkaar informeren wordt ingepland op de Twentedag – afspraken worden gefaciliteerd door Twentebedrijf vastgelegd.
 - Het samen optrekken om bepaald resultaat te boeken wordt opgenomen in een bestuursopdracht (vast format) die in alle gemeenten wordt besproken (besluitvormend, raad of college afhankelijk van het onderwerp).
In de bestuursopdracht staat wie wat gaat doen en welke randvoorwaarden er zijn: doel/budget/planning/monitoring/terugkoppeling/ kartrekker/welke organisatie ondersteunt (een gemeente of het Twentebedrijf).
Voor zover het een collegetaak betreft hoeft dit geen Twenteberaad-conferentie. Wel kan de voortgang daar informierend aan de orde komen.
3. Voortrekker voert bestuursopdracht uit als regionaal portefeuillehouder met mandaat namens het portefeuillehouders overleg. Hij/ zij zorgt actief voor consultatie en betrokkenheid bij alle relevante partijen en bestuurlijke niveaus.
4. Het eindresultaat/ voorstel wordt ter besluitvorming voorgelegd aan de lokale gemeentebesturen (raad of college afhankelijk van het onderwerp).
5. Indien besloten wordt tot structurele gezamenlijke taakuitvoering, dan wordt dat georganiseerd onder regie van de secretarissenkring, met inzet van het Twentebedrijf als er ambtelijke capaciteit gebundeld wordt.

- Adviesfunctie/ bestuurscommissie

Er zijn ook portefeuillehouders overleggen die een formele adviesrol hebben bij taken die in Wgr-verband worden behartigd. Voorstellen op die terreinen worden vooraf besproken in die portefeuillehouders overleggen. De opvattingen in die portefeuillehouders overleggen zijn bepalend voor de inhoudelijke kleuring van voorstellen, ook als die later formeel worden afgedaan door het bestuur van de Wgr-regio.

In sommige gevallen zijn er zelfs bestuursbevoegdheden gedelegeerd aan portefeuillehouders-overleggen, die we dan **bestuurscommissies** noemen. Voorbeelden zijn publieke gezondheid (GGD), de decentralisaties sociaal (OZJT) en het arbeidsmarktbeleid.

Casus: Decentralisatie

De gemeenten hebben intensief samengewerkt en zijn tot een goed model gekomen om de decentralisatie tijdig te realiseren. Daarbij zijn raden via de eigen portefeuillehouder geïnformeerd en hebben zij besluiten genomen over de wijze waarop de regionaal in te richten taken geregeld moeten worden. De samenwerking is gestart vanuit veertien portefeuillehouders (Samen 14).

Hoe zou deze decentralisatie verlopen zijn in het nieuwe door ons voorgestelde samenwerkingsmodel:

- 1** Tijdens een Twenteraad wordt de aankomende ontwikkeling besproken. (In geval van de decentralisaties had dat al in 2013 kunnen gebeuren). Daarbij kan op initiatief van portefeuillehouders of leden van de Twenteraad voorkeur worden uitgesproken samen op te trekken waar het gaat om de decentralisaties. Daarbij kunnen eventueel al op voorhand bepaalde richtingen worden meegegeven in een concept-bestuursopdracht en/of een resolutie daarover.
- 2** Portefeuillehouders werken gezamenlijk aan de uitwerking en concrete voorstellen in de vorm van bestuursopdrachten en een bijbehorend raadsvoorstel.
- 3** De Twenteberaad wordt benut om een en ander toe te lichten en kennis te nemen van de landelijke ontwikkelingen. De portefeuillehouders nemen ingebrachte signalen mee in de verdere uitwerking. Via resoluties kunnen eventueel nadere kaders worden meegegeven.
- 4** De portefeuillehouders vervolmaken het raadsvoorstel. De bestuursopdrachten worden in alle raden vastgesteld en de portefeuillehouders kunnen aan de slag. Zij kunnen besluiten nemen over de verdere uitvoering van de bestuursopdracht, waar nodig formeel gefiatteerd door het AB. Zwaarwegende of principiële besluiten kunnen desgewenst eerst worden besproken in een Twenteraad.
- 5** Als voor de uitvoering van een taak gekozen wordt voor een regionale bundeling van ambtelijke capaciteit (zoals oprichting OZJT) dan wordt die capaciteit onder regie van de gemeentesecretarissen ondergebracht bij het Twentebedrijf. Er is geen discussie nodig over waar de taak onder te brengen en er hoeft geen nieuwe organisatie te worden opgezet.
- 6** Binnen de regeling is het AB eindverantwoordelijk. Politieke verantwoording naar de gemeenteraden vindt plaats via terugkoppeling in de eigen raad. Voor de raad is de eigen portefeuillehouder eerst aanspreekbaar op de uitwerking in het regionale portefeuillebeeraad waar hij/zij immers lid van is. Op algemene punten kan de raad ook het collegelid aanspreken dat namens de gemeente in het AB zit. Anders dan nu is er dus altijd een rechtstreekse relatie tussen de raad en direct betrokken portefeuillehouders. Doorwerking van gevoelens van de raad kan verlopen via deze eigen portefeuillehouders en/of door inbreng van raadsleden in de Twenteraad. Bij dit laatste kan zo nodig een resolutie worden ingediend.
- 7** Rol DB/AB: DB/AB zijn systeemverantwoordelijk. Zij vormen het bestuur van de regeling waar eventueel taken worden ondergebracht. Zij laten de inhoud zoveel mogelijk bij de portefeuillehouders. Het AB coördineert zo nodig tussen de portefeuilles/ beleidsvelden en zorgt er voor dat afspraken effectief en efficiënt uitgevoerd worden.

In de voorgestelde opzet zijn de formele bevoegdheden van de Wgr niet langer het uitgangspunt voor de indeling van portefeuille overleggen. Het bespreken van voorstellen en andere aangelegenheden vanuit de Wgr is immers slechts één van de functies van het bijeenkomen van portefeuillehouders.

We stellen voor om de portefeuilleberaden efficiënt te groeperen rond hoofdthema's in het werkprogramma. Het is immers ondoelmatig om voor ieder beleidsterrein aparte overleggen te organiseren.

Er is juist behoefte aan vermindering van de 'bestuurlijke drukte', dat wil zeggen: overleg dat niet op een efficiënte manier tot werkelijke resultaten leidt. Juist daarom leggen we het accent bij het directe overleg tussen de portefeuillehouders, die immers rechtstreeks het mandaat van hun gemeenten vertegenwoordigen.

In de nieuwe filosofie past het beter om enkele brede portefeuillehouders overleggen te organiseren als algemene ontmoetingsplek waarbij advisering in Wgr-verband op de agenda staat, eventueel besluitvorming (zoals voor de GGD) en daarnaast ook andere onderwerpen van intercollegiale uitwisseling. Hierbij dient steeds helder te worden gemarkeerd welke status de bespreking van een bepaald agendapunt heeft.

In deze opzet zetten DB en AB een flinke stap terug, zowel in taak als in vergaderfrequentie.

We zijn ons bewust dat besturen interactie is met de samenleving. De meeste beleidsdoelen kunnen alleen worden gerealiseerd door een gezamenlijke inspanning in vitale coalities van overheden, ondernemingen, onderwijs en onderzoek. Dit betekent dat ook onze overlegstructuren open moeten staan voor andere overheden zoals de provincie, departementen en waterschappen en tevens voor maatschappelijke partners. Dit betekent niet dat zij lid zijn van onze overlegorganen. Een vitale coalitie met maatschappelijke partners ontstaat niet door hen in te voegen in onze formele structuren. Overleg met partners vraagt een vorm en timing op de maat die ook de partners past.

Keuze en indeling van portefeuillehouders overleggen

Het is belangrijk om focus te organiseren in het bestuurlijk overleg, ook om onnodige bestuurlijke drukte te vermijden. Daarom zou het goed zijn om de bestaande portefeuillehouders overleggen nog eens tegen het licht te houden. De inhoud van de gezamenlijke agenda is hierbij bepalend. Deze wordt iedere raadsperiode opnieuw bepaald.

Uitgaande van de huidige kernthema's in de regionale samenwerking is er behoefte aan een portefeuillehouders overleg op de volgende terreinen:

- Economie

(inclusief de huidige pho's Economie, Arbeidsmarkt en Vrije Tijd, Recreatie en Toerisme en aandeelhouderschap Twence)

- Sociaal domein

(inclusief het huidige pho Samen 14/ OZJT)

- Fysieke ontwikkeling

(inclusief het huidige pho Mobiliteit en Milieu, Afval, Duurzaamheid en RUD, waarbij voor RUD uiteraard afstemming met de provincie nodig is)

- Publieke Gezondheid

- Lobby/ Profilering, Bestuur en Veiligheid

(gekoppeld aan de VRT, waarin immers de burgemeesters zitten)

- Bedrijfsvoering/ Middelen

(inclusief het huidige pho Financiën en de portefeuillehouders P&O/ Bedrijfsvoering)

Trekkerschap

Overleggen met 14 portefeuillehouders zijn onmisbaar in Twente en nuttig voor het uitwisselen van een rijkdom aan ideeën. Als we gezamenlijk bepaalde acties willen oppakken dan is het wel nodig om taken en verantwoordelijkheden onderling te verdelen. Ieder van de genoemde portefeuillehouders overleggen kan voor haar taken en projecten zelf een trekker benoemen.

Zo'n trekker treedt dan op als bestuurlijk opdrachtgever voor de betreffende klussen. De bestuursopdrachten uit het jaarprogramma geven daarvoor het mandaat.

Dit betekent dat het formuleren van bestuursopdrachten in de nieuwe opzet meer aandacht vraagt dan tot nu toe. Een goede bestuursopdracht bevat de bestuurlijke vraagstelling, het gewenste resultaat, een tijdsplanning, een toedeling van middelen en capaciteit en een rolverdeling met taken en mandaten. Alleen zo ontstaat helderheid over de ruimte waarmee portefeuillehouders op pad kunnen. Er hoeft dan niet voortdurend te worden bijgestuurd door een DB van de regio.

Als stuurgroep zijn we er voorstander van dat iedere Twentse gemeente een aandeel neemt in het trekkerschap op bepaalde domeinen. Per domein kunnen er, naar behoefte, meer trekkers zijn, bijvoorbeeld aparte trekkers voor Milieu, Afval en Duurzaamheid. Dit is cruciaal voor het verdelen van de werklust, maar zeker ook voor het realiseren van betrokkenheid bij de intergemeentelijke samenwerking. De 14 regionale trekkers kunnen in hun eigen gemeente ook een cruciale rol spelen in de verantwoording naar de individuele gemeenteraden.

Voor een goede verdeling van de voortrekkersrollen kan er vierjaarlijks een voordracht opgesteld worden. Het mandaat om in een bepaald dossier het dagelijkse voortouw te nemen blijft echter afkomstig uit het betreffende portefeuillehouders overleg. Het gaat in principe om een rol als bestuurlijk opdrachtgever in de dagelijkse besturing van het betreffende taakveld.

Coördinerend Wgr-bestuur

In de vernieuwde samenwerking is de samenstelling van een Wgr-bestuur het uitvloeisel van de taakverdeling op portefeuillehouders niveau, in plaats van andersom. Dit kan vorm krijgen door de voortrekkers uit de portefeuillehouders overleggen bijeen te brengen in een coördinerend Wgr-bestuur nieuwe stijl.

In de nieuwe opzet is het wezenlijk dat alle 14 gemeenten hierin een vertegenwoordiger hebben. In de portefeuillehoudersberaden zal hier rekening mee gehouden moeten worden bij het aanwijzen van de voortrekkers.

Wij gaan er daarbij van uit dat het in ieders belang is dat de burgemeester van de grootste gemeente, vanwege het netwerk dat hij/zij vanuit zijn/haar functie heeft, als extra lid in de rol van voorzitter van het Wgr-bestuur blijft optreden als boegbeeld van de regio en de intergemeentelijke samenwerking.

De taak van zo'n bestuur is primair om te zorgen voor afstemming tussen de verschillende portefeuillehouders overleggen. Het is dus vooral een coördinerend bestuur. Dankzij de voorgestelde personele unies kan het bestuur onderling uitwisselen welke ontwikkelingen op portefeuillehouders niveau gaande zijn. Waar daar aanleiding toe is kunnen afspraken worden gemaakt over coördinatie van activiteiten.

Dit bestuur zorgt ook voor agendering voor een 'Twenteraad' en voor vertegenwoordigende taken, zoals in de lobby namens de gehele regio.

Ook in de nieuwe fase zal er juridisch gezien behoefte zijn aan een Wgr-structuur. Er zullen immers taken, bevoegdheden en budgetten blijven die een correcte juridische besturing vereisen in een Wgr-regeling. Denk alleen al aan de GGD.

Dit betekent dat volgens de letter van de Wgr het Wgr-bestuur bestaat uit een Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur .

Daar is ook niets op tegen, zolang dit *coördinerend bestuur* niet zelf de 'lead' gaat overnemen, maar zich richt op de afstemming tussen de portefeuillehouders overleggen. De in de Wgr opgenomen taken als Wgr-bestuur kunnen erbij worden gedaan. De coördinerende lijn is de hoofdzaak, de formele lijn is bijkomend. Zo'n verhouding past uitstekend in de filosofie dat het primair gaat om intergemeentelijke samenwerking. Dat is waar we onze structuur en werkwijze op baseren. De Wgr-structuur is daarin slechts één van de bruikbare werkvormen in het bredere geheel van die samenwerking, die ook andere vormen kent.

Als nadere uitwerking stellen wij voor dat 14 voortrekkers uit de portefeuillehouders overleggen het AB vormen, met daarnaast een uit hun midden aangewezen klein DB van drie personen. Het accent tussen AB en DB zou daarmee omgewisseld worden. De primaire functie van coördinerend bestuur wordt vervuld door de 14 trekkers/ AB-leden. Dit zou kunnen in een frequentie van bijvoorbeeld één vergadering per acht weken. Het kleine DB vervult alleen praktische coördinatie op dagelijks niveau.

6. SAMENWERKENDE AMBTELIJKE ORGANISATIES

Organisatienetwerk Twente

Wij zijn ons bewust van de omvang van de ambtelijke samenwerking zoals die nu al in Twente bestaat. Het betreft omvangrijke uitvoerende activiteiten, van de GGD en de Veiligheidsregio tot het Gemeentelijk Belastingkantoor, recreatieparken en de RUD. Daarnaast is er beleidsmatige afstemming op diverse terreinen en uitwisseling van expertise. Hiervoor is een basis gelegd in het Communiqué van Zenderen, dat begin 2013 door de 14 colleges van B&W is uitgevaardigd. Hieruit is het Shared Service Netwerk Twente ontstaan (SSNT).

Ook op sub-regionale schaal wordt er veel samengewerkt. Dit gaat van pooling in de Netwerkstad en WT4, bundeling in de Noaberkracht-gemeenten tot onderlinge hosting zoals door Losser bij Enschede en bijvoorbeeld Tubbergen, dat de sociale diensttaken bij Almelo heeft ondergebracht.

In totaal werken bijna 1000 van onze medewerkers direct of indirect in samenwerkingsconstructies. We zien bovendien een aantal onderwerpen die op dit moment nog zoekt naar een goede inbedding. Zo is recent een afspraak gemaakt over het OZJT (decentralisaties sociaal domein). Een aantal gemeenten spreekt nu over samenvoeging van delen van hun ondersteunende bedrijfsfuncties (zoals het IBO/ABEL-initiatief van Almelo, Borne, Enschede en Losser). Daarnaast lopen er initiatieven voor toekomstige beleidsmatige samenwerking in de post-Wgr-plus fase, zie bijvoorbeeld het recente initiatief van de portefeuillehouders Economie/ Arbeidsmarkt als het gaat om arbeidsmarktbeleid. De SSNT-samenwerking (*'Werken voor Twentse overheid'* en *'Informatiehuishouding zonder belemmeringen'*) is ook in een volgende fase gekomen.

Twentebedrijf, van en vóór gemeenten

De ambtelijke samenwerking is op dit moment versnipperd georganiseerd. We kennen niet alleen de organisatie van Regio Twente, maar daarnaast nog losse organisatie-eenheden zoals salarisadministratie, GBT, ICS-RUD, SSNT en de VRT. Die versnippering dreigt nog toe te nemen met de mogelijke komst van onder meer gezamenlijke bedrijfsvoeringsonderdelen waarin meerdere gemeenten participeren. Wij zijn er van overtuigd dat variatieruimte onmisbaar is voor succes in ambtelijke samenwerking. Tegelijkertijd moeten we er alert op zijn dat in bedrijfsmatig opzicht geen overdreven drukte ontstaat. Daardoor worden de efficiencyvoordelen weer teniet gedaan. Bovendien ontbreekt op dit moment een heldere besturing op het geheel van verschillende ambtelijke organisaties. Omdat delen van de samenwerking binnen de huidige Regio Twente vallen en andere delen niet is de regie en afstemming van het geheel op dit moment nergens belegd.

Op deze punten is verbetering nodig. Het huidige model van de Wgr-plus Regio Twente blijkt niet de juiste formule om besturing en efficiency ook in de komende periode goed te beleggen. Die formule gaat er namelijk van uit dat als je ambtelijke capaciteit wilt bundelen, dit automatisch betekent: overdracht van taken en bevoegdheden aan een regionaal bestuur met eigen regionale bestuursorganen.

Dat laatste is meermaals reden gebleken om bepaalde samenwerking juist niet bij Regio Twente onder te brengen. Gemeenten zoeken namelijk wel schaalvoordelen en extra expertise, maar *zonder* overdracht van de sturing. De formule van een Twentebedrijf kan in dit dilemma een passende oplossing zijn.

Het 'Twentebedrijf' is een werktitel voor de nieuwe ambtelijke organisatie van de nieuwe Regio Twente. Het Twentebedrijf omvat net als nu alle capaciteit voor de taken van het

bestuur van de Regio Twente (waaronder de GGD). Daarnaast -en dat is nieuw- staat deze organisatie ook open voor het onderbrengen van de ambtelijke organisaties van kleinere Twentse samenwerkingsverbanden, zoals salarisadministratie, GBT, ICS-RUD, SSNT. Ook de ambtelijke organisatie van de VRT zou hier op termijn kunnen worden ondergebracht.

Het concept van een Twentebedrijf is uitgewerkt door de secretarissenkring. Zij gaan uit van een moderne managementbenadering, waarbij het leveren van organisatorische capaciteit los staat van de beleidsinhoudelijke aansturing. Terwijl de ondersteunende ambtelijke capaciteit wordt gebundeld, blijft de bestuurlijke aansturing intact. De beleidsinhoudelijke verantwoordelijkheden, de lokale bevoegdheden en de budgetten blijven waar ze zijn.

Dankzij dit nieuwe concept wordt het mogelijk de ambtelijke ondersteuning te leveren vanuit één gezamenlijk gedeeld, efficiënt, kwalitatief en flexibel Twentebedrijf *zonder* overdracht van bevoegdheden. De werktitel 'Twentebedrijf' drukt uit aan dat de nieuwe organisatie van de nieuwe Regio Twente op dit punt een ander karakter heeft dan de oude organisatie van de oude Regio Twente.

Wij zien de ontwikkeling van een Twentebedrijf als een passende vervolgstap in de heroriëntatie van onze samenwerking: verder in de samenwerking, maar de aansturing zoveel mogelijk terugbrengen naar het lokale niveau.

Twentebedrijf, als onderdeel van het organisatienetwerk

Ook in de ambtelijke samenwerking is een gedifferentieerde aanpak op maat nodig. Op dit moment kennen we in Twente al vormen van *hosten* (de taak wordt uitgevoerd door een buurgemeente), *poolen* (kennis en capaciteit uitwisselen op informele of projectmatige basis) en *bundelen* (de formatie voor een bepaalde taak overhevelen naar een nieuw te vormen gezamenlijke organisatie, zoals op dit moment de Wgr-organisatie Regio Twente).

Verschillende onderwerpen stellen ieder hun eigen eisen aan de vorm van samenwerking, dat is ook afhankelijk van de redenen om samen te werken:

- Als de nabijheid van een taak voorop staat ('beste lokaal passende oplossing') dan ligt het voor de hand om een taak zelf te blijven uitoefenen. Als je daarvoor de schaal mist, kun je er voor kiezen om informeel expertise uit te wisselen: het zogenaamde *poolen*.
- Als de inhoudelijke kwaliteit van een taak de hoogste prioriteit heeft ('beste product'), dan ligt het voor de hand om de taak onder te brengen bij een buur die op een grotere schaal kan organiseren, zodat het expertiseniveau geoptimaliseerd wordt. Dat kan via het zogenaamde *hosten*.
- Als voor een bepaalde taak de kosten het belangrijkste criterium zijn ('beste kostenplaatje'), dan ligt het voor de hand om die taak te verzelfstandigen in een gespecialiseerde doelorganisatie, die strakke efficiency nastreeft op zekere afstand van de eigenaren (die immers altijd om kostbaar maatwerk vragen). Het overhevelen van een taak naar een gezamenlijke (daarvoor opgerichte) organisatie wordt aangeduid met de term *bundelen*.

Professionals zijn vaak geneigd om de kwaliteit van de taakuitoefening prioriteit te geven. Vanuit management optiek staat kostenbesparing vaak voorop. Vanuit bestuurlijke optiek is nabijheid vaak belangrijk, vooral als er beleidsvrijheid is en de taak bijdraagt aan het lokale politieke profiel. Waar dat niet aan de orde is, geven ook politici vaak de hoogste prioriteit aan kostenbesparing.

Het spreekt ons aan om deze verschillende vormen door te ontwikkelen en bewuster te sturen op de keuze van een bepaalde vorm bij een bepaald onderwerp, afhankelijk van

wat met de samenwerking wordt beoogd: primair kostenreductie, primair kwaliteitswinst of primair behoud van nabijheid.

Als het **bundelen** van ambtelijke capaciteit doelmatig is, dan organiseren we dat in het Twentebedrijf (de werknaam voor de nieuwe ambtelijke organisatie van de nieuwe Regio Twente). Maar het bundelen van ambtelijke capaciteit is slechts één van de drie werkvormen die we hanteren. Daarnaast blijft uitwisselen van expertise bestaan, zoals via het Shared Services Netwerk Twente SSNT (**poolen**) en ook het uitbesteden van taken bij buurgemeenten (**hosten**). Die vormen behouden hun eigen plek als onderdeel van het bredere organisatienetwerk Twente.

Bestuurlijke kaders

Inmiddels zijn de voorstellen van de secretarissenkring uitgewerkt in hun notitie '**Uitwerking ambtelijke samenwerking Twente: Het Twentebedrijf**' van 28 januari 2015. De secretarissen hebben deze notitie inmiddels aangeboden aan de gemeentebesturen en het DB van de bestaande regio. Vanuit onze rol als stuurgroep hadden wij op voorhand een aantal bestuurlijke uitgangspunten meegegeven, waaraan met hun notitie ook is voldaan:

- Sluit in prioritering aan bij de inhoudelijke missie, zoals in de inleidende paragraaf hierboven aangeduid en zoals te zijner tijd door de gemeenteraden in bestuursopdrachten wordt uitgewerkt. Zorg voor concrete bestuursopdrachten waarin de bestuurlijke sturing goed verankerd is.
- Bouw voort op bestaande samenwerkingen en bewezen goede praktijken. Streef naar een organische aanpak, waarin nieuwe onderwerpen naar behoefte een goede plek kunnen vinden in het grotere kader.
- Zorg voor een transparante kostentoedeling, waarin de kosten van deelnemende partners herkenbaar door die partners worden gedragen. Zorg ook voor een soepele regeling voor toetreden en uittreden, zodat deelname aan samenwerking niet wordt ontmoedigd door torenhoge uittredingsvergoedingen.
- Let op de 'transactiekosten': samenwerking is geen doel op zich, het moet renderen. Dat vraagt een slanke en slagvaardige aansturing, waarbij partners vanuit een gezamenlijk commitment mandaat geven voor de uitvoering van bepaalde dossiers.
- Zet het Twentebedrijf steeds in als er in een samenwerking van de 14 ambtelijke capaciteit gebundeld wordt. Voorkom zo dat er meerdere faciliterende organisaties naast elkaar ontstaan met de onoverzichtelijkheid en dubbele overhead van dien.
- Biedt ook ruimte voor ondersteuning van samenwerking door minder dan 14 gemeenten, zoals het Gemeentelijke Belastingkantoor of de uitwisseling in verband van WT4 en NWS. Of in de toekomst mogelijk de intergemeentelijke bedrijfsvoeringsonderdelen.
- Het faciliteren van dit soort verbanden vanuit een Twentebedrijf is natuurlijk niet verplicht, maar het kan goed zijn wanneer een Twentebedrijf goede facilitering tegen een concurrerend tarief kan aanbieden.
Facilitering vanuit een Twentebedrijf vraagt wederzijds goedvinden: van de gemeenten die bepaalde capaciteit willen onderbrengen én natuurlijk ook van de 14 gemeenten die gezamenlijk het Twentebedrijf hebben opgericht.
- Zorg voor een helder toezicht op het management, zodat de directie van het Twentebedrijf beslissingen in de bedrijfsvoering slagvaardig kan nemen.
- Geef de secretarissenkring een leidende rol vanuit het mandaat dat iedere secretaris heeft voor het regelen van de (onderlinge) bedrijfsvoering. Zorg voor een heldere opdrachtverlening en scherp toezicht vanuit de secretarissenkring op het functioneren van het Twentebedrijf.

- Zorg daarbij voor een heldere toezichtsstructuur waarin de directeur Twentebedrijf via de secretarissenkring rekenschap afleggen aan de verantwoordelijke portefeuillehouders.

Wij zien de verdere uitwerking met vertrouwen tegemoet. Wij steunen ook de gefaseerde uitwerking, waarbij integratie van andere organisaties in de nieuwe organisatie van de nieuwe Regio Twente geleidelijk aan zal plaatsvinden steeds aan de hand van expliciete besluitvorming. In de aan dit rapport gehechte concept-regeling is de basis daarvoor geregeld in overeenstemming met ons rapport en de genoemde notitie van de secretarissenkring.

Samenwerking in andere regio's – Drechtsteden

De regio Drechtsteden is een intensieve samenwerking van 6 gemeenten tussen de Biesbosch en Rotterdam. Het gaat om Dordrecht, Zwijndrecht, Papendrecht, Sliedrecht, Hendrik-Ido Ambacht en Alblasserdam, in totaal 260.000 inwoners. De zes gemeenten hebben allemaal een stedelijk karakter, bepaald door de ligging aan de grote rivieren, de binnenvaart en de maritieme industrie.

De regio is indertijd niet aangewezen als WGR-plus regio, maar had wel de ambitie om op een vergelijkbare manier te werken. Er zijn op vrijwillige basis beleidsbevoegdheden overdragen, die zelfs verder gaan dan in de WGR-pluswet. Er zijn inmiddels zo'n 20 regionale beleidsnota's op vrijwel alle beleidsterreinen. In het algemeen hebben die wel een richtinggevend coördinerend karakter. Er wordt ook concreet samengewerkt in de beleidsuitvoering. Zo is er een gezamenlijk belastingkantoor en een gezamenlijke sociale dienst. Voor dit laatste zijn ook alle bevoegdheden gedelegeerd aan de regio, inclusief het sociaal beleid. De beleidswensen van de 6 gemeenteraden bleken namelijk vrijwel identiek.

De regio kent een WGR-vorm met sinds 2006 een Drechtstedenbestuur met 10 collegeleden. Die zijn voorzitter van portefeuille overleggen op de domeinen Sociaal, Fysiek en Economie. Ze treden op als regionaal portefeuillehouder op mandaat van het Drechtstedenbestuur.

Er is een Drechtstraad met ruim 40 leden. Alle fracties uit alle gemeenteraden zijn hierin met één lid vertegenwoordigd. Als er gestemd moet worden, dan gebeurt dat met gewichten gebaseerd op zeteltal en inwonertal. De Drechtstraad komt in principe tien keer per jaar bijeen aan het slot van de Drechtstedendinsdag, waar dan eerder op de avond ook informele afstemming tussen raadsleden plaatsvindt.

Er wordt intensief ambtelijk samengewerkt. Ongeveer 1/3 van de ambtelijke organisaties is samengevoegd in de Wgr-organisatie. Zo zijn sinds 2006 alle bedrijfsvoeringstaken van de 6 gemeenten ondergebracht in een gezamenlijk shared servicecentrum Drechtsteden (SCD). Er is maar één gedeeld ICT-netwerk, één telefooncentrale en alle post komt op dezelfde plek binnen. Er is één personeelsafdeling, één financiële afdeling en één afdeling communicatie. De SCD verzorgt zo de backoffice voor de dienstverlening in de lokale gemeentehuizen. De burgers merken daar niets van, zodat de SCD ook na 8 jaar voor de burgers nog steeds onbekend is.

De laatste jaren is er een verdere taakuitbreiding, met onder meer een gemeenschappelijk Klantcontactcentrum en een gezamenlijk Acquisitiekantoor.

Vergelijking

Parallellen: Naast de sociaaleconomische agenda ook concrete ambtelijke samenwerking (maar omvang ambtelijke samenwerking is in de Drechtsteden aanzienlijk groter).

Regelmatig informeren en richtinggevend overleg tussen raadsleden ('Drechtstedendinsdag'). Bindende besluitvorming op raadsniveau, maar in de Drechtstraad en niet de gemeenteraden.

Verschillen: Aanmerkelijke overdracht van beleidsbevoegdheden aan de Drechtstraad. Drechtstraad komt frequent bijeen in formele setting. Iedere fractie heeft één lid.

Dagelijks bestuur (DSB) heeft voortouw in uitvoering. Portefeuillehouder overleggen adviseren aan DSB. De gezamenlijke ambtelijke organisatie wordt aangestuurd door DSB. Rol gemeentesecretarissen groter dan in huidig Twente, maar minder groot dan in stuurgroep voorstel.

Gebied is qua schaal en karakter meer vergelijkbaar met Netwerkstad dan met hele regio Twente.

Colleges van burgemeester en wethouders
Twentse gemeenten

BEZOEKADRES
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

POSTADRES
Postbus 1400
7500 BK Enschede

CONTACT
053 487 65 43

KvK NUMMER
08195873

UW KENMERK
BEHANDELD DOOR H.M. Bolhaar

ONS KENMERK Dir-BO/ 15003032
E-MAIL h.bolhaar@regiotwente.nl

DATUM 13 april 2015
DOORKIESNR 053 4876630

ONDERWERP Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking

VERZONDEN 14.04.15

Geacht college,

Op verzoek van de Twentse colleges van burgemeester en wethouders ben ik procesverantwoordelijk voor de uitwerking van de heroriëntatie van de gemeentelijke samenwerking in Twente. Op 5 december 2014 heeft u het concept-rapport 'Samenwerken doen we zelf' ter bespreking ontvangen. De stuurgroep heeft de raden en colleges van de 14 Twentse gemeenten vervolgens in de gelegenheid gesteld zich over dit concept uit te spreken. Daaruit is gebleken dat alle Twentse gemeenten de samenwerking belangrijk vinden en dat er een grote bereidheid is om de krachten te bundelen en samen meer te bereiken voor Twente.

Op basis van de reacties heeft de stuurgroep haar rapport bijgesteld. Bij brief van 13 april 2013 heb ik het definitieve rapport ontvangen waarin de wijze van samenwerking fundamenteel anders vorm is gegeven. Tevens is een geheel nieuwe tekst van de gemeenschappelijke regeling Regio Twente in concept bijgevoegd en voorzien van een toelichting. In die toelichting geeft de stuurgroep aan dat om pragmatische en financiële redenen is gekozen voor een aanpassing van de huidige regeling. De nieuwe tekst is volgens haar een vertaling van het rapport in een regeling op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Langs deze weg complimenteer ik de stuurgroep met het rapport dat zij heeft vervaardigd. Het intensieve traject dat de stuurgroep heeft bewandeld is met het verschijnen van het rapport afgerond. Ik dank de leden en adviseurs van de stuurgroep daarom voor het vele en goede werk dat zij in het belang van de Twentse samenwerking hebben verricht.

Bijgaand doe ik u de brief van de stuurgroep toekomen samen met het definitieve rapport en het concept van de aanpassing van de gemeenschappelijke regeling. Dit concept wordt nog besproken met gemeentelijke deskundigen. De definitieve tekst van de regeling, voorzien van een model raadsvoorstel, ontvangt u begin mei 2015.

De gemeenschappelijke regeling van Regio Twente moet voor 1 januari 2016 zijn aangepast aan een 'technische' wijziging van de Wgr en de afschaffing van de Wgr-plus. Om tijdig de aangepaste regeling te kunnen implementeren is het noodzakelijk dat de besluitvorming in de gemeenten daarover voor de zomervakantie wordt afgerond. Omdat het om een aanpassing van de huidige regeling gaat dient het besluit daartoe te worden genomen

het college als de burgemeester nodig. Na deze wijziging is er sprake van een collegeregeling.

De tekst van een gemeenschappelijke regeling heeft een gelijklopende vaststelling binnen de gemeenten. Indien wijzigingen gewenst worden geacht, verzoek ik u daarom de tekst toch ongewijzigd vast te stellen en eventuele wijzigingen separaat mee te delen. Deze worden vervolgens op een overzicht geplaatst. Vervolgens kan daarover, in tweede aanleg, besluitvorming in de gemeenten plaatsvinden.

Samenwerking heeft in zich dat er sprake is van 'geven en nemen'. Naar mijn mening heeft de stuurgroep hierin een goede balans weten te vinden. Ik vertrouw er daarom op dat u de nieuwe wijze van samenwerking in Twente ondersteunt. Als Twentse gemeenten hebben wij daarin een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Omdat de samenwerking fundamenteel anders georganiseerd wordt stel ik voor dat uiterlijk medio 2017 een evaluatie wordt gehouden. Aan de hand daarvan kan worden gezien of een aanpassing van de thans voorgestane wijze van samenwerking noodzakelijk dan wel wenselijk is.

Een brief van gelijke strekking heb ik gestuurd aan de colleges van burgemeester en wethouders.

Hoogachtend,

mr. G.J. de Graaf
Voorzitter Regio Twente

Bijlage(n)

1. Brief Stuurgroep d.d. 13 april 2015
2. Rapport Stuurgroep
3. Concept aanpassing Regeling Regio Twente met toelichting

Uitwerking rapport “Samenwerken doen we zelf”

Bestuurlijke oplegger van de procesverantwoordelijke, de voorzitter van Regio Twente

31 augustus 2015

Aanleiding

De afgelopen twee jaar hebben de Twentse gemeenten zich gebogen over de wijze waarop ze in de toekomst willen blijven samenwerken. Dit heeft geleid tot het rapport ‘Samenwerken doen we zelf’, dat in april van dit jaar aan alle gemeenten is aangeboden. In dit rapport is de samenwerking uitgewerkt op drie niveaus:

- Samenwerkende raden;
- Samenwerkende portefeuillehouders;
- Samenwerkende ambtelijke organisaties.

Er is afgesproken dat alle gemeenten voor 1 juli 2015 een standpunt over het rapport hebben ingenomen en vervolgens voor 1 november 2015 een besluit nemen over de nieuwe vorm van samenwerking. Op verzoek van de gemeenten heeft de voorzitter van Regio Twente, heer G.J. de Graaf, de rol van procesverantwoordelijke op zich genomen. In de zomerperiode heeft hij op basis van elf beschikbare gemeentelijke standpunten een voorstel gemaakt, waarover de veertien gemeenten voor 1 november 2015 moeten besluiten. Drie gemeenten die voor 1 juli 2015 nog geen standpunt hadden ingenomen, kunnen hun overwegingen meenemen bij die besluitvorming. Op deze manier kan de vernieuwde samenwerking op 1 januari 2016 – het moment waarop het overgangsjaar van afschaffing van de plus in de Wet gemeenschappelijk regelingen (Wgr-plus) afloopt en waarop de huidige regeling Regio Twente is gebaseerd - starten.

Eén visie, twee gemeenschappelijke regelingen

Op basis van de standpunten van de gemeenten is een definitief voorstel gemaakt voor een gewijzigde Regeling Regio Twente en een nieuwe zogenaamde bedrijfsvoeringsregeling. Dit voorstel doet zoveel als mogelijk recht aan de standpunten van de gemeenten. Het kan niet tegemoet komen aan alle wensen, omdat deze op een paar punten te ver uit elkaar liggen of door een minderheid van gemeenten worden ingenomen. Ook in het nieuwe voorstel gaat het om collegeregelingen, maar er wordt voor Regio Twente nadrukkelijk gehecht aan een (nieuwe) rol voor de raden. Daarop wordt hierna onder het kopje ‘Governance’ nader ingegaan. Beide regelingen, een gewijzigde Regio Twente en een nieuw Twentebedrijf, vormen conform het rapport ‘Samenwerken doen we zelf’ gezamenlijk de landingsplaats voor alle vormen van (vrijwillige) samenwerking. De twee regelingen bestaan naast elkaar, maar worden vanuit een gelijke visie, organisatiefilosofie en principes aangestuurd.

De Twentse Kring Gemeentesecretarissen heeft het onderdeel ‘samenwerkende ambtelijke organisaties’ verder uitgewerkt door bedrijfsplannen voor beide organisaties op te stellen. Deze plannen zijn nog niet definitief, aan vervolmaking wordt de komende tijd nog gewerkt. Om een beeld te geven van de bedrijfsplannen op dit moment zijn de conceptversies ter kennisname bijgevoegd.

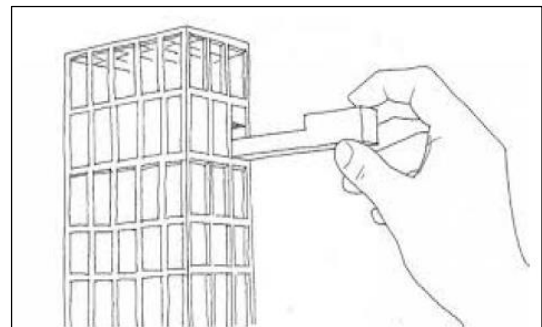
Bedrijfsvoering in een aparte gemeenschappelijke regeling, het Twentebedrijf

Er wordt voorgesteld de uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken in een nieuwe gemeenschappelijke regeling te plaatsen; het Twentebedrijf. De Wet gemeenschappelijke regelingen biedt sinds 1 januari 2015 de mogelijkheid om voor de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering een lichte vorm van gemeenschappelijke regeling aan te gaan. Het betreft de zogenaamde bedrijfsvoeringsorganisatie, dat geen geëleed bestuur kent met een algemeen en dagelijks bestuur, maar een ongeëleed bestuur met alleen een bestuur. In de tot nu toe van elf gemeenten ontvangen reacties hebben zeven gemeenten de suggestie gedaan om voor de bedrijfsvoering deze regeling te treffen. De uitvoering van bedrijfsvoeringstaken is op deze manier duidelijk gescheiden van de beleidsuitvoeringstaken van Regio Twente. De bedrijfsvoeringstaken die Regio Twente nu nog uitvoert, worden in de toekomst ondergebracht bij het Twentebedrijf. In het Twentebedrijf komen ook de bedrijfsvoeringstaken terecht, die gemeenten (in de toekomst) op basis van vrijwillige samenwerking gezamenlijk willen uitvoeren of waarvoor de samenwerking gebaseerd is op een wettelijke verplichting (bijvoorbeeld VRT).

Er is gekozen voor een zo licht mogelijke gemeenschappelijke regeling, de bedrijfsvoeringsorganisatie, met een belangrijke rol voor de secretarissen van de deelnemende organisaties. Samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering is hierdoor feitelijk een verlengstuk van de eigen bedrijfsvoering. Het Twentebedrijf stelt zelf geen beleidsmatige kaders op.

Gewijzigde regeling Regio Twente

De gewijzigde regeling Regio Twente wordt een zogenaamde collegeregelings met een algemeen bestuur dat is samengesteld uit veertien collegeleden (uit iedere deelnemende gemeente een) plus de burgemeester van de grootste gemeente als voorzitter. Aan Regio Twente worden alleen collegebevoegdheden overgedragen. Het is niet mogelijk om raadsleden op te nemen in het algemeen bestuur zolang er geen raadsbevoegdheden worden overgedragen.

Onder het kopje 'Governance' wordt nader ingegaan op de positie van de raden. Het algemeen bestuur wordt ondersteund door een klein dagelijks bestuur, dat praktische coördinatie op dagelijks niveau regelt plus een aantal formeel wettelijke taken zoals beslissingen over personeel, contracten en bezwaarschriften. De inhoudelijke voorbereiding van de regionale samenwerking ligt bij de overleggen van portefeuillehouders (portefeuilleberaden, bestuurscommissies) en bij bestuurlijke overleggen in geval van '*coalition of the willing*'. Hierbij wordt de lijn gevolgd die is beschreven in het rapport 'Samenwerken doen we zelf'.

Regio Twente voert een aantal taken uit voor de veertien Twentse gemeenten. Alle taken die Regio Twente nu al uitvoert, blijven bij Regio Twente, met uitzondering van bedrijfsvoeringstaken. Het gaat hierbij om voorbereiding en uitvoering van beleid van publieke gezondheid (GGD), de organisatie voor zorg en jeugdhulp Twente (OZJT), recreatieve voorzieningen, economie, belangenbehartiging en de '*coalitions of the willing*', zoals Kennispunt Twente en Netwerkstad. De bedrijfsvoeringstaak

salarisadministratie en de bedrijfsvoeringstaken voor de VRT worden na 1 januari 2016 nog tijdelijk uitgevoerd door Regio Twente tot het moment dat het Twentebedrijf een casco heeft en gevuld wordt. Dan zullen deze taken en verdere bedrijfsvoeringsonderdelen worden *ingeplugd* in het Twentebedrijf.

Ook bij de gewijzigde Regio Twente hebben de secretarissen een rol (zie Governance).

Twee organisaties, gelijke organisatiefilosofie

De organisaties van beide gemeenschappelijke regelingen worden stapsgewijs opgebouwd via een zogenaamd *casco-concept*. Het casco bestaat uit de ondersteunende processen om de organisatie zelf in stand te houden en efficiënt te laten draaien. In het casco kunnen vervolgens taken worden *ingeplugd*. Bij Regio Twente is het casco voor een deel al ingevuld met de hiervoor genoemde onderwerpen (GGD, OZJT, recreatieve voorzieningen, economie, belangenbehartiging, Kennispunt Twente en Netwerkstad).

Bij het Twentebedrijf zal dit de komende jaren ook gaan gebeuren. Om dit te laten slagen en zo te komen tot een effectieve en efficiënte vorm van samenwerking in Twente, is het commitment van alle gemeenten nodig om samenwerkingen tussen twee of meer gemeenten *in te pluggen* in Regio Twente of het Twentebedrijf.

Governance

Zowel Regio Twente (openbaar lichaam) als Twentebedrijf (bedrijfsvoeringsorganisatie) wordt bestuurd door collegeleden van de deelnemende gemeenten. In het rapport 'Samenwerken doen we zelf' staan de rol en positie van de colleges van b&w in de gewijzigde Regeling Regio Twente uitgebreid beschreven. Hieraan is in dit voorstel niets veranderd. In het Twentebedrijf ligt de bestuurlijke verantwoordelijkheid bij de colleges van b&w, maar zorgen de secretarissen voor de aansturing.

Nieuw in de regeling Regio Twente is de rol van de secretarissen. Binnen de gemeenten zijn zij ambtelijk verantwoordelijk voor de organisatie en de bedrijfsvoering. Daarom is het logisch dat zij, wanneer het gaat om gezamenlijke taakuitoefening, ook een belangrijke rol spelen via de kring van secretarissen. Zij zien toe op het goed en efficiënt functioneren van het ambtelijk apparaat. Daarmee wordt een verbinding gelegd tussen het ambtelijk apparaat van Regio Twente en dat van de deelnemende gemeenten.

In het Twentebedrijf vormen de secretarissen een netwerkdirectie. Deze netwerkdirectie is, onder verantwoordelijkheid van het bestuur, verantwoordelijk voor de aansturing van de directeur en draagt zorg voor de verbinding tussen het Twentebedrijf en de deelnemers.

Twenteraad

Over de positie van de raden en de voorgestelde werkwijze van de Twenteraad bestaan nog verschillen van opvatting tussen de gemeenten. De voorstellen uit 'Samenwerken doen we zelf' om te komen tot een Twenteraad met een bijbehorend presidium worden geoperationaliseerd. Zo ontstaat experimenteerruimte voor de Twentse raadsleden om bijeen te komen om richtinggevende uitspraken te doen over werkprogramma en bestuursopdrachten. Via genoemd presidium, dat bestaat uit een vertegenwoordiger van elke gemeenteraad, worden de bijeenkomsten van de Twenteraad voorbereid met ondersteuning van de griffiers. Op 28 mei 2015 is er een eerste concrete invulling aan de *Twenteraad in oprichting* gegeven. De volgende bijeenkomst, op 19 november 2015, staat in het teken van werkgelegenheid en economie. De voorbereiding hiervan is

eveneens in handen van de Twentse griffiers. Zij komen in overleg met de raden tot een voorstel voor verdere invulling in 2016.

Het is vanzelfsprekend en van belang dat de raden een goede positie hebben in de Twentse samenwerking, daarom wordt voorgesteld dat zij de komende tijd met elkaar in gesprek gaan over de wijze waarop dit vorm te geven. Dit kan leiden tot het overdragen van één of meer raadsbevoegdheden, maar ook tot het instellen van een commissie van advies of de opiniërende bijeenkomsten via de Twenteraad conform het advies 'Samenwerken doen we zelf'.

Wanneer de 14 Twentse raden raadsbevoegdheden op een bepaald terrein willen overdragen dan wordt de collegeregeling Regio Twente aangepast in een college/raadsregeling Regio Twente met ook raadsleden in het algemeen bestuur.

Het spreekt voor zich dat de raden de portefeuillehouders in de eigen gemeente kunnen aanspreken op de regionale samenwerking. Verder houden raden invloed, omdat zij de gemeentelijke begroting en daarmee de bijdrage aan de begroting van de gemeenschappelijke regelingen vaststellen.

Evaluatie

In de in juni 2015 verschenen handreiking *Grip op regionale samenwerking; handreiking voor gemeenteraadsleden en griffiers* (een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Griffiers) staan acht gouden lessen om met bestuurlijke samenwerking om te gaan. Eén daarvan is om de samenwerkingsverbanden regelmatig te evalueren. Mede naar aanleiding van de consultatie van de gemeenteraden is daarom in beide regelingen opgenomen dat er aan het eind van elke zittingsperiode van de gemeenteraad een evaluatie wordt gehouden waarbij de raden worden betrokken. De eventuele overdracht van raadsbevoegdheden kan onderdeel zijn van deze evaluatie.

Financiën

De financiering van Regio Twente zal na wijziging van de regeling grotendeels hetzelfde zijn als nu het geval is. De basisfinanciering voor de verplichte samenwerkingen of de in het verleden afgesproken samenwerking, zoals de GGD (verplicht) of recreatieve voorzieningen (vrijwillig), blijft hetzelfde. De kosten van deze samenwerking worden met de deelnemers verrekend op basis van inwonertal, met uitzondering van de bijdrage voor jeugdgezondheidszorg, die is gebaseerd op het aantal kinderen in de leeftijd 0-18 jaar. Voor de samenwerkingen op het gebied van '*coalitions of the willing*' wordt gebruikgemaakt van een transparant kostprijsmodel. Dat wil zeggen dat de kosten die gemaakt worden voor de diensten die worden afgenomen verrekend worden met de betreffende deelnemers.

De financiering van het Twentebedrijf gaat uit van een groeimodel. Het concept van '*coalition of the willing*' betekent namelijk dat nog niet vaststaat welke taken het Twentebedrijf straks voor welke gemeente of samenwerkingsverband gaat uitvoeren en dat het een dynamisch geheel blijft zodra het Twentebedrijf functioneert. Dat maakt het niet mogelijk nu al een integrale begroting voor het Twentebedrijf neer te leggen.

In het groeimodel wordt in elk geval voor de eerste drie jaren (2016-2018) een onderscheid gemaakt tussen de kosten en financiering van instandhouding van de casco-organisatie en de kosten en financiering van de dienstverlening. De kosten van de casco-organisatie worden door de deelnemende gemeenten en samenwerkingsverbanden gedragen vanuit het solidariteitsbeginsel:

zonder casco kan er immers geen dienstverlening plaatsvinden. De kosten voor de casco-organisatie worden geraamd op circa € 0,8 - € 0,9 miljoen per jaar (voornamelijk personeelskosten en ICT). De financiering van de dienstverlening vindt plaats op basis van het profijtbeginnsel. In 2017 wordt dit model geëvalueerd en wordt besloten over het bekostigingsmodel dat met ingang van 2019 wordt gebruikt. Uiteraard is het uiteindelijk de bedoeling dat met deze vorm van samenwerking bespaard wordt en de kosten van het casco terugverdiend worden.

Procedure

De huidige regeling van Regio Twente is vastgesteld op basis van de plus in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr-plus). Op grond van het overgangsrecht in het kader van de afschaffing van de Wgr-plus moet de regeling per 1 januari 2016 zijn aangepast. Als de regeling niet tijdig wordt aangepast, dan houdt Regio Twente van rechtswege op te bestaan. Daarmee is er geen continuïteit meer voor het uitvoeren van de huidige taken en bevoegdheden, zoals bij de GGD, OZJT, economie en recreatieve voorzieningen. Deze situatie moet worden voorkomen.

Vanwege de samenhang tussen Regio Twente en het Twentebedrijf, is het voorstel om ook voor 1 november aanstaande een besluit te nemen over de oprichting van het Twentebedrijf. Omdat de regeling Regio Twente is getroffen door de raden, colleges van b&w en de burgemeesters is voor een wijziging daarvan een besluit nodig van deze drie bestuursorganen. Voor het Twentebedrijf geldt dat de colleges van b&w alleen kunnen besluiten tot het treffen van een regeling (Twentebedrijf), wanneer zij daarvoor toestemming hebben gekregen van de raad.

Het is belangrijk dat in alle deelnemende gemeenten dezelfde tekst van de gemeenschappelijke regeling wordt vastgesteld. In juridische zin is een gelijkkluidende vaststelling nodig. Als een gemeente een wijziging nodig vindt, dan wordt verzocht de tekst toch ongewijzigd vast te stellen en de gewenste wijziging(en) separaat mee te delen. Deze wijzigingen worden vervolgens verzameld en in een overzicht geplaatst. Over deze wijzigingen kunnen gemeenten vervolgens, in tweede aanleg, een besluit nemen.

Voorstel voorzitter Regio Twente n.a.v. standpunten gemeenten over rapport 'Samenwerken doen we zelf'

1. Per 1 januari 2016 uitgaan van een collegeregeling via een aanpassing van de huidige gemeenschappelijke regeling van Regio Twente. In deze aangepaste regeling worden, behoudens het hierna vermelde, geen taken op het gebied van bedrijfsvoering (Twentebedrijf-bedrijfsvoering) opgenomen. Hiervoor wordt een aparte (lichte) gemeenschappelijke regeling vastgesteld, i.c. de bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8, lid 3 Wgr. De besluitvorming over de aangepaste regeling van Regio Twente dient uiterlijk 1 november 2015 door de gemeenten te hebben plaatsgevonden. De vaststelling van de regeling van de bedrijfsvoeringsorganisatie is niet gebonden aan deze deadline en is afhankelijk van de verdere uitwerking van het Twentebedrijf. De werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering die Regio Twente thans uitvoert t.b.v. het totaal of coalition of the willing (salarisadministratie en voor de veiligheidsregio) worden via een overgangsregeling wel in de aangepaste regeling van Regio Twente opgenomen totdat het Twentebedrijf-bedrijfsvoering is opgericht en aan alle formaliteiten is voldaan voor de overdracht van de betreffende werkzaamheden (o.a. overdracht personeel). Zowel qua bestuurlijke als ambtelijke aansturing (secretarissen) van de vernieuwde Regio Twente en het Twentebedrijf wordt zo veel mogelijk uitgegaan van een personele unie.
2. In de bestuurlijke oplegger wordt opgenomen dat zodra de raden hebben besloten een nader te bepalen raadsbevoegdheid over te dragen aan de vernieuwde Regio Twente alsdan ook raadsleden in het AB zitting hebben. De betreffende bepalingen treden pas in werking nadat alle 14 raden daartoe hebben besloten. Dit biedt de mogelijkheid om in de komende tijd met de raden de bereidheid tot het overdragen van raadsbevoegdheden nader te verkennen.
3. De Twenteraad, de goedkeuring van het werkprogramma (i.c. de agenda van de samenwerking) en de bestuursopdrachten door de individuele raden worden niet in de regeling opgenomen. In toelichting wordt opgenomen dat dit onverlet laat dat de raden, zo nodig per beleidsveld, bijeen kunnen komen en vanuit hun kaderstellende rol, kaders kunnen geven voor het werkprogramma en bestuursopdrachten. Desgewenst zou hiervoor door het AB separaat een protocol kunnen worden opgesteld.
4. De Twenteraad heeft een opiniërende en meningsvormende functie. Het vaststellen van resoluties en stemmingen daarover wordt niet gereguleerd. In de praktijk moet blijken of inzet van dit instrument wenselijk wordt geacht.
5. De burgemeester van Enschede is q.q. voorzitter van Regio Twente. Er wordt geen reden gezien deze al diverse jaren bestaande constructie te wijzigen. In het rapport van de stuurgroep en de beantwoording van de vragen is dit voldoende beargumenteerd. De voorzitter heeft in het AB 1 stem omdat elk lid wettelijk gezien stemrecht heeft.
6. Stemming over financiële besluiten op basis inwoneraantal. Omdat financiële bijdrage gemeente in beginsel afhankelijk is van het inwoneraantal is het ook gerechtvaardigd dat dit aantal bij financiële besluiten bepalend is voor de stemverhouding. Dit staat los van vrijwillige samenwerking. In de beantwoording van de vragen is aangegeven dat dit betrekking heeft op de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening en dat investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage loopt via de begroting c.q. een wijziging daarvan.
7. Bij regionaal portefeuillehouder wordt geschrapt 'met mandaat van het AB'. In het portefeuilleberaad worden zo nodig afspraken over de werkwijze en taakverdeling gemaakt.

8. Maximaal 7 portefeuilleberaden aanhouden. Rapport stuurgroep geeft daarvoor basis. Voorzitter en vice-voorzitter hebben zitting in AB. Aanwijzing daarvan vergt vooraf afstemming. Is taak van voorzitter Regio Twente.
9. In de regeling wordt een evaluatiebepaling opgenomen dat de regeling voor het einde van elke raadsperiode wordt geëvalueerd.

REGELING REGIO TWENTE

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

1. In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:
 - a. regeling: de gemeenschappelijke regeling Regio Twente;
 - b. Regio Twente: het rechtspersoonlijkheid bezittend openbaar lichaam, bedoeld in artikel 2 van de regeling;
 - c. deelnemer: een aan deze regeling deelnemend college;
 - d. college: college van burgemeester en wethouders van een deelnemende gemeente;
 - e. portefeuillehouder: lid van het college aan wie een bepaald beleidsterrein als aandachtgebied is toegewezen;
 - f. raad: gemeenteraad van een deelnemende gemeente;
 - g. deelnemende gemeente: de gemeente van de deelnemer;
 - h. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.
2. Waar in deze regeling artikelen van de Gemeentewet of van enig andere wet van overeenkomstige toepassing worden verklaard, treden in die artikelen in plaats van de gemeente, de raad, burgemeester en wethouders, de wethouder en de burgemeester, onderscheidenlijk Regio Twente, het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur, lid van het dagelijks bestuur en de voorzitter.

HOOFDSTUK 2 RECHTSPERSOONLIJKHEID BEZITTEND OPENBAAR LICHAAM

Artikel 2 Openbaar lichaam

1. Er is een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, lid 1 van de wet, dat is genaamd Regio Twente.
2. Regio Twente is gevestigd te Enschede.
3. Het rechtsgebied van Regio Twente omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Artikel 3 Deelnemers

De deelnemers aan deze regeling zijn de colleges van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo (O), Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden.

HOOFDSTUK 3 DOEL, TE BEHARTIGEN BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Doel en te behartigen belangen

1. Regio Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, die belangen te behartigen, welke verband houden met een evenwichtige en harmonische ontwikkeling van zijn rechtsgebied.
2. Ter verwezenlijking van het in het eerste lid genoemde doel behartigt Regio Twente de (Twentse) belangen op de volgende terreinen:
 - basispakket
 - a. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;
 - b. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning;
 - c. Sociaaleconomische structuurversterking;
 - d. Recreatieve voorzieningen;
 - e. Bovengemeentelijke belangenbehartiging;
 - vrijwillige samenwerking
 - f. Faciliteren, coördineren en afstemmen gemeentelijke aangelegenheden;
 - g. bedrijfsvoering.

Artikel 5 Bevoegdheden inzake basispakket

Met betrekking tot de behartiging van de in artikel 4, lid 2, sub a t/m e genoemde belangen heeft Regio Twente de volgende bevoegdheden:

1. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente:

- a. de instelling en instandhouding van een gezondheidsdienst als bedoeld artikel 14, lid 1 van de Wet publieke gezondheid ter uitvoering van de in deze wet in de artikelen 2, 5, 5a, 6, 15 en 15a aan het college opgedragen taken;
 - b. de in de Wet publieke gezondheid in de artikelen 16, 18, 27, 28 en 29 aan de gemeentelijke gezondheidsdienst toegekende taken en bevoegdheden;
 - c. de benoeming van gemeentelijke lijkschouwers als bedoeld in artikel 4 van de Wet op de lijkbezorging;
 - d. op verzoek van één of meer deelnemers de uitvoering van specifieke werkzaamheden.
2. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning:
- a. uitvoeren en/of uitbesteden van taken waarvan de Jeugdwet beoogt dat deze regionaal worden uitgevoerd:
 - 1. advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling;
 - 2. jeugdbescherming en jeugdreclassering;
 - 3. jeugdzorgplus;
 - 4. residentiële/specialistische jeugdzorg;
 - 5. crisisdienst.
 - b. overige vrijwillig overeengekomen taken:
 - 1. uitvoeren en/of uitbesteden van werving, matchen en uitvoeren pleegzorg;
 - 2. inrichten en inhoudelijk faciliteren van een regionaal reflectiepunt;
 - 3. inrichten van een advies- en consultatiefunctie;
 - 4. inrichten van een backoffice voor taken die regionaal worden uitgevoerd of ingekocht en uitvoeren van ondersteunende werkzaamheden daarin.
3. Sociaaleconomische structuurversterking:
- a. beheren regionale investerings- en stimuleringsfondsen;
 - b. opzetten en uitvoeren projecten;
 - c. aanvragen van subsidies voor projecten.
 - d. initiëren van, participeren in en faciliteren van samenwerking met maatschappelijke partners;
4. Recreatieve voorzieningen:
- a. bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;
 - b. aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.
5. Bovengemeentelijke belangenbehartiging:
- a. bevorderen van gemeenschappelijke standpuntbepaling van de deelnemers;
 - b. bepleiten van de gezamenlijke belangen van alle of enkele deelnemende gemeenten bij andere overheden en maatschappelijke organisaties;
6. Overig:
- a. het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld in dit artikel onder 1 tot en met 5;
 - b. het treffen en wijzigen van een gemeenschappelijke regeling tussen Regio Twente en andere openbare lichamen alsmede het toetreden tot en het uittreden uit een dergelijke gemeenschappelijke regeling, voor zover dit betreft de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering ten behoeve van Regio Twente en indien het algemeen bestuur daarmee unaniem instemt.

Artikel 6 Taken inzake faciliteren, coördineren en afstemmen

Met betrekking tot de behartiging van het in artikel 4, lid 2, sub f, genoemde belang heeft Regio Twente de volgende taken:

- a. bevordering van overleg met en tussen de deelnemers over gemeenschappelijke aangelegenheden;
- b. op verzoek van twee of meer deelnemers faciliteren, coördineren en afstemmen van gemeentelijke beleidsvoornemens, beleidsmaatregelen en werkzaamheden, behoudens het in artikel 7 bepaalde, niet zijnde op het gebied van bedrijfsvoering;
- c. het bieden van werkgeverschap en/of andere organisatorische voorzieningen ten behoeve van ambtelijke capaciteit die door twee of meer deelnemers om doelmatigheidsredenen centraal wordt gebundeld.

Artikel 7 Taken inzake bedrijfsvoering

Met betrekking tot de behartiging van het in artikel 4, lid 2, sub g, genoemde belang heeft Regio Twente als taak de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering voor derden.

HOOFDSTUK 4 WERKPROGRAMMA

Artikel 8 Werkprogramma

1. Regio Twente heeft een werkprogramma dat wordt vastgelegd in een vierjaarlijks programma met bestuursopdrachten per onderwerp.
2. De bestuursopdrachten omvatten een beschrijving van het onderwerp, het doel van de activiteit, de organisatie, de kostenverdeling over de deelnemers en de besluitvorming tijdens de uitvoering van de activiteit met inachtneming van het in de wet en het in deze regeling bepaalde.
3. Het werkprogramma wordt vastgesteld door het algemeen bestuur.

HOOFDSTUK 5 BESTUUR

Artikel 9 Gremia

1. Het bestuur van Regio Twente bestaat uit:
 - a. algemeen bestuur;
 - b. dagelijks bestuur;
 - c. voorzitter;
2. Het algemeen bestuur is bevoegd commissies als bedoeld in artikel 25 van de wet in te stellen.
3. Het algemeen bestuur stelt, op voordracht van portefeuillehouders, portefeuilleberaden in die kunnen fungeren als commissie van advies aan het algemeen bestuur. De taken, bevoegdheden, samenstelling, werkwijze en verantwoording worden in het instellingsbesluit bepaald.

Paragraaf 1 Algemeen bestuur

Artikel 10 Samenstelling

1. Elke deelnemer heeft in het algemeen bestuur een lid van het college. De burgemeester van de grootste gemeente is toegevoegd aan het algemeen bestuur en behoort voor wat betreft deze gemeente niet tot het hiervoor bedoelde lid.
2. Het in het eerste lid bedoelde lid kan bij afwezigheid worden vervangen door een daartoe door de betreffende deelnemer aangewezen plaatsvervangend lid. Op het plaatsvervangende lid zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 11 Aanwijzing

1. Het college beslist uiterlijk drie maanden na aanvang van elke zittingsperiode van de gemeenteraad over de aanwijzing van het lid en het plaatsvervangende lid. Aftredende (plaatsvervangende) leden kunnen opnieuw als (plaatsvervangend) lid worden aangewezen.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 van de wet eindigt het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het algemeen bestuur op de dag aangegeven in artikel C4, lid 2 van de Kieswet. Aftredende leden blijven hun functie waarnemen tot dat opnieuw in de benoeming is voorzien, tenzij betrokkene geen zitting meer heeft in de deelnemer.
3. De voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt binnen acht weken.
4. Het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het algemeen bestuur eindigt eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van een deelnemer die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt.

Artikel 12 Stemrecht

1. Een lid van het algemeen bestuur beschikt over één stem. Indien het gaat om de vaststelling van de begroting, wijzigingen daarvan en de jaarrekening alsmede om besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage beschikt een lid van het algemeen bestuur, behoudens de voorzitter, over het aantal stemmen dat wordt bepaald door het aantal inwoners van zijn gemeente bij aanvang van het kalenderjaar waarin de stemming plaatsvindt. De voorzitter beschikt in dat geval over één stem.
2. De stemprocedure wordt bepaald in het reglement van orde.

Paragraaf 2 Dagelijks bestuur

Artikel 13 Samenstelling

Het dagelijks bestuur, inclusief de voorzitter, bestaat uit drie leden.

Artikel 14 Aanwijzing

1. Het algemeen bestuur wijst in de eerste vergadering van elke zittingsperiode de leden van het dagelijks bestuur aan.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 van de wet eindigt het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het dagelijks bestuur op de dag aangegeven in artikel C4, lid 2 van de Kieswet. Aftredende leden blijven hun functie waarnemen tot dat opnieuw in de benoeming is voorzien, tenzij betrokkene geen zitting meer heeft in de deelnemer.
3. Indien tussentijds een plaats in het dagelijks bestuur beschikbaar komt, kiest het algemeen bestuur een nieuw lid.
Gaaf het openvallen van een plaats in het dagelijks bestuur gepaard met het openvallen van een plaats in het algemeen bestuur, dan zal het algemeen bestuur het kiezen van een nieuw lid van het dagelijks bestuur uitstellen totdat de opengevallen plaats in het algemeen bestuur wederom zal zijn bezet. Dit uitstel zal niet meer dan drie maanden mogen belopen.

Artikel 15 Werkwijze

1. Op de vergaderingen van het dagelijks bestuur is het bepaalde in de artikelen 52 tot en met 60 van de Gemeentewet van toepassing.
2. Elk lid van het dagelijks bestuur heeft in de vergadering een stem.
3. In de eerste vergadering na de aanwijzing als bedoeld in artikel 14, lid 1, regelt het dagelijks bestuur onderling de werkzaamheden.

Artikel 16 Bevoegdheden

Het dagelijks bestuur is belast met de dagelijkse leiding van Regio Twente.

Behoudens het bepaalde in artikel 33b van de wet behoort hiertoe:

- a. het beheer van activa en passiva van Regio Twente;
- b. de zorg, voor zover die niet aan anderen toekomt, voor de controle op het geldelijke beheer en de boekhouding;
- c. het houden van een gedurig toezicht op al wat Regio Twente aangaat.
- d. het beheren en onderhouden van de gebouwen, werken en inrichtingen welke Regio Twente bezit of op enigerlei wijze onder zich heeft;
- e. het vaststellen van de plannen en voorwaarden van aanbesteding van werken en leveranties ten behoeve van Regio Twente.

Paragraaf 3 Voorzitter

Artikel 17 Aanwijzing

1. Het algemeen bestuur wijst, in elk geval in de eerste vergadering van elke zittingsperiode, uit zijn midden de burgemeester van de grootste gemeente aan als de voorzitter.
2. Het dagelijks bestuur wijst uit zijn midden een of meer plaatsvervangers aan.
3. De stukken die van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur uitgaan worden door de voorzitter ondertekend en door de secretaris medeondertekend.

HOOFDSTUK 6 ONDERSTEUNING BESTUUR

Artikel 18 Ambtelijke organisatie

1. Regio Twente heeft een ambtelijke organisatie met aan het hoofd een algemeen directeur, die tevens secretaris van het algemeen en het dagelijks bestuur is.
2. De organisatie is belast met de voorbereiding en uitvoering van:
 - a. het basispakket als bedoeld in artikel 5;
 - b. een vrijwillige samenwerking als bedoeld in de artikelen 6 en 7, voor zover die door de bevoegde besturen aan de organisatie zijn toevertrouwd.
3. De algemeen directeur wordt benoemd door het dagelijks bestuur op voordracht van het secretarissenberaad. Het dagelijks bestuur regelt, eveneens op voordracht van het secretarissenberaad, ook zijn vervanging.
4. Het dagelijks bestuur stelt, op voordracht van het secretarissenberaad, voor de algemeen directeur een directiestatuut vast waarin diens taken en bevoegdheden zijn opgenomen.

Artikel 19 Secretarissenberaad

1. Er is een secretarissenberaad dat toeziet op het goed en efficiënt functioneren van de ambtelijke organisatie. Het secretarissenberaad legt haar bevindingen voor aan het dagelijks bestuur.

2. Van elke deelnemende gemeente is de secretaris lid van het secretarissenberaad. Het secretarissenberaad kiest uit zijn midden een voorzitter. De algemeen directeur als bedoeld in artikel 18 is adviserend lid van het secretarissenberaad.
3. Het dagelijks bestuur stelt, gehoord het secretarissenberaad voor dit beraad een statuut vast waarin de taken en bevoegdheden zijn opgenomen.

HOOFDSTUK 7 INFORMATIE- EN VERANTWOORDINGSPLICHT

Paragraaf 1 Tussen Regio Twente en deelnemende gemeenten

Artikel 20 Actieve informatieplicht

Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken de raad ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door hem gevoerd en te voeren bestuur nodig is.

Artikel 21 Passieve informatieplicht

1. Het algemeen bestuur, het dagelijks bestuur en de voorzitter verstrekken aan de raad de door één of meer leden daarvan overeenkomstig het reglement van orde van die raad verlangde inlichtingen, een en ander voor zover zulks niet in strijd is met het openbaar belang.
2. Een verzoek om inlichtingen kan schriftelijk of mondeling worden ingediend bij het betreffende orgaan.
3. Het betreffende orgaan verstrekt de gevraagde inlichtingen binnen een maand na ontvangst van het verzoek.

Paragraaf 2 Tussen lid bestuur en gemeenteraad

Artikel 22 Actieve informatieplicht

1. Een lid van het algemeen bestuur voorziet de raad van zijn gemeente van alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het lid in het algemeen bestuur gevoerde en te voeren bestuur noodzakelijk is.
2. Het college verleent daartoe de nodige medewerking door onder meer tijdig de agenda's van vergaderingen van het algemeen bestuur, ter inzage te leggen voor de raad.
3. Een lid van het algemeen bestuur geeft de raad van zijn gemeente de door één of meer leden daarvan, overeenkomstig het reglement van orde van die raad verlangde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

Artikel 23 Verantwoordingsplicht

1. Een lid van het algemeen bestuur is aan de raad van zijn gemeente verantwoording verschuldigd voor het door hem in het algemeen bestuur gevoerde bestuur.
2. Een raadslid heeft het recht de raad te verzoeken om het lid van het algemeen bestuur te interpellieren of vragen te stellen tijdens een raadsvergadering.
3. De interpellatie of vragenstelling als bedoeld in lid 2 vindt plaats op de wijze, geregeld in het reglement van orde voor de vergaderingen van de betreffende raad.

Artikel 24 Ontslag

1. Het college kan een door hem aangewezen (plaatsvervangend) lid van het algemeen bestuur ontslag verlenen indien deze het vertrouwen van het college niet meer bezit.
2. Op het ontslag is artikel 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing, doch artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht is niet van toepassing.

HOOFDSTUK 8 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 25 Begrotingswijziging

Als begrotingswijzigingen, waarop het bepaalde in de laatste zin van artikel 35, lid 5, van de wet van toepassing is, worden aangewezen die, welke niet leiden tot een verhoging van de deelbijdragen van de deelnemende gemeenten.

Artikel 26 Betalingstermijn geraamde bijdrage

1. In de begroting wordt aangegeven de naar raming door elke deelnemende gemeente verschuldigde bijdrage voor het jaar, waarop de begroting betrekking heeft.
2. De deelnemende gemeenten nemen het in de begroting van Regio Twente voor hun gemeente geraamde bedrag op in de gemeentebegroting.

3. De deelnemende gemeenten betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari, 16 april, 16 juli en 16 oktober, telkens een kwart van de in het vorige lid bedoelde bijdrage.

Artikel 27 Verrekening bijdrage

1. In de jaarrekening wordt het door elk der deelnemende gemeenten over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
2. Verrekening van het verschil tussen de op grond van artikel 26, lid 1, verschuldigde bijdrage en het werkelijk verschuldigde vindt plaats terstond na de vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 28 Aangaan geldleningen

1. Regio Twente is bevoegd tot het aangaan van geldleningen en van rekening-courantovereenkomsten en het uitlenen van geld.
2. De deelnemende gemeenten staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de op grond van het in het vorige lid bepaalde opgenomen en op te nemen gelden, zulks op basis hun procentuele bijdrage in de begroting van het betreffende jaar.

HOOFDSTUK 9 ARCHIEF

Artikel 29 Archiefbeheer

1. Het dagelijks bestuur is belast met de zorg voor archiefbescheiden en het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van Regio Twente en zijn organen overeenkomstig een, met inachtneming van artikel 30, lid 1 van de Archiefwet 1995, vast te stellen verordening.
2. Voor de bewaring van de op grond van de artikelen 12, lid 1 en 13, lid 1 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het dagelijks bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. De secretaris is belast met de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden als bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het dagelijks bestuur nader vast te stellen regelen.

HOOFDSTUK 10 GESCHILLEN EN KLACHTRECHT

Artikel 30 Geschillen

1. Onverminderd artikel 28 van de wet worden geschillen over deze regeling, in de ruimste zin, onderworpen aan een niet bindend deskundigenadvies.
2. Voordat wordt overgegaan tot het vragen van een deskundigenadvies, bedoeld in het eerste lid, wordt het geschil besproken tussen afgevaardigden van het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s).
3. Indien het overleg, bedoeld in het tweede lid, niet tot een oplossing leidt, benoemen het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s) elk een onafhankelijke deskundige. Beide deskundigen benoemen gezamenlijk een derde deskundige, die als voorzitter van de adviescommissie optreedt.
4. Het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s) treden gezamenlijk op als opdrachtgever van de adviescommissie. Zij zetten in hun opdracht aan deze commissie in ieder geval het probleem uiteen, formuleren de te beantwoorden vragen en bepalen de termijn waarbinnen de adviescommissie haar advies uitbrengt.
5. De adviescommissie regelt de wijze waarop zij haar advies tot stand brengt. Het advies wordt toegezonden aan het dagelijks bestuur en de betreffende deelnemer(s).
6. Na ontvangst van het advies treden de afgevaardigden, als bedoeld in het tweede lid, nogmaals in overleg om te trachten tot een oplossing van het geschil te komen. Indien het overleg niet tot een oplossing leidt, is elk der partijen vrij het geschil, overeenkomstig artikel 28 van de wet, voor te leggen aan gedeputeerde staten van Overijssel.
7. De kosten van de adviescommissie worden door Regio Twente en de betreffende deelnemer(s) voor een gelijk deel gedragen.

Artikel 31 Externe ombudsman

Tot behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18 van de Algemene wet bestuursrecht is bevoegd de Stichting De Overijsselse Ombudsman voor zover één van de deelnemende gemeenten eveneens deze stichting als ombudsman heeft aangewezen.

HOOFDSTUK 11 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING, OPHEFFING

Artikel 32 Toetreding

1. Toetreding door een andere gemeente kan plaatsvinden wanneer het algemeen bestuur daarin bewilligt.
2. In een besluit van het algemeen bestuur als bedoeld in het vorige lid, kan de toetreding afhankelijk worden gesteld van de voldoening aan bepaalde voorwaarden door de betrokken gemeente.
3. De toetreding treedt in werking op de datum die in het besluit van het algemeen bestuur is bepaald.
4. Het college van de toegetreden gemeente doet zo spoedig mogelijk de nodige benoemingen overeenkomstig de artikel 10.

Artikel 33 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden door toezending aan het algemeen bestuur van een daartoe strekkend besluit van deze deelnemer.
2. De uittreding kan, behoudens door het algemeen bestuur toe te stane afwijking, slechts plaatsvinden tegen 1 januari, doch niet eerder dan tegen 1 januari van het tweede jaar volgende op dat waarin het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen.
3. Het algemeen bestuur regelt de gevolgen van de uittreding.

Artikel 34 Wijziging

1. Deze regeling kan worden gewijzigd bij daartoe strekkende besluiten van het college van alle deelnemers.
2. Indien het algemeen bestuur wijzigingen in de regeling wenselijk acht, doet het een daartoe strekkend voorstel aan deelnemers.
3. Het bepaalde in de voorgaande leden is niet van toepassing op een wijziging van de regeling die uitsluitend betrekking heeft op aanpassingen aan veranderde wettelijke bepalingen. Tot dergelijke wijzigingen kan worden besloten door middel van een besluit van het algemeen bestuur met een meerderheid van twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen.

Artikel 35 Opheffing

1. De regeling wordt opgeheven wanneer de colleges van twee derde van de deelnemers daartoe besluiten.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, kan niet eerder worden genomen dan nadat het algemeen bestuur daarover zijn mening kenbaar heeft gemaakt.
3. In geval van opheffing van de regeling besluit het algemeen bestuur tot liquidatie en stelt het daarvoor de nodige regelen vast. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
4. Het liquidatieplan wordt door het algemeen bestuur vastgesteld.
5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemende gemeenten tot het bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
6. Zo nodig blijven de bestuursorganen van Regio Twente ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is beëindigd.

HOOFDSTUK 12 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 36 Citeerwijze en inwerkingtreding

1. De gewijzigde regeling treedt in werking op 1 januari 2016 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd.
2. De regeling kan worden aangehaald als "Regeling Regio Twente".
3. De regeling wordt uiterlijk een maand voorafgaande aan het eind van elke zittingsperiode van de gemeenteraad geëvalueerd. Deze evaluatie geschiedt door het algemeen bestuur, gehoord de raad.

TOELICHTING

Algemeen

Het rapport 'Samenwerken doen we zelf' van de stuurgroep Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking wordt uitgewerkt in twee gemeenschappelijke regelingen: een aanpassing van de Regeling van Regio Twente voor de (beleids)inhoudelijke onderdelen zoals GGD, OZJT en sociaaleconomische structuurversterking en de oprichting van een nieuwe regeling middels de bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf. Beide regelingen zijn op hun terrein de landingsplaats voor samenwerking in Twente.

Het gaat bij de onderhavige regeling om een transformatie van de gemeenschappelijke regeling van Regio Twente, genaamd 'Regeling Regio Twente'. Om pragmatische en financiële redenen is hiervoor gekozen omdat het opheffen en liquideren van de huidige (in 2015 geldende) regeling (betekent liquideren rechtspersoon) en het oprichten van een nieuwe regeling (betekent oprichting nieuwe rechtspersoon) alle rechten en plichten, onroerend goed (kosten notaris en kadaster), personeel (met instemming vakbonden vaststellen overgangsprotocol) moeten worden overgedragen. Daarnaast moeten allerlei inschrijvingen (zoals handelsregister) worden aangepast, nieuwe domeinnamen worden geregeld, bankrekeningen worden opgeheven en nieuwe worden geopend enz.

Formeel is er sprake van een wijziging van de Regeling Regio Twente. Daarop is artikel 44 van de huidige regeling van toepassing. Omdat de regeling is aangegaan door zowel de raden, colleges van burgemeester en wethouders als burgemeesters moeten deze bestuursorganen ook besluiten tot wijziging van de regeling. Een rechtsgeldige wijziging vereist een besluit van 2/3 van de deelnemende gemeenten, omvattende ten minste 2/3 van het aantal inwoners per 1 januari 2015.

De tekst van de 'Regeling Regio Twente' wordt in zijn geheel opnieuw vastgesteld. Deze tekst is een vertaling van het rapport 'Samenwerken doen we zelf' van de stuurgroep Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking in Twente en de bespreking van het concept en de definitieve versie daarvan in de gemeenten. Het rapport, het overzicht vragen en antwoorden over het rapport en het nadere voorstel van de voorzitter van Regio Twente zijn, voor zover nodig, onderdeel van deze toelichting. Daarbij is rekening gehouden met de per 1 januari 2015 van kracht geworden technische wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) en eveneens per deze datum de afschaffing van de Wgr-plus. Voor beide gevallen geldt een overgangsrecht dat bepaalt dat de regeling uiterlijk 1 januari 2016 moet zijn aangepast aan de gewijzigde Wgr. Voorts houden dat sommige onderdelen van het rapport meer een werkwijze in die vastgelegd worden in uitwerkingsregelingen zoals protocollen, reglementen en (directie)statuten.

De Stuurgroep heeft een voorstel gedaan voor het instellen van een Twenteraad, bestaande uit raadsleden van de deelnemende gemeenten, met een kaderstellende en zwaarwegende adviserende functie over van de agenda van de samenwerking in de vorm van een werkprogramma met bestuursopdrachten. Op basis van het nadere voorstel van de voorzitter van Regio Twente wordt de Twenteraad, de goedkeuring van het werkprogramma en de bestuursopdrachten door de individuele raden op dit moment nog niet in de regeling verankerd omdat over de positie van de raden en de voorgestelde werkwijze van de Twenteraad nog te veel verschillen van opvatting tussen de gemeenten bestaan. Daarover dient in de komende tijd het debat nog verder te worden gevoerd. Dit laat onverlet dat de raden, zo nodig per beleidsveld, bijeen kunnen komen en vanuit hun kaderstellende rol kaders kunnen geven voor het werkprogramma en bestuursopdrachten. Via een in te stellen presidium, dat bestaat uit een vertegenwoordiger van elke gemeenteraad, worden de bijeenkomsten van de Twenteraad voorbereid met ondersteuning van de griffiers. De Twenteraad heeft een opiniërende en meningsvormende functie. Het vaststellen van resoluties en stemmingen daarover wordt niet gereguleerd. In de praktijk moet blijken of inzet van dit instrument wenselijk wordt geacht. Desgewenst zou door het Algemeen bestuur een protocol kunnen worden vastgesteld.

In de gewijzigde Wgr worden, in tegenstelling tot voorheen, bijna geen verwijzingen meer gemaakt naar bijvoorbeeld de Gemeentewet, maar nagenoeg alle bepalingen uitgeschreven. Dit is met name het geval voor de taken en bevoegdheden van het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur. De leesbaarheid van de Wgr is daarmee aanzienlijk vergroot. In de onderhavige regeling worden deze bepalingen niet herhaald, maar volstaan met een aanvulling op, invulling van of verwijzing naar de Wgr. Voordeel daarvan is dat de regeling bij een wijziging van de Wgr niet behoeft te worden aangepast.

Artikel 2, lid 2

Een rechtspersoon dient op grond van de Wgr een vestigingsplaats te hebben. Deze wordt ook in het handelsregister opgenomen. In de huidige situatie is Enschede de vestigingsplaats. Deze vestigingsplaats staat los van de kantoor/werklocaties. Zo zijn er in alle gemeenten locaties voor het consultatiebureau van de GGD en hebben de medewerkers voor het platform Werken voor de Twentse Overheid hun kantoor in het gemeentehuis van Hof van Twente. Uitgangspunt is een voor het werk logische en toegankelijke locatie, waarbij het vastgoed van de deelnemers optimaal worden benut.

Artikel 3

Omdat in eerste instantie de over te dragen taken en bevoegdheden alle liggen op het terrein van het college van burgemeester en wethouders wordt uitgegaan van een collegeregeling.

De betrokkenheid van de raden bij een gemeenschappelijke regeling van colleges (en eventueel raden) is geregeld in de Wgr:

- Voor wijzigen van, toetreden tot en uittreden uit een regeling is toestemming raad nodig (artikel 1).
- Informatie- en verantwoordingsplicht naar raad (artikelen 16 t/m 19 Wgr); in de onderhavige regeling uitgewerkt in de artikelen 20 t/m 23).
- Instellen bestuurscommissie mag pas nadat raden van het voornemen op de hoogte zijn gesteld en in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het Algemeen Bestuur te brengen (artikel 25 Wgr).
- Oprichten rechtspersoon of daaraan deelnemen mag pas nadat raden een ontwerpbesluit is toegezonden en in gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis te brengen van het Algemeen Bestuur (artikel 31a Wgr).
- Jaarlijks moet voor 15 april voor het daaropvolgende jaar aan de raden worden gestuurd de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening (artikel 34 b Wgr).
- Ontwerpbegroting moet 8 weken voor vaststelling door Algemeen Bestuur aan raden worden gestuurd. Raden kunnen zienswijze naar voren brengen bij Dagelijks Bestuur die dit aan Algemeen Bestuur moet voorleggen. Na de vaststelling van de begroting kunnen de raden zo nodig hun zienswijze bij gedeputeerde staten naar voren brengen (artikel 35 Wgr).

Verder is er de verantwoordingsrelatie tussen college(leden) en raad op grond van artikel 169 van de Gemeentewet.

Artikel 4, lid 2

Op grond van artikel 10, lid 1 Wgr dient de regeling te vermelden het belang of de belangen ter behartiging waarvan zij is getroffen of gewijzigd. Er is een onderscheid gemaakt tussen het basispakket, waaraan elke gemeente meedoet (zie a t/m e) en de vrijwillige samenwerking (ook genaamd coalition of the willing), waarbij dat niet het geval behoeft te zijn. Dit is verder uitgewerkt in de artikelen 5 (basispakket), 6 en 7 (vrijwillige samenwerking).

Artikelen 5, 6 en 7 algemeen

In artikel 10, lid 2 van de Wgr is bepaald dat de regeling waarbij een openbaar lichaam wordt ingesteld, aangeeft welke bevoegdheden de besturen van de deelnemende gemeenten aan het bestuur van het openbaar lichaam bij het aangaan van de regeling overdragen. Overgedragen bevoegdheden zijn in deze regeling de wettelijk verplichte samenwerking, zoals bij Publieke gezondheid (GGD Twente) en Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (OZJT) alsmede de vrijwillige maar niet vrijblijvende samenwerking zoals Recreatieve voorzieningen, Bovengemeentelijke belangenbehartiging en onderdelen van Sociaaleconomische structuurversterking (Agenda van Twente, Innovatiefonds). Deze bevoegdheden hebben betrekking op het basispakket.

Daarnaast kan Regio Twente op vrijwillige basis (een coalition of the willing) samenwerking faciliteren, coördineren en afstemmen. Eén van de uitgangspunten hierbij is dat het initiatief van de samenwerking berust bij de samenwerkende portefeuillehouders via bestuurscommissies of portefeuilleberaden en niet plaatsvinden op initiatief van het Wgr-bestuur (portefeuillehouders in de lead).

Artikel 5

Publieke gezondheid: betreft de verplichte samenwerking van colleges op grond van artikel 14 van de Wet publieke gezondheid. Het betreft de continuering van de huidige taken en bevoegdheden. Daarnaast komt het voor dat individuele gemeenten op vrijwillige basis specifieke werkzaamheden door de GGD laten uitvoeren. Een voorbeeld daarvan is het Loes-project dat de GGD voor 13 van de 14 gemeenten uitvoert.

Verder zijn er wettelijk rechtstreeks aan de directeur publieke gezondheid bevoegdheden toegekend. In artikel 1.61 van de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen staat dat het college de directeur publieke gezondheid van de GGD aanwijst als toezichthouder in het kader van deze wet. Dit behoeft formeel niet de directeur in het eigen rechtsgebied te zijn.

Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning: betreft deels de verplichte samenwerking van colleges op basis van o.a. de Jeugdwet. In het kader van de decentralisaties hebben de gemeenten in 2014 besloten de hier vermelde taken en bevoegdheden bij Regio Twente onder te brengen. De bestaande tekst is gehandhaafd.

Sociaaleconomische structuurversterking: in de huidige regeling wordt verwezen naar een bepaling in de Wgr die inmiddels door het afschaffen van de Wgr-plus is vervallen. De nieuwe tekst is gebaseerd op taken en bevoegdheden die nu al op vrijwillige basis worden uitgeoefend.

De onder a bedoelde investerings- en stimuleringsfondsen betreffen het investeringsfonds in het kader van de Agenda van Twente en het innovatiefonds Twente.

De onder b en c vermelde bevoegdheden (opzetten en uitvoeren projecten en aanvragen subsidies voor projecten) geven Regio Twente de mogelijkheid om dit te doen wanneer het betreffende portefeuilleberaad daartoe besluit. Het betreft een voortzetting van bevoegdheden die thans ook worden uitgevoerd.

Met betrekking samenwerking met maatschappelijke partners (onderdeel d) kunnen worden genoemd het Platform Onderwijs Werk en Inkomen (POWI) en de Twente Board.

Recreatieve voorzieningen: het uitvoerende deel uit de huidige regeling is gehandhaafd. De overige bepalingen zijn niet meer relevant of maken onderdeel uit van de sociaaleconomische structuurversterking.

Bovengemeentelijke belangenbehartiging: hierbij gaat het om de lobby richting, provincie, waterschap, rijk, Europese Unie en Euregio. In de huidige regeling staat grensoverschrijdende samenwerking (Euregio) als zelfstandig belang met enkele taken en bevoegdheden, doch deze samenwerking via Regio Twente is aangegaan voor bepaalde tijd, namelijk totdat Euregio beschikt over een eigen grensoverschrijdende gemeenschappelijke regeling op grond van het Verdrag van Anholt. De procedure voor het aangaan van een dergelijke regeling is gaande. De gemeenten worden dan rechtstreeks deelnemer in Euregio en de huidige collectieve deelname via Regio Twente kan daardoor vervallen. In de onderhavige tekst is daarmee rekening gehouden. Eén van de huidige taken met betrekking tot Euregio is de bevordering van de gezamenlijke standpuntbepaling van de Twentse afvaardiging in de Euregio-organen. Dit kan worden voortgezet in het kader van de lobby.

Overig: zonder opname in de regeling kan Regio Twente geen andere rechtspersonen oprichten of daarin deelnemen (sub a). Thans is Regio Twente deelnemer in Twente Holding B.V. (i.v.m. dividend voor Agenda van Twente), Innovatiefonds Twente B.V. (voor 100% aandeelhouder) en PPM Oost N.V. (omdat PPM Oost beheerder is van het Innovatiefonds).

Onder b is de mogelijkheid opgenomen dat Regio Twente deelnemer is in een andere gemeenschappelijke regeling, zoals het onderbrengen van werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering die ten behoeve van Regio Twente worden verricht bij het Twentebedrijf. Zonder opname in de Regeling Regio Twente is dit niet mogelijk. Omdat dit een vergaand besluit is wordt hieraan unanimiteit van de gemeenten in de besluitvorming gekoppeld.

Artikel 6

Faciliteren, coördineren en afstemmen: voorbeelden van het onder a genoemde zijn het faciliteren van overleggen op het gebied van milieu, afval, duurzaamheid, arbeidsmarkt, sport en, na afschaffing van de Wgr-plus, mobiliteit. Hiervoor zijn portefeuilleberaden aanwezig waaraan alle gemeenten deelnemen. Maar er kan ook sprake zijn van vrijwillige samenwerking van enkele gemeenten (een *coalition of the willing*,) bijvoorbeeld overleg van de Netwerkstadgemeenten en de uitvoering van werkzaamheden op het gebied van onderzoek en statistiek door Kennispunt Twente sub b en c).

Artikel 7

Op basis van het nadere voorstel van de voorzitter worden in deze aangepaste regeling van Regio Twente, behoudens het hierna vermelde, geen taken op het gebied van bedrijfsvoering (Twentebedrijf) opgenomen. Hiervoor wordt een aparte (lichte) gemeenschappelijke regeling vastgesteld, i.c. de bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8, lid 3 Wgr, dat opereert onder de naam Twentebedrijf.

De werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering die Regio Twente thans uitvoert als coalition of the willing voor enkele gemeenten (salarisadministratie en voor de veiligheidsregio) worden wel in de aangepaste regeling van Regio Twente opgenomen totdat het Twentebedrijf is opgericht en aan alle formaliteiten is voldaan voor de overdracht van de betreffende werkzaamheden (o.a. overdracht personeel). Dan zullen ook de werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering voor Regio Twente (domein bedrijfsvoering) overgaan naar het Twentebedrijf.

Zowel qua bestuurlijke als ambtelijke aansturing (secretarissen) van de vernieuwde Regio Twente en het Twentebedrijf wordt zo veel mogelijk uitgegaan van een personele unie.

Artikel 8

Hiermee wordt invulling gegeven aan het advies van de Stuurgroep om een keer per vier jaar een werkprogramma met bestuursopdrachten vast te stellen. De bestuurscommissies en portefeuilleberaden worden bij het opstellen van het werkprogramma betrokken op basis van het principe 'portefeuillehouders in de lead'.

Artikel 9

In lid 1 zijn de op grond van artikel 12, lid 1 van de Wgr vereiste bestuursorganen in lid 1 onder a t/m c vermeld. Regio Twente kent ook bestuurscommissies als bestuursorgaan, dit wordt daarom in lid 2 geregeld. Tot de instelling van een bestuurscommissie kan alleen worden overgegaan wanneer de mogelijkheid daartoe in de regeling is opgenomen. Voor Regio Twente zijn al ingesteld de bestuurscommissie Publieke Gezondheid en de bestuurscommissie OZJT. De taken en bevoegdheden daarvan zijn geregeld in twee aparte verordeningen. Omdat in het rapport van de Stuurgroep de portefeuillehouders in de uitvoering een centrale rol hebben en het algemeen bestuur vooral een coördinerende rol heeft is dit in de lid 3 verankerd. Dat betekent in de praktijk dat het algemeen bestuur alleen op voordracht van de portefeuillehouders een portefeuilleberaad instelt. Om bestuurlijke drukte te voorkomen zouden er maximaal 7 portefeuilleberaden wenselijk zijn. In het instellingsbesluit worden de taken, bevoegdheden samenstelling, werkwijze en verantwoordelijkheid van een portefeuilleberaad geregeld zoals het hebben van een regionaal portefeuillehouder die de dagelijkse gang van zaken binnen de portefeuille regelt.

Artikel 10, lid 1

Het is de bedoeling dat de colleges van burgemeester en wethouders voorafgaande aan de aanwijzing van de leden van het algemeen bestuur overleg voeren over een verdeling over de gemeenten van de regionale portefeuillehouders. Dit overleg kan worden gefaciliteerd door de voorzitter. Het basisprincipe is dat iedere gemeente één lid in het AB heeft en dat ieder AB-lid trekker is van tenminste één onderwerp. Betrokkene is daarmee regionaal portefeuillehouder voor dat onderwerp en kan ook optreden als voorzitter van het portefeuilleberaad, als voor dat onderwerp een dergelijk beraad functioneert. Uitgaand van maximaal 7 portefeuilleberaden kunnen de voorzitter en plaatsvervangend voorzitter zitting nemen in het AB.

Artikel 12

Na de transformatie gaat het bij Regio Twente voornamelijk om vrijwillige samenwerking. Het bereiken van consensus tussen de gemeenten is hierbij een belangrijk uitgangspunt. Hierbij past een besluit dat wordt genomen door een meerderheid van gemeenten. Daarom wordt uitgegaan van 1 stem per lid van het Algemeen bestuur. Als het gaat om de financiële bijdrage van een gemeente dan gebeurt dit op basis van het inwoneraantal, met uitzondering van de bijdrage voor jeugdgezondheidszorg die is gebaseerd op het aantal kinderen in de leeftijd 0-18 jaar. Dan is het ook logisch de stemverhouding voor het vaststellen van de begroting (swijziging) en rekening alsmede besluiten over investeringen op basis van een gemeentelijke bijdrage op het inwoneraantal te baseren. Ook in dit geval heeft de voorzitter slechts 1 stem. Het verschil in stemverhouding tussen 'gewone' en financiële besluiten is al van toepassing bij Veiligheidsregio Twente.

Voor het uitoefenen van het stemrecht in het algemeen bestuur met betrekking tot de vaststelling van de begroting en jaarrekening geldt het volgende:

In de begroting en rekening dienen alle baten en lasten te worden opgenomen, dus ook als die betrekking hebben op diensten die slechts voor een deel van de gemeenten worden verricht. In de huidige situatie betreft dat Netwerkstad, salarisadministratie voor diverse gemeenten en Kennispunt Twente (*coalition of the willing*). De vaststelling van de begroting en rekening geschiedt door het algemeen bestuur als orgaan. Daarin zijn alle gemeenten vertegenwoordigd. Wettelijk kan geen van de vertegenwoordigers worden uitgesloten van deelname aan de besluitvorming in het algemeen bestuur, dus ook niet als het gaat om baten en lasten die betrekking hebben op een *coalition of the willing*. Daarom wordt als uitgangspunt voorgesteld dat een gemeente die niet aan een bepaalde taak deelneemt zich niet mengt in een discussie over de baten en lasten daarvan en dat men zich van stemming onthoudt als daarover gestemd wordt. Dit is ook onder de huidige regeling een goed gebruik, bijvoorbeeld ten aanzien van Netwerkstad Twente.

Artikel 13 t/m 16

Uitgangspunt is een dagelijks bestuur van geringe omvang, dat naaste wettelijke bevoegdheden, zich beperkt tot coördinatie en afstemming tussen de portefeuilleberaden en bestuurscommissies. Uitgangspunt in het advies van de Stuurgroep is immers dat de portefeuillehouders in de lead zijn.

Artikel 17, lid 1

Het is in het belang van Twente en dus de Twentse samenwerking om bestuurlijk een boegbeeld te hebben die de belangen van Twente (inter)nationaal kan behartigen. Als de grootste gemeente in Twente en elfde gemeente van Nederland beschikt de burgemeester van Enschede over een groot bestuurlijk netwerk (EU, rijk, provincie, grote steden) en met (koepels van) maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven die andere burgemeesters in mindere mate hebben. In de afgelopen jaren is gebleken dat de combinatie van voorzitter van Regio Twente en burgemeester van Enschede Twente ten goede komt. De stuurgroep adviseert deze kracht te behouden.

Artikel 18

Voor een efficiënte dagelijkse sturing van de ambtelijke organisatie is een leidinggevende nodig, die berust bij de algemeen directeur. De benoeming door het dagelijks bestuur is gebaseerd op artikel 33b, lid, sub d van de Wgr. Bij de benoemingsprocedure worden de gemeentesecretarissen betrokken.

Artikel 19

Nieuw in deze regeling is de rol van de secretarissen. Binnen de gemeenten zijn zij ambtelijk verantwoordelijk voor de organisatie en de bedrijfsvoering. Daarom is het logisch dat zij, wanneer het gaat om gezamenlijke taakuitoefening, ook een belangrijke rol toebedeeld krijgen via de secretarissen. Zij zullen toezien op het goed en efficiënt functioneren van het ambtelijk apparaat. Daarmee wordt een verbinding gelegd tussen het ambtelijk apparaat van Regio Twente en dat van de deelnemende gemeenten.

Het DB is op grond van de Wgr uiteindelijk het bevoegd gezag van de ambtelijke organisatie. Het DB zal deze rol vervullen als ware het een Raad van Toezicht.

De uitwerking van deze toezichthoudende rol vindt plaats in een door het dagelijks bestuur vast te stellen statuut. Daarmee op een flexibele wijze en werkende weg invulling aan deze taak worden gegeven.

Artikelen 20 t/m 24

Hiermee wordt invulling gegeven aan het bepaalde in de artikelen 16 t/m 19 van de Wgr. De relatie tussen het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur wordt geregeld in het nieuwe artikel 19a van de Wgr. Bij de invulling van de informatie- en verantwoordingsplicht wordt uitgegaan een interactief communicatieplatform.

Hoofdstuk 8

In de Wgr zijn in de artikelen 34, 34a, 34 b en 35 de hoofdprincipes met betrekking tot de financiën opgenomen. Deze betreffen o.a. de begroting. Uitgangspunt bij het opstellen daarvan is het zogenaamde kostprijsmodel. Op basis van dit model draagt een gemeente alleen financieel bij aan het basispakket en, indien dit aan de orde is, een vergoeding voor extra diensten die worden afgenomen. Hoofdstuk 8 (de artikelen 25 t/m 28) van de Regeling Regio Twente is een aanvulling op de Wgr.

Artikel 25

Hiermee wordt geregeld dat op deze (eenvoudige) begrotingswijziging niet de wensen- en bedenkingenprocedure van de gemeenteraad van toepassing is.

Artikel 28

Deze bepaling is opgenomen omdat in het verleden is gebleken dat banken dit als voorwaarde stellen.

Artikel 30

De Wgr bepaalt dat deelnemers aan een gemeenschappelijke regeling eventuele geschillen ter beslechting aan gedeputeerde staten kunnen voorleggen. Het is in de samenwerkingspraktijk echter gebruikelijk te proberen het geschil eerst via een 'interne' procedure op te lossen.

Artikel 31

Diverse Twentse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen, waaronder Regio Twente, zijn aangesloten bij de Overijsselse Ombudsman die in het leven is geroepen door en functioneert onder de vlag van de afdeling Overijssel van de VNG. Dit maakt een tweedelijns klachtenhandeling ' dicht bij huis' mogelijk. Regio Twente moet zelf een klacht in eerste aanleg behandelen.

Artikel 33, lid 3

Deze bepaling heeft uitsluitend betrekking op het basispakket. Bij een coalition of the willing, zoals bij werkzaamheden op het gebied van bedrijfsvoering, worden over de eventuele kosten bij beëindiging met de betrokken gemeenten of samenwerkingsverband specifieke afspraken gemaakt. Deze worden in de bestuursovereenkomst c.q. de dienstverleningsovereenkomst vastgelegd. Wordt hierover vooraf geen consensus bereikt dan wordt er geen overeenkomst gesloten en het Twentebedrijf geen werkzaamheden voor de betreffende gemeente of samenwerkingsverband uitvoeren.

Artikel 36, lid 3

In de in juni 2015 verschenen handreiking ***Grip op regionale samenwerking; handreiking voor gemeenteraadsleden en griffiers*** (een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Griffiers) staan acht gouden lessen om met bestuurlijke samenwerking om te gaan. Eén daarvan is om de samenwerkingsverbanden regelmatig te evalueren. Mede naar aanleiding van de consultatie van de gemeenteraden is daarom in de regeling opgenomen dat er aan het eind van elke zittingsperiode van de gemeenteraad een evaluatie wordt gehouden waarbij de raden worden betrokken. Onderdeel van deze evaluatie kan zijn de eventuele overdracht van raadsbevoegdheden.

BEDRIJFSVOERINGSORGANISATIE TWENTEBEDRIJF

HOOFDSTUK 1 ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze gemeenschappelijke regeling wordt verstaan onder:

- a. regeling: de gemeenschappelijke regeling Twentebedrijf;
- b. Twentebedrijf: de rechtspersoonlijkheid bezittende bedrijfsvoeringsorganisatie, bedoeld in artikel 2 van de regeling;
- c. deelnemer: een aan deze regeling deelnemend college of dagelijks bestuur;
- d. college: college van burgemeester en wethouders;
- e. dagelijks bestuur: het dagelijks bestuur van een gemeenschappelijke regeling;
- f. deelnemende gemeente: de gemeente van een deelnemend college;
- g. bestuur: het bestuur van Twentebedrijf als bedoeld in artikel 14a van de wet;
- h. raad: gemeenteraad van een deelnemende gemeente;
- i. algemeen bestuur: algemeen bestuur van een deelnemende gemeenschappelijke regeling;
- j. wet: Wet gemeenschappelijke regelingen.

HOOFDSTUK 2 RECHTSPERSOONLIJKHEID BEZITTENDE BEDRIJFSVOERINGSORGANISATIE

Artikel 2 Bedrijfsvoeringsorganisatie

1. Er is een bedrijfsvoeringsorganisatie als bedoeld in artikel 8, lid 3 van de wet, dat is genaamd Twentebedrijf.
2. Twentebedrijf is gevestigd te Enschede.
3. Het rechtsgebied van Twentebedrijf omvat het grondgebied van de deelnemende gemeenten.

Artikel 3 Deelnemers

De deelnemers aan deze regeling zijn de colleges van burgemeester en wethouders van Almelo, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo (O), Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand en Wierden alsmede het dagelijks bestuur van Regio Twente.

HOOFDSTUK 3 DOEL, TE BEHARTIGEN BELANGEN, TAKEN EN BEVOEGDHEDEN

Artikel 4 Doel en te behartigen belangen,

1. Het doel van deze regeling is om, met inachtneming van de autonomie van de deelnemers, door middel van samenwerking op het gebied van bedrijfsvoering en uitvoering, kwaliteits-, schaal- en efficiëntievoordelen te behalen waardoor de deelnemers beter in staat zijn zich te focussen op hun kerntaken.
2. Het te behartigen belang richt zich op de sturing en beheersing van ondersteunende processen (bedrijfsvoering) en uitvoeringstaken van de deelnemers.

Artikel 5 Taken

1. Het bestuur voert, overeenkomstig het bepaalde in de leden twee en drie, voor de deelnemers taken uit op het gebied van sturing en beheersing van ondersteunende taken (bedrijfsvoering) en uitvoering, waartoe in elk geval behoren personeel & organisatie, informatisering & automatisering, financiën, facilitaire zaken waar onder inkoop, communicatie, juridische zaken, geo-basisregistraties, organisatie van expertise- en capaciteitspool en uitvoering projecten, waarvoor op vrijwillige basis door de deelnemers kan worden gekozen.
2. In het door het bestuur vast te stellen dienstverleningshandvest, dat tevens de algemene voorwaarden van Twentebedrijf bevat, wordt nadere uitwerking gegeven aan de dienstverleningsrelatie met de deelnemers. In het dienstverleningshandvest worden in ieder geval geregeld:
 - a. de taken die voor de deelnemers door Twentebedrijf kunnen worden uitgevoerd;
 - b. de voorwaarden voor de taakuitvoering en wijziging van het onder a bedoelde takenpakket;

- c. de wijze waarop en de voorwaarden waaronder een deelnemer het volume aan af te nemen taken kan verminderen;
 - d. de wijze waarop en de voorwaarden waaronder een deelnemer op enig moment kan besluiten de uitvoering van extra taakgebieden als bedoeld onder a op te dragen;
 - e. de aansprakelijkheid, wijze van verzekering en procedure van geschillenbeslechting met betrekking tot de taakuitoefening;
 - f. de financiële verrekening van de dienstverlening;
 - g. een voorziening in geval Twentebedrijf of een of meerdere deelnemers niet aan de hen gestelde voorwaarden voldoen.
3. In een dienstverleningsovereenkomst tussen de deelnemer en het bestuur wordt per taak nadere uitwerking gegeven aan het dienstverleningshandvest, bedoeld in lid 2.

Artikel 6 Bevoegdheden Twentebedrijf

- 1. Een deelnemer kan ter verwezenlijking van het in artikel 5 genoemde taken bevoegdheden mandateren aan bestuur en/of medewerkers van Twentebedrijf.
- 2. De bevoegdheden die krachtens het eerste lid worden gemandateerd, worden in een mandaatregeling opgenomen. De mandaatregeling wordt vastgesteld en gewijzigd door eensluidende besluiten van de deelnemer en het bestuur.
- 3. De voorgaande leden zijn van overeenkomstige toepassing op het verlenen van een volmacht tot het verrichten van privaatrechtelijke rechtshandelingen alsmede het verlenen van een machtiging voor het verrichten van feitelijke handelingen.
- 4. Twentebedrijf komt de bevoegdheid toe als genoemd in artikel 31a van de wet.

HOOFDSTUK 4 BESTUUR

Artikel 7 Bestuur

- 1. Twentebedrijf heeft een bestuur als bedoeld in artikel 14a van de wet.
- 2. Het bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter en een of meer plaatsvervangers aan. Op de voorzitter is artikel 33d van de wet van toepassing.
- 3. De voorzitter leidt de vergaderingen van het bestuur.
- 4. In de eerste vergadering van elke zittingsperiode regelt het bestuur onderling de werkzaamheden.
- 5. De stukken die van het bestuur uitgaan worden door de voorzitter ondertekend en door de secretaris medeondertekend.

Artikel 8 Samenstelling

- 1. Elke deelnemer heeft in het bestuur een lid van het college.
- 2. De in het eerste lid bedoelde leden kunnen bij afwezigheid worden vervangen door daartoe aangewezen plaatsvervangend leden. Op het plaatsvervangende lid zijn de bepalingen van dit hoofdstuk van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9 Aanwijzing

- 1. De colleges respectievelijk het dagelijks bestuur beslissen uiterlijk drie maanden na aanvang van elke zittingsperiode van de gemeenteraad over de aanwijzing van de leden en plaatsvervangende leden. Aftredende (plaatsvervangende) leden kunnen opnieuw als (plaatsvervangend) lid worden aangewezen.
- 2. Onverminderd het bepaalde in artikel 13 van de wet eindigt het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het bestuur op de dag aangegeven in artikel C4, lid 2 van de Kieswet. Aftredende leden blijven hun functie waarnemen totdat opnieuw in de benoeming is voorzien.
- 3. De voorziening in een tussentijdse vacature geschiedt binnen acht weken.
- 4. Het (plaatsvervangend) lidmaatschap van het bestuur eindigt eveneens op het moment van uittreding uit deze regeling van deelnemer die het (plaatsvervangend) lid vertegenwoordigt.

Artikel 10 Bevoegdheden bestuur

Het bestuur is in ieder geval bevoegd:

- a. ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan;
- b. regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie;
- c. tot privaatrechtelijke rechtshandelingen te besluiten;

- d. te besluiten namens het Twentebedrijf en het bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten.

Artikel 11 Stemrecht

1. Een lid van het bestuur beschikt over een stem.
2. De stemprocedure wordt bepaald in het reglement van orde.

Artikel 12 Werkwijze

1. Het bestuur stelt voor zijn vergaderingen een reglement van orde vast.
2. De artikelen 22 en 23 van de wet zijn van toepassing op het bestuur.

Artikel 13 Commissies

1. Het bestuur kan commissies van advies instellen.
2. Het bestuur stelt een reglement vast waarin de samenstelling, taken en bevoegdheden van de commissie worden opgenomen.

HOOFDSTUK 5 ONDERSTEUNING BESTUUR

Artikel 14 Secretaris

1. Twentebedrijf heeft een ambtelijk secretaris, die op voordracht van de netwerkdirectie, wordt benoemd door het bestuur.
2. De secretaris is bij de vergaderingen van het bestuur aanwezig en staat het bestuur bij in de uitvoering van zijn taken.
3. Het bestuur regelt, eveneens op voordracht van de netwerkdirectie, de vervanging van de secretaris.

Artikel 15 Netwerkdirectie

1. Er is een netwerkdirectie die bestaat uit de secretarissen van de deelnemers.
2. De netwerkdirectie is, onder verantwoordelijkheid van het bestuur, verantwoordelijk voor de aansturing van de directeur bedoeld in artikel 16 en draagt zorg voor de verbinding tussen Twentebedrijf en de deelnemers. Indien de functie van directeur van Twentebedrijf wordt vervuld door een secretaris van een deelnemer, dan maakt die secretaris geen deel uit van de netwerkdirectie.
3. Het bestuur stelt voor de netwerkdirectie, gehoord deze directie, een statuut vast waarin de taken en bevoegdheden zijn opgenomen.

Artikel 16 Organisatie

1. Twentebedrijf heeft een ambtelijke organisatie onder leiding van de netwerkdirectie. De dagelijkse leiding berust bij de directeur Twentebedrijf. De secretaris, bedoeld in artikel 14 is tevens directeur Twentebedrijf.
2. Het bestuur stelt, op voordracht van de netwerkdirectie, voor de directeur een directiestatuut vast waarin diens taken en bevoegdheden alsmede verhouding tot de netwerkdirectie zijn opgenomen.

HOOFDSTUK 6 INFORMATIE- EN VERANTWOORDINGSPLICHT

Paragraaf 1 *Tussen Twentebedrijf en deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen*

Artikel 17 Actieve informatieplicht

Het bestuur verstrekt de raad respectievelijk het algemeen bestuur ongevraagd alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door hem gevoerd en te voeren bestuur nodig is.

Artikel 18 Passieve informatieplicht

1. Het bestuur verstrekt aan de raad, respectievelijk het algemeen bestuur de door één of meer leden overeenkomstig het reglement van orde van die raad respectievelijk dat algemeen bestuur verlangde inlichtingen, een en ander voor zover zulks niet in strijd is met het openbaar belang.
2. Een verzoek om inlichtingen kan schriftelijk of mondeling worden ingediend bij het bestuur.

3. Het bestuur verstrekt de gevraagde inlichtingen binnen een maand na ontvangst van het verzoek.

Paragraaf 2 Tussen lid bestuur en raad/algemeen bestuur

Artikel 19 Actieve informatieplicht

1. Een lid van het bestuur voorziet de raad, respectievelijk het algemeen bestuur, van alle informatie die voor een juiste beoordeling van het door het lid in het bestuur gevoerde en te voeren bestuur noodzakelijk is.
2. Het college, respectievelijk het dagelijks bestuur, verleent daartoe de nodige medewerking door onder meer tijdig de agenda's van vergaderingen van het bestuur, ter inzage te leggen voor de gemeenteraad, respectievelijk het algemeen bestuur.
3. Een lid van het bestuur geeft de raad, respectievelijk het algemeen bestuur, de door één of meer leden, overeenkomstig het reglement van orde van die raad, respectievelijk dat algemeen bestuur, verlangde inlichtingen waarvan het verstrekken niet in strijd is met het openbaar belang.

Artikel 20 Verantwoordingsplicht

1. Een lid van het bestuur is aan de raad, respectievelijk het algemeen bestuur verantwoording verschuldigd voor het door hem in het bestuur gevoerde bestuur.
2. Een raadslid, respectievelijk lid van het algemeen bestuur, heeft het recht de raad, respectievelijk het algemeen bestuur, te verzoeken om het lid van bestuur te interpelleren of vragen te stellen tijdens een raadsvergadering, respectievelijk vergadering van het algemeen bestuur.
3. De interpellatie of vragenstelling als bedoeld in lid 2 vindt plaats op de wijze, geregeld in het reglement van orde voor de vergaderingen van de raad, respectievelijk het algemeen bestuur.

Artikel 21 Ontslag

1. De colleges, respectievelijk het dagelijks bestuur, kunnen een door hen aangewezen (plaatsvervangend) lid van het bestuur ontslag verlenen indien deze het vertrouwen van de colleges, respectievelijk het dagelijks bestuur, niet meer bezit.
2. Op het ontslag is artikel 50 van de Gemeentewet van overeenkomstige toepassing, doch artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht niet van toepassing.

HOOFDSTUK 7 FINANCIËLE BEPALINGEN

Artikel 22 Begrotingswijziging

Als begrotingswijzigingen, waarop het bepaalde in de laatste zin van artikel 35, lid 5, van de wet van toepassing is, worden aangewezen die, welke niet leiden tot een verhoging van de deelbijdragen van de deelnemers.

Artikel 23 Betalingstermijn geraamde bijdrage

1. In de begroting wordt aangegeven de naar raming door elke deelnemende gemeente en gemeenschappelijke regeling verschuldigde bijdrage voor het jaar, waarop de begroting betrekking heeft.
2. De in lid 1 bedoelde bijdrage bestaat uit een bedrag per inwoner van de deelnemende gemeenten voor de instandhouding van Twentebedrijf en per deelnemer de in de dienstverleningsovereenkomst opgenomen vergoeding voor de dienstverlening.
3. De deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen nemen het in de begroting van Twentebedrijf voor hen geraamde bedrag voor hun gemeente respectievelijk gemeenschappelijke regeling op in hun begroting.
4. De deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen betalen bij wijze van voorschot jaarlijks voor 16 januari, 16 april, 16 juli en 16 oktober, telkens een kwart van de in het vorige lid bedoelde bijdrage.

Artikel 24 Verrekening bijdrage

1. In de jaarrekening wordt het door elk der deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen over het desbetreffende jaar werkelijk verschuldigde bedrag opgenomen.
2. Verrekening van het verschil tussen de op grond van artikel 23, lid 1, verschuldigde bijdrage en het werkelijk verschuldigde vindt plaats terstond na de vaststelling van de jaarrekening.

Artikel 25 Aangaan geldleningen

1. Twentebedrijf is bevoegd tot het aangaan van geldleningen en van rekening-courantovereenkomsten en het uitlenen van geld.
2. De deelnemende gemeenten staan gezamenlijk garant voor de juiste betaling van rente, aflossing, boeten en kosten van de op grond van het in het vorige lid bepaalde opgenomen en op te nemen gelden, zulks op basis hun procentuele bijdrage in de begroting van het betreffende jaar.

HOOFDSTUK 8 ARCHIEF

Artikel 26 Archiefbeheer

1. Het bestuur is belast met de zorg voor archiefbescheiden en het toezicht op de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden van het Twentebedrijf en zijn organen overeenkomstig een, met inachtneming van artikel 30, lid 1 van de Archiefwet 1995, vast te stellen verordening.
2. Voor de bewaring van de op grond van de artikelen 12, lid 1 en 13, lid 1 van de Archiefwet 1995 over te brengen archiefbescheiden wijst het bestuur een archiefbewaarplaats aan.
3. De secretaris is belast met de bewaring en het beheer van de archiefbescheiden als bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig de door het bestuur nader vast te stellen regelen.

HOOFDSTUK 9 KLACHTRECHT

Artikel 27 Externe ombudsman

Tot behandeling van verzoekschriften als bedoeld in artikel 9:18 van de Algemene wet bestuursrecht is bevoegd de Stichting De Overijsselse Ombudsman voor zover één van de deelnemende gemeenten eveneens deze stichting als ombudsman heeft aangewezen.

HOOFDSTUK 10 TOETREDING, UITTREDING, WIJZIGING, OPHEFFING

Artikel 28 Toetreding

1. Toetreding door andere gemeente of gemeenschappelijke regeling kan plaatsvinden wanneer het bestuur daarin bewilligt.
2. In een besluit van het bestuur als bedoeld in het vorige lid, kan de toetreding afhankelijk worden gesteld van de voldoening aan bepaalde voorwaarden door de betrokken gemeente of gemeenschappelijke regeling.
3. De toetreding treedt in werking op de datum die in het besluit van het bestuur is bepaald.
4. Het college van de toetgetreden gemeente, respectievelijk het dagelijks bestuur, doet zo spoedig mogelijk de nodige benoemingen overeenkomstig de artikel 11.

Artikel 29 Uittreding

1. Een deelnemer kan uittreden door toezending aan het bestuur van een daartoe strekkend besluit van deze deelnemer.
2. De uittreding kan, behoudens door het bestuur toe te stane afwijking, slechts plaatsvinden tegen 1 januari, doch niet eerder dan tegen 1 januari van het tweede jaar volgende op dat waarin het in het eerste lid bedoelde besluit is genomen.
3. Het bestuur regelt de gevolgen van de uittreding.

Artikel 30 Wijziging

1. Deze regeling kan worden gewijzigd bij daartoe strekkende besluiten van het college, respectievelijk het dagelijks bestuur, van alle deelnemers.
2. Indien het bestuur wijzigingen in de regeling wenselijk acht, doet het een daartoe strekkend voorstel aan deelnemers.
3. Het bepaalde in de voorgaande leden is niet van toepassing op een wijziging van de regeling die uitsluitend betrekking heeft op aanpassingen aan veranderde wettelijke bepalingen. Tot dergelijke wijzigingen kan worden besloten door middel van een besluit van het bestuur met een meerderheid van twee derde van het aantal uitgebrachte stemmen..

Artikel 31 Opheffing

1. De regeling wordt opgeheven wanneer de colleges, respectievelijk het dagelijks bestuur, van twee derde van de deelnemers daartoe besluiten.
2. Een besluit als bedoeld in het eerste lid, kan niet eerder worden genomen dan nadat het bestuur daarover zijn mening kenbaar heeft gemaakt.

3. In geval van opheffing van de regeling besluit het bestuur tot liquidatie en stelt het daarvoor de nodige regelen vast. Hierbij kan van de bepalingen van deze regeling worden afgeweken.
4. Het liquidatieplan wordt door het bestuur vastgesteld.
5. Het liquidatieplan voorziet in de verplichting van de deelnemende gemeenten en gemeenschappelijke regelingen tot het bijdragen in de financiële gevolgen van de beëindiging. Het liquidatieplan voorziet ook in de gevolgen die de opheffing heeft voor het personeel.
6. Zo nodig blijven het bestuur van Twentebedrijf ook na het tijdstip van de opheffing in functie, totdat de liquidatie is beëindigd.

HOOFDSTUK 11 OVERGANGS- EN SLOTBEPALINGEN

Artikel 32 Citeerwijze en inwerkingtreding

1. De regeling treedt in werking op 1 januari 2016 en wordt aangegaan voor onbepaalde tijd. Het bestuursorgaan van Regio Twente neemt deel aan deze regeling zodra het algemeen bestuur van Regio Twente daarmee heeft ingestemd.
2. De regeling kan worden aangehaald als “Bedrijfsvoeringsregeling Twentebedrijf”.
3. De regeling wordt uiterlijk een maand voorafgaande aan het eind van elke zittingsperiode van de gemeenteraad geëvalueerd. Deze evaluatie geschiedt door het bestuur, gehoord de raad en het algemeen bestuur.

TOELICHTING

Algemeen

Het rapport 'Samenwerken doen we zelf' van de stuurgroep Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking wordt uitgewerkt in twee gemeenschappelijke regelingen: een aanpassing van de Regeling van Regio Twente voor de (beleids)inhoudelijke onderdelen zoals GGD, OZJT en sociaaleconomische structuurversterking en de oprichting van een nieuwe regeling middels de bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf. Beide regelingen zijn op hun terrein de landingsplaats voor samenwerking in Twente.

Door een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) per 1 januari 2015 bestaat er voor gemeenschappelijke regelingen een nieuwe vorm van rechtspersoonlijkheid. Naast het openbaar lichaam, dat een geleed bestuur kent (algemeen bestuur, dagelijks bestuur en voorzitter), is het mogelijk voor taken op het gebied van bedrijfsvoering en uitvoering, een bedrijfsvoeringsorganisatie op te richten, dat een ongeleed bestuur heeft (alleen een bestuur). Voor deze, niet beleidsmatige, taken kan volgens de wetgever worden volstaan met een minder zware bestuursstructuur. Hiermee wordt tegemoet gekomen aan wensen vanuit de bestuurspraktijk.

Het oprichten van een bedrijfsvoeringsorganisatie is een bevoegdheid van de colleges van burgemeester en wethouders. Het bestuur wordt dan ook gevormd door collegeleden. Wel dient de gemeenteraad op grond van artikel 1 van Wgr toestemming te geven om aan een dergelijke regeling deel te nemen. Daarnaast blijft er een inlichtingen- en verantwoordingsplicht jegens de raad en vervult de raad een (bij de wijziging van de Wgr versterkte) rol in het kader van de begroting en jaarrekening.

Voor het Twentebedrijf is een bedrijfsplan opgesteld dat beschrijft hoe het Twentebedrijf gefaseerd ontwikkeld wordt.

Artikel 2

De naam Twentebedrijf is gebaseerd op de 'Eerste contour vernieuwde regionale samenwerking' die het dagelijks bestuur van Regio Twente op 13 december 2013 heeft uitgebracht.

Een rechtspersoon dient een vestigingsplaats te hebben. De vestigingsplaats betekent niet dat hier ook het kantoor is. Dat kan in een andere of meerdere plaatsen zijn. De opzet is dat het Twentebedrijf is gehuisvest in vele bestaande kantoren van de 14 gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Daardoor worden desintegratiekosten zoveel mogelijk voorkomen.

Artikel 3

De Wgr maakt het ook mogelijk dat een gemeenschappelijke regeling deelneemt (bijvoorbeeld Regio Twente) aan een andere gemeenschappelijke regeling. De eigen gemeenschappelijke regeling moet dit wel mogelijk maken. In het kader van de onderhavige regeling wordt er daarom vanuit gegaan dat een gemeenschappelijke regeling aan het Twentebedrijf kan deelnemen. Het is de bedoeling dat de vernieuwde Regio Twente deelnemer wordt en collega-organisatie is van het Twentebedrijf. Beide organisaties kennen eenzelfde organisatiefilosofie en waar mogelijk vindt de aansturing via personele unies plaats.

Artikel 4

Op grond van artikel 10, lid 1 Wgr dient de regeling te vermelden het belang of de belangen ter behartiging waarvan zij is getroffen of gewijzigd. In overeenstemming met de bedoeling van de wetgever is deze regeling alleen gericht op taken van bedrijfsmatige aard en uitvoerende taken zonder een beleidsmatige component ondergebracht. Het vaststellen van beleid en verordeningen blijft bij de deelnemers aan deze regeling.

Artikelen 5 en 6

Om niet telkens de regeling te moeten wijzigen wordt uitgegaan van een zo groot mogelijke flexibiliteit. Wel worden enkele basistaken expliciet vermeld (artikel 5, lid 1). Verder wordt het systeem gehanteerd van dienstverleningshandvest en dienstverleningsovereenkomst, waarin per deelnemer maatwerk wordt opgenomen (artikel 5, leden 2 en 3). Deze systematiek wordt ook gevolgd bij de huidige centrumgemeenteregelingen tussen de gemeenten Enschede en Losser alsmede provincie Overijssel en de gemeenten Zwolle en Kampen.

Met deze flexibele regeling wordt invulling gegeven aan het principe van de coation of the willing

In artikel 6, lid 4 is de mogelijkheid opgenomen dat het Twentebedrijf (mede) andere rechtspersonen kan oprichten of daarin kan deelnemen. Hierbij moet worden geacht aan stichtingen, verenigingen en besloten vennootschappen. Dit kan alleen ingeval de regeling dat expliciet vermeldt. Het bestuur van het Twentebedrijf kan hierover pas een besluit nemen nadat de raden van de gemeenten in de gelegenheid zijn gesteld hierover hun wensen en bedenkingen kenbaar te maken.

Artikel 7

Op grond van de Wgr kent de bedrijfsvoeringsorganisatie alleen een bestuur. Het hebben van een voorzitter is niet geregeld, maar ligt wel in de rede. Door in lid 2 te verwijzen naar artikel 33d van de Wgr wordt geregeld dat de voorzitter het Twentebedrijf in en rechte vertegenwoordigt en deze vertegenwoordiging aan anderen kan opdragen.

Voorts is het wenselijk om mogelijk te maken binnen het bestuur tot een taakverdeling te komen (lid 4).

Artikelen 8 en 9

Artikel 14a van de Wgr regelt dat in beginsel elk college een lid in het bestuur heeft. Deze gedragslijn wordt gevolgd.

Artikel 10

Een rechtspersoon bezit van rechtswege bevoegdheden om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen zoals het in dienst nemen van personeel, aangaan privaatrechtelijke rechtshandelingen en maken bezwaar en instellen beroep in bestuursrechtelijke procedures. Wel maakt artikel 31 van de Wgr het mogelijk dat de deelnemers aan de regeling hierin beperkingen kunnen aanbrengen.

De Wgr bevat een verdeling van deze bevoegdheden over het algemeen en het dagelijks bestuur. Voor het ongeleed bestuur als die van een bedrijfsvoeringsorganisatie is dit niet nodig. Strikt formeel behoeven de bevoegdheden om aan het maatschappelijk verkeer deel te nemen daarom niet te worden opgenomen in de regeling voor het Twentebedrijf. Mede gelet op het bepaalde in het hiervoor vermelde artikel 31 van de Wgr is er voor de duidelijkheid voor gekozen de bevoegdheden wel in de regeling op te nemen. Daarbij is aansluiting gezocht bij artikel 33b van de Wgr, dat de bevoegdheden van het dagelijks bestuur van een openbaar lichaam vermeldt.

Artikel 11

Gelet op het karakter van de regeling en omdat de financiële verhouding tussen het Twentebedrijf en een deelnemer met name wordt geregeld in de per deelnemer te sluiten dienstverleningsovereenkomst kan voor de besluitvorming in het bestuur worden volstaan met 1 stem per lid.

Artikel 12

Door te verwijzen naar de artikelen 22 en 23 van de Wgr wordt o.a. geregeld dat er in beginsel openbare vergaderingen zijn zoals dat voor een algemeen bestuur van het openbaar lichaam vereist is. Het bestuur van een bedrijfsvoeringsorganisatie behoeft op grond van de Wgr niet in het openbaar te vergaderen. Uit een oogpunt van transparantie en democratische controle wordt openbaarheid echter voorgestaan.

Artikelen 14 t/m 16

In deze regeling wordt, op basis van het rapport 'Samenwerken doen we zelf' een rol toegekend aan de secretarissen van de deelnemers. Binnen de gemeenten zijn zij ambtelijk verantwoordelijk voor de organisatie en de bedrijfsvoering. Daarom is het logisch dat zij, wanneer het gaat om gezamenlijke takuitoefening, ook een rol toebedeeld krijgen. Dit gebeurt door middel van een netwerkdirectie waarin de secretarissen van alle deelnemers zitting hebben. Het bestuur van het Twentebedrijf is uiteindelijk het bevoegd gezag van de ambtelijke organisatie. Het bestuur zal deze rol vervullen als ware het een Raad van Toezicht.

Voor de dagelijkse aansturing is het gewenst dat er een directeur wordt aangesteld die tevens de functie van secretaris van het bestuur vervult.

Artikelen 17 t/m 21

Hiermee wordt invulling gegeven aan het bepaalde in de artikelen 17 t/m 19 van de Wgr.

Artikel 22

Hiermee wordt geregeld dat op deze (eenvoudige) begrotingswijziging niet de wensen- en bedenkingenprocedure van de gemeenteraad van toepassing is.

Artikel 23, lid 2

In de opstartfase wordt uitgegaan van een bijdrage van de deelnemers die bestaat uit een instandhoudingsbijdrage van de deelnemende gemeenten en per deelnemer de in de dienstverleningsovereenkomst opgenomen vergoeding voor de dienstverlening. Een bijdrage van gemeenschappelijke regelingen in de instandhoudingskosten is niet voorzien omdat de deelnemers daarvan de deelnemende gemeenten zijn en een eventuele bijdrage door de gemeenschappelijke regeling ook door deze gemeenten moet worden opgebracht.

Bij de evaluatie (zie artikel 32, lid 3) zal worden bezien of de instandhoudingskosten in de vergoeding voor de dienstverlening wordt verdisconteerd.

Artikel 25

Deze bepaling is opgenomen omdat in het verleden is gebleken dat banken dit als voorwaarde stellen. Ook hier wordt, om dezelfde reden als vermeld bij artikel 23, lid 2, alleen uitgegaan van het garant staan door de deelnemende gemeenten.

Artikel 27

Diverse Twentse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen zijn aangesloten bij de Overijsselse Ombudsman die in het leven is geroepen door en functioneert onder de vlag van de afdeling Overijssel van de VNG. Dit maakt een tweedelijns klachtenhandeling ' dicht bij huis ' mogelijk. Het Twentebedrijf moet zelf een klacht in eerste aanleg behandelen.

Artikel 32

Regio Twente kan pas formeel deelnemen aan het Twentebedrijf als de aangepaste gemeenschappelijke regeling hiervan in werking is vastgesteld en in werking is getreden (de procedure daarvoor is gaande) en het nieuwe algemeen bestuur unaniem heeft besloten in te stemmen met de deelname (lid 1).

In de in juni 2015 verschenen handreiking ***Grip op regionale samenwerking; handreiking voor gemeenteraadsleden en griffiers*** (een initiatief van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Vereniging van Griffiers) staan acht gouden lessen om met bestuurlijke samenwerking om te gaan. Eén daarvan is om de samenwerkingsverbanden regelmatig te evalueren. Mede naar aanleiding van de consultatie van de gemeenteraden is daarom in de regeling opgenomen dat er aan het eind van elke zittingsperiode van de gemeenteraad een evaluatie wordt gehouden waarbij de raden worden betrokken (lid 3).

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA Enschede

BEZOEKADRES
Langestraat 24

TELEFOON
14 0 53

Aan: de Colleges Burgemeester en Wethouders
en gemeenteraden Twentse gemeenten.

DATUM
2 oktober 2015

ONS KENMERK
--

BEHANDELD DOOR
E.A. Smit

UW BRIEF VAN

UW KENMERK

DOORKIESNUMMER
(053) 481 81 12

ONDERWERP
Aangevuld compromis Robben (Herfstcompromis)

Geachte colleges en gemeenteraden,

Op 1 september jl. heeft de heer De Graaf, als regiovoorzitter procesverantwoordelijke voor de heroriëntatie op de Twentse samenwerking, aan de Twentse gemeenten een aantal stukken gestuurd. Het gaat daarbij o.a. om de twee regelingen voor de Twentse samenwerking: de gewijzigde Regeling Regio Twente en de Regeling Twentebedrijf. Daarnaast wordt gevraagd in te stemmen met de vorming van een Twenteraad en een in te stellen presidium. Aan de gemeenten wordt gevraagd om met voorkeur voor 1 november (uiterlijk 13 november 2015) hierover een besluit te nemen. Dit vormt (voorlopig) de afronding van het traject heroriëntatie gemeentelijke samenwerking. Een constructief proces dat door de Stuurgroep onder leiding van burgemeester Robben van Wierden heeft geresulteerd in het rapport 'Samenwerken doen we zelf'.

Enkele gemeenten hebben aangegeven dat een aantal aspecten (zoals ook al in rapport Robben benoemd) nog nader geduid en aanvullend over besloten zou kunnen worden. De samenhang tussen de bestuurlijke oplegger en de gemeenschappelijke regeling kan op die manier scherper worden gemaakt. De aanzet tot aanvullingen komt voort uit de wens de rol en betrokkenheid van de gemeenteraden in de regionale samenwerking waar mogelijk meer expliciet te maken, zonder raadsbevoegdheden over te dragen. Voor een unaniem besluit, is een aanvullende uitspraak op een aantal punten gewenst. Op verzoek van de Regioraad d.d. 30 september 2015 wordt hierbij het voorstel aan de gemeenten voorgelegd.

Het gaat in grote lijnen om de volgende voorstellen:

1. Instellen van een Adviescommissie aan het AB voor raadsleden per 1-1-2016;
2. Opheffen van de limiet op het aantal commissies/portefeuilleberaden.
3. Meer gelijktrekken van de bestuursstructuur van het Twente Bedrijf en de Regio Twente.

De aanvullingen worden hieronder uiteengezet:

Ad 1. Dit betreft een adviescommissie, waarin de betrokkenheid bij de regionale samenwerking wordt versterkt. Raadsleden hebben hierin naast adviesrecht ook resolutierecht (conform advies Robben en bestuurlijke oplegger), om het regiobestuur opdrachten te verstrekken. Indien gemeenten het in de toekomst eventueel eens worden over de overdracht van raadsbevoegdheden, verschuift de rol van raadsleden van de adviescommissie naar het algemeen bestuur. Dit is nu nadrukkelijk niet aan de orde.

Ad 2. Het doel is dat alle gemeenten via de colleges zitting krijgen in het Algemeen Bestuur, zonder vooraf een link met het aantal voorzitters/vicevoorzitters van de portefeuilleberaden. Het Algemeen Bestuur zou moeten bestaan uit alle veertien gemeenten die een lid afvaardigen. De directe link met het aantal commissies dient daarom losgelaten te worden. Zo wordt de inhoud leidend, en kan er tegelijk geen bestuurlijke dominantie in het Algemeen Bestuur ontstaan.

Ad 3. In de Regeling Twentebedrijf is er voor gekozen om door twee of meer gemeenten één lid aan te laten wijzen (clustervorming). Voor het draagvlak ligt het voor de hand dit los te laten. Het is handzaam dat beide gemeenschappelijke regelingen waar mogelijk meer dezelfde bestuurlijke aansturing kennen. De dagelijkse verantwoordelijkheid blijft berusten bij de secretarissen die samen de netwerkdirectie vormen.

Bovenstaand voorstel wordt gedaan om (deels) het huidige compromis (De Graaf) aan te vullen en hierover een (aanvullend) besluit te nemen zoals eerder aan de gemeenten voorgelegd. Het gaat daarbij om de voorstellen 1 en 2. Ten aanzien van de laatste aanvulling zal op korte termijn naar de best passende invulling worden gezocht zodat dit nog in de besluitvorming kan worden meegenomen. De Regioraad wordt in een ingelaste vergadering in de gelegenheid gesteld zich over de aanvullingen uit te laten.

Vervolgtraject

Indien er voldoende draagvlak is voor bovenstaande aanpassingen is het noodzakelijk dat deze aanvullingen zo spoedig mogelijk in procedure worden gebracht. Wij zullen dit doen in afstemming met de procesverantwoordelijke, i.c. de voorzitter van de Regio Twente.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van

Almelo, Borne, Enschede, Hof van Twente, Oldenzaal en Twenterand

Twentse gemeenteraden en colleges van B&W

BEZOEKADRES
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

POSTADRES
Postbus 1400
7500 BK Enschede

CONTACT
053 487 65 43

KvK NUMMER
08195873

UW KENMERK
BEHANDELD DOOR G.J.M. Vos en H.M. Bolhaar

ONS KENMERK 15007794
E-MAIL h.bolhaar@regiotwente.nl

DATUM 19 oktober 2015
DOORKIESNR 053-4876630

ONDERWERP Proces besluitvorming over rapport 'Samenwerken doen we zelf'

VERZONDEN 19, 10, 15

Geachte leden van Twentse gemeenteraden en colleges van burgemeester & wethouders,

Op 30 september j.l. hebt u mij via de regioraad unaniem gekozen tot voorzitter Regio Twente. Ik dank u voor het in mij gestelde vertrouwen en kijk uit naar onze samenwerking!

Als voorzitter Regio Twente heb ik de taak om het proces van besluitvorming over het rapport 'Samenwerken doen we zelf' tot een goed en gedragen resultaat te brengen. In de afgelopen periode heb ik kennisgenomen van de documenten die u eind augustus zijn aangeboden en van het proces van besluitvorming dat gaande is in bijna alle gemeenten. Dat geldt ook voor de brief van zes colleges van burgemeester en wethouders met een zogeheten 'Herfstcompromis' van 2 oktober 2015 en enkele reacties op dit compromis.

De extra regioraadvergadering van 15 oktober j.l. heb ik benut om, voor zover mogelijk, de standpunten van colleges en raden op de brief van de zes colleges en het lopende proces van besluitvorming te inventariseren om zo passende afspraken te kunnen maken over het verdere verloop. Tijdens de extra regioraad is gebleken dat de meeste gemeenten welwillend staan ten opzichte van de voorstellen van de zes colleges, maar bij voorkeur het lopende besluitvormingsproces conform eerdere afspraak willen voortzetten en aanvullend een standpunt willen innemen over het herfstcompromis.

Bij deze informeer ik u over de afspraken zoals deze tot stand zijn gekomen in overleg met de regioraad:

Om het proces dat uw raden en colleges hebben doorlopen zorgvuldig af te ronden binnen de afgesproken termijn wordt het lopende proces in de 14 gemeenten gecontinueerd, zoals eerder is voorgesteld.

Mijn verzoek aan u is daarbij de brief van de zes colleges te betrekken en een mening te geven over de eerste twee hierna genoemde punten van het compromis en in te stemmen met het derde punt:

1. Instellen van een adviescommissie aan het algemeen bestuur voor raadsleden per 1 januari 2016

Dit voorstel beoogt een versterking van raadsbetrokkenheid bij de regionale samenwerking. Ik verzoek de raden aan te geven of u a) in beginsel voor een raadsadviescommissie bent, b) neutraal staat tegenover een raadsadviescommissie, of c) een raadsadviescommissie als overbodig/onwenselijk beschouwt.

Als breed draagvlak blijkt voor het instellen van een raadsadviescommissie zal nadere uitwerking van werkzaamheden/werkwijze en inrichting direct worden opgepakt door het nieuwe bestuur. Hiervoor hoeft de gemeenschappelijke regeling niet te worden gewijzigd.

2. Opheffen van de limiet op het aantal commissies/portefeuilleberaden

Dit voorstel beoogt deelname vanuit alle colleges in het algemeen bestuur zonder direct een link met het aantal voorzitters/vicevoorzitters van de portefeuilleberaden/bestuurscommissies te regelen en inhoud leidend te laten zijn voor het aantal portefeuilleberaden/bestuurscommissies.

Ik verzoek u aan te geven of u a) met het voorstel instemt, b) neutraal staat tegenover het voorstel, of c) wilt vasthouden aan de linking pin tussen portefeuilleberaden/bestuurscommissies en algemeen bestuur en het aantal van maximaal zeven portefeuilleberaden/bestuurscommissies.

De uitkomst zal leidend zijn voor de inrichting van het nieuwe algemeen bestuur en portefeuilleberaden/bestuurscommissies. Hiervoor hoeft de gemeenschappelijke regeling niet te worden gewijzigd.

3. Meer gelijktrekken van de bestuursstructuur van het Twentebedrijf en Regio Twente

De voorgestelde wijziging betreft het loslaten van clustervorming en waar mogelijk streven naar dezelfde bestuurlijke aansturing als bij de regeling Regio Twente, waarbij de dagelijkse verantwoordelijkheid blijft berusten bij de secretarissen. Dit betreft artikel 8 lid 1 van de regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf: samenstelling van het bestuur.

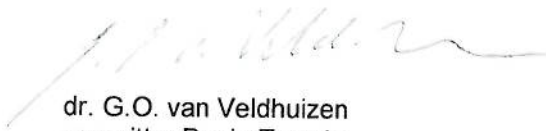
Voorstel is in te stemmen met de gewijzigde tekst van dit artikel: "Elke deelnemer heeft in het bestuur een lid van het college". Bijgaand treft u aan de hierop aangepaste tekst van de regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf. De wijziging betreft zowel artikel 8 als de toelichting bij dit artikel.

Tenslotte

De komende tijd zal ik benutten om ons voor te bereiden op een voortvarende start vanaf 1 januari 2016. In overleg met een afvaardiging van alle colleges van burgemeester en wethouders zullen de voorbereidingen getroffen worden voor het nieuwe bestuur en portefeuilleberaden/bestuurscommissies.

Graag vertrouw ik op een goede en succesvolle afronding van het besluitvormingsproces, zodat we vervolgens onze discussies kunnen richten op de inhoud van de samenwerking ten behoeve van een sterk en vitaal Twente.

Hoogachtend,

dr. G.O. van Veldhuizen
voorzitter Regio Twente

Bijlage(n) tekst Bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf

G E M E E N T E B O R N E

Raadsbesluit

Nummer

15INT02992

de raad van de gemeente Borne;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 20-10-2015;

besluit:

1. Kennis te nemen van het rapport "Samenwerken doen we zelf";
2. De Regeling Regio Twente in zijn geheel te wijzigen, zoals bijgevoegd bij dit besluit;
3. In gesprek te gaan met de overige deelnemers om, in een later stadium, de volgende wijzigingen voor te stellen:
 - a. Het basispakket (art 4 lid 1) te beperken tot Publieke gezondheid en de overige taken te scharen onder vrijwillige samenwerking;
 - b. De Twenteraad als een raadsadviescommissie in te stellen conform artikel 9 lid 2;
 - c. De stemverhouding over begroting, jaarrekening en investeringen gelijk te laten zijn aan de overige onderwerpen, nl. 1 stem per bestuurslid;
 - d. Directe verantwoording aan inwoners van Twente op te nemen in hoofdstuk 7 van de regeling;
 - e. Bij de evaluatie van de regeling door de gemeenten als opdrachtgever aan het eind van elke zittingsperiode de volgende evaluatiecriteria te hanteren: Kwaliteit, Kosten, Kwetsbaarheid, Kansen voor medewerkers en Kleur (lokale identiteit en autonomie);
 - f. de limiet op het aantal commissies / portefeuilleberaden op te heffen;
4. Met de andere Twentse raden een Twenteraad te vormen om het gesprek te voeren over regionale samenwerking en de betrokkenheid van raden bij deze regionale samenwerking;
5. Samen met de andere Twentse raden voor de Twenteraad een presidium in te stellen, dat tot taak krijgt de bijeenkomsten van de Twenteraad voor te bereiden;
6. Op voordracht van het presidium een raadslid af te vaardigen naar het presidium van de Twenteraad;
7. De Regeling Regio Twente aan het einde van elke zittingsperiode van de raad te evalueren en hierbij de eventuele overdracht van raadsbevoegdheden te betrekken.
8. Het college van B en W toestemming te verlenen om de Regeling Twentebedrijf te treffen, zoals bijgevoegd bij dit besluit.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 10-11-2015.

De voorzitter,

De griffier,

G E M E E N T E B O R N E

Raadsvoorstel

raadsvergadering
10-11-2015

agendapunt

nummer
15INT02756

onderwerp
Regeling Regio Twente en Regeling Twentebedrijf

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel

Er is afgesproken dat alle gemeenten voor 1 juli 2015 een standpunt over het rapport hebben ingenomen en vervolgens voor 1 november 2015 een besluit nemen over de nieuwe vorm van samenwerking.

Voorgesteld wordt in te stemmen met de wijziging van de regeling Regio Twente om vervolgens met andere gemeenten in gesprek te gaan over eventuele aanpassingen. Ook wordt voorgesteld om samen met de andere Twentse gemeenteraden een 'Twenteraad' in te stellen en hiervoor een Borns raadslid af te vaardigen voor het presidium van de Twenteraad.

Hiernaast wordt de raad toestemming gevraagd voor het aangaan van een nieuwe gemeenschappelijke (bedrijfsvoerings)regeling Twentebedrijf. De uitvoering van bedrijfsvoeringstaken wordt op deze manier gescheiden van de beleidsuitvoeringstaken in de herziene regeling Regio Twente.

1 Inleiding

De huidige regeling van Regio Twente is vastgesteld op basis van de plus in de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr-plus). Op grond van het overgangsrecht in het kader van de afschaffing van de Wgr-plus moet de regeling per 1 januari 2016 zijn aangepast. Als de regeling niet tijdig wordt aangepast, dan houdt Regio Twente van rechtswege op te bestaan.

De afgelopen twee jaar hebben de Twentse gemeenten zich gebogen over de wijze waarop ze in de toekomst willen blijven samenwerken. Dit heeft geleid tot het rapport 'Samenwerken doen we zelf', dat in april van dit jaar aan alle gemeenten is aangeboden. Op 29 juni 2015 heeft uw raad een standpunt over het rapport 'Samenwerken doen we zelf' ingenomen. De reacties van 11 gemeenten verwerkt tot een voorstel voor een aangepaste regeling regio Twente.

Op basis van de standpunten van de gemeenten heeft de voorzitter van de regio Twente als procesverantwoordelijke, na consultatie van de burgemeesters, een definitief voorstel gemaakt voor een gewijzigde Regeling Regio Twente en een nieuwe zogenaamde bedrijfsvoeringsregeling. De uitvoering van

bedrijfsvoeringstaken is op deze manier duidelijk gescheiden van de beleidsuitvoeringstaken van Regio Twente. Beide regelingen, een gewijzigde Regio Twente en een nieuw Twentebedrijf, vormen conform het rapport 'Samenwerken doen we zelf' gezamenlijk de landingsplaats voor alle vormen van (vrijwillige) samenwerking.

De twee regelingen bestaan naast elkaar, maar worden vanuit een gelijke visie, organisatiefilosofie en principes aangestuurd. De organisaties van beide gemeenschappelijke regelingen worden stapsgewijs opgebouwd via een zogenoemd casco-concept. Het casco bestaat uit de ondersteunende processen om de organisatie zelf in stand te houden en efficiënt te laten draaien.

De gemeenschappelijke regeling Regio Twente is ingesteld door zowel de raad, het college van burgemeester en wethouders als de burgemeester en wijziging van deze regeling vereist daarom een besluit van alle drie genoemde organen. De gemeenschappelijke regeling Twentebedrijf wordt ingesteld door het college van B en W. De gemeenteraad moet toestemming verlenen.

2 Beoogd resultaat

Doel is om als gemeente ook in de toekomst toegevoegde waarde te hebben in de ontwikkeling van Borne als een vitale, leefbare en zelfstandige gemeenschap met een eigen identiteit binnen de Twentse samenleving. Beoogd resultaat is invulling geven aan de regisserende gemeente Borne binnen de kaders die de gemeenteraad hiervoor heeft gesteld:

- de ontwikkeling tot een regisserende netwerkgemeente
- de gemeente is een verbindende partner in de Twentse en Bornse samenleving
- de gemeente houdt verantwoordelijkheid voor alle overheidsvragen van inwoners en organisaties
- beleidsvoorbereiding en -uitvoering doen we samen met onze partners in de thuisbasis
- de gemeente Borne werkt met een compacte, regisserende, kernorganisatie
- functies in de kernorganisatie en thuisbasis zijn regie, advies en uitvoering
- bestuur, kernorganisatie en thuisbasis werken op basis van opdrachten
- een zakelijke bestuurs- en organisatiecultuur en intensieve relaties met maatschappelijke partners
- bereidheid om enige beleidsvrijheid in te leveren bij de uitvoering

De samenwerking binnen de gemeenschappelijke regelingen Regio Twente en Bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf draagt hier aan bij.

3 Argumenten

1.1 Het rapport is een advies aan de Twentse gemeenten

Het rapport is opgesteld in opdracht van het dagelijks bestuur van de regio Twente. Raad en college van Borne hebben op een concept van het rapport gereageerd.

2.1 Het op dit moment ontbreken van raadsbevoegdheden in de regeling rechtvaardigt een collegeregeling

De belangrijkste wijziging van de regeling is die van een gemengde regeling naar een collegeregeling. Met het vervallen van de Wgr-plusstatus zijn ook de overgedragen raadsbevoegdheden vervallen. Hierdoor blijven alleen collegebevoegdheden over in de gemeenschappelijke regeling Regio Twente.

2.2 De gemeenschappelijke regeling continueert de wettelijk verplichte samenwerking op het gebied van publieke gezondheid (GGD)

De GGD is het enige onderdeel van de huidige regeling regio Twente waarvoor gemeenten wettelijk verplicht zijn dit in een gemeenschappelijke regeling te verankeren. Niet instemmen met de nieuwe regeling betekent dat de huidige gemeenschappelijke regeling per 1 januari 2016 vervalt en daarmee de juridische grondslag voor de GGD.

2.3 Deze regeling is op dit moment bestuurlijk haalbaar

De voorzitter van de regio Twente is van mening dat dit voorstel zoveel als mogelijk recht doet aan de standpunten van de gemeenten. Het kan niet tegemoet komen aan alle wensen, omdat deze op een paar punten te ver uit elkaar liggen of door een minderheid van gemeenten worden ingenomen. Daarmee lijkt deze regeling op dit moment het hoogst haalbare.

3.1 Er is ruimte om in tweede aanleg een gewijzigde regeling aan de Twentse gemeenten voor te leggen

De voorzitter van de regio Twente geeft aan dat in juridische zin een gelijklopende vaststelling door gemeenten nodig is. Als een gemeente een wijziging nodig vindt, dan wordt verzocht de tekst toch ongewijzigd vast te stellen en de gewenste wijziging(en) separaat mee te delen. Deze wijzigingen worden vervolgens verzameld en in een overzicht geplaatst. Over deze wijzigingen kunnen gemeenten vervolgens, in tweede aanleg, een besluit nemen.

3.2 Een aantal standpunten van de raad kan in een aangepaste regeling worden opgenomen.

Beperking van het basispakket tot verplichte samenwerkingstaken, het versterken van democratische legitimatie door directe verantwoording af te leggen aan de Twentse inwoners en stemverhoudingen gebaseerd op gelijkwaardigheid en gericht op consensus kunnen in een gewijzigde regeling worden opgenomen. Het verankeren van de betrokkenheid van gemeenteraden kan gerealiseerd worden door de Twenteraad als adviescommissie in te stellen. Hiervoor is een instellingsbesluit door het bestuur van de regeling voldoende. Evaluatiecriteria kunnen worden opgenomen in het besluit dat in tweede aanleg door gemeenten wordt genomen.

Op 2 oktober jl. hebben de colleges van Almelo, Borne, Enschede, Hof van Twente, Oldenzaal en Twenterand een voorstel gedaan aan de gemeenten om het voorliggende voorstel tot wijziging van de regeling aan te passen op drie punten:

- Instellen van een adviescommissie aan het AB voor raadsleden per 1-1-2016;
- Opheffen van de limiet op het aantal commissies/portefeuilleberaden;
- Meer gelijktrekken van de bestuursstructuur van het Twentebedrijf en de Regio Twente.

Deze punten sluiten aan bij de opvattingen van de gemeenteraad.

Hierover is gesproken in de regioraad van 30 september 2015 en vervolgens in de extra vergadering die op 15 oktober 2015 heeft plaatsgevonden. De regiraadsvergadering is benut om meningen over de aanvullende voorstellen uit te wisselen en op de procesverantwoordelijke van bagage te voorzien om het proces tot een goede einde te brengen. Aan het slot van het debat heeft de voorzitter van Regio Twente toegezegd dat hij aan de raden en colleges een brief zal sturen waarin hij zal verzoeken om:

1. het gaande proces te continueren;
2. de brief van de zes colleges te betrekken bij de besluitvorming en daarbij een uitspraak te doen over de instelling van de adviescommissie voor raadsleden en het opheffen van de limiet op het aantal commissies/portefeuilleberaden;
3. in het bestuur van het Twentebedrijf een lid van elk college op te nemen i.p.v. van drie leden die door groepen van gemeenten worden aangewezen.

In bijgaande brief van de voorzitter van Regio Twente d.d. 19 oktober 2015 is het vorenstaande verwoord.

Voor de instelling van de adviescommissie en het opheffen van de limiet op commissies/portefeuilleberaden is geen wijziging van de nieuwe (concept) Regeling Regio Twente nodig. Daarom kan in dit stadium worden volstaan met een uitspraak van de colleges en raden daarover. Het aanpassen van de samenstelling van het bestuur van het Twentebedrijf vergt wel een aanpassing in de concept tekst van de regeling. In de bijgaande

nieuwe tekst van de (concept) Bedrijfsvoeringsregeling Twentebedrijf is artikel 8 de bestuurssamenstelling op dit punt gewijzigd en de toelichting bij dit artikel aangepast.

4.1 Verschillende Twentse gemeenteraden willen met elkaar in gesprek blijven over regionale samenwerking

De nieuwe regeling is een collegeregeling waardoor raadsleden geen deel meer uitmaken van het algemeen bestuur van de regeling. Verschillende gemeenteraden willen met elkaar in gesprek blijven over de toekomst van de regionale samenwerking en kaderstelling voor de onderwerpen die in de nieuwe regeling zijn opgenomen. Een Twenteraad kan in deze behoefte voorzien. Vorm en inhoud van de Twenteraad is nog open.

5.1 Een presidium zorgt voor continuïteit van de Twenteraad en voor verbinding met gemeenteraden

Over de positie van de raden en de voorgestelde werkwijze van de Twenteraad bestaan nog verschillen van opvatting tussen de gemeenten. De voorstellen uit 'Samenwerken doen we zelf' om te komen tot een Twenteraad met een bijbehorend presidium worden geoperationaliseerd. Zo ontstaat experimenteerruimte voor de Twentse raadsleden om bijeen te komen om richtinggevende uitspraken te doen over werkprogramma en bestuursopdrachten.

6.1 Het fractievoorzittersoverleg draagt een raadslid voor als Bornse vertegenwoordiger in het presidium van de Twenteraad

Via de Bornse vertegenwoordiger heeft de gemeenteraad de mogelijkheid Bornse belangen en zienswijzen te agenderen in het presidium van de Twenteraad.

7.1 De regeling moet blijven aansluiten op de behoeften van gemeenten en samenleving

De regeling is een middel om bovenlokale en regionale doelen te realiseren. Veranderingen in de omgeving en veranderende behoeften van gemeenten vragen een regelmatige evaluatie van het middel. De eerste evaluatie vindt eind 2017 plaats.

8.1 De raad moet toestemming verlenen voor het treffen van de regeling Twentebedrijf

De instelling van een bedrijfsvoeringsorganisatie gaat op dezelfde manier als de instelling van een openbaar lichaam of gemeenschappelijk orgaan. De colleges van B&W hebben toestemming van de gemeenteraden nodig voordat de regeling getroffen kan worden. Toestemming kan alleen onthouden worden wegens strijd met het recht of het algemeen belang, bijvoorbeeld als een bedrijfsvoeringsorganisatie wordt voorgesteld voor beleidsrijke taken. Het aangaan van de regeling Twentebedrijf is niet strijdig met het recht of het algemeen belang zodat de raad geen toestemming kan onthouden.

4 Kanttekeningen

1.1 Rapport en regeling zijn compromissen die feitelijk de bestaande situatie continueren

Het rapport Robben is een weerslag van opvattingen van verschillende bestuurders en daarmee een compromis. Het voorstel van de regiovoorzitter dat ten grondslag ligt aan de voorgestelde wijziging van de regeling is een tweede compromis. Beide compromissen leiden ertoe dat de weliswaar de structuur van de samenwerking verandert, maar de inhoud en de werkwijze nauwelijks.

2.1 De regeling komt niet tegemoet aan het standpunt van de Bornse gemeenteraad

Uw gemeenteraad heeft op 29 juni een standpunt kenbaar gemaakt aan de voorzitter van de Regio Twente. Hieronder is per thema aangegeven op welke wijze met dit standpunt in de voorliggende regeling is omgegaan.

a. Inhoudelijke agenda is nog niet leidend

Ook in de voorliggende aangepaste regeling is de structuur leidend en niet de inhoud. Alle huidige taken zijn opgenomen als verplichte taken voor gemeenten. Er is op dit moment geen sprake van overdracht van

raadsbevoegdheden. Op geen van deze punten is tegemoet gekomen aan het standpunt van de Bornse gemeenteraad.

b. Betere borging kaderstellende rol raad

In de toelichting bij de concept regeling is aangegeven dat de Twenteraad, de goedkeuring van het werkprogramma en de bestuursopdrachten door de individuele raden op dit moment nog niet in de regeling is verankerd omdat over de positie van de raden en de voorgestelde werkwijze van de Twenteraad nog te veel verschillen van opvatting tussen de gemeenten bestaan.

c. Meer aandacht voor democratische legitimatie

In de artikelen 20 t/m 23 is -conform de Wgr- de informatie- en verantwoordingsplicht vastgelegd. Van directe verantwoording richting inwoners is echter geen sprake. Dit punt is niet conform standpunt raad vertaald.

d. Meer scherpste in bevoegdheden en verantwoordelijkheden

In de toelichting bij de concept regeling wordt aangegeven dat het algemeen bestuur op voordracht van de portefeuillehouders een portefeuilleberaad instelt. In het instellingsbesluit worden de taken, bevoegdheden samenstelling, werkwijze en verantwoordelijkheid van een portefeuilleberaad geregeld zoals het hebben van een regionaal portefeuillehouder die de dagelijkse gang van zaken binnen de portefeuille regelt. Artikel 8 van de concept regeling bepaalt dat de Regio Twente een werkprogramma heeft dat wordt vastgelegd in een vierjaarlijks programma met bestuursopdrachten per onderwerp. In de toelichting bij dit artikel in de concept regeling wordt aangegeven dat de bestuurscommissies en portefeuilleberaden bij het opstellen van het werkprogramma worden betrokken op basis van het principe 'portefeuillehouders in de lead'. Op welke wijze en door welke organen de bestuursopdrachten worden vastgesteld is daarmee nog niet duidelijk. Het instrument resoluties is niet in de nieuwe regeling verankerd. Bevoegdheden en verantwoordelijkheden vragen ook in de herziene regeling om verdere uitwerking.

e. Effectieve ambtelijke samenwerking vraagt nadere uitwerking

Het voorstel is om voor het Twentebedrijf een aparte (lichte) gemeenschappelijke regeling (i.c. een bedrijfsvoeringsorganisatie) vast te stellen. Deze regeling vraagt een afzonderlijk besluit dat getoetst moet worden op de door de raad aangegeven aandachtspunten.

f. Nieuw financieel perspectief

Het basispakket, zoals dat in de nieuwe regeling staat, gaat uit van de huidige taken van de Regio Twente. De begroting en de wijze van financiering blijven gelijk zonder dat een gesprek heeft plaatsgevonden over de inhoudelijke taken. Op het standpunt van de raad dat de stemverhouding over begroting en rekening ook uit moeten gaan van gelijkwaardigheid tussen deelnemers en gericht op consensus antwoordt de voorzitter van de regio Twente: 'Omdat financiële bijdrage per gemeente in beginsel afhankelijk is van het inwoneraantal is het ook gerechtvaardigd dat dit aantal bij financiële besluiten bepalend is voor de stemverhouding.' Hiermee gaat de voorzitter niet inhoudelijk in op de argumenten van uw raad.

g. Vervolg

De voorzitter van de regio Twente heeft er niet voor gekozen om een technische wijziging van de huidige regeling die tegemoet komt aan de afschaffing van de Wgr-plus aan de gemeenten voor te leggen, zoals door uw raad is verzocht.

4.1 In de nieuwe regeling zijn geen raadsbevoegdheden opgenomen.

Gemeenteraden hebben geen formele positie in de nieuwe regeling omdat alleen collegebevoegdheden zijn opgenomen. Kaderstelling door de gemeenteraad zal daarmee altijd plaats moeten vinden op lokaal niveau in de relatie tussen de gemeenteraad en college van B en W.

7.1 Evaluatiecriteria zijn (nog) niet geformuleerd

Bestuurlijke evaluatie van een gemeenschappelijke regeling zou minimaal gebaseerd moeten zijn op de 5 K's: kosten, kwaliteit, kwetsbaarheid, kansen en kleur. Omdat sprake is van verlengd lokaal bestuur zou de evaluatie uitgevoerd moeten worden met gemeenten als opdrachtgevers.

5 Kosten, baten en dekking

De bijdrage aan de regio Twente blijft ongewijzigd. De kosten voor de casco-organisatie van het Twentebedrijf worden geraamd op circa € 0,8 - € 0,9 miljoen per jaar (voornamelijk personeelskosten en ICT). De vorming van een casco-organisatie voor het Twentebedrijf sluit nauw aan op het casco van de Regio Twente. In de praktijk wordt de huidige organisatie van de regio Twente gesplitst: een deel van de taken blijft bij de regeling Regio Twente en een deel van de taken wordt ondergebracht bij de regeling Twentebedrijf. Gemeenten betalen nu ook al voor deze taken. Uitgangspunt is dat de splitsing zonder structurele kostenverhoging verloopt.

6 Vervolg na besluitvorming

Als tien gemeenten, die samen tweederde van het aantal inwoners vertegenwoordigen instemmen met de aangepaste regeling Regio Twente, wordt de regeling per 1 januari 2016 van kracht. Ook de regeling Bedrijfsvoeringsregeling Twentebedrijf wordt per 1 januari 2016 van kracht.

Op 19 november 2015 vindt de tweede 'Twenteraad in oprichting' plaats over werkgelegenheid en economie. Hier kan eventueel gesproken worden over de positie van de Twenteraad als adviesorgaan.

Bij een herziening van de regeling in tweede aanleg geldt dat alle deelnemers, zijnde colleges van de deelnemende gemeenten, met de wijziging moeten instemmen (unanimiteit).

Bijlagen

1. Rapport 'Samenwerken doen we zelf'
2. Standpunt Borne definitief rapport Heroriëntatie gemeentelijke samenwerking
3. Aanbiedingsbrief voorzitter Regio Twente
4. Bestuurlijke oplegger - voorzitter Regio Twente
5. Voorstel n.a.v. standpunten gemeenten – voorzitter Regio Twente
6. Aangepaste regeling Regio Twente
7. Regeling Bedrijfsvoeringsorganisatie Twentebedrijf
8. Brief aangevuld compromis Robben (Herfstcompromis) d.d. 2 oktober 2015
9. Brief voorzitter Regio Twente aan Twentse gemeenteraden en colleges van BenW inzake Proces besluitvorming rapport 'Samenwerken doen we zelf' d.d. 19 oktober 2015.

Voorstel

Aan de raad wordt voorgesteld om:

1. Kennis te nemen van het rapport "Samenwerken doen we zelf";
2. De Regeling Regio Twente in zijn geheel te wijzigen, zoals bijgevoegd bij dit besluit;
3. In gesprek te gaan met de overige deelnemers om, in een later stadium, de volgende wijzigingen voor te stellen:
 - a. Het basispakket (art 4 lid 1) te beperken tot Publieke gezondheid en de overige taken te scharen onder vrijwillige samenwerking;
 - b. De Twenteraad als een raadsadviescommissie in te stellen conform artikel 9 lid 2;
 - c. De stemverhouding over begroting, jaarrekening en investeringen gelijk te laten zijn aan de overige onderwerpen, nl. 1 stem per bestuurslid;
 - d. Directe verantwoording aan inwoners van Twente op te nemen in hoofdstuk 7 van de regeling;
 - e. Bij de evaluatie van de regeling door de gemeenten als opdrachtgever aan het eind van elke zittingsperiode de volgende evaluatiecriteria te hanteren: Kwaliteit, Kosten, Kwetsbaarheid, Kansen voor medewerkers en Kleur (lokale identiteit en autonomie);
 - f. de limiet op het aantal commissies / portefeuilleberaden op te heffen;
4. Met de andere Twentse raden een Twenteraad te vormen om het gesprek te voeren over regionale samenwerking en de betrokkenheid van raden bij deze regionale samenwerking;
5. Samen met de andere Twentse raden voor de Twenteraad een presidium in te stellen, dat tot taak krijgt de bijeenkomsten van de Twenteraad voor te bereiden;
6. Op voordracht van het presidium een raadslid af te vaardigen naar het presidium van de Twenteraad;
7. De Regeling Regio Twente aan het einde van elke zittingsperiode van de raad te evalueren en hierbij de eventuele overdracht van raadsbevoegdheden te betrekken.
8. Het college van B en W toestemming te verlenen om de Regeling Twentebedrijf te treffen, zoals bijgevoegd bij dit besluit.

Borne, 20-10-2015

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester, loco

G.J. Rozendom

mr. drs. R.G. Welten

Erfgoedcommissie Borne

Cultuurhistorische inventarisatie: Beeldbepalende panden, straatbeelden en wijken in Borne.

(inclusief overzicht gemeentelijke- en rijksmonumenten)

G E M E E N T E B O R N E

Inhoud:

Inleiding:	3
Historische context:	4
Leeswijzer (opbouw van de inventarisatie):	10
Beeldbepalende panden en beeldbepalende bebouwingsensembles	11
1. Grotestraat: Jasmin Garden – Centrum:	11
2. Grotestraat: Centrum	17
3. Grotestraat: Centrum – Witte Huis:	21
4. Prins Bernhardlaan	27
5. Ziekenhuisstraat / Aanslagsweg / De Bleek / Hofstraat.....	32
6. Oude Deldensestraat	38
7. Stationsstraat	42
8. Deldensestraat	45
9. Spanjaardswijk	47
10. Azelosestraat	51
11. Bornerbroeksestraat.....	55
12. Oude Hengelseweg.....	57
13. Beerninksweg	60
14. Oud Borne.....	62
15. Overige beeldbepalende panden (kerken, scholen, e.d.).....	66
Inventarisatie objecten buitengebied Borne.....	67
Overzicht Rijks- gemeentelijke monumenten.....	70
Rijksmonumenten:	70
Gemeentelijke Monumenten:	75

Inleiding:

Het ministerie van OC&W heeft in 2009 de beleidsbrief MoMo opgesteld (Modernisering Monumentenzorg). Deze beleidsbrief geeft de nieuwe (Rijks)visie op de monumentenzorg weer en richt zich op de volgende hoofdpunten:

- het meewegen van cultuurhistorische belangen in de ruimtelijke ordening;
- het vereenvoudigen en krachtiger maken van regelgeving;
- het zorgen dat herbestemmingen eenvoudiger kunnen plaatsvinden.

Als gevolg van deze MoMo-beleidsbrief zijn vervolgens op 1 januari 2012 het Besluit ruimtelijke ordening en de Monumentenwet aangepast. Een belangrijk gevolg van deze aanpassingen is de plicht voor gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen rekening te houden met de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Er wordt dus van de gemeenten expliciet gevraagd verantwoording af te leggen over de manier waarop met de cultuurhistorische waarden wordt omgegaan. In Borne is inmiddels al een archeologische verwachtingskaart met beleidsuitgangspunten vastgesteld, maar voor wat betreft het gebouwde erfgoed moet worden volstaan met een verwijzing naar de Rijks- en gemeentelijke monumentenlijsten. Er ontbreekt een volledig overzicht van (nog) niet beschermde waardevolle stedenbouwkundige structuren, bebouwd erfgoed en bebouwingsensembles.

Gelet hierop is er reeds in 2012 vanuit de gemeentelijke erfgoedcommissie gestart met een uitgebreide cultuurhistorische inventarisatie.

Ten aanzien van deze inventarisatie is het allereerst van belang te vermelden dat er onderscheid gemaakt kan worden tussen 'waardevast' en 'waardevol' cultureel erfgoed.

- o Waardevast zijn objecten en elementen die reeds bescherming genieten op basis van het wettelijk monumentenstelsel (Monumentenwet, monumentenverordening, beschermd dorpsgezicht etc.).
- o Waardevol zijn elementen die wel van belang zijn voor de cultuurhistorie maar niet beschermd zijn op basis van ruimtelijke (monumenten)wetgeving.

De erfgoedcommissie heeft zich voor deze inventarisatie gericht op waardevolle beeldbepalende panden en beeldbepalende ensembles waarvoor (nog) geen bescherming geldt. Voor de volledigheid is er tevens een overzicht opgenomen van alle Rijks- en gemeentelijke monumenten. Aangezien er voor het beschermde dorpsgezicht Oud Borne reeds een ruimtelijke bescherming geldt voor alle panden is er alleen een overzicht gegeven van mogelijke aanvullende gemeentelijke monumenten in Oud Borne.

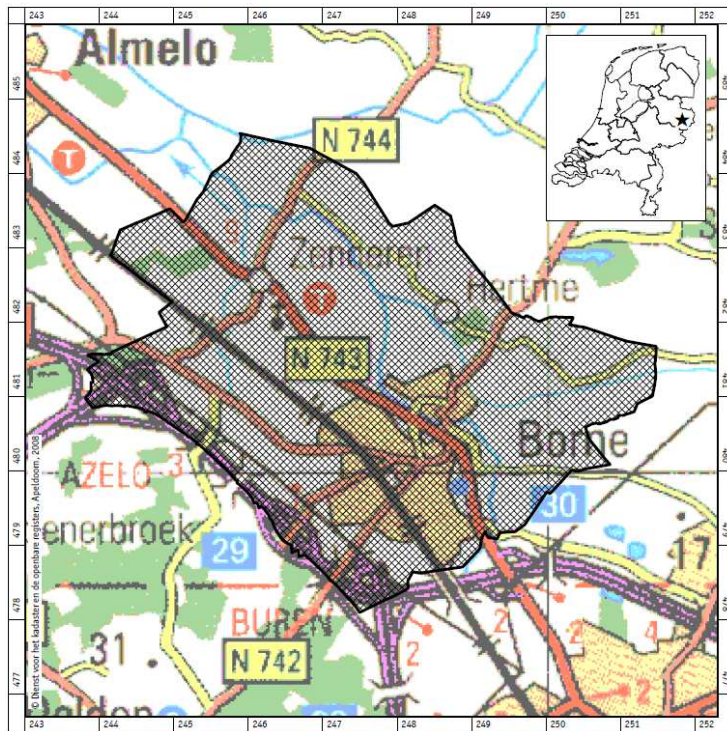
Hoewel er dus een wettelijke plicht geldt om verantwoording af te leggen is het voornaamste doel van deze inventarisatie vooral het creëren van bewustwording voor de aanwezige cultuurhistorische waarden binnen de gemeente. Via bestemmingsplannen kan deze bewustwording worden geformaliseerd. Door panden in het bestemmingsplannen een aanduiding te geven als cultuurhistorisch waardevol kan wellicht worden voorkomen dat er door onwetendheid cultuurhistorische waarden verloren gaan. Een dergelijke aanduiding maakt bijvoorbeeld dat er een betere afweging kan plaatsvinden ingeval van bijvoorbeeld sloopaanvragen. Ook zou via welstandscriteria gestimuleerd en geborgd kunnen worden dat renovatie en/of nieuwe bouwactiviteiten passen bij de historische context van het pand. Meer begeleiding en/of advisering bij bouwaanvragen kan hierbij al van meerwaarde zijn. De erfgoedcommissie kan hierbij een adviserende rol vervullen!

Historische context:

Inleiding:

Om deze cultuurhistorische inventarisatie te kunnen duiden is het allereerst van belang om inzage te geven in de cultuurhistorische (bouw)geschiedenis van Borne.

Borne is gelegen in het hart van Twente in de stedenband Enschede-Hengelo-Almelo. Het is van oorsprong een esdorp waar landbouw de hoofdbron van bestaan is geweest, later aangevuld met enige huisweverij. Onder invloed van deze huisnijverheid kon zich in de 17^e en 18^e eeuw in Borne een linnennijverheid ontwikkelen. Borne kan dan ook als bakermat van de latere Twentse textielindustrie beschouwd worden.

Figuur 1. De ligging van de gemeente Borne (gearceerd); inzet: ligging in Nederland

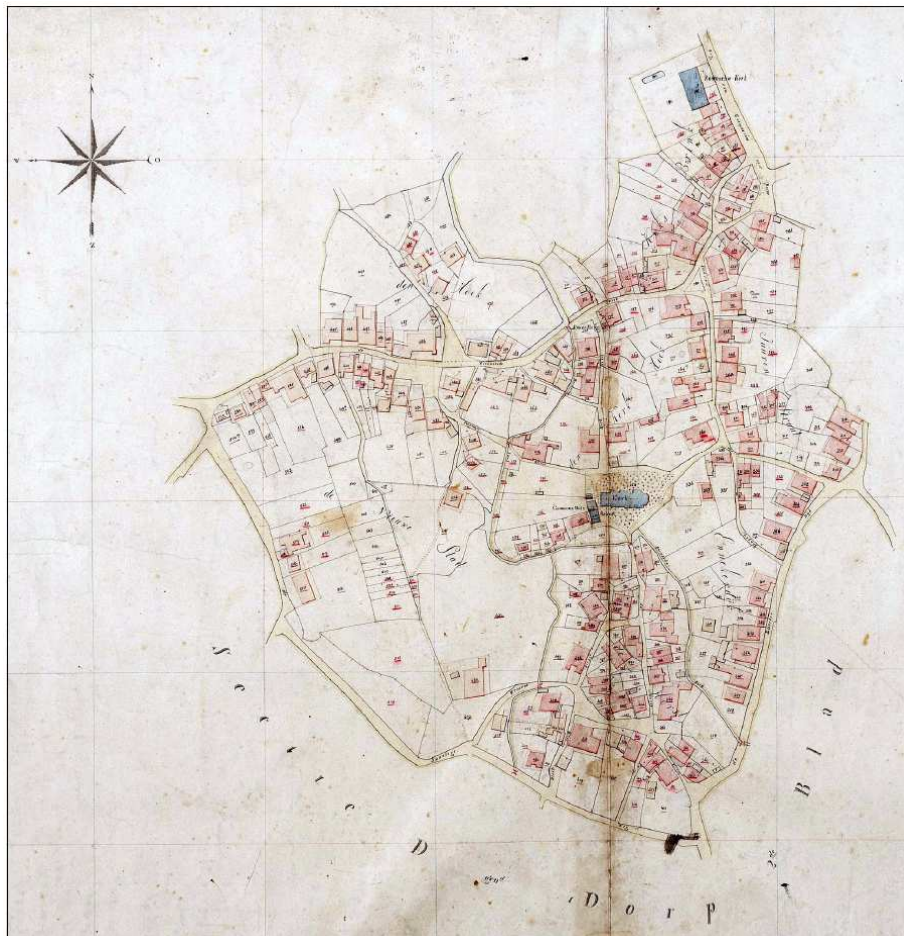
Prehistorie tot middeleeuwen:

Na de laatste ijstijd (Weichselien, tot 10.000 jaar geleden), in de voorhistorische en 'mistige' periode van steentijd en ijzertijd – waaruit slechts gegevens bekend zijn door opgravingsvondsten – was er in de streek die wij thans Twente noemen nog geen sprake van permanente bewoning. De oudste sporen van tijdelijke vestiging van mensen werden gevonden op de hoger gelegen essen tussen de talloze riviertjes en beekjes die in ongeveer noordwestelijke richting door Twente en Salland stroomden. Omstreeks het begin van onze christelijke jaartelling, toen de Romeinse rijksgrens werd gevormd door de rivier de Rijn en liep tot aan Katwijk (en in het huidige Engeland tot aan de door de Romeinen aangelegde 'Hadrian-Wall'), werd de invloed van die Romeinen nadrukkelijker. Ook in Borne zijn er sporen van bewoning gevonden uit deze periode. In de periode 2005-2007 zijn in de Borne-Maten twee nederzettingen opgegraven uit de late ijzertijd en vroeg-Romeinse tijd (ca. 400 v. Chr. / 100 na Chr. -). Na de ineenstorting van het Romeinse rijk (omstreeks 450 na Christus) en de opkomst van het rooms-katholicisme volgde de roerige periode van kerstening die tenslotte door Karel de Grote tijdens zijn regeerperiode (768 tot 814) in West Europa vaak te vuur en te zwaard werd beslecht. De vondst van een Karolingische ruiter uit ca. 792 ('de ridder van Borne'), gevonden tijdens een opgraving aan het Hoefblad in 1987, is hier een mooi voorbeeld van.

Periode 1000 -1850:

Tijdens de middeleeuwen (globaal 500 tot 1000 jaar na Chr.) ontstonden in de romaanse stijlperiode permanente nederzettingen, waaronder het latere esdorp Borne. De in deze plaats nog bestaande laat-gotische oorspronkelijk rooms-katholieke Stephanuskerk uit de eerste helft van de vijftiende eeuw, later overgenomen door de protestantse kerkgemeente, heeft een romaanse voorganger gehad. De kerk werd gesticht door het Dominicaner klooster Dickinge (bij De Wijk in Drente). De kerk kwam via 'ruiling' in bezit van de bisschop van Utrecht, zoals blijkt uit een acte uit 1206. In deze acte wordt het dorp Borne, de Oude Kerk en de hof te Borne voor het eerst vermeld (aanleiding voor de viering van het achthonderdjarig bestaan van Borne in 2006). Met de akte verkreeg de bisschop van Utrecht van de abt van Ruinen onder andere de zeggenschap over de kerk en onderhorige rechten en opkomsten te 'Burgunde'.

Van en naar Borne bestonden verbindingroutes, aanvankelijk voetpaden, later berijdbare wegen, om bijvoorbeeld de meier van de bisschoppelijke Hof van Borne (de Meyershof) of de Kerk te kunnen bereiken. De bevolking leefde aanvankelijk van landbouw en enige veeteelt met opbrengsten uitsluitend voor eigen gebruik. Veel later ontstond huisnijverheid, vooral in de vorm van het werken met weefgetouwen. Het op de akkers verbouwde vlas werd thuis verwerkt tot linnenprodukten die aan rondtrekkende kooplieden verkocht werden. De stoffen werden geleverd aan fabrikanten die zorgden voor de vervaardiging van kleding en dergelijke. In de 17e eeuw wordt Borne het belangrijkste textielcentrum van Twente met als gevolg een groei van de economische bestaansmogelijkheden en een snelle toename van de bevolking. De linnenindustrie maakte dat in de tweede helft van de 18e eeuw linnenhandelaren (fabrikanten of reders genaamd) zich in Borne vestigden zoals bijvoorbeeld Jan Bussemaker (stichter van het Bussemakerhuis uit 1779).

Figuur: de historische kern van Borne op de kadastrale minuut van 1832

Op de kadastrale minuut van 1832 komt het oorspronkelijke functioneren als agrarische nederzetting nog tot uiting. Uit deze kaart valt op te maken dat Borne in oorsprong waarschijnlijk uit twee buurten is ontstaan, die gescheiden werden door de Bornse Beek. In het noorden De Koppelsbrink met aangrenzende Meyershof en de uitloper via de Markstraat naar het Dorsetplein en in het zuiden de buurtschap de Horst. De Oude Kerk werd tussen de twee buurten in gebouwd waardoor er min of meer een geheel ontstond.

Nadat er door de Franse revolutie van 1789 in West Europa een grote politieke en sociale omwenteling werd bereikt, die het einde betekende van het feodale stelsel, veranderde in ons land vanaf 1795 de gehele staatsinrichting. In die periode, onder Franse invloed, stichtten de patriotten de Bataafse Republiek (1795 tot 1806). De toen gestichte regering besteedde veel zorg aan de verbetering van handel en industrie. De in het jaar 1800 gehouden 'Goldberg Enquête', genoemd naar één van de leiders van de regering, toonde aan dat er toen in Borne al een aantal kleine bedrijven konden worden geteld. In 1825 waren er al 24 bedrijven, in het oude centrum van Borne waarvan opvallend veel in handen van Doopsgezinden. Ook nu nog bekende namen als ten Cate en Hulshoff kwamen voor.

Het beleid van de Republiek was er op gericht dat ieder in vrijheid kon handelen en werken. Er ontwikkelde zich een steeds bloeiender bedrijfsleven, en in 1830 kende Borne al een handel van bijvoorbeeld fabrikeurs, leerlooierijen en bierbrouwerijen en winkels. Ook was er werk in nog beperkte maar groeiende textielfabrieken. Er ontstond steeds meer 'loonarbeid' waaruit de werving van nieuwe arbeidskrachten voortvloeide. De noodzakelijke woongelegenheid voor deze mensen had de bouw van nieuwe woonhuizen tot gevolg. En de toenemende productie vroeg om nieuwe fabrieksgebouwen.

Topografische Militaire Kaart ca. 1850 (bron: WatWasWaar.nl)

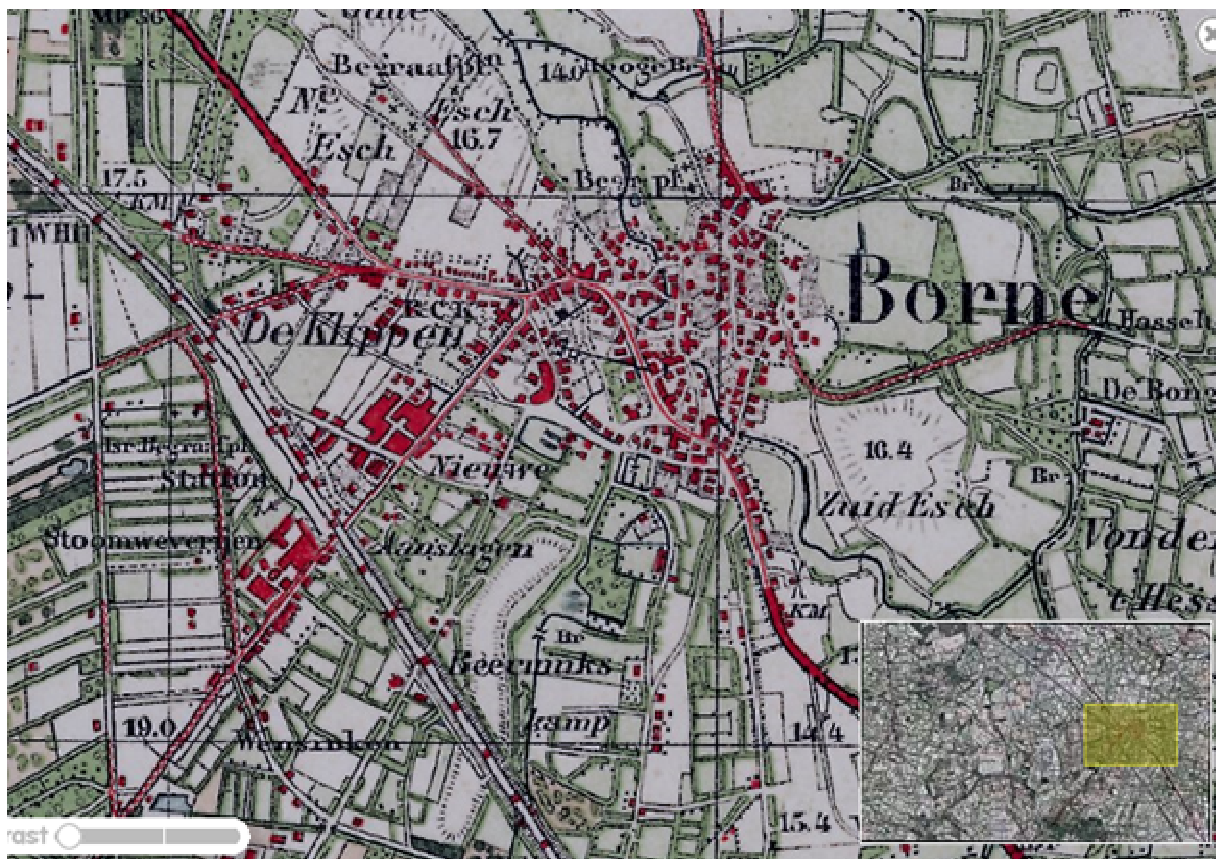
Het dorp had omstreeks 1850 nog een duidelijke compacte vorm met als middelpunt de Oude Kerk. De huidige Grotestraat kwam in 1830 gereed en was onderdeel van de verbindingroute Zwolle-Almelo-Hengelo. Langs deze straat liet Levi Salomon, de zoon van de grondlegger van het Bornse textielconcern Salomon Jacob Spanjaard, in 1865 als eerste zijn grote neo-classicistische villa bouwen (het huidige "Spanjaardshuis"). Later lieten ook

andere leden van de fabrikantenfamilies villa's aan de Grotestraat bouwen, bijvoorbeeld Albert Spanjaard de villa Elisabeth in 1895 (in 1928 werd dit het vroegere gemeentehuis) en de families D.J. Spanjaard-Prins en I.J. Spanjaard-Simons de dubbele fabrikantenvilla met koetshuis in 1868 (thans het Witte Huis). Tegenover 'Villa Elisabeth' verrees in 1885 het postkantoor (tegenwoordig makelaarskantoor) en ook elders in Borne verrezen villa's (bijv. de villa Meijling) welke in relatie staan met de industriële ontwikkeling van Borne.

Periode 1850-1920: Industriële ontwikkeling:

Eén van de meest opvallende figuren werd Salomon Jacob Spanjaard, die zich in 1812 in Borne vestigde. Aanvankelijk ontwikkelde hij kleine textielbedrijven in bestaande en daarvoor geschikte gebouwen in het oude centrum van Borne. Zijn zoons richtten na 1865 een eerste grotere textielfabriek op gelegen tegenover het station van de in 1864 aangelegde spoorlijn Almelo-Salzbergen. Enerzijds gaf deze spoorverbinding aansluiting op het in Nederland zich snel ontwikkelende spoorwegnet, anderzijds werd door de lijn naar Salzbergen de aanvoer van steenkolen vanuit Duitsland vergemakkelijkt waardoor de toepassing van de uit Engeland ingevoerde stoommachine toenam. Daarna werd de uitbreiding van Borne, door toenemende woningbouw en de stichting van nieuwe fabrieksgebouwen, ondernomen op 'Het Bornse Veld' ten westen van het dorp.

De Spanjaardfabriek bouwde nieuwe wooncomplexen 'over het Spoor' met daartussen woonhuizen voor leidinggevendenden. In 1876 werden de eerste woningen gebouwd, 'de Rooie Lap' genaamd. Tegenover deze woningen verschenen in 1910 de 'Blauwe Lap' en vanaf 1920 de woningen van 'de Spanjaardswijk'. Er ontstond een vrij homogene wijk (ook nu nog bekend als 'de Spanjaardswijk') met als aandachtspunt de door architect Egbert Jansen ontworpen Nieuwe Kerk. De Blauw Lap is afgebroken maar zowel de 'Rooie Lap' (in 1934 verbouwd) als de Spanjaardswijk is nog herkenbaar aanwezig.

Topografische Militaire Kaart ca. 1925 (bron: WatWasWaar.nl)

Rond 1920 was een groot deel van de (mannelijke) Bornse bevolking werkzaam bij de firma Spanjaard. Een groot deel van de familie Spanjaard kwam om tijdens de Tweede Wereldoorlog. Na een fusie in 1964 met het textielconcern Nijverdal Ten Cate kwam er in 1973 in Borne een einde aan het Spanjaard tijdperk. De gemeente verloor daarmee een onderneming die vanaf het begin van grote invloed is geweest op het dorp Borne. De fabriek is nagenoeg geheel afgebroken. Slechts het kantoor van Woonbeheer Borne en het voormalige badhuis aan de Stationsstraat zijn nog overblijfselen van het vroegere fabriekscomplex.

Bouw van de Stephanuskerk:

De steeds groeiende uitbreiding naar het westen had de nodige consequenties voor het oude gedeelte van het dorp. De verschuiving van inwoners van Oud Borne naar de westelijk gelegen nieuwe vestigingsgebieden werd echter niet alleen veroorzaakt door de komst van de spoorlijn met het station en de stichting van de nieuwe stoomfabriek van de Gebroeders Spanjaard. Ook de bouw van een nieuw rooms-katholiek kerkelijk centrum met een nieuwe kerk (de Stephanuskerk), en een pastorie met klooster annex school heeft een doorslaggevende invloed gehad op de ontwikkeling van Borne.

In relatie met de industriële ontwikkelingen (en het spoor) wilde de pastoor van de Sint Stephanus Parochie op het Bornse Veld een nieuwe kerk bouwen. De plannen voor inrichting van dit nieuwe kerkelijke centrum veroorzaakte spanningen onder de bevolking. Een groot deel van zijn parochie was daar namelijk vierkant op tegen. Op de plaats waar dit centrum zou moeten komen waren tevoren al woningen met bijgebouwen gerealiseerd, en dat afzijdig van de oude dorpskern. Bovendien waren deze al bestaande woonhuizen eigendom van protestanten (deze omgeving werd dan ook "De Geuzenhoek" genoemd). Uit de kerkelijke archieven blijkt dat de bezwaren tegen de verplaatsing van de kerk juist uit het oude centrum kwamen. Men zag de meeste neringdoenden uit het oude dorp verdwijnen naar de nieuwe buurten met alle gevolgen van dien (*'Neringdoenden en bedrijven van de niet-katholieken zullen bloeien terwijl gene – de katholieken – zullen kwijnen'*). De praktijk heeft de bezwaarmakers wel in het gelijk gesteld. Langzaam maar zeker vertrokken mensen en bedrijven naar de nieuwe gedeelten van Borne. Delen van de Grotestraat ontwikkelden zich tot een specifiek winkelgebied met een uitloop naar de Stationsstraat.

Overige industriële ontwikkelingen:

In de behoefte aan grote hoeveelheden grondwater voor het productieproces maakten de fabrieken gebruik van eigen pompinstallaties. Aansluiting van de gemeente op het drinkwaterleidingnetwerk kwam tot stand in 1930. Een nu nog duidelijk in het landschap aanwezige uitdrukking daarvan vormt de in 1932 gebouwde watertoren van Borne.

Hoewel in de loop van de 19^e eeuw en in het begin van de 20^e eeuw ook andere stoomweverijtjes in Borne werden opgezet (bijvoorbeeld de Hengelosche Bontweverij in 1912 aan de Wensinkstraat, de latere Bornsche Textielfabriek) waren ze vergeleken bij de stoomspinnerij-weverij van Spanjaard van ondergeschikte betekenis.

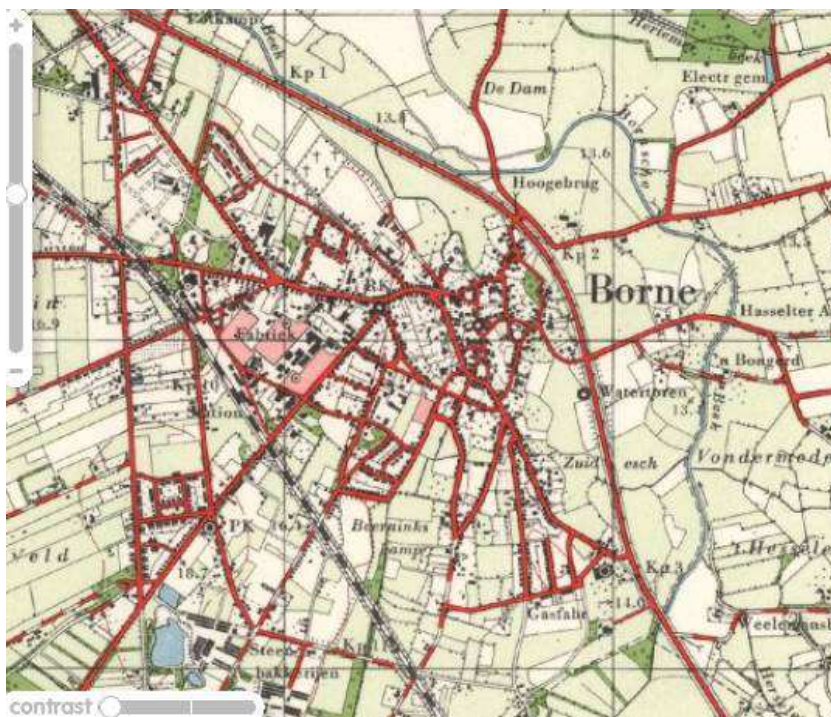
De snelle uitbouw van de textielnijverheid, vooral die van Spanjaard, heeft belangrijke uitstralingseffecten op de andere economische sectoren binnen Borne gehad. Er ontwikkelden zich in de loop van de tweede helft van de 19^e eeuw naast de textielnijverheidsinrichtingen ook andere, veelal gerelateerde, bedrijven. Zo richtte C.T. Stork in 1859 in Borne, samen met de Bornse smid Meijling, onder de naam Firma Stork – Meijling & Co, een reparatie- en constructiewerkplaats voor textielmachines op (gebouwd t.p.v. de huidige Oude Almloseweg 9-11). Door gebrek aan goede samenwerking werd de fabriek al in 1865 opgeheven. De gebroeders Stork vertrokken naar Hengelo en richtten daar een de Koninklijke Machinefabriek Stork N.V. op, later uitgegroeid tot een van de grootste concerns van Nederland.

Borne was in 1895 de eerste plattelandsgemeente in Nederland met een eigen elektriciteitscentrale en elektrische straatverlichting. De centrale werd gesticht door Rento Hofstede Crull en was de basis voor de latere IJsselcentrale. De plaats van de centrale stond in Borne bekend als de Tichelkamp. Omdat de centrale, spoedig na de oprichting, de vraag naar elektriciteit niet meer aankon, werd de elektriciteitsproductie in 1904 door de inmiddels in Hengelo opgezette districtscentrale (de Twentsch Centraal Station voor Electriche Stroomlevering) overgenomen. De centrale van de Bornsche Elektriciteits-Maatschappij (B.E.M.) aan de Oude Deldensestraat bleef aanvankelijk als distributiebedrijf in gebruik. Dankzij de aanwezigheid van helder water en geschikte klei heeft Borne verder nog enige tijd enkele bierbrouwerijen, steenbakkerijen en cichorei-fabrieken gekend. Ook deze bedrijven hebben echter geen stand weten te houden. Zo verdween bijvoorbeeld in 1969 de laatste uit 1830 daterende, steenfabriek van Scholten. Deze fabriek stond aan de Steenbakkersweg.

Een fabriek die niet nauw met de textielindustrie was verbonden maar wel verzekerd was van voldoende klanten en pas in het begin van deze eeuw is gesloten en afgebroken was de Zuivelfabriek (laatste naam Coberco). Het eerste coöperatieve zuivelfabriekje werd in 1891 gebouwd aan de Ennekerdijk. Dit fabriekje (de gebouwen zijn thans nog aanwezig en in gebruik als woning/meubelbedrijf) deed dienst tot 1935, toen de fabriek nabij de spoorlijn/Azelostraat werd gebouwd.

Tot 1954 bleef het aantal arbeidsplaatsen in de Bornse textielindustrie en de industrie als geheel stijgen. Daarna nam het aantal arbeidsplaatsen in zowel de textielindustrie als de industrie in geheel af. De teruggang was het grootst in de textielindustrie. Werkten er in 1954 nog 2096 arbeiders in de textielindustrie, in 1976 waren dit er nog maar 122. Het aantal arbeidsplaatsen in de industrie als geheel nam in dezelfde periode eveneens af van 2518 tot 677. Borne veranderde dus in die periode van een industriegemeente naar meer en meer een woongemeente.

De aandacht gaat met deze cultuurhistorische inventarisatie vooral naar de belangrijke hoofdwegen in oostelijke en westelijke richting en de even belangrijke zijwegen, van vóór de Tweede Wereldoorlog.

Topografische Kaart 1955 (bron: WatWasWaar.nl)

Leeswijzer (opbouw van de inventarisatie):

In dit inventarisatierapport is getracht om zoveel mogelijk logische clusters te maken (straten of buurten).

Per cluster is er een beschrijving opgesteld van de beeldbepalende panden en de beeldbepalende ensembles. Beeldbepalende ensembles zijn met elkaar samenhangende bebouwingsstructuren die in gezamenlijkheid verbonden zijn met de cultuurhistorische geschiedenis van Borne en/of een gezamenlijke beeldbepalende architectonische kwaliteit bezitten. Soms maakt een waardevol, beeldbepalend, pand tevens onderdeel uit van een beeldbepalend ensemble waardoor ze twee keer voor kunnen komen.

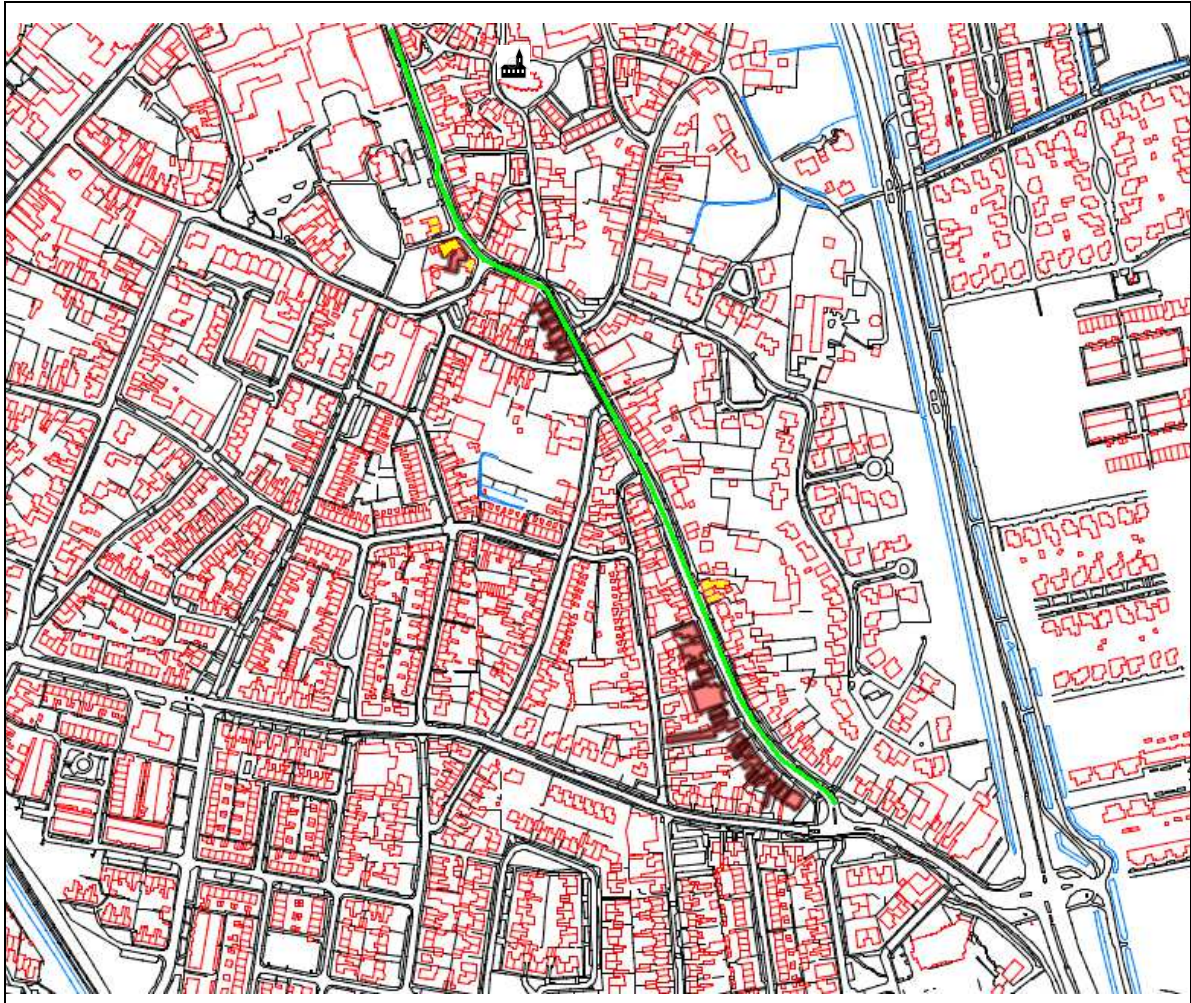
Bij de beschrijving van de beeldbepalende panden is ook aangegeven of een pand mogelijk voor een status als gemeentelijk monument in aanmerking zou kunnen komen. Aanwijzen van panden als gemeentelijk monument is echter zeker niet de hoofdpzet van deze inventarisatie. Hoofddoelstelling is het creëren van bewustzijn. Weet wat je in handen hebt en ga daar zorgvuldig mee om.

Het is aan de raad om de huidige gemeentelijke monumentenlijst uit te breiden. Hiervoor is nader bouwhistorisch onderzoek noodzakelijk en ook dient er een aparte procedure te worden gevolgd (belangenafweging, mogelijkheid bezwaar en beroep etc). Ook zal dan overwogen moeten worden om (aanvullende) financiële middelen beschikbaar te stellen. Een gemeente kan immers niet ongebreideld monumenten aanwijzen zonder hiervoor middelen beschikbaar te stellen (ten behoeve van bijvoorbeeld onderhouds- en of restauratiesubsidies).

Beeldbepalende panden en beeldbepalende bebouwingsensembles

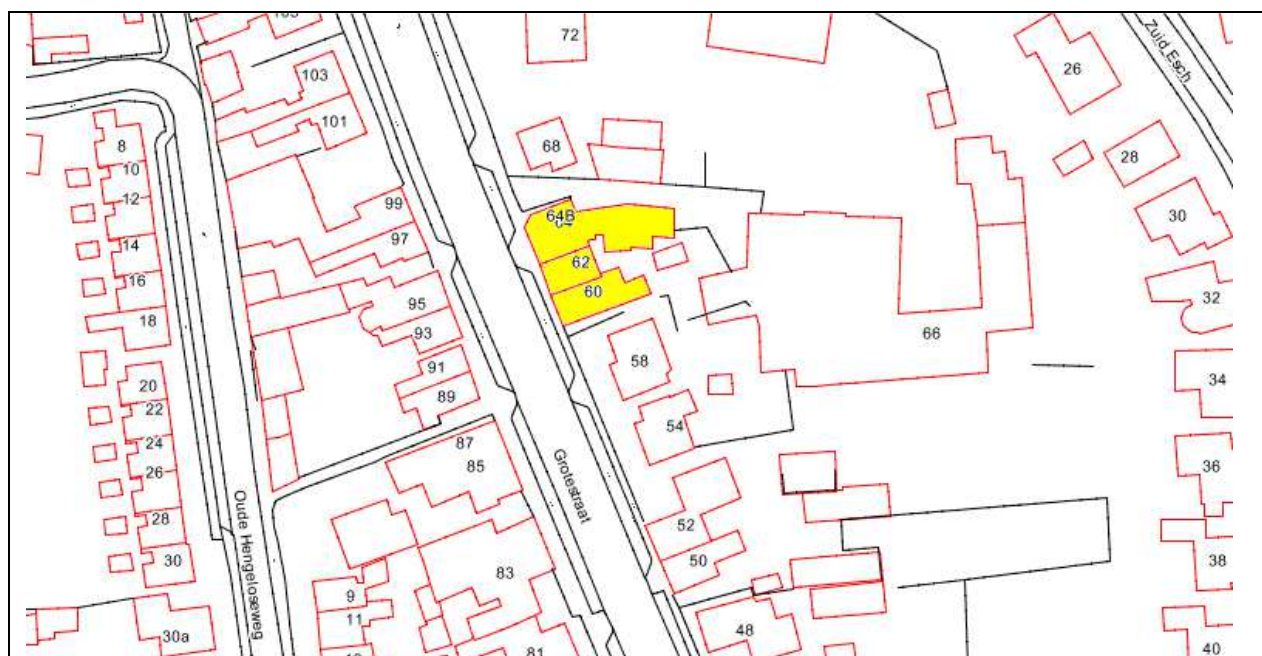
1. Grotestraat: Jasmin Garden – Centrum:

Situatie:

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Grotestraat 60-64 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1925 Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel / woning - Gebroken kap met dakkapellen; - Entree geaccentueerd met opbouw. Beschrijving: Gevel is grotendeels in originele staat. Typisch een winkel op de hoek. De winkel met daarnaast een aangebouwde (dubbele) woning vormt een interessant ensemble als geheel.	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Grotestraat 151 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1912 Architect: F. Morselt Type/kenmerken: Hoekwoning - Huis met pannen tentdak uit de jaren '30; - Lichte sporen van de A'damse school; - Eenvoudig en karakteristiek. - Afgesneden hoekoplossing	
Adres: Grotestraat 155 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1933 Architect: Van Hal Type/kenmerken: Winkel / woning - Winkel / woning op de hoek; - Er is architectonisch een hoekoplossing gemaakt in de stijl van de Amsterdamse school; - Karakteristiek in de straat	
Adres: Grotestraat 159-161 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1928 Architect: E. Jansen Type/kenmerken: Dubbele woning - Symmetrisch en evenwichtig van opzet; - Schilddak met pannen, dakkapellen en grote dakoverstekken; - Gevels nog origineel met hoeklisenen;	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Grotestraat 51 t/m 87	- Typisch bouwperiodebeeld met ontwikkeling van begin 1900 (maat, kappen en gevels) tot ca. 1930 (Amsterdamse school) - onderlinge samenhang in relatie tot: - o bouwperiode en bouwstijlen van de diverse panden - o verschillende gevel- en kapvormen - o ligging in flauwe bocht (zichtbaarheid) - o eenheid in (korrel)maat, schaal en rooilijn
Foto's:	
	

Adres:	Motivering:
Grotestraat 129 t/m 137 Aanslagsweg 53	- onderlinge samenhang in relatie tot - o schaalgrootte van de panden (onderling in verhouding) - o verschillende gevel- en kapvormen - o dakkapellen die meespelen in het gevelbeeld - o relatie met Spanjaard (architect) - o ligging in flauwe bocht (zichtbaarheid) - o allen zijn reeds gemeentelijk monument - o bouwperiode ca. 1920-1930
Foto's:	
	

Adres:	Motivering:
Grotestraat 151 t/m 161	- als totaal een typisch voorbeeld van de ontwikkeling in het eerste kwart van de 20^e eeuw. - Vooral het pand Grotestraat 155 heeft kenmerken van de Amsterdamse School; - onderlinge samenhang in relatie tot: - o schaalgrootte van de panden - o verschillende gevel- en kapvormen maar toch eenheid (o.a. in kleurstelling) - o ligging in flauwe bocht (zichtbaarheid)

Foto's:

Grotestraat 151

Grotestraat 153

Grotestraat 155

Grotestraat 155 t/m 161

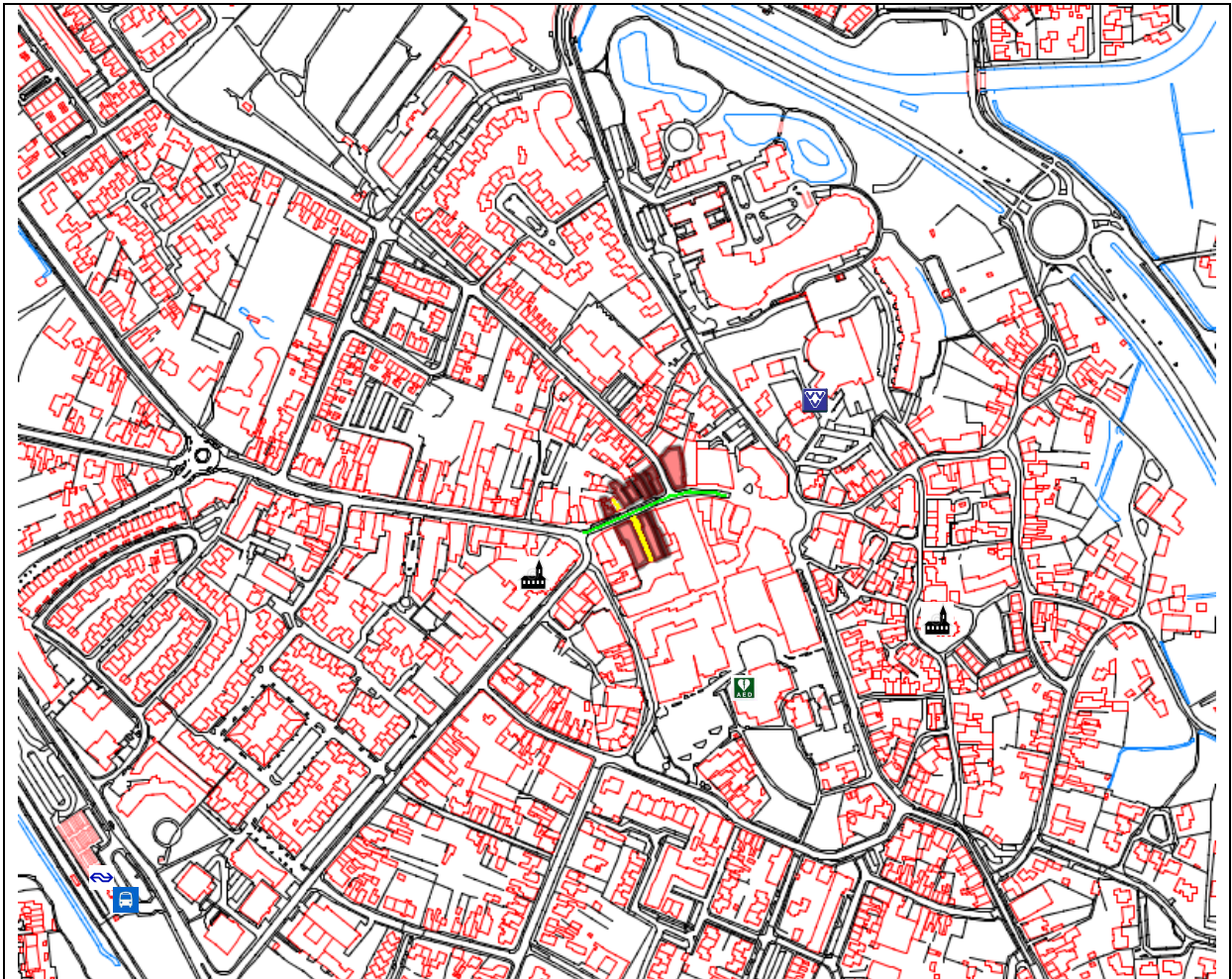

Grotestraat 159 t/m 161

2. Grotestraat: Centrum

Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Grotestraat 197 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel met bovenwoning - Pannen schilddak met plat dak; - Fraai gedecoreerde dakkapel; - Onder de goten op consoles een brede, gepleisterde band; - Oorspronkelijke winkelindeling met fraai gedecoreerde bovenlijst met een verhoogd middendeel ter plaatse van de toegangsdeur. Opmerking: Gevel is nog grotendeels in originele staat. Door de forse zonwering is dit echter niet zichtbaar.	
Adres: Grotestraat 184 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel/woning - Oorspronkelijke bovenbouw met opvallende kapvorm met verhoogde middenpartij en een venster met Jugendstil kenmerken; - Gedetailleerde goot.	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

even zijde:

Adres:	Motivering:
Grotestraat 172 t/m 186	- panden zijn karakteristiek voor de historische ontwikkeling van Borne (begin 20^e eeuw); - onderlinge samenhang tussen historische panden; - schaalgrootte van de panden (sluiten voor wat betreft verhouding goed op elkaar aan); - enkele panden zijn reeds gemeentelijk monument (GM); - architectonische kwaliteit
Foto's:	
	
Grotestraat 172 (GM)	Grotestraat 176-178 (GM)
	
Grotestraat 184	Grotestraat 186

oneven zijde:

Adres:	Motivering:
Grotestraat 193 t/m 201	- onderlinge samenhang (panden zijn aaneengesloten); - schaalgrootte van de panden (sluiten voor wat betreft verhouding goed op elkaar aan); - nadeel is dat onder en bovenbouw zijn gescheiden door latere functie-invulling (Grotestraat 201 is een voorbeeld hoe dit kan worden hersteld > puienbeleid!); - verschillen in architectuur (verschillende tijdspanes zijn zichtbaar);

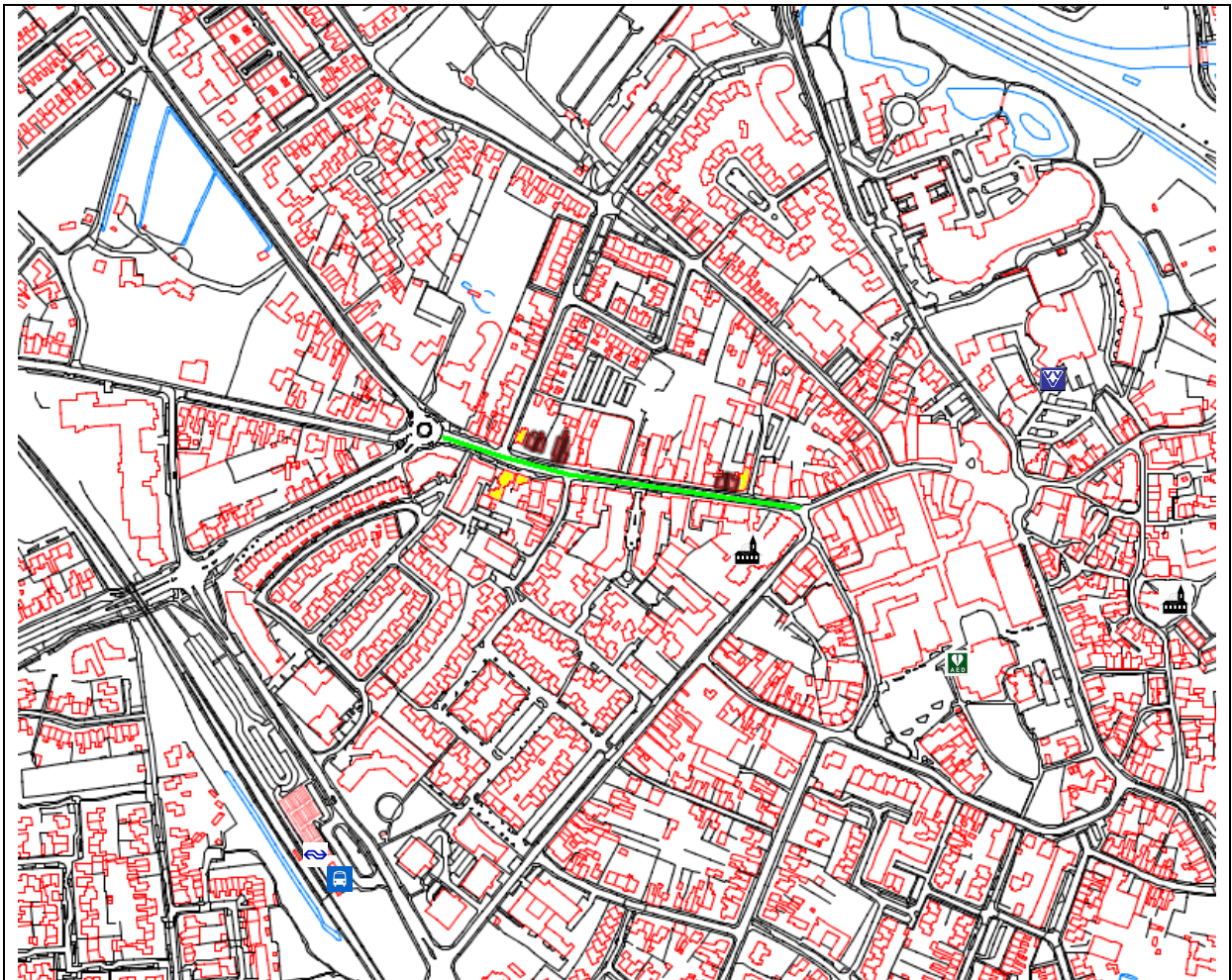
Foto's:

	
Grotestraat 193	Grotestraat 195
	
Grotestraat 197	Grotestraat 201

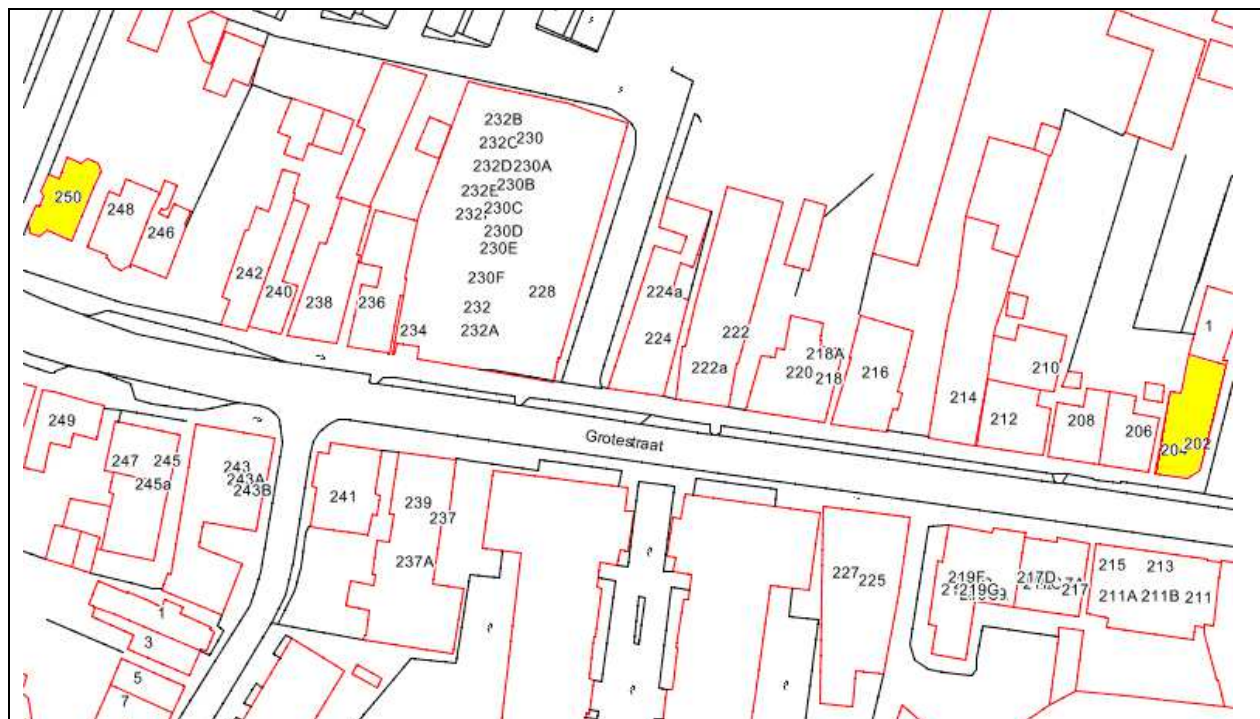
3. Grotestraat: Centrum – Witte Huis:

Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Grotestraat 204 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel/kantoor met bovenwoning - Hoekpand (typische bebouwing op de hoek); - Afgesneden hoek met daarin een decoratieve ingangspartij; - Zijgevel voorzien van samengestelde winkelpuien; - Kenmerken van de Amsterdamse school; - Gevels nog grotendeels intact, wel oneigenlijke indeling in winkelpuien.	
Adres: Grotestraat 250 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1907 Architect: Casparus Spier Type/kenmerken: Woning - In hoofdzaak één bouwlaag onder een mansardekap met wolfseinden; - Uitgebouwde erker met een bovenbouw onder een zadeldak met koningsstijl / piron; - In gele stenen gemetselde gevels met raampartijen waarboven segmentbogen van rode stenen; - Goot op consoles; - Dakkapel met tentdakje en piron; - Bijzondere schoorstenen; - Samenhang met pand Grotestraat 246/248.	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Grotestaat 249 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1908 Architect: Casparus Spier Type/kenmerken: Woning - Opgetrokken in lichtrode baksteen op gepleisterde plint; - Mansardekap; - Voorgevel wordt door de kapvorm in tweeën gedeeld; - Boven de raampartijen, in gele stenen gemetselde, segmentbogen; - In de gevels sierbalken van gele stenen; - Ruime gootoverstekken.	
Adres: Grotestaat 251-253 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1909 Architect: Casparus Spier Type/kenmerken: Winkel/woning - Lichtrode baksteen op gepleisterde plint; - Linkerdeel mansardekap met forse dakkapel onder zadeldak; - Rechterdeel onder een flauw hellend zadeldak; - Voorgevel door de kapvorm in tweeën gedeeld; - De vormen van de raam- en deuropartijen en de detaillering van de onderdelen vertonen kenmerken van Jugendstil; - Boven de raampartijen, gemetselde segmentbogen; - In de gevels sierbalken van grijze stenen; - Goot op gootklossen.	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Ensemble Grotestraat 204 t/m 208	- Bedrijfspan is typisch een bebouwing op de hoek - onderlinge samenhang in relatie tot: - o schaalgrootte van de panden (sluiten voor wat betreft verhouding op elkaar aan) - o verschillende gevel- en kapvormen - o bouwperiode (jaren '30) - o Exterieur nagenoeg ongewijzigd
Foto's:	
	
Grotestraat 204	Grotestraat 206-208

Adres:	Motivering:		
Grotestraat 240 t/m 250	- bebouwing op vrije kavels; - onderlinge samenhang tussen naast elkaar gelegen panden; - schaalgrootte van de panden; - architectonische waarde (rijk gedetailleerd); - tijdsbeeld (periode 1910); - zelfde architect (Casparus Spier);		
Foto's:			
			
Grotestraat 240-242	Grotestraat 246 - 248 (GM)	Grotestraat 250	

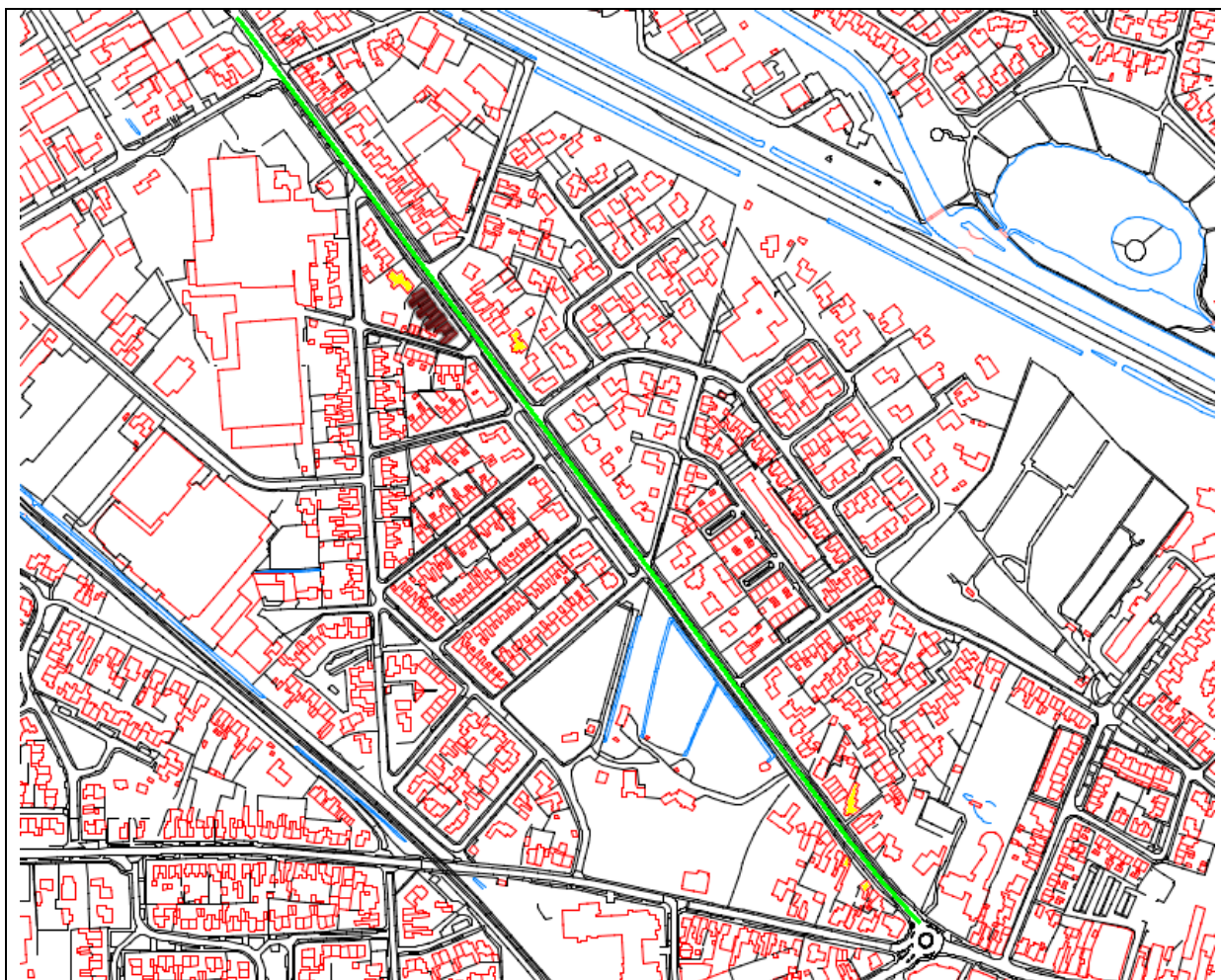

Adres:	Motivering:
Grotestraat 249 t/m 253	- onderlinge samenhang tussen beide panden - tijdsbeeld (periode ca. 1920). - Kenmerkend in de bebouwing is een buurtwinkel (pand 253) - schaalgrootte van de panden - verschillende gevel- en kapvormen
Foto's:	
	
Grotestraat 249-253	Grotestraat 251-253

4. Prins Bernhardlaan

Situatie

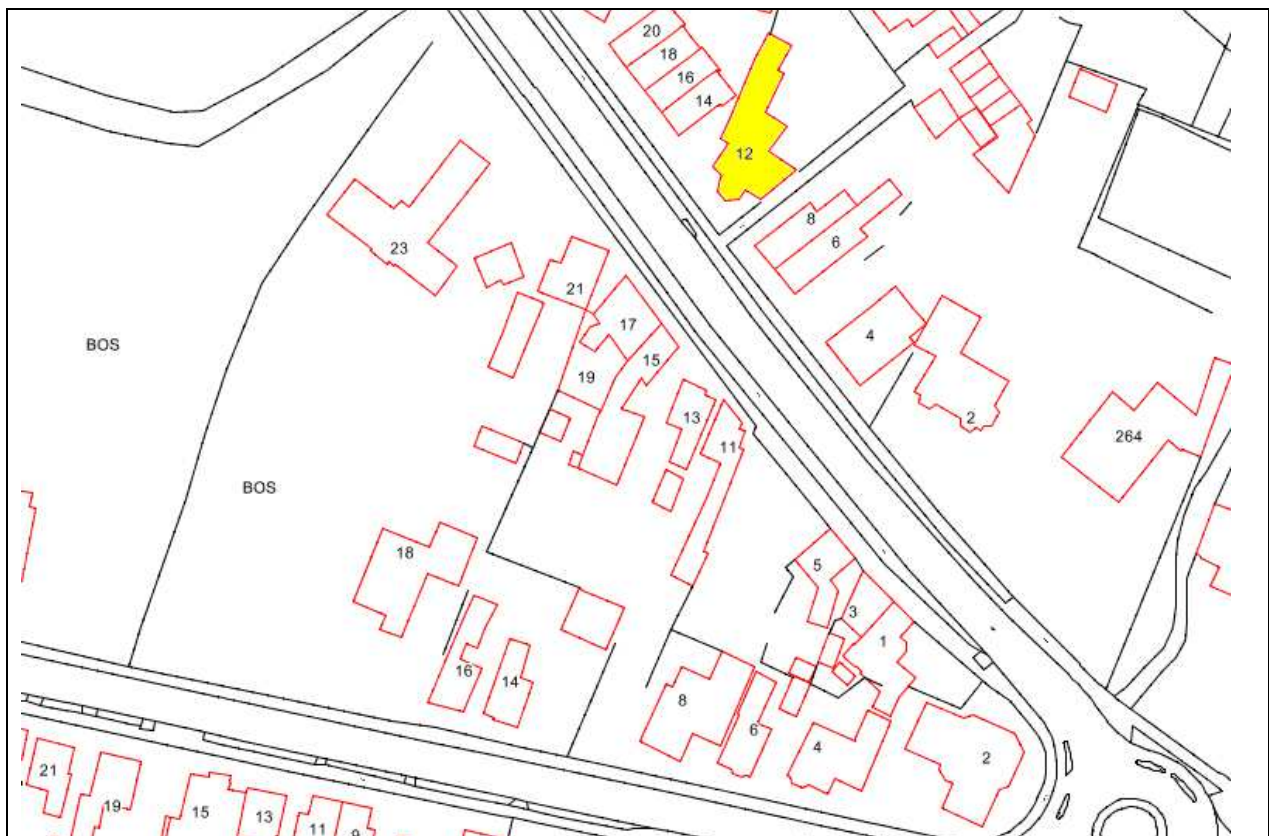

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Pr. Bernhardlaan 5 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1913 Architect: G.J. Busscher Type/kenmerken: Woning - Opgetrokken in rode baksteen op een rechthoekige plattegrond; - Mansardekap met rijk versierde topgevelbetimmering; - Schuifraamvensters; - Voorgevel gedeeld door sierbanden in witte stenen boven de ramen doorlopend in rollagen; - Terugliggende voordeur onder een segmentboog; - Raam bovenverdieping met Jugendstilenkenmerken.	
Adres: Pr. Bernhardlaan 11 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1912 Architect: aannemer Groothengel Type/kenmerken: Woning - Opgetrokken in rode baksteen op een rechthoekige (scheve) plattegrond onder een zadeldak; - Rijk versierde topgevelbetimmering; - Voorgevel gedeeld door wit gepleisterde sierbanden ter hoogte van de raamdorpels; - Schuifraamvensters op benedenverdieping met Boven de gepleisterde sierband 'blinde' segmentbogen; - Terugliggende ingangspartij met terugliggende voordeur; - Raam bovenverdieping met Jugendstil-kenmerken.	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Pr. Bernhardlaan 12 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1907 Architect: aannemer Groothengel Type/kenmerken: Woning - Zeer typische vrijstaande woning opgetrokken in donkerrode baksteen op een scheve plattegrond; - De voorgevel is op de 1^e verdieping en de zijbouw versierd met wit gesausd pleisterwerk; - Boven de raampartijen op de benedenverdieping gepleisterde lateien rondgezet om de bovenlichten; - Hoofdgebouw in 3 bouwlagen onder een mansardekap en terugliggende zijbouw in 2 bouwlagen onder een plat dak; - Erker waarboven een balkon met houten balustrade; - Terugliggende voordeur. Minpunt: kunststof kozijnen.	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Pr. Bernhardlaan 70 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1933 Architect: Van Hal Type/kenmerken: Villa Fraai voorbeeld van een in de dertiger jaren gebouwde villa met o.a.: - Gemetseld in gele baksteen op verhoogd trasraam in rode baksteen; - Door pleisterwerk versierde, rondgebogen ingangspartij; - Erker waarboven gemetseld balkon; - Ruime gootoverstekken met versierde dakrandafwerking ter plaatse van de goten; - Langvorming zolderraam.	
Adres: Pr. Bernhardlaan 43 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1927 Architect: E. Jansen Type/kenmerken: Villa Fraai voorbeeld van een in de dertiger jaren gebouwde villa met o.a.: - In L-vorm opgetrokken in rode baksteen en vanaf de 1^e verdieping volledig wit gepleisterd; - Met rode pannen gedekte zadeldaken; - Door pleisterwerk versierde, rondgebogen ingangspartij; - Erker; - Ruime gootoverstekken; - Steile met hout beklede topgevel waarin een serreachtig zolderraam is opgenomen.	

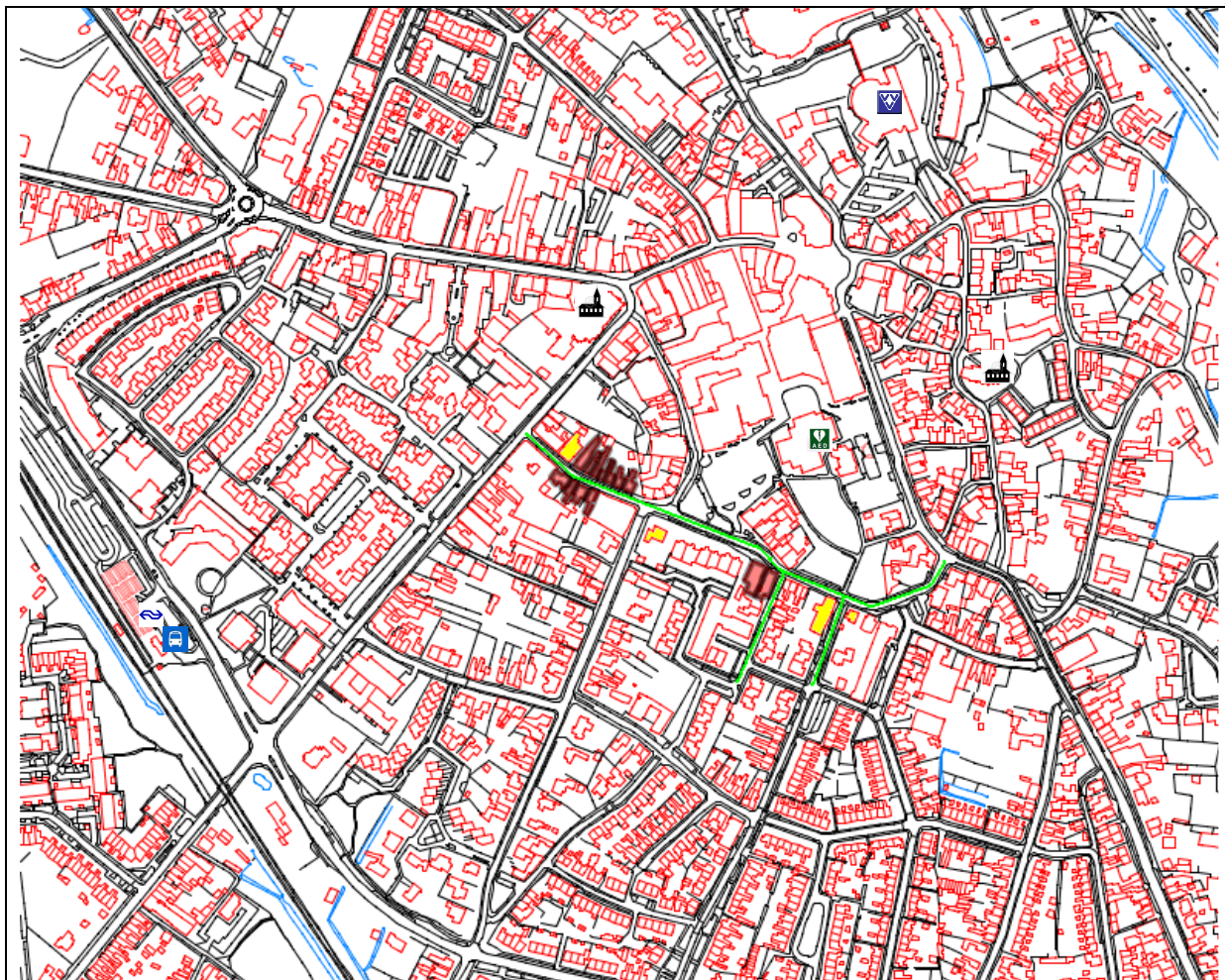
Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Prins Bernhardlaan 27 t/m 41	- onderlinge samenhang; - schaalgrootte van de panden; - kapvorm (mansarde kap); - bouwperiode (jaren '20-'30);
Foto's:	
	
Grotestraat 27-35	Grotestraat 31-41

5. Ziekenhuisstraat / Aanslagsweg / De Bleek / Hofstraat

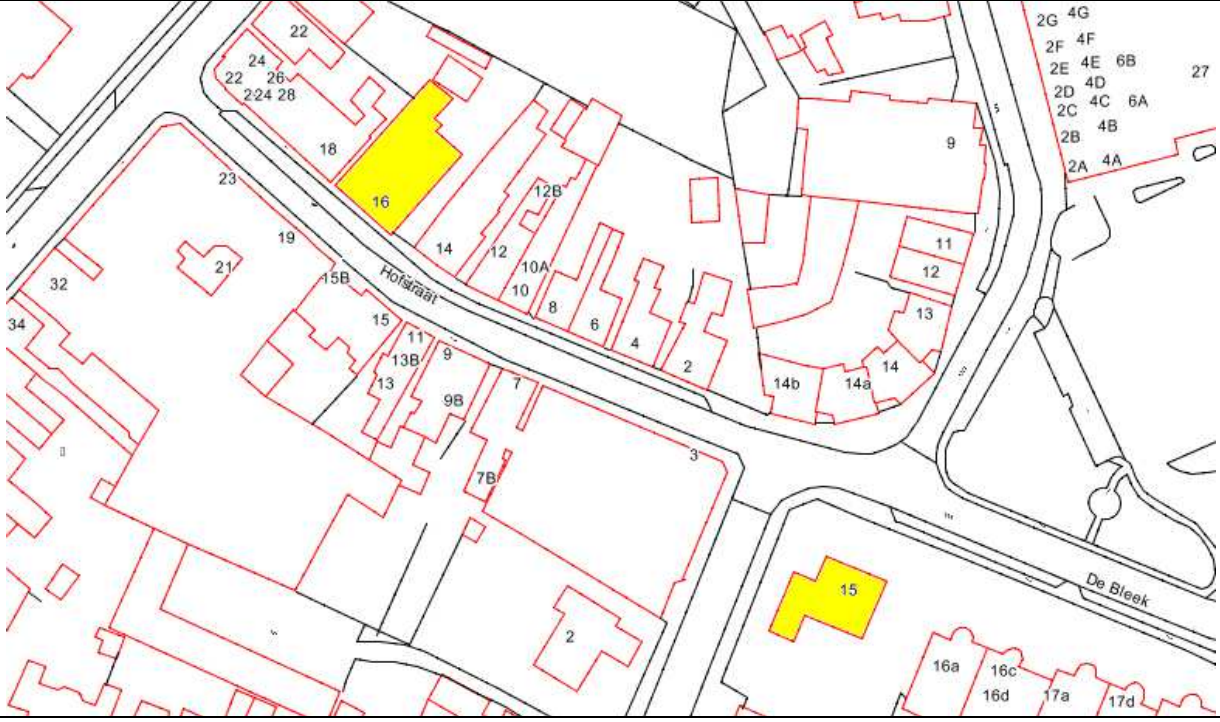
Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Wensinkstr. 1 (hoek de Bleek) (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1924 Architect: B. Vixeboxe Type/kenmerken: Hoekwoning - Hoekwoning met weinig stijlkenmerken; - Gevel is grotendeels intact; - Tentdak met pannen en kleine dakkapel met rivaliserende matbouw aan de voorgevel.	
Adres: Aanslagsweg 16 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel met bovenwoning - Woning met woonhuis erboven met bijzondere kenmerken van de A'damse school; - Toegangspartij met opgemetselde gevel zeer decoratief; - Gevel is nog redelijk oorspronkelijk.	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: De Bleek 15 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Burgemeesterwoning "De Bleek" - Tentdak met pannen, dakkapellen en overstekken; - Entreepartij met serre weinig evenwichtig, beide bouwkundig op de hoek wel beeldbepalend.	
Adres: Hofstraat 16 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1921 Architect: J.M. Brok, Borne Type/kenmerken: Winkel/woning - Typische bouwwerk uit de jaren twintig (bouwjaar 1921) met Amsterdamse school elementen gevels; - Historisch interessant pand, gebouwd als winkel met bakkerij in opdracht van de R.K. Coöperatie "Ons Belang" te Borne. Afgezien van de indelingen van de winkeldeuren en de bovenlichten van de ramen verkeert de voorgevel nog geheel in oorspronkelijke toestand; - Op rechthoekige plattegrond opgetrokken in rode baksteen onder een gebroken kap met een voor die tijd typische 'springwerk' spant- constructie; - Kap gedekt met rode keramische dakpannen met langs de zijgevels bakgoten op geprofileerde gootklossen; - De geheel in baksteen uitgevoerde voorgevel bezit op de hoeken, de breekpunten van de daklijn en de top uitgemetselde sierelementen; - Onder de geveltop een terugliggend gestukadoord sierelement met omranding van siermetselwerk; - Winkelpui voorzien van betimmerde balkconstructie, aan weerszijden van de pui gemetselde pilasters met hardstenen bekroning.	
	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Korte Wensinkwg 1 / De Bleek 19-20	- onderlinge samenhang tussen de panden; - schaalgrootte (voor Borne vrij forse panden); - tijdsbeeld (jaren '20 – '30); - staan in het straatbeeld op zichzelf en daardoor uniek;
Foto's:	
	
Korte Wensinkweg 1	De Bleek 19-20

Even zijde:

Adres:	Motivering:
Hofstraat 2 t/m 14	- onderlinge samenhang in relatie tot: - o schaalgrootte van de panden (kleinschalig) - o verschillende gevel- en kapvormen - o soms bijzondere architectuur (bv. pand Hofstraat 12 is Amsterdamse school)
Foto's:	
	
Hofstraat 2-10	Hofstraat 12-14

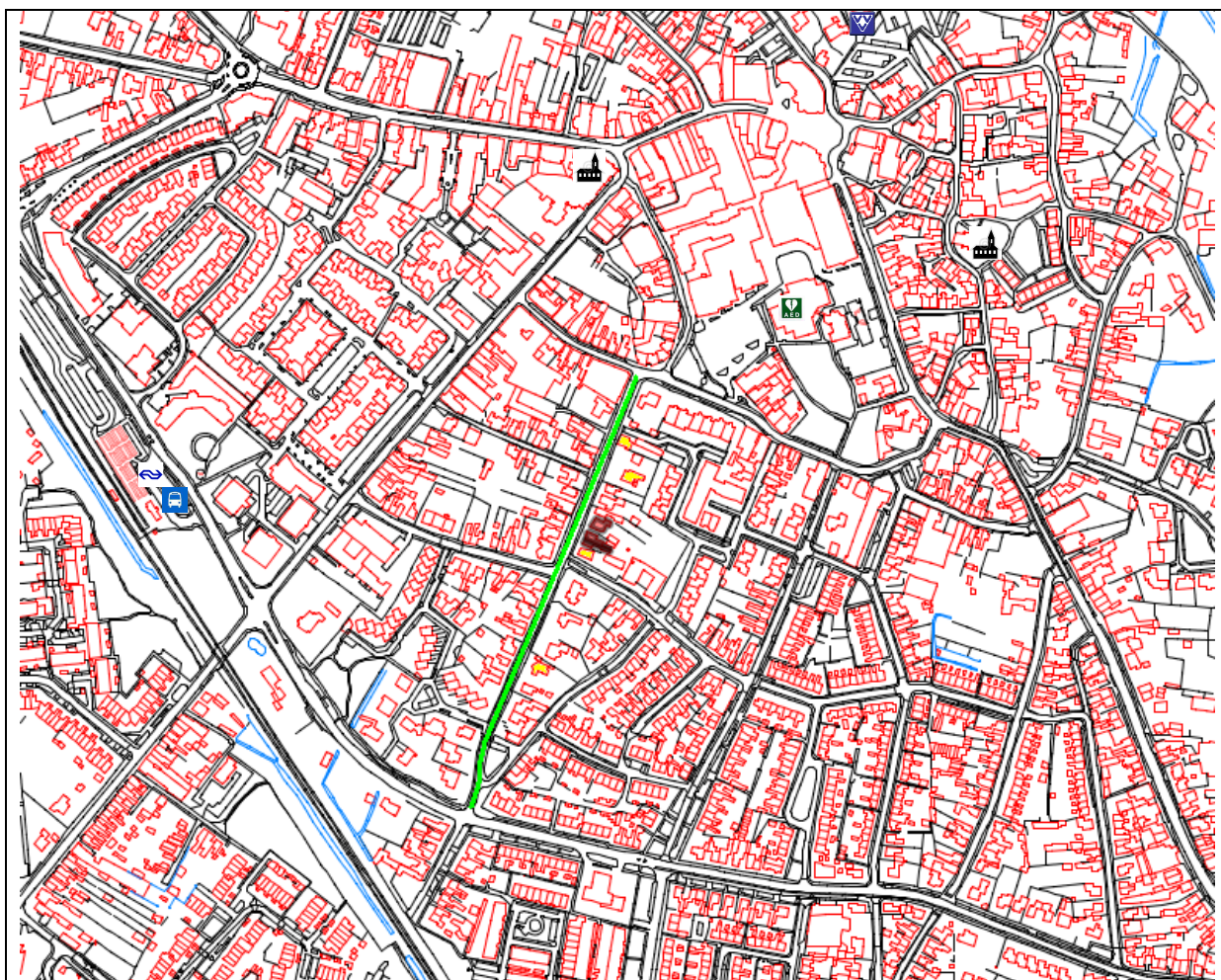
Oneven zijde:

Adres:	Motivering:
Hofstraat 7 t/m 15	- onderlinge samenhang in relatie tot: - o schaalgrootte van de panden - o verschillende gevel- en kapvormen - o verschil in architectuur maar wel eenheid. - o ligging in flauwe bocht (zichtbaarheid)
Foto's:	
	

6. Oude Deldensestraat

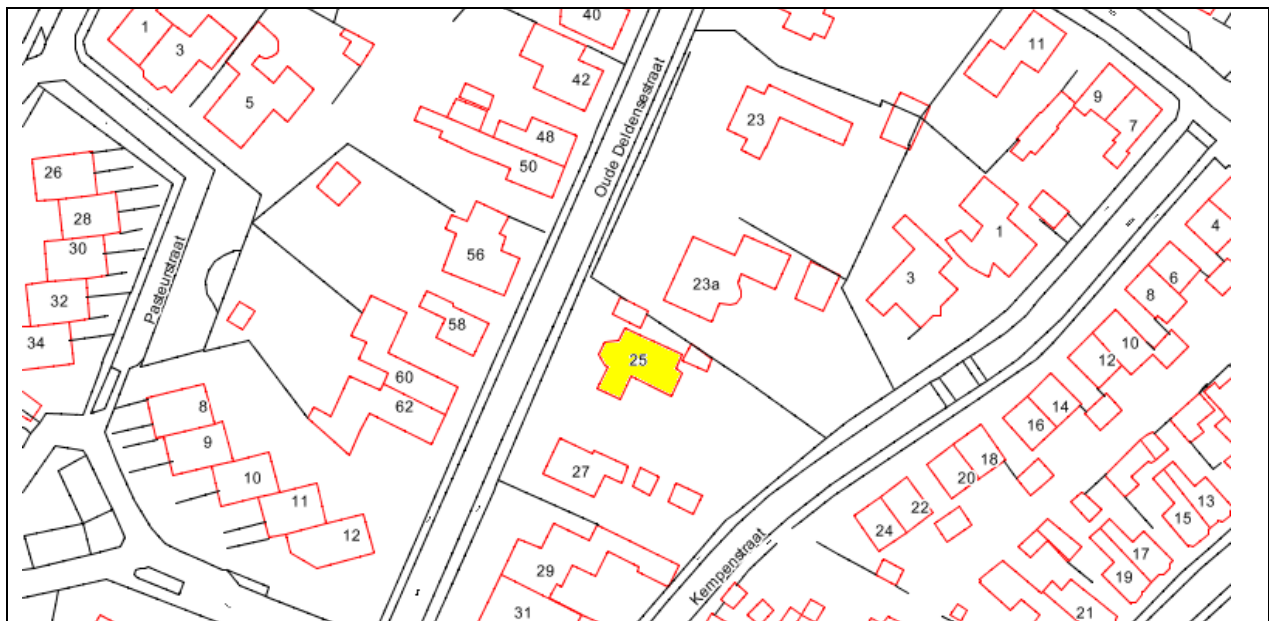
Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Oude Deldensestraat 3 Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: - voormalig winkelpand onder een met pannen gedekt tentdak - situering direct aan de straat (geen voortuin) - ingangspartij in afgesneden hoekoplossing	
Adres: Oude Deldensestraat 5 Bouwjaar: 1928 Architect: Willink Type/kenmerken: Woning "De Levensboom" - Woning met tentdak met pannen, overstek met piron; - Huis is gebouwd door de fam. Lievenbaum en is levensboom genoemd. - Oorlogsgeschiedenis	
Adres: Oude Deldensestraat 19 Bouwjaar: 1921 Architect: E. Witteveen Type/kenmerken: Woning - Woning met hoedachtige kap, met te grote dakkapellen; - Alles is niet in verhouding met elkaar.	
	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Oude Deldensestraat 25 Bouwjaar: 1925 Architect: E. Witteveen Type/kenmerken: Woning - Woning met tentdak, pannen en overstek; - Eclectische bouwstijl; - Uitbouw buiten propoorties.	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Oude Deldensestr. 13 t/m 19	- onderlinge samenhang in relatie tot: - o schaalgrootte van de panden - o verschillende gevel- en kapvormen
Foto's:	
	

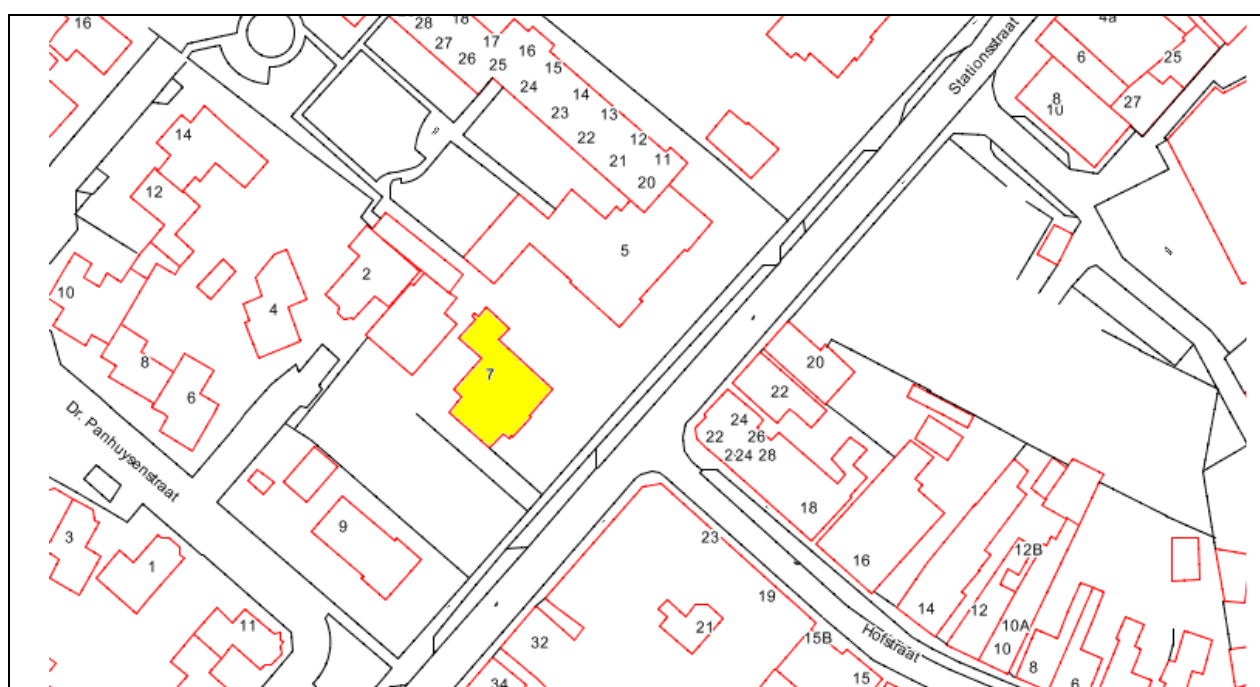
7. Stationsstraat

Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Stationstraat 7 (mogelijk gemeentelijk monument) Bouwjaar: 1898 Architect: van der Goot + Kruisweg Type/kenmerken: Voormalige burgemeesterswoning - Samenraapsel van stijlen, heeft duidelijk wat aandoenlijks; - Ontwerper van Villa Meijling; - Eclectische bouwstijl, met decoratieve elementen; - Karakteristiek straatbeeld.	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Stationsstraat 32 t/m 42	- onderlinge samenhang in relatie tot: - o schaalgrootte van de panden - o verschillende gevel- en kapvormen - o verschil in architectuur (tijdsbeelden)
Foto's:	
	

8. Deldensestraat

Situatie

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

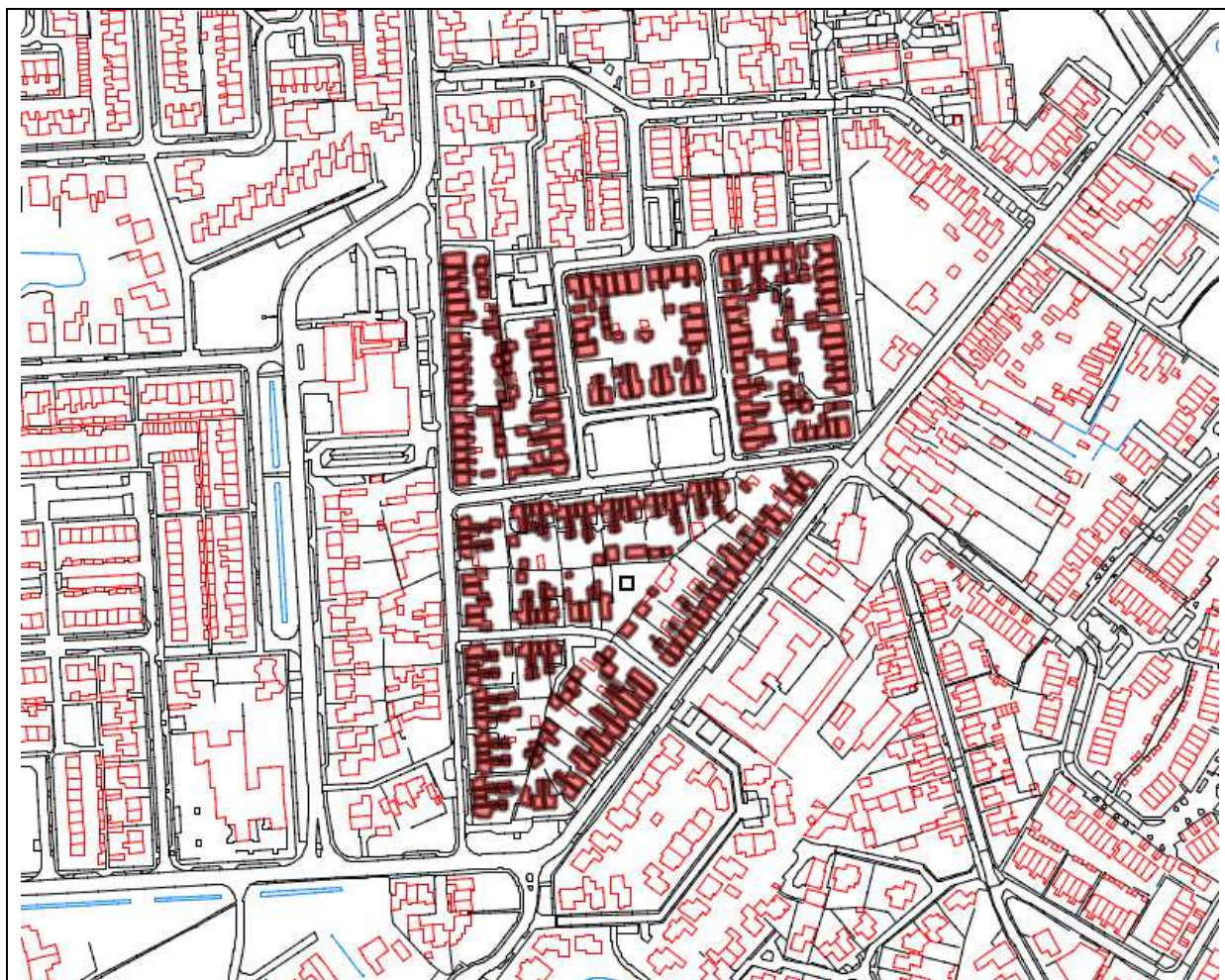
Adres	Omschrijving
Deldensestraat 26 t/m 54	- onderlinge samenhang (aaneengesloten lintbebouwing) - schaalgrootte van de panden: lage gootlijn met kap accentueert de straat; - typerende mansardekap met rode dakpannen, schoorstenen en kleine dakkapellen; - mooi voorbeeld van arbeiderswoningen; - bevindt zich nog in tamelijk originele staat;

Foto's

9. Spanjaardswijk

Situatie

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Deldensestraat:

Adres:	Motivering:
Deldensestraat 21 t/m 71	- onderlinge samenhang - schaalgrootte van de panden - verschillende gevel- en kapvormen - verbonden met de Bornse textielgeschiedenis
Foto's:	
	

Spanjaardsplein:

Adres:	Motivering:
Spanjaardsplein 1 t/m 20	- onderlinge samenhang - schaalgrootte van de panden - verschillende gevel- en kapvormen - verbonden met de Bornse textielgeschiedenis

Foto's

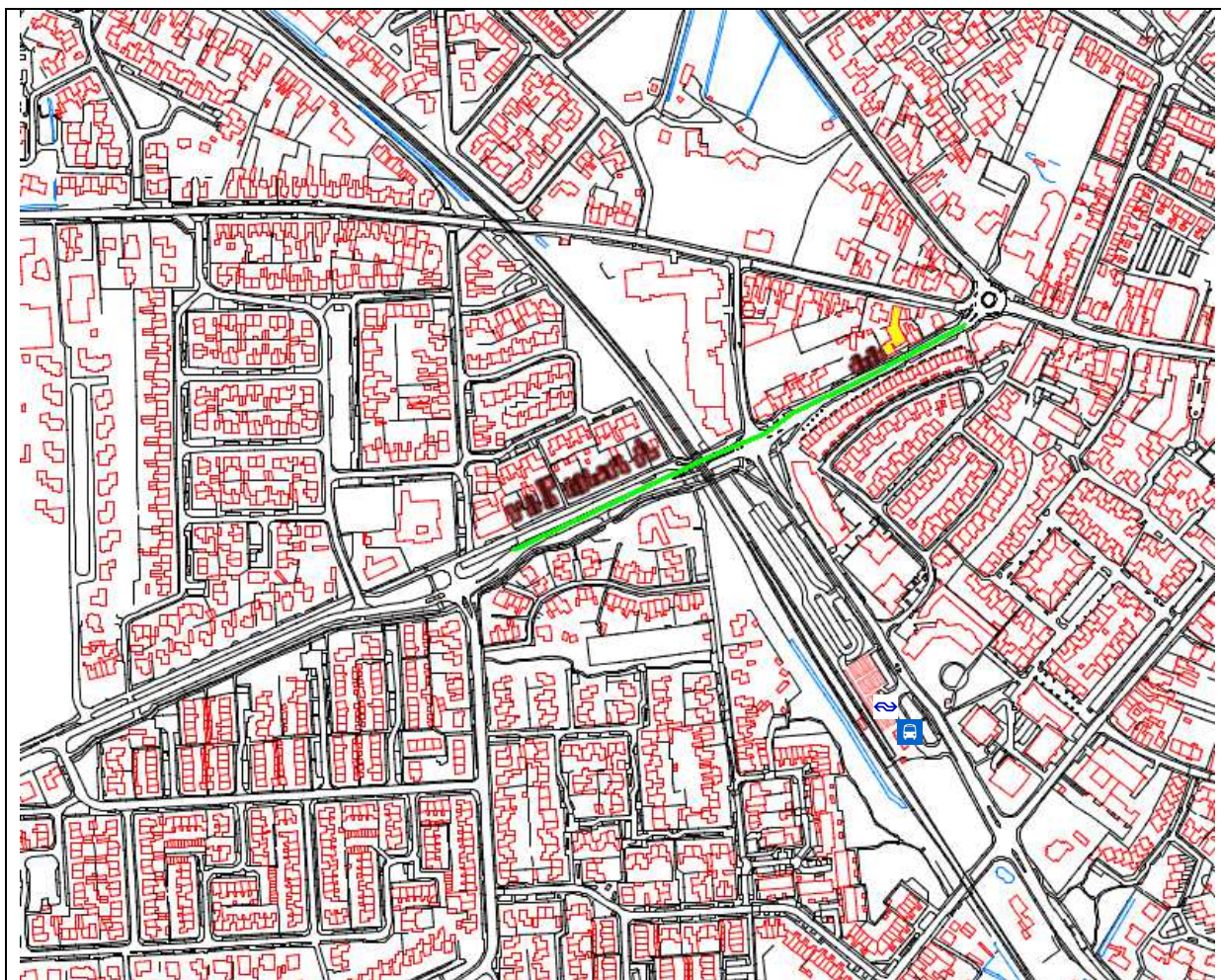
Prins Hendrikstraat:

Adres:	Omschrijving:
Prins Hendrikstraat 12 t/m 34	- onderlinge samenhang - schaalgrootte van de panden - verschillende gevel- en kapvormen - verbonden met de Bornse textielgeschiedenis
Foto's	
	

10. Azelosestraat

Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Azelosestraat 8a Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel / woning - Winkel woonhuis met fraaie kap en originele dakkapellen; - Aanleiding architectuur A'damse school; - Het geheel is nog vrij origineel (winkelpand), toegang bovenhuis via zijkant en geaccentueerd door uitbouw met kap; - Garage is nog gedeeltelijk origineel, verbouwingen zijn zeer lelijk.	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

Adres:	Motivering:
Azelosestraat 8 t/m 16	- Volkswoningbouw in karakteristieke stijl; - schaalgrootte van de panden - typerende architectuur (lintbebouwing) - in de kap overheersende kakkapellen
Foto's	
	

Adres:	Omschrijving:
Azelosestraat 42 t/m 68	- onderlinge samenhang (de woningen geven de straat een wisselend beeld); - schaalgrootte van de panden (staan in goede verhouding met elkaar); - verschillende gevel- en kapvormen - bouwperiode (jaren '20 – '30)

Foto's

11. Bornerbroeksestraat

Situatie

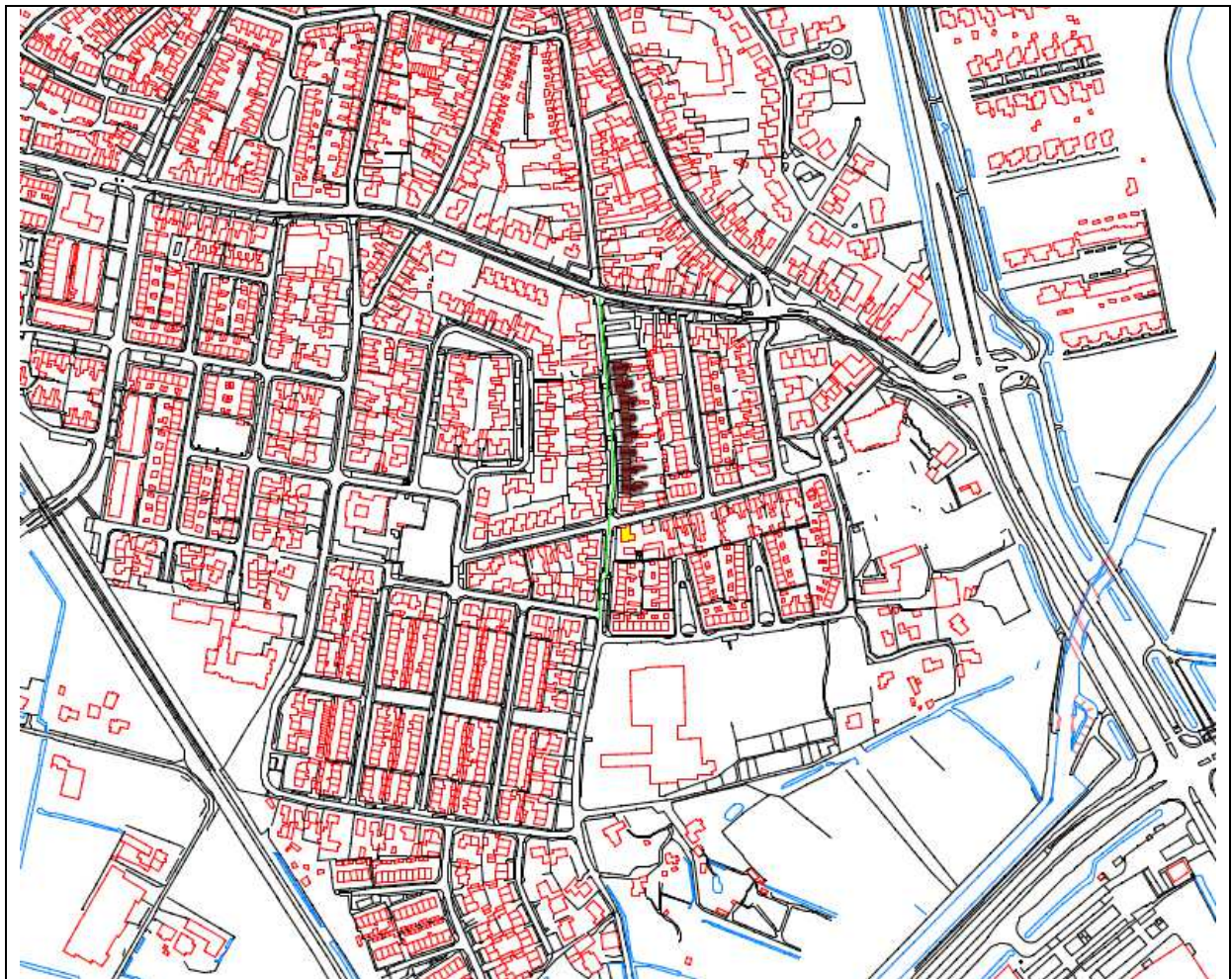
Beeldbepalende panden

Gegevens:	Foto:
Adres: Bornerbroeksestraat 58-60 + 59 Bouwjaar: niet bekend Architect: Leverink (bouwkundige architect fa. Stork) Type/kenmerken: Woning - Woning met zadeldak; - Kleur van de stenen bij de verschillende woningen is verwisseld; - Kenmerk A'damse schoolachtige huizen; - Nog vrij origineel met grote dakoverstekken.	

12. Oude Hengelseweg

Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Oude Hengeloseweg 87 Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: - Hoekpand onder tentdak met rode pannen en pilonen - Forse dakoverstekken	

Beeldbepalende ensembles / straatbeelden

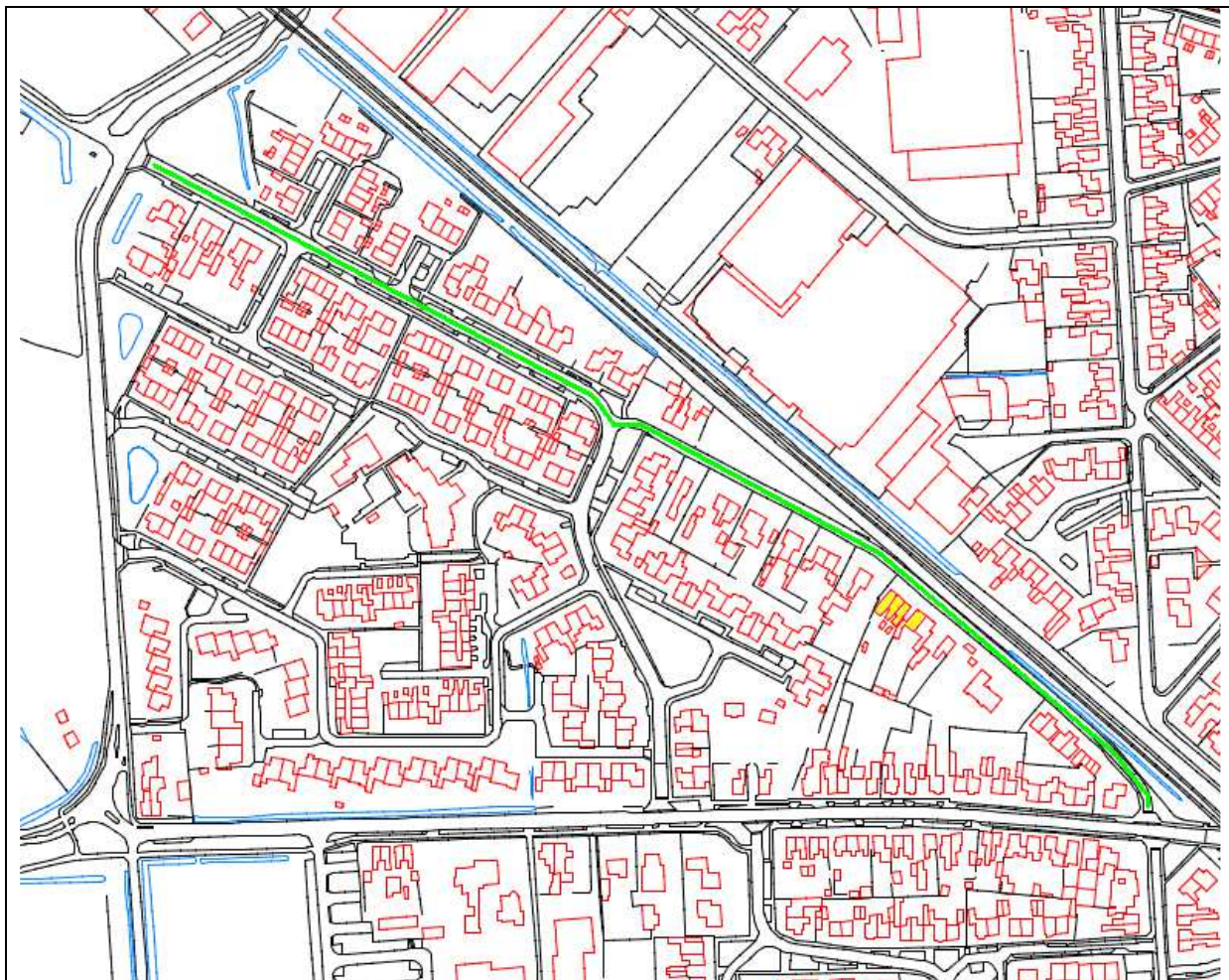
Adres:	Motivering:
Oude Hengeloseweg 51-81	- Een zeer uniek ensemble van volkswoningbouw; - onderlinge samenhang (wisselend beeld met dezelfde woningen); - schaalgrootte van de panden (1 laag met kap) - onderling verspringend met de nokrichting haaks of recht aan de straat (stedenbouwkundig aspect);

Foto's

13. Beerninksweg

Situatie

Beeldbepalende panden

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Beerninksweg 9 Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken:	
Adres: Beerninksweg 11-15 Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Dubbele woning - Dubbele woning met mansardekap en opgetrokken in gepleisterd metselwerk - Kalkzandsteen en siermetselwerk in andere kleur steen; - Evenwichtige gevel indeling; - Het geheel is nog origineel; - Dakkapellen later toegevoegd;	

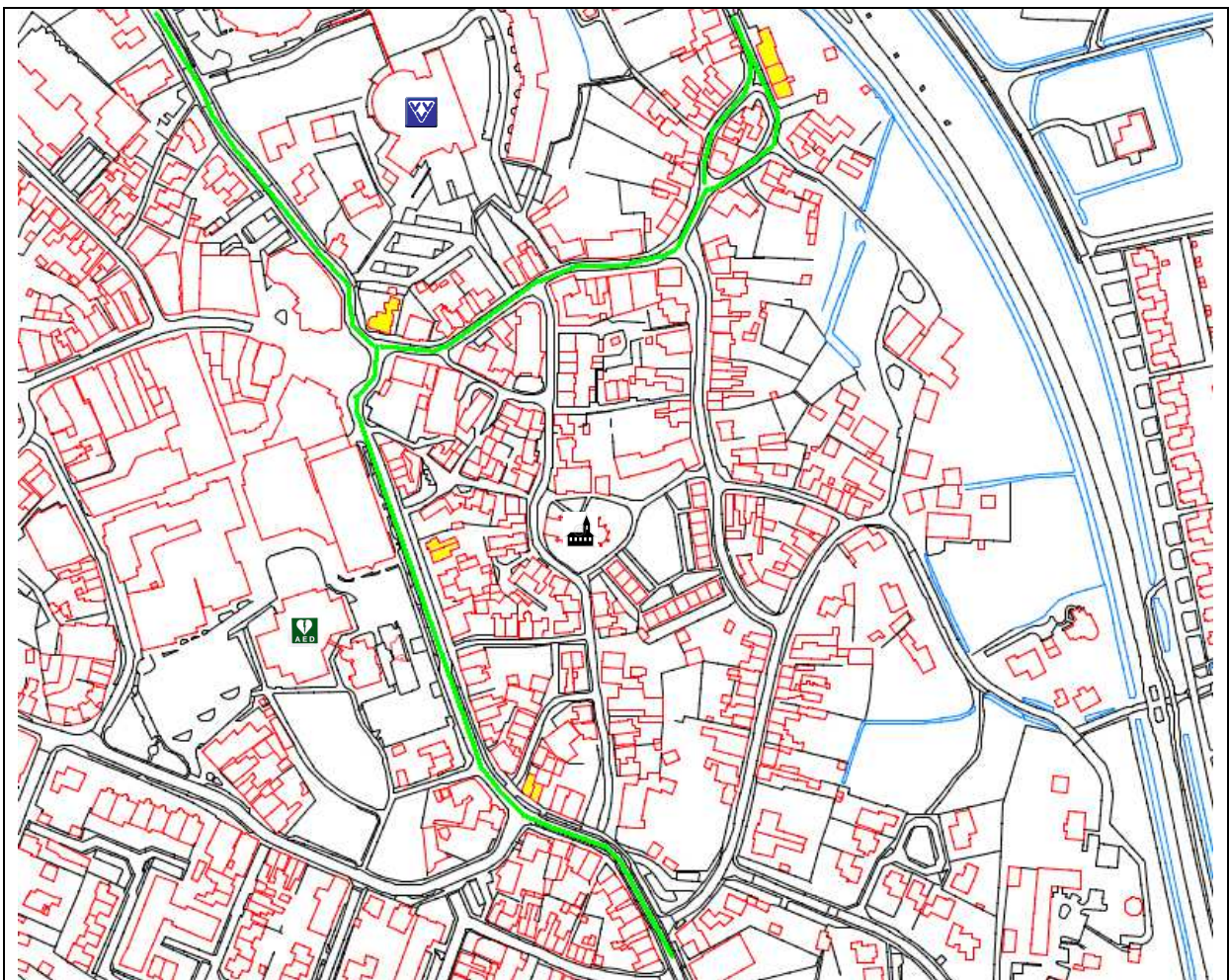
14. Oud Borne

Opmerking:

Oud Borne heeft al een wettelijke cultuurhistorische (en ruimtelijke) bescherming als beschermd dorpsgezicht. Bovendien zijn vele panden aangewezen als rijks- of gemeentelijk monument (zie apart overzicht vanaf pagina 70).

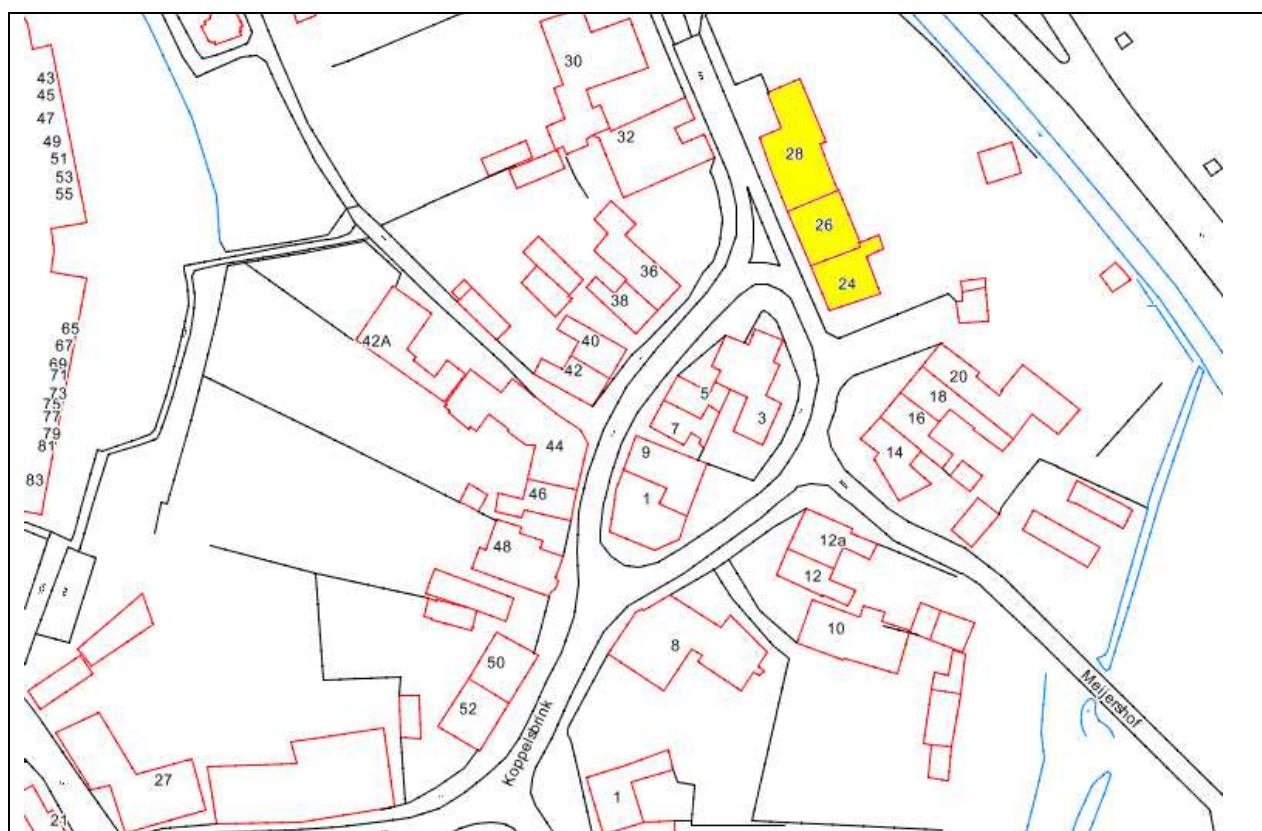
In deze inventarisatie zijn alleen panden opgenomen zonder monumentenstatus maar die wel beeldbepalend zijn.

Situatie

Beeldbepalende panden

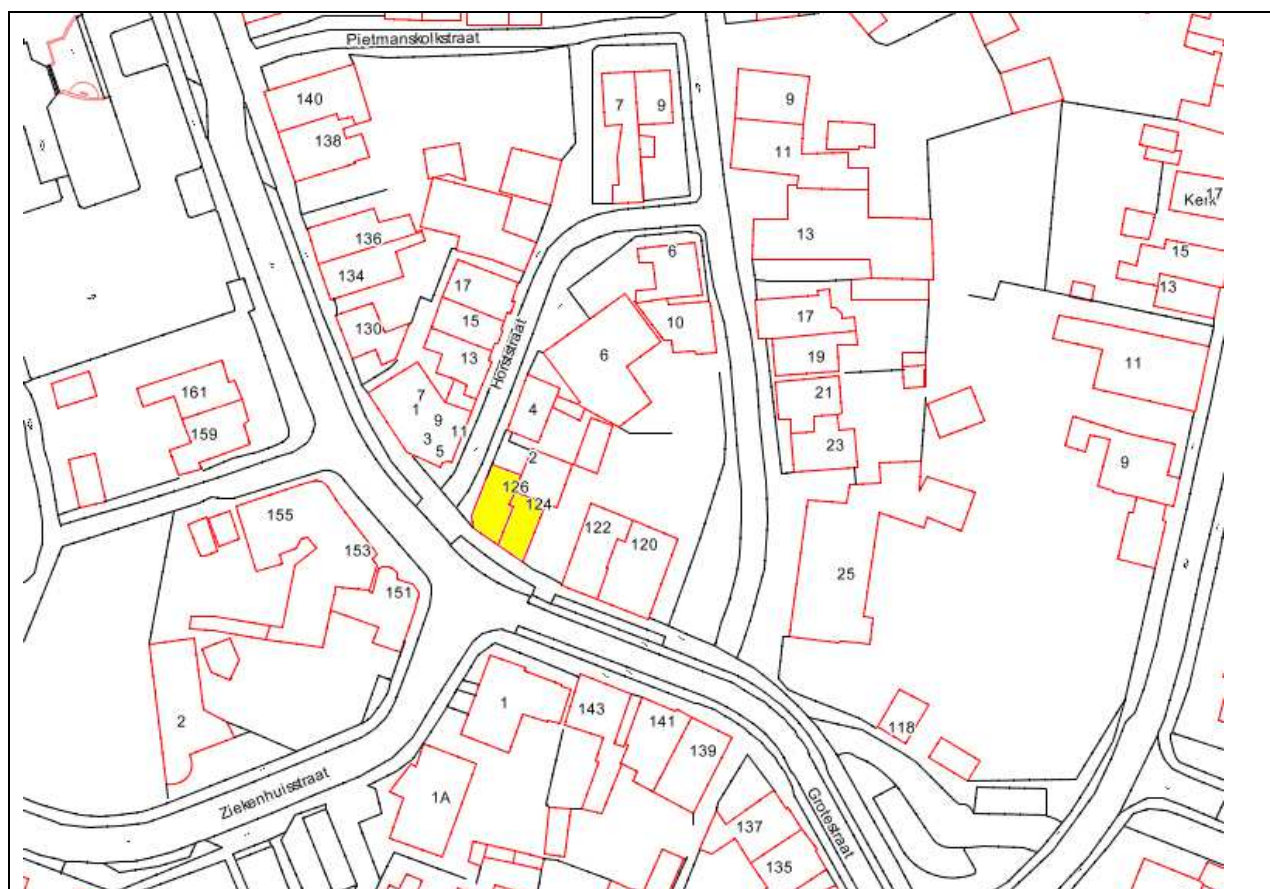
Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Koppelsbrink 24-28 Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: "De Bonte koe" - Oorspronkelijk een herberg met doorrit; - Gevel uit 1920 (staat op gevelsteen); - Zeer kenmerkend op de hoek en in combinatie met plein.	

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Marktstraat 1 Bouwjaar: niet bekend Architect: niet bekend Type/kenmerken: Oorspronkelijk woning, thans restaurant - pand is nog origineel met een minder fraaie aanbouw, niet passend en van latere data; - Mansarde kap met fraaie bogen aan voorgevel.	
Adres: Grotestraat 150-152 Bouwjaar: 1912 Architect: 1ste deel: F. Morselt, 2de deel: Van Hal	

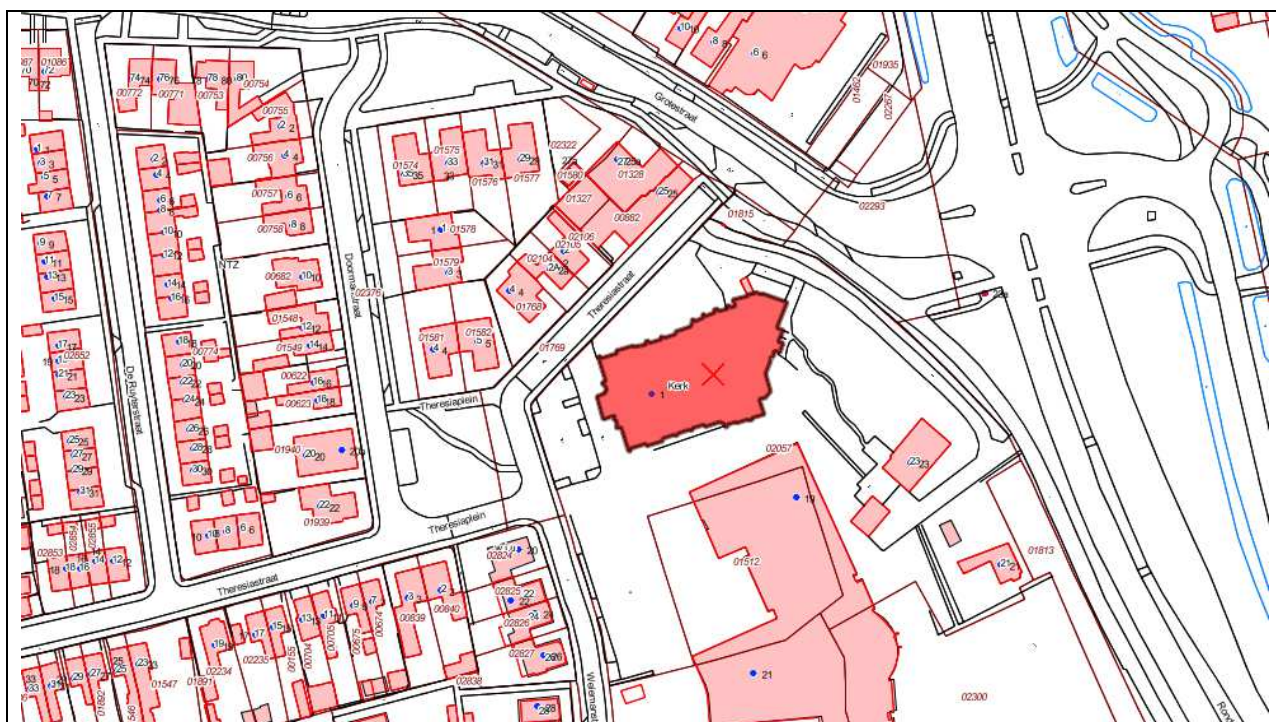

Gegevens en motivering:	Foto:
Adres: Grotestraat 124-126 Bouwjaar: 1903 Verbouw: 1989 Architect: niet bekend Type/kenmerken: Winkel / woonhuis - Hoekpand met ingang op de hoek met accent; - Winkel woonhuis, thans in gebruik als woonhuis totaal; - Verbouw is zeer geslaagd in kader van het geheel.	

15. Overige beeldbepalende panden (kerken, scholen, e.d.)

Gegevens en motivering:	Foto:
Theresiakerk Adres: Theresiastraat 1 Bouwjaar: Verbouw: Architect: Type/kenmerken:	

Inventarisatie objecten buitengebied Borne

(allen mogelijke gemeentelijke monumenten)

Nr:	Adres:	Naam:	Korte omschrijving:	Foto:
1	Almelosestraat 1, Zenderen	Erve Ibbenhorst	Boerderij en schuur gebouwd in 1911 gebouwd in opdracht van G.J.O.D. Dijkers ontworpen door J. Wilmink in eclectische stijl met Art Deco motieven:	
2	Braamhaarsstraat 1, Zenderen	Erve De Haar	Boerderij uit 1915 met bijzonder interieur. Voorkamer stamt uit een eerste bebouwing (1868) zoals de gevelsteen aangeeft; Het erf is waarschijnlijk rond 1500 ontstaan als ontginningsboerderij.	
3	Broekweg 2, Hertme	Erve De Blenke	Boerderij met schuren op de grens van Borne en Dinkelland. Van belang zijn een wagenschuur van hergebruikt materiaal onder pannen dak, deels opgemetselde muren en een bedrijfsschuur met gebintwerk uit ongeveer 1700.	
4	Bruggemansweg 2, Zenderen	Erve Bruggeman	De boerderij werd in 1918 gebouwd ter vervanging van de afgebrande voorganger. Het ontwerp komt van de Hilversumse architect Th. Hanrath; Cultuurhistorisch van belang als één van de oudste erven op het historische landgoed Weleveld (voor het eerst genoemd in 1475) en als zodanig verbonden met de ontwikkeling van dit landgoed;	
5	Carmelitessenweg 1, Zenderen	Carmelitessen-klooster	In 1889 gebouwd door aannemer Peters uit Harlingen als slotklooster vanuit het carmelitessenklooster 'Elzendaal' in Boxmeer.	
6	Esweg 1, Zenderen	De Hondeborg (boerderij)	Het archeologische Rijksmonument bestaat uit een heuvel, omringd door een gracht. De eerste vermelding van De Hondeborg staat in een akte uit 1333. De onlangs gerenoveerde boerderij, op de voormalige burchheuvel, is in 1841 door Twickel gebouwd.	
7	Esweg 2, Zenderen	Erve Nijhof Wonner (of De Flutter)	Twickelboerderij uit 1892 met schuur uit 1992. Als ensemble van belang vanwege de hoogwaardige kwaliteit van de samenstellende onderdelen (boerderij met schuur) en de historische ruimtelijke relatie met de aanwezige infrastructuur en het landschap;	

8	Hebbrodweg 2, Zenderen	Het Ketteler (schuur)	Oorspronkelijk erf waarvan de aanwezige schuur vanwege het zeer waarschijnlijk nog oorspronkelijke vakwerk interessant is. Nader onderzoek noodzakelijk.	
10	Hertmerweg 46, Zenderen	Karmelietenklooster / St. Stephanuskerk	Het complex bestaat uit een klooster met kerk en enkele afzonderlijke bijgebouwen. Het oorspronkelijke erfgoed 'Het Hulscher' werd in 1855 gekocht door de kloosterorde der Karmelieten waarna er verschillende verbouwingen hebben plaatsgevonden. In 1871 vond de eerste aanbesteding voor een uitbreiding van de woongebouwen plaats. De kloosterkerk werd in 1882 gebouwd door aannemersbedrijf Peters uit Harlingen. De laatste aanbouw dateert uit 1982.	
11	Lodiek Landen 2, Hertme	Erve 'De Kosterij' (thans museumboerderij erve Daggel)	Rond 1725 voor het eerst genoemd. Als complex van belang vanwege het samenstel van verschillende gebouwen dat een aantrekkelijk beeld geeft. Een van de schuren heeft een sluitsteen met het jaartal 1849.	
12	Mr. Thienweg 1, Zenderen	Erve Groot Nijhof	Boerderij uit 1905, gebouwd in opdracht van Baron van Heeckeren-Wassenaar-Twickel met schuur uit 1959. Als ensemble van belang vanwege de hoogwaardige architectonische kwaliteit en gaafheid van het exterieur van de samenstellende onderdelen (boerderij met schuur) en vanwege de historisch ruimtelijke relatie met de aanwezige infrastructuur en de visuele gaafheid van het landschap.	
13	Oude Hengelseweg 124, Borne	Onbekend (boerderij)	Boerderij gebouwd in 1852 met schuur van latere datum. Vanwege het nog oorspronkelijke kleinschalige karakter en de ligging aan de stadsrand van Borne van essentieel belang als uitdrukking van de agrarische geschiedenis van Borne.	
14	Bouwmanslaan 22, Zenderen	Erve Hulshoff	Boerderij met historische waterput uit 1736. Historische relatie verbonden met de oorspronkelijke bewoners (doopsgezinde familie Hulshoff). Als ensemble van betekenis vanwege de geografische en landschappelijke ontwikkeling en het aanzien van het kerkdorp Zenderen.	
26	Prinsenweg 11, Zenderen	Erve Alminckhof	Boerderij in huidige vorm stamt uit 1959 met een 19e eeuwse schuur. Onderdeel vormend van het landgoed Weleveld en van belang vanwege de gaafheid/herkenbaarheid in relatie tot de kwaliteit van de samenstellende onderdelen (boerderij, schuur, situering aan de oprijlaan, e.d.).	

28	Retraitehuisweg 6, Zenderen	De Zwanenhof	In 1925 gebouwd en 1927 ingezegend als retraitehuis 'St. Jozef'. De paters Redemptoristen zorgden voor de inhoud van de retraites. Tussen 1927 en 1967 komen er veel groepen naar St. Jozef. In 1963 werd de naam van 'St. Jozef' omgedoopt in 'De Zwanenhof'. De retraites liepen terug en het accent kwam meer op maatschappelijk engagement te liggen. In 1994 werd de gemeenschap van de zusters opgeheven en in 1999 verlieten ook de laatste paters de Zwanenhof. Nog steeds is de Zwanenhof een bezinningscentrum, waar mensen voor inspiratie en rust welkom zijn.	
29	Vaaltweg 2, Borne	Erve Vaaltboer	Kleinschalige boerderij met schuur. In oorsprong was hier sprake van een keuterboerderij of kotter. De boerderij wordt al aangegeven op de kadastrale kaart van 1832. Het gebintwerk lijkt grotendeels oorspronkelijk. Het aanzicht en de indeling van de gevels is gewijzigd maar de landschappelijke waarde van "De Vaaltboer" is groot. De hoofdvorm is vrijwel ongewijzigd en de ligging in de omgeving is beeldbepalend en oorspronkelijk.	
31	Weteringsdwarsweg 1, Hertme	Erve Veldhuis	In 1919 gebouwd door aannemer Reef uit Oldenzaal. Forse boerderij met een opvallend dwars geplaatst woonhuis met gedecoreerd metselwerk.	
32	Zenderensestraat 8, Zenderen	Erve Beerthuis	Waarschijnlijk rond 1900 gebouwd. Het hart van de boerderij is oud met zwaar gebintwerk. Gevels zijn nog vrij authentiek. De schuren dateren uit verschillende en latere perioden.	
33	Zenderensestraat 10, Zenderen	Erve Den Esscher	Boerderij op historisch erfgoed, thans als schuur in gebruik. Tot 1906 was het een "los hoes". Vooral het gebintwerk is van belang omdat het uit de zeventiende eeuw dateert. Van belang ook vanwege de nog oorspronkelijk verschijningsvorm (kleinschalige landelijke bouwkunst verbonden met de Zenderse Es).	

Overzicht Rijks- gemeentelijke monumenten

Rijksmonumenten:

	Rijks- Nr:	Adres:		Plaats:	Naam:	Foto:
1	9916	A Ten Catestraat	25	Borne	Kipshoes (galerie Polder)	
2	527954	Albergerweg	19	Zenderen	Erve Bekman (gehele complex)	
3	527052				Boerderij	
4	527955				Doorrijschuur	
5	507919	Bartelinksweg	2	Hertme	Erve Bartelink (gehele complex)	
6	507920				Boerderij	
7	507921				Schuur	
8	9917	Bartelinksweg	2	Hertme	Pastorie/schuilkerk	
9	9918	Ennekerdijk	11	Borne	Bussemakerhuis	
10	507908	Ennekerdijk	13-17	Borne	Synagogecomplex (gehele complex)	
10	507908	Ennekerdijk	13-17	Borne	Synagogecomplex (gehele complex)	
11	507909		13		Vml. Schoolmeesterswoning	
12	507910		15		Vml. School	
13	507911	Ennekerdijk	Bij 15	Borne	Vml. Ritueel Badhuis	

14	9919	Ennekerdijk	17	Borne	Vml. Synagoge	
15	9921	Ennekerdijk	31	Borne	Doopsgezinde kerk	
16	9922	Grotestraat	120/ 122	Borne	Spanjaardshuis	
17	507924	Grotestraat	138/ 140	Borne	Dubbel woonhuis	
18	507925	Grotestraat	144	Borne	Voormalig Postkantoor (thans makelaarskantoor)	
19	507926	Grotestraat	167	Borne	Villa Elisabeth (Dorset Mansion House)	
20	507922	Stationsstraat	1	Borne	Kerk en pastorie (complex)	
21	507923				Pastorie St. Stephanus	
22	9920	Grotestraat	207		St. Stephanuskerk	

23	9923	Koppelsbrink	30	Borne	Woonhuis (oorspr. Oude Pastorie)	
24	9924	Koppelsbrink	32	Borne	Klopjeswoning	
25	9938	Lodiek Landen	Bij 1	Hertme	Vakwerkhuis ('t Spookhuis)	
26	9925	Loodijk	2	Borne	Erve Klein Olthof	
27	9926	Marktstraat	3	Borne	Notarishuis	
28	9927		3a		Aanbouw bij Notarishuis	
29	9928	Marktstraat	27	Borne	Tusveldhuis	
30	9931	Marktstraat	4	Borne	Hulshoffhuis	

31	527731	Meijershof	4	Borne	De Meijershof (complex)	
32	526231				Boerderij met Potstal	
33	527732				Wagenloods	
34	507927	Oude Deldensestr.	21	Borne	Woning met koetshuis	
35	9929	Oude Kerkstraat	2	Borne	N.H. Kerk	
36	9930				N.H. Kerktoren	
37	9933	Stationsstraat	5	Borne	Voormalig St. Johannesschool annex klooster	
38	507928	Stationsstraat	9	Borne	Voormalig Badhuis	
39	9934	Stationsstraat	74	Borne	Huize Meyling	

40	9932	Twijnerstraat	Ong.	Borne	Israëlitische Begraafplaats	
41	9935	Veldhuisweg	1	Hertme	Driebeukige vakwerkschuur	
42	507912	Zenderensestr.	2	Zenderen	Boerderijcomplex	
43	507913				Boerderij	
44	507914				Dubbele schuur	
45	507915				Korenspieker	

Gemeentelijke Monumenten:

Nr:	Adres:		Plaats:	Naam/type:	Foto:
1	Aanslagsweg / Grotestraat	53/129	Borne	Dubbele woning	
2	Azelosestraat	50/52	Borne	Dubbele woning	
3	Brinkstraat	13/15/17	Borne	Woningblok (3 woningen)	
4	Brinkstraat	16	Borne	Woning/bedrijf	
5	Brinkstraat	35/37	Borne	Woning	
6	Brinkstraat	6	Borne	Winkel/woning	

7	Deldensestraat	5	Borne	Herenhuis	
8	Deldensestraat	7	Borne	Herenhuis	
9	Dorsetplein	3	Borne	De Keizerskroon	
10	Ennekerdijk	10	Borne	Voormalig Sint Josephgebouw	
11	Ennekerdijk	38	Borne	Het Oude Schip	
12	Ennekerdijk	9	Borne	Roeselinghuis	
13	Esstraat	3	Borne	Pand scouting St. Martina	

14	Grotestraat	131/133	Borne	Dubbele woning	
15	Grotestraat	135/137	Borne	Dubbele woning	
16	Grotestraat	172	Borne	Pand bakkerij Immerman	
17	Grotestraat	176/178	Borne	Dubbele winkel/woning	
18	Grotestraat	246/248	Borne	Huis van Vledder	
19	Grotestraat	260	Borne	Het Koetshuis	
20	Grotestraat	262	Borne	Het Witte Huis	

21	Grotestraat	264	Borne	Herenhuis	
22	Hertmerweg	27	Hertme	R.K. St. Stephanuskerk	
23	Koppelsbrink	(ong.)	Borne	Mariakapel	
24	Koppelsbrink	44/46	Borne	Woning	
25	Koppelsbrink	50/52	Borne	Vrml. Arbeiderswoningen	
26	Koppelsbrink	8	Borne	Huis Homan	
27	Markstraat	23	Borne	Vrml. Pastorie Herv. Gemeente	

28	Meijershof	1/3	Borne	De Oude Smederij	
29	Meijershof	2	Borne	Klommenmakershuis	
30					
31	Oude Almeloseweg	(ong.)	Borne	Gem. begraafplaats	
32	Oude Kerkstraat	4	Borne	Kosterij	
33	Potkampstraat 2 / Grotestraat		Borne	o.a. De Harmonie	
34	Prins Bernhardlaan	23	Borne	Het dokter Stompshuis	
35	Stationsstraat	37	Borne	Vrml. Bedrijfspan Spanjaard	

36	Stationsstraat	52/54	Borne	Dubbele woning	
37	Watertorenstraat	13	Borne	Erve Mösselboer	
38	Watertorenstraat	28	Borne	Watertoren	

No. 30 was Meijershof 4 (complex de Meijershof) en is op 18-8-2003 aangewezen als Rijksmonument

Uitbreiding d.d. 20 september 2005 (objecten buitengebied):

Num mer:	Adres:	Plaats:	Naam/type:	
B01	Aalderinksweg 2	Hertme	Erve de Greve	
B02	(bij) Aalderinksweg 2	Hertme	Theekoepel Erve de Greve	

B04	Albergerweg 17	Zenderen	Erve Oude Egberink	
B05	Burenweg 70	Borne	Erve De Lemerij	
B06	Hedeveldsweg 11	Borne	Erve Engberink – Broekhuis	
B07	(bij) Deurningerweg 1/3	Borne	Erve Wildijk	
B08	Hilbertsweg 2	Zenderen	Erve Hilbrink	
B09	Albergerweg 22	Zenderen	Erve Egberink of Eymink	
B10	Veldhuisweg 1a	Hertme	Pompstation Spanjaard	
B11	Zeilkerweg 1	Zenderen	Boerderij 'De Zeilker'	

Het oorspronkelijke nr. B03 is tijdens aanwijzingsprocedure afgebroken

B05: a.g.v. een grenswijziging is dit object per 1-1-2010 overgegaan naar gemeente Hengelo

B07: bij collegebesluit d.d. 10-7-2012 (12int01157) is akkoord gegaan met een sloopvergunning en is de monumentenstatus ingetrokken

B11: vernummerd naar Zeilkerweg 1 (was Lidwinaweg 46B)

oktober 2015 © Gemeente Borne

Bezoekadres: Rheineplein 1, 7622 DG Borne

Postadres: Postbus 200, 7620 AE Borne

www.borne.nl

G E M E E N T E B O R N E

Onderwerp	: Cultuurhistorische inventarisatie beeldbepalende panden, straatbeelden en wijken in Borne
-----------	---

Samenvatting voorstel

Als gevolg van Rijksbeleid (o.a. beleidsbrief 'Modernisering Monumentenzorg' en aanpassing Besluit ruimtelijke ordening) dienen gemeenten verantwoording af te leggen over de manier waarop met de cultuurhistorische waarden in de gemeente wordt omgegaan. In Borne is er reeds een archeologische verwachtingskaart opgesteld maar voor wat betreft het gebouwde erfgoed ontbreekt een goed overzicht van met name niet beschermde waardevolle stedenbouwkundige structuren, bebouwingen en bebouwingsensembles. Gelet hierop is er vanuit de gemeentelijke erfgoedcommissie een uitgebreide inventarisatie uitgevoerd. Deze inventarisatie kan gebruikt worden als basis voor de cultuurhistorische verantwoording via bestemmingsplannen en/of welstandscriteria. Daarnaast is een belangrijk doel van de inventarisatie bewustwording van de aanwezige cultuurhistorische waarden.

Ontwerpbesluit

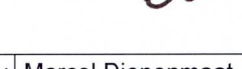
1. In te stemmen met de opgestelde inventarisatie ten behoeve van de verdere uitwerking/bescherming via de, geplande, thematische herziening van de bestemmingsplannen.
2. De inventarisatie, als ontwerpbeleidsregel in de zin van titel 4.3 Awb, gedurende zes weken ter inzage te leggen conform de Inspraakverordening gemeente Borne 2005, die de mogelijkheid biedt tot het indienen van inspraakreacties.
3. De inventarisatie en de te volgen inspraakprocedure ter kennis te brengen aan de raad (vaststelling raad na verwerking inspraakreacties).

4. Ter kennis brengen v/d gemeenteraad

Openbaar	: ja
----------	------

	akkoord	bespreken	afwijzen
burgemeester Welten	<i>8</i>	<i>8</i>	
wethouder Mulder	<i>[initials]</i>	<i>[initials]</i>	
wethouder Kotteman	<i>[initials]</i>	<i>[initials]</i>	
wethouder Velten	<i>[initials]</i>	<i>[initials]</i>	
BESLUIT	☒ Conform ☐ Aangepast akkoord d.d. <i>12-10-15</i> <i>OK</i> ☐ Aangehouden ☐ Afwijzen d.d.		
Opmerkingen van college			

[signature]

Programma	:	1. Mooi Borne
Portefeuillehouder	:	H.W. Mulder
Opgesteld door (tel.)	:	A.J. Compagner
Afdeling / productgroep	:	Grondgebied / Ontwikkeling
Paraaf steller	:	
Paraaf manager	:	
Paraaf portefeuillehouder	:	
Paraaf secretaris	:	

Afstemming intern	:	Marcel Diepenmaat, Suzanne Swart-Beekhuis, Renate Nijkamp, Hans Weghorst, Joost Mulder
Medezeggenschap	:	Nee
	:	—

1 Inleiding

Het ministerie van OC&W heeft in 2009 de beleidsbrief MoMo opgesteld (Modernisering Monumentenzorg). Deze beleidsbrief geeft de (Rijks)visie op de monumentenzorg weer en richt zich op de volgende hoofdpunten:

- het meewegen van cultuurhistorische belangen in de ruimtelijke ordening;
- het vereenvoudigen en krachtiger maken van regelgeving;
- het zorgen dat herbestemmingen eenvoudiger kunnen plaatsvinden.

Ten aanzien van het eerste aandachtspunt heeft de MoMo-beleidsbrief op 1 januari 2012 geleid tot aanpassing van het Besluit ruimtelijke ordening en de Monumentenwet. Een belangrijk gevolg van deze aanpassingen is de wettelijke plicht voor gemeenten om bij het opstellen van bestemmingsplannen verantwoording af te leggen over de manier waarop met de cultuurhistorische waarden wordt omgegaan.

Om op een goede manier invulling te geven aan deze wettelijke taak is het noodzakelijk dat er nader wordt gekeken naar de aanwezige cultuurhistorische waarden binnen de gemeente. Er is meer dan alleen de huidige Rijks- en gemeentelijke monumenten. Gelet hierop is er vanuit de gemeentelijke erfgoedcommissie een inventarisatierapport opgesteld van het in Borne aanwezige (gebouwde) cultureel erfgoed. Hoofdoelstelling van de commissie is vooral ook het bereiken van meer bewustwording van de in Borne aanwezige cultuurhistorische waarden.

De geplande thematische herziening van bestemmingsplannen biedt de mogelijkheid om deze bewustwording te formaliseren. Voorgesteld wordt dan ook om dit inventarisatierapport door de raad te laten vaststellen als basis (beleidsregels) ten behoeve van een nadere uitwerking via de thematische herziening van de bestemmingsplannen. Als richting voor deze verdere uitwerking wordt voorgesteld om te kiezen voor de optie om de geïnventariseerde panden een aanduiding als 'cultuurhistorisch waardevol' te geven. In de toelichting kan vervolgens worden opgenomen dat panden met een dergelijke aanduiding in aanmerking komen voor een gratis en vrijblijvend advies door de gemeentelijke erfgoedcommissie. Op die manier kan de bewustwording bij burgers worden bevorderd zonder dat er sprake is van stringente regels en/of ernstige beperkingen.

2 Beoogd resultaat

In het Raadsprogramma 2014-2018 is, onder 'Mooi Borne', als beleidsdoel het behouden en versterken van openbaar groen, landschappelijke waarden en cultureel erfgoed opgenomen. Vaststelling van het inventarisatierapport als basis voor een nadere uitwerking via de thematische herziening van bestemmingsplannen, komt overeen met deze beleidsdoelstelling.

3 Argumenten

1.1 Er ligt een wettelijke opdracht voor gemeenten om cultuurhistorie te betrekken bij de totstandkoming van bestemmingsplannen.

Op 1 januari 2012 is, voortvloeiend uit de nieuwe Wet ruimtelijke ordening (Wro), het Besluit op de ruimtelijke ordening (Bro) in werking getreden. In de toelichting van bestemmingsplannen dient een beschrijving te worden opgenomen van de wijze waarop met de in het gebied aanwezige cultuurhistorische waarden en in de grond aanwezige of te verwachten monumenten rekening is gehouden (Bro, artikel 3.1.6, vijfde lid onder a). Een gemeente is in alle gevallen gehouden om de wijze waarop rekening is gehouden met het cultureel erfgoed te motiveren.

In Borne is reeds een archeologische verwachtingskaart met beleidsuitgangspunten vastgesteld die inmiddels in alle actuele bestemmingsplannen is vertaald door middel van een dubbelbestemming

'archeologische waarden'. Voor wat betreft het gebouwde cultureel erfgoed wordt tot op heden volstaan met een verwijzing naar de bestaande rijks- en gemeentelijke monumentenlijsten. De vraag kan gesteld worden of dit voldoende is. Er ontbreekt namelijk een volledig overzicht van niet beschermd, cultuurhistorisch waardevolle, stedenbouwkundige structuren, bebouwd erfgoed en bebouwingsensembles. Door de inventarisatie te gebruiken als basis voor de cultuurhistorische verantwoording in bestemmingsplannen wordt beter aangesloten op hetgeen bij wet is vastgesteld. De inventarisatie, opgesteld door de gemeentelijke erfgoedcommissie, geeft een degelijk overzicht van de binnen de gemeente aanwezige cultuurhistorische waarden (stedenbouwkundige structuren, bebouwd erfgoed en bebouwingsensembles).

1.2 de inventarisatie geeft inzicht in beschermd maar ook in niet beschermd cultureel erfgoed.

Het is van belang te vermelden dat er onderscheid kan worden gemaakt tussen 'waardevast' en 'waardevol' cultureel (gebouwd)erfgoed.

Waardevast zijn objecten en elementen die reeds bescherming genieten op basis van het wettelijk monumentenstelsel (Monumentenwet, monumentenverordening, beschermd dorpsgezicht etc.). Waardevol zijn elementen die wel van belang zijn voor de cultuurhistorische geschiedenis van de gemeente Borne maar die niet beschermd zijn op basis van ruimtelijke en/of monumentenwetgeving. De erfgoedcommissie heeft zich dan ook vooral gericht op waardevolle beeldbepalende panden en beeldbepalende ensembles waarvoor geen bescherming geldt. Voor de volledigheid is er in het inventarisatierapport wel een overzicht opgenomen van alle Rijks- en gemeentelijke monumenten.

1.3 via een aanduiding 'cultuurhistorisch waardevol' kan cultuurhistorie en bewustwording worden verankerd.

Een mogelijkheid die het Besluit ruimtelijke ordening biedt is een verankering van cultuurhistorische waarden via bijvoorbeeld een dubbelbestemming of aanduiding. In het proces ten aanzien van de thematische herziening van bestemmingsplannen, momenteel in voorbereiding, kan deze uitwerking worden meegenomen.

Er zijn verschillende mogelijkheden om de cultuurhistorische waarden via het bestemmingsplan veilig te stellen. De volgende opties zijn overwogen:

1. Alleen in de toelichting van het bestemmingsplan de cultuurhistorische inventarisatie benoemen;
2. De geïnventariseerde panden/objecten op de plankaart een aanduiding 'cultuurhistorisch waardevol' geven met een bijbehorende toelichting (in dit geval gericht op gratis en vrijblijvend advies erfgoedcommissie)
3. De geïnventariseerde panden/objecten een aanduiding 'cultuurhistorisch waardevol' te geven met een bijbehorende bouwregel zoals bijvoorbeeld een sloopvergunningstelsel

Aangezien het niet de bedoeling is om panden allemaal een monumentenstatus te geven (waarvoor o.a. een sloopvergunningstelsel geldt) en aangezien het ook niet de bedoeling is om eigenaren te frustreren door (extra) beschermende regels, sluit de 2^e optie het meest aan bij de gedachte om meer bewustwording te creëren.

Door een aanduiding als 'cultuurhistorisch waardevol' worden de geïnventariseerde panden/objecten zichtbaar gemaakt op de plankaart welke voor eenieder digitaal beschikbaar is. Dit alleen al kan bijdragen aan de bewustwording. Door vervolgens in de toelichting op te nemen dat er ingeval van bouwplannen een gratis en aanvullend (vrijblijvend) advies van de gemeentelijke erfgoedcommissie kan worden verkregen kan deze bewustwording worden versterkt. Eigenaren kunnen worden gemotiveerd om meer rekening te houden met de aanwezige architectonische en cultuurhistorische waarden. De afgelopen jaren is reeds gebleken dat de adviezen van de erfgoedcommissie kunnen leiden tot verbetervoorstellen die ook door initiatiefnemers zeer worden gewaardeerd. Eigenaren kunnen zelf

bepalen of ze hiervan gebruik willen maken. Het 'normale' welstandsadvies van de stadsbouwmeester blijft maatgevend.

1.4 een aanduiding als 'cultuurhistorisch waardevol' biedt ook kansen.

Verankering via een aanduiding in de bestemmingsplannen kan ook een inspiratiebron zijn voor nieuwe ontwikkelingen. Een aanduiding als cultuurhistorisch waardevol zou bijvoorbeeld ook kunnen meewegen bij besluitvorming over (mogelijke) ruimere bestemmingsplanmogelijkheden (behoud door herbestemming) en/of subsidiemogelijkheden. In die zin kan een cultuurhistorische aanduiding dus ook van meerwaarde zijn voor eigenaren.

2.1 het is gewenst om de cultuurhistorische inventarisatie vast te stellen als beleidsregel (Awb)

Om de cultuurhistorische inventarisatie te kunnen gebruiken als basis voor de cultuurhistorische verantwoording in bestemmingsplannen (via de genoemde aanduiding 'cultuurhistorisch waardevol') is het gewenst om het inventarisatierapport eerst door de raad te laten vaststellen als beleidsregel in de zin van titel 4:3 van de Algemene wet bestuursrecht.

Bovendien biedt dit de mogelijkheid om ook de raad te betrekken bij het bewustwordingsproces van de cultuurhistorische waarden die in onze gemeente aanwezig zijn.

2.2 de inspraakverordening gemeente Borne 2015 is van toepassing

Op grond van de Inspraakverordening gemeente Borne 2005 kan het college ingezetenen en belanghebbenden de mogelijkheid geven om in te spreken op gemeentelijk beleid. Gelet op deze verordening en de burgerparticipatie die de gemeente hoog in het vaandel heeft staan, voldoet zes weken ter inzage leggen van het inventarisatierapport hier aan. Het geeft burgers de mogelijkheid om hun zienswijze te geven over het inventarisatierapport en het voornemen om de inventarisatie te gebruiken voor verdere uitwerking/bescherming via de, geplande, thematische herziening van de bestemmingsplannen (deze verdere uitwerking biedt overigens op zichzelf ook weer mogelijkheden voor inspraak).

4 Kanttekeningen

1.1 Door (mogelijke) formalisering van de inventarisatie in bestemmingsplannen lijkt het alsof extra regelgeving wordt geïntroduceerd.

De indruk kan ontstaan dat het vaststellen van de inventarisatie extra regeldruk voor de burger tot gevolg heeft. Zoals in de argumentatie al is aangegeven schrijft het Besluit ruimtelijke ordening sinds 2012 al voor dat in ruimtelijke plannen cultuurhistorie meegewogen moet worden. Ook Borne dient zich hieraan te houden.

Door een betere verankering via de bestemmingsplannen wordt in feite een invulling gegeven aan het Besluit ruimtelijke ordening. Zoals aangegeven is het doel vooral een stuk bewustwording van de aanwezige cultuurhistorische waarden binnen de gemeente. Als bereikt kan worden dat er bij bouwaanvragen meer aandacht komt voor (het behoud van) cultuurhistorische waarden is al een belangrijk deel van de doelstelling bereikt en wordt er meer aangesloten bij hetgeen bij wet is geregeld.

Overigens dekt de cultuurhistorische inventarisatie niet de volledige lading. De inventarisatie is gericht op het gebouwde erfgoed. Cultuurhistorische structuren, zoals essen, beeklopen en historische radialen, zijn niet opgenomen. Dit zou een toekomstige verdiepingsslag kunnen zijn.

1.2. Mogelijke uitbreiding gemeentelijke monumentenlijst.

In het inventarisatierapport is voor veel panden als toevoeging opgenomen dat zij mogelijk in aanmerking zouden kunnen komen voor een status als gemeentelijk monument.

Uitbreiding van de gemeentelijke monumentenlijst is echter op dit moment niet aan de orde en is voor de erfgoedcommissie ook niet het hoofddoel geweest. Het is aan de raad om te bepalen of de huidige gemeentelijke monumentenlijst verder moet worden uitgebreid. Hiervoor zal op onderdelen nader bouwhistorisch onderzoek noodzakelijk zijn en bovendien dient hiervoor, per object/pand, een aparte procedure te worden gevolgd. In een dergelijk proces zal onder meer overwogen moeten worden om (aanvullende) financiële middelen beschikbaar te stellen. Aangezien een aanwijzing tot gemeentelijk monument voor eigenaren bepaalde restricties (bv. sloopvergunningstelsel) met zich meebrengt kan een gemeente niet ongebreideld monumenten aanwijzen zonder hiervoor ook middelen beschikbaar te stellen ter compensatie van deze restricties (middelen ten behoeve van bijvoorbeeld onderhouds- en of restauratiesubsidies).

5 Kosten, baten en dekking

n.v.t.

6 Personeel en organisatie

De werkzaamheden zijn ingepland conform het afdelingsplan van de afdeling Grondgebied.

7 Vervolg na besluitvorming college

Inspraakprocedure conform de inspraakverordening gemeente Borne 2005 (6 weken ter inzage). Met inachtneming van deze inspraak kan het inventarisatierapport ter vaststelling, als beleidsregel in de zin van titel 4:3 van de Algemene wet bestuursrecht, aan de raad worden voorgelegd. Vervolgens kan de verankering via bestemmingsplannen plaatsvinden (aanduiding met toelichting). In het proces ten aanzien van de thematische herziening van bestemmingsplannen welke momenteel wordt opgesteld, kan dit worden meegenomen. In dit proces zal ook de raad weer worden meegenomen.

8 Communicatie

Eigenaren/bewoners van de panden zoals genoemd in het inventarisatierapport worden persoonlijk per brief geïnformeerd over de mogelijkheid tot inspraak. Bekendmaking aan overige partijen vindt plaats via de (digitale) Gemeenschappelijke Voorziening Officiële Publicaties (GVOP) en via het gemeentenieuws in de Bornse Courant. Mochten daarop veel reacties volgen, dan kan ervoor worden gekozen (in de tweede helft van de inspraaktermijn) een aanvullende publieke informatiebijeenkomst te beleggen.

9 Bijlage(n)

Inventarisatierapport "Cultuurhistorische inventarisatie: Beeldbepalende panden, straatbeelden en wijken in Borne", opgesteld door de gemeentelijke erfgoedcommissie.

Getoets op BTW-consequenties:

Kostenplaats	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

Orders	Kostensoort	I/S	Omschrijving	Lasten	Baten
Totaal				0	0

	Voor begrotingswijziging	Mutatie	Na begrotingswijziging
Stand Algemene reserve	0	0	0
Stand Reserve Beleidsontwikkeling	0	0	0
Stand Onvoorzien	0	0	0

G E M E E N T E B O R N E

20-10-2015 akkoord

	B	W	W	W	S
akkoord	5		AR		
voor kennis- geving aann.					
bespreken					
afwijzen					
eerst rapport					

Memo

15INT02969

aan
gemeenteraad

kopie

van
college
opgesteld door:
N.D.M. Teesink-
Veldhuis

datum
19-10-2015

betreft
(Crisis)noodopvang vluchtelingen

Geachte leden van de raad,

Momenteel is er veel (media-)aandacht voor de opvang van vluchtelingen. Deze opvang vormt een groot maatschappelijk probleem op Europees, nationaal en lokaal niveau. Ook is het een uiterst gevoelig vraagstuk, waar met grote zorgvuldigheid mee moet worden omgegaan. Als lokaal bestuur zien wij het als onze opdracht om alle belangen in het oog te houden en af te wegen. Uitgangspunt is dat wij willen zoeken naar passende oplossingen die in de Bornse samenleving op draagvlak kunnen rekenen. Dit is ook onze benadering ten aanzien van het AZC Azelo, waarbij wij grote waarde hechten aan een goede afstemming met omwonenden en het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA).

In deze memo informeren wij u over de ontwikkelingen in Twente met betrekking tot de (crisis)noodopvang van vluchtelingen.

Op dit moment kan geconcludeerd worden dat voorlopig voor de Twentse gemeenten wordt vastgehouden aan de inventarisatie van de crisisnoodopvanglocaties die op 22 september 2015 door de Veiligheidsregio Twente -in samenwerking met de Twentse gemeenten- is opgesteld. Deze inventarisatie wijst uit dat meerdere gemeenten eventueel crisisnoodopvang willen verzorgen.

Standpunt Borne crisisnoodopvang

Wij hebben bij deze inventarisatie aangegeven dat de gemeente Borne het wenselijk vindt dat de druk wat betreft de (crisis)noodopvang van vluchtelingen in Twente goed wordt verdeeld. Het college zag op dat moment geen aanleiding om een (crisis)noodopvanglocatie voor Borne aan te wijzen. Ook was het naar onze mening niet mogelijk om op korte termijn en zonder overleg met de omgeving een locatie aan te wijzen. Prioriteit van de gemeente Borne ligt bij de (langdurige) opvang in het AZC Azelo.

Gezamenlijke aanpak problematiek (crisis)noodopvang

De druk om te zorgen voor (crisis)noodopvang neemt verder toe, waarbij het gaat om twee vormen van opvang:

- de kortdurende crisisnoodopvang van vluchtelingen.

G E M E E N T E B O R N E

De coördinatie van deze opvang ligt bij de Veiligheidsregio Twente. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor de besluitvorming en de uitvoering. Hierbij ondersteunt de Veiligheidsregio Twente met kennis en kunde.

- een meer structureel (gezamenlijk) aanbod van gemeenten.
Hierbij kan gedacht worden aan enkele grotere locaties per veiligheidsregio, die voor langere duur beschikbaar zijn.

Standpunt Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Twente

In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio op 12 oktober 2015 is een mogelijke gezamenlijke aanpak van de problematiek rondom de (crisis)noodopvang van vluchtelingen besproken. De Veiligheidsregio onderzoekt mogelijkheden tot samenwerking op Twentse schaal van de crisisnoodopvang tot en met de huisvesting van statushouders. De bestaande samenwerking wordt geïntensiveerd om daadkrachtiger op de opvangverzoeken van het COA en Ministerie te reageren. Daarnaast past dit bij het initiatief dat de wethouders zorg & welzijn onlangs genomen hebben om gezamenlijk op te trekken in de noodopvang van vluchtelingen. De Veiligheidsregio wil in dit verband graag op korte termijn een bestuurlijk overleg.

De landelijke vraag richt zich op de langdurige opvang van grote groepen vluchtelingen. De Twentse gemeenten realiseren zich dat de opvang van vluchtelingen -gezien de omvang van de vluchtelingenproblematiek- langere tijd in beslag zal nemen.

Vervolg

Wij kunnen de lijn van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Twente onderschrijven. Hierbij worden wethouder Kottelman en burgemeester Welten in principe afgevaardigd voor het bestuurlijk overleg. Wij volgen de ontwikkelingen, maar zien vooralsnog geen aanleiding om een (crisis)noodopvanglocatie in de gemeente Borne aan te wijzen.

college van burgemeester en wethouders